

NYELVEMLÉKTÁR

RÉGI MAGYAR CODEXEK ÉS NYOMTATVÁNYOK.

KIADJA

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

NYELVTUDOMÁNYI BIZOTTSÁGA.

SZERKESZTIK

BUDENZ J., SZARVAS G., SZILÁDY Á.

BIZOTTSÁGI TAGOK.

II. KÖTET.

BUDAPEST 1874.

A M. T. AKADÉMIA KÖNYVÁRUSI HIVATALA.

NYELVEMLÉKTÁR.

II.

RÉGI
MAGYAR CODEXEK:

WESZPRÉMI C. — PEER C. — WINKLER C.

SÁNDOR C. — GYÖNGYÖSI C. — THEWREWK C. — KRIZA C.

BOD CODEX.

KÖZZÉTESZI

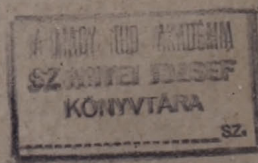
VOLF GYÖRGY.

BUDAPEST 1874.

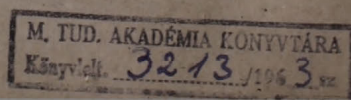
A M. T. AKADÉMIA KÖNYVÁRUSI HIVATALA.

276183

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

PESTI KÖNYVNYOMDA-RÉSZVÉNY-TÁRSULAT.
(Mold-utca 4. sz.)

ELŐSZÓ.

E kötetben nyolcz codex lát először napvilágot. Megválasztásukat a tartalom rokonsága magyarázza, elrendezésükben meg, a mennyire lehetett, koruk szerint jártam el. Csakhogy kora mindössze is háromnak van meghatározva, a Winkler, Thewrewk és Kriza Codexé, a többi ott foglal helyet, a hová épen jutott, s így abból, hogy a Weszprémi Codex legelül áll, nem következik, hogy társai közt legrégibb. Nevük megmaradt úgy, a hogy Toldy Ferencz közli (Az ó és középk. magy. irod. tört. 3. kiad. II. kötet.). Tartalmuk teljesen van adva, tehát oly darabok, melyek több codexben előfordulnak, mind annyiszor ismétlődnek. Ki nem maradt csak a deák szöveg, ha nem volt magyarra fordítva. A verseket, melyeket a Thewrewk Codexbeli Mind Szent Apostolokhoz nevezetűnek kivételével mind egyfolytában vannak írva, szakokra és sorokra osztva szedtettem, de nem azért, mintha valamennyinek helyesen megfejtettem volna a schemáját, hanem csak hogy mivoltukat külsőkép is föltüntessem. Egynek, a Winkler Codexbeli Io ees gonoz zerzetőfnek dicheretj ees zydalmának csak akkor vettem észre verses természetét, mikor már ki volt szedve. Ez véleményem szerint két tizsoros strophából áll. Kettő meg, a Peer Codexbeli Idwez leg istennek zenth tefte kezdetű és a Winkler Codexbeli Aztalnak zent dicherete, oly tactusos, hogy akár vers is lehet, de schemájával egyiknek se boldogultam. A verses darabokat a tartalomjegyzékben mind csillaggal jelöltem, az utóbbi kettő előtt azonban kérdőjelet is tettem melléje. A betűkre s egyéb jelekre nézve a jelen kötet átalában ugyanazt az eljárást követi, melyet a Bécsi és Müncheni Codex kiadása. Itt tehát csak

az eltérésekről kell megemlékezni. Az egyik az, hogy a mi az eredetiekben ki van törölve, itt ()-ben, a mit pedig magam iktattam a szövegbe, []-ben áll. A másik meg az, hogy az első két codexben a (†) általános figyelmeztető jel, mely akár mi okból föltűnő szavak mellett s oly helyeken áll, hol az eredetiek valamit kihagytak. A többi codexben azonban e (†) csak olvashatatlan törlést jelent, míg a hibás szavakat (!) jelöli, a kétes olvasathatkat pedig (?) mutatja. Azután a mi a Weszprémi és Peer Codexben a soron kívül, akár fölülte akár a lap szélén áll, két elválasztó jel közé van téve. Végre a Peer Codexben nem volt lehetséges a g és ġ olyforma fölcserélése, hogy az előbbi g-t az utóbbi meg gy-t jelentsen, mert a g-re nem valamennyi, hanem csak némely, többnyire magas hangzók előtt rakja föl a vonást, hogy valahogy gy-nek ne olvassuk. Az eredetinek ġ-jét tehát dőlt g-vel jelöltem. Már most Toldy ka-lauzolása mellett az egyes codexekre térhetünk.

A Weszprémi Codex néhai Winkler Mihály pécsi ka-nonok ajándékából 1801 óta az egyetemi könyvtaré. Hogy kik mikor írták, nem tudni. Ismertette Horvát István 1835-ben (Tud. Gyűjt. VIII. köt.) egyszersmind első lapja hasonmását is adva, melyet Toldyval szólva „írodalmi régiségeink egykori nagy bűvárja Weszprémi Istvánnak“ ajánlott. Másolta az aka-démiai könyvtár számára Illés László orvosdr. 1841-ben, de sok helyen hibásan. E kis 8r. alakú codex papirosra írva a hány darabja annyi kéz műve. A középső folyó írás, a másik kettő kapcsolt barát gót. Végén csonka, bekötve ninesen, boritéka deák írásos hártya, melynek belső oldalán elül e magyar sza-vak állanak: „eből Virag Vafzarnap estue s Nagi Czütör estue oluafznak.“ A 108. és 109. lap közé egy hosszában összehaj-tott csik papiros van varrva, melynek két belső oldala egyikére a 2. kéz fölülről lefele „sýuem lolköm Viragom czinigem“, mási-kára „araníom gombom agom leuelem“ szavakat írt. A 114. és 116. lap üres, a 115. lapon meg legfelül „Jiesus“, alatta „Ora-cionale“, ez alatt „en Istenem“ s legalul „Az Somodi nenem kõnue ez“. Az első kettő a 3. kéz írása, a többi a 2. kézé. Co-dexünket tehát valamikor egy Somodi nevű nő (apácza?) bírta.

A Peer Codex az eleje kötött levelek egyikén olvas-ható jegyzet szerint „1787-ben Peer Jakab piarista áldozár 's

Pozsonban a' történelem tanáraé volt. Holta után Jankowich Miklós vette-meg, kinek gyűjteményéből 1852-ben Január 20-án hozatott-át a' Széchenyi-országos könyvtárba, 's itt ujonnan bekötetett, megtartatván minden lap a' régi kötésből, mellyen valamely érdekelt gerjeszthető iromány volt olvasható. "E jegyzet írója Mátray Gábor azt is mondja; hogy „régibb kötése erős vastag fatáblában volt setét barna bőrrel bevonva 's rézkapesokkal lemezekkel ékesítve." Új kötése is sötét barna bőr, de minden díszítés nélkül. E codex 8r. papiros, 3 levele ki van szakítva, még pedig elseje legelül, másodika a 116. s harmadika a 362. l. után. Magyarját 6 kéz írta, a 2. Beatus augustinus oracioján kezdí s már a 216. l. végével elhagyja, a 3. a két cantilenát írta, a 4. a litaniát, a rákövetkező részeket végig az 5., s ezek közül csak épen a nag' misen való evangeliomot a 6. kéz. Tehát vagy öt hatod részét egymaga az 1. írta. Ez írárok közül a 3. és 4. kéze folyó írás, a többi rideg barát gót. Csinosnak csak az 1. kéz írása mondható.

E codexről először Révai Miklós adott tudósítást 1787-ben az Elegyes Verseihez kapcsolt Régiségek közt (288—300. l.) közölve belőle a két cantilenát, azután megint csak ő 1803-ban az Antiquitates I. kötetében (23—26. l.), utána pedig s az ő nyomán Horvát István 1835-ben (Tud. Gyűjt. V. k.) a Pál legenda kezdetének Révai kezével készült hasonmását is adva. Egyik másolatát Révaitól (4r., évszám s Révai neve nélkül), mely mellett a Horvát kiadta hasonmás is látható, a muzeumban találtam, a hová Horvát István könyvtárából került. Ez annyiban fontos, hogy megtartott némely részeket, melyek az eredetiben ma már nem találhatók. Ujabb másolata Gyurikovics Istvántól az akadémia könyvtárában. Hogy codexünk mikor készült, határozottan nem mondhatni. Évszám kettő is van benne, de egyik sem hiteles. Az első 1508 Vásárhelyi András cantilenája utolsó előtti szakában fordul elő, de csak azt mondja, hogy e cantilenát mikor szerzették. A másik pedig 1526 az eredetinek 356. lapján csak azt mutatja, hogy mikor írták bele azt a deák részt, melynek befejezését teszi. Révai az 1. és 2. kéz írását az előbbi évszámra támaszkodva a XV. század közepére teszi, de helytelenül, mert caractere a XVI. század elejére mutat.

Hogy Révai e codexet akkor másolta, mikor már Jankowich birtokában volt, bizonyítja a czimlapra írt ezen szavai: Ex Collectione Jankovitsiana. Összevetve ezt Mátrai jegyzetével, mely szerint átvételkor az új kötésben mindent megtartottak, a mit a régiben találtak, világos, hogy a most hibázó részeknek Révai másolata után ugyan, de codexünknek mégis muzeumba került előtte még Jankowichnál kellett kiesniök. A muzeumban csak egyet különítettek el s az a „Calendarium nominibus plerumque truncatis“, melyről Mátray Révay másolatában *) alatt azt mondja, hogy: „Calendarium hoc non erat compactum cum praecedentibus. Ideo ab his separatim positum et sub titulo: Imakönyv és Cisiokalendárium inter MSS. Hung. Musei Nat. Hung. elenchisatum.“ E kalendárium közlése nem oly sürgetős, azért itt csak a többi rész álljon. Előre bocsátom, hogy Révai csak általánosságban mondja, mi hány lapot foglal el, de hogy egyegy lapra mennyi esik, azt nem jelöli. Apáti cantilenája után most is megvan az eredetiben egy 5 lapnyi deák szöveg. Ez után foglalt helyet a 6 lapra terjedő kalendárium, s erre következtek 2 lapon ez imádságok:

O yrgalmaffagnak dychôfeghes keralne azzonya wdwôzlôm
ah te mehednek tyzteletes templomath kyben nywgowek en
vram es en iftenem Amen Aue maa

O yrgalmaffagnak dychôfeghes keralne azzonya wdwôzlôm
atte zŵzey zwedet ky vala tyztasagws menden bŵnnek zeplôy-
tól Amen aue maria

O yrgalmaffagnak dychôfeghes keralne azzonya wdwôzlôm
atte nemeffeghes lelkedet mel' megh ekeshôltetek malaftoknak es
menden yozagoknak dragalatus ayandokywal Amen Aue maa

Keth negwen ezer estendeyg walo bolchya vagyon

Idwez legh vram ihûs xpus ôrök velagoffagnak feneffeghe
zeplôtelen thŵkôr azzonyom marianak zwlôtte irgalmaz ennekem
bŵnoffnek Amen pŕ nŕ Aue maa

ymadsagodnak elôtte mondyad ezth

Ez után 6 lapon:

Incipit Decem precepta

Vnum deum crede egh iftenth hygh

Non assumes nomen dei tui in vanum Istennek neveth he-
yaba ne vegyedd

Sabbata sanctifices Űdnepeth Űdöl'
Honora patrem et matrem Athyadoth anyadod thyztellyed
Non occides nec verbo nec facto Emberth ne ily se tóród-
del se nyelweddel

Non mekaberis Neeparaznalkodyal
Non furtum facias Nec vroz
Non falsum testimonium dices contra proximum tuum ha-
mis thano ne legh barathod ellen
Non concupisces rem proximi tui Mas embernek vagh ba-
rathodnak marhayat gonofwl ne kywanyad
Non desiderabis uxorem eius Mas embernek fyath vagh fe-
leseghet gonozwl ne kewanyad

Item sequuntur Quinque sensus hominis
Visus latas Auditus hallas Gustus N'eldecles Odoratus
illatozas Tactus Illetes

Septem peccata mortalia
Superbia kewelfegh *Auaricia* főfwenfegh *Luxuria* bwya-
fagh *Jra* haragoffagh *Gula* thorkoffagh *Invidia* Jregfegh *acidia*
Jorawaloreftfegh

deinde sequuntur octo beatitudines
Paupertas lelky seghenfegh *Mititas* EghŰgyőfegh *Luctus*
fyralm *Esuries* Jgassagnak ehezefe *Misericordia* Jrgalmaffagh
Cordis mundicia zwnek tyztalaga *Paciencia* bekefegh *persecutio*
haburufagnak bekefeggel valo scenwedese

Sequuntur Jam peccata nouem aliena jstomodo
Jussio gonozra walo parancholat *consilium* gonozra valo
tanač adas consensus gonozra valo el enghedet byn *adulatio* by-
neft bynbe dycherny *Defensio* byneft bynbe megh *mentenye*
participans Embernek bynbe refes *Non obstands* Ellene nem al
Mutus nema, kedwerth awagh barathfagert *igassagnak elthaga-*
dafa *Non manifestans* bynek ky nem yelentese

Hic sequuntur quatuor p. clamancia in celum
efusio sanguinis artatlan ver hullas awag wtas *Violacio*
virginum aut violenter aut ex consensu zyzthörő *Merces detenta*
laborum zolganak zolgalatyat megh nem adny *Peccatum sodomiti-*
cum aut stuprum vel mollitijs vel spealr gtr naturam mlts modis
intelligr et tu caute procede in interrogationibus Termezeth ellen
valo byn

Továbbá 3 üres lap után:

*Miserorum pia adiutrix et mestorum omnium consolatrix
preparatrix: esto mihi domina auxiliatrix atque curatrix*

Segeuwknek kegyes segedelme es zomorwaknak mende-
neknek kegelmes anya epuythe leg enekem azonyom segedel-
mem ees meg gogythom

Végre 1 üres lap után 5½ lapon ez imádság:

Igaz biro iefus eriftus kiraloknak kiralya . es wram . ky
orzaglaz atthia iftennel . es zent lelekkel . mast melto leg en-
jmatfagomat megfogadny: Te meűekbol ala zalal ziznek w me-
heben. Hunneth weuen igaz testet. jűel ezuilagra. atte terem-
tet alatidat dragalatos zent uereddel meg ualtanod. Atte dicef-
figes zent kinod: kerlek en Iftenem: legen nekem zenetlen valo
oltalman. minden uezedelmtul. hog lakozhaffam. wram iften
atte zent zolgalatotban. Legen nekem te zent kinod: yo uoltum
es: koronkent ualo oltalmam. en elmemet ne haborithaffa ellen-
figimnek w alnokfagok: ne karhozek en testem. chalariffagus
alnokfaggal Erees joboddal kiuel meg tered apokolnak kapuiat:
teried megh en elenfigemet. es w elenzefeket. kikel akariak.
megfoglalni en ziuemnek wtayt: Zegenkegenek es fogatkoza-
nak: kik engemet akárnak eluezteni: legen nekik elenzefnek
alnokfagok: wezedelmek. keges Jefus: Jo Jefus: ne akary en-
gemet el hadnod: Halgaffad meg eriftus engem tegedet aietat-
tuffaggal kiatot: es zigenffiges giarlofagbol kereet: es kegelm
keresenek ag meg uigaztalaast: ne tamagianak en elenfigym.
nekem bozuffagumra. Te eerze te oltalmazo wr iften: te leg
nekem oltalmam: te igazitalodnak miata. nekem gonoz akarok-
nak ellene: es te benned w ereknek zandokat megh guzhef-
fem. Te zent kereztfadnak Jege. en elmemet meg erizze: es
diadalmas zent zazloddal: agh ennekem diadalmat: hog meg
guztetet az elenfig: ereytul megfogatkozzek: Erezzedel felül
wram Isten Zent leleknek malaztiat mel w finesigeuel: meg
ekessiche en ertelmemet: es engemet kik gulelnek: w akarat-
iokat en tulem el tauoztassa: Jrgalmaz nekem Jefus eriftus: yle
iftennek zent fia: irgalmaz keűrgenek angeloknak wra: leg
koronkent emlekezend^e rolam: es binemnek keges meg boca-
toia: Ne ag eret wram iften. az en elenfigimnek de aggiad te
zolgalo leaniodnak mert imadlak. es kereslek: az en tizta zi-

uemmel. afegedelm ert ky meg ualtad ez uilagut a magas zent keresztfaan: O attia Jften. o fiw iften. o zent lelek iften. mel koronkent yle iften hiuattatul: es wr mundattatul: hala neked: es diceret. mind erekul erekee: Amen Weg

Ezek közlése után kiadásunkra térve megemlítem, hogy a *č* az eredetiben, hol *L* alakú, hol meg *é*, a *dőlt g* mint mondtam mindig *g*, az *ó* rendesen alul, vagy ritkán fölül vonásos *o*, az *ű* *ŵ* fölül vonásos *u* *w*. Kiadva eddig codexünknek csak három darabja volt, a két cantilena mint feljebb láttuk Révaitól s a sz. Lászlóról szóló ének Toldytól. A Vásárhelyi cantilenája megvan egy (az utolsó előtti) strophá hiával a Thewrewk Codexben is, a sz. Lászlóról szóló ének meg csak deákul egy (az utolsó) versszak hiával, de három magyarra is fordítottnal megtoldva a Gyöngyösi Codexben. Apáti cantilenájáról azért kell még különösen megemlékezni, hogy 8. versszaka első szavát Révaitól eltérve nem Lepkek-nek, hanem Cepkek-nek szedetem, mert e szó kezdőbetűje szakasztott olyan mint a C ezekben: Cantilena, Cyntalan, de nagyon különbözik a Legyen hala L-jétől, pedig mind ezeket egy kéz írta. Lehet ugyan, hogy L-nek kellene lennie, hanem hát azt is bajos elhinni, mert a versfőkből kibetűzhető név itt szinte C-t követel. Ha ez megáll, akkor a cantilenából csak egy strophá hibázik, mely a 8. és 9. közt foglalt helyet s U-val kezdődött. Végül még a Te deum magyarjáról annyit említek, hogy az eredetiben kottára van téve.

A Winkler Codex csak úgy mint a Weszprémi Codex Winkler kanonok ajándékából 1801-ben jutott az egyetemi könyvtárba. Készülte éve 1506 magában a codexben négyszer is világosan ki van téve (az eredetinek 31., 117., 234. és 270. lapján). Codexünk kis 8r., papiros, négy helyen csonka, így legelőször a kalendáriumból hibázik január és december s a rá következő deák szövegből is egy vagy több levél, hátul meg az igaz szeretetről szóló rész mind elején mind végén fogyatékos. Egy lapja üres, kötése új (zöld bőr), írása kis részben nagy barát gót, máskor mindig apróbb fajta s a folyóhoz közeledő. Az egész csekély kivétellel egy kéz munkája. E kéz írása változó, hol gondosabb, hol hanyagabb, a mint több ízben fogott bele. A 2. kéztől mind össze ennyi van: „Oh zyz mariank

egyethlen egy fya zep yesus vygaftald meggy az meggy zomoro-
doth edes anyadath Oh zyz marianak edes zwlõtte io iesus vy-
gaftald meggy a fyvnekwl maradath edes zvledeth Oh mynden-
neftõl meggy somorodoth aldoth zyz mariannak edes fya vygaft-
ald meggy fyralmas edes anyadath ha leheth Oh feles (?) vy-
gaftald vygi vylagnak byzon vylagoffaga my mely ygen meggy
oltatal Oh angyaloknak sep fenefsege ees mynden sentteknek
mely ygen meggy hirwattal Oh byzon zent segef ereyd kyk myn-
denkoron zent malatnak folyasawal zarmazanak mely ygen meggy
(za) zarradanak“ az eredetinek 32. s e néhány szó 44. lapján :
„Oh zyz marianak egyethlen egy fya zep yesus vigaftald a meg
az meg zo-“. E két apróságot valaki csak utólagosan firkálta
bele, azért a szövegbe nem gondoltam fölveendőnek. A 3. kéz
az igaz szeretetrõl szóló részt írta.

A kalendárium, mint már említettem, nem egész, de meg
nagyon hézagos is, minthogy a napoknak, melyek csak a vásár-
napi betűkkel vannak jelölve, alig fele van kitöltve. Az eredetiben
ez legelõl 20 lapot foglal el, úgy hogy két-két lapra egyegy
hónap esik. Mivel a szövegbõl e kalendáriumot is kirekesztettem,
álljon itt, a mi megvan belõle. A vásárnapi betűket természetesen
elhagyom, csak azt jegyzem meg, hogy február mint rendesen
d-vel kezdõdik, s a helyett a napokat arab számokkal jelölöm.

Bõith elõ ho hwzon nyolecz

1 zenth Brigida Azzon 2 Gergtya zentõlõ Bodog Azzon
3 Zenth Balaf pyspek 5 zenth Agotha azzon 6 zenth dorotya
Azzon 9 zenth Appalyn Azzon 10 zenth Kolof Azzon 14 zenth
Balynth Martyr 16 zenth Iuliana Azzon 22 v̇zõghes zenth petõr
Apaftal 24 zenth Matyaf apaftal

Bõith mas hõ harmicz eg nap

7 perpetua 12 zenth Ghergõr papa 17 Zenth Gedrud
Azzon 21 zenth Benedõk Appath 25 Gymõlch olto Bodog Azzon

Zenth Gõrgh ha harmicz nap

4 zenth Amboruf doctor 14 zenth Tibureius 18 zenth
vallerianus 23 zenth Alberth 24 zenth Georgh 25 zenth Mark
28 zenth yitalis 29 zenth petõr martir

Pynkõstth ha harmiczeg Nap

1 zenth philep zenth Iacab 3 zenth kõrõzt megh lelese
4 zenth florianus 5 zenth Gothard. 6 zenth Ianos Mykoron olayba

főztek 8 Zanizlo Szent myhal 10 zenth Epimachus 12 Nerei Achilei zenth pangracz 15 zenth Sophia Azzon 19 zenth potencia 22 zenth Elona Azzon 25 zenth yrban papa 30 zenth felix Martir 31 zenth petronella zenth petőr leanya

Zenth ywan ha harmycz Nap

1 zenth Nicomedis Martir 2 zenth Erasmus 5 Zenth bonifacius Martir 9 zenth primus Martir 11 zenth Borrobas Apaſtal 13 zenth Anthal Confessor 15 zenth vyd 19 zenth Gyarfás 22 Tyz ezőr vyteez 24 zenth ywan 26 zenth Iános ees zenth pal 27 zenth Iázlo kiral 28 zenth Leo papa vigilia 29 zenth petőr zenth pal

zenth Iacab ha harmyczeggh nap

2 Bodog Azzon Latogatafa 3 zenth Tamas 7 zenth 8 zenth Ghelien 13 zenth Marghyth 15 Tyzönkeeth Apaſtal 17 zenth Elek 20 zenth elyees propheta 21 zenth praxis azzon 22 zenth Maria Magdolna 23 zenth Appolinaris pypők 24 zenth chriftina Azzon 25 zenth Iacab Apaſtal 26 zenth Anna Azzon 29 zenth Simplicius 30 zenth Abdon ees fennen

Kyfazzon ha harmycz eg nap

1 zenth petőr vafa zakadatya 2 zenth iftwan papa 3 zenth iftwan teſte megh leleſe 5 Hawi Bodog Azzon ees damokos 6-wr zyne valtozatya 7 zenth donath 8 zenth ciriakus 9 zenth Romanus 10 zenth Lewryncz 11 zenth Tyburcius 12 zenth clara azzon 13 zenth ipolyth 14 zenth ewſebius vigilia 15 Nagh Azzon napya 18 zenth Agapith 19 zenth Layws 20 zenth iftwan kiral 23 vigilia 24 zenth Bertalam Apaſtal 27 zenth Rufus 28 zenth Agoſton 29 zenth iános nyaka yagafa

Zent miha harmycz Nap

1 zenth Egyöd 8 Kyf Azzon napya 9 zenth Gorgonius Martir 11 zenth proth ees Iacinkt 14 zenth körözth fel magaztatafa 15 zenth Nicomedis martir 16 zenth Femya Azzon 17 zenth Lompeerth 21 Zenth Mathe Apaſtal 22 zenth Morycz martir 24 zenth Gyölerdh pypők 27 zenth Cozma damyan 28 zenth yencezlaus Martir 29 Zenth Myhal Archangyal 30 zenth Ieronimus doctor

Mynd zenth ha harmycz egh nap

1 Zenth Remigius pypők 4 zenth Ferencz Confessor 7 zenth Mark papa 9 zenth dienőf Martir 13 zenth kalman 14 zenth

Kalixtus papa 16 zenth Gaal Confessor 18 zenth Lucah Ewan-
gelista 21 Tyzõnegh ezõr zyz Yrfula 22 zenth Seuerus pyfpõk
23 zenth Seuerinus 25 zenth Crispinus 26 zenth dõmõtõr
27 yigilia 28 zenth Symon iudas 31 zenth Quintinus

Zenth Andras ha harmycz naph

1 Mynd zenth Napya 2 Halottak napya 5 zenth Emrõh
hercegh 6 zenth Leo papa 8 Neegh coronazot Martir 9 zenth
Theodorus Martir 10 zenth Marton papa 11 zenth Marton pyf-
põk 13 zenth Bereczk pyfpõk 16 zenth Othmar Apaath
19 zenth erfebõth Azzon 22 zenth Cecelye Azzon 23 zenth
kelemen papa 24 zenth krisogonus Martir 25 zenth katheryna
azzon 29 zenth Saturnus yigilia 30 zenth Andraf Apaftal

Karachon ha harmycz egh

A kiadásunkba felvett deák részeket különbség okáért
dõlt betűvel szedettem, a patris sapientiát meg azonfölül a maga
helyéről elvéve közvetlenül magyar fordítása elé tettem. A
betűkről csak annyit, hogy az aa, ee, oo az eredetiben egyné-
hányszor nem egymás mellé, hanem egymás fölé van írva, az
õ ̈v ̈w meg többnyire alul vonásos o, v, w, de van olyan
õ is, mely azon kívül, hogy alul vonásos, fölül két pontos is.
Az ű, mely csak a 3. kéz írásában fordul elő, fölül vonásos u.
A g ritka s gy-re g-re egyaránt használtatik.

A Sándor Codex, melyet első ismertetője Toldy „a régi
m. irodalom körül kitünő érdemű Sándor István emlékezetének”
ajánl, az egyetemi könyvtárban van. Korát nem tudni. Máso-
lata nincs. Kötése új, alakja kis 4r. anyaga papiros, mind vé-
gig egy kéztől származó írása kapcsolt barát gót. A mit magá-
ban foglal, mind teljes ugyan, de úgy látszik, hogy valamikor
elül is hátul is még többet tartalmazott. Némely betűje saját-
ságos, így az é, g, l, n mint a Thewrewk Codexben is e”, g”,
l”, n”, sőt előfordul r” (=rj) is, az aa és ee néha mint a
Winkler Codexben egymás fölé írva, ̈e-je < alakú, ̈o-je ű-je
abban különbözik egymástól, hogy amaz alul, ez fölül vonásos
o. A 32. lapon (kiad. 232. l. 27. s.) a „vyafkottanak” szó
után ^ jel, a mi azt teszi, hogy a lap szélére írott ide
szól, a lap szélén meg „zeffee” áll, a többi a könyv-
kötő gyalujának esett aldozatul. Alkalmasint „az z̈veffee-

geert“ állt ott, de minthogy határozottan nem tudni, ki kellett hagynom.

A Gyöngyösi Codex elébb a ferencziek gyöngyösi könyvtáráé volt. Ott látta nem nagyon hihető vallomása szerint (l. Döbrentei nyilatkozatát a Régi M. Nyelveml. II. k. 363—368. l.) Horvát István még a huszas évek előtt s első ugyan-csak ő ismertette 1836-ban (Tud. Gyűjt. IX. k. 107—110. l.) első lapja hasonmását is adva. Akkor még régi XVI. századbeli deák nyomtatványokkal volt egybekötve. Most ezektől elválasztva s újra bekötve az akadémia könyvtárában van. Másolata nincs. Kiadva belőle eddig csak a sz. Lászlóról szóló töredék s a Mátyás király emlékezetére szerzett ének volt (a Régi M. Nyelveml. II. k. 5—7. l.). Külsőjére nézve kis 4r., papiros, 3 lapja tres, 2 utolsó levele pedig fölcserélve, úgy látszik teljes, írása nagyrészt kapcsolt barát gót, csekély részben folyó írás. Magyarja 4 kéz munkája. Az 1. a sz. Brigida imádságai előtt lévőt írta, a 2. kéz írása inntől fogva a 22. lap végéig terjed, azontúl a 3. kéz látszik, a *Modus confitendi* minden hozzátartozóval együtt a 4. kézé, a sz. lélekről szóló ének pedig ismét a 3. kéztől származik. Ezek közül az 1. és 4. folyó írás. Amaz ügyetlen volta, tintája fakósága s papirosa kopottsága miatt csak nagy nehezen olvasható.

A *Salve benigne rex Ladislai*, mint már a Peer Codexnél említettem, e codexben ugyanaz, azzal a különbséggel, hogy itt a *Tu carne purus* kezdetű versszak a *Tu membris sanus* kezdetű előtt áll, s az utolsónak helyét három ott nem található foglalja el. Magyarjából azonban itt csak az elsőnek legkezdeté s a három amott hibázó van, ez is egy pár helyen megcsontítva. E helyeket kipontoztam. A mi deákja a Peer Codexben is előfordul, nem tartottam ismétlendőnek, a mi ott nincs, azt szívesen közöltem volna, de megvallom nem boldogultam vele oly rossz az írása s annyi benne a compendium. A Mátyás királyról szóló éneknek nincsen deákja. E darabban a „thykere“ szó fölött (kiad. 243. l. 1. s.) az eredetiben „laga“ áll, a textusnak tehát ott alkalmasint így kellene lennie: „Magyar orzagnak fenes thykere vilaga“ s erre a „bajnaka“, „hajlaka“, „oka“ rim is mutat. De mivel ez csak gyanítás, a „laga“-t egyszerűen kihagytam. Még ki kell emelnem, hogy e codex

írói kirekesztőleg csak a latin alphabetummal élnek, tehát az ű, ű, g, ű és más efféle jegyes betűk sehol se fordulnak elő.

A Thewrewk Codex elébb a ferencziek érsekujvári könyvtárában volt s először Ponori Thewrewk József adott róla tudósítást 1843-ban (Hirnök 12. szám). Most a szerzet ajándékából az akadémiaé. A felajánlás, mely az első tábla belsejére van írva, így szól: „Ezen ima-kéziratot (1531) az Érsekujvári sz. Ferencz-rendűek könyvtárából a Magyar Academiának felajánlja és általadja f. t. Koppan Jenő, Provincialis, 1854. Piry Czirjék által.“ Készülte éve 1531 kétszer van kitéve számmal (a 138. és 257. l.). Másolata nincs. Alakja 12 r., anyaga papiros, hatféle írása közül az 1. és 3. kéztől való rideg barát gót, a többi folyó írás. Az 1., 3. és 6. kézé gyakorlott, csinos, a többié ügyetlen, idomtalan. A codex alapját az 1. és 3. teszi, a többi járulék s az itt ott üresen hagyott leveleken élődik. Ez utóbbi írások közül a 6. kézé jó kései férfi írás, a hátra levő háromé pedig a mint Toldy mondja XVII. századbeli nő írás. A 2. kéztől való a Kegielmes vrom iesvs kezdetű imádság (az eredetinek 104. lapja közepétől a 110. végéig) s a zent barbara jmachaga a rá következő más nemű két könyörgéssel (a 124. l. végétől a 126. l. végéig); a 3. kéz írása először a 119. l. végétől a 122. l. végéig, azután a 282. l. végétől a 307. l. végéig terjed; a 4. kéztől csak a fent ana afoni imacaga van (a 122. l. végétől a 124. l. végéig); az 5. kéz első ízben a 156. lapon kezdi s a 163. l. végéig megy, másod ízben meg a 309. lap elejétől a codex végéig tart; végre a 6. kéz írása a 165. l. elejétől a 185. l. végéig terjed. A többit, az egész codexnek legalább is három negyed részét, mind az 1. kéz írta. A 66. l. alján az eddigiektől elütő írással e szavak állanak: „bőthben ezt kel mondany. döcső se iesiret teniket Uram örök docsesignek kirala“ s a zent bernald dokthornak ymaczagaban egy jelen századbeli kéz correcturái látszanak, az elül üresen hagyott levelek másodikán pedig szinte nem nagyon régi írással az imádság olvasható:

†

Oh Istenek kedvese kristus Jesus jegyese, Izüz szent borbála. a mikor Utolso oramban lészek és Végső fohazkodasimban, a mikor fzemem fenyelem megh homalosodigh és a Neyel-

vem meg nimül. a mikor elmimben megh fogyatkozom. és minden érszékenységítül megh fosztatom. akkor akkor oh dősefzégés Szűz sijes oltalmomra Tavosztasd el Tőlem a gonosznak minden kísértetit, és Vezesd a lelkemet mennyeknek országba a te édes Jegyesedhez az én Szerelmes megh Valtomhoz. és Udvözítőm-hoz, Amen Sr. EZ.

A codex belsejében 5 lap üres, a 312. l. után egy vagy több levél hibázik s két helyen (104. és 106. l.) az írás félben van hagyva. Kötése kopottas, de a codexnél jóval újabb, mert még azon írásokból is el vannak metszve a szélső betűk, melyeket Toldy XVII. századbeli nő írásoknak mond. A betűk nagyon változók, így az é hol é hol meg ë, hasonlóképen a ġ, ĩ, ű, r' (rj) is egyszer ġ, ĩ, ű, r' másszor meg mint a Sándor Codexben g", l", n", r", az ô is hol alul vonásos hol meg alul fölül vonásos o, az v w meg fölül majd egy majd két pontos v w. A Vásárhelyi András énekéről már a Peer Codexnél szoltam.

A Kriza Codex „Kriza János unit. superintendens eszközléséből“ az akadémiai könyvtaré. Írta „frater pal Garay predicator zörzetbely“ 1532-ben. Első ismertetője Toldy. Másolta Ring Adorján s e másolat is az akadémia könyvtárában van. E 16. r. kis codex kötetünkben egymaga hártya, kötése új, írása rideg barát gót, 1. lapjáé folyó. E lapon is valamikor Garay Pál írása volt, de később valami vad ember keze kivakarta s nagy ügyetlenül a most is ott éktelenkedő Praeambulumot írta rá. Azonfölül (a 16. l. után) ki van szakítva 1 levele, melyen a 3. imádság kezdődött, de ezt mégis ki tudjuk pótolni más codexekből (Winkler, Gyöngyösi, Thewrewk). Az imádságot kezdő lapokat Garay meglehetősen ügyesen rajzolt és csinosan festett kezdő betűkkel s cifrázatokkal díszítette. Betűiről csak annyit, hogy a ġ-t az eredeti is ġ-vél jelöli, meg hogy ô je mint a többi codexeké is rendszeren alul vonásos o. A 74. l. aljára folyó s úgy látszik Garaytól származó betűkkel írt: „LX. & duo CC Super addita millia Quinq: Tot fertur Christus pro nabis (!) Vulnera passus“ szavakat mint a textussal semmi-kép össze nem függőket kihagytam.

A Bod Codex, melyet első ismertetője Toldy „régí irodalmunk érdemes bajnoka Bod Péterről“ nevezett el, az egye-

temi könyvtaré. Kora ismeretlen, másolata nincs, alakja kis 4. r., anyaga papiros, kötése új, mind végig egy kéztől származó írása félig kapcsolt apróbb barát gót, tartalma teljes. A č-t é-vel, a ġ-t úgy mint e kiadás ġ-vel, a dj-t d'-vel, az ô-t alul vonásos o-val, a pj-t néhányszor p'-vel s az w-t fölül vonásos w-vel jelöli. Többi betűje a más codexekben is szokásos.

A codexek ismertetése után még azzal a vallomással tartozom az olvasónak, hogy habár e kiadást nyomás előtt betűről betűre háromszor is összehasonlítottam az eredetiekkel, egy-két botlására mégis csak akkor akadtam rá, mikor nyomás után is még egyszer gondosan végig vizsgáltam. Ezeket kiigazítva jegyzem ide az első számmal a kiadás lapját, a másodikkal ennek sorát jelölve ilyformán: 2, 38 és 3, 1 kel eh; 5, 15 kôzelgetne; 8, 14 ne(m); 9, 18 atkozot; 14, 9 annianak; 20, 9 eh földén, 22 ah te; 23, 17 vyn-; 30, 14 kealtnak; 32, 38 ef a meliek; 33, 6 egizer; 35, 24 az; 39, 25 Nyochadzor; 40, 17 ferkegedned; 41, 16 hevolkodo; 43, 23 Ma; 53, 12 kyflený; 56, 2 es az ô fyanak; 57, 18 zenthfeges, 25 dychôfegeth; 60, 10 pal; 66, 28 foluan; 69, 24 Iesus; 74, 36 tellýes; 75, 18 mellýeth; 84, 16 habet; 85, 4 vires, 11 teremtd; 88, 27 criftufnakh; 99, 30 tanacy; 141, 23 valameligben (!); 142, 26 katriniczayat (?); 143, 24 peeldazafa; 149, 28 hala (!); 161, 32 gondolyatok; 192, 21 földről; 206, 13 tegench; 207, 12 elebh; 208, 1 tarfalkodyek; 226, 12 laqueus; 242, 6 vened; 243, 5 thyzteffegenknek; 255, 15 meggontthnak; 297, 11 boldokfagban; 338, 11 anya maria; 345, 25 IDwezlegy; 360, 7 criftus; 367, 7 yrgalmaffagoknak; 382, 26 génerôfeggel; 383, 10 ezedbe; 389, 7 ezt; 393, 3 fertelmefb; 395, 15 hog. Kérem az olvasót, hogy az így helyreigazított hibákat használat előtt magában a kiadásban is kijavítani sziveskedjék.

Budapest, 1874. Deczember 1-én.

VOLF GYÖRGY.

WESZPRÉMI CODEX.

Kézdetik ith vronk kenniarol valo predicacio

Thema

Miferemini mei: miferemini mei faltem vos amici mei
Iob XIX

Köniörulietök köniöruletök raitam a uagi csak thiu en⁵
baratim Iob XIX

Ez igeket mongia eredet zerent a zent iob patriarcha kö-
nenek tizenkilenczed rezeben: De maga igen alkolmafon mongia
a my nemös' azzonionk maria ez vilagnak egietlen egi remenfege
mikorön alh vala zomorw orczauul ziuének nagi keferwfegeuel¹⁰
az ő zerelmes fianak eh vilagnak meg valtoianak kereztfaiä alat
meli igegben Inth mynket hagi a kereztfan kenzodoh kristufon
ziuink zerent köniöruliönk Imez harom okaert: Előzer azert a
ky zenued: mert az mi yftenönk vronk es meg valtonk ki mi
erettönk vette fel az emberfeget a kiben zenued: ezert || ez²
igeket nem oknekul mongia a keferues annya köniörulietök en
raitam igen meg keferödöt anian Siritok en velem mert yme
az en yftenöm es fiam a thw meg valtotok kyt en zwzen fogadek
es zulek es zwzej teiemmel neuelek: kereztfara fel feztettuen
ket toluai közöt halla meg a bizon iften es ember Masoczer²⁰
köniörulnönk kel a ken zenuendö kristufon mert ő magaert nem:
de a mi zeretettönkert baraczagaert (+) hagi mynket az ő dragalatos
zent verenei meg valtana byneinkböl meg mofna: es az iftenfegnek
kellemetöffe tenne Erre mondatik a wag csak thv en baratim vgi
mynth mondanaia gondoliat(i)ok meg: Mert a thw zeretettökert²⁵
zenued: azert keferögietök meg en velem ha bizoni barati
vattok: Mert yme lattiatok ezt hagi mikoron valaki meg hall a
ki ő raita fir iegie annak hagi vagi az ő barati közzul valo
az: uagi haza||beli: a wag rokonfaga: uagi ő hozza tartoth:3

Ezenkeppen a ki a zenuedō kristuffal zenued es ō halalan
 zeretetből es aitatoffagbol fyr Iegie hogi a kristufnak zeretōie az
 Harmaczor kōniōrulnōnk kelh az edes aniankon es a kenzenuedō
 vrunkon a kennak kemeny voltaert ah melliet zenuedenek: Mert
 5 foha nem volt ez vilagon olion nagi ken meliet a kristus zenuede:
 olyan keferufeg meliet a zwz maria lata az ō fianak halalan:
 mert foha embernek niel(i)ue meg nem mondhattia mynemw
 zomorufaggal febhettetik vala az anianak ō ziue az ō egietlen
 egi fianak ō kennian es halalan: mikort lattia vala hogi a kit
 10 ō ilien tiztan fogadot vala ilien nagi giōniōrufeguel zwlt vala
 4 ilien edōfōn newelt vala meg kōtōztetōt || volna fephtettōt ta-
 goltatot es meg vtaltatot volna: vere ala folna: a harom kemen
 vas fegek kōzōt tegergene feiet lehaituan: fīrua zomiuhozni hal-
 lanaia es egi ital vizet neki ilien vtolfo zukfegbe nem athata O
 15 meli igazan mondhattia vala akaron a keferues anya zerelmes
 fiam iefus en zemeymnek vilagoffaga en eletemuek remenfege
 es kieffegeh te ez mai napon zenuedel a binōfōkert: Meg latom
 azert kyczodak azok a te hiueid kōzzul kik en raitam es te
 raitad keferulnek auagi kōniōrulnek bizonianal Zent Bernardnak
 20 mondasa zerent ualaki a kristuf vronknak kennian nem keferug
 kememb a kizalnal(†): dohofb a koporfonal: nehezb a földnel O
 5 azert kegelmes vram iefus elōh yftennek zentfeges || fia a te nagh
 zeretetōdert kyuel mynket zerettel es keferues halalt zenuedel
 mih te raitad kōniōrulni akaronk keuanniok a te zent febeid
 25 ziuwnkben helheztetnōnk a te halalodat zent zwleddel edōfōn
 fīratnōnk: Kerōnk azert tegōdet vram ōffed meg a mi ziuinket
 a te meleg zent verōdel hog haluan a te zent kenidat heuulbef-
 fōnk meg a te meleg verōttul es geriegiōnk meg a te zent
 zeretettōl es erōzheffōk mi es a te kenidat lōlkōnkben fīratlaffok
 30 ziuink zerent mynden napon ōtet ki legiōn teneked kellemetes
 nekōnk ōdueffegōs amen Miferimini mei etc kōniōrulietōk en
 raitam a uagi czak thw en baratim Ez igek melle ym ez harom
 dolgot kel mynekōnk meg latnōnk Elōzer mikeppen kezdetek
 6 vronk iefusnak || halala a fidoktol Masoczor mikeppen vegezte-
 35 tek es tekeltettek meg vronknak halala az pogan nepektul
 Harmaczar(†) Minemu hazon kōuetkōzek az artatlan barannak
 halalabol embōri nemzetnek Elōzer mondam hogi lassok meg
 mikeppen kezdettek vronknak halala a fidoktol. Tuunoukh kel-

leh melle hogi harom oka lón vronknak halalanak: Elő a mi
 nyanaliallagonk es binők kiből meg nem zabadulhatonk vala
 ha nem csak a myat ky zabad volna mynden byntől: Ez indita
 vronkat ahra hogi zenuedne a melleges zeretetből es az ő attia-
 nak tizteffegeert es a mi valezagonkert fel vennie a halalt Ma.⁶
 fod oka len vronk halalanak a fidoknak Iricege ielefben a papi
 feie||delmeknek es zerzetől fidoknak Mert mikeppen az eyel iaro⁷
 madarakath nem lathattiak a napnak vilagoflagat: ezenkeppen
 az gonoz fidok az edes vronk iesufnak czelekódefet es czuda-
 tetelet: Bekefeguel a nagi iriczegből nem halhattiak vala miert¹⁰
 hogi az ő binőket niluan meg feddi valah mikenth az igaz biroh
 azert mynden dolgat banniak valah ielefben hogi lazart a tiztő-
 letős azzoniallatoknak martanak es magdalnanak attiokfai ne-
 gied napon el temeteffenek vtanna halataiból fel tamazta: Siketh
 vafarnap előtt valo pentőken betaniaban ky ierufalemhöz ket kifz¹⁵
 mer föld: mely dolgot fokban ah fidok közzul latuan es haluan
 biuenek a kristufban Mely dolgot haluan az fido papok es a zerze-
 tőllek || bozzonkoduan vronk kristufra harmad napon az az fiket⁸
 vafarnapon kaiphafnak házahoz giulenek ky azon eztendeben
 pispók valah fidofagban es mondanak a tanaczban mynth Iános²⁰
 iria euangelioமானak tizen egiedek rezebe Mit tegiőnk lattiatok
 hogi ez ember fok czudakot tezō Imeh mynd ez vilagh vtanna
 indulth: ha zabadoh hagiok őttet mind naiank (†) kezdenek neki
 hynni meliet a romaiak ha meg hallandnak reiank iőnek es el
 raboliak nepinket es ah birodalmat es: el vezik tőlők legotton²⁵
 egi ő közzulők kynek neue kaifas monda Thw nem tuttok va-
 lamit: fingen sem gondoltok netalan: de illik es zukseg hogi
 egi ember meg hallion: es ez tellies nemzet el ne vezzō: Ezt
 kedik nem monda őnnōn feietől de zent lelek mondata || vele⁹
 Miert hogi vronk iesufnak ez tellies emberi nemzetert fielefben³⁰
 az idvőzulendőkert meg kel vala halnia Az naptol fogua azert
 el vegezek hog meg őliek őttet vronk iesus iol tuduan az ő
 tanaczokat: nem iaruan ymar niluan kőzötek: fidofagban sem
 marada De betaniabol mene a puztaban ő tanituaniual a iordan
 vizen twl valo varafban mely neuzeitetik effrennek: Melie (†) nagi³⁵
 het mer földēn vagion ierufalemtől arabianak hataran: mely
 orzagban abagarus vala akaron kirali kyt vronk kristus menibe
 meniti vtan zent tamaf apostolnak myatta meg g'ogita a pok-

loffagbol es vrunk iefus ith marada verag zombatig Zombaton
 kedig esmeg betaniaba tereh ket okaert Előzer hogi az ő tauol
 10 voltabol meg keferő||döt Anniat vigasztalnaia Mafoczer hogi a
 bizoni baran az o töruenbeli hufueti barannak meg etele vtan
 5 erettönk meg őlettetneik: Mikoron azert ierikohoz közelgetne
 az vtan giogita meg a tiz poklofokat es a tanituanioknak meg
 monda hog meg fognaiak ierufalemben es a poganoktól meg
 őlettetneik de ők ezt nem ertetek miről mondanaia Estue azert
 betaniaba Iuthuan marta es magdalena poklos simonnak hazannal
 10 vaczorat zerzenek eh vaczoran fokban volanak: mert [ot vala] vronk
 iefus azzonionk maria: lazar: es az tanituaniook a fidok közzulis
 az ielőfi kik (a papi) azon napon ióttének vala ierufalemből: hogi
 latnaiak lazart kit a papi feiedelmek el vegeztek vala hogi meg
 őlienek (+): Miert ő miatta fokban hiznek vala a kristusban mikep||
 11 pen zent agoston doctor mongia vaczora alath kezdeg a fidok
 kerdőznye lazart minemw volna az abrahamnak kebele a pokol-
 nak tőmlecze: es az halál minemw keferw volna ky myndinikről
 zoluan: nekik az halálról ugi monda hogi oly keferw volna hogi
 embernek nielue: azt ky nem ielőnthetneie: leg ottan vronk
 20 kristus: ezt haluan: miert ráköl közel meg kel vala azt koz-
 tolni: miert bizoni emberis vala: kezde rezketnye es veritőzni
 kit latuan Magdalena gondola azt hogi igen meg faradot volna az
 utnak nagi es nehez voltaert: es hogi őttet meg batoritanaia a
 uagi meg erőfiteneie veuen egi zelőncze dragalatos kenetöt ha-
 12 zanal es neki úuen feiere őtte a uagi my||nt egi rosa vizzel meg
 kene vele kinek ioh illattiaual: mynd az egez haz be tellek O
 mel nagi iokeduel veue az edes zwz maria Iudas kedig latuan
 ezt miert orw vala kezde morgodni edőf vronknak ellene es a
 tiztőletőf azzoniallatnakh magdalanak monduan O mely heiaba
 30 veze el ez draga kenet mert tőbben athattak volna el három záz
 penznel [es] a zegeniőknak oztogathattak volna nagi haznalato-
 son Ezőnkeppen zolnak vala a tőbbi es de mas igiekőzetre mert
 iudas arra mongia vala hogi tized rezet el wrozhatta volna a
 tőbbi kedig a zegeniőkön valo kőniőruletőffegből miert meg
 35 tekelletlenők valanak Az oratol fogua el uegeze iudas hogi őteth
 azert az fidoknak el arulnaia Miert tugia vala hogi ymmaron ha-
 13 lalara tanakot||tanok volna hogi a harmynez penzt kit alit vala elh
 veztőtnek lelmi (+) meg nerhetneie vrunk iefus kedig latuan hogi

meg habarottanak volna mynt kegiös mešťör el czendefite öket
 monduan Smiert habarottok meg ez azzonialatra: mert nagi yot
 tön ehben en velem Bizon valahol ez euangeliom hyrdetik myn-
 dönvt diczirtetik ő eh fele ich (†) dolgaert Ah zegeniök myndencor
 veletök lehetnek: de en nem: azert mikorön akarangiatok yol
 tehettök ő velök: ezh fele dolog maftan lön annak peldaiara:
 hogi az en testöm rakon közel el temettetik erre iria Zent Ianos
 tizen egied rezeben az ő euangeliomanak hogi paranczola vronk
 iefus magdalanak hogi temetefereif meg hagina benne kyböl
 meg teczik hogi zent lelök tetete ezt || ő vele ezek mynd virag¹⁴
 zombaton lőnee betaniaban poklos simonnac hazanal verag va-
 farnapon kegig vronk iefus mene nagi reguel betaniabol ierufa-
 lembe a zamaron es eleibe iöuen az kölfeg ol nagi tiztöfleggel
 viuek es fogadak hog meliet annak előtte soha nem tettenek
 vala ő neki mikorön azert közelgetne a varofhoz oli nagi siraft¹⁵
 tön hog a mit akar vala mondani a zokogastol niluan ky nem
 mondhattia vala mely siraft tön az edes iefus a varoferth kinek
 el kel vala az ő halalaerth titus vespasianusnak miattah törtet-
 tetni fundamentomabol de a binös lölkökert [is] kiknek a hytet-
 lensegert öröкке el kel vezniök Haluan kedig a zerzetöf fidok²⁰
 hogi illien nag'(on) tiztöflegel hozattatneik vronk iefus a neptul-
 ehnekk||lefökkal es nagi ifteni diczirettel irigseguel meg vakuluan¹⁵
 kezdek meg tiltani hog senki a varofban zalaft neki adna Mikorön
 [ierufalemböz közel] iutoth volna meg indula mind a telies varof:
 monduan midolog ez es kiezoda a ki yöh a paraztfag mongia vala:²⁵
 ez A nazaratbeli iefus ppfeta es legottan a templomba menuen ki
 vze onnan az arofokat es a veueket: ki veruen öket kótelböl
 czenalt ostorral monduan Iruan vagion Az en hazom imadczag-
 nak haza es legottan hozza iarulanak a vakok fantak es egieb
 korfaggal meg foglaltattat (†) smind meg giogiulnak vala: latuan³⁰
 a papi feiedelmek ez nagi czudakat melieket tezön vala es hogi
 az germökök mondanak enekelue diczeret nag magoffon || dauid¹⁶
 kiralnak fyanak: Mondanak nagi haragual hallodeh myt mond-
 nak ezik: monda vronk iefus Iolh de el zenædöm a dicziretet
 az iftennek akarattiaert: mert ezt meg mondatta vala meg ennek³⁵
 előtte dauid kyrál A czöczömöknek es az artatlanoknak zaiok-
 bol tekelled meg a diczöretet azert mondom thw nektök ha
 ezek veztek lenek ah köuekis kaialttiak az en diczöretemet

ki be teliefődek nagi pentőkön mert az apostolok mikorön a
 kriftus vronknak neuet csak neuezni sem merneiek a kiuek meg
 zakadozanak es repedőzenek Mikoron mynd estueig azert pre-
 dicalot volna fénki nem hiua őtet hazahoz hog enni adna de
 5 ehön zomuihon tereh betaniaban kit meg ertuen az ő tiztőletős
 17 anya igen meg keferőduen rayta || meg monda martanak es
 magdalnanak kik miglen etket kizitenenek mynd kegiőffen hy-
 hettiők kőnhullataffokal kezde őtet kerni hog ne menne fel többbe
 ierufalembé: kinek monda az edes vronk iefus zerelmes anyam
 10 Bekeffeged legen benne fel kel mennem mert el yót Immar az
 idő: kiben be kel az irafoknak meliek en rolam irrattanak tell-
 iefedni ah (Ah) zent ffaias en rolam irta kőnuenek ellő rezebe
 fiakat neuerek en ők kedig megvtaltak engemet: ennek vtana
 az etők el kezuluen őnek keuefet a mynt leheteh Hetfen reguel
 15 ifmegent fel mene vronk iefus ierufalembé ef meg ehőzek az
 vton nem tezt zerent de lelők zerent keuanuan a meg vakulth
 18 fidoknak iduőffegeket Es latuan az || ut felen fige fat oda mene
 figet kerefuen ő raita es nem leluen meg atkoza őtet monduan
 Soha tetőled giumőlez ne terőmiön: es az nap mig ki terenek
 20 ifmeg ierufalemből meg aza Ennek iegiere hog meg mutatnaia
 mert a fidok kit(†) csak az leuelet valiak az iften tőruenienek
 őrőkke el kellene vezniők Es mikoron be ment volna a varosba
 legottan a templomba mene es ot kezde predicallani a nep-
 nek kith latuan a papifeiedelmek es ah kőffegnek feiedelmi
 25 mondanak neki ky hatalmaual tezőt te ezeketh: hog it predica-
 laz mi akaratonk ellene: Mert a templomba predicalani vag a
 tőruenre ah nepet tanitani nem vala zabad ha nem csak Azok-
 19 nak kik ő hatalmokbol erre va||lazzattak vala kriftus vronknak
 kedig ő tőlek hatalma erre nem vala de az ő mennei zent attia-
 30 tol ky őttet ez vegre boczatta vala meynorzagbol e földre Azerf
 monda vrunk iefus nekik Mongiatok meg thw es ennekem
 kytől vala ianos baptiztanak kereztfegē enes meg mondom ky
 hatalmaual tezőm ezeket De mondanac a fidok mi nem thugiok
 ennek vtanna mine(m)mős vronk peldabezedel nag bōlzen meg
 35 ielente nekik hog őrőkke el kellene vezniők kit mikoron meg
 ertőttenek volna: azon predicacion meg akarak őtet fogni de
 felenek a neptől mert nag profetanak hizik vala őtet lennie Mi-

• koron kedig be estuelódót volna esmegent ehôn tere betaniaba :
 fmentól előzer az ô edes anyanak iduezló(†) kynek monda a ke-
 fernes ania kônh||ullata||sal en zerelmes fiam Mynemv vigafagom 20
 lehet ennekem hanem tvdom mely napon es mely oraban el
 veztlek mikoron Immaron nyľuan meg ertôttem hogi halalodra 5
 tanaczkoztnak es ym nyľuan latom hogi te ky az angioloknak
 eleuen kyniere vagi naponked ehôn zomiuhon terz en hozam
 mikoron finki a varofban te felfegedet ne merie be fogadnia :
 a vagi csak italh vizet adnya kynek fyrua kezde vronk iefus
 ezeket mondani en zentfeges anyam Emlekôzzel rola : mert en 10
 ezert iôttem ez vilagra hogi az emberi nemzetôt meg uruofol-
 uan(†) : Ennek okaert ehôzóm en ki eleuen kyner vagiok hog a kik
 az igaffagokat ehôzik es a Iamborlagos eletôt keuanniak meg
 elegiczem : Ezert faradozok hogi az en zolgala||tomban el farat-21
 taknak nyugodalmat adnek : Nag diczeretes azert en edes zvľem 15
 az igaffagert valamit zenuedny Mel bezedôgból a gengefeges zwz
 anyanak keferufege nagjoban ôregbul vala ennek vtanna vaczo-
 rahoz vľenek Nagi keddôn reguel esmeg fel mene ierufalembe
 es mynd eftig ot predicala eh harom napon tób czudakat tôn
 honnem mynt telief : eleteben Annak elôtte eh may napon mene-20
 nek herodes zolgaihoz a papi feiedelmek tanaczot tartuan ô velek
 hogi vronk iefust bezedeben meg fognaiak De mikoron fok
 kerdefeket tette(ne)nek volna ô ellene mind vgi feiti vala ô
 nekik hog meg elegôdnek vala ô raita Eh mai napon az edes
 vronk fok bozzufagot zenuedeh tólók es veg||re nyľuan meg 22
 monda hogi ôrök vezedelemnek fiay volnanak : A predicacio
 vľan kedig aztif monda hog az ô kenzenuedefenek vtanna nem
 latnaiak testbe itelet napiaig mely napon a yok kezdig mon-
 dani : Aldot ky yôt vľnak neuben el vegezuen : a predicaciot
 tellieféguel ky yôuch oliuetimnek hegiereh es oth le uluen meg 30
 monda anticristofnak el yóuetit eh vilagnak vegezetit es a
 kôzenfeges iteletôt ô tanituaninak es hogi a gonozok ôrök kenra
 mennek a iok kedig ôrök eletre Mikoron e bezedet el vegezte
 volna : monda nekik tugiatok yol hogi ket napnak vtana a huf-
 nely barannak moifefnek tórúenie zerent aldoztatni kel es ako-35
 ron embernek [fia] el addatik hog meg fessieteffek : kyt yol le||het 23
 ennek elôtte is meg mondot vala de illien nyľuan nem : Minek

okaert nag kefferufeguel telenek meg: miért kedig e mai napon
többet keft vala honem mint egieb napon gondolhattia az aít-
tatos lelök mel nagí kefferufegben vala a tiztöletes zwz anyanak
ö zíue lölke: Mert azt alita hog Immaron meg fogtak volna az
5 ö zemeynek vilagoflagat O ki nag kefferufeguel mongia akoron
az edes anya martanak es magdalnanak O en zerelmes azzonim
menniönk ierufalembé lathaffam a vagi csak egiczér az en löl-
kemnek yedelmet: mynek előtte a gonoz fidocul meg ölleteffek
mert a mynd velöm Iah meg fogattatot O mel nagí firaffal
10 mongiak vala a zent azzoniok menniönk el kegielmes azzoniom ||
24 Es el induluan ierufalem fele gondolhattia az aítatos lelek mel
nagí fohazkodaffal ohaitaffal firaffal mongia vala giokortah:
a meg keferödet anya O en edeffeges zerelmes fiam mel hamar
elh veztelek Iay foha nem legiek Immar en edes zíuem lölkem
15 kit Iol latuan ah mi nemes vronk iefus lölkeben ö es igen ohait
es keferég vala Mert foha egi fiu sem zerette igien az ö aniat:
egi ania íf: az ö fiat mint ök egimaft Annak okaert mynt zent
bonauentura doctor mongia mig egimaft el ernek vronk iefus
előtte el kulde petert es Ianoft kik meg mondanaia azzonionk-
20 nak hog imeh rakon közel iöne: Azon közben vronk iefus íf
25 el iutah es az ö zent annian kefferufteben fira es kónuh||ulla-
taffal egik maffiknak kezét foguan betaniaban igy terenek: Es
az etket el kyzetuen önek de nagibon a kónuhullafnak etkeböl
hog nem mynd az zerzet etkekböl: Mert a nagí kefferufegből
25 ingien (sem) enniök sem kel vala: myert hamar el kel vala egi-
maftul valniok Nagí zerdan kedig nem mene fel vronk iefus a
varofba zokaffa zerent de betaniaba marada az ö zent anniaual
Ime keth okaert Elözer hogi ez napon Immaron a minere tehet-
neie (hogi) meg vigasztalnaia az ö tyzteletes aniat kytul czótörtö-
30 kón el kel vala valni Mafoczer hogi iudas akarattia zerent el
arulhatnaia ötét ky mellehe tudnonk kel hogi azok kiknek reezh
zerent valo birodalmok vagion ha a gonozt el engedik kyról ||
26 tehetnenek nagí hamiffon es gonozzul tezik mynt a töruen-
kónuibe vagion iruah De az vristen kinek birodalma közönfeges
35 ky a gonozból is myndencoron yoth hamoz(†) igazan engedi a
gonoflagot ez vilagon azoktul tetetnye kyknek zabad akaratot
adot Ennek okaert akara helt adny a gonoz iudas arultatafanak
Latuan azert a zerzetes fidok hog az napon nem ment volna

közigbe gondolak azth hog el futoth volna elöttök Azert kaifas
 pispóknek hazahoz giulüen ifmeg tanaczot tartanak hogi ha meg
 keresneik ötet es megfognaiak Nemelliek mongiak vala ne ta-
 lantan fel yöh ez hufuet ynnepere ottan meg fogiok Nemellek
 az mongiak vala neh az Innepen mert reank tamad erötte a nep⁵
 micollron özuc nem igenöföthettek volna el ozla a tanacz: Es²⁷
 mikoron ki ky mynd hazahoz akarna menni Azonkezbe iudas
 ördögnek kiztetiböl feel menuen meg ertötte volna hogi tanaczba
 volnanak az vrak közikbe menuen akarattia zerent monda nekik
 Iol tudom a thw tanaczotokat hogi az en mesteremről vagion:¹⁰
 Mit akartokh ennekem adnya en nektek kezetökben adom öttet
 a népnek fel tamadaffa nekul: vgi mynt aranzaiu zent ianosnak
 mondafa zerent mondanaia ha csak egi penzt attok es ennekem
 oly igen meg vtaltam ötet hogi nektök adom raitah: Ezeket hal-
 uan a papi feiedelmek meg örulenek raita hogi yo modod leltene¹⁵
 volna az artatlan barannak halalanak Azert legotan || meg igie-²⁸
 nefedenek a tanaczon Iudafnak zerzenek harmincz garafokat
 kiknek myndennik tiz penzt eer vala O atkozott telhetetlenseg
 es iriczeg mit nem tetetnek emberrel ez ket bunnek Harmadik
 oka vronk halalanak azert iudafnak telheteitlenfege mert azert²⁰
 arula el az ő edes mesteret hogi a draga kennetnek arat meg
 nyerhetneie meliet el veztötnek itelt: vala fel kaialt it aran zaiu
 zent ianos vgi mond O Iuda te gonoz kalmar mit teth vala
 ellened ah te edes mestőred hogi el arulad ki tegedet apostolaua
 es safaraua tet vala czudatetelnek hatalmat attah vala mynden²⁵
 binödet meg boczatta vala mit kelle többet tenni veled kyt nem
 tön De te el arulad ötet O gonoz es hamis kereskedő mely
 olczon adad || a nagi dragalatos marhat kyt ha ezer forint²⁹
 hattal volna a fidoknak is iriczegből neköd ezeket meg attak
 volna O zegiöntelen arulo: honnem köniörulel a uagi csak a³⁰
 kefernes anyan: ky aitonkend meg kulduluan anyn neky attad
 volna tegedet meg elegitöt volna A uagi ha el akarad arulni
 Smire nem adad magdalanak ky mynden yozagat neked atta
 volna erötte: De ezek erre lönek hogi az ő el arultataffabol valo
 irafok be tellicfödnének: Mely arulta(ta)taft mikoron iudas meg³⁵
 zerezöt volna betaniaba tere [hogi] alkolmas időt es helt a kezben
 adafra keresneh Ah meg keferödöt anya latuan zerdan reguel
 hogi az ő zerelmes fia es dragalatos kencze fel nem ment volna

30 ierufalemben a czellaba hozza mene kezdé ötét || nag edes beze-
 dökkel kerdezni myt akarna tenni Mely edesfeges fiuh az ő zent-
 feges anniat kezdé vigasztalni es mind estig egguit csak ketten
 lőnek: Mit zoltanak legiön egimafnak iol lehet az euangeliomba
 5 nynczen Demaga doctoroknak mondaffok zerent kegieffen hihe-
 hettiök hog egiebek közet a bodogfagos zwz anya ezeket mongia
 vala En ystenem es en zerelmes fiam körem te zent felfegedet
 hogi nemeni ierufalemben ez napokba de ith betaniaba tegiök a
 hufuetöt: mert ha teneket fiam valami gonoz történik meg kel
 10 ennekem holnom ky melle tudnonk kel hog iol lehet az istennek
 zent annia iobban tutta es ertötte az iraffokat a profetaknal es
 31 mynden doctoroknal De maga isteni zerzefből ne||melieket egi
 ideiglen nem akarta vristen hogi tuggion Elfő kyt eleitől fogva
 nem tudot hogi az edes istennek fia ő tőle volna fel veendő az
 15 emberi természetöt: Mert a nagi alazatosfagból soha ingen sem
 tuggia vala ezt gondolni Maffodik hog tizenket eztendőf koraban
 tőle el maradot volna ierufalemba a hufuet ynnepen a templomba
 Harmadik krifus vronk kennianak ideie es mogia: Mert iol
 lehet tuggia vala hogi emberi nemzet az ő fiamnak halalaua
 20 valtátneik meg: de maga ennek mogia es ideie el reitetöt vala
 ő tőle: Melieket ha előzer tudod volna zönetlen martir lőt volna:
 es soha ötét nem apollhatta volna sem emtethette volna nagi
 zomorufagnekul es sirafnekul: Melieket nem akaruan vronk ||
 32 iesus touabba tőle el titkolnia Neminemw titkayt ez mai napon
 25 meg ielentő ő neki Elfőth hogi czótörteken ő tőle el valneik es
 pentekön emberök iduőflegeert meg halna monduan O en edes
 anniam Immar el tőlt az en ken zenuedeffőmnek ideie: legiön
 ioh bekefed: mert holnapon el valam tőled es megüök halalt
 zenuednem ierufalemba mikent a harany az aldozatra Maffod
 30 kyt ielentök mert engemet a fidok meg fognak erőffen meg kö-
 teznek meg oltoroznak thiwis koronaua meg koronaznak: Es a
 fionnak hegien kyt toluai közöt kereztfara harom vas zegekkel
 zegeznek: az en zepfeges orezamat mynt poklofnak orezaiat
 olianna tezik haymat zakalamat ki tepik niőuik telies testemet
 33 el zagattiak es || nagi zörnü halalal meg őlnék Immar ennön
 tanytuanim közöl eggik harmincz garaft fel vőt a fidoktul hog
 engemet közögbe aad: Meile (†) zokat haluan a keferues annia vgi
 mind holt eleuen le esuen a földre fokaig nem folhata: O aita-

tos lelek gondold meg mikeppen al az edes anya vgi mynt
 halua az ő zerelmes fianak előtte a fiuh az ő zentfezes zwleinek
 előtte ereietől meg fogiatkozuan annyának keferufegenh fok
 kőnueket hullatuan ő raita De az edes iefus magat meg bato-
 rituan kezdeh nagi edes igekkel anyat kőniörgetnie eh meg 5
 keferódót ania kedig a minire tehete erőt veuen Monda ya ne-
 kőm edessfezes fiam myert nem yelentettőd ezeket meg enne-
 kem ennek előtte hog teueled egietembe myndencoron bankottam
 volna Iay nekőm en zerel||mes [fiam] eh volt oka myndencoron 34
 valo banatodnāk latlak vala fiam giokarta fuyrnia (†) es soha nem 10
 menetny Iay nekőm keferues anianak kerőm vala az en fiamat
 ahra hogi a mennei titkokat ennekőm meg ielencze: es soha nem
 kerdőttem ő tőle az embőri meg valezagnak ő moggiad kyt
 haluan az edes iefus hogi az ő anyanak keferufegyet lassithatnaia
 Harmadik titkiathis meg ielőnte neki monduan Ne akary edes 15
 anyam őkeppen en rolam zomorkodny mert harmad napon ha-
 lattaimbol fel tamadok nagi diczőfeguel halhatatlan eletreh: es
 ottan meg latogatlak tegődet: es meg gondolatlan őrómmel tellik
 be a te ziued latuan az en nagi diczőfegemet Ezek a zwz
 anianak kerely haluan ezt a tiztőletős ania kezde ezeket ő tőle 20
 kernie előt hog maf keppen valtanaia meg eh vilagot ne az ő
 halalauul miert ystentől ez egiebbeppen is meg lehet Masodicat
 ezt kere || hogi ha meg akarna halni ne lenne ilien rettenetőfőn 35
 harmadikat hogi ha illien zőrniu halalt akarna zenuedny tahat ő es
 halna meg vgian vele Avagi lenne erzekőnfegnekul akaron De 25
 a kegies fiuh a mi nemős vronk az első kerefreh imigy felele Az
 en halalom nekwl emberi nemzet nem yduőzulhet mert igi zerzotte
 az en menney attiam hogi az őrök meliet az ag ellenfeg zerzeh az
 en halalommal el-őretteffek Snem halhattok kwnnien megif mert
 az ysteny igaffagnak megh kel elegittetnie Azt sem tehettam hogi 30
 tegődet meg hagialak halnod A wagi erzekőnfegnekul legi mert ez
 az ania yzeretetőt es az en tiztőfegemet nem illeti Mert az en ta-
 nituanim mynd el hannak őngőmet es csak te maracz en velep Sha
 te zerelmes anyam [erzekőnfegnekul volna ki keferőgne] en raitam
 egieb Azert legiőn bekefegőd mert a raytam valo kefergefődert 33
 vėződ a martiroknak || koronakat es hamarely fogiatkozna a te 36
 keferufegid is meg zőnnek a te firašid Nem kel kedig finkinek
 ezőn czudalkozni hogi ezeket keri vala a keferues anya az ő

edes fiatol: Mert am ô edes [fia is] kere ô zent attyat a kerbe hogi
 a kent el vennieie rola Es micoron regueltól fogua mynd estueig
 egiut bezellóttének volna A tiztőletes azzonionkh marta es mag-
 dalna kezde ôketh hinia az etelre ky iôuen az ô hiuafokra mind
 5 ketten Iudas eleiôkben iaruluan meg ielônte nekik hogi ierufa-
 lembeli fél ment volna hir tudnia es hogi a fidok tanaczba giul-
 tenek volna De el valtoztattak volna az ô halalarol valo tana-
 czokat minek okaert nem zwkfeg volna zomorkodniok vaczora-
 hoz vluen azert es meg gondoluan edes vronk iudafnak nagi
 10 halalatlanfagat mikeppen zent agoston doctor mongia latuan az ô
 37 ôrôkke valo karhozatt||iat igen meg zomorodek lólkeben es meg
 hyruaduan orezaibah az aztalra borula kyt latuan az igen meg
 keferôdet ania es a tanituaniokh firuan ô raita ingien sem chete-
 nek A vaczara vtan a tiztőletôs Anya meg kefereduen az ô
 15 zeretôien kezde iudaft felfele hiuan kerdeznie ha valamit hallot
 volna az ô mesterôröl ierufalemba ki feleluen mynt mongiak
 nemely doctorok monda tiztőlendô azzoniom vala eleg soh(†) ô
 felôle de en mind io vegre zerzem Miert hogi mind pilatosnal
 smind a fidoknal esmeretôs vagiok mert nekiknek mondafok
 20 zerent Annak elôte a gonoz iudas vdvar biraia valah pilatosnak
 es El hiue mondafat a keferues anya O edes azzoniom maria mire
 hwl az arultatonak Nem tudod eh hogi ô a te fiadnak el aruloia O
 gonoz iudas Im azt mondog a keferues anyanak hogi yol meg
 38 zer||zötted dolgad mert zerzed bizoni de a mi iduôffegônket de
 25 tönnen magadnak ôrôkke valo karhozatot es tizet Nagi czôtôr-
 tókón reguel mely napon a pogacza kenieret kel vala futhniók
 es a hufueti barant meg ôlniók iaruluan a Tanituaniók vronkhoz
 mondanak ô neki hol akarod hogi a hufuetôt meg zereziók
 Monda vronk iefus petôrnek es ianosnak Im hogi a varosba
 30 mentők egi embört leltők ky korfo vizet vizôn a varosban
 mennietek vtanna es mongiatok a haznak vranak houa be me-
 gien Mestôr mongia az en idem közel vagion te nalad tezôm a
 hufuetôt az en tanituanimmal es ô meg zerzi el menuen a tanit-
 uaniok vgi lelek a mynt vronk iefus monta vala ô nekik es
 35 meg zerzenek mindônôket meliek a vaczorahoz zwkfegôfők
 valanak Meg ertuen a keges anya ezeket be menuen az ô zent-
 39 feges fianak cellaczkaiban mon||da zerelmes fiam es en yftenôm
 ha kellemetes te felfegednek egiók egiut it ez mainapon a huf-

uetôt Imeh marta es magdalna meg zerzik minekõnk: Mert hol-
 napon huzzon ôtöd napia vagion a bõi(†) elõ honak-mel napon
 fogattam te zent felfegõdet zwzen: Auagi csak ez napnak tiz-
 tõllegeert halazdel edes fiam a te keferues gondadat hog az en
 lõlkem vigasztaltaflek valameynniere mig a halakra megí kit haluan 5
 az edes iefus monda neki mynd doctorok mongiak Oh en kegelmes
 zwlem zvkfeg fel mennõm ierufalemben es ot zerõznõm az oltari zent-
 feget es egieb zentfegõf(et) dolgokat czelekõdnõm Nem illik azert
 ith maradnom De maga holnapon egieth(†) aztalnal ebellõnk my
 ketten hol oly igekeith mondok melieket meg soha nem mondot-10
 tam Mert a fionnak hegien a || (a) kereztfan lezõn minekõnk ebe-40
 dõnk miert be kel az irafoknak teliefõdni Tahat a tiztõletõs
 ania el keferõduen monda O ennekem keferufeges anianak Iah
 zerelmes fiam houa legiek te vallal ennekem mynden diczõfegõm
 es vigafagom myndõn remensegõm es õrõmem Immaran el efik 15
 az en czillagom es feimnek koronaia lay nekõm en edes fiam
 nynezin ymar kyre zõmeimet vetnõm O ky dragalatos fiutol
 foztatom meg en edes iftenõm Immar mynden eletõmet firafokba
 es keferufegõgben kel el keltenem eh may napon myndõn õre-
 mem keferufegre fordula O en yftenõm ky aggia] ennekem a 20
 kõnuhullattafnak kut feiet hog eyel es nappal firaffam az en
 lõlkemnek keferufegyet ilieten es haffonlatos igeikkel firattia vala
 a keferues anya az õ edes egietlen egiet mi nagi kenzenuedõt
 kriftus vronkat Ith kezd vronk el valni az õ zent aniatol || tud-41
 uan vronk iefus az attia iftennek vegezefet a mi yduõffegõnkrõl 25
 monda neki O en zerelmes anyam ez imar az ora kiben enne-
 kem tõled el kel valnom: halakat adok azert tenekõd hogi
 engõmet gabrial angialnak bezedere mehõdben fogadal kilencz
 holnapig hordozal teieddel neueltel fok munkat faraczagot erõtem
 zenuettel es hogi myndõnõkben ennekem nagi hiuõn zolgaltal 30
 terdre esuen halalom meg tenekõd edes aniam Meliet latuan es
 haluan az igen meg keferõdet anya õ es terdre esuen nag ke-
 ferues firaffal kezd mondani O en edes fiam es yftõnem en
 adok ionkap halakat te zent felfegednek igen kõzzõnõm egez
 emberi nemzet kepeben kyert az attiai nag kegelmesfegbõl em-35
 bere akaral lennie es engemet zegeni zolgalo leaniodat Aniaul
 valaz||tani es hogi a te zent malasztoddal mind fogontatafomnak 42
 idein mind en teiles eletõmben bintõl meg tartal kiknek myndi-

nikert nagi halakat adok en edes fiam Maſtan azert en zerelmes
 fiam ziuem lólkem: ald meg a te keſerues aniadat meg tóle el
 valol O örök myndenhatto iſten ki nagi a te ergalmaſſagod a
 zegeni binóſókhöz Imeh nem keduezel a te egietlen egi fiadnak
 5 mi erőttónk nem az keſerues anianak kit te mindön egieb em-
 bóróknak fölőte zerecz vala O aitatos lelők laſd meg mint keſe-
 rőgnék terdön alua az ania a fyun: a fyu az anian keruen
 egimaſtul aldomaſt nagi zokogaſal es kónuhullataſſal vegezetre
 monda az edes ieſus ő zent anianak Aldot legi en zerelmes
 10 aniam az en mennei zent atiamtol aldót legi en tólem fiattol
 43 aldót legi a || zentlelőktul meg órízenek tegődet a zent angialok
 meg erőſſihön az en attiam hogi elzenuedbeſſed az en ſerelmimet:
 meg tarczón tegődet a zent lelek mynden gonoztul Maragi azert
 en aldomaſſommal zerelmef zwlem es aldót legi örökke Monda
 15 mártanak es magdalhanak is zerelmes leanim nektők aianlom az
 en edes aniamath en erőttem viſelietők gongiat es meg aldlak
 tutóket örökke meg apuluan ennek vtauna egimaſt az ania es a
 fyu el valanak egimaſtol ah keſerues ania betaniaban maraduan
 A mi nemős vronk kedig ierufalemben menuen az ő tanituaniual
 20 O keſerufegős el valas O ſíralmas el bulezuzas ki gondolhattia
 meg mely nag keſerufegől vala az zwz aniatol az artatlan fyunak el
 valnya kóniőruliönk azert mind az anian ſmind a fyun mert erőttónk
 44 by||nőſſekert hagiattatek aruana a tiztőletes ania hogi múnket
 meínorzagba vihetne es adóſſagonkat meg fizetuen attianak meg
 25 engeztelue Micoron az eftue el közelgetőt volna be mene vronk
 ieſus a varoſba es előzer imadezagot teuen az templom előt:
 iőue a hazhoz hol a vaczorat vala teendő Ieronimos doctornak
 mondaſa zerent: zent mark euangelíſta haza vala kit zent petőr
 kereztőt vala eh vala nagi ezoda akar ky legiön hog vronkat
 30 be mere fogadnia nyľuan tuduan ezt hogi a ſidoknak haragia
 zaal vala reaiok De maga iſtennek yhleſeből nem gondola ewel
 anne kőlezőget tőn hogi a tizenket apoſtoloknak es a hetuenket
 tanituanioknak eleg pogacza keniereket es etkeket: ſarukat zer-
 zeh: mert aba kel vala a huſueti barant meg enni ſen alua
 45 őuezdue es hamar iſtapoht tartuan kezőkben || kiknek pelda-
 zattiat(a) nem zwkfeg ith meg irnom: Mert ezek mind az oltari
 zentſegnek peldazattiara valanak: Mikorön azert mind ezek meg
 zerőztettenek volna egi aztalhoz vľe vronk ieſus a tizenket apaf-

tolokkal: A tanituanioiok ifmeg kulomb kulomb aztalhoz a hufueti
 barant futhue: mikoron elo hoztak volna el oza vronk iefus
 kozottek es mikoron ennenek monda nagi fohazkodallal nekiok
 Igen keuantam en e hufuetot velletek meg ennöm minek elotte
 zenuednek az az hogi az o törüennek veget vetuen: Az vy tör-⁵
 nent kezdenem: mert e vala az o keuanfaga Es meg ewen a
 hufueti barant minek elotte a tob etkek fel adatnanak le vette
 az felfo ruhajat es kezkoeneuel meg ouezuen o magat medöncze-
 ben vizet toltetuen kezde az apostoloknak labokat mosni terden
 alua nagi alazatosfagal Aran zaiu zent ianofnak mon||dafa zere⁴⁶
 ludafon kezde el mi peldankert: hogi mi es zeretnoiok a mi
 ellensögonket ki telies leuen ordöguel: Miert meg vtalta vala
 vronkat nem iteluen magat erre meltatlannak semmi ellent nem
 tarta neki mely dolgot latuan peter el vegeze magaban: hogi
 o nem haginaia labat meg mosni mikoron azert reaia iutot volna¹⁵
 vronk nagi allazatosfagal kezde labaid (†) el ötte vonigalni mond-
 uan Soha meg nem mossad örökke az en labaimat kinek monda
 vronk iefus: A mit en mast ezeleködöm nem tudod te de ennek
 vtanna meg tudod: ha meg nem hagiöd magadot mosnom nem
 lezön neköd en velem rezed Monda petör vram ne csak labai-²⁰
 mat De mind kezeimet feiemet es labaimat Monda vronk iefus
 valaki a kerezt vizben meg mossod (†) nyncezen ahra zuksege hanem
 csak hogi az o keua||nfagat mossa meg a melto penitencianak⁴⁷
 giümölezenel es legottan tizta lezön myndönöftul fogua: Thw
 tiztak vattok de [nem] mynd naian kyt monda a iudafrol az o²⁵
 arultatoiarol Ennek vtana le uluen az aztalhoz monda tugiatok e
 myt thök mast en thw veletek. Thw engemet mestörtöknek hitok
 es vratoknak fio mongiatok mert a vagiok: ha en azert mestör-
 tök es vratok leuen labatokat meg mostam thves egietök a
 mastoknak labokat meg mossatok. Mert peldat adek tune³⁰
 hogi mymodon en ezeleködöm thves azon keppen tegietök It
 zerze az oltari zentfegöth hogi kediglen pagiob zeretetet mutatnaia
 hozaiok kezeben veuen a kenier: es zömeyt meynorzagra fel
 emeluen meg alda es monda meg zegdeluen ötet es nekik aduan
 Vegietök es egietek ebböl: ez az en testöm ky thw eröttetök ||³⁵
 es fokakert halalra adattatik ezt thwis thegietök az en kenzen-⁴⁸
 nedesömnek emleközettiert: Ezenkeppen e telies pohart is veuen
 meg alda monduan Eh pohar az en veremnek pohara vy testa-

mentomba ky thw erettetök es fokakert ky öttetik binöknek
 boczanattiara kit meg monduan es el vegezuen magaua! is: es
 mynd a tanituaniokkal komurnikala(†): az utan a papfagot zeröz-
 uen öket feinket pappu teueh aduan nekik hatalmat hogi ökekis(†)
 5 zentölhetneik az oltari zentfegöt es petört vicariufaua teueh
 Monduan en imattam erötted hogi el ne fogion a te hitöd Lat-
 uan vronk iefus a gonoz iudaft hogi zeretet(et)nek fimmi Iegieuel
 a penitenciara nem haithatnaia meg zomorodek lölkeben es zent
 agofton doctornak monda!a zerent kezdeh firua ezöket mondani
 49 Tu||dom en kiket valasztottam legiek az örök eletre bizony mon-
 dom nektök egi thw közzuletök ez eczaka halalra arul engemet
 De iay az embörnek: mert iob volna hogi ingen fe zuletöt
 volna az embör haluan a tanituanio! ezön igen meg zomoroda-
 nak es ki mind kezde mondani Nem de en vagiok eh vram.
 15 Iudas ef ezönt monda! hogi a többitöl meg ne iegioztetneik
 nem erthetuen petör meg azt hogi melyk volna Inteh ianofnak
 hogi meg kerdeneie titkon ky volna a ky ezt merezke!neik
 tenni Monda ianofnak vronk iefus az a kinek a martot kenieret
 adom Legottan iuda!nak ada es monda ö neki Immaran hamar
 20 el vegezöd ah mit gondoltal es legettán ördög bunek beleie:
 fel keluen közzulök a papi feiedelmekhöz es az zerzetöf: fidok-
 50 hoz mene hogi az ö igeretit vegre vinneie || kerdetik yt my oka
 lön ennek hogi a gonoz iudas mynd enne iegiböl sem akara a
 bunböl ky ternie: mikoron erti vala yol hogi vronk iefus az ö
 25 gonoffagat ny!uan tunnaia felelet a kerdesre mert a ki bunben
 meg kemeniult a fegielmezefel meg nem lagiul fög(†) miniu! yon-
 kab fegielmeztetik anneual nagiobon kemeniul mynt peldank
 vagion faraho kyaliban Iuda!nak kedig el menefe vtan monda
 vronk iefus az ö tanituaninak zerelmes fiaczka!m egi keuef ideig
 30 meg veletök lehetök: de miert yrua vagion en ro!am mikoron
 a paztort meg hagiom verni el tekozlatnak a iohok(†) vgi mynt
 mondanaia ym el közelget az ora meliben en meg fogattatam
 es halalra vitetöm es tw mind el futtok en tölem mert en fe-
 lölem mind naian keczegbeh eftök ez eczaka de mynek vtanna
 51 fel tamadok elöl vezlek || thwtöket galileaban: ot meg lattok
 ifmegenth engemeth feleluen petör monda! neki ha mind naian
 el haginak is nem hagilak en keez vagiok te velled mennöm
 mind tömlöczre smynd halalra a többy es ezenkeppen mondnak

vala Monda vronk iefus petörnek bizon mondom teneked hog ez
 eezaka mynek elôte a tik keezer zolna haromzor tagacz meg
 engemeth Ezutan nagi zep predicaciot tön nek(t)ik a zeretetröl
 monduan vyh paranczalatot adok en thw nektik hogi zereffetök
 egi maffh mint en zeretetelek (†) thutöketh többeket is fokakat zola ⁵
 nekikh El vegezuen a predicaciot mint iria zent ianos euange-
 lista [köniuenek] tizen nyolczad rezebe zömeit menörzag fele
 emeluen Imadah az attiat [előzer] ö magaert hog halalanak vtanna
 az ö embörfeget diczöfegöf fel tamadassal meg aiandokoznaia || Maf- 52
 foczor imatkozok az ö tanituaniert hogi öket a ken zenuedesbe ¹⁰
 meg tartanaia aduan ö nekik az alhatatoffagnak malazttiat Har-
 maczar (†) ymadkozok mynden hiu kereztienökert hogi malaztot
 es diczöfeget nyernenek es a zeretetnek egieffegeben egiek len-
 nenek El vegezuen az ymadfagot fel kele es diczöret mondassal
 az ö tanituanial ki mene a varosbol oliuetim hegiere es oth elue- ¹⁵
 gezuen a mit nekik akara mondani leh zalla onnan altal menuen a
 cedronnak vizen mely a iozafat völgién vagion mene a kerbe Ith
 megien vronk ymadkozni a kerben kyt vronk giokorta meg latagat
 vala az ö tanituanial miért kyes es alkoholmas vala a tanufagra es
 az ymadfagra eh kert zent ioachim eh vala Meli kerben mikoron ²⁰
 ment volna vronk iefus monda az ö tanituaninak || it maragiatök 53
 mig en amoda megioök es ymatkozom : fel veuen ö vele petört iako-
 bot es ianost belieb mene a kerbe es kezde zomorkodni es kefer-
 geni : Monduan zomoru az en lölkem mind halaliglan variatok it es
 vigiaziatok en velem es ymatkoziatok hogi kefertetbe ne effetök el ²⁵
 menuen azert tölök egi haytasne földön orczel (†) effek a földre
 ymatkozuan es monduan O en zerelmes attiam ha leheczeges muliek
 el eh ken en rolam Demaga ne legiön vgi mynt [en akarom hanem
 ugi mint] te akarod : ezt kedig monda mi tanofagonkert hogi (a) aka-
 ratonkat istennek akarattia ala adnoiok Ennek vtana tere a ³⁰
 tanituaniokhöz peterhöz ianofhoz es iacobhoz es aluuan lele öket
 Smonda petörnek simon alwz eh ez e a dolog (†) egi oraig nem
 vigiazhattal en velem Ennek vt||anna mind a többinek is monda 54
 vigiaziattok hogi kefertetbe ne effetök Mert a lelök mynden
 iora keez de a test yarlo Ez utan meg elmene Massoczer es ³⁵
 imadkozok en zentfezes attiam ha el nem mulhatik eh ken en
 rolam legiön a te akarad fel keluen az ymadfagrol esmeg az
 ö tanitvaniohoz mene es aluua lelueu öket nem akarah fel köl-

tenie mert el nehezödöt az ő zómók az nagi vigiazaftert es a
 nagi zomurufagert el hagian őket Harmaczer meg elmenuen
 tőlök azon ymadfagot monda O aittatos lőlek miert ymadkozok
 háromzer az edes iefus fogfaganak előtte hanem hogi munket
 5 tanitana a vegig meg maradafra az ymadfagban es egieb yoba
 hogi yme harmat mind teljes eletönkben kerneiök az edes yften-
 től az el mult esmeg teth buneinknek boczanattiat: A ielen
 55 valoktol meg otal||mazaft [es] a Iőuendők ellen valo okofkodaft
 hogi a muh lőlőkönk, teltönk: es lelki esmeretönk egezzen ma-
 10 ragon Leuen azert vronk iefus a kesalkodasban hozzaban ymat-
 kozok honnem mint annak előtte kezzer es mikeppen zent lucacz
 monda es meg ira az ő euangeliomaba vrnak angiala fel vet
 embőri teltödben (†) neki yelenek mikeppen yo zolga hogi az ő
 vrat ez nagi viadalba es erőf hadba meg batoritanaia Iol lehet az
 15 euangelistak nem iriak mit mondot legiön ő neki Demaga kegiőfen
 hihettiök hogi illien modra zolt ő neki O örök mindenható attianak
 fia emberi nemzetnek zeretőie az angiali romlasfnak eppitőie en a
 te felfegednek ymadfagat es lőlkednek nagi keferuseget egezh
 mennei vduarral a te zent attiadnak be mutatok (†) keruen őteth hog
 56 az emberi valezag a: || te halalud nekul lenne de azt felele my-
 nekönk Iol tugia az en fiam minemw eleg tetelnek keel lenni
 az embőri nemzetnek bineert Es legottan minth aittatos doctorok
 mongiak ielőnek Mas Angial is eg vas lanczal és kötelekkel ő
 neki: Imaduan őtet nagi tizteseguel monda O erőf isten Emle-
 25 közel meg rola hogi az zegeni emberi nemzet első zwleinknek
 binőkert tartatik erőffen ah bünöknek es őrdögnek kötéliben ha
 azert a te zent teltödet ez ketelekkel meg hagiód a te ellen-
 fegidnek kötözni meg zabadul a nagi kötelegből, kőniörwli azert
 kegielmes vram a zegeni embőri nemzetön Mikoron meeg ez
 30 angial zolna yelőnek ismeg Harmadik angial ozloppal ostorral
 es vezzőkkel es ymadvan őteth monda O embőri nemzetnek
 57 egietlen remenfege Ne aka||ry eh kesalkodasban el foginod meg
 latuan a te zwzei teltödnék meg ostoroztatafat mert Adamnak
 maradeka soha meg nem erősfődik a bunnek ellene hanem ha
 35 e kö ozlophoz köteztetöl es talpattol fogua tetediglen erőffen
 meg ostoroztatod a te gengeseges teltödet ennek vtana ismeg
 yelőnek Negiedik angial thauis koronauat es le borula ymaduan
 őtet monda O mynden nepnek erőffege attianak bölczefege Em-

leközel meg mikeppen az elfő ember fel emelkődek keuanuan
 az yfteni bölczefegőt meliet meg nem nyerhetuen eztelenne lön
 az isteniekre meg sem tugia az iduőségnek vtat lelmi [hanem
 ha] a te gengefegecs feiedet ezör thuuiſſu koronauul kegiőtlenul
 meg hagiód a binőfőktől koronaztatni kőniöruly azért edes iefus⁵
 eh nemes terőmtőt allaton Mikoron meg volna ez || angial yelő-58
 nek ötődik angial egi kereztel [es] ymaduan ötet monda O
 örökke imadando rettenetős es tiztőlendő felendő örök mynden-
 ható iften Miert hogi az emberi nemzet te felfegednek tiltaffa
 elen ky teriezte kezét: teftnek lelőknek es a bunnek halalaba¹⁰
 efek zankiuetőt leuen a meynorzagból az ő teremtősenek vege
 heaba efek kőniöruli azért vram eh zegeni el vezzet tőremtőt
 allatodon Ne fely a kereztfara erőtte fel fezitetni három vafzeg-
 uel Mert ha el hagiód ma az embört foſa meg nem zabadul
 legi erőf azért vram dolgodba ne fely nam giőzed a fatant a¹⁵
 puztaban ketfegnekul meg giőzed az ő tagit is hamar vege
 lezen a kennak: A dyczőfeg [kedig] ki ebből kőuetkezik örökke
 valo lezön No azért edeffeges vram iefus angioloknak serege:
 zent attiaknak || limboſba valo fokafaga varia a te feleletődet⁵⁹
 es valaztetelődet: Mond meg azért a te akarotodat hogi vigiőnk²⁰
 valazt a te felfeges attiadnak Tahat a kegielmes iefus yonkab
 valaztuan a mi yduőségőnk az ő tulaiodon eletinel: felele
 monduan Akarom hogi az embőri okof lőlők melieket mi a
 my képőnkre es haſſonlatoffagonkra teremtetőnk meg valtaſſanak
 az en halalommal legottan mind az erek es ynak az ő zent²⁵
 teſteben a nagi keferufegből es a kenokat akarattia zerent valo
 valaztaſſból meg induianak es a tetemek meg czattaganak es
 lön ő neki veriteke mynt a vernek ő czőppi nagi beuőn ky
 vtuen az ő teſten es vgian ala czoroguan raitta a földre es Mi-
 keppen minemw aytatos embőr||nek meg yelőntetek Neguen het⁶⁰
 ezör czőp ver zarmazek ky ehkor az ő zent teſteből ky mind
 az ő ruhait vgi aztatah oly mint vgian vizbe nyomtak volnah
 O aitattos lelők ki zeretőd a kriftuſt gondold meg mel igen
 nagi es keferw vala a kriftuſnak ő kennia kinek csak gondo-
 laſa is oly valtozaſt tőn az ő teſteben hogi a keferufegnek³⁵
 myatta verős verettekkel veritőzneik Gondold meg it embőr
 meli nag vala az attia yftennek hozank valo zeretete ky ilien
 nagi kent akara az ő fiatol erőttőnk zenuedni ha meg kerde-

nőök az attia ystenth monduan O örök mindónhatto attia vrísten
mi okaert mutatal nagíob kegiőtlenfeget a te fiadhoz mint a
binőf zvlek az őnekhöz kiezoda oly kegiőtlen attia eh földenh
ky(t) azt akarnaia hogi az ő egietlen egi fia enne kenokat zen-
61 uedneh bizoni finki ez vilagon akar me||ly gonoz fia legiön if
Miert nem kőniörulel te vram iften a te egietlen egi fiadon
Nem de ezeh a ki te iftenfegedből zuletetuen egi örök iften
leuen veled egetembe földet mennie(i)t terömteh es myndónóket
[alkota] Bizom ha meltok volnank ő felfegenek e földen zouat
10 hallanonk ezt felelneie mi nekőnk Akarom hogi ezeket zenuegie
az en fiam thw erőttetek hogi a mi hozatok valo zeretetőket
nektők ayanlanam hogi thwes munket zeretnetők myndónóknak
főltte Iarulionk azert a kerbe dragalatos attiam fiay-es mi is
terdre esuen vronk előt ky borulua ymatkozik a földen verebe
15 keuerődue ol mint firalmas zoual mongiok Iay minekőnk kegiel-
mes attiank es vronk mely halalatlanok vagionk te felfegednek
Mert ym te mynket a te eletődnél nagíobban zerettel mi kedig
62 ||a binőket nagíoban te naladnal yonkab a testnek giőniörufeget a
te paranczolatidnal Te ime vram iesus retteguen verős veritekkal
20 veritőzel mi kedig csak kőnueket sem akaromk hullatni a mi zemeink-
ből De edes vram iesus agiad minekőnk a kőniőhullatafaak kuth feiet
hogi fel zeduen a te verőf veritekődnek czőppit es ziuőnkben őtuen
hullataffonk aittatos kőnueket es athaffonk tenekőd melto halakat
es alkalmas dicziretőket Ennek vtanna harmaczer lőue a tanit-
25 uaniokhoz vronk iesus ifmegent es aluua leluen őket kőniörule
raitok nem kulte (†) fel őket De monda alugiatok es nugogia-
tok a mi keues niukhattok: es egi keues időh vtan monda nekik
Eleg Immar kelietek fel el yót az ora kiben embőrnek fia ada-
63 tik binőfőknek kezőghbe im hol vagion csak || közel a ki enge-
30 met kezőgben ad Smikoron meeg zolna be mene a kerbe az
arulo iudas nagí feguerőf fereggel czolonkokual buzganiokkal (†)
tőrekel es fakliakkal kyk bozattatanak vala a papi feiedelmek-
től es a nepnek előtte iaroitul hogi meg fongnaiak (†) vronk
iesufth a Iudas kedig imilien iegiőt adoth vala nekik valakit
35 meg czokolandok az a kit meg akartok fognotok lokoffagual
vigietők Ezt kedig a gonoz iudas azert monta vala hogi ő hei-
lebe Iacabat neh fongnaiak meg ki ő hozzaia hafonlatos vala Vronk
iesus kedig tuduan azokat meliet (†) ő reaia iőuendők valanak

akarattia zerent eleiögben mennuen monda nekik kyt kereftök
 felelenek ah nazaratbeli Iesuft monda vronk iefus En vagiok
 Smiheliön ezt mondak hattra tantoroduan le effenek a földre ezt
 teueh vronk iefus hogi || az ő nagi hatalmat meg mutatnaia 64
 mert mind ez világ sem foghatnaia meg ha ő maga nem akar- 5
 naia Ennek vtanna mynt zent Amborus mongia engede hogi
 fel kelhetnenek Sismeg kerde őket hogi kit kerefneken mert
 az ifteni hatalmafgtol meg vakittattanak vala hog meg ne
 esmerneik kyt naponket a Templomba predikaluan lattanak vala
 es a kytól immar földre verettettenek vala kik mondanak a na- 10
 zaretbeli iesuft kereftök Nem mondak tegödet mert nem tugiak
 vala hogi ő volna: Felele vronk iefus es monda nekik meg
 montam hogi en vagiok ha azert engömet kereftök ezöknek be-
 kefegöt hagiatok [es] legottan meg esmerék ötet [Im meg ielőnte
 magat a reiaia iötteknek] hogi meg mutatnaia mert önnön maga 15
 akarnaia hogi a mi iduöflegönkert meg fogattaslek Tahat az
 arultato iudas hozz-a-ia iarulluan meg czokolah öteth monduan 65
 Iduezlegi mestör felele vronk iefus Baratom miért yöttel ezt
 arra monda hogi baraczagnak iegiet mutata neki közzönuen meg
 öleluen es czokoluan Ez utan monda ismeg Iuda czokolaffal aru- 20
 lod el embörnek fyat oli mind mondanaia yol tudom hog ez a
 iegie kiuel acz engömet binöfleknek kezökbe legottan It fogatta-
 tik meg az edes mestör kezdenek a feregből nemelliek kaialtani
 monduan Raita fogiatok meg ötet mit allotok mit feltök es rea
 hertelenkeduen mynd a farkok a baranra feldre verek ötet es 25
 meg fogak Smikeppen zent bernard doctor mongia lanczoth vet-
 tenek niakabah es kezeit nagi erőffen hatra kótek: Ennek vtanna
 meg földre eitek kezdek nemelliek labokal rugdosnia öklöldözni
 nekik verik vala hatat Nemelliek zentfeges zayat || egiebek nia- 66
 kat O mine versegöket (†) vtöfeket főbököt zenuede az edes 30
 iefus ő foglaganak idein Meliet latuan az ő tanituan es akaruan
 ötet [a feregnek] kezéből meg zabaditani mondanak vram akarodi
 ha fegiuert fogonk hozz(i)aiök legottan ky vonuan petör töret
 hoza vaga a pisföknek zolgaiahoz es az ő iob fület el vaga ki-
 nek malkos vala neueh kyt latuan a kegielmes meg valto monda 35
 hagiatok el Immar es monda petörnek tödbe töredet a hiuelbe
 Mert valaky törd (†) vezön önnön hatalmabol tör miat veez el
 Alitodeh hogi nem kerhetnem az en attiamath ky ennekem adna

többet az en segeiczegömreh tyzenket legio angelioknal ha en
akarnam Legottan fel veuen az el uagot fület illethe az ő heliere
[es az] legottan myndenőknek latafara meg giogiula [Ezt kedig
67 tene a] my tanufagonkert hogi mi es yol tennenk a mi || ellen-
5 fegönkel zwkfegőknekh idein Smonda vronk iefus akoron a fe-
regnek vgi iöttetők en reiam mynt egi toluaira fegiuerőkkel
buzganiokkal (†) mikoron kőzöttetők lakozuan predikallotam es
nem fogtatok meg engemet de az a thw oratok es a fetetfegők-
nek hatalmaffaga Ennek vtanna a fereg es a fido nepek ky
10 lüüenek ötet nagi tizteletlenfeguel a kerböl es vüülteffel (†) es
kezdek öttet vinnie ierufalemfele nagi ideftoua valo rantogataffal
veruen nemelliek niakat niha orczaiat nemeliek zakalana! ne-
meliek hayanal fogua földre rantuan ötet vondoziak vala O vram
yften ky yelenthetneie meg mineh kent giöttrelmeket zenuede
15 az edes krifto a kertöl fogua mely vagion az olay hegynék
alatta ierufalemiglen mely ezör lab niomni oda Ez utan az edes
68 iefus || nagiokat zenuede erettönk Előzer mert a kiues vton
vondozuan ötet fokzer eitek földre es mind zöme, zaia ala, or-
czaia, terde, zara, kőniöke az el efefbe el törettenek Mert keze-
20 uel magat nem segelhetti valla fimiben miert hogi kötözue vala
Mafoczer zenuede vronk ez vton fok meg iatekolafokat meute-
feket bozzufagokat: mert ötet viuek a Iosafatnak völgien meli
vagon fionnak hegiekőzet kin wl a Ierufalemnek varofa es az
olay hegie kőzet kin wlh betfagie newü falwh meli völgyiben
25 vagon a czedromnak ő vize kin vagion egi hidoczka kyn altalh
iarnak vala a nepek De nem akarak ötet azon vynni altal de a
vizón a pallo mellel (†) vonnak altal es a wiz mynd zaiabah
mene vgien (†) itten meg fwlh vala ha feiet a vizből fel nem
69 emeli vala Harmad kit zenuede vronk || ez uton mert az ő ze-
30 rettő tanituani mind el futának mellőle es el hagiak ötet O azert
aittatos lelők emeld fel a te elmedet gondold meg mimodön
vittetik egiedul a halalnak iteletire mőndönőknek vra es törem-
tőie nagi gialazatal kőniöruli ő raita Mert nem az ő bineert
[kenzodik] de a mi meg zabadulafonkert es diezőfegönkert O ki
85 volna oly kemen ziuwh kinek zőmei kőnuet nem hullatnanak
ha hiuen meg gondolnayah es latnaia lölki zőmeuel mikeppen
kötözue: es meg horgadua megion erettönk az aldozatra a mi
edes vronk iefus attia yftennek egietlen egie O edes vram krif-

tos meli nagon akarad eröttönk magadat meg alaznia O mel
 nagi keferufeguel valanak el töled a te edes tanituanid: firuan,
 ohaituan, meliöket veruen hogi illien hamar el veztenek es
 monduan nag- firua || O edéffeges mestör O kegielmes vram hogi 70
 vezenk (†) ilien nagi edéffegtöl el valuan mit tegiönk Immar,
 houa foggiok feyönket the erötted myndönöket el hagiank es
 im töled el valank No azert hiw lölkök mynniönk mi es a
 iesufshoz ierufalembé lelök zereñt es gondolatonkal Es fel zeduen
 vronknak ki zagगतot hayath es zakalath es a czöp veröket kön-
 hullatos (†) mongiok O kegelmes vram iesus valamine vtöföket 10
 feböket faiadalmakat kenokat: es giöttrelmeket zenuedel a te
 foglagodnak idein: es az utton enne halakat adonk te felfeged-
 nek: keruen a te edes youoltodat hogi zabadiez munketif a
 binöknek köteleböl es örök vezödelömböl Mikoron kedig iuttanak
 volna ö vele a gonoz fídok a varos kapuiara kin a profetaknak 15
 kepöket meg irtak vala mind a földiglen meg hailanak hogi
 meg || mutatnaiak mert a kit ök ilien nagi tiztöletlenfeguel vyn 71
 nenek myndön tiztöflegre melto volna A varosba kedig iutuan
 viuek előzer ötet annaf hazahoz: miért kaifafnak ipah vala petör
 tauol vtanna megion vala: es a mafik tanituan Ianos hogi latt- 20
 naiak veget a dolognak Ianos miért esmeretös vala a pispöknek
 a többiuel ö is beh mene a hazba Petör kedig alh vala kiuiul (†)
 az aito felön ki yöuen Ianos es latuan ezt meg nyere a zol-
 galo leantol hogi beh erezteneie petörtis: kyt mikoron latoth
 volna a zolgalo monda ö raita köniöruluen minem de te es ez 25
 embörnek tanituani közzul vagieh legottan meg tagada petör
 monduan Nem vagiok ingien sem esmertem ötet nem tudom mit
 mondaz Allonak vala kedig a kor a tuznel a zolgak futuen
 önnön magokath: es meligetuen (†) Mert hideeg || vala petör is 72
 közigbe mene olimint egi volna ö közzulök hogi meg latnaia 30
 mynt tennenek vronk iesuffon Ezön közben Annas kezde
 vronkat kerdezni az ö tanituani hol volnanak es minemw ta-
 nosagra tanittota volna a nepet: Az elfö kerdesre nem felele
 mert nem mondhat vala yot ö felölek: tanituan munket ehre
 hogi ha valaki felöl ioth nem tudonk mondani gonozt se mong- 35
 ionk A mafik kerdesre felele monduan En nyluan zoltam ez
 vilagnak smyndenkort vagi a giuleközethen tanittotam a nepet
 houa nagi fokan giultenek: simmit titkon nem mondottam: mit

kerdez engömet kérd azokat kik hallotak az en bezzedemet ök
 tuggiak ha mi gonozt en mondottam Mikoron ezeket mondotta
 volna a zolgak közzul egi ky a pispökh elöt al vala vgi vteh
 73 orczel (†) || hogi ottan földre esek es az eggiek zöme meg e
 5 velagbol ky mulek verefen marada Ezt kedig az alnak zolga
 arra teue hogi keduefb lenne kaifas elöt az ő zolgalattia, erre
 monda neki czak illien tisztöfeguel fellelz a pispöknek De az
 alazatosfagnak mestöre es bekesfegnek ayanloia nem ala meg
 bozzuya (†): de az ötet ütöth kegelmeffen tanitta monduan ha
 10 gonozzul zoltam tegi tudomant reiaiah ha kedig iot mondottam
 mire verz engömet O kristus vronknak nag bekesege O halhat-
 tatlan melfeges alazatosfag mely sem magat nem mente sem az
 kegiötlen vtöt meg nem giöttre Latuan ezt Ianos hog illien
 nagi vtös lön raita ef le efföt volna alita hog meg holt volna
 15 nagi keserufeguel mene [azert] martanak hazahoz meli vala
 74 ierusalembe holot a || keserues anya vala a zent azzoniallatok-
 kal mert vronknak ierusalembe fel menessenek vtanna nagi
 czótörtöken ő es a zent azzoniallatokkal egietömbe fel ment
 vala es vigiazuan nag keserufegbe vala Mert meg ertötte vala
 20 hog az eyel az ő egietlen egie meg fogattatneik a fidoktul
 Czergetuen azert ianos a kapun magdalna nagi hamar a kapura
 mene es meg ertuen hogi ianos volna be boczata kezde ker-
 dezny hol volna az ő mestöre [de] Ianos nem zolhatta neki:
 Hirre teuen magdalna az ő ielön voltat azzonionknak [ez] hozzia
 25 iöue monduan fiam ianos hol hagiad az en zerelmes fiamat le
 esuen ianos a földre nem zolhatta sokaig nagi keserufegnek
 myatta Ottau meg erte azzonionk hogi az ő zentfeges fianak nem
 75 yol volna dolga egi keues idő el mulua mon||da ianos O zent-
 feges azzonionk ky igen zomorw könet vagiok en malfh te hoz-
 30 zad: mert am meg fogag (†) a te edes fiadat Indas arulta volt
 el Mert a kerbe nag fereguel reiaia iöuen kezögben ada meg
 fogak nagi erőfsem ötet megkötözuen annafhoz viuek mi mynd
 el futank mellöle czak egiedul hagiok ötet meg es tagada petör
 hog nem esmerte volna ötet vgi vtek arezol hogi ottan le effek
 35 talan meg es holt edzig Meliet haluan a meg kesserudet anna
 ottan el fogiatkozuhan az ő ereibe le effek a földre kyt latuan
 az zent azzonionk nag keserues fyrast kezdenek tenne Ennek
 vtana fel keiuhan az zeplötelen anya vgyan eyel zent ianossal es

az azzoniokual annas pispeknek hazához [akara] mennie (†)
 Miert kedig annas nem birh vala (†) az eztendõ||ben de 76
 kaifas -annas- nem kerdeze õttet tõb dolgogrol de kaifafnak
 kwide kaifafhoz valo vitele nagi kenos lön õ zent felfegenek
 mert ez vton harmynzer pökek orcel Neguenzer vtek orcel 5
 kaifafnak haza elõt haromzer vtek nyakon kaifas pispöknek
 hazanal neguen keczer vtek orcel es ennezer pökdöfek orcel is
 O mel nagi kenokat zenued vala az edes kristus mynd ezegeben
 Mikoron kedig volna vronk iefus kaifas hazanal legottan mynt
 oda giulenek a pappi feiedelmek [az] irastudoh es a zerzetes 10
 fidok hog zolnanak rola es el vegezneiek mikeppen es meliek-
 ben vadolnaiak az edes iefust pilatosnak elõtte Mikoron a tellies
 tanacz valami bwnth be vadolafra õ benne nem lelt volna kez-
 denek hamof tanokat reiaia fogadnia es õ ellene alatni kiknek
 tanufag||ok (†) nem vallanak az õ be vadolafara alkolmassok: 77
 Mert õnnõn igieközetek ellen vronk melle zolnak valla vtozor
 kedig ket hamof tanuh elõ ala monduan Mi hallotok zaiabol
 ezt A salamon templomat el törhetõm ha akarom: es harmad
 nap vtan esmegent meg epithetõm De miert nylvan valo hazugfa-
 gok feleletre nem meltok veztek vala Az edes mestõr latuan ezt 20
 a pispök hog nem volna meg haraguuek monduan kõzeritlek (†) az
 elõ istenre hog mond meg mynekõnk ha te vagi az elõ ystennek
 fia a kristus: Felele vronk kristus monduan Te mondad de bizon
 mondom nektõk hogi az en kenzenuedessennek napiatol fogua lat-
 tiatok embõrnek fiat vlni attya vristennek iobbia felõl es yõni 25
 õtet itelet napian az egnek fenõf: kõdiben legottan a papi feie-
 delõm ezt haluan || meg zagatta az õ ruhait monduan karomlast 78
 tõn my lattatik tw nektõk my zwkfegõnk vagion tanukra Felelenek
 mind naian monduan melto halala legottan mint zent Bernard
 mongia az õ zepfegw (†) angiali orczaiat kezdek pökdõfnie: niakon 30
 is vernye orczaiat valami fazek fogoual be kõtnie monduan O
 kriste felel es mond meg ki pöke orcel ky wthe niakon: Ezeket
 kedig ahra tezik vala õ felfegen hog az õ zepfegw (†) tekintetin
 ne kõniõrulhetnenek De akarattiok zerent tehetnenek õ raita
 mynden gonozt Ennek vtanna a feiedelmek hazokhoz menuen el 35
 nioguuanak (†) De maga ol nyalafokat (†) hagianak hozzaia hogi
 mynden bozzufagot gialazatot zidalmat valamit tudanak raita
 tenni ez egez eczaka mind el teuek vgi annere hogi zegiõnek

ah zent euangelistac meg yrnia Petôr kedig al uala a thwz
 79 || mellet a pispôknek zolgaiual es egi leani ah zolgaloleianok
 kôzzul monda neki thees a nazaratbeli iefussal valal legottan
 petôr myndônôknek elôtte meg tagada hog nem esmerte volna
 5 eskuueffel es hogi nem tudnaia mith mondanaia Egi keues idôh
 el muluan monda a zolgak kôzzul egi ô neki ki rakonsaga vala
 annak kinek fület petôr el vag(a)ta vala Bizoni lattalak en tege-
 det a kerben ô uele: a kôrniul alok is kezdek mondani Bizoni
 azok kôzul valo vagi Mert galileabelieknek nyelue(n)ken zolaz
 10 kezde legottan atkozodni eskûdnie hog nem esmerte volna soha
 Es ottan maffoczer zola a tyk a vag a kakas legottan meg
 emlekôzek petôr vronk iefusnak bezederôl es ky menuen kezde
 80 nagi keferuelfôn fyrnia Mikoron ezek lennenek el yuta || a ke-
 ferues anya ianoffal: martauul es magdalnauul akaruan be menni
 15 kaifafnak hazaba [de] nagi bozzufagual el wzek ôket az aytorol
 es mikoron a nagi kapun valami hafadekon nezne az uduarra
 latah az edes iefust kôtôzue az vduar kôzôpet oftoroztatn(a)ia
 firnan kezde [azert] mondani O en edôffeges fiam had haliak
 meg te veled es annera fira [hogi] ot mint nemelli doctorok
 20 mongiak veres kûny (†) zarmazek az ô zômébôl O azert aitta-
 tos lelôk illik bizom mi nekônk is fyrnonk es kônueket hullat-
 nonk a mi edes meg valtonkon Teremtônôn es ystennônôn es
 ami edes anyankon ky a may napon ime veres kônueket es
 Akara az ô zwleten nagi beufeguel hullatnia: mert el arultatek
 25 ônnôn tanituaniatol el valek az ô edes anyatol meg fogattatek
 az ônnôn nemzetetôl orczel yttetek a hituan zolgatol iatekoltatek
 81 es binefnek mondatek || a gonoz papi feiedelmektôl eh keppen
 kezdetek vronknak halala a fidohtol kyrôl mondom (†) ef igierem
 a predikacionak elfô rezeth Masodik reze a predicacionak mon-
 30 dam hogi lezôn arol mikeppen vegeztetek ky az edes iefus ez
 vilagbol ky melleh tunnonk kel hogi vronknak halala es kennia
 a fido feiedelmektôl es zerzetôlôktôl kezdetek mynt meg hallok
 Demaga a paganoknak myatta vegeztetek el mert Nagi pen-
 tôkôn reguel ifmeg mafoczer mynd a fido feiedelmek tanaczot
 35 tartanak vronk iefusnak ellene hogi ôtet halalra annaiak ef mynd
 a varosnak nepet fel tamaztak ellene monduan Im meg fogat-
 totot a czalard kezônkbe vagion hallion meg azert Mert melto
 hogi toabah ilien egi mastol valo el zakadas es meg ozlaf

közöttök ne legiön reia engeduen A nep legottan || eröffen ⁸²
meg kötözuen es valazuan viuek öttet pilatufhoz ky akaron bir
vala Ierufalemmel a czazar vtan kinek tiberius vala neue Mely
dolgot latuan iudas es meg banuan bönet meg viueh a fidoknak
a harmincz penzt kin el atta vala az artatlan barant monduan ³
Vetkeztem kezetökben aduan az artatlan verth Azok kedig mon-
danak neki Mit gondolok mi awal te gondod az meg kellet
volna latnod mit czelekedöl Latuan iudas hogi meg meuetneiek
ötet keczegben esek es a templomba el hagituan a penzeköt es
el menuen onnan vronknak fel tamadafa napian fel akazta ¹⁰
önnön mag(da)at Mikoron allana azert az edes iefus pilatus fe-
yedelmének előtte es [ez] latta volna öttet igien el giötörue es
kötözue meg haraguuan monda Smit mondotok ez embernek
ellene kyt igien kötöztetők es kenzottatok Mert a romayak fin-
kit meg nem || kötöznek ha nem csak ky halakra karhoztatot ⁸³
vala Sinkit kedig halakra nem karhoztatnak vala hanem ha ta-
nuknak myatta meg giözetetet volna mikeppen a törüeni mongia
Latuan azert pilatus cristus vronkat kötözue czudalkozek raita
banuan hog az ő birodalmaba niultanak volna miert a fidok
sinkit halakra nem karhoztathatnak vala Ennek okat kerdi vala ²⁰
azert a fidoctol: felelenek azert a fidok ef mondanak: ha ez
gonoz teth embör nem volna Nem attok volna öttet te kezedbé:
Ez embörhöz ezt leltök hogi a nepet moifes törüenietöl el teri-
tötte ef meg tiltotta az adot czazarnak meg adnia Meg fidoknak
kiralianak mongia önnön magat, mel vadolaffok mynd hamoffak ²⁵
valanak Pilatus haluan ezöket monda ha ötet meg kerdöztetők
ef binöfnek leltetők vegietők tinnön magatok ötet || itelietök a ⁸⁴
thw törüentők zerent Felelenek a fidok nem illik nekönk vala-
kit meg ölnönk kyt haluan pilatos mikeppen a czazarnak tiz-
tartoia es kepebeli emböre kezde ötet kerdeni Harmadik vado- ³⁰
lafrol monduan kyt ő legh nagiobnak vel vala Te vagi a
fidoknak kiralia? vgi mint mondanaia igaz eh hog te ez fido
orzagot magadnak akarod foglalni Felele vronk iefus te magat-
tol mondodeh ezt a nagi egiebek mondottak teneköd en rolam
Felele pilatus Minemde fido vagiok eh en hogi ezt tudnam? ha ³⁵
tennön nemzetöd kiböl zwlettel es a te feiedelmid attanak tegöd
en kezembe kik ebe vadolnak hogi fidok kyalianak mondottadh
magadat Felele vronk iefus Az en orzagom nem e földi monda

pilatos Tahat kyr(i)ali vagi te ky felele ő neki te mondod Hal-
 85 uan pilatus hog az ő birodal||ma nem ez földi volna nem gon-
 dola a vadolaffal De ky menuen a nephöz monda en fimmi
 okat nem lelők ő benne halakra valot fel kaialtuan a fidok
 5 mondanak Ha ennel egieb bűne nem volna hogi hamof tanufa-
 gual a fido nepet az igaffagnak vtarol el terietőtteh galileatol
 fogua mind egeez fidofagik halalt erdemlene Mikoron hallotta
 volna pilatus a galileat meg kerde ha onnan valo volna meg
 ertuen hogi galileabeli volna kwlde őtet legottan erodesnek ky
 10 galileaban bir vala a czazarnak vtanna ky akoron ot vala ieru-
 salembe az ynnepert hog ő latnaia meg ha binőf vronk iefus a
 uagi nem herodes kedig mikort hallotta volna ezt eleibe vitete
 ef meg latuan igen őrüle raita mert fok időtul fogua keuannia
 86 vala őttet latni Miert fok czodakot hallot || vala ő felőle kiket
 15 zőmeinel es kyuan vala latnya Ezenközbe kezdek őtet vadolni
 fokagban herodes kyrali es fok bezedőkel kezde őtet kerdőznye
 De vronk kristus sem herodesnek sem őtet vadolo fidoknak nem
 felele hogi az ő kenzenuedese meg ne bantatneiek Mert ha
 herodesnek előtte bölcezen es edőfőn felelelth volna es valami
 20 czodat tet volna ő előtte legottan meg zabadittota volna Lat-
 uan azert erodes hogi czodat sem tőn nem es zola ő neki (†)
 bolonnak itele őtet smeg vtaluan feier ruhat adata ő reiaia
 mynt egi bolonra es ekeppen kulde vizza ismegent pilatusnak
 hogi valamit akarna raita tenny azt tenneie Mynekokaert meg
 25 bekelenek mert annak előtte nagi haborufagban valanak pila-
 tus es erodes Mikoron vronk iefus pilatushoz meg hozatta-
 87 tot volna őzue giutuen a fidokat || monda nekik őli mint har-
 mad oran Ez embört ennekem vgi hoztatok mint nem hitető (†)
 embört Imé őtet meg kerdőzuen nem lelőm binőfnek: erodesnek
 30 kultem vala tugiatok őh sem lelt fimmi halakra valo bynt ő
 benne Im meg feddōm azert őtet es el boczattom hog kedig a
 fidok ionkap kőniōrwlnenek raita paronezola pilatus a zolgának
 hogi őtet meg ostoroznaiak a vitezők veuen meg mezitelenitek
 le vonuan rola a feyer ruhat kiben erodes meg czuffolta vala
 35 es kőtőzuen temerdők kőőh ozlophoz mel mast romaba vagion
 egi vas rosteli alat valo zegeletben a vagi boltoczka hōua
 Mikoron valameli őrdōngős rekeztetik legottan meg zabadul es
 nagi kegiőtlenul Meg ostorozak őtet aduan sebőt sebőkire dago-

nagot dagonagra vak febõt vak febre mynd adzeg mig mynd
 a nezök smind || a verök el faradnanak es meg elegödne- 88
 nek tellieffeguel myndönöftul verbe keueruen ö zent felleget
 es el oduan a ki ozloptul nem alhata laban de földre effek
 a nagi erötelenfegnek myatta Egi keuef idönek vtana fel 5
 emeluen ötet a földröl a fidoknak kerefökre (a) barfoni pa-
 laftot adanak reaia Bozzontuan es meuetuen ötet Thiuis ko-
 ronát haituan nagi elöl tuuiffegböl ket ruddal feieben nyomak
 kyrali korona helieben meuetfegert meli korona miert nagi
 vala ezör feböketht tön az ö feien: hozzonnegie a thuuiffek- 10
 nek altal hatuan meeg feye kaponiaiatis es meg zakasztuan
 az agi kert (†): Smeg a feie veleit es nadad (†) adanak az ö
 yob kezebe a kyrali iftapert es terdre esuen ö elötte Nyakon
 vtik vala es orezel pökuen mongiak vala Iduezlegi fidoknak
 || kyralia O mely nagi kenokat zenuedöh ezegben a földnek 89
 mennek terömtöie Mert Ime imagiak vala ötet mint iftent köz-
 zónnek vala ö(tet) neki Mikeppen kyralinak: verik vala kedig
 ötet mint egi el vetöt zömelt: vtik vala feiet tengeri naddal
 hogi a tuuiffek belieb menenek az ö feieben, fol vala a draga-
 lator ver az ö homlokara: orczaiara es nyakara Annera el vn- 20
 dokittotak vala hogi yonkap poklofnak honnem mint egeez
 embörnek itelted volna Meliek(et) mikoron mynd meg lettenek
 volna ky hoza az edös iesuft pilatos a nep eleibeh tiuiffh ko-
 rona feieben leuen es nadzal kezeben Es raytta veres barfoni
 smonda a fidoknak Imeh az embör ah kyt ennekem hozatok 25
 mynd kenoztattot es oftoroztatot mynden tagiaban eröttetök
 tetettem ezt raitta || Mikoron ezekreh byne nem volt volna ez 90
 azert thw kyralitok kithül thw feltök hogi kiralia tezi magat
 ehtul touaba ne feliötek vgi tettem vala O aittatos lelök lallad
 es iol meg gondold mit zenuede mi eröttönk a mi edes iftenönk 30
 meli eröffen köteztettök hog munket a my byneingböl meg
 odozna Oftoroztatek hog a mi byneknek (†) es az örökke valo
 kenoknak oftoritol meg zabaditana Thiuiiffel koronaztatek hogi
 munketh dyczöfeguel ef tiztöfeguel koronazhatna menyorzagban
 S mit fizetönk mind ezekert ö neki ha meg csak könühullata- 35
 fonkat is dragan költtiök az ö kenzenuedessenek emlekezetibeh
 Bizon felnönk kel raita hog meg kereftetik raytonk az artatlan
 vernek ontafa Latuan kedig a fidok az edes iesuft igen el taglotnak

91 ef meg || koronaztatotnak lenni kealtnak vala monduan Veddel
 veedel zömönk elől fezifd meg ötet Monda pilatus eregietek el
 vele am fezieczetők meg tünmön magatok Felelenek a fidok
 monduan Nem illik nekönk valakit meg ölnönk: nekönk töruc-
 5 niönk vagion: mel törüen zerent meg kel halmi mert istennek
 fiaia tötte magat Mikoron pilatus ezöket hallotta volna be mene
 a tanacz hazba az edes iesuffal smonda neki honnat valo vagi te
 Nem felele vronk iesus ö neki Monda pilatus nem zolze enne-
 kem nem tudodeh hogi ennekem hatalmam vagion tegödet el
 10 boczattanom vag meg fezitenöm Monda neki vronk iesus nem
 volna hatalmad en raytam ha felül nem adattatot volna teneköd
 az iftentöl Annak okaert nagio bine vagion annak ky engömet
 92 te kezede adot Ez mondaffaert inkab aka||ria vala ötet pilatus
 meg zabaditanyah kyt meg ertuen a fidok kealtanak vala
 15 monduan ha ez embört el boczatod nem vag a czazarnak ba-
 rattia mert mynd en valaki kiralia tezi magat ellene mond a
 czazarnak Mikoron hallotta volna pilatus ez bezedöket hogi cza-
 zarnak haragiaban esneiek ionkab feleh ehtöl honnem mint az
 artatlan cristuft meg ölnie ky hozata azert a nep eleibe vronk
 20 kristuft es ytelöh zekiben vleh Meliet haluan pilatosnak felesége
 legottan hozai küldö monduan Ne ahcad (†) fimmi dolgodat az
 igaz embörhöz mert latasban nagi kenokat zenuettem ez eczaka
 Mikeppen lirai miklos mestör mongia neki yelönt vala az ördög
 yel (†) es igen meg fenögette vala öttet ha a kristuft vraual
 25 el nem zabaditanaia Mert Immaran meg esmerte vala ördög
 93 hog az ö hatal||massaga emberökröl el vetetneiek Miert lattia
 vala a limbof beli zent attiakat igen örulnie ezert örökedig vala
 my yduessgönket az azzoniallatnak myatta megbantani De pi-
 latus inkab feluen czazart honnem mynd az ö feleséget kereme-
 30 sebeh meg nem halgatni Paranczola vronk iesuft elő hozatatnia
 es monda a fidoknak Ihon vagion a thw kiralitok oli mind mon-
 danaia nagi zemeröm tünektök ha a thw kiralitokat meg fezitetöm
 Felelenek a fidok veddel előlönk fezifd meg kerik vala ötet
 hogi kereztfara fezituen ölneieh meg az artatlan kristuft az ö
 35 nagio zegiöncert Mert ennel vndogb halat akoron nem vala
 Latuan pilatus hogi fimmit nem tehetne de Ionkap a nep közöt
 nagi tuldulat (†) lenne vizet hozatuan meg mossa kezeith mond-
 94 uan mynd a telief nep elöt Artatlan vagiok || en ez igaz em-

bernek halalaban am thw dolgotok: Mert thw közöritötök ehre engemet kyt haluan a gonoz fidok mondanak az ő vere my raitonk es a mi fianco leg(ottan)ion: haluan pilatus hogi krisztus vronknak halalat reaiok vettek volna es romai birodalom alat akarnanak lenni es a czazarnak neweth vallanaia ef vifelneiek 5 ky ada vronk iesufra a sentenciat monduan Ez igeket mi ponciai pilatos tiberius czazarnak vizette (†) valo ierusalembe es iudanak földén es egez romai velem valo tanacz paranczoliok (hogi) az nazaret beli iesuft kit a fido(k) feiedelmek mi előttök vadolanak es bizonitak czazarnak hytlenenek lennie harom vas 10 zeguel kereztfara fel fezittetni es ot meg halnya addig onnon le se vetetnye Mely sentenciat haluan a papi feiedelmek mind a nep elöt igen meg közönek neky oly || mynt nag nyerefeguel 95 tartanak volna (†) hog az eletnek vra keduek zerent karboztattot volna halalra Ezen oraban ket toluaiokot is karhoztata halalra hogi a zent ifaias profetanak mondasa be tellieföldneiek ky vgi mondot vala ket toluayokal zamlaltatek legottan ky boczatuan pilatos az ő zazloit es fegiueroftit kurtöltete es doboltata hogi mind a telies varof feguieref kezel a pyaczra giulnenek (†) es ky viuen az edes iesuft az itelő heliről holot a halalnak, sēn- 20 tenciaia a bűnőfökre adattatik vala Meg foztak őtet pilatusnak zolgai a barfontol es a fidoknak keremesere őnnön ruhaiba öltöztetek es a ket toluait tarful ket felöl mellie adak nagio b kissebsegere vgi mint ő volna azoknal nagio b toluay. Es vallara adak a nagi kereztfat melynek hozza tizenötöd || lab nyomni 96 vala hog az ő el farodot valan vinn(i)eie ky a kopaz hegire Mikorön kedig vronk krisztus a varaf által vitetneik ket toluayal egietömben köüeti vala őtet mynd a fidoknak es poganoknak sokafaga Nemelliek sürüan ő raita nemeliek meuetuen őtet: öruluen az ő kennayn es halalan Nemeliek mennek vala vtanna hogi 30 meg latnaia ha magat meg zabaditanaia: a vagi valami czudat tenne köüeti vala őtet az ő edes anya is de köz(z)el hozia nem fer vala az fok neptul Demaga halia vala mikeppen a gonoz fidok őtet zidalmaznaia kyn igen el keferöduen keuania vala őtet latnya es illetnye hog valamikeppen illien vtolfo zuksegebe meg 35 segelhetneie O aittatos lelök gondold meg mi modon a kegies iesus horgadua megion a mezarzekre a nehez kereztfa alat a Toluaiok ef || fegiueroftök közöt es mikeppen az el keferödet anya 97

ereiben el fogiuan czak alig ohaitua es firua megion vtanna ziuene-
 nek nagi keferufegnel gondoluan O zerelmes fiam es en iftonem
 mel nagi kenra zultelek volt O ki bodognak velnem magamat
 ha en edes fiam mig ky mulolh ez vilagbol (hogi) a vagi czak
 5 egizer lathatnalak ef zolhatnek veled kit meg ertuen zent ianos
 egi zoros vtra tartuan a nagi kapura viue otet a zent azzonio-
 kal kyn ky vizzik vala vronkath es ot meg aluan variak vala
 az edes iesuft elo ionie ezen kozben el iutuan a nep o vele Es
 latuan a keferues anya hogi czak alig Iohetne a ket toluaiok
 10 kozot a nagi kereztfaual az o zerelmes fia czak alig esmerhete
 meg Miert el pokloffitotak vala a nagi pogdofelokel es nagi
 98 ohaitallal keferues || sirassal kezde mondani O en edesfeges fiam
 hol vagion a te orezadnak zepfege a te yo termetod ef gionior-
 kotteto zinod Iai fiam nem lattok te benned mastan fimmi ekof-
 15 feget Miert myndonostul fogua el vndokitatal kyt haluan az
 edes iesus az o anyan valo konioruletolfegbol ereiben el fogiot-
 kozuan foldre efek mynd a kereztfaual egietombe Es annak
 vtana touaba nemi vihete a kereztfat Meliet latuan az kegelmes
 anya o is holt eleuenul foldre efek meli helion annak vtanna
 20 zent elona azzon konstantinus czazarnak anya harmadfel zaz
 eztendonek vtana a bodog zwz marianak egi Ielof egihazat ra-
 kattatot vala kit a poganak el tortenek Latuan a pilatufnak
 zolgai hogi az edes kristus nem vihetneie immar a kereztfat
 99 ke||zoritok a cyrenembol valo simont ruffusnak es alexandernek
 25 vronk ket tanituanianak attyat ky az o faluiabol megion vala (v)
 a varosba valami zvkfegeert hog el vinneie az edes iesus vtan
 a kereztfat O aittatos lelek gondoliad it mel nagi keferufegot
 zenued vala a kegiof anya mikoron lattia vala az o fiat czak
 alig iarhatnya a kereztfa alat foldre efnie a hituanfagos bino-
 30 foktol meuettetnie Mert yol lehet fimmi beketelenfegnek iegiet
 mind az o keferufegeben if ne muttata legion Demaga ky ye-
 lonthetlen keferufeget ef banatot: kent zenued vala az o egiet-
 len egi fianak kennian ef halalan Latuan az edes iesus hogi
 illien nagon keferogne az o anya a zent azzoniokal hozaiok
 100 teruen monda || Ierusalemnek leani Ne akariatok en raitam
 firniah de tonnon magatokon ef faitokon Mert meg el ionek a
 napok kiben (+) mondani kezditok bodog a magzatlan azzoni
 alattok kik fiakat nem zwltenek ef a mehek kik magzatokat

nem emtettenek ki be telliefődek neguenket eztendőuel vronk
 iefus kenzenuedeffenek vtana Ierufalemnek el tőreteffeben Ti-
 tuftol ef vefpanianoftol Mert akoron nagi ehfegnek myatta az
 aniak őnnőn magzattiokot if meg ezik vala ef harmyncz fido
 adnak vala egi garafon mikeppen a iofefuf fido doctor mongia⁵
 tizen egezer zaz ezőz fido hala akoron meg ehfegnek es törnek
 miatta es kilenczuen het ezer adattatek el penzön ő benne
 Akoron beh telek az atok kyt feiőkre kerenek pilatuftol:
 monduan az ő vere mi raitonk legiön ef mind a mi fyainkon ||
 ehre monda az azzoniallatoknak tūnnőn magatokon firiatok¹⁰
 Mert ha a nyers fan ezt tezik fmint lezen az azzunak dolga az
 az ha en raitam [ezt miuelik] ky artatlan vagiok ah binőfek-
 nek gonozban lezön dolgok Mikoron a kopaz hegire iuttotak
 volna holota gonoz teuőket zoktak vala meg giőtőrne leh vonak
 vronk iefusrol az ő ruhait kiben o meli igen nag kent zenued¹⁵
 vala Mert a ruha az ő febeiben ragadozot vala fok heliön ef
 mynd meg vyulnak vala esmeg a febők ennek myatta kennia
 vala ebben if mert čuppa mezitelen aal uala a nepnek es az ő
 zent annianak előte Minekokaert zent anfhelmus doctornak mon-
 dafa zerent A keferues anya veuen az ő fefődelet be kötöteteh²⁰
 vele az ő agiekat O en edes vram iefus ha az attia yftennek
 teste lezön vala fir vala az ő ze||relmes fianak ilien nagi ze-¹⁰²
 mermen ef kennian ef az ő artatlan ef zeplőtelen annian Miko-
 ron azert ekeppen mezitelen allana oly mint rezketue a hideg-
 ert ef az fok febőkert a giengefeges iefus meg merek őtet a²⁵
 kereztfahoz mint hozzat smind zelet ef meg furak a kezei ef
 labaheliet a kereztfan hogi a tompan vert vas zeg a faba men-
 neh es nagi kemelletlen az egik vafzegel iob kezet a kereztfahoz
 zegezeek meli vafzeg vgi tele meg az ő kezet ef teneret
 hogi nem yóhet ver az ő kezei feieből sem tenereből Miert a³⁰
 baal kezeben valo nedueffeg a iob kezere ment vala ef az erek
 mind oda vanattatanak vala Nem ereh el a furatoth de kőtelet
 meg vonak hogi mellie if kette porczana ef mynd a kariaban
 valo erek ef inak meg zakadozanak ezönkeppen vonak lab||ait¹⁰³
 if a furatra vgi Annera hogi vekonia is boncza(†) es mynd az³⁵
 izők tetemek forgo czontok heliekből ky menenek mynt egi meg
 ezigazot embernek meg zamlaltathatnak vala akaron az edes
 iefus tagiaban mindőn ő tetemey oly fezezőn fezitek a kereztf-

fara oly nag kent zenuede ebeh vronk iesus hogi mind a tób
 kenniat: testebeu fölul mula miken egi zent embernek meg
 ielőnte meli kennarol valaki hiuón ef aytatofon emlekőzik oly
 yo keduel vezi ő tőle mind ha mindón sebeit dragalatos ke-
 5 nettel vag balsamommal kennieie Mikoron azert az edes iesus
 karia ky terieztueh ef labai zegezue hanita (†) fekunneiek a föl-
 dón a kereztfan miglen a ket toluais fel feztettek meynorzagra
 104 nezuen kegiőffen || hihettiók hogi mondotta legiön O en zent-
 feges attiam Imeh embőri nemzetnek iduőffegeert akaral engő-
 10 met meg alazni a kereztfaiglan örömetőfőn aldozom mastan en
 magamat azokert kiket akaral attiamfyainak lennie Lassad es
 teknič (†) meg mel igen kenzodom igen meg keferőttem ingien
 meg sem indulhattok mindón tagaim sebőfők Bočassad meg
 Immar a binőfőknek ef adamnak ő binet tegi kegelmet embőri
 15 nemzettelh Ennek vtana gondold ef lassd meg mynek vtanna a
 ket toluaiok if fel feztitetenekh mel nagi diczőseguel es kealtassal
 kezdek ez nómós eleuen aldozatot fel emelni monduan Emeld fel
 a czalardot Mikoron fel emelte volna felig akarattiok zerent a földre
 eitek vgi annera hog myndón teteme meg tőrek mint zent brigida
 105 azzoni mongia ifmeg fel emeluen mafoczer || vgi zohkantak a ve-
 rembeh kit a kereztfa tőuenek astanak vala hogi mind az ő zent
 sebei meg nilanak es mikoron nem volna houa az ő feyet haitani
 pilatus nag hamar egi tablat czanalata es meg irata raita ez A na-
 zarethbeli iesus a fidoknak kiralia es oda zegeztete Latuan a ke-
 25 serues anya az ő mehenek giuőleczet igy figeni a harom vas
 zeget (†) közöt holt elevenul földre esuen nagi keferufegel kezde
 mondani O edes fiam halliak meg en ef veled egietömbe O kefer-
 ues balal mire keduez az annyának ky az edes yftennek ef en
 fiamnak nem keduez vay veg el engemet if az en zerelmes fiammal
 30 egietembe O mel nagi sirafokat akoron az edes anya tezón vala O
 mel nagi martiromfagot az artatlan kristus zenuede a kereztfan
 106 Előzer az őtet meg feztitőktől || mert ruhait negi fele oztak meg
 meteluen az alfora kedig forfot vetuen Mafoczer a kőrnül alo
 fidoctol kik feiőknek czoualafauat karomliak ef meuetik vala
 35 őtet zenuede a toluaioktol if bozzontafokot ef káromlafokat De
 a kegelmes iesus kőniöruluen az ő vakfagokon nagi kegief zok-
 kal zolah előzer az ő zent attianak monduan Attiam boczařd
 meg nekik mert nem tugiak mit tezneu Mafoczer zola a iob

felöl [valo] toluainak ki (a) meg latuan az ő nagi bekefegeth a
 kenzenedefbe [es] meg teruen penitenciarara Monda vram emle-
 kőzel meg en rolam mikoron iutandaz a te orzagodba Feleluen
 vronk iefus monda ő neki Bizoni mondom nekőd hogi meg latod
 te mah a meynorzagot es az iftent en velem Auagi e may napon⁵
 a te lelkőd ot lezón a hol en lezök ef meg lattia az en iftenfegőmet
 Allanak va||la a kereztfá alatt a fokafagnak el tauozafa vtan¹⁰⁷
 Azzonionk maria kriftus vronknak annya es az ő őcei maria mag-
 dalna es Ianos firuan ő raita es keferőguen Ielőfben a keferues
 anya ef monduan O en zerelmes fiam Imeh zörnü halallal halz¹⁰
 meg smit tegiek en te nalad nekul houa fogiam feiemet Te valal
 fiam neköm myndön örömem ef vigafagom O en edes zulettem
 zoli a te keferues anyadnak mond meg kinek hagiod a te arua
 anyadat feleluen vronk monda harmaczer az ő anyanak azzoni
 alatt Imeh Ianos legiön a te fiad S ianosnak if monda Ime a¹⁵
 te anyad az oratol fogua ianos anyaul vala az zepplötelen anyat
 ő maganak hatod oratol fogua kedig nagi fetetfeg lön ez egez
 földön mind kilenczed oraiglan ef a templomnak foparlahia (†) ||
 a vagi kő fala ky a sanctoriomot az egihaz derektől el valazttia¹⁰⁸
 vala: ket fele vala ef nag haffadas lön ő raitta es a föld²⁰
 meg indula a kő zalak meg zakadozanak annak iegiere hog a
 hōóknek (†) ő ziuóknek kefergeni kel a kriftus halalan Es a
 koporfok meg nilanak Annak ielőntesere hogi rakon kőzel fel
 tamadando volna ez edes kriftus halattaibol kilenezed ora fele
 őregbuluen a ken az edes kriftusban ef igen el neheződuen²⁵
 monda Negiedzer nag kaialtaffal en iftenöm fyftenöm smire
 hagial el engőmet az az mire engeded hog en illien nagi kenokkal
 őleteffem meg Ot aluan akoron nekik a romai vitezek kőzzul
 Nem ertuen fidoul mondanak Illief profetat hya lassok ha el yó
 hog őtet le vegie a kereztfarol Ennek vtanna hogi az iraf be³⁰
 teliefődneyek monda Őtődzet zomiuhozom || legottan egi ő kőz-¹⁰⁹
 zulek el futuan ragada tengőri taitekot ef eczetbe martuan ef
 (yzo) ifopual be takaruan fél ada nadon ő neki ef zaiahoz illeti
 Smikoron az eczetőt vette volna mondah hatodzor valamit a
 profetak rolam montanak Immar mind be teliefődenek Mert rakua³⁵
 vagiok mynden keferufeguel ef faydalommal Imar meg vagion
 embőri nemzetnek valczaga Ennek vtanna kőzde zőmeit forgatni:
 mind a meg halo embőr niha be foguan: niha meg nitvan es az

5 ô zentfeges feit a nagi kenban niha egi fele fniha maf fele
 haytuan El fogiotkozuan ereiben mint zent pal apostol irya
 fidoknak irt leuelenek ôtôdik rezeben nagi kaialtassal ef fira-
 fokal aianluan ônnôn magat attianak monduan Attiam te ke-
 10 zedbe aianlom az en lelkômet es az ô annya felôl (†) haytuan
 110 az ô feiet ol mint || bulezut veuen ô tôle ki boczatta az ô lel-
 ket Meliet latuan centurio ef azok kyk vele valanak diezôituen
 az vristent mondanak bizoni igaz embôr volt ez Slatuan a nepek
 a iegieket meliek lônnek az ô halala koron mellieket veruen te-
 10 renek a varosba Miert kedig hufuet esti vala az napon a fidok
 kerek pilatuft hogi zarokat meg tôrettetneie hogi hamarab meg
 halnanak ef le vettetnenek a kereztfarol az ynnepert kit meg
 engeduen el yôuenek a vitezôk ef meg tôrek zarokat a ket tol-
 uainak mert meg azok meg nem holtanak Mikoron iuttanak volna
 15 vrontk iesufra nem tôrek meg az ô zarath mert meg holt vala de
 a vitezôk kôzzul egi az ô aldalad (†) altal ôklele legottan wer ef
 viz iône ky az ô ziuebôl Ezenkôzbe Iosef arimatiabol valo miert
 titkon ô tanituania vala meg kere pilatuftol vrontk iesufnak
 111 testet hog le venneie a ke||reztfarol ef [el] temetneie Meg engede
 20 miert ô is nemôs embôr leuen a czazarhoz tart vala pilatusnak
 kedig barattia vala el Iône azert iosef ef nikodemus hozuan draga-
 latos kenetôt oli mint zaz fontot hog ôtet meg kenuen vgi temet-
 neiek el kik el Iutuan a kereztfahoz es latuan a keserues anyat
 ot allani mondanak neki zerelmes azzonionk im le veziôk a te
 25 fiadnak testet Ef ymaduan terdre esueh a kereztfan meg fezitôt
 vrokot laitoriat tamaztanak a kereztfara ef ky vonuan kezeibôl
 ef labaibol is a vaszegeket kezdek vrontknak zen-t- testet ala
 adni a kereztfarol A keserues anyá kezeit fel emeluen egiebekif
 Segeluen ôtet le foga nagi zerettetel ef keserufeguel apoluan az
 30 ô verôf sebeit ef orczaiat a thiuf koronat feiebôl ky vonuan ef
 feiet ôleben veuen O en edes istenôm ky ielenthetti meg kôn-
 112 ueket meynet (†) hullat vala || akoron a keserues anyá Mikoron
 a nap el kezdene nyugodni meg kenuen az edes iesufnak zent
 testet ef tizta giolczban takaruan el temetek a uagi helhôtzetek
 35 a koporfoba kit csak vyonnan uaiattatot vala -iosef ô magának
 a kôh zalbol ef imaduan ôtet nagi kôuet tônnek a koporfo zaiara A
 keserues anyá kedig meg tere Irfaliomba (†) csak alig mehetuen
 az azzoniok ôtet ket felôl fogua viuen (†) ef mind egez eleteben

marada ef lakozek a hazba hol vronk iefus a veg vaczorat tette
 vala Mafod napon a fidok eroffen meg peczetolek a koporfot ef
 orizokek zerzenek a koporfo korniul hog valaki az o tefet el
 ne vroznoia (+) smind hufueth napiaig orizeg (+) mig vronk
 fel tamada ky tamazion fel munket if attianal ef zent lelökel⁵
 egietomben Amen Eh keppen vegeztettik a passio etc

Az mi vronk Iesus christusnak nagi keserues fohazkodasi¹¹³
 mellieket fohazkodot az o zent kinzennedesenek Idein Elsö fohaz-
 kodasa midön az o zerelmes zent Anniatol el bucozot Masodik
 az veg vacorakor Iudasnak nagi kemeni vakmeröfegen harmadik¹⁰
 az olai fanak hegen minden rea köuetközendö faidalmanak es
 kin zenuedesenek által latafaban midön keserues köni hulatasauai
 es veres veritekeuel aztota az o zent testen valo ruhaiat

117

Iesus maria ferench

Kezdetik zenth bonaventura atyanknak kenywe,
elethnek, tekelleteffegerel az ew hvgaynak

Bodog kyth the, taneytaz, vram es az the, tervenyedrel meg
5 taneytandod ewteth Senkyth bewehnek nem ytelek lenny hanem chak
azth akyth zenth, leleknek, malaztya meg taneytand: Mert dauid
profeta byzonfagh tewen: chak az byzony bodog chak az, bizony-
faggal, bwlich kynek elmeyet lelkeh vr iften meg taneytya: Mert
chak vrnak teruenye vagyon zeplew, nekw, chak az meg enzhetet-
10 len (†): chak az thereytwen lelkeh ydweffegre Ez teruennek ew
118 tanufaga awagy thaneytasa nem chak kywel, bethvben, || kerefendew
de Inkab aheytatos, elmenek, kyuanfaganak myatta: kyuanando,
kedyg leleken es yozagban, tudnya, illik hogy az bel el taney-
chon ky chak ew maga tuga kyuel az theruennek kemenfegeth
15 belfew edeffegre valtoztatny: Meg taneyth kedyg. vr iftennek ter-
uenye: myth kellyen tenny: myt kelyen el, tauoztatny, myt
hynny: myt ymadny myt kyuanmy: myt feelny: Taneyth Zep-
lewtelemek es megh, enzhethlennek (†), lenny: taneyt fogada-
fokat meg tartani: thet byneket meg fyrathny taneyt ez vylagia-
20 kat es testieketh meg vtalni Taneytya mynd az, telyes, zyuet:
telyes lelket: telyes, elmet, chak Iesus cristufban, thereyteni,
119 Ez tanufagnak hafonlafara || Mynden ez vylagi bewleheffeg, kaba-
fag, es balgataghag: Mondya zenth bernard: Mondya valaky,
akarya, en nem mondóm bewlehekh: mykoron nem feeli iftent
25 sem, zerethy, ky ez tudomannak nem feledekenfegeth, halgatoya
leyend: deh ynchelkedes theweye (†) byzony es bevlich es bodog
lezen: Bodog azert az ember kyth vram iften the megh tanci-
taz az the theruenyedbel: Azerth the vr iftennek aheytatos ze-
reteye, modya (†), Zenth Bonaventura doctor, ennekem, tyzteletes

hvgom: kerel, engemeth, hog az en zyuemnek, zegenfegebel,
 valamyt yrnek: kyben, az the, elmedeth lelkedet ew ydeyeben
 aheytatoffagnak malaztyaual meg taneytatnad: De byzonyaual
 vallo az en elegtelen votomert elyen, taneitafra, || Inkab en 120
 magamat zykelkednem yelefben mykoron en nalam sem elet⁵
 kyuel fenlyek: sem aheytatoffagh belel geryedezyen: sem tudo-
 many fegeychen: De maga az the, aheytatoffagodnak, kyuanfa-
 gaual indvltatoth (†): Es mykeppen alazatofon kerel, kerefedeth,
 meg tezem De maga zentfege hugom kerem az the bodogfago-
 dat hog ynkab ytelied es vegyed ygekezetemnek kyvanfagat¹⁰
 mynt myuelkedetemnek dolgat: Es inkab taneytoknak, byzonfa-
 gat, mynt bezednek dyzes voltat Es holoth a the kyuanfagodnak
 elegeth, nem tetthem reuydfegnek ees kylemb kylemb gondok-
 nak megh foglalafaerth, azth ennekem kegyesen meg bochaffad:
 Hog peneglen, kenyvedben, meghlelheffed amyt kerez || Ez 121
 kenyvben annak okaert, mynden, Capitulumnak, awagy, rezenekh,
 ehmyereth awag yegy et el el vetettem,

Elezer tetetyk maganak alazatos megh yfmeretyrel

Mafodzor alazatoffagarol (†)

Harmadzor tekellletes, zegenfegrel,

20

Negyedzer zenth Sylenciomrol magyarvl wezteghfegrel

Ethedzer zenth ymadfagrol

Hatodzor criftusnak kynnyarol

Hetedzer Iftennek tekellletes zeretetirel

Nyolchadzor ees vtozor az yoban vegy megmaradafrol 25

Mykeppen yvth ember ennen maganak meg yf-122
 meretire else capitulum

CRiftus yegyefenek, kyvanonak fel mennyi tekellletes cleth-
 nek meltofagara awag magaffagara: Elezer, zykefegh, hogh ew
 magarol kezgye el vgy hogh mynden kylfekrel el, felethkezwen,³⁰
 mennien be ew lelky, efmeretynek tythkyaban: Es oth mynden
 fogyatkozafith: Es mynden zokafyth Mynden kyuanfagith: Myn-
 den ch(el)elekedetyth, Mynden byneith mynd yelen valokath:
 Mynd el multakat zeretetes megh gondolaffal: meg hannya vesse.
 meg kerdezye ees megh thekynche: Es ha valamy kyfdded bynth³⁵
 lelend ew nala: legottan || Zyuenek keferufegeuel meg syrassa Es 123
 hogy ez magad meg ifmerefere zerethe hugom yobban ywthas kel

tvdnod: Hog mynden, byneynketh, es gonozokath: awagy,
 tezyek, tunyafagnak myattha. avagy kyuanfagnak myatta. awagy,
 alnokfagnak myatta: Es ez haromhoz kel mynden gonozfagid-
 nak, emlekezetednek, forgani: Merth, kylemben, then magadnak
 5 tekellertes meg ifmeretire sonha nem ywthach: Azerth ha tema-
 gadath kyuanod meg ifmerner: gondold meg teth gonozydath es
 azokat firafo meg. elezer kel gondolnod: Ha valamy tvniafag
 vagon, awag volth, vala mykoron, the benned: mondom mert
 megh kel gondolnod mykeppen, zyvedeth, eryzyed: Mely tvnyaual
 124 ydevdet || kelted: mely gonoz vegeth (†) az the, myuelkedeted-
 nek, merth ez harmak nag zeretettel meg tartandok: Tudnya:
 illic Hogy zyued yol meg eryzteffek: ydew haznalatos keppen
 ketteffek es el, vegezteffek: Es yo weg es alkalmas, mynden,
 myuedben yeggyeffek (†): Touabba kel gondolnod: mely tunya
 15 voltal ymadfagodban: mely el hagiót, oluafafodban, egyeb dol-
 gaydnak chelekedetiben: merth ez harmakban kel then magadat
 Zereteteffen ferkegednek (†) es foglalnod ha akarz yo gyemel-
 chet tenned: Es, halalodnak, ydeyn haznos es yo, gyemelcheth,
 iftennek adnod: Vgy hogy, fimmi: keppen egyyk nem eleg a
 20 tebbly nekyt: Touabba kel gondolnod mely tunya vagy awagy
 voltal penitencia tartafra: mely el hagiót abynnek, atestnek ||
 125 az erdegnek ellene allafra: Es mely refth az haznalafra kel
 penig nagy zeretettel teth gonozfagidat meg fyratnod Erdegy
 keferteteketh el őzny: Es egy, yozagrol, mafa haznalni: hogy
 25 ywthas az ygerethnek feldere: Ez keppen kel az the gondola-
 todnak forgodny az the, tvnyafagythoz: Ha kedeglen yobban
 kyuanod magadath megh yfmerni: Mazzor, gondolyad, Ha va-
 gyon awagy ha woth the benned, gyenerwfegnek kyuanfaga:
 awagy hewfagnak chyzmaffaga (†): byzony akoron, vagon,
 30 gyenerwfegnek kyuanfaga zerzetes emberben: mykoron kyuan
 edeffeket: Tudnia: Illic: yzefeket: mykoron kyuan, lagyakath,
 Tudnya illic gyenerwfeges, ruhakath, Mikoron kyuan(y) testye-
 ket, tudnya: illic: Buafagos gyenerwfegeketh Byzony akoron
 vagon chyzmafagnak (†) kyuanfaga iftennek zolgaló leanya-
 35 ban: mykoron kyuan(y) tudny reythet: awagy tytok dolgotat:
 Mykoron kyuan laatny zepeketh: Dragalatofokath: Byzony ako-
 126 ron || Vagion hevafagnak kyuanfaga, cristusnak, yegyeseben:
 mykoron, kyvanya, embereknek keduef voltath: mykoron: ke-

res emberi dycheretet: mykoron kyuan embery tyzteffeget:
 mynd, ezeketh, kell criftus yegyefenek el futhny: eltauoztathni:
 mynth az mergeth: merth ezek mynden gonoznak gyekery: Har-
 madzor, zeretetteffen meg gondolyad ha vagy on awagy lethle-
 gyen the benned valamikor on alnokfag kegyetlenfeg, haragoffa-⁵
 gok, Iregfegek: Es yoravalo refthfegek: Byzon akoron vagy on,
 zerzetes emberben a haragoffag: mykoron awag elmeyeuel:
 awag zyueuel: awag kyuanfagaua: awagy yegyel: awagy or-
 chayaua: awagy bezedeucl: awagy kyaltafaua: Akar myne
 kys haragoth: Es zyuebel dagalth (†): fele baratyaual mutath:¹⁰
 awagy yelent: Akkorth, kedeglen, az zerzetes emberben orzagol
 yregfegh, || Mykoron ewrel fele baratyanak, ellene, valorol: Es¹²⁷
 zomorkodyk fele, baratyanak elew menterewl: Mykoron eru-
 dez baratyanak gonozarol: Es el fogyathkozyk neky iauarol:
 Akkoron, kedyg az yora valo refthfeg, vralokodyk, zerzetefben:¹⁵
 mykoron leend, lankath, almas: zvnjadozo: hevalkodo: Refth:
 kefedelmes az karba: Tunya: maga, elhagyot ymadfagban. El
 tagult ky verny: ky özny belele az lankatfagot Tunyafagot
 feflet⁷ bezedeben: Aheytatlan az miffen zomorw: meg komorodat
 orchayaban: Nehezes az cellaban: Mynd ezeket kel meg vtaalny²⁰
 criftus, yegyefenek, Es el futny: mynth halal hozo mergeth:
 mert ezekben all mynd, tefthnek, mynd leleknek vezedelme:
 Azerth ha iftennek zeretetes leanya: Akarz, yvthnod, themaga-
 dat tekellertes yfmeretyre Tery the magadba be zyuedbe: Es
 tanuly meg fepreny ate lelkedet: handmegh || Vefdmeg my¹²⁸
 legy: My: voltal: my lehettel volna: my voltal termetetnek
 myatta: Ma my vagy a bynnek, myattha, My meg lehech ma-
 lazthnak, myatta Hald meg megh is zeretethes. hvgom, halgaf-
 fad meg a Dauid pfetath mykeppen ew magat neked peldayul
 vety Gondolkodom vala vgy mond eyel az en zyuemmel ferke-³⁰
 gettetem vala: Es feprem vala en lelket: Elmelkedik vala az
 Dauid profeta az ew zyueuel: Te es elmelkedyel the zyueddel
 fepry vala az ew lelket: Seperied the es: az az tyzthohad athe
 lelketet: myuelyed ate mezedeth: Ne had, gazdnak (†), fel
 kelny: Tekynch magadra: kethfegnekyl meg maraduan ez, fer-³⁵
 kegetefben, lelz wy kencheth es, dragalatos, el reyteth kencheth:
 Merth ez || ferkegedefbel: Neuekedyk aranyynak bewfege: Soka-
 fodik az tudomany: Eregedyk (†), bwlcheffegh: Ez chelekedetbel

awagy ferkegetefbel zyunek zeme, meg tyzfultatyk: Elmeye
 embernek meg elefeytetyk: Ertelme el, zelefeytetyk, Semmit
 ygazam (†) nem aleyth ky ew magat nem tuggya: ky az ew
 meltofaganak yfmeretith meg nem mertekly: meg sem gondolya
 5 myndenestwl fogwan semmyt nem tud lelekrel: Myt angyalrol:
 Myth istenrel kellene ertheny: ky elezer az ew lelkeh meg
 nem gondolya: Ha meg sem wagy alkalmas magadba, terny:
 Ha nem wag melto be, menny, az elfe haylokba awagy fa-
 törba: Mynemw homlokkal awagy, orchaua, merefkedel be
 130 menned az, mafykba, Ha kyvanz fel emelkedny az || mafodyk es
 harmadyk egbe: legen theneked meneted az elfen: Az az zyue-
 den: Es azth mykeppen tehessed: Ime ymmar ede fel elegge megh
 taneytottalak. De maga, halgafd megh, megis mykeppen az bodog
 zent Bernard tegedeth yghen nemessen megh taneyth monduany:
 15 Az the egez voltodnak vgy mond. Legh zorgalmatos chelekedeye,
 az the, eletedeth, zenetlen valo meg, hanyaffalh, vetessyel meg
 kerdezeyd: Es zeretetesen meg gondolyad: Mennyet haznalz:
 menyere fogyatkoszol: mynemw legy el kulchedben (†): my-
 nemw, kyuanfagodban, mely, hafonlatos, Es mely hafonlatlan
 20 yr istenhez Mely kezel es mely thawl Oh mely, vezedelmes,
 131 dolog zerzetes emberben: foka||kath, akarny tudny: Es ew ma-
 gath nem tudny: Oh mely kezel vagyon az zerzetes vezedel-
 mez, es halalhoz ky mynden dolgoknak meg yfmeretiben yghen
 zorgalmatos: Egyebeknek, constienciayat, lelky yfmeretyth ytel-
 25 wen: Ew magat kedyg nem tudya snem yf(m)mery, O en vram
 yftenem: Honnet, vagyon, az zerzetesben enny vakfag: Ime
 kezen vagyon: Merth nem ygeb: Hanem, chak hog az elme
 zorgalmazatosfagokkal (†), thetowa elvonyattatoth: Nem megyen
 be magaba emlekezetnek, myattha, Merth kylemb kylemb fan-
 30 tasiakal chalathfagokkal (†) meg homalyofodot: Nem ther ma-
 gaba ertelmnek myattha: mert alkalmatlan kyuanfagokkal el
 vonatot. Soha magaba nem theer. Belfe, edessenek, es lelky
 vygafagnak, kyuanfaganak myatta: Azert myndenestul, foguan,
 fekwen az erzenefegekben (†): be nem mehet ew magaban
 35 mykeppen yftennek kepere: meg gondoluan hogy ew kepere ||
 132 Theremeteteth: Es ekkeppen naualyas magat nem tugya: No
 annak okaerth myndenek (†) hatra vethuen: Chak then magad-
 nak valyad emlekezetyt es, yfmeretyt: Ezt keery vala az bo-

dog zenth Bernard is monduan vr mendenbato yften adyon en-
nekem nem ygebet, thennem, es thudnom: Hanem chak hogy
en magamath meg ysmeryem: Merth maga meg yfmerety nekyl:
fenky iftennek kellemetes nem lehet: Azerth melthan mondyá
[Gerfon Ianos, Byzonialual, yob az alazatos parazth: ew magat ⁵ *Lask. 28*
meg yfmeruen ky iftennek zolgal: (mint) mynth az kewel filo-
sophos bulch ky, magat, el hagyuan egeknek folyafat, gondolya-
Aky magat meg yfmeri ew, maganak, es utalatos lezen: fem
gyenerkedik embery dycheretekkel: Ha tudnam, myndeneket,
melyek ez vylagban vannakh. Es nem volnek zerethetben, myth, ¹⁰
fegheytene, engemeth iftennek eletthe: ky || (ky) engemet yte-133
lende a chelekedethbel Azert fokak vannak melyeket tudny az
leleknek awagy keueffed: awagy femmyt nem haználnak: Es igen,
eztelen, az a ky egyebekre ygekezik, mynth, melyek az ew
ydvessfegeknek zolgalnak, fok ygek meg nem elegyitik az lelket, ¹⁵
de yo eleth hyveseyti meg az elmeth: Es az tyzta lelky, yfme-
reth, maganak meg yfmereseuel ky nekyl, soha fenky nem yd-
uezvyl Es menyeuel tebbet es yobbatt twch anneval nehezebben
yteltetel. Ha zenthfegefsben, nem elendez: [Ha akarz, haznalato-
son, valamyt tudny es tanulny zeres nem (tudtny) tudatny: es, ²⁰
femmynek, aleytatny: Ez haznalatos es, magaffagos, lekeche: ew
maganak byzon meg yfmerety es meg vtalafa: es, ew magarol,
femmyt nem tartany es egyebekrel myndenkoron yol es || Ma 134
gaffon ertheni] Nag bwlcheffeg es tekellteffeg: Ha, latandaz
valakyth nyluan bynt tenny: awagy, (valalny) valami nehezeket ²⁵
chelekedny: Azerth magadat yobnak ne alehad merth nem tudod
myglen az yoban meg, marathach: Mert mynd gyarlók, vagyónk,
De the fenkit magadnal, gyarlóbbat ne tarch, zerete leanyom
ezek es ezekhez hafonlatoffok: Embernek byzony meg yfmerety
melyeketh, ha meg, tartandaz: byzony ketfegnekwl yduezelz ³⁰
Imagy erettem hog en is meg tartassam,

Az zenth alazatoffagrol es minemw garadichok-
kal ywth ember az, alazatoffagra, mafodyk
capitulum

Byzon ky akaria az ew, fogyatkozafyt, zyvenek zemeuel ¹³⁵
megh zemlelni: meg tekynteni. zykfeg byzonyaua magath meg
alazni hatalmas yftennek keze ala: Azerth, intlekh, tegedet

cristufnak zolgalo leaniat Hogh immar the fogyatkozafydnak yf-
 meretyt meg nyerwen. Igen megh alazyad athe lelkedet: Es
 then magadnak, legy vtalatos. Merth mongya zenth bernard. Az
 alazatoffag: nemes yozag, melyel ember: ew maganak byzony-
 5 fagos meg yfmeretyvel: ew, magath, megh vtalya: Ez meg vta-
 lallal my zenth ferench atyank meg vtalta, vala, magath: Ezth
 zerethe ezth kerefe: ew zerzetynek kezdetytwl fogwa mind ve-
 gyglen: Ennek myatta ez vylagot, el hagua: Ez nemes yozagot
 yftennek aheytatos zyze: fekeppen kel meg tan(ulnyd)ulnod,
 136 yftennek fyatul: mert ew || mondia: Tanulyatok en tulem:
 mert kegyes vagyok es alazatos zywu Mert aky egyeb yo za-
 gokat geyt (†), alazatoffag nekyl, poliwat bochat az zelre mynth
 zenth Geryger (†) mondia: Merth, mykeppen, mynden bynnek
 kezdety az keufleg: Ez keppen mynden yozagoknak, fonda-
 15 mentoma, az alazatoffag: Annak okaert tanuly byzonfaggal ala-
 zatos lenny, nem chalardfaggal: Mykeppen aky, alnokfaggal,
 magath meg alazya: Es az (bel) ew belfey rakwa: telyes cha-
 lardfaggal. Mynth az kepmutalok (†): kykrel zoll az, bwlch:
 Vagyon wgy mond ky magat alnokfaggal, meg alazya. Mykenth
 20 az kepmutalok (†), Es ew belfey telyesek, alnokfaggal: Merth
 mykeppen zenth, Bernard, mondia: Az byzony alazatos mynden
 137 koron akar ala vetetnek, ale||ytatny, nem alazatofnak hyrdetny.
 Azerth zeretetes hugom. Ha akarz tekelletes alazatoffagra yut-
 nod, fykfegh, theneked ymeh harom, hefweni(en)en (†), awagy
 25 vton yarnod. Elfew, efweny, awagy wth. az yo iftennek meg
 gondolafa. merth [ewtet] kell gondolnod: My keppen, mynden
 yoknak theremteyeth: Azert, kell neky mondanod: Ereke, myn-
 denhato, iften: mynden my, cheleked(fin)efynket the tetted es
 the myuelted, my bynnenk (†). Es myerth hogy elyen yo: Myn-
 30 den yokat neky kell, tuladoneytany, es symmyt then magadnak,
 hanem, chak byneydeth: Meg gondoluan, hogy nem athe eref-
 feged: fem the, kezeydnek, ereffege tettthe az yokath, melyeketh,
 vallaz. mert vr (teth) thet: Theremthet, mynketh es nem, my
 magonkath, Es ez. elyen meg gondola/od meg thery azoknak
 138 mynden keuflegeketh || kyth (†) mondyak: Az my hatalmas
 kezenk: Es nem vr iften tettthe mynd ezeketh: Ez gonoz ke-
 uelfeg ky rekezthe luciperth az meniey dycheffegbel: merth
 nem gondola meg magat femmybel, teremtetnek, lenny. De yn-

kab nyzy wala az ew ekeffeget. zepfeget: mykeppen, mynden dra-
 galatos kwu az ew, fedezety, Es fel emele ewteth az ew, zyvenek,
 keufelge: Es myert hog az, keufelgeget, kewety awagy ôzy az, ala-
 zatofflagh (†), Azert legottan lewetettek az, ew nemelfegenek zeky-
 bel: Vtofo, hytwanfagnak, helere: Es ky vala, angyalok, kezeth 5
 felfegefb (†). leen az erdegekh kezeth naualyaffagofb (†). Oh 2 erek
 iften may ydeben meny luciperôk. Es, lucipernek, kwethe (†) fyay
 es leany, vannak, kyketh vr iften maftan bekeffegel elwyfel
 Mykoron peneg az keufelleg, ynkab, el wifelende legyen az kaz-
 dagban (h) || hog nem mynth az zegemben, mykenth zent Bernard 139
 mondia. Annak okaerth illic es alkalmas hogy criftus zolgalo
 leany-a-nak kell ygen alazatofnak lelethny: kynek kel bemenny,
 az megh weteth angyalnak helebe: Merth 7 chak az zenth alaza-
 tofflag kell yftennek mynd emberben mynd angyalban. Vay ba-
 thor ne hyggyek hogy az zyzeffeg kellemetes legen iftennek 15
 alazatofflag nekyl. Byzony meg az zyz maria is iftennek anya
 nem leeth volna. Ha keufelleg volth vona benne. Azerth mondia
 zenth Bernard: Merem 7 mondanom hogy meg az ziz maria is
 alazatofflag nekyl nem kelleth volna, iftennek, azert az alaza-
 tofflag ygen nagy, yozag, kynek nyerefe nekyl az ygeb yozagh 20
 akar my legyen az: Tudnya illic: Reyteles ymadlag: fohazko-
 das: oftorozas. Nem chak hogy nem yozag. De meg vgyan, ke-
 welfegre, ky boyth es bynnel lezen (†) Mas vth || kyn kell 140
 yarnod, criftusnak meg, emlekezety, merth meg kel emlekezned
 hogy criftus ydwezeytenk meg alaztatot volth mind halalnak 25
 zydalmatos nemeyglen: merth tolwayoknak halalaval elettek
 meg. es el annyera meg alaztatek hogy oly minth poklofnak
 aleytatik: Errel mondotta vala az Ifayas profeta. aleytok (†)
 vgymond ewteth (vgymynd) oly mynth poklofnak es yftentvl
 meg alaztattat es el hagyattath: feeth el an-n-yera meg alazta- 30
 tot voth. hogy az ydewben femmy nalanal alab valo es el ve-
 tetteb nem aleytatnek. azert vgyan azon Ifayas, mongya, Az
 alazatofflagban el veteteth az ew ytelety: Oly mynth azth mon-
 danah: anne volth az ew alazatoffaga. Es annyera magat ala-
 vettette volt. Hogy fenky ew rola ygaz yteleteth nem adna. 35
 Es fenkytwl nem hytetnek yftennek lenny. azert ha az my
 vronk Es mefterenk ely el veteth es vtalatos aleytatot: Es az
 zolga nem nagyob vranal es az, tanleytwan nynuchen mefthe- 141

oh. Beylet

Bünné

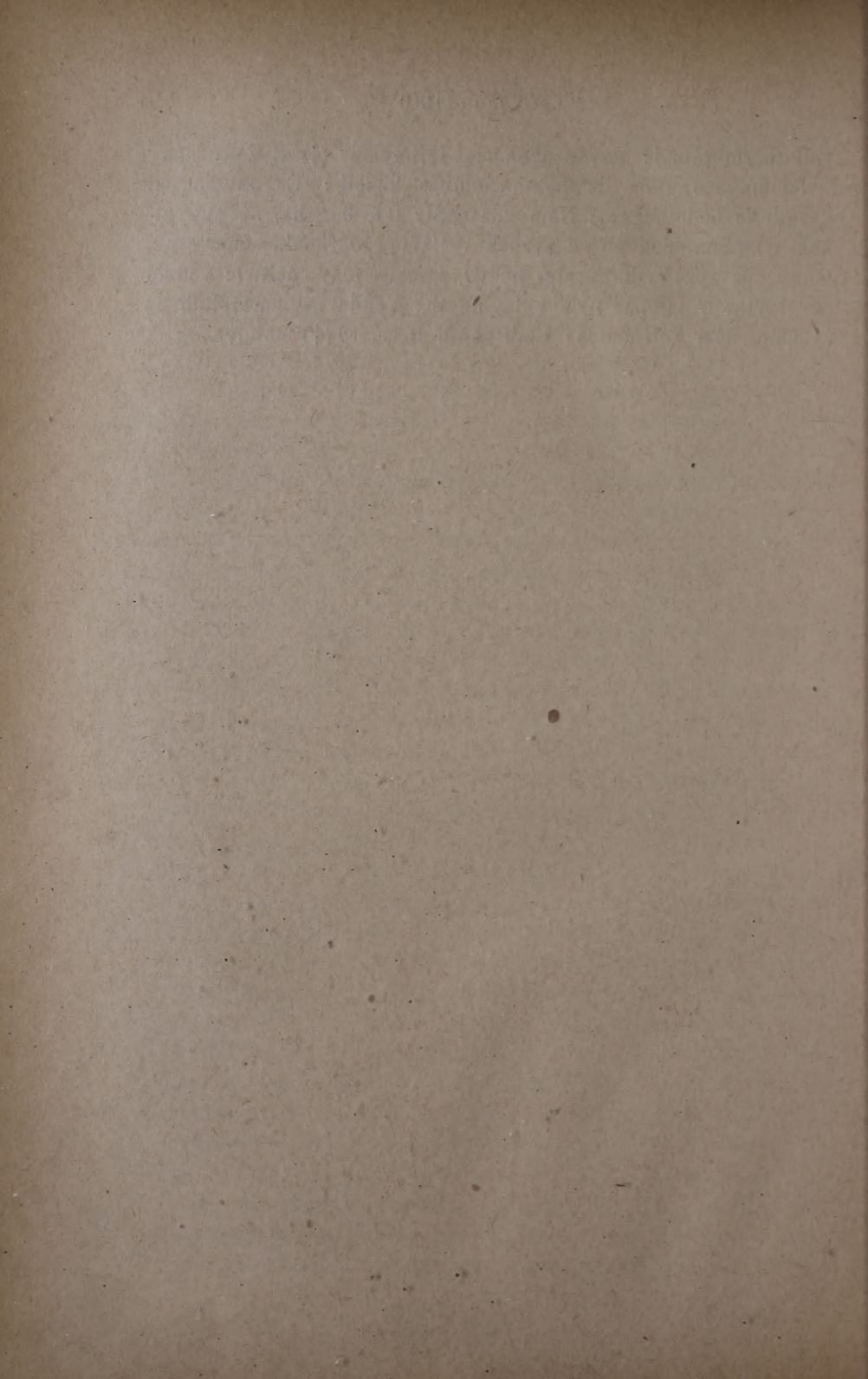
Nyr. xx.

renek felette. Ha cristufnak zolgalo leanya vagy. ha taneyt-
 wanya, alavalonak vlatatofnak Es alazatofnak kel lenned. Oh
 mely, vlatatos, istennek az zerzetes ky alazatos rvhat vezen fel
 es zywe kewel Oh mely haznalatlan az (kez) kereztyen ky az
 5 ew vrath latya alazatofnak es meg, vtailtnak, Es ew az ew zy-
 vet felmagoztalya es yaar nagyokban es chodalatofokban maga
 feleth. Mychoda nagyob vlatatoffag, cristufnak, yegyefeben. my-
 choda nehezebben cristufnak zolgalo leanyaban meg, getrende,
 hog nem mynth az felleges leeth vtolfo. alavalo: anag (†) kyf-
 10 dedde: es rothhados, es feregh merezkedik magath magoz-
 tatny (†): Ez elyettenekrel mondy zent agofton, Oh megh hot
 bwz, my erth, teryeztetel: Oh dohos bvdes ew (†) myt fwal-
 kodol fel: alazatos few es kewel thag oly mynth azth mondana:
 nem illik Harmadik wth kyn kel, yarnod, ha akarz tekellates
 142 alazatoffagra || Iwthnod: magadnak kernywl meg tekyntefe:
 akorth zerethe hwgom, themagadat, kernywl meg tekynted: my
 koron, meg gondolod honnath ywttel legy awagy howa meg:
 Gondold meg azerth honnath ywttel legy: Es twggiad merth
 vezedelmnnek kowazyabol. porbol es sarbol lettelh es bynekben
 20 eltel: Es, zamkyweteth, wagy az paradychnak podogfagabol,
 Es ez elyen gondolas, kewelfegnek, lelket ky vethy es ky re-
 kezty: annyera, hog kezdez kyatanod az harom germekekkal
 awagy yfyakkal: Danyelben, meg yrattakkal: wagyonk·ma meg
 alazattak mynd ez kezenfeges felden az my byneynkerth:
 25 Am lassad zerete, leanyom, meltan nem mondhatyoke mastan
 az danielnek ew mondasath: vay byzony ygen ygazan es mel-
 143 tan mondhatyok mert yme helenketh sem lelyek, futofo||ukh,
 bwalonk·mynth a nyvlak: Es chak yften tuggia mykeppen le-
 zen meg vegenk: smyerth (nem) ez. nem egyeberth hanem amy
 30 byneynkert: Towabba gondold meg howa meegy: merth meg
 romlandofagra. fenwedefre. hamwa, letelre, merth por wagy: Es
 porra leez: No azert myt kevelkedel feld es: ha ma vagy ne-
 talantam honnaph nem lez: ha ma egez wagy: netalam honnap
 meg korulz (†): ha·ma ezes bwleh netalamtan honnap eztelen
 35 kaba leez: Ha ma kazdag y-o-zagokban: netalam, honnap, kwl-
 dos es navalyas leez: ky azert az navalyas kereztyen ky, me-
 rezkegyekh, kewelkedny enny navalya||agokban es navalyakban
 mykoron laffa magat mynden. felel kernywl vetethnek lenny:

No azerth o zent zyzek iftennek zolgalo leany: Tanulyatok
 alazatos lelkeh vallany: alazatos yarafih: alazatos || elteze- 144
 teth: Merth chak a zenth alazatoffag, ky yftennek haragyat
 megh engeztely: ky yftennek malaztyat megh lely: mert meny-
 uel nagyob wagy: annyewal ynkab magadat, myndenekben, meg 5
 alazyad: Es lelz malaztoth yftennek elette: mongya bwleh:
 Ekkepen, az dychefeges zyz Maria is lele, malaztoth, vrnal. my-
 keppen ew maga byzoney^ytya monduan: Tekynte az ew zolgalo
 leanyanak alazatoffagat: Snem, choda mert az alazatoffag:
 helth zerez az zeretetnek: az elmeth megh yrefeyty az hewol- 10
 kodaftvl: azert, mondia, zenth agofton: menyével yrefbek va-
 gyonk az kewelfegnek fel, fwalkodafatwl, annyewal telyefbek
 vagyonk, yfteny, zeretettel: Es mykeppen az wyz foly az we-
 gyekre: ekkeppen zenth leleknek || malaztya foly az alazatof- 145
 fokra: Es az vyz menyere erefben foly anneual hamarab lezal: 15
 Ekkeppen ky telyes zyvel meg alazwan jaar ynkab, kezelgeth,
 vrhoz es malaztot nyer: azerth, mondia az bwleh: magat meg
 alazonak ymadfaga a kedeket altal hattya, myglen kezelget az
 felfeges yftenhez meg nem wyggaztaltatyk: Merth wr yften
 ewtet felek, akaratyokath, es keremeseket meg halgatya No azert 20
 yftennek zolgalo leany, cryftofnak, yegyefy: legetek alazatofok:
 vgy hogy soha kewelfegget az ty zywetekbe, ne bochaffatok:
 merth alazathos mesterth wallottatok: tudnya illic: mi vronk
 Iesufth cristufth. Es myert hogy alazatos azzonth wallottatok
 tudnya illic: ziz Mariat: myndeneknek, keralne azzonyat: 25
 legyetek || alazatofok: mert alazatos annyat wallottatok: tudnya 146
 illic: bodog zenth Calarath alazatoffagnak peldayath: Demaga
 ekkeppen legyetek alazatofok hogy az ty alazatoffa(h)gtoknak,
 byzonyfag teweye legyen bekefeg es tóres (†): Ezt kedig, by-
 zonyey^ytya, zent agofton mondia Ighen, kenyw orchat befedezny: 30
 es fedezettet, vethny zemeknek elette ala valo es el veteth es
 vlatatos, rvhakath, vallany feye le hayt(y)van, iarny, De az
 byzony alazatofth: chak az bekefeg es az twres byzonyeyth (†)
 meg: Azert mondia bwleh: Athe, alazatoffagodban, bekefegeth
 waly: De mykeppen zent Bonauentura atyank mondia: en sem 35
 mondhatok || egyebeth: keferwfeffel telyes, mondom, merth 147
 fokat (†) vagyonk kyk akaronk kevelkednent (†) az, kalaftrom-
 ban, kyk byzonyawal ez vylagban nem voltwnk vona hanem

chak alazatofok: kykrel panaszt tezen az zenth Bernard mond.
 wan. Lathok en valamyt kyrel yghen bankodom: merth, [foka-
 kat latok] ez vylagnak pompafaganak, megh, vtalafanak vtanna:
 Az alazatoffagnak ofkolayaban kewelfeget, tanulny, Es az ke-
 5 gyes-es- alazatos mesternek zarnyay alath waffobtaknak (†) es,
 beketelembeknek, leenny az kalaftromban: mynth voltak volna
 ez vylagban: mely igen nagy vyzha fordulas mert fokak yften-
 nek hazaban nem akarnak vtalafokath zenwedny: kyk az ewek-
 ben nem egyeb: hanem chak vtalatofok lehettek vona: Azert
 148 tanachozlak || teghedet O zerete hygom: Tanachkozlak tyteketh
 is yftennek zenth zizeyt: Hogy az zyzeffeget alazatoffagban:
 Es az alazatoffagban, meg tarchatok -az' zyzeffegeth- Merth
 az alazatoffag egyelwlth az, zyzeffeghez, mynth a geng, az Draga-
 lator kw az aranihoz: Azert mondy a zent Bernard zyzeffegnek
 15 ygen zep, egyeleytefe, vagy on az alazatoffaggal: Nem (fd) felre-
 zenth: az az ygen keel yftennek az lelek: kyben az alazatoffag
 Dychery az zyzeffeget: Es az, zyzeffegh, meg ekefeyty az alazatof-
 fagoth Halyad meg towabba the atyadnak Tanachath: Halgafd
 meg yo leanyom es kelleffek theneked: Fwfdel az kewel cha-
 20 ladoth (†): mykeppen az merges (g) kygyoth: vtald meg az
 149 kevel zizeket mynth erdegeketh: Vtaldmeg, az keue (†) || erde-
 meth sem wal: zent agofton (†): Ne mondyatok hogh tyzta lel-
 ketek vagy on mykoron fertelmes zemeketh vallatok: merth az
 fertelmes zem: fertelmes, zywnnek, kwethy: zenth agofton mondy a
 25 Merem mondanom az kewel zizeknek illie esnyek: Tvdnya illie
 tefty, gyarlosagba,: Hogh vgyan abban meg, alaztassanak: ky-
 ben fel emeltettek woth: Merth myth haznal an-n-ak zyzeffeg-
 nek tartassa: kyben vralkodik az kewelfegh oly mynth azth
 mondana semmyth (†) Myth haznal az egez tefth: lelek megh
 30 rontwan: Iobb az alazatos hazaffag: Hogh nem az keuely zyzeff-
 fegh: Ieronymus, vgh mond: amyth zemerem mondaný: azth
 zemerem chak gondolny is, Ieronimus (†): Iol bachattathyk
 angyal az zizehez: merth myndenkoron, rokonfagha, zyzeffeg az
 150 angyaloknak: Byzonyawal || Testben eelny tefthnekwl: nem
 35 feldy eleth de mennyey: honnath az testben kerefny angyaly
 dycheffeget: Nagiob erdemw mynt vallany: mert, angyalnakh,
 lenny bodogfagh: zyznek penygh lenny yozagh mykoron azth
 erewel ygyekezýk meg nyerny malazthal melyeth az angyal

vall thermezetbel: Vgyan azon zent Ieronymus (†) Byzony hogy
kylembfegh vagyon az thyztha ember kezeth: Es az angyal
kezeth de bodogfaggal: Nem yozaggal: De, hog ha, az angyal-
nak tyztafaga bodogb az zyznek tyztafaga erefbnek, yfmetetyk,
lenny: az zyzeffegh, zeretet nekwl, lampas olay nekwl: veddel⁵
az olayth: a lampas nem vylagofeyth: Veddel az zereteteth az
zyzeffeg nem kellemetes: Ezth zenth Bermard (†) mondya — —

PEER CODEX.

felelembe ethketth veseen wala. mel ewfemyanufnak felesege wala
aglaes newô. ky azon aytatuffagban ees yo ügyekezethben wala
(mykon ke) mykoron kedegh ônekyk magzathyok ees fyok nem
wolna. ô ymadlagokerth ees aytatuffagokerth. yfthen nékyk
fyath ada. mel fywnak adafa wthan. magokath thyztha elethre ||⁵
fogadással érôffeytek. ez germek kedegh adattathek dyaky thu-
domanra. holoth mykoron menden bôlchefeeggel fenlenek ees
emberkorra ywthoth uolna. chafary wdwarbol neky zyz lean
ualastathek. ees hazaffagsee-re-nt neky adattathek. el yôue az
ey. kyben ô yegyessuel. thythkon ualo agyafhazaba ô yegyessue-¹⁰
uel (†) || bée mence, holoth. ez zenthseges yfyw. ew yegyesseth³
kezde thaneythany. yftheny felelemre. ees kyftheny zyzefegnek
zeplôthelenfegre (†). ennek wthanna ô aran gûrûyth. ees par-
thaônenek chathyath ees feyeth kywel ôneegyik wala. neky
tharthany ada monduan. wegged ezeketh ees tharchyad mygh ||¹⁵
neked kel. ees wr legen my kôzöttônk. ezek wthan kôlchegheth⁴
wewen az thengerre mené ees thythkon hayoba hagian. laodi-
cia newô warufba ywtha. ees ynnen fyryanak edyssa newô wa-
rofaba mené. holoth wronk iefus cristufnak kepe. embery mû-
nelkûl dychôn yrattatoth ees zerefte||teth. howa mykoron ywthoth⁵
wolna. mendeneketh meleketh vélé vyth vala zegenéknek oztha.
ees koldus ruhaba ôltôzuen. egyeb zegenékwel azzonnyonk zyz
marianak egh haza élôth foga ûlly. az alamiznabol kedegh kyth
neky adattathnak vala čak zenthsegsferenth (†) maganak tharth-
wan az || thôbyth egyeb zegenéknek ozthya vala. ynnen hazol⁶
kedegh az afa ô fyanak el mensefôrôl igen fohazkodwan. mendh
ez velaghferenth zolgayth el érésthe kyk ôthet nagh zeretettel.
ees gyorfafaggal keresnek. kyk kôzzôl nemellek mykoron. edyssa
newô varofba ywttak volna. ez zenth elekthôl megh esmer-
tetenek. dee ôkh megh nem || esmerek ez zenth eleketh. ôneky⁷

egyeb zegeñekkel alamiznath adanak mef alamiznath elueuen.
 ifthennek hala adwan monda. halath adok en theneked vram
 ifthen merth en velem en zolgaymthwl alamiznath vetetel. megh
 theruen azert az zolgak megh űzenek az atthyanakh hog sohol
 8 megh nem lelthek volna. azerth ez zeñt || eleknek annya
 az ō elmenefenek napyatol fogua. zakoth az haznak padi-
 monthoman lee thereythwen fyralmas fohazkodafokath thescen
 wala monduan. mygh az en fyamot megh nem lelendem mendh
 adygh fyralomba yth lakozom. az yegyefe ees monda ō ypanak
 9 mygh valamit nem hallok az edes hal||zas vram felől. mend ad-
 dygh gerlicenek thvlaydonfagafcerenth egyedől veled maradok
 Mykoron azerth az zeñt elek az felől mondoth egh haz előth
 valo haylokba thyzen heeth estendeygh yftheny zolgalathban ees
 dycheretbe lakozoth volna. az bodogh azzonnak kepe ky azon
 10 egh hazba vala. monda az custofnak || hozdbee az iften embe-
 reth merth meltho meñneknek orzagara. ees iftennek lelkee. az
 az. zenth lelek nywgozyk ō raytha. merth ō ymadfaga mynth
 gywythafnak ees themyenezefnek fŵfthy vrnak eleybee fel me-
 gyen. Mykoron kedegh az custos nem thwdna kyth mondana.
 11 monda esmeth azon keph. || az ky az egh haz előth űl. az
 custos leg otthan ky menwen őtheth az egh hazba bee vywe.
 mef dologh mykor meadeneknek ky hyrhednek. mendenekthől
 thyztheltethnek. emberi dychőfegeth el akarwan thauozthathny.
 ennen (†) el mene. ees laodiciaba ywtha. ees oth hayoba hag-
 12 wan. mykoron cilicianak tharfon neuō || warofba (†) akarna
 ewezny. ifthennek zerzefeből ees akarathyabol. romay parthra
 ywta. kyth lathuan ez zenth elek monda önnön magaba. en
 afamnak hazanal esmerethlen lakozom. ees egyebeknek therhes
 nem lesek. az ō atthya kedegh chyafarnak palothayabol ees
 13 wdwarabol megh theruen. ees zoll||gaknak fokaffaga őtheth megh
 kőnyőközwen. ez zenth elek őtet elől thalala. es vtanna foga
 ywóltheny mondwan. ifthennek zolgaya engemeth zaradokoth (†)
 the hazadba fogatthafbe. ees the azthalodnak kényer heiiabol
 ees maradekabol engemeth thengettes ees elthees. hogh az wr
 14 ifthen az the zara||ndokoddal ees irgalmazzon ees yol thegen.
 hogh ezth hallotta volna az ō atthya. ō fyanak zerethethyrth
 paranchola hogh hazaba béé fogattafek. neky hef zereftheffek
 ees ō thulaydon afthalarul neky ethek zolgattafek. ees neky

thwlaydon zolgaloth walaztha. ez zenth élék kedegh hozyw
 ymadfagokath tezen || vala. tefthet böytökkal ees vygyazafokkal 15
 öftöuereythi wala. ees az haznak zolgay öteth fok keppen megh
 möuethyk wala ees meg chwfollyak wala es mozdo wyzeth feyre
 thölthyk wala. ees fok külömb külömb bozzoth ő raytha teznek 5-
 wala deh ő mendenekbe bekefeghes wala. thyzen heeth || esthen-16
 deygh azert ő atthyanak hazanal esmeretlen lakozekh. Myko-
 ron kedegh az zenth leleknek yelentheseböl megh thutta volna
 hogh ő elethenek vege el közelgethne. pappyrofth thentaul
 egyethembe kere. ees elethynek scereth vgyan otthan mend megh 10
 yra. wafar napon azerth. mifel||nek zolgalathya vtan. az sanctua-17
 ryumba zozath hallathek monduan. yöuethék (†) en hozyam
 mendh kyk munkalkodthok ees megh therhelhetthetek ees en
 megh elegetylek thewthököth. mel zozath haluan mendenek
 megh rettenuen. archwl földre éfenek. ees yme az zozath ma- 15
 sochor || monda. keressethekh megh az isthen embereth. hogh 18
 ymagyon romayrth. kyth mendenek kérefwen ees megh nem
 lelwen. monda harmachyor. ewfemyanufnak hazaba keressetek.
 megh kérdwen erről ewfemyanufth. magath ebben semmy thu-
 donak walla. fel kelwen azerth arka||dius ees onorius chafarok 19
 innocencius papaua egyetembe. menenek ewfemyanufnak haza-
 hoz. es yme zenth eleknek zolgaloya. wrahoz yöwe mondwan
 lasd megh vram kem (†) az mew zarandokonk az. a kyth ke-
 refnek. merth nagh zenth ylethö ees bekefegh thartho ember.
 Oda || futhwan azerth ez ewfemyanus. lele öthet halwan. es 20
 lata ő orchayat fenleny mynth angyalnak. ees az leueleth kyth
 kezebe tharthuala akara ky wenny dé nem vehete. ky menwen
 azerth ez ewfemyanus onnan. Mykoron ezt az chafaroknak ees
 papanak megh monta volna. ök ees bee mene||nek mondwan. 21
 yol leheth bünöfök legönk. deh lam ez orzagnak byrodalmath 30
 es lelkyörizethnek gonydath vifelywk. agiadh nekönk azerth
 az leueleth hogh thugywk megh my vagon bélee yrwan. ees
 az papa elő yaroluan foga az lewelet ees ő legottan neky bo-
 chatha. ees megh || oluafthata az leuelet mendh az nepnekh 22
 fokaffagnak ees athiianak élötte. hog ezt hallotta volna ewfe- 35
 myanus nagh keferöfegebe megh haborodek el chodalkodek
 el remöle ees erey el fogywan földre le esék. Mykoron azerth
 önnön magaba theruen éfce megh yöth volna. kezde ruhayth ||

- 23 zaggathny wen hayath es zakalat nūny tepny es ōnnōn magat tōrny. es az fyanak testere esuen yuōltuala monduan. Iay ennekem edes fyam myre ez zerrel megh zomoretottal engemeth. mire enny esthendeygh keferōfegheketh ees fohazkoda-
- 24 fokath tettel ennekem Iay en||nekem gyarlofagofnak merth latam az en venfegemnek taplalo esthapiat az nosolyaba elōttem fēkōnny es nekem nem sollany. Iay ennekem merth ymar touabba femmi vigafagom nem leheth. az ō annya es mykoron ezt hallotta volna. minth anya orozlan halot el zagga-
- 25 uan (†) azonkepen ruhait nōuen. elō || herthelenkedeek. haiat megh eresthuen scemeyth egbe fel emeluen. es mykoron az fokasfagtul az zenth testhez nem mehetné. yuōltuala monduan agyatok vtath vraym. hog lassam az en edes fyamoth. ees hogh lassam az en lelkemnek vigafagath. es hogh lathassam
- 26 ky zopta az en emleimeth. ees mykoron Iutot||uolna az testhez raia esuen mondwala. iay ennekem fyam. en scememnek vilagofaga. mire tōttel igh mynekōnk. mire illien kegetlenōl mūwelōnk chelekettel. latoduala te athyadoth ees engemeth gyarlofagos anyadoth nagh keferufeggel fyrnya. es nem mutatoduala
- 27 magadoth nekōnk || es tennen zolgaydh bosfonkodnak wala te ellened ees el tūrōd vala. es gyakorta ōnnōn magat az testhre haytya uala. nemikoron ōlelgetyuala. nemikoron kezeiuel orchayat illetiuala es apolgatya wala monduan fyryatok en welem mend kyk ielen uattok. merth (mer) thyzen heeth esthendeig en
- 28 hazam||nal tartottam es nem tuttam hog ennekem egetlen egh fyam legen. az ō zolgay fzidalmazak uala ōtet es archul yerik uala. oh ennekem keferōfeges aīanak ky ad en scemeymnek kōn hullatafnak kut feieth hog firassam nappal es eyel en lelkemnek scerelmeth ees keferōfegeth Az ō iegiefe kedeg ōltōzuen
- 29 gaz ruhaba nagh || keferōfeges firalmal monda yay ennekem merth ez napon aruaiul hagiattatam ees ōzuegyōl marattam. ymar ninchen kyre tekentenem. es kyre scemeimeth emeluen (†). ez napon az en thūkōrōm meg tōrōt es en remenfegem el usceth. mathulfogua kezdetet el az en keferōfegem es vege sohanem
- 30 léscen || az neph kedeeek ezt haluan nagh kōnhullataffal fyruala. mendh ezek wtan az papa chafarokkal egietembe veuen az testet eg discs ees tyfsteffeges nosolaba helheztetek. ees uiuek az varofnak kōzepire. ees meg hirzeteek az kōzōnfeges nepnek hog

az ifthennek embere es zenthly meg leleteth. kyth mynd az
 éghes || uaros keres uala. ees mynd az zenthnek eleybe futnak 31
 uala. ha valamef beteez az zenth testet illeti wala. legh ottan
 meg vigafic vala. uacok latnak wala ördöngöfök zabadolthatnak
 uala. es menden betegekek walami betegfeggel tartatnak vala.⁵
 az zent testh illetuen megh wigasztatnak wala. az chafarok ||
 kedeegh enné fok chudath lathuan kezdeek az papaua! egetembe 32
 az nosolyat winnye es hordny. hogh ökees azon zent testhöl
 meg zenteltethnenek. akkoron ees az chafarok arának. es
 ezüstnek bewfeget az uchakon el hyntetheek hog az foklag¹⁰
 penznek keuanlagaba. meg foglaltatneek ees az zent testh az
 egh || hazhoz winnye hadnak Dee az neph penznehk seeretety 33
 hathra wetuen. inkaab es inkab az zent testhnek illetefere her-
 telenkedik wala. es ez ferrel nagh munkaua! es éröuel. zenth
 bonifacius martyrnak eg hazaba wegezetre béé viuek. ees oth¹⁵
 heeth napon ifteni dicheretben meg maraduan. zerzenek kopor-
 foth. arának. || ezüsthböl es draga .a'. [= avagy] nemes kö- 34
 uekböl kybe. az zenthfezes testeth nagh thytestfeggel hefheteek
 béé. ees az koporfobol ol. edeffeges illath ky zarmazykh wala.
 hog mendenek az aleytyyak uala hog kwlomb kwlomb lo illato²⁰
 füuekkel auagh porokkal volna rakua. Megh holtuala kedég ez
 zenth elek zenth || Iakab hauanak tizen hathod napyan. wr zü- 35
 lethefenek wtanna harom zaaz kilenchuen nyolch estendöben.
 kynek erdemeyrt agya nekönk yduezeythönk elthönkben ma-
 lasthiia! ees (yöueue) yöuendöre az örök dychöfegeth Amen²⁵

- 36 Aldoeth iften: ky menden emberth yduezeytheny akars.
ees byzonfagnak efmerethire yõnny. zenth pal elfõ remethe.
mykeppen zenth Ieronymus thescen bizonfagoth rola. ky õneky
elethyth megh yrtha. Mykoron decius es valerianus. ez keth
5 kégietlen chafarnak ydeiben. Mel ydõben kereftyenek ellen: ||
37 nagh haburufagh kezdeteth volna. egyptomnak thartomanyaban.
ky neuzeitetyk also thebaydanak. kybe zûletek ez wilagra ez
elfõ remethe zenth pal. kynek zwley kerefthyenek valanak. es
wylagy nemzethfegen. nemes nemzetek walanak. õtet es megh
38 kereftelek ees palnak neuezek. ees hogh fel kezdet volna || ne-
uekedny. mynt azon zenth Ieronymus mongya. mendh görõgh
yrafban ees scerechen yrafban õ yfywflaga scerenth. yol thanolt
wala. Mykenth kedeg ennek wthanna elth legen lasuk meg. hog
kedegh deciusnak ees waleriusnak haborgatafok alath. ky ydõ-
39 ben romaban cornelios carthagynaban kedeg || Cyprianus õ bo-
dogh werekkel martyromfagoth scenuettek volna. ees egypthom-
ban ees thebaydaban hol zent pal lakozyk uala. féné habwrwfagh
fokh eghazakath puzteitot volna el. kereftyen nepek wr yfthen-
nek scerelmeyrth tõr mijath õrõmefth akarnak wala meg halnya:
40 Deh az chalard || gonoz agh ellenfegh pokolbely õrdõg halalra
hozo gyõthrelmeth kerefuen. Merth lelkeketh inkab akar vala
foythanya hog nem tefteketh. ees mykenth Cyprianus mondia.
ky õmyayok kynzatot. hog. akyk meg akarnak wala halny. nem
hagyak wala megh õlly. hogh kedeg nekyk kegettlenfegek
41 nyfuab||ban megh yelenteffek. keeth peldath irt meg zent. Iero-
nimus ees wgh mondth. hogh azon ydõben keeth yfyw kerefthyent
foganak meg. kynek az egyk (†) ymar kwlõmb kwlõmb kynokoth
megh gõzõth wala. mezel menden thesthet meg kenek kezeth hata
42 mege kõthõzwen. ees az napnak hewfegere feketek || ky annak
30 élõtté vas plenek thûzes kennyath megh gõzthe uala. hog legek-

nek darazoknak es egyeb merges fergeknek ragnyok es fuldal-
nyok hadnak. hogh kereſthyen hytthról el térné. Maas yfyath
kedegh. ky mykoron ô yfywfaganak viragaban fenlenek. egh
nemes dyſces kerbe feyer lylyomok ees feyer ro||ſak kôzybe 43
wyuek. holot wekon zolaſual chergedes wala. es fanak leuely 5
laſſw ſceel mya ingadoz wala. egh ekeſſcen meg vethet agba
hañotta feketek. es hog ômagath fel né verhetne. ſceelmes allat-
tal megh thekerth kôteluel kezeth labat erôſſen megh kôthôzek.
es mykoron menden ember onnan el menth volna || oda mene 44
egh zeph teſtô ſcegentelen leañ. kezde ôteth chokolgatny es 10
ôlelgethny: es hogh chak beſcelenyees egtelen. ô egtelen illete-
ſenek myatta. kezde az yſtennek ſcerelmewel meg thôlt yfyath
bwnre geryeſtheny. Deh hog myth thegen criſtufnak wytéze
howa fordeha magath kyth kynok megh nem || gôzhetenek Megh 45
gôzywala teſthy gywytokmannak (†) (iu) thwze. es mykoron 15
ô teſteben okoſſagnak ellene walo indulaſt erzeth wolna. Nem
lôn mywel ô elleufegenek ellene fegwerkedny. yme wr yſtennek
(ilh) ihleſenek myatta ônnôn úelweth el harapa es ſcegentelen
chokolgathonak wereſen || orchaiara pôke. es ékeppen bwyafag- 46
nakh thwzeth. ſcerelmenek nagſagath meg olta. ees meltho dy- 20
cherethes gôzedelmeth úéré. azon ydôben mykoron iſſetenek
leefnek wala. lakozyk wala ez zenth pal az alſo thebaidaban
egh hwgawal. kyth ymar fernekh adoth wala. az gazdagſagban.
ees ôrôkſegben || ky ô zûleythôl rayok maradoth wala. kedeg 47
ymar ez zenth pal. thyzen hathodh ewy ember wala. es ſceled 25
ember wala. es mynt elôzôrys mondam mendh gôrôgh irafban
ees mend ſcerechen yrafban yôlth (†) tanolt wala. hogh kedegh.
az habwrwfagnakh ſcele elôth wagh felelme elôth lappagna (†). ||
ees meſſce walo ſaluaban lakoznek. az hwganak ferye. az az 48
rery (†) kezde ôteth tytkon el arwlly. kyt inkab enyzteny kel 30
wala. annak okaerth hogh az gazdaghfagh ees ôrôkſeg ôrea ma-
radna mendeneſthewl. Merth gyakortha embernek ô zwet az
gonoz ez wylagy gazdagfagnak kewanſaga || kegetlenſegre ke- 49
ſceleit (†) azerth ez gonozſagtwl ſem ô ſeleſegenek ſyrafa ſem
az egetembe walo athyafywfag. ſem iſtheny felelem. ôteth megh 35
nem hwzhatia wala. Sôth inkab wgekezyk uala. es tôrekedyk
wala ôtet el arwlly. kegetlenſeggel elwôn (†) mykenth kegef-
ſeggel. holoth kedeg ez bôlch yfyw zenth || pal. ezth eſcebe 50

wôtthe wolna. el futha az keietlenbe pwztaba. hogh oth az ha-
 bwrwfagnak wegeth warna. az ô ketelenfeget yo akaratra for-
 deyta. az az. ketelenfeggel megyen vala oda. deh ymar ônnôn
 yo akarathyaſcerent meg akara maradny. es laſſan laſſan eleb
 51 ees eleb menwen eſmeg meg al || wala. az az belyeb es belyeb
 megyen vala az keyetlenbe naprol napra. ees ezth mykor gya-
 kortha tenne. lelee egh kôzyklath. es tõeiben egh lykath.
 mellyeth nagh kôwel bée tôttek wala. meſ kôuet el emeluen
 mykenth emberi kewanſagh agya. kytkokon(†) thwdakozny. es
 52 eſcebe veue ez zenth yal. hog || nagh therhel (†) wolna belôl.
 ees felôl nagh nylaſa wolna. ky nylaſth egh agh palmaſa agay-
 nak lewelwel (†) bée fedezeſth wala. ees alatta egh ky folyo
 kwt wala. kynek wyze az föld zynyn el fol wala egh keweſſe.
 eſmegh ottan az fôlbe (†) enyzyk wala. walanak kedeg ennek
 53 felette azon kôzyklan. hogh ha (†) nemeſ || lako helek ees hay-
 lokok kybe lelethnek uala wloók ees werók. faragaſok ees egyeb
 nemew keeſegek (†). kybe teceyk wala penznek yegzeſe es ez
 helth ſcerecheneknek yrafy regy ydôben al penz weró helnek
 mongyak. latwan azerth zenth pal ez helth meg ſcerete. hog ha
 54 yſtentôl neky ayanloth aw-a-gh adatoth || wolna. Mykent zent
 Ieronymus teſcen byzonſagot rwla ky ôneky eleteth meg yrtha.
 ez kôlykban embereknek eſmeretlen. hathuan eſtendeyg lakozot
 magath yſtheny ymadſagban. es bôytôkben ees (g) egyeb nemô
 yſteny edeſſegben foglalual (†). Mykenth kedeg ſathannak meñe
 55 alnokſagath es keſerte||tyth wyfelthe es ſcenuette legen. eg em-
 ber ſem twgya. hanem chak az wr yſthen. ees ôneky eledelt
 ees rwhazatoth az palmaſa ad wala. az az. az palmaſa gymôl-
 chewel yl wala. ees az lewelebôl rwhath kôthôt wala maganak.
 hog kedeg ez dologh walakynek lehethetlennek né teſſek || ieſuſth
 56 weſcem tanowa mend ô zenth angelywal. hogh az pwzthanak reſce-
 ben. ky ſyryawal es ſcerechenekkel hatharws. hogh ôl baratokoth
 lattam. kyk kôzzôl [egy] harmynch eſthendôtôl fogwan bée rekeſtuen
 arpa keñerwel yl wala. ees ſarws wyzeth yzyk wala. Maas kedegh
 57 eg agh || chatornaban kyth paganók ſyrakwbanak (†) neweznek.
 35 naponkenth ôth palma gymôlchewel eel vala ees taplaltatyk wala.
 (h) ezek hyhetetleneknek ees kethſegeſeknek teceyk azoknak akyk
 nem lattak. Deh az hywôknek menden lehethô. Deh hogh eſmeg
 58 az eleſtebby (†) beſcedemhez teryek || Mykoron. ez bodogſagws

zenth (zaa) pal. zaaz tyzen három eftendőben angely eletet
 wyscelne földön. es az bodogfagws zent anthal thyz heyen zaaz
 eftendőth lakozoth wolna az pwztaban. ees byrna afa fyaknak
 feyedelemfeget. ees mykenth omaga zokta wala mondanya ||
 hog otöle walwan egyeb barath fenky az keyetlenbe nem lako- 59
 zot wolna élöb. es mykoron eyel úwgonnek. almaban neky meg
 yelenek. hog azon keyetlennek belfő resceben onalanal sokkal
 yob barat lakoznek awag wolna. kyth ees kellene hamar el
 menwen meg lathny. Azerth || myhelth naph thamada. az tyzte- 60
 lendő zent ween yambor. estapyawal eröttelenfeget thamogathwan 10
 kezdé el menny howa nem thwdwala. az az. nem thwgya wala
 mel fele menne. Deh mykoron az napnak féleet el mente (†)
 wolna. felöl nagh bwzgofigws hewfegh fŵthy uala. ees megh
 bagyadoth || wolna. Demaga o kezdeth wtharol megh nem ther 61
 wala. Monduan hyscem hogh az wr yfthen. o zolgayath kyth ne- 15
 kem ygyrth es yelenteth megh mwtathya. ees hogh ez erdőben
 ees keyetlenben ees wölgekben yarna. Ide ees thowa. es ees (†)
 kerefne othet. yme azonban lata egh allatoth kynek az felső ||
 fele ember wala. az also kedeg lw wala. kyth regy pagan bölchek 62
 ypocenthawrus. awagh lowal elegölt embernek neweznek. kyth 20
 mykoron latoth wolna zenth antal o homlokath zenth kereftnek
 yegywel megh yegze. ees monda neky nagh batorfaggal. Cy ees
 ky wagh thé ees mel felee || lakozyk az yftennekh zolgaya. 63
 tehat o. nem twdom my pagan zowal. ees mykenth vadh wy-
 gyorogwan es néreituen inkab hogh nem zoluan. o zayanak fe- 25
 lelmes tatogatafawal (rettenetes) felele. ees ez wen kedegh zent
 antal rettenetes zayanak előtte. scepén kezdé kerdezny othet.
 hogh meg mondana mel fele || wagyon. ees yme yob laba el 64
 úwthwan. az kérdezőnek wtat yelente. es el mwtata eg fele
 neky: ees azontol az zyles mézön mykenth madar nagh hamar- 30
 faggal el zagolduan. ez chwdalonak sceme élöl el enyzek. Ith
 wgh mond zenth Ieronymus. Deh ha ezth pokolbely őrdög yief-
 tesere tötte volna awagh kedeege mykent || keietlenben zoktanak 65
 chwdalatus wadaak newekednye. fenky byzonfaggal nem tugya.
 retteguen azert ez zent antal. es onnön elmeiben forgatuan 35
 myth latot wolna wtaban. esmeg touabba kezdé mennyé. ees
 yme az wthan lata egh kőzyklanak wölgeből élő yönny egh lel-
 keft. az az. egh horgas orrw || törpe emberth. kynek homloka 66

- zarwawal meg eröffölth wala. ees ô testenek wtolfo reefce kecke wala. ees ô kezebe palma gymólchôth wyscelwen. ees ez zent antal ez chuda latuan yietteben hwtnek payzath ees pancelat ragada. mykenth yo hadakozo ees baynok. Deh yme legottan az felöl
- 67 mondoth lelkés. bebefe||gnek yegyeyrth. az palmafanak gymólchet kyth hoz wala ôneky hóyta. holoth kedeez zenth antal ezth latta uolna. yftenre kerde ôtheth: hogh neky meg mondana ky wolna. feleluen amaz monda. en halando alath wagyk. ees az keyetlenben lakozoknak egyk. kyketh pagan nepek.
- 68 chalathoth tewelgefek scerenth || yroggagnak (†) awagh satyrwnak mondnak ees tyztelnek. zent antal meg kerde ôthet howa menne. ees felele neky mondwan. en úayamnak kôwethsegeben yarok. ees kerônk tegedet. hogh myertônk az kôzônfezes wrat ymagyad. kyth ez wylagnak wdwôzsegere el yôtnek
- 69 meg twttonk. kynek ô hyre mend ez wyla||gon el hyrheth. es mykoron ilfeteneketh zolna ez hozyw wthon yaro zenth antal. lassan lassan ô orchaiat kônwewel harmatozza wala kyketh ô nag ôrômeben ô zwbôl ky ôtôz (†) wala. merth wygad wala cristufnak dychôsegerôl. ees satannak ô tôreferôl. ees chwdal
- 70 uala azonees hogh ôneky || zawath érthene. ees wtôgety wala az földet estapyawal monduan. Iay teneked alexandria. ky yften gyananth baluanth ymach. Iay teneked parazna varws. kybe mend scelés wylagnak ô dôgy futtanak gôlekestenekh. wallyon myth wag mondando az yteletnek napyan. Ime az wadakees
- 71 cristufth zolyakh (†) || te kedeg yften gyananth baluant ymach. myglen zenth antal zawath el nem wegezthé wala yme az lelkes zarnyafnal hamarab élôlé el hamarkodek. Ith wgh mond zenth Ieronymus. hog kedeg ez walakynék lehetetlennek néé tessék. Constantynus chafarnak ydeyn. nag fok neph ennek byzonfaga||
- 72 merth mykoron alexandriaba hoztanak wolna illyen allatot nag fok neph chwdala rayta. annak vtanna hog meg holth wala. az holth testet meg sozwan. antyochyaba chafarnak lathny viuek: Deh mykoron ez bodogfagws zenth antal. az ô kezdeh wtan menne.
- 73 chak wadagnak nyomath || lathya wala. ees az keyetlennek
- 35 vadfagat. Myth tegen ees howa magath fordeycha nem thwgya wala. deh chak egh wala kybén igen byzyk wala. hog az cristus ôtet semmy keppen el nem hadnaa. Mykoron kedeg mafod eyeth ymadfagban el mwlatta wolna. igen reggel wyrattanak

elötte. lata tha||wol egh zomywflagban lehô farkafth az hegnek thôue-74
 hez kôzeleytheny. ky vtan mykora neznée ees az wadh onnan el
 menwen. ees ô az kôlyokhoz kôzeleitene. belée kezdé nezný. Deh
 femmyth nem haznalhata. az az femmyt nem lathata. merth az ô
 nezeſeth. ſôtetſeg meg foglala. Deh mykent||yras mongya. tókellertes⁷⁵
 ſcerelem felelmeth el thawoztat. Azerth ez boldogſagws zent antal
 meg alwan lelekzeteth wôn. -es- mykent okos kemlô. laſſan laſſan
 eleb wepwen (†) ees meg alwan. fylywel zozatoth halgath vala. An-
 nak wthanna eynek ſôtethſegeben. ees hog el bellyeb ment volna
 thawol nylaſth faldeita (†) || kyhez mykora aytatufaggal ſyet-76
 né(s . . .). labawal kô cerdôleſt tôn. ky cerdôlees vtan zenth pal
 ô aytayath ky nytwan wala bée zegeze. Thehat zent antal az
 ayto elôt léé eſwen. hath oraygh awagh annalyſ tóbbygh kônô-
 rôgh wala neky. hog bée bochatna mondwan. ky wagyok ees
 honneet yôt||tem ees myrth yôttem twdod. ees twdom hog nem⁷⁷
 erdemlem en az the ſeynedet latnom. Deh myglen nem lathatom
 ynneth el nem megek. ky wadakat bée fogach emberth myrê
 w̄z el. kéreſtelek ees meg leltelek. cergetek hog meg nyttafſek
 ennekem. ha kedegh meg nem nytandodh. Itten megh halok
 tennen||aytod élôth. byzonnyal teſtemeth es neked kel el temeth-78
 ned. ees hogh iſſen beſcedekkel zolna neky nagh batorſaggal.
 kynek az beſô (gaday) gazdaia kéwees zowal ezth felele. ſenky
 kônôrgeffel nem ſéueget. ees ſenky ſyro kônôrgeffel bozzwth
 nem teſcen. ees myre chwdalodh ha beenem bochatlak || ha 79
 meg halnod yôtſel yde. ees igen keweſes moſolgaſſal meg nyta²⁵
 az aythot. kyt mykora meg nytot volna. egh maſth thyzteſſeges
 kôzonettel w̄dwôzlek. egyk maſykot twlaidon newen neweze. es
 wr yſtent nagh hala adafſal dicherek. Annak wtanna zent pal
 zent antalth léé w̄ltetwen monda neky. yme || akyt eñne mwn-80
 kauaſ kereſtel. wenſegnekh hytwan meg rothath agſaga meg³⁰
 kôrúkezte. ees még h lathod ôtet igen hamar porra lenny.
 Deh maga az zeretet menden (†) el wifel ees el twr. azert ker-
 lek tegedet beſcellyed meg ennekem mykent tartya magat em-
 beri nemzeth. ees ha regy warôſokban wy haya||zatok newe-81
 kednek. mynemô chaſarſaggal byrtatyk ez wylagh. ha megys³⁵
 wadnakh walakyk ôrdôgy tewelgeſben foglaltak kyk balwanth
 ymadnanak. hog kedeg zent antal menden kerdeſere felet volna.
 yme azonba egh hallo zalla feyek felet az palmaſanakh agara.

82 ees onnat lassan lassan ala repölwen || ez chwdaloknak előttök eg
 egys keüeret tön léé. ees ömaga esmeg el ménéé. ees azonnal
 monda zenth pal zent antalnak. yme zeretö atyanfya antal. az
 vr yfthen nekönk ebedet kwlödöth. (Deh yme.) Ó byzon kegees
 5 byzon yrgalmas. hatwan estendeye wagyon mytöl fogwan men-
 83 den napon feel keüereth || kwlödöt. Deh yme az te yöwefedre
 ö zolgayanak eledelet cristus meg kéttöztétté. es hog ebednek
 ydeye el yöth wolna. előfür wr yfthen dycherwen. ees neky
 halat adwan. az ebedhez wlenekh az kwth feleth. es yme egh
 10 kegees per. awag wetekedes thamada ö köztöök hogh ky wolna
 84 meltob az keüeret || meg zegny. zent pal mynth yo gazdanak zo-
 kafa scerent tyztely wala ö wendeget. zent antal kedeg gazda-
 yanak zenthfeget ees veenfeget bechöly wala. azonban mend
 ketten hozzaya úwlanak. es yme wr yfthennek zerzeseböl az
 85 égeez keüyr ö kézekben keeth egénes refre walek. ees || ek-
 keppen ebelwen. az etel wthan azon kwt föböl kezekkel awag
 zayokkal edesen ywanak. ees wr iftennek aldozatokkal es ifteny
 dycheretekkel halath adanak ees az eyéth wigadozaffal yftheny
 ymadfagban mwlatok. Mykora kedeg wilagh thamadoth wolna.
 86 meg esmerwen || zent pal hog az wr yfthen ö penitencia tarta-
 sawal meg elegedeth wolna. ees ez alnok wylagbol az örök
 bodogfagra akarna ötet wynny. meg yelente zenth antalnak.
 ees monda neky. zeretö atyanfya (†) antal. regen twttalak en thege-
 det hog az pwztanak tartományaban lakozol. regen ygerth wala ||
 87 tegedet wr yfthen ennekem walo zolgalatra Deh myerth ymmar
 nywg-od-almomnak es al-u-asomnak ydeye el yöt. ees mykent men-
 denkoron kewanom wala. el fellesemeth ez wilagtwl. ees az vr iesus
 cristus eletemet ymar. en ydömnek yarafath meg wegezthe. ees igaz-
 88 sagnakh coronaya nekem meg || zerezwen wagyon. The kedeg wrtol
 30 vag kwlödöth. hog en testemeth béé fedezzed. es az földeth földnek
 meg agyad. ezth halwan zent antal nag fohazkodaszt tön. ees syraf-
 wal zepegefswel kery wala öteth. hogh el nee hadna ötet deh illyen
 89 bodog wthra tarfaa fogadna ötet || ees monda neky zent pal zeretö
 atyanfya (†) antal. meg teneked atyafyaknak gyölekezetynek
 35 feyedelemfegeth kel byrnod ees wiselned. ees önekyk zentfeget
 peldath mwtathnod. es emberi nemzethnek ö agh ellenfeget
 90 mendenestöl fogwa meg úomodnod es gyöznöd || hog kedegh
 zent antal igen bankodnek. gondola zent pal. hog öteth el kwl-

dene. ees monda neky kerlekh zeretõ atyanfya (†) antal. hog ha nem nehez neked meñnel haza celladba. ees az palaftot mellyeth atanasius pŵfpõk adoth neked hozzad yde. ees tacaryad bele en teftemeth ees themelfed el benne || Ezth kedeg zent pal kere. 91 nem hog meltobnak aleytana õ teftet bee fedezwen megh rot-5 hadny. hog nem mynth mezeytelen. ky eñne ydeyg. az az. ky- lenchwen hatod ewyg palmafanak lewelewel fedeztetet wala. Deh hogh õ tõle el menwen. ky mwlafanak ydeyn megh nêe bantana. || ees hog nagyob keferwfegeth nêe wallana. ees ez 92 bodogfagus zent antal. ezth haluan igen chodalkozek raytha. 10 hog atanasius pŵfpõkrõl es az palaftrol halloth wolna. oĩ meĩ ez zent antal. zent palban ydwezeytenk criftufth latna. es wr yftenth õ zweben tyztelte wolna. tõbbet nem méré zolny || Deh 93 weftegfeggel fel kelwen. kõnwõzeffel õ kezeth meg apolgata. ees el haza indwla az kalaftorom fêle hol lakozyk wala. kyt az 15 wtan scerechenek puzteytottak wolth ei. es Es õneky yarafa elmeyeth nem kõweky (†) vala. Deh mykoron õ teſte bõytõknek myatta. ees wenſegenek ydeynek myatta el faradot || wolna 94 ydeyth elmeyewel byria wala. ennek wtanna nag faradfaggal. es nag leheffel egenes vton õ lakõ hefebe ywtha. ees neky keeth 20 taneitwañy kyk zok ydõt(g)õl fogwan zolgalyak wala eleibe yõ- wenek. mondanak neky aſam hol kefeel eñne lok ydeyg. felele nekykh zent antal es monda || Oh ennekem gyarloſagwnak. 95 merth hamyſſan wyfeltem az barath newet. latam (iſfeſth) illyees profetat latam Ianus baptyztat az keyetlenben. es byzoñ- 25 ñal latam palt paradychomban. es keryk wala õtet thaneytwañy hog ñyluabban meg yelentene nekyk my dolog volna. monda nekyk zolaſnakees || ydeye w-a-gyon weftegfegnekees ydeye. 96 ees ig zayat bée fogwan. ees kezewel meſſeth werwen. cellaya- bol az palaftot ky wewe ees chak kewes -enny- eledelt wewen. 30 azon wtra téré kyn meg yõth wala. azt zomyohozwan azt ky- wanwan latny. kyt elmeyenek ſcémé elõt tarth vala. attol fel- wen mytõl || magath nem ohata. az az hog addyg zent pal ky 97 nêe mwlneek ez wilagbol myg õ oda menné. Mykoron kedeg zent antal oda kõzeleytene hol zent pal lakozyk vala. ees meg 35 anna (†) vtha wolna -kyt- harom oraig yarhatna meg tekent- wen oda fele tehath lata angeloknakh feregeben profeta-k-nak || ees apoſtoloknak karok kõzzõl chwdalatws fenefeggel fenleny 98

ees angely edelfeges enekleffel az magaaß meibé fel menny. ez
 dychôfeges zent palnak ô lelket. ezt latwan legottan archol az
 földre éfek. es ô feyere fôwenth hañ wala. ees nagyon fyr wala.
 ees ohaytwan monda. Oh yftennek zolgaya pal. myre hach ||
 99 el engemet ees myre wgyan bolchw wetlen meeg el. il khéfen
 efmerkedenk meg. es il hamar el hach. az wtan bezely wolth
 zenth antal hog ol hamar oda ywtoth wolt ez latas wtan my-
 kent eg madar zaríon repôlt wolna oda. Mykoron kedeg az kô
 Iwkba béé ment wolna. léle zent palth terden alwan. es ô ke-
 100 zeth fel emelwen mykenth || ha ymadkozneek. ees ol mynth
 aleythana hog ha elewen wolna. ôys hozza kepeft ymadkozny
 kezde. Deh mynek wtanna kôúôrgesnek femmy fohazkodafat
 nem hallotta wolna az wthan nag fyraffal az zenth testhez folya-
 meek. ees rea efwen monda. Oh zent lelek az myt eltedben
 101 thees wolth. azth holtodban || mwttatod meg. ennek wtanna le-
 hefhezthethe ôtet. ees az palastba kyt wele hozot wala. az zent
 testet béé thakara es ky yôué az kô Iwkbol. ees kereftyenek-
 nek fokafok fcerenth ymadfagoth tön az zenth testhneel Demaga
 kézdé azon bankodny hogh nem wolna femmynemô ezkôzé awag
 102 zertzama kywel ferth (†) afhatna. || hog ez zenth testet el ténne.
 ees welekedyk wala ézen ô elmeyebe ees gondolwan. ees ön-
 nönbenne forgathwan ha az kalaftoromba megek. neegh napy
 yaro föld. ha kedeg yth maradok femmyth nem haznalhatok.
 Deh itten meg halok. mykenth meltho en vram Iesus criftus az
 103 the vytezeth (†) melleth. ees léé || efwen [en lelkemet ky bo-
 chatom. illyeteneket ô elmeyeiben nagh keferôfeggel forgatia
 wala. Ees yme lata az keyetlennek belô refeböl keeth orozlant
 oluan yönny nagh serenfeggel az hegyeknek teteyn. kyket lat-
 uan elefteb (†). meg yede. Deh elmeyehez teruen. wr yftenhez
 104 fohazkodek magaban batorfagot || wön. ees lata ôkôt zeledfeggel
 mykent galambakoth az zent testhez yönny. ees eg kewelet aluan.
 igen nag keferô ryuafth tőnek. hog mykent meg erthethned
 Mykent tehetyk wala ônekyk fyrafokoth. az az ol menth ôkys
 fyratnak. ees ezen keppen fylekkel es farkokkal zeledfeggel
 105 mutatuan. léé fekőnek || az zent testnek labanal ees egh kewe-
 ydô mwluan fel kelenek. ezth latuan zenth antal inte nekyk
 hog wermeth waynanak. ees leg ottan kezdenek labokkal wer-
 meth afnyok. ees az földeth belöle ky kotorwan. ees eg ember-

nek walo alkalmas fyrth asanak. ees leg ottan ol mel mwnka-
 yokkerth ywtalmat || kewannanak. feyek leé haythwan zent an-106
 talhoz yóuenek. óneky kezeth ees labat úalogatyak wala kyböl
 efcebe wenne. hog ótöle aldomaſth (†) varnanak. ezth latuan
 ez zenth antal kónöröleteffegre remölé (†). hog nema wadakees 5
 awagh oktalan allatok efmernek óteth es zolgalnanak neky. ees
 mondwan wr iefus criftus || kynek hyrenelkwł fakrol lewelees 107
 nem zal ala. ees fem egh madar földre nem zal. ag ónekyk
 mykent twdod myth akarnanak. ees kezeuel ynte nekyk hog
 el mennenek bekeſeggel. Mykoron kedég ök el mentek wolna. 10
 ez zenth antal ó wenſegenek. wallait az zenth teſthnek terhe
 ala hayta. ees ótheth az orozlanoktwł alkototh || ſerbé bochata. 108
 ees el temetwen kórñöl rea földet göythe. Es hog ez zenth
 teſtet ymar el takarta volna. gondola hogh az teſtamentomnalkwł
 rea maradoth yofagbol valamit birna kynek tób ſem wala. óneky 15
 kóntóſet maganak wewe. kyt ónnón maga az palmaſanak lewe-
 leböl kótót || wala. Es ez zenth antal nemy kéwéés ydeyg 109
 ottan lakozek. ees az keyetlennekh helet kyben ez yſtennek
 zolgaia lakozot nag aytatuffaggal nezy wala ees chudalya wala.
 ees igen fyratya wala magat. hog előfőr nem thwttha wolth 20
 hog ez zent pal óth lakozneek. ees ó zentſeges eletének ||
 peldaiabol ſemmyth nem tanolhatot volna: ees ezen keppen ó 110
 kalaſtoromaba teruen taneytuaýnak mendh ſerrel meg beſeele
 hol yarth. ees hol keſeth volna. ees annak ytanna az zent pal
 kóntóſebe az kyt maganakh wóth wala nag yeles ydnepeken mynt 25
 hwsuet napyan ees pwnkóſth napyan fel óltózyk || wala nag 111
 ſceretettel. es ezt latuan es haluan az aſafyak az keietlenben
 walo lakozat. kyt előfőr ſohanem hallottak wala. gyakortha
 mennek wala zent pal teſtehez. ees nagh aytatuffaggal nezyk
 wala ees chwdalyak wala az helt hol zenth pal lakozyk wolt. es 30
 ez keppen ky hyrhedwen ez zent aſanak ó elethe || ees peni-112
 tencia tartafa. zok emberek ez vilagy hywſagokat meg wtalanak.
 ees ez zenth aſanak peldaya ſcerenth az keietlenbe futanak ees
 oth lakoznak vala. ees zolgalnak wala wr yſtennekh. ees az hel
 ky előfőr nag puzta keietlen vala. ez zenth aſanak erdemeyrth 35
 zerzetes embereknek ſokaſſaga kezde || lakoznya. kynek ó fyay 113
 naprol napra neuekedenek es moſtanees vadnak ees lakoznak
 meg gywlekezwen zenth tarſaſagban. ees witezkeduen ez dychó-

feges zent pálnak zazloia alat Mykenth kedeg az wr iften az ô
 zenth testet nem akara hog az föld meg emyzzé. deh ky akara
 114 yelenteni hog emberektől tyztelteflek || hog walakynek ez zent-
 (feges)nek ô elety ketfege né legen. né mutaffonk maas orzagra.
 5 ezen orzagban wagyon ô zent teste budanak felől eg kws mel
 földön: zent lörinch kalaftoromaba. eg ekefen alkotot capo-
 naba (†). kynek testet foglaltak araiban ees ezwtben. kyt tyz-
 115 telnek ees gyakorta latogatnak pwpókók || ees yobbagyok. pa-
 pok dyacok ees kôzönfege nepek. Engedye ô zent iftenfege
 10 malaftyath. hog ez zenthnek ô erdemé myath wg elheffönk. hog
 weheffwk az örök bodogfagot kyt engedyen nekönk afa fyw
 zent lelek örökke Amen

kezdetyk menden ifteny gondolatnak ees t  kelletes zerze-
teffegnek || fundamentoma: wronk ihus criftusnak coronaya: ees 116
az me  orlagh laytoraya: melleket latot wala yacob patriar-
cha: ky az istennek fya az iefus az zyz marianak meheben l  e
zalla: es ez az   r  k eletnek nemes ees magoffagus faia: ky-
nek agayn az   gy madarak: az az: ayta — — — — —

az en zeret   fyam kyben en kedwem b  e t  ll  f  deek. Pr nr. 117
Aue maria.

Iefus az puztaba witetek. ees oth negwen nappaa (†) b  i-
t  lwen   hezek. annak wtanna   rd  gt  l harom keppen keferte-
tek. pr nr. Aue 10

Iefus ez wylagban harmynch harom estendeig || b  wn     k-118
kel. ewen ees ywan   yafcodek. ees fok faradlagot. ees bozzo-
lagokath scenw  d  . pr nr. Aue

Iefus wiragh waffarnapon yeruzalemben b  e menwen. az 15
warofon fyra. ees az neph eleybe y  wen. nagh tyzteffeggel
fogadak. pr

Iefus az wtolfo vachoran    ta||netwanywal l  e terepedeek 119
labokat meg mofa. ees    zent testeet nekyk ozta. ees nag ede-
sen nekyk predicalla. Pr nr. Aue maria 20

Iefus az kerben haromfor ymadkozok. az zydokath f  ldre
hwllata. ees t  l  k meg fogattatek. marianak yanustul meg w  zen-
tetek. pr nr.

Iezus az yozafath w  lgen. ees az cedron wyzen altal wo-120
nattal. ees az k  wes wton megh k  t  ztetel. annafnak hazahoz 25
witett  tel. Pr nr. Aue maria

Iefus annastwl (kayfastwl) kayfashoz witetel. ees oth mend
echaka kenzataal. kyt halwan maria    z  w  th altal yara || ke-121
ser  fegnek t  re Pr

Iesus nag penteken igen holwal werben kewertetel pylatwifhoz witethel. ees onnaton herodesfhoz wonattatal. az zyz maria elöl talalwan zyr wala. Pr.

Iesus pylatwfnak witezitöl meg foztatek. ees kegetlenöl⁵ oftoroztatek. talpatul fogwan teteiglen

122 Iesus tounys coronawal coronastateek. nadwal o feye weret-tetek. ees meg monettetekh ees meg karomlattatek maria haluan kesereg wala. Pr. Aue.

Iesus pylatustol halalra karhoztatek. ees wearol wchara
123 hordoztatek: kyt haluan ees latuan maria nagh || kealtasual fyr vala Pr nr. Aue maria

Iesus az kereft fat o hatan az warwfnak kwlwle kesceley-teteek winnye. kynek alatta echer lee eefek. kyt maria elöl thalalwal keferofeggel kealth wala. Pr nr. Aue ma

15 Iesus o rwhayatol meg foztatek. es az kereftfara keget-
124 lenöl || wonattatek. kyt maria halwan ees latwan. az o zentfeges fedelet oda kwlde ees igen kesereg wala. Pr nr

Iesusnak yob kézé az kémenfeges waalfegnek myatta altal werettetek: az o zenthfeges ynay zakadoznak vala: ees az
125 o taga az kereftfan fwguen wala: az zydokerth oteth || fezey-tokert ymadkozik wala. Pr nr. Aue ma

Iesusnak baal keze kotelekkel az fwratra kegetlenöl vonattatek. es ez keppen az kémen waalfeggel altal werettetek: Pr nr. Aue maria

25 Iesusnak zentfeges yob laba az wizezektöl az fwratra kō-
126 telekkel wonattatek: ees nag fayadalma || zakadoznak wala az ynak ees érek. Pr nr. Aue

Iesusnak dragalatus baal laba az kegetlen zydoktwl kotelwel az furatra wonattatek: ees mend keeth laba nagh hofywekewgel
30 altal werettetek. Pr nr

Iesus werben keweredwen: az kereftfan fel emeltetek kyt
127 latuan az keferofeges ana: kezet ozwe kolcholwan || földre lee eefek. Pr nr Aue maria

Iesus az kereftfan zydoktul meg chwfolttatek: karomlatta-
35 tek: echettel es epywel ytattatek: kyt az zyz maria latuan földre lee efek Pr nr. Aue maria

Iesus az tolwaynak paradychomoth ygyre: aúúath zenth
128 yanufnak: zent yanuft kedyglen aúúanak: es || az o zentfeges

lelketh affanak ayanwan (†) ky bochata. az zyz maria ő kefe-
rősegeben földre léé efeek: Pr nr. Aue. m.

Iesus az witeznak lanchayawal altal őkleltetek: weer ees
tyzta wyz bőfeggel ky zarmazek: kyth latwan az zyz maria
földre lee efeek: Pr nr. Aue

Iesus w-e-cherńének ydeyn az kereftfarol || léé wetetek. 129
ees ő annyanak őleben tetetek ees ő orchaya marianak syrafa-
wal meg mofattatek: Pr nr. aue

Iesus completanak ydeyn mariatwl: ees az emberektől
coporfoban helheztek: nemes kenethwel meg kenettetek es el¹⁰
temettetek: Pr nr. A

Iesus harmadnapon halottaybol || fel tamada: pokloth meg¹³⁰
fozta: az zenth afakot meg zabadoyta: ees ő zenth annyat
meg wygaztala: ees az wtan neguen neeg napon olyuethymnek
hegeről thanethuańywal előtte: nag dychőfeggel meńorfagba fel¹⁵
ménée: ees az zenth leleknek malaftyat: mellet nekyk ygyrt |
wala pńnkőft napyan ő hozzeyok bochata: Pr nr Aue maria 131
Credo in deum

azzonnyom zyz mariarwl walo ymadfagh

Meltosagws ees zenthseges zyz maria: az my wronk iesus²⁰
criftusnak ő edesseges zńwleie: az te zentseges kezeydben es
eletben (†) ayanlom || az en lelkemet: es menden mywelkede-¹³²
tymet: ees az en kewanfagymoth: es az en wetkezetymeth: oh
yſthen fya zńwle zyz maria: őryz engemeth az te zenth yrgal-
maffagod ſcerenth: es az te zńwlóttednek yrgalmaffaga menden²⁵
bńwnókkóth el romchon (†) en thólem: ees menden bńwnókkóth es
gonoz || keferteteketh: es pokolnak kapuyat: el thauoztaffa: az¹³³
en halalomnak ydeyn: hogh laſak az en ellenfegym: az en lel-
kemnek bodogfagath zepſeget ees ekes woltat: annak erdemenek
myatta az méllét zńwtel az the zentseges fyadoth az zeph iefuſth³⁰
Amen Mongy egh pr noſtert: es eg: Aue mariath

Elfő keres az zyz mariatwl: zentseges zyz maria: tegedet ala-¹³⁴
zatofon kerlek: az meg mondhatatlan őrómederth: kyt az wr yſten.
az te zenth fyad neked engede: ees mend az chwdalatws dolgokert:
kyket az mondhatatlan yſten: te yrettedh zerzeth: hog the zyz³⁵
maria az en ymadfagomoth leg meltho meg halgatnod: es az en¹³⁵
ymadfagomot meg nee wtalyadh: deh akáry engemet meg wygaz-

talnod : ees kerefemet megh halgatnod : ez nyolch napokban esmegh
 kerlek : -es- tegedet intlek O nemes azzonnyom zyz maria az megh ||
 136 mondhatatlan ôrômederth : kyt wallal the zyzefeges maria : Myko-
 ron gabriel archangyal teneked meg monda hoch yftennek annya
 5 lennel : ees az the zent fyadnak my nemes wronk iefus criftul-
 nak : chwda keppen te zent mehedben fogadasoderth : ees az
 137 ô zentfeges zwlétefeyrth ees az || meg mondhatatlan ôrômedy-
 erth (†) : kyth wallal oh zyz maria : mykoron az felfeghes afa
 yftennek fyat : es ah the fyadoth latad ez wylagra zwlétuen : ees
 10 az the zeplôtelen zyzefegedet latadh meg tôretlen : es az regy
 tôrwenwel valo kô-r-nyôl walo meteltetefeyrth : ees mendh az
 138 ôrômekerth : kyket || te zentfeges -zyz- maria wallal : az te
 edeffegesen zwlt zent fyadnak germek uoltaban : Mykoron ôteth
 az the zentfeges ôledben nagh feneflegben latad : es az te zent-
 15 feges emlôdhôz haytad : ees edes teyedwel eltetedh : ees edeffe-
 gesen zayath meg chocolad : ees zorgalmatwffaggal ôthet aňay
 139 zeretettel telfef||feggel zolgalad : es az the zwfzefeges emlôdwel
 edeffegesen elteted : ees az zyzefeges karaydwal nagh zeretettel
 meg ôleled : hog my the myattad : ees the zwfzefegednek zwlese
 20 myath : the zentfeges zyz maria : az ôrôk halaltul meg zabadol-
 yonk : Oh zentfeges zyz maria : tegéd kerlekh mend az ma-
 140 lastokert || ees ôrômekerth : kyket wallal az zent leleknek fe-
 neflegeben : es az the zent fyadnak yordan wyzeben valo ke-
 restelkedefeyrth : es mend az zentfeges ymadfagokerth : kykkel
 25 az zenth athyat haromzôr ymada az olyuethymnek hegen : ees
 az ô weres wereytekeyrth kyketh az ymadfagkoron hwllata ||
 141 ees az emberi termizetnek felelmeyrth : kywel ô megh rettene :
 jatuan ô elôtte az kegetlen halalth : mykoron ez keppen artatla-
 nol boytôlne (†) : ees wyfeltetyk az keferô halalra : ees kegetlen
 30 fogfagaert : es az tôwyfwel coronazafaert : ees az egtelen besce-
 142 dekert kykwel az kegetlen zydo nepekh || wakmerôfeggel ille-
 tek : Oh maria kyk az the zent fyadnak eleyben wettetwen
 valanak : ees mend az keferôfeges werefegekert : es az zent ke-
 resthfanak terhe ky witelefeyrth (†) : kyt az te edes fyadnak ô
 35 bozzwfagara : ees karomlafara zentfeges vallara kôtôztetnek vala :
 143 es az karomlafokerth mellyek ôneky valaňak || elteben ees
 holtaban : ees az kereftfan : ees mend az keferô ytalaerth ky-
 wel az kereftfan ytatek : epewel es ecetwel elegeytwen : ees

kōnōrōletes fyralmaerth: kyt haromzor hwllata: ees az aytatws
 ywōltefeyrt: kyt az zent kereſthfan: nehezen tōn mykoron ha-
 lalanak wtolfo orayan: az ō zenth || athyahoz ywōlte mondwan: 144
 en iſtenem: en iſtenem: myre hagal el engemeth: ees az
 zentſeges fahazkodafokerth mykoron zent lelkeeth at-t-yanak ⁵
 ayanla: ees az wegezhetetlen yrgalmaſſagaerth: kyt az toluay-
 nak ygére: awag ada mykoron ōneky azt monda: maa welem
 lees paradychomban || es az emberi kynokert: kyteth (†) the ¹⁴⁵
 zenthſeges maria. az the zeplōtelen: ees anyay zwedben wallal:
 ees kyket zenth yanus az the wycarywfod teueled wallaa ziz ¹⁰
 maria: es az harom waſſegekerth kyk labayt altal yarak: ees
 az lancyairt ky az the aldoth fyadnak zŵeben ōkleltetek: es
 az mondbatātlan || fyralmakerth: kyket the zyzeſeges maria (†). 146
 hol (†) mykoron te zentſeges fyadnak téfté ez keppen ſebefōlwen
 az te zyzeſeges ōledben wala feketwen: ez keppen forgotwan: ¹⁵
 ees zomorwſaggal ſyratwan: az zentſeges teſteet nezed vala:
 ees zentſeges hayat zadwal meg chokolod wala: es mend az || ōth ¹⁴⁷
 mely zebeyth: es ez keppen ōteth mynth kegelmes aña: arwa
 keppen ſyratod wala: Oh maria tegedet kerlek zeplōtelen zyz: es
 kegelmes anya az te zent fyadnak lymbofra zallafaerth ees po- ²⁰
 kolnak aytayath meg tōrefeyrth: ō yſteny hatalmawal: ees ō
 onnat ky hozwan mend az || ō baratyt: kyk az ō akaratyat bée ¹⁴⁸
 teſſefeytettek: es ōkōt nag wygaſaggal paradychomba vywe

Maſod kereſth: kerlek tegedet fel magaztalt zyz maria:
 az zenthſeges ōrōmederth. kywel az te anyay zent zywed meg ²⁵
 wydawla: mykoron az te zent fyad halalanak || wtanna ezen- ¹⁴⁹
 keppen dychōſegeſen: es choda keppen meſ (†) tamada: ees tene-
 ked mendeneknek elōtte meg yelenek mykeppen alkolmas wala:
 ees az ō teſte choda keppen dychōōluen: kyt the kegelmes zyz
 maria annak elōtte nem fok ydōwel nag fyralmaſon: es halalws ³⁰
 keppen az the zenthſeges ōledben || tartad: es the nagh fyralmas ¹⁵⁰
 zowal ōtet az koporſohoz ſegeited wynny: ees annak wtanna tene-
 ked dychōſegeſen meg yelenek: az ō halalanak vtanna: ees nag
 édés zoual neked monda: edes anya maria laſadh az te fyadoth: ky
 halottaybol fel tamadot menden yofaggal: es menden tyzteſſeggel ||: ³⁵
 ees zepſeggel: ees menden ōrōmmel: ees halhatatlanſaggal: ees ¹⁵¹
 mykeppen: moſth engemet lach choda keppen: ōrōkke meg
 marach: Oh maria mynemew ōrōm az the zenth lelkedet meg

kóúykéze (†): ees az the zent zŵedet: mykoron gabriel arch-
 152 angyal neked meg monda: hog az the || zenth fyad(oth) iffen
 edeffeggel teged meg wygazzalna: kerlek téged az ôrömedert:
 es wygafagoderth: mellyeth akkoron wallal edeffeges zyz ma-
 5 ria: hog engemet meg halgaas: meg wygazzal: es kerefemeth
 meg adyadh ez nyolch napokban: ees fordeychad mendden testy
 153 ees lelky zerelmemet || tellyes ôrömekre: mend az ôrömekert:
 melléketh yth ez földön es mostan wallas: atyanak ees fywnak
 es zent leleknek dychôfegeben amen

10 Harmad kerees: tegedet kerlek es onfollak o zeplôtelen
 zyz maria: az tellyeffeges ôrömedert kyt wallal: es kywel az
 154 the zenth lelkedh || meg ôrwende: mykoron az the zenth fyadot
 nag ôrömmel ees dychôffeggel menorlagba mennye latad: ees
 tegedet oda menendônek magadoth twdad: es kerlek kegelmes
 15 edes anya maria: hog té mend az en zomorwfagomoth: ees
 155 zŵemnek banathyat fordeychad tellyes ôrömekre: ez || nyolch
 napokban (†) wr yftennek ô zent neweben

Az negyed keres kerlek tegedet zenthfeghes maria az tell-
 yes ôrömederth: kywel az the zentfeghes lelked meg wygaz-
 20 taltatek: es oly nag dichôffeges wala: mykoron az gabriel arch-
 156 angyal neked || meg monda: hogh meûorlagba mennyl az the
 zent fyadhoz: my wronk iesufhoz: ees az wr iften mend meû-
 ñey zent feregekkel: aúne wygafagokkal tegedet meltofagus
 anyat nagh melto dycheretekkel: az ô o-r-zagaba wôn: ees té
 157 zerelmes zyz maria: en nyauolias meltatlan intlek: az || fel
 magasztalt ôrömederth: ees meg mondhatatlan dycheretekerth
 kyk teneked adatanak mend az meûñey feregektöl: ees oly nag
 tyztességgel fogattatal mend az meûñey kar angeloktwl: ees meg
 (mo-) gondolhatatlan ôrömedröl: ky (†) wallal té nemes azzoúom
 158 maria: mykoron || erdemlel meg coronazny: ees walaftany men-
 nek ees földnek keralneazzoúawa: ees oly dychôfegefen erdem-
 lel helheztetny: az té zent fyadnak zeky melle: hog wl az ô
 yogya felöl ôrökke: kerlekh tegedet dychôffeges zyz maria ez
 159 ôrömekert: intlek es kerlek hog engemet meltol meg || halgat-
 35 nod: es mend en nyomorwfagomot: ees zŵemnek banathyat: ees
 lelkemnek kennyat fordeychad ez nyolch napokban telles ôrö-
 mekre: wr yftennek newenekh dycheretyre Amen

Ez az ôtdykh keres: oh meltofago (†) es dychôfeges yyz maria: tegedet alazatofon kerlek || es intlet (†): az mel(†) magaz- 160 talt ôrômedert: kyt wallal mykora mendh meunek ees földnek keralya: meltoltata tegedet zŵleyöl valasztany: az zŵlefnek wtanna: zŵzen meg marasta ézert kerlek yften fya zwlô edees 5 yyz maria: hog en erettem az the zenth fyadot ymad||yad hog 161 el wege en rolam menden nyomorwfagomoth

Hatodh keres kerlek tegedet edeffeges ees dychôfeges yyz maria: kerlek es intlek az meg mondhatatlan ôrômederth: mellyeth teneked az ôrök yghe hagia: mykora tegedet menden 10 teremtet || allatok közzöl ô annyaya walazta: es ômagat tene- 162 ked fywa ada: wg hogh az zent haromfaggal: ees ôrökke valo dychôfeggel magadoth eggeseytened azert keryed az the zenth fyadoth: hog ytheletnek wtolfo orayan: az en lelkemmel ôrök bekefegeth tegen az ô ne||wenek dycheretyre. 163

Ez az hetedyk keres: oh zentfeges ees tyztelendô yyz maria: tegedet kerlek es intlet (†): az meg mondhatatlan ôrômederth: mellyeth az wygasztalo zent lelek hagia: mykora menden meunek ees földy teremtet allatoknak felette: ôrök viga- 164 fagra (†) || wg hog wolnal az zent haromfagnak scemeleuel 164 megh wylagofoluan ez keppen tegedet kerlek: hog the yyz maria: az en lelkemeth meg wylagofeyhad hwtnek wylagofagau- ees az the zentfeges fyadnak scerelmeuel mend ôrökkôn ôrökke athyanak ees fywnak: ees zent leleknek dy||cheretyre: 165 Amen 25

Az nyolchadykh keres: zentfeges yyz maria: kerlek tegedet az te kerefedert: kywel az te zent fyadot ymadad: az the zenth halalodnak wtolfo orayan: kerlek hog engemeth meg wygasta: ees kerefemet megh aggyad: ez nyolch napokban mend ez kerefekerth: kyketh az the || zent fyad teneked menden 166 ydôben adot es tegedet meg halgatot ees meg halgaas mend ôrökkôn ôrökkee: Amen pr nr: Aue maria

Magasztalya en lelkem wrath Es vigad en lelkem: en ydwezeythô yftenemben Merth meg tekente ô zolgalo leanyanak alazatuffagat Ime || merth ebböl engemet bodognak mondanak men- 167 den nemzethek Merth tôt ennekem nagyokok (†): ky hatalmas: ees zenth ô newe Es ô yrgalmassaga nemzethról nemzethre ôtet felöknek Tôth hatalmat ô karyaban: el hyntheth kewekeketh ô

168 zŵenek elmeyebôl Lé wetet hatalmaſokath || a ſcekbôl: ees fel
magaztala alazatofokat Vehezôket bée tôltôt yokkal ees kazda-
gokat bochata hywon (†) [Hozya] Vewe iſrael ô germeket:
meg emlekezekh ô yrgalmaſſagarwl Mykeppen zolt my athyank-
169 ees fywnak: es zent leleknek || Mykeppen wala kezdetben ees
moſtan ees mendenkor ees ôrôkkôn ôrôkke: amen

Idwez legh edeſſeges zyz maria zent haromſagnak zolgalo
leaña: Idwez leg zent leleknek yegyefê: Idwez leg az my wronk
10 ieſusnak criſtusnak zentſeges zŵleye: Idwez legh angeloknak ||
170 hwga: Idwez legh profetaknak igerethê Idwez legh patriarcha-
kaknak (†) keralne azzonnya: Idwez legh apoſtoloknak meſtere:
Idwez legh martyromoknak gôzedelme: Idwez legh confeſſorok-
nak thŵkôre ees zepſeghe: Idwez legh zyzeknekh ekeſſeghe:
171 Idwez leg eleweneknek ees meg holtaknak meg wygaz||taloya:
en welem leg menden babwrwfagymban: es menden keſerte-
tymben ees menden nyawolyamban: Azerth kerlek tegedet bo-
dogſagws zyz maria az the egetlen egh fyaderth: ky teneked
illyen nag tyzteſſegeth adh: hog té engemeth el né hagy: deh
172 zegel meg engemeth menden ſŵkſegemben || mykoron az en lel-
kem ky menendh az en teſtembôl: hog en batoron yarolyak
paradychomnak kapwyara: yſtennek zynenekh eleyben ees
erdemlyem latnom az té zenth fyadoth: ees az ôrôk ôrômet we-
ſcedelemnel kŵl wallanom Amen:

25 Enñye bolcha (†) wagyon: ez ide ala walo ymad-
173 ſagnak: || hwzon neegh ezer eſtendeye: walaky
megh olwaffa

O wram ieſus criſtus: edeſſeges athya: kerlek tegedeth
az ôrômnek zeretetyerth meſ ôrôme az zerelmes aňyadnak vala:
30 mykoron tegedet lata: ees ôneky meg ylenel az dychôſeges
174 eyel hwſwethnapyara virradolan (†) || ees az az ôrômeierth meſ
ôrôme ôneky wala: mykoron tegedeth lata megh dichôôlwen az
iſteni nag ſeneſſegben: es kerlek tegedet hogh (wa) wilagoſeych
meg engemet zent leleknek heeth ayandekaŵal: hog az te aka-
175 ratodot: bée teſſeſeytheſſem menden en eléthémnek || ydeyben:
Amen †. Misericordia. domini.

O wram iefus cristus: ymadlak tegédét az kereftfan fŵg-176
götted: ees tōuis coronath feyedben wyfêlted: hog az the zenth
kereftfad zabadohon meg engemeth az werō angyaltol: amen
Pr nr aue maria

O wram iefus cristus ymadlak || tegedeth az kereftfan feb-177
hetted mereggel: ees écettel ytatal (†): kerlek tegedet hog az
te zenth sebeyd legének: en lelkemnek orwoffagy amen pr nr:
Aue maria

O wram iefus cristus ymadlak tegedeth: coporfoba helhez-
tettel myrrawal es zenth kenettel meg kénéttet || kerlek tegedet 178
hog az the halalod legen en lelkemnek elete: amen pr nr:
Aue maria

O wram iefus cristus yō paſtor igazakoth megtarch bŵnōf-
fōkōth igazech: menden hywekkel kégelmes legh irgalmas nekem
bŵnōfnekees amen: Pr nr: aue mar 15

O wram iefus cristus ymadlak tegedet || az the nagh ke-179
ferōfegederth kyth en ertem az kereftfan ſcenwedel yelefōl my-
koron az the zenthſeges lelked the zenth teſtedbōl kymene
yrgalmaz en lelkemnek ō kymenety koram (†): amen Pr nr:
Aue maria 20

O wram iefus cristus ymadlak tegedeth pocolra léézallot-
tat es foglyokoth || ky zabadeitottath kerlek tegedeth néé hagi 180
engemeth oda menny amen: Pr nr: Aue

Vwram iefus cristus ymadlak tegedeth halottaybol fel ta-
mattath: ees athya yſtennek योग्यara ŵlteth: kerlek (cc) teged 25
yrgalmaz nekem: Amen: Pr noſter: Aue maria

zenth bernaldh zolthara

181

Vr iſten az en ſceimeymeth meg wylagofoythad (†) hog zonha
bynnek halalaban el néé alogyak ne valamikor mondhaſſa az
en ellenſegem meg giōzem ōth 30

Vr iſten az te kezeydben ayanlom az en lelkemet mert ||
meg waltal engemet ygazfagnak wra yſteneé 182

Zoltam en ūyelwe(l)mben eſmertetſd meg az en wegemet
ees az en napymnak zamyth ky legen hog thwgyam my fog-
wan legen nekem 35

- 183 Vram tegh velem loban ielth hog lassam kyk gwlól||tenek
engemeth es gyalasztallanak (†) merth wram the segeitettel en-
gemet
- Vram the tórted zaggattad az en kótelymeth azerth tene-
ked aldozok dycheretes aldozatwal ees az wrnak néuet hywom
- 184 Vram en nekem twled tauozafim || el wesscenek mert nyn-
chen ky kereffe az en lelket the hazzad ywóltek vram ees
azth mondani te wag en remenfegem nekem rescem legen az
eleweneknek földében
- 10 Vram dycherienek tegedet menden dolgayd es az the zen-
thyd algyanak thegedh
- 185 Beatus augustinus fecit hanc oracionem quam si
quis legerit aut super se portauerit nullus ini-
micus ei nocere poterit. et illa die nec igne
15 nec in aqua nec veneno mortifero morietur neque
nocebit et cum anima de corpore egressa fuerit
infernus eam non possidebit
- 186 Abrahamnak † isaa-c-nak † iacob||nak istene † halgas meg
engömet -te- (t)meltatlan zolga-dot simont es éressied zent mihał
20 arhangialt ky engemet oltalmazion menden nemv ellenfeg-em-
töl zent † mihał(i) zent † gabriel zent † raphael istennek zent
angeli es archangeli effedezietek en erettem istenné(n)k melt
- 187 alan zolgaiaert || Simonert. mikort az en lelket azen testemből
ky menend kerlek tikteket menyorzagnak menden hatalmassagy.
25 es angely hogy egy ellenfegem es semmi ellenfegim ne karhoz-
tallanak se ar-t-hallanak ez vton se az vt kwólól(†) sem hazban
- 188 sem az haznak kivólól(†) sem vigiazaomban sem || alalomban(†)
sem tvzben es semmi nemv helen. vram vdwózeyč engemet. ky
hatalmas vagy engem idwózenteni † en istenem † istenem † en
30 istenem agyoz † agyoz † agyoz † cristusnak keresztfaya idvezeyč
engemet atya(d)nak es fywnak es zent leléknek n-e-ueeben
- 189 amen † Ely || † ely † ely zabatany † zent † vélónk isten † marcus †
mate lukač † es † ianus † az vronknak iesusnak cristusnak
malastian es irgalmassagan. kerlek tikteket es kőnyörgők nek-
35 tek. meg(†) ewangelistak. kik égétembe el véhetétek es nyerhe-
190 tetek iesus néueben az Bölcséget es iduezse||get † atyanak † es
fywnak † es zent leleknek neveben. ky az haromsagnak tökel-

letes voltaban iel es orfagoi es iftensegnek eggyezsegeben örök-
kón örökke amen

fi m b o l u m Hyzek iftenben mendenható atyaban. mennek es
földnek teremteeben mendenek latoiaban es latlanoia||ban es egy 191
vrontban iefusban crifthusban iftennek eggyetlen fyaban es atyatos
menden vilagnak élő-t-te zűletetben iftentől való iftenben feneffegtől
való -feneffegben- igaz iftenben zűvletetben. nem teremtetben
atya iftenvel egyetemben kinek myatta mendenek vadnak ky
miérettönk emberekerth || es mi iwdvözffegönkkert meűnekből 192
lée zalla es fogantatek zent léléktől zyűléték zyz mariatul es 10
emberre lön féezwl mierettwnk poncio pilatusnak alatta hala es
el temettetek es fel tamada harmadnappon iraffokzerent es
mené meűnegekben űl atyaanak iogyan ees || megys meg iő- 193
uendő nagy dičősefegben itelni éleveneket es holtakat kinet (†)
orfaganak végé nem lézen. es zent lelekben eleueithew urban ky 15
atyatvl es fywtul zarmazik ky atyaval es fywal égetembe ima-
tatic es dičősféőltetik ki zolt profeta-k-nak miatta es ki miath
zoltak az profetak es apo-űta-loktol zer||zet egy zent egihazath 194
vallok hizek egy kereftienfeget bűwnőknek bočianatyat es va-
rok (†) halottaknak fel tamadal(t)-at- es az iőuendő vilagnak 20
itéletit amen

Aldoth crifthus kereftfan het iget meg monda.
bines népnek peldaya-t- kyaltani hagia
Crifthus (kiőniőróly) testamentom-b-a ez fől||dön marada 195
iraft rola mint ira bodog dogtör beda 25

Aez het zonak iozagat crifthus nekőnk aggyad.
het halalos nagy binnek terhet meg bočaffad
Es mind rola zarmazig fantalan agazattia (†)
zent vérednek hvllafat tőlőnk se tavoftafd

Crifthus kőniőróly raytonk meg foyt az keuelfek. 30
telhetetlen || atkozot izgat nag főlvenfég 196
Vilag veftő torkoffag bvialag iregfeg
harag minden ioth uat yay hogi filleth resteffeg

Vronk eggik toluayal elegedek zóban
monda (k) neki velem léz ma paradičombá 35

Mongyad nekem ha lezek halálnak morkaban
velem lez ma örökke fenes meniorfagban

197 Mond-a- xus || kereftfan ôtôt meuetôknek
megbočyaffad zent atiam mit ellenem töttek

5

Aldot xus kereftfan zomiuhozom (nom) monda

10

keuanfagom limbofban es az zent atyakual

Azzoniallat im neked monda zent annianak
fiad legen zent ianus legi ania ianvfnak
198 Criftus zent halalodert ne hagi go||noz tarfnak
hagi čak te zent aniadnak kerlek ne hagi mafnak

15

Es en zent angelimmal attam mit igertem:
tied legien en vélém az mit teremtettem

Valaky ez igeket hiven meg tartangia
30 (d)-t-erdépeluen zéretuen mendennap meg mongia.
Harminc napnak élöten (†) halalat meg tuggia
199 vronk || iefus zent amiat higge hog meg latya
amen

O Io iefus o kegieffeges iefus ziz marianak fya iezus. tellies
35 irgallm(am)affaggal es kegieffeggel o edes iefus te nag irgalmaf-
fagod zérent leg irgalmas nekem o kegielmefleges iefus kerlek té-
200 gedet az te dragalatus zent vered(nek)ert. kyt || az bineffökert ky
akarat ötteny hog ennekem menden bineimet el mossad es en ream
tékench te hozyad alazzatoffaggal kóniörgónk es az te zent ve-
30 rednek hullafaért kerónk es te zent neuedhez kéaltonk O iefusnak
zent néne es édes nev kóniűfleges néw iefusnak zent neue ba||toreito
201 zent new mičoda az iefus ha nem čak ydvözeytő: O ihs az te zent
névederth ivdwézeiű engémet hog el ne vezyek: es ky engémet
téremtel: Es meg valtál ne hag engémet karhoznom: kit te sem-

miből zerzel io iefus ne véfess el éngémet kit mendenható te-
remte es az te io uoltod: O || io iefus esmerd meg az mi tied 202
enbennem es az mi idegen el keűnied en rolam: O keégel-
mefleges (†) iefus leg irgalmas en vélem mikoron irgalmassagnak
vacion idee hog az iteletnek ideen: ne karhoftas: éngémet mert
my hazon azen lelkemben mikoron az örök vefedelemre zallan-
dok || mert az halotak sem dičernek tegedet es mend azok sem: 203
kik pokorra zálnak: O zerelmefleges iefus o ihs te benned hívők-
nek idvözfege(t) o iefus az te hoziad foliamo-k-n-a-k idvőzeitőie
(minket) O iefus az te benned bizadalmassagn-a-k vilagoffaga 10
-bochas- engemeth az te zantalan valastodidnak kőziben || O 204
iefus O iefus ziz mariank fya őffed enbélem az te zent malafto-
dat tudomagiodot (†) bölčefegedet zérététedet alazatoffagodat es
tistafagodat hog tegédeth tőkélletseffel zerethhőffélek tebenned
yni eluenny (†) teneked zolgalnom még holtomig te benned diče- 15
kednek (†) es kőőrkődnőm mend azokkal kik hy||vyak es zé- 205
rétik ez the zent neuedet amen

Ivdvöz leg ur iefus cristufnak zent feye rettenetes menden
hatalmassoknak miertőnk navalias bűnőffőkert tőuis koronauál
coronastatot es naadual veretteteth 20

Ivduöz legietek mi erettőnk uualias bűnőffőkert ur ihus
cristufnak kőőő hul||latot kegielmes zemei 2.06

Ivduöz légietek mierettőnk naualias bűnőffőkert vr iefus
cristufnak fok keppen ualo űimorofagot es bozzvifagot sewe-
det (†) nemefleges zemei 25

Ivduöz leg mierettőnk naualias bűnőffőkert arcvl hagiapot
es arcvl ueretet menden angeloknak es embereknek zepfe||gés 207
es kiuanatos zent őrcya

Iduöz leg mi erettőnk navalias bűnőffert vr iefus cristufnak
hécettel es méreggel itatot edeffeges zaia es zentfeges torka 30

Iduöz leg mierettőnk naualias bűnőffőkert vr iefus cristuf-
nak űyaakkon vert alazatos zent űjaka

Iduöz legetek mi||erettunk naualas bűnőffőkert vr iefus 208
cristufnak az zent kereftat az kinnak helére vifeluen farradot
zentfeges vallay 35

Iduöz legetek mierettőnk naualias bűnőffőkert vr ihus

criftusnak az -zent- kereftſan meg fézwt es ki teriedet edeffeges
kézey es kariai

209 Iduöz leg mi ere||ttónk naualias biſnőſfőkert vr iefus crif-
tusnak az kinnak ideien meg haborodot kegielmes mellie

5 Iduöz leg mierettónk naualias bñnőſfőkert vr ihus criftus-
nak az viteznek čučaiaual által öklelt dičőſeges es irgalmaffagos
210 zent oldala honnet veres viz mi valthſagonkert ees id||vezfe-
gőnkert ki folia

IDwez legetek. mi erettunk nauaſas bñnőſfőkert vr iefus
10 criftusnak imadſaginak ideien derdeplet (†) tiztelendő terdei

Iduez legetek mierettónk nauaſas bunőſfőkert vr iefus criftus-
nak az kereft fahoz zőgiekkel zőgezek (†) imadando zent labai

211 Iduez leg || mierettunk naualias bñnőſfőkert vr iefus crif-
tusnak oidalabol es minden teſteből bévzeggel ky folt zent es
15 dičőſeges vére

KERlek azert tegedet o edeffeges es irgalmazos (†) iefus
élő iſtennek zent fia hog ennekem minden bunemet elmoffad
212 es meg bočiaffad es ne hag engemet en bñ||neimert el veſnem
-es- mend azokert kikert meg fezvltel kerlek annak felette te-
20 gedet mend az te zentſeges tagaidert hog en tegedet minden
tagimal es minden herőmel es mend en lelkeimmel zeretheſſelek
es en teneked hyvſeggel zolgalhaſſak es meltoltas irgalmaffagot
213 tenned en atiamm||al aniamal batiamal hvgaimal fyaimal es ra-
konſagimal es mend az kyk nekem ualami ioual voltak ytt es
25 az őrők vilagon amen

bodog azzonnak őrőmeről valo ymadſagh

Őrőly ur iſtennek zentſéges ańńa ziz maria az őrőmmel
hog az te dičőſegednek tellies volta felvl mvla mend az zentek-
nek es angaloknak dičőſſeget: aue maria

214 Evreől fenefſeges maria őrők napnak fenes haynala az
őrőmel hog mikeppen az ideő az napfentől meg vilagoffol azon-
keppen men-d- az meńnei vdvar az te bodogſagotol meg vilagof-
ſodvan éről: amen

Őről tiztelendő ziz maria iſtenkőſt es emberek kőzőth kőzbe
215 iaro az őrőmel hog mend || az mennei dičőſegeeknek polgari
neked engednek es mikent . ő . kiraloknak zent anniat tizf-
telnek

Óróly hatalmasságos maria the zegenidnek zegetsege az
 őremel hog az (te) fellegetes istennek akaratiual az te akarato^d
 eg es mindenekben a mi az te zent akarato^dnak kelle||metes 216
 az fellegetes ur istennek kegielmefleges akaratia engedelmes:
 amen 5

Őröl (ge) kegielmefleges kiz (†) maria mend ketfegebe
éfo^kknék vigafaloia az őrmel: hog az te zent akarato^dnak
 zabatfaga mendeneknek kik neked zolgalnak es az zent neue-
 deth t-i-zftelik men-d- ez uila||gon ees mend az maas vilagon 217
 meg ayandokozza. Aue maria. 10

Őröl kegefleges ziz maria mend az teged zeretőknek vela-
 gositoia az őrmmel hog mend az zenth kar angeloknak felette
 magasztatal ees nemy kyualth keppenualo tyztfeleggel zent ha-
 romfagnak melleye helhezttel es annak || Felette menden zen- 218
 tekn-k- ees zent angeloknak vigafagat birod aue maria 15

Őröl zyz maria menden the hozdad kőőrgőknek nagh fe-
 gedsege. az őrmmel merth bizodalmas vag es bator hog az te
 őrmel (hof) soha meg nem küssebből es meg nem fogyathko- 219
 zyk mend || őrökkön örökke. amen

Antiphona Zyz maria ez wilagon zwléthók kőzöt nyn- 20
 chen hozdad hasonlatus azzońyalatok kőzöth wyragzon (†) rosa
 illatozol mykenth lilium ymagh erthőnk vr istennek zenth ańya

Versus Ekefb orchyad menden zwzeknek felette zeb
 wag angeloknal zy||zeknek zyze 220

Ez the nagh őrmelidnek myatta kiket őrökke birs kerlek 25
 tegedeth kegelmeffeges edeffeges ees irgalmasságus wr istennek
 zent ańya zyz maria hog kegelmez nekem symonnak ees mend
 en athyamnak anyamnak ees mendh en yo barathymnak ees kyk
 ennekem youal || Voltak kyk élnék kyk meg holtakees ees an- 221
 nak felette kerlek tegedet zyz maria hog őriz meg engemeth 30
 menden lelky ees testy wescedelemtől es menden rettenetes
 ees hertelen halaltul ees yelesől hol en halalomnak ydeyn lat-
 haffalak tegedet ees (tőled) teueled őrökkön őrökke meńorflagban
 vigadhaffam amen

Salve Regina Irgalmassagnakh keralne azzońya eleth 222
 edeffeg ees miremyńőnk ydwōz legh: The hozdad kealtwnk ewa-
 nak zankywethet fyay: The hozdad fohazkodonk ohaytuan es
 fyruan ez fyralomnak wōlgeben: Noo azerth my fosolonk: Az

223 the yrgal||maffagus zemeydet my hazzank fordehad ees az aldót
iesufth the mehednek gymôlcheth nékônk ez zankywetefnek
wtanna meg mutaffad oh keges oh kegelmes oh edes zyz maria
amen

5 Criftusfnak fel thamadafarolualoymadfad: kynek
224 hwzon negh ézér eftendeyg || walo bolcha (+)
wagyon

Vram iefus criftus edeffeges afa az ôrömnek zerelmenek
okaert mef ôröme wala az te edeffeges anyadnak mykoron neky
10 yelenel az hwsueth napyan eyel es yelesöl az ôrömnek okaerth
mef ôröme wala mykor tegedet lata the yfteny feneffeged zerent
225 kerlek || thegedet hog tesséfeych meg engemet zent leleknek
heeth ayandekywal hog énéfbethéfféthéffem the akarotodót
mendh en eletemnek napyban: Pr nr: aue maria

15 Oracio valde vtilis ad xpm propter peccata ve-
nialia et mortalia et peticio eorundem habere
indulgencyas XXXIII annorum

226 Ôrök mendenhato iftenfegnek aldót zent fya iefus ky
embereknek bŵneyrt ees ez wilagnakh ydwezsegeyrt magaas
20 kereftfara fel magasztatal kerlek tegedet en edes iftenem en ze-
rethô meg valtom az the yo woltodert kegelmeffegederth dra-
227 galatus zent werednek hullafaert || Zent tōuis coronadnak
wyselefeyrth es zenth halalodert: es az the zeplôtelen zyz zent
anyadnak ô heeth keferôfeges zent epefegeyrt ees zent zere-
25 thethyert lég irlalmas ennekem bŵnôfnekh maa ees halalomnak
ydeyn. amen

228 Kerlek wram ihs criftus az te zent || kenoderth az te dy-
chôfeges halalodert az zyz marianak ô nag epefegeyrt hog oltal-
maz meg az ôrök halaltwl ees el ne zakas az the zent orzagot-
30 thul az ôrök dychôfegtöl ees az zenteknek ô tarfafagytul
amen

Dychôfeg wram iefus teneked ky zyletel zyz mariatol ||
229 afatwl ees zent lelektöl mend ôrökkôn ôrökke-amen

Zenth kereftnekh yegynek myatta my ellenfegônktöl oltal-
35 maz mynketh my iftenônk amen

Vala mely ember halalanak ydeyn meg olwaf-
fangya awag meg oluafstatty a thehath ketfegnel-
kûl meñorfaba meggyen

Kerlek vram ihs cristus az vizes verednek hullasaert bo-230
chaffad meg menden bûneth ez sceggen embernek: amen pr nr: 5
aue maria

Kerlek az harom waffceg kôzôth fewggesederth tetergesed-
erth (†) bochaffad meg a kynth ees kyre menendô volna. amen
Pr nr: Aue maria

ste Kerlek vram ihs az nag scretedyt (†) hog ez wylagon 231
cremtôd embere lól ees meg waltad ez scegennek meñorfag-
bodogfagath: pr nr aue maria

Idwez leg edeffeges vram iefus cristus athya istennek ygge
azzoñonk zyz marianak fya elô istennek baranya ez vilag||nak 232
ydwezfege byzon teft kegelmeffegnek ky folyo kuthya 15

Iduez leg kegelmeffeges vram ihus cristus angeloknak dy-
cherethy zenteknek dychôfege bekefegnek latafa telles yftenfeg
byzoñ ember azzoñonk zyz marianak viraga es gymôlche

Idwez leg kegefleges vram iefus xpus || afa istennek fenef- 233
fege bekefegnek feyedelme menorfagnak kapuya elô kenyr ziz 20
marianak zylethô istenfegnek édeñe

Iduez legh irgalmassagus vram ihus xpus: meñorfagnak
wilagwffaga: ez wilagnak ywtalma: nekônk ôrômônk: ees wiga-
fagonk angeloknak || keñere (zyzeknek) zûnek widamfaga zyzek- 234
nek keralya es matkaya 25

y madfag Idwez leg kegefleges vram iefus cristus edef-
feges edeñ bizon igazfag nekônk erdemônk felfeges scretetet sce-
retetnek folyo kwtya bekefegnek edeffege byzon nywgadalom
ees ôrôkke walo eleth Amen

dôgh halalrol walo ymadfag walakymenden naph 235
meg olwaffa [attol ez] ymadfag [el tavoztatya a dôgh
halalt]

Ôrôk mendenhatho istennek hatalma. az meg fezôlt cristusnak
hatalmanak erdémé: iefusnak (erdeme) bekefege hywthnek erôffege:
nemes azzonyonk zyz marianak tyztalaga: oltalmazzon wedelmez- 35
zen engemeth || simonth menden nemô dôgh halaltwl: es az hertelen 236

halaltwl afa † fyw † zenth lelek † dychôfeges zenth haromfag :
 Ez vtan mongy ôth pater nofterth : es heeth Aue mariath

O kegees zyz maria
 the wagh zeph tyzta rofa :
 5 bynnelkûl fogantatal :
 mert menbôl te adatal ||
 237 aúyadtwl mykorth zyletel
 iftenthól vgh tyzteltetel
 hog meheben meg zenteltetel zeretettel ypôltetel
 10 kethsegnelkw̄l credeth b̄wntôl zepplôtelen ôriztetel :
 zyz maria ekes wiola
 b̄wnôffôknek wygafaga

O kegees zyz maria
 the wagh zeph tyzta rofa
 238 zenth haromfagnakh || leanya (†)
 iftennek edees annya :
 gabrielnekh mykoron the hûl
 zyzefegedben ippôlel
 malaftwal ottan megh telyl
 20 chwdalatus az zyzefeg kywel erdemled
 iftenfeget mehedben wg vifelhetned :
 zyz maria ekes wiola
 b̄wnôffôknek wigafaga

O kegees zyz maria
 25 the wag zeph tyzta rofa
 239 zeplôtelen || meg maradal (†)
 iefusht ha nekônk adad
 o mef melto zyz the akkor lól (†)
 mykor iftent embert z̄wled
 30 merth [im] angelok ymadanak fceretenek tyftelenek
 zolgalanak [teged] mendeneknek bodognak hyrzetenek :
 zyz maria ekes wiola
 b̄wnôffôknek wygafaga

O kegees zyz maria
 the wag zeph thyzta rofa
 meńeknek || dychõfege 240
 zenteknek nag õrõme
 halalod mykort kõzeleytwen 5
 fyad ihus wg scerete
 hog halalodra léé yõwe
 angeloknak martyroknak patriarchaknak
 mend az zentheknel felette magasztatal
 oly õrwendes (†) az the zenth fyad 10
 [es] mend õrõkkõn õrõkke:
 Amen

Nemes azzońńom zyz maria yftennek || dychõfeges zent 241
 ańńa angeloknak azzonnya zyzeknek wyraga: földõn walo bűnõs
 nepnek remenfege purgathoryumbely halottaknak hyedelme: 15
 kerõnk nemes azzońńyonk zyz maria ez napon es ydõnek men-
 denkoran: fogadyad ez ymadfagokat ees nyeryed nekõnk zent
 leleknek malaftyat || kynek myatta ez may zent ygeket halhaf- 242
 suk erthesswk tarthaffwk lelķõnknek wduõzfegere es bűnõnknek
 bochanathyara amen 20

Idwez leg iftennek zenth teste zenth oltaron aldoztatol:
 afa iftenthõl adatal es zyletel zeplõtelen zyz mariathwl

Gabriel archangyal myath marianak || meg wzentetel yfayas 243
 propheta meg monda zent leleknek malaftyat myath

O the dychõfeges [zent] testh the wag az õrõk iften ky 25
 aldoztatol oltaron papy kezthõl zenth halalodnakh emlekeze-
 tyrõl

Ez az angeli zenth keńyr ky mariatwl zwlethel walaky
 ezt nem hyfy karhozykh || menorfagbol ky rekestetek 244

O meńney nagh dychõfeg paradychomnak gymõlche ma- 30
 rianak zenth fya zeph iefus vilagofohadh meg az my el-
 mõnkõth

Zeplõtelen zyz maria kegees cristusnak zenth annya zent
 haromfagnak leanya zeph || rofa nyer irgalmath ez naph myne- 245
 kõnk Amen 35

O dychôfeges azzoñ o meñorfagnak keralne azzonnya o ke-
 gelmefsegnek ees irgalmaffagnak feye o meñorfagnakb vilagof-
 laga o paradychomnak edessege o iftenfegnek vigafaga o ange-
 246 loknakh dychôfeghe zenteknek || ôrome zyzeknek coronaya ne-
 5 ked azzonnyom dychôfeges zyz maria ayandokozom maa ees:
 ydônek mendenkoram: en lellemeth es testemeth: ees mend en
 elethem(nek)-et- halalomath ees fel thamadafomoth merth the
 247 wagh aldoth ees ôrôkkôl megh marach egettlen || egh fyadwal
 iefufual cristufual ky wag aldoth mend ôrôkkôl ôrôkke Amen

Contra febres

10 xpus regnat † xpus inperat xpus vincit † leo de tribu Iuda †
 libera symonem ab omni malo et febre hac in nomine pris † et
 fily † sptuffeti † Amen. pr nr: Aue maria Credo in deum
 248 Contra febres cristus orzagol † cristus paranchol †
 15 cristus gôz † orozlan iuda nemzetebôl zabadoychad megh symont
 menden nemô gonoztul ees ez hydeg lelestôl afanak † es fyw-
 nak † es zenth leleknek newebe † pater: nr. Aue maria Credo
 249 morbos curat febres sedat demonesque || fugat et membra para-
 litica glutinat In nomine pris † et fily et sptuffeti † Amen
 20 Vram iesus cristus ky the zepfeges orchadwal megh nees
 mendeneketh: thekench en ram ees irgalmaz meg ennekem ees
 az the orchadnak meltofagaerth zabadoh meg engemeth nawolyas
 250 bwnôfth menden || bwneymbôl a menth the kegelmeffegedh
 thwgya az en zwkfegemeth: Itten ky meg owaffa ez ymadfagot
 25 harmynch naph eghmas wthan myth ystentôl ker kethfegnekwl
 meg nyery Amen

My wronk ihus ^ecristufnakh bekesege legen en welem amen
 251 o ñyl almeg zent illés || prophetanak hatalmanak myatta o ñyl
 almeg my wronk iefusnak hatalmanak myatta né yaroñ en hoz-
 30 zam o ñyl almeg marianak zyzefegenek myatta ees zent Ianus
 baptiztanak feyenek myatta ees iftennek zent apostolynakh
 martyromynak zyzeynek ôzwegynek angyalynak myatta o ||
 252 ñyl almeg my wronk ihus cristufnak newenek myatta o ñyl
 almeg ah harom waffcegeknek myatta mellekh my wronk ihus
 35 cristufnak labayth altal zegezek o ñyl almeg az touis coronanak
 myatta mel my wronk ihus cristufnak éróffen feyeben wonatta-

mene az 6 ellenfegy k6z6th lucas marcus matheus zent Ianus ees
 mend zenthek 6rizenek engemet nyawolalth bwn6sth My wronk
 261 ihus xpufnak kereftfaya zent yfayas || profetanak meg mw-
 tatafa: Salamonnak Ionatafnak ees danielnek tyzteffege es
 5 zent harom fceemelnekh yelen wolta afanak ees fywnak ees zent
 leleknek legenekh maa en k6z6ttem es mend en ellenfegymk6-
 z6th vram ihus xpus leg en oltalmam eyel ees nappal testemnek
 262 ees lellemnek hog 6rizenek engemet || menden gonozok-
 nak felette vrnak neweben amen: vram iften legh kegelmes
 10 ennekem bwn6stnek fymonnak az the meltatlan zolgalo fyadnak
 ees legh en 6riz6m mend en eletemnek napyban abrahamnak
 iftene yfaacnak iftene. Iacobnak yftene bochaffad en segedelem-
 263 em-re zent || miha! archangyalth ky engemet megh oltal-
 mazon menden nem6 ellenfegymt6l lathatlanokthwl nem la-
 15 thathlanoktwlees Amen: Oh zenth miha! archangyal az yften-
 nek malaftyanak myatta melfet erdemlel teged6t ees kerlek
 zenth raphael iftennek egettlen egh fyara ez wilagnak meg
 waltoyara zabadoh engemet maa menden gonoztwl es hertelen ||
 264 halalthwl zenth raphael zenth gabriel es mend me6orfag-
 20 bely zentek segethek engemet bwn6sth ees mendh me6ney
 Iofagokh az 6 hatalmaffagoknak myatta legenek ennekem seget-
 feg6l hog fem egh ellenfegh engem karhoztaffon. fem hazban
 fem haaz kw6l6l fem ewen fem ywan fem fekwen fem vygyazwan
 265 fem alwan || criftufnak kereftfaia tawoftaffa el en ellenfegy-
 25 meth: g6z orozlan iudanak nemzetybel6l (+) yffenek gwker6
 alleluya: Amen ez wilagnak ydw6zeyt6 ydw6zeyeh engemet: ky
 az zent kereftfanak myatta megh waltad segedfegh legh ennekem
 en iftenem criftufnak kereftfaya ydw6z6h engemet criftufnak
 266 kereftfaya oltalmaz || engemeth criftufnak kereftfaya 6riz enge-
 30 met ees zabadoh engemet mendem gonozthwl 6r6kk6n] 6r6kke:
 Amen Athyanak ees fywnak ees zenth leleknek neweben Amen:
 legen:

Igaz byro iefus iftennek fya the wagh wram kerafoknakh
 keralya ky orflaglas athyawal koronkenth ees zenth lelekkel
 267 melto legh wram en ymadfa||gomoth hallany- ees kegelmeft
 fogadny ala l6ytel wram yften me6nekb6l zyznekh meheben oth
 fogadal byzon testeth magadnak: ez wylagnakh ydwezsegeyrth
 fceemelyed fceerynth megh waltod wram yften az the teremtettedh

zeghen bynes adamfyath az the artatlan zenth werednek hulla-
 faul the zenth kenod || legen nekem oltalmam ko-ro-nkent walo ha- 268
 burofsagtwl lakozhaffam en wrani iften the zolgalatodban the zent
 yrgalmad legen nekem oltalmam hog en elmemet en ellenfegem
 néé haboreythaffon (†) o alnokfagawal néé fcegenkedyed wram 5
 yften en testem néé karhözsek wram yften en lelkem || az alnok- 269
 fagws törüennek myatta te zent yoggodwal te zent hatalmadwal ky-
 wel meg tőredh pocolnak kapwyath tőryed meg wram yften en
 elmemnek gŵkerezethyt (†) akarnayak megh foglalnya fcegen-
 kedyenek azokees meg fogyatkozsanak kyk akarnak engemet el 10
 westenye oh yo || iefus o nemes iefus o dychō iefus o yrgalmas 270
 iefus o kegees iefus deh néé akary engemet el hadny halgaffad
 megh en kealtafomoth ees en fcegenfeghes gyarlo ymadfagomot
 kyk engemeth gŵlōlnek az gŵlōlōketh tawoztaffad el en thōlem
 the zenth kereftfadnak wram || iften o yegé ōrize meg en 271
 elmemeth te zenth dyadalmas zazlod agyon ennekem dyadal-
 math hog en ellenfegym engemet meg néé gōzheffenek ees men-
 den nemō ereiecthōl el tawoztaffanak ylō yftennek zenth fya
 iefus xpus yrgalmaz ennekem angeloknak wra yrgalmaz ennekem ||
 kerōnek fymonnak wram yften bochanatnak adoya legek (†) zent 272
 haromfagh ky mondatol egh yftennek dychertetet egh afawāl
 legen dychōfegh teneked wram ihus ōrōkkōl ōrōkke Amen

O nyl parancholok teneked almegh my wronk yefus cristusnak
 gōzedelmenekh myatta ees az zenth || ewangelistaknak myatta 273
 O nyl almeg zenth martyromoknak ees confessoroknak erdeme- 25
 nek myatta o nyl almegh zenth zyzeknek ees ōgwezeknek (†)
 ees mend meñorlagbely zentheknnek erdemenek myatta paran-
 cholok teneked hatalmas nyl my wronk iefusnak zylethesenek
 myatta || es my wronk ihus cristusnak ōth mel febenek erdemenek 274
 myatta ees mendh meñney zent wdwarloknak myatta es bodogh 30
 zyz marianak theyenek myatta mēllem emlethe my wronk iefus
 cristus th es iftennek menden zent thytokyanak myatta mykeppen
 yftennek bodog zŵlēye zŵle || my wronkath ihus cristus th nem 275
 érezwen ferelmeth azonkeppen thé ees aly laffan hog meg néé
 ferthefled yftennek zolgalo fyath fymonth my wronk iefus cris- 35
 tusnak myatta Amen

O keth élo thōr o the lancea o thŵ mend kōzōnfeges feg-
 werek ky emberi allatoknak artatok || parancholoth (†) en tŵ- 276

nektek hog felfele yarolyatok cristusnak kyn scenwedefenek zŵle-
 tefenek meñben menefenek myatta ees parancholok en thŵnekték
 my vronk iefus cristusnak meg fogafanak bozsofaganak fohaz-
 kodafanak es menden nemô kyn scenwedefenekh [miatta] kyket
 277 scenwede my || vronk ihus xpus ô zenth halalanak ydeyn ees
 az zenth kereſthfanak myatta yeleſben yſtennek az rettenethes
 yteletnek napyanakh myatta hog engemet meg nee fertheſſetek
 ees meg nee banthaffatok az yſtennek zolgalo -fyat- ſymonth o
 278 melto zent kereſtfa ayanlom en teneked || magamoth maa ees
 10 ydônék mendenkôran the hozzad ferkezzek (†) nee hallyak mel-
 tatlan halalwal: Amen

Aue maria

Idwezleg maria: malafthwal tellyes: wr wagyon te veled:
 te wagh aldôt: azzoñallatôknak kôzôtte: ees aldôt the mehed-
 15 nek gymôlche iefus cristus Amen

279

Pater noster

My athyank. ky wagh meñnekben: zentelteſſek the ne-
 wed yôyôn te orzagodh legen te akarathod mykeppen meñben
 ees földôn: mykeñerônköth menden napyath aggyadh nekônk
 20 maa ees bochaffad mynekônk my wethetônköth mykent my es
 280 bocha||thunk nekônk weteteknek: ees née vig mynketh kefer-
 tetbe deé zabadoh mynket gonozthwl Amen

Credo in deum

Hyzek yſtenben: mendenhato afaban: mennek ees földnek
 25 teremtôybe: ees iefusba: cristusba ô fyaba: my egh wronkba:
 281 ky fogattatek zenth lelektôl: zŵletek zyz mariathwl ken||zatek
 poncio pylatus alath: meg fezôle: meg hala ees eltemettetek
 zalla poklokra. harmadnap halottaybol fel tamada: mene meñnekbe.
 ŵl mendenhato afa yſtennek yogya felôl: onnan megh yôwendô:
 30 ytelny eleweneketh ees holtakot Amen
 282 Credo in ſpm || Hizék zent lelekbe: kereſtyen zent
 eghazat zenteknek eggeſſeget bŵnôknek bochanafa teſthnek fel
 tamadafa ees az ôrök elethet Amen

Maria mater gracie

Maria malaftnak annya: Maria yrgalmaftagnakh annya
my ellenfegõnkthõl oltalmaz || halalonknak ydeyn hozyad wegh 283
zyz maria

Maria zyzeknekh wiraga: nyeryedh nekõnk menden bñ- 5
nõnknek bochanatyat: ees az the zent fyadot engezteffed Amen
zyz maria

post pater noster oracio

Kerlek tegedet wram ihus [az] keferõfegre || kyt fceenwedel 284
en ertem az kerefthfan yelennen mykoron az the zent lelkedh ky za- 10
kada derekadbol yrgalmaz en lelkemnek õkymenefe ydeyn Amen

Breuter post aue maria

Azzonyom maria wronk yefusnak zñleye bñnõfnepnek nagh
remenfegre || pvrATORYUMBELY halottaknak hyedelve nyeryed 285
nekõnk bñnõnknek bochanathyath lelkõnknek ydwõzfegeth: ees 15
zenth leleknek malafthyath Amen

Post aue maria in fermone

Irgalomnak aña maria: Afa yftennek yeges leanya: Wr
ihus criftusnak || zñleye: zenth leleknek lakodalma: zent ha- 286
romfagnak zekefhele: Meñúey zent angeloknak zeretõ zent az- 20
zonnya: profetaknak elethe: Apoftoloknak doctora: Martyroknak
palmaya: Confefforoknak thanofaga: zyzeknek wiraga: õzwe-
geknak dychõfegre: Hazafoknak fcegedel||me: Pwrgatoryumbely 287
halottaknak hyedelve: Fõldõn walo bñnõffõknak nagh remen-
feghe paradyehomnak geñerõfeghe: Meñorfagnak kapwya: kerõnk 25
nemes azzonyonk zyz maria Ma es ydõnek mendenkoron tamady
the zent fyadnak elõtte ez may || zent ygheket egetembe hal- 288
haffwk halwan tharthaffwk lelkõnknek ydwezfegere: bñnõnknek
bochanathyara: O kegees zyz maria tamagh mellettõnk maa
mendenkoron ees halalonknak ydeyn Amen

Idvez leg kegelmes zyz: napnal fenefb zeb az chyllagnal: ||
yfthennek kegelmes annya: lepes meznel edefb rofanal py- 289
rofb lylyumnal feyerb: menden yozagh tegedeth meg ekefõyth
menden zent teged tyztel meñorfagban felleb walo Amen

Ista oracio habet indulgencias XXIII annorum
et est satis approbatum per summos pontifices

290 O edesfeges zyz maria tengernekh chillaga. ez wilagnak
meg wilagofoytoya wilagofohad meg az en elmemet esmertes
15 meg az the edes fyadwal az iefufwal O edesfeges zyz maria
mykoron az en lellem en testemtől el tauozyk oltalmazad po-
291 kolbely ellenfegtől meltoltassad meg || erőfeytenye zenth három-
fagnakh hűtyben ees néé hag kethfegben esnem Amen

zenth ambros doctor: ees zenth aguston doctor:
10 ez te deum laudamus zerzette zenth leleknekh
malaftyabolees magyarfaga ez modon
kőwethkezyk

292 Isten teged dycherőnk teged wrnak my es vallonk Teged
293 örök isten menden földi allat dycher Teneked || meűney angelok es
15 meűney feyedelmek Teneked cherwbin es seraphin mendenkoron
294 enekelnek Zenth isten || Zent wr Zent vr isten dychő keraf Telles
meűorsag es föld felfeges dychősegeddel Teged apostolok tarsag-
295 gal (†) || dychernekh Teged zent pfetat (†) vigafaggal dychernekh
296 Teged kyn vallot martyrok kyk eretted meg holtak || Teged
20 ez vilag scerenth anya zent eghas dycher Felfeges magafagnak
297 ő yftenet My tyztelendő || wronk egetlen eg fyadot Zent lelked
mynket meg vigasztalyon Te cristus vag dychő keraf Te afa ||
298 istennek vag örökseges fia Te meg valtafra emberseget fel venni
299 marianak zent mehet nem vtalad Te || örök halalt meg gőzuen
25 meűney zent kapukoth nekőnk meg újtal Te űlz istennek iob-
300 iara || afaanak dychősegeben Hyzōnk el yőwendő byronak Teged
301 azerth vram my kerōnk hogh || mynket sēgēl kyket zent vered-
del meg valtal Zentid kőzze örök dychősegeben mynketh zam-
302 laf || Idwezebed té nepedeth vram isten es meg algyad the ma-
303 radekydat Es tarch meg mynket es el || fel vyg az örök dychő-
segeben Menden naponkent teged vr isten dycherōnk Es vram te
304 newedet || örökke mend örökke dychernekh (†) Meltol vram if-
305 ten mynketh őryzned ez napon bynnel kwl || Leg yrgalmas
vram isten bwnőfōknek leg yrgalmas nekōnk Legen the zent
306 yrgalmaffagod || my hozzank merth mynekōnk te wag ol-
307 talmwnk Te benned byzōnk wr yfthen || azerth örökke my
elōnk Amen

de sancto ladiflao

Salve benigne rex ladiflae vnice plebis dulcis patrone regis regum gema preclara syderum || celi prefulgidum fidus 308

Idwezleg kegelmes zenth lazlo kerał
magyaroragnak edes oltalma 5
zent kerałok kôzth dragalatws gông
cyllagok kôzôth feñesseges cyllagh

Tu trinitatis cultor fidelis ihu xpi vestigia terens sptuf-
sancti || vas tu electum electe pugil alme marie 309

Zenth haromfagnak vag the zolgaya 10
iefus cristufnakh nyomdoka kôwety
thè zenth leleknek tyzta edeñe
zyz marianak valazthoth withezé

Tu nam hunnorum regia proles regum sanctorum speculo ||
fulges genitor tuus rex pius bela. vt more patris rex pius 310
fores

Magyarorzagnak wag keraly magza-t-fa
zenth keralyoknak fenes thw̄kôre
teneked afad kegees bela kerał
hog hozza kepefth kegees kerał lennel 20

.. nobis natus palonico regno datus prefragio 311
... gno esque (†) renascebaris fonte salutis nomine aui dictus
ladiflaus

Nekônk zylethyl lengel orfagban
meñbôl adatal nag čuda keppen 25
mafzor zyietyl zent kéréfth wyztôl
ôfôdnek neven || Lazlo lôn neved 312

Tuque cun tener et rex bela in pan
ut te laudarent patria regna vnicum scilicet atque celicum

Mykron meglen germegded volnal 30
ky hoza bela kerał yo magyarorzagba
hog dychekednel the keth orzagban
magyarorlagban es meñorlagban

Tu residisti bihar waradini vrbis futurus dulcis patronus 313
tu construxisti templum marie quo nunc quiescis omni honore 35

- Le telepedel bihar waradon
 ah warwfnak löl edes oltalma
 314 templomoth || rakatal zyz marianak
 kyben mofth úywgozol menden thyfteffegwel
 5 Te circumcingunt inperatores prefules reges cleri barones
 oleo fudat sacrum sepulcrum ossa teguntur auro fulgenti
 315 Kõrnöl fekefnak téged chafarok
 pŵŵpõkõk keralyok ees Iobbagy wrak
 olay zarmazyk zenth koporfodbol
 10 tetemed foglaltak az zeph far arañbol
 Te wenerantur cultu diuino facer clerus et pleſb deuota te
 316 ad honorant || regna terrarum ettenim laudant astra te celi
 Teged dychernek zent zolozmawal
 papok dyakok ees varwſnepek
 15 teged földnek kerekſeghe
 merth teged dychernek yſtennek angely
 317 Tu gloriaris regio trono ymago ſita est in muro || alto
 ſplendet vt ſol fulget wt aurum haud ſat est viſus te con-
 templary
 20 Te dychededel keraly ſeekedben
 keped fel tõttek az magas kõ zalra
 fenlykh mynth naph ſalyog mynth arañ
 nem elegezyk ſenky teread nezny
 318 Tu wltw plenus et rubicundus tu et aſpectu deſiderabilis
 25 in verbis dulcis tu manu fortis deicis cunctos tecum dimicantes
 Te archwl teſſes zep pyros valal
 tekentetedben embereknel kedweſb
 bezededben ekes karodban érõõs
 319 lam || mendenth the eytez ky teweled kŵzdyk
 30 Tu menbris ſanus forma decorus humeris tuis alcior cunc-
 tis ſpecie ſola inperio digna corona ſancta the rite cernit
 Tagodban ekes thermetedben diſces
 valladtwl fogwa mendeneknel magafb ||
 320 čak zepſeged chafarſagra melto
 35 hog zenth corona teged meltan illeth

Tu carne purus mente preclarus tu corde audax more leonis
ad hoc es dictus bator ladiflaus cum adhuc Iuuenis etate
fores

Testedben thyzta lelkedben feñes
zy||wedben bator mykenth wäd orozlan 321
azerth newezthek bator lazlonakh
mykoron meglen yffwydad volnal

Te elegit virgo maria predotauit gratiarum donis vt custodires
et gubernares legatum sibi hunicum regnum

Merth walaztha az zyz maria 322
meg dychôythe fok yo ayandekkal
hogh te ôryzned ees oltalmaznad
neky ayanlad yo magyarorfagoth

Tuque fulcitus regna corona Iridiatus (†) sptuffecto comitabaris
mores paternos rofas le||gebas corona stipebas 323

Feyedben kele az zent corona
meg batoreyta teget az zent lelek
kezded kôwethni afadnak elethet
rosakoth zaggatal coronadban fyzed

Vny laudate sanctum ladflaum quia meretur || a nobis 324
laudem laudent eum angeli. dicentes Salue benigne rex ladiflae

Dycherw̃k magyarok zenth lazlo keralth
byzoñ erdemly my dycheretônkkôth
dycheryw̃k ôteth angelok mondwan
Idwezleg kegelm̃es || zenth lazlo keraf 325
Finis

de beata virgine oracio

Inperatrix gloriosa plena laudanth titulis potens et inperiosa
canticys angelieys Iure commendaris mater et regina prole
nunc grauaris tuo nos || configna virgo mater deo digna 326

Dychôfeges zyz maria
dycherethwel wag telles
hathalmas wag es felfeghes
angely tyztelfegwel

meltan dycherteffek
 meñorfagnakh azzonnya
 ayandekoz mynketh
 327 az te || zenth fyadwal
 5 keges cristufnak zent annya

Peccatorum medicina salus es hominibus rosa vera sine
 spina castitatis lilium respice quos posco mater dei veri me pec-
 328 casse nosco || miserere mei consolatrix Sancte spei

Bynesnepnek orwoffaga
 10 thewôlgôknek ydwezseghe (†)
 byzoñ rosa tōwysnekwl
 zyzeknek lylioma
 engageded myth kerōnk
 Igaz istennek annya
 15 merth bwnôffók wagyonk
 329 yrgalmaz || mynekōnk
 remensegnek wygafaga

O dilecta preelecta fer solamen miseris claritatemque per-
 fectam confer quam desidero reuoca errantem ad vyam verita-
 30 tatis ad te exclamantem gemma castitatis templum sancte
 trinitatis

O scerelmes zyz maria
 330 aggyad nekōnk myt || kerōnk
 hog leheffōnk meñorfagban
 25 ystennek mynth zentywel
 es hozzad az wttra
 tewelgō bwnôffókōth
 az kyk hozzad byznak
 zyzeknek wyraga
 30 zenth haromfagnak temploma

cantilena

- Angeloknak** nagfagws azzonnya.
Wr ihufnak bodogfagws Annya:
 meñorfagnak zephfeges || aytoya (Ÿ): 331
 paradychomnak vagh zeles kapwya
- Ÿ N**eked zolonk zyzeknek viraga: 5
 mend zenteknek oly nagh vigafaga
 angeloknak ô nagh tyztafaga
 (paradychomnak) patriarchaknak ô nagh dychôfeghe
- Ÿ D**ychekedyel angeli zekedben.
 feraphynnak zenth zeretetyben. 10
 kerwbynnak nagh bôlchefegheben:
 zekefeknek bôlch yteletyben
- Ÿ R**ead neznek zenteknek zemey: 332
 es veneknek keferwes zŵwey:
 es arwaknak nyomorolth yhay: 15
 bŵnôffôknek ohayto lelkey
- Ÿ E**fedezzel my nagh ygazfagonk:
 hogh my zwônkert my nagh batorfagonk:
 zent fyadnak my nagh tyzteffegônk:
 halalonk-rol-(nak) my nagh remenfeghônkh 20
- Ÿ A**ldoth the legh ihufnak daykaya:
 zenth athyanak draga kench tartoya:
 zent leleknek ô megh nywgoztoya
 ygazfagnak megh vylagofoytoya
- Ÿ S**cegefed megh the benned (bozo) byzokot: 333
 engeztef megh az apostolokoth
 fordeych hozzank az martyremokoth:
 tereych hozzank az confessorokoth
- Ÿ D**ychôfeghes zenteknek mondafy
 zenth haromfagnak nagh tytheus tenacy: 30 /a

apostoloknak zent predicalafy:
martyromoknak nagh zok kyn vallafy

334 **Ÿ Emlekezzel** angely esefröl:
emlekezzel ewanak vethkeröl:
emlekezzel az || nagh vyz özönröl
nyer (yrgalmath) kegelmeth az nagh vr yftentöl

10 **Ÿ Syradalmas** nekönkh my elethönkh:
es mynekönk my fok vetkezetönk
rettenetes nekönk vethkezetönk
ha te nem lees nekönk my nagh feeghedelmönkh

Ÿ Arwafagnak kegyes taplaloja:
özwegeknek megh oltalmazoya:
zeghenyeknek megh gazdagheytoya:
zankywetefeknek megh bodogeytoya

335 **Ÿ Syradalmas** || nekönk zwletetönk:
fwgelmes (†) fok hywolkodafonk:
rettenes nekönk bay vywafonk:
ha the nem lees nekönk kegyes taplalonk

20 **Ÿ Azzonnyonkh** (†) zephseghes thwkköre:
ferfyaknak tyztes gözedelme:
halottaknak nagh hyedelme:
ördögöknek ő nagh töredelme

25 **Ÿ Rolad** zolnak zenteknek mondafi:
zenth haromfagnak nagh tythcus tanacy:
apostolonak zent predycalafi:
martyromoknak dyadalmastaghy

336 **Ÿ Halottaknak** || megh zabadeytoya
törököknek megh nyomoroytoya
keralyoknak yo tanach adoya
magyaroknak megh oltalmazoya:

30

✠ **E**zt zerzetek pestnek varofaban :
vgyan ottan zent peter vcayaban :
zwleteth vtan el mwlth ydöben :
ezer öth zaz ees nyolch eftendöben

✠ **L**egen hala az zent haromsfagnak :
azonkeppen az aldoth ihufnak
legen hala az zyz marianak :
velem || özwe mend az bodogoknak
Amen

5

337

Cantilena

Feelmes zŵonek enghem aleytatok
 reghy yo barathym nekem kyk valatok
 gyakorta zeph zowal hozzam yarolatok
 enghem meg chalatok

Rementelen dologh ky hazwgnak hyzen
 merth zeph bescedewel chak soth tóled vescen
 awagh twl maffelól ellenfeged lescen
 raytad scegent tescen

338 **Ÿ** azok nem gondolnakh ez yI bescedekkel
 ky magokoth kelletyk hyzelkedesekkel (†)
 nyayafon bescelnek ő feyedelmekkel
 el vesnek nyelwekkel

15 **Ÿ** Nagh vrak kyk vattok zolok ne bannyatok
 feyer zeph ezŵstós ekes thŵ zablyatok
 vele pogan nepeth kerlek ne vagyatok
 es thŵ ne banchatokh .

339 **Ÿ** Cyntalan dölgekoth tŵ ne zerezetek
 fodor hayatokoth meg féé fefölyetek
 dyakok || el mentek leanyokoth neztek
 scegenfeggel nõztók

20 **Ÿ** Wgedeth ne vyfellyed egh hazy papokkal (†)
 mert ha bewethethe magathi nyayassagra
 nenkel neky penzed vygad leanyodwal
 megh chalnak zawokkal

Ÿ Serenyen futamnak tancban az leanyok
 nylwan oth megh lathywk az ő yamborfagyth
 fertelen ha lend az ő yamborfagok (†)
 oth el hol partayok

- ✧ **C**epkek (†) hazatoktól meſſce ne lepyetek 340
 ydōnek yawaban tykakoth ŵltōſſetek: (†)
 ſcemerem kapalny bōchōth rengheſſetek
 awal el elhettek
- ✧ **S**amſomnak aleyta az por önnön magat 5
 latod nagh haragyath nem tyztely vrat
 fogyad megh zakalath veddel chak yozagat
 megh alazza magath
- ✧ **A**z korth az papoknak vala tyzteſſegek
 mykoron egezlen al vala zerzetek 10
 tawol vala tōlōk gallerus kōntōſōk
 veres (p) beretrayok
- ✧ **P**enztōl el futamtak zwr||ben be ōltōztek 341
 zepen ha beſcelnek keweſeth nem veſnek
 forentokot kernekh ladaban gyōthnek (†) 15
 vele nem epeythnek
- ✧ **A**z reghy yo keralyok myglen orſaglanak (†)
 ygazak valanak az ſceghen orſagnak
 ygazak valanak zent coronanak (†)
 hywen zolgalanak 20
 awal aldozanak
- ✧ **T**enye kellene ezt az nagh vraknak
 hogh fok lyka vagy on erdōn az rawafnak
 nynch byrodalma rayta agaroknak (†)
 halal az nywlaknak 25
- ✧ **I**ghen kewes hayok zantalan yozagok
 erōs regulayok kewes zolozmayok
 barfonyōs zolgayok fekete kapayok
 az apath vraknak

- 357 Kyrieleifon : krifteleyfon,
 kriftus, halgas mynketh,
 kriftuf meg halgas mynketh.
 atha menyrfagbol yften : yrglmaz mynekének :
 5 ffyu yften : ez vylagnak megualthoya : yrgalmaz mynekenk.
 Zenth lelek yften yrglmaz my nekenk.
 Egh yften : Zent harumffag : yrgalmaz mynekenk.
 Zentheknek zenth yften : yrgalmaz mynekenk :
 Zenth marya ymagh myertenk
 10 Iftenek zenth zyleye : ymagh my erthenk. ||
 358 Cyristofnak anya : ymagh :
 Thyftafagnak : anya : ymagh.
 Kegelmes anya ymagh myrth :
 Thôrthethlen anya ymagh . .
 15 Artatlan anya : ymagh,
 Serethethes anya : ymagh,
 Chodalatos anya : ymagh.
 yrgalmaffagnak any, ymagh.
 yfteny malaztnak anya ymag,
 20 Theremthenek anya : ymag,
 yduesygenknek anya yma :
 Alafathoffagnak anya ymagh,
 Senthffignek anya ymagh :
 belchessignek anya ymag, ||
 359 kegelmefflegnek anya ymagh.
 zyzeknek : zyz : ymagh : my
 hyo (†) : fyz : ymagh myr.
 hathalmaf zyz : ymagh my,
 belch : zyz : ymagh, my,

kegelmės lyz: ymagh:

seph: zyz: ymagh.

Thyftelethes zyz, ymagh

Senth zyz: ymag mierterhek.

Alduth: lyz: ymag merk.

5

ffenessēges zyz: ymagh,

dycerffiges, zyz. ymagh,

belcheffighnek, zeky ymagh

May ygassagnak, akha (†), yma:

May eremnek oka: ymag,

10

lelky eden: ymagh ||

Thistefiges Eden: ymagh,

360

Aythatos eden: ymagh,

Senthffeges eden: ymagh,

Aran: haz: ymagh,

15

bekeffignek: ladaya: ymagh

Meney, kapu: ymagh,

Haynoly chilag: ymagh,

Seb hodnal: ymag,

Vylagos napnal: ymagh,

20

yftenek gazdaya ymag,

Senth leleknek thistafaga: ya:

yftenek agha: ymagh,

Senthleleknek ka(r)lidkaya: ya:

Senthleleknek lacudalma, ya:

25

Senth leleknek vigafaga: y,

Salomonak seky ymagh, ||

paradisomnak aythoia: ymagh,

361

Syfenek vyragya: ymagh,

Senth segnek: abrasya (†): ymagh

30

Bethegeknek. seghffigh: ymagh,

Bynesegne(g)k yedelme: ymagh,

Thyftassagnak genge: ymagh,

Me-n-neknek yoffaga: ymagh,

Bethegenek vygaftaloya, ya:

35

Angaluknak: affuna: yagh,

Senth leleknek: affonya: ymagh,

patriarkaknak affonya: ymagh

prophethaknak affunya: ymagh,
 Apostoluknak affuna: ymagh,
 Euuangelistaknak affonya: ymagh
 Artatlanoknak affoya: ymagh
 5 Tanytuanoknak affonya ymagh
 Martirumonak affonya ymagh
 Conofforuknak (†) Aznya ymagh ||
 362 Syseknek affonya ymagh,
 Minden zenteknek affoya: yagh:
 10 Kereftieneknek affonya ymagh
 yftenek baranya ky el vefed ez vilagnak bôneth keglmez
 nekenk
 yftenek baranya ky el vefed: ez uuilagnak bneth halgaff-
 meggh mynketh.
 15 yftenek baranya ky el vessed ez vilagnak byneketh: yrgal-
 almaz myneknk
 kryftus halgas mynketh. kryftus meghalgas mynketh. kyry-
 ley: xt el.

363 es Irgalmaz ennekem ma es en halalomnak ydeyen az malasztual
 20 es az egyenleivfeguel mely leyvn az iftenfeg keyvzeivt es az
 emberfegkeyuzeyvth es az te valasztafodert es bodogfagos ma-
 lazttban valo meg erryvfelefedert dycheyfeged erth es az te
 nagy bodogfagoderth: — Az magnificatoth myndenestyvl meg
 môngyad: — Az Dycheyufegednek es bodogfagodnak myatta
 25 mely uel eleyvzer zent háromfagtul vagy valasztuan fogádnod if-
 tennek zent fyat kerlek teged nezy en reyam es yrgalmaz y
 nekem es nyeryed ennekem mynden en byneymnek bochanadyat
 es en eletemnek meg yob bulafat es az en ky mulfomnak
 364 napyan || bochanathnak vygasagat es te edes fyadnak eiv zent
 30 testuel es verenuel Igaz hytuel byzony remenyfeguel tekellertes
 zenth zerelmnek veteleth es mynden byntyul meg zabadulaft:
 — magnifi —

Iduezlegy marya Irgalmassagnak annya yduezlegy es Irgal-
 maz ennekem tyzteffegnek malaztnak es az Imadfagnak hazna-
 35 latoffagnak myatta kyuel az oraban atya iftenhez ymadkozol
 vala mykoron gabryel archangyalth te eleyuted allanya latad

kytiul malaztoth hallal az felfeges iftennek fya fogadafara tege-
det meg yduezeluen es monduan Iduezlegy maria || es az eiv-365
reiumnek myatta kyt te ez yduessleges keyuzenetben veyul es
az nagy alazatoffagnak erdemenek myatta kyuel az angyalnak
eiv bezedere iftennek zolgalo leanyanak magadat valuan Cristuf-
nak annya erdemlel lenny kerlek tegyed azt hogy en esmeryem
meg cristuft es az en yduezeyteyv iftenemben eruengyek es
mynden koron az ygazfagnak vtan yarhassak: — magnifi: —

Iduezlegy maria Irgalmaffagnak annya Iduezlegy es Irgal-
maz ennekem mynd az eyvreyvmeknek myatta es az keyvnyeryv-
leteknek es Irgalmaffagoknak myatta kyket az te edes fyad
crystus Iesus te neked adoth eletedben es lelkedben es az
bodogfagnak myatta kyuel byzony iftent es byzony emberth
ez vylagnak || yduesslegere te zivlly erdemled ky vagy tyzta-366
lagos zyz mynd zyvlefed koron es mynd zyvlefednek eleivtte-
es mynd zyvlefednek vtanna es ky az nap kelety harom
zent kyralth latny erdemled kyk chyllaktul vezereltetuen az
te egygyetlen egy edes fyadat Imadak es neky ayandeket ada-
nak es ky erdemled azte edessleges zent fyadat zeppleyvtelen
aldozatot az templomban tyztulafra adnya kerlek teged en ne-
mes azzonyom zyz maria hogy olchad meg en bennem az gyv-
levfeget haragoffagot keufleget Iregysegeth fesuenfeget morgo-
daft ragalmaffagot es mynden buzgo buzyafanak (†) eiv gyevkeret
au-a-gy allathyat es eivreyseyh meg engem mynden || mostany-367
nyaualyamnak zabadulafomra es az yeivuendeivknek altalmara-
mykepen az tyztasag es alazatoffag es mynden yozagnak my-
uelkedety kykuel ez vylagban te kellemetes leivl zent haromfag-
nak nem chak tenen magadnak az dycheyufegere hanem myn-
den yduezivlendeivnek haznal mynd eivrekivl eivrekke az bodog-
fagra es az bodogfagnak Dycheyvfegere: — amen — 30

nag mifen valo evangelivm
zent ianos irya

Kezdetben vala ige es ige vala iftennel es iften vala ige
ez kezdetben vala iftennel o mya mynden let es o nala nalkol
femmy nem let az amy o mya let elet vala es elet vala emberek || 35

368 (az te myattad telyes)

az te dycheivfeged kyt teneked zent haromlag es te myattad
telyes embery nemzetfegnek zerzet ezenkeppen semmy bynnek
myatta es sem minemyv ellenfegymnek chelekedeffenek myatta
5 megne bantaffam: hanem ez Imadlag azonkepen haznalyon en
nekem iduezfegemre es en vygaztalaffomra es em — — — —

WINKLER CODEX.

Vram Myndônhato isten ky emlekôzyk megh een rolam 31
 Mykoraan een eletôm megh vegheztetyk
 Zenth Rufus napyan ezôr ôtzaaz, hatod eztendôbe
 Imagh erôttem ees legeek rezes ymadslagodba ky ez kônbe
 olwafandaz || 5

Veni sancte spiritus reple tuorum corda fidelium. et tui 33
amoris in eis ignem accende. qui per diuersitatem linguarum cunc-
tarum gentes in vnitatem fidei congregasti
versus Emitte spiritum tuum et creabuntur et renouabis
faciem terre 10

o r a c i o

Deus qui corda fidelium sanctispiritus illustracione docuisti.
da nobis in eodem spiritu recta sapere et de eius semper sanctis-
sima consolacione gaudere

Te inuocamus. te adoramus. te laudamus. o beata trinitas || 15
Spes nostra salus nostra honor noster o beata trinitas 34
versus Benedicamus patrem et filium cum sancto spiritu
Laudemus et superexaltemus cum in secula

o r a c i o

Omnipotens sempiterne deus. qui dedisti nobis famulis tuis 20
in confessione vere fidei eterne trinitatis gloriam agnoscere. et in
potencia maiestatis adorare vnitatem. Quesumus vt eiusdem fidei
firmitate ab omnibus semper muniamur aduersis.

O sacrum conuiuium in quo christus summitur recolitur
memoria passionis eius mens impletur || gracia et future glorie 35
nobis pignus datur

versus Cibavit eos ex adipe frumentj et de petra melle saturavit eos

oracio

Deus qui nobis sub sacramento mirabili passionis tue memoriam relinquisti. tribue quesumus. ita nos corporis et sanguinis tui sacra misteria venerari. ut redemptionis tue fructum in nobis iugiter sentiamus

Sub tuum presidium confugimus sancta dei genitrix. nostras deprecationes ne despicias in necessitatibus. et || a periculis cunctis libera nos virgo benedicta

versus Ora pro nobis mater misericordie ad dominum ut digni efficiamur promissionibus christi

oracio

Interueniat pro nobis quesumus domine ihu xpe apud tuam clemenciam nunc et in hora mortis nostre gloriosa virgo maria. mater tua dulcissima. Cuius sacratissimam animam in hora venerande passionis tue gladius doloris pertransiuit. pro te xpo domino nostro. Qui cum patre et spiritu sancto vivis et regnas deus in secula seculorum Amen ||

37 IEyel dichefeeghes zenth leelek. (w) thelyedh be a te hy-
veidnek zyveketh. ees a the lzerelmednek tyzeeth. ghériezied
megh ew bennek. ky mynden nyelweknek kylembvoltha myatth.
nepeketh. hithnek eghheffeghere. Geytheel.

vers

25 Bochassad a the Leelkedeth ees theremthethnek
Ees megh wyoytod a feeldnek zyneeth

Imad fagh

Iften ky a hyveknek zyveketh a zenth leleknek velagof-
fagawal thaneytad. Aggyad. Mynekenk. Azon zenth lelekbe.
38 igazat eerthenewnk. Ees myndenkoron. az ew zenthfeeghes vigaz-
thalafarol Erewlneynk. ||

38 TEghedeth vallonk teghedeth ymadonk theghedeth diche-
rewnk My remensfeghenk My iduessfeghenk My tyzthesfeghenk O
dichefeeghes zenth haromfagh

verf

Algywk atyath ees fywth zenthlelekkel egetewmbe
dicheerywk es fel magaztaffwk ewtheth erekke

ymad fagh

Myndenhatho erek iften (†) ky atthad nekeen te zolghaid-5
nak ez byzon hythnek wallafaban erek zenthharomfagnak diche-
fegheeth megh esmernewnk Ees felfeghednek hathalmassagaba
eggefeghet || ymadnonk, keerewnk, hogh ezen hithnek batorfaga-39
wal, Mynden haborofagthwl koronkeed megh olthalmazthaffonk

az othary zentfeggreewl

10

O Zenthfeghes lakodalm kybe christus eethetyk Megh em-
lekezthetyk ew halalanak emlekezethy Leleek be thelyk malaztal
ees az ievende dichefegnek nekeen zalaga adatyk

verf

Ethethee ewketh az gabonanak lyzthlangyabool

15

Ees az kewbowl mezzel elegheythe ewketh ||

Iften ky nekewnk ez chodalathws zenthfeghnek alatta te 40
halalodnak emlekezetyth hagnad kerenk aggyad a the tefthednek
ees veerednek zenthfegheeth azonkeppen tiztelnewnk hogh az the
meghwaltafodnak gymelcheeth koronkeed mybennenk esmerywk 20

Azzonyonk mariarol

Az the feghedelmed ala folyamonk iftennek zenth zyleye
Az my kenyerghesenketh ne vtalyad megh zywkfeghynkbe es
Mynden vezedelmtheel Mynketh megh oltalmazy Aldoth zyz
maria

Verf ||

25

Imagh eretthewnk eergalmassagnak Annya wr iftenhewz 41
hogh meltook legewnk christusnak ygheretynek

ymad fagh

KEwzbe iaryon myerthewnk kerewnk vronk christus ihūs
The kegelmeffeghedneel Maasthan ees halalonknak ydeyeen az 30
dichefegheef zyz maria a the edeffeghes anyad kynek ew zenth-
feghes lelket az the tyzthelende halalodnak ydeyeen banathnak
thewre althal yaraa The eretthedh my vronk kristus ihūseerth ||

74 VRnak neweebe kezdetyk a bodog zyz anyanak firalmarol
valo emekezet (!) kyrewl emlekeznewnk gondolnonk ees fzolnonk
kell hog zywenkbe ees lelkenkbe nag edeffeghef ayoytatoffagot
ees ifteny malaztnak velagoffagat nyerheffyw kMert ha az
5 octalan allatok meg h fyratak ew vroknak halalat Myt mon-
75 gyonk az keferues anyarol ees mynd vtanna valo zent || azzo-
nyokrol Mykeppen firattak legen meg eez velagnak vranak
kennyath ees halalath (kyreel) kyreel vg mond h zenth Bernar-
dinus atyank ees zenth Anselmus doctor ig irnak mondwan

10 KEgeffeggel hyzywk hog mykoron halla az vas verewk-
nek chenghefeth kywel a vas zegheketh vereek ew zenth fyanak
kezeibe ees labaiba az ew genghefeghes zywet Symeonnak meg
76 yghert elös thewre altal hataa || Ees nem fzenvedhetee de
wgh mykeppen holth eleuen a feeldre magaath levethe de My-
15 nek vtanna a fezeitewk a kenzofanak alola el thawozthakvolna
eez keferues anya feel emeltheteek a feedrel az ew hugaitol
ees fel emele zemeit latha harom kenzofath feel igazoytwan ees
kewzebbe latha az ew zenth fiat fygven ees az fidoktwl myn-
77 denestee meg vtalvan ees halalra valtoz||van Ees hogh lata az
20 verrel ky folyo neely (!) sebeketh Iarwla ees kwlchola az ew
zenth kezeith monda Iay ennekem elyen neemyw latafrol Myre
zyltem volt een fiat kyt ekkeppen latok meg zaggatwan lenny
ees tereite magath az azzonyallatokhoz monda

O Mynd tyw fyw zilt azzonyallatok ymagyatok az the-
78 remthe iftent h h g a tyw || fyatokerth elyen keferwsegheth ne
zenveggetewk ees fogdoffa vala palaftyaval az ala hwll o zent-
feghes veerth Nem akaryan hogh a feedeth illetneye ees annera
hogh nem kevesebbe vala meg h veresfywlven Mynth a kerezth-
fan az ew zenth fya Azerth fyrwala az anya az ew zenthfyaval
30 egethembe Az anya merth ew fyat nem seghety vala Az fyw

merth attya ewteth el hattavala Otth firnak || vala az bekefeg-79
 nek angyaly Mynth ifaias mongya, de termezethnek ellene
 kyrewl zent bernald doctor ygh mond ky volna valyon az
 bekefegnek angyala ky termezeth ellen nem sirna holoth az
 iftennek fya termezeth ellen kent zenved, Oth fira az nap fetet-5
 feegghel az hold verrel ees firuala mynd az feeld Meny Siruala
 magdalumbeli maria mynd ew baratywal || dee mynd ezeknek 80
 fewlewte firvala az keferues ziz anya kynek keferywfegheth
 megh ielenty Ifaias mondwan keferywfegh fogottmeg enghemeth
 mykeppen zywle azzonyallatnak keferywfeghe Merth mykeppen 10
 nem twggya az zywlew (azz zylew) azzonyallath Myth tegen a
 nagh keferywfegherth kezeeth ydestova hannya wety || kerefwen 81
 maganak hyedelmeth Ezenkeppen tezenvala ez bodogh ziz annya
 Merth nyha vetyvala magath az atya iftenhez Nyha az ew
 zenth fyahoz Nyha az kerezt fahoz Nyha ahalalhoz Nyha 15
 kedegh az azzonyallatokhoz Merth oly ighen nagh vala az ew
 keferwfeghe kyrewl wgh mondh vbertinos (?) doctor hogh
 annera gondolhattya || Embernek elmeye Menere egh kys han-82
 gyanak nyoma eez fewldnek zelesfeghen

LAAtwan azerth ez keferues anya hog az ew zenth fya 20
 Mendeneftel fogwa eel fogyatkozott volna keezde Leany ke-
 nyergheft a myndenhatho atyahoz tennye mondwan Een mennyei
 zenth atyam ees vram te valazthaal enghemeth ielevs zolgalo
 leanyodda een hozyam angyalth kylduen Azeert Mire hacz el
 enghemeth imma ees een zykleghem||nek ydeiien Myre seghe-83
 delmeth nekewm nem teezz Te hozyad vram kealtok telyef
 elmommel ees telyes zywommel te hozyad fohazkodom kerlek
 veddel az anyath afyawal Ne zenvegged vram meg halny a
 fyat annya nekywl Hogh kyknek eegh wolth myndenkoron eez
 velagba elethok ezzenkeppen legon halalokees monnofeelnek 30
 eggh Es Lathwan hog az myndehatho (!) atyatwl megh nem hal-
 gattatneek Tereite magat az ew zent fyahoz || Mondwan oh 84
 ennekem zerethew fyam hol nekem az erem kyt hyrdethe Gab-
 riel mondvan Iduenzeleegh malazthal telyes Ez vigafaagh telyef-
 segghel eel thawozott een thewlem Merth nem malazthal de 35
 keferywfeggel telyes een lellem Neziwala az ew thewifkelth
 zentfeghel feyeth ees fyrtaba ezt mongyawala

Erewk iften mykeppen vagyon eez hogh az mynden zen-

theknek zenthfeghef feye ky mennybe dragalatos koronawal
85 koronaz||thatyk Eez feelden theviffel altal veruen coronaztatyk

O ty kemenfeghef thewiffek Nem arra valatok theremtwen
hogh a ty vratoknak feyeeth althaal vernethek Myre hogh a
5 tyw kemenfegtheketh el nem haggyatok ty teremteteknek felel-
meyerth Nem lattytokee hogh a nap hold ees a feeld a ty
kegetlen kenzaftokat nem zenwedhetyk ees a kew fzyklak kyk
termezet zerent nalatoknal kemenbek ew keferew kennyan

86 keneryywlven meegh hafadoznak || Es neziuala az ew zenth
10 orczayath ees ew zyvenek keferewfegheuel ezt mongya vala

Oh en zerethew fiam een theghedeth ez velagra adalak mynden
emberfyainak felette zepfeghefben Mafth kedeegh laton (!) the
zenth orchadat ky vala zeep pyroffzynnel megh ekefywlven,
halalof fargaval me (!) hervadotnak lennye ees ky vala myn-
15 denneel zebb Imma latom myndenekneel eektelembnek lennie

87 ees az Zenthfeghes zaad ky ennekem adott fok apolga||thafokath
ees bekelkedefewketh vigaztalafth ees thanofagoth Immar latom
hogh enghometh vigaztalnya ees nekôm zolnya meg fogyat-
koth es ime a zenthfeghes kezeek kyk feeldeth mennyeth
20 byryaak Latom hogh a vas zeghekkel altal veruen tarthatnak
es yme az zenthfeghes zyw kybe az iftennek mynden bewlehe-
feghenek ees tudomanyanak kenche vagyon eel reitven Immar

88 egebeth nem twd hanem chak halalnak keferywfegheet || es
ymee a zenthfeghes labak kyknek a theengher raita iarwan

25 hatath vethe Immar latom hogh ezekethees az kemeen vas
zeghek byryak valyon mykeppen zenvedheth anyay zyw enne
sebekeeth ew fian latnia hogh ew zywe meg nem hafad, Ees
ennek vtanna tereite magat a kerezt fahoz ees ew zyvenek
keferewfeghewel zoluala ekkeppen mondwan O kemeenfeghes

30 kereztfa ky letteel ez napon een fiamnak annya Myre vewted
89 el een thewlem ewteth een ewteth ewlelge||themvala een

karaymmal te ketheegh (!) zoreitottad hozyad ewteth az kemeen
val zeghekkel een ewteth takarghatham Laagh ruhaban te
kedeeglen eeltheztetted ennen verenek rwhaiaba een ewteth

55 eeltettem een emlemnek theiewel Te kedeeglen ytattad ewtet
eczettel ees epewel O kemenfeghes kereztfa Iudas byniesnek
valla magath mondwan, vetkezem el arwluan eez artatlan veerth,
the kedeegh ez veerrel zenveded magadat megh vereffiteny ||

O kemenfeghef kereztsa myt tetteel byzon naghra Batorkottal 90
 wr chriftoth te read eel thereitween ky myndeneketh teremtett
 Ennek vtanna theereite magat esmegh az ew zent fyahoz monda
 neky nagh kenyerwlelef zywel Immar latom zerethew fyam
 hogh halalnak vtolfo oraian ideieen vertengheez Mongyad meghe 5
 nekem kynek hagyod te anyadath Nemde iol tudodee hogh een
 ez napon mynden remenfegthewl ees vigafagtol meghe foztaton (!)
 Mongyad meghe azeerth zerethew || fyam mytth tegyen ymmar 91
 a te anyad Nekem sem atyam sem anyam ees oly mely senky
 nynchen ky ennettowa een gondomath vyfelye ees ennek few- 10
 lewtthe iol latod hogh e neepthewl meghe vagyok mewetwen
 ees vtalwan Azeerth imma ergalmazofyam mongyad akar chak
 azth, hogh halyak meeghe the veleed Mert nekem nalad nekywl
 elnem halaal, ees the veled meghe halmom eleeth O zerethew
 fyam myth (myt) halgacz myre nekem nem zolaz Nemde iol 15
 tudodee || hogh een theghed een zywemnek allatta hordoztalaak 92
 ees nagh zeghenfeegbe neweltheleek zorgatmatofaggal ewrizte-
 lek Nag edesden zolgaltalak ees zywem zereenth zeretteleek
 Imma kedeeghe a keferewfeghe een erewmet el veytte ees laba-
 mon ymar allanom nem hagh Merth Simeonak elewl thewre 20
 immar een zywemeth meghe hataa Ees ezeketh mondwan az
 fewldre magath Le bochata Ees kychynded nywgodalumnak
 vtanna esmeghe eeghe kychynded erewth velleite Ees latwan
 hogh ew fiatol || meghe nem halgattatneyek hertelenkedeek nagh 93
 keferew kenyw hullataffa a halalhoz monda O the zemeremte- 25
 len halaal Nam the mynd eez napeeghe oriafokath ees nagh
 erews vitezeketh meghe gewzteel Ees imma kelle theghed meghe
 gewzny eeghe erewthelen leannakee Sok zyveketh the meghe
 therteel Zegyed meghe imma az een zywemethees ky thelyes
 nagh keferewfegghel Azerth ezenkeppen firuan ees kenyeregween 30
 ees lathvan hogh a halaltol meghe nem vigaztaltatneyeek Tereite
 Magath esmeghe zentfyahoz Monda || Immar een Zerethew fyam een 94
 bezedemnek veeghe vagon hogh sem en teneked nem zolhatok
 sem ennekem te nem felelheecz O edeffeghes anya swalyon myt
 zolhatwala az the edeffeghes fyad ky imma chak aleeghe vezen vala 35
 lelegzetethees Mykoron kedeeghe ez kegef xpūs hallotta volna ew
 annyat firuan ees neeky kenyereghwen ees ianost mellette alwan
 loolleheth telyeffegghel nem lathathwala de maga ew zemeith

kyk a verrel ees a firassal megħ homalyoswltak vala megħ nyta
 95 ees vyonnan ew edes annyawal fyra annera hogħ megħ || ew-
 thewze ew zenth orczayath es a kenywrywletel kenyw hullatafal
 kernywl thekenthwen monda Azzonyallath yme noked fyw Ianus
 5 yme noked anya Eezyt akara mondany Mynt Ianus doctor ma-
 gyarazya Een edeffeghes annyam, ez ianofth kyt een noked
 aianleek peeldazya mynd ez velagbeli embereketh Merth ezewk
 kykeerth een im ma megħ halok ezewk mynd te fyayd ees
 micort az een mennyei atyam ew igaffagazerent a Bywnesewk
 10 ellen hertelenkedendyk akarwan ewketh el veztheny Te wgh
 96 mykeppen kegef annyok Annyay || ewleittel hozyad zorehad
 ees atyam haragyanak ellene fiayderth magadath vessed hogħ
 eez een halalomnak eerdeme ew bennek heaba ne legyen My-
 koron kedeegħ hallotta volna e keferwes anya ew fyath zolnya
 15 ees ianofth neky aianlanya monda zywenek keferewfegħewel
 lai ennekem zerethew fyam mynemō valtfagoth teez ez napon
 Merth yme adateek nekem zolga az wreerth, thaneitwan a
 mestereerth, Zebēdeus fya az iftenfyaeert, Eembewr az ifteneerth
 lai ennekem zerethew fyam Merth sonha nem akartalak een
 97 theghedet egeeb fyon eel waltany || Ees egeeb anyath een
 nalamnal noked adny lai ennekem merth ymmar arwava leezewk
 een anyamtol ezwegge lewzeewk een iegesemteel megħ puztulok
 een magzatomtolt ees myndenektewl megħ foztatom O en zerethew
 fyam Myth tegek ees howa legeky kyhez fogyam feyemeth
 25 edeffeghes fyam ky thezen ennekem ynnettowa fegħedelmeeth
 ees ky ad tanachoth ees thanofagoth Ees Mynd ezeknek vtanna
 thereite magath az azzonyallatokhoz ees monda O ty tyztelen-
 98 dew azzonyok vegeethewk ezewtekbe ha ez az en fyam || ky
 fywggh mykeppen a tolvai az akaztofan Az een fyam dichefeg-
 30 nek kyralya Myre hogħ ymma embereknek taknyaval ees nya-
 lawal vagon meegħ fewrthezveen ees a thewiskel koronazwan
 Az een fyam angyaloknak zepfegħe crewk velagoffagnak fenef-
 segħe ees zeplewtelen tykewr Myre hogħ imma megħ eektele-
 nywlt mykeppen poklof Az een fyam mynden tyztasagnak
 35 thekellethefsegħe ees sonha ew zaiaba artandofagħ nem leletetth
 Myre vagon eez hogħ imma wgh mynth ighen ghenyeth lator
 feel akaztatotth Ees Mynd ez elyeten kerdeefekre az azzony-
 99 allatok femmyt nem || felelhet(e)nek vala merth keferewfegghel

telyefewk valanak Azeerth iool ezenkbe vegywk mene nagh
 keferewfegghel vala telyees az angyaloknak azzonya ees az
 dichewfegnek kyralya ky fygghvala a magaf akazthofan Merth
 nem chak ewteth nehezeitj vala az ew kennyanak getrelme de
 meegh az ew zylienek ees keferewfeghe eregheitj vala ew⁵
 kennyat, Azerth a fywnak keenyawala az annyanak keseryw-
 feghe Ees az anyanak keserywfeghe vala (az) a fywnak kennya
 Mynd addeegh myghnem ew lelkeeth ky bochattha || ees ez ke-100
 ferues anyaba marada megh Mynd az fivnak mynd az ewnnen
 maganak keferewfeghe Mynd addeegh Mygnem dichesefegghel¹⁰
 feel tamadwan zemewel lata ewteth

MErt mynek vtanna Ioseff ees Nicodemus eez zenth tef-
 töt a kereztfarol ala veneek a teer helyen le theweek ees
 keferues anya leghottan hertelenkedeek ees ew zenth fyanak
 thestère le efseek ees ewtet megh ewlelween nagh keferewfegôs¹⁵
 firaffal monda O en zerethe zywm lelkem mely dichesefeggel
 zyleteel ees mely keferwen megh (megh) ewleteel O en zerethe
 fyam een theghedeth adalak || eez velagnak nagh vigafaggal ees¹⁰¹
 nekewm adamegh ez vylagh nagh keferew zomorufaggal O edef-
fegôs zywlettem een theghedeth adalak ez velagnak nagh ekef-²⁰
 segben ees nekem adamegh ez velaagh testeden myndenestewl
 megh sebefewlwen O Lelkemnek ees myndez velagnak ydves-
 feghe een theghedet adalak embereknek elewenfegbe ees ewk
 adanak teghedet megh een nekem megh ewlween O dicheseg-
nek felfeghes kyralya te zyletesednek ideien az ewnek fethet-²⁵
 feghe nap velagra valtozeek ees ma te halalodnak ideien a nap
 velagh setheethfegre fordula O een feyemnek ekeffeghes coro-
 naya ees angyaloknak kyralya || kyk te zyletesednek ideien¹⁰²
 mennyei vigafagoth enekelnek vala ees fewldre embereknek
 nagh eremeth hirdetnek vala meegh erewk ees te halalodat³⁰
 keferewfegghel megh fyrataak Ees mynd ezenkezben apolgattya
 vala ew zenth fianak testeen valo zenth sebeketh Neha a the-
 wiskel altal verth zenth feyeeth kybawl zedeghety vala a bele
 tewtt thewiskewt ees ezenkeppen apolgattya vala az (az) ew
 keet kezeyn ees oldalan valo zenth sebeketh ew zyvenek nagh³⁵
 keferewfeghevel Annera hogh mynd az kernywl allok latwan e
 keferues anyanak ew nagh keferewfegheth, theznek(nek) vala
 oly nagh keferewfeghes firafth || hogh sem a zenth azzonyok¹⁰³

sem Ianus ewangelista sem a keeth ween Iambor Ioseph ees
 Nicodemus egmafnak nem zolhatnak vala de maga myerth ianus
 vala a keferwes anyanak gond vifeleye zemeth zaiath megh
 tewrlee azzonyonknak eleibe alla ees monda (ees) Azzonyom
 5 thagohad megh a siraft ees haggyad eel themetnewnk vronknak
 zenth thesteeth Merth a nap efethre kewzelgheth Leegottan ez
 zora mynth tyzteffeegh efmerew zyz nekyk bochata ew fyanak
 zenth teesteeth kyth be thakargathanak tyzthafaghws gyolchba
 104 zywewnnek nagh kenyerelethews siraawal || ees keezre wewen
 10 vyweek a koporfohoz ees otth lethewen a keferues anya ma-
 gaat rea bochata ees orczaiait orczaiaara tewe ees monda O een
 zerethew fyam mykeppen haggyaad el magadat, embewrj nem-
 zeteert kyt elyen zeretettel akaral megh valtanod O een edes
 fyam yme eegh mastol el valonk, theghed el temetnek ees een
 15 keferues anya eez vtan howa mennyek vayha megh halhatneek
 een theweled, ees egetembe teweled el themettetnem hogh hol
 the wolnal een ees theweled lennek Ees ezeketh mondwan anne
 kenwhullataft tewn hogh incab megh mofa ew zenthfyanak
 105 orczaiait || vele Mynt neha magdalumbeli maria mostawala meegh
 20 ew zenth labaith Ennek vtanna megh tewrle ees megh apolgata
 mynd ew zemeeth zaiat, ees eegh keezkenewel ew zenth feyeeth
 be thakargata ees hozya bekelkedween a koporfoba helhezteteek
 Nagh keferew siraffal eez mykeppen lewtlegen hagggywk gon-
 dolnya az aioithatws leleknek Ees mikoron az nagh keweth a
 25 koporfo zaiara emelncieek eez keferues annya a feeldre magat
 le wethe mykeppen holth elewen ees hogh el themetteek wolna
 Monda Ianus az zenth azzonyoknak vegetewk feel a keferwes
 106 anyath || ees teeryewnkbe a varosba Merth az cinek setheet-
 seghe el kewzelgheth ees feel emelween az feeldrewl az ew
 30 kewnves zemeit feel vetee menbe ees monda O Gabriel Annak
 vagyon harmicz harom eztendeie hogh ennekem eezt mondad
 Iduezleegh malaztal telyef wr vagyon te weled Ime ez idewbe
 nem malaztal de mynden keferewfegghel een zywek lelkem
 telyef ees vramtol a halaal enghemeth meegh fozta ees ew thewle
 35 az kew koporfo ky rekeztthe ees a zenth azzonyok e keferues anyat
 keeth feleel fogwan Indulanak be a varosba Ioseph ees Nicode-
 mus elewl menween Ianos vtannok azzonyonknak elewtthe ||
 107 ees ezenkeppen Mynth egh gyazba ewlthezeth procellio lassu

lepeffel mendeghelnek a varof felee Eez keferues anya nem feled-
 hety el az ew zenth fyath hathra fordula ees monda O een zere-
 thew fyam hol hagyarak theghedeth ees nem mondad megh en-
 nekem hol vagon az erewkseegh hol a yozagh kyth te anyad-
 nak hattaal, kybowl een eletemnek zywkseeghe megh zolgaltasseek ⁵
 hol a haaz ees a hely een zerethew fyam kyben een feyemeth
 le haycham Howa mennyek edeffeghes fyam naladnekywl kyheez
 fogyam een arua feyemeth ees kyhez haycham magamat yme
 nem tudom || Ezewket halwann a kychynded sereegh theeznek ¹⁰⁸
 vala nag keferewfeghes siraftth Inneth esmegh eel yndulanak ¹⁰
 ees hog iwtanak a kereztfra ellenebe Itt ees e keferues anya
 megh alla ees kezde neezny a kereztfara kyth latwan hogh az
 ew zenthfianak verewel megh verewsewlt legottan ew teerdeth
 a feeldre le haytha ees monda Iduetzleegh dragalatws zenth
 kerezth ky mynd eez ideigh embereknek vlatatws voltaal ees ¹⁵
 immar a megh valto testnek ees veernek illethefewel felyebben
 ekefewldeel megh Mynth ha nemel gengel arannyal ees ezywf-
 tel ekefewldeel volna megh Ees mykeppen az ew zenth fyath
 ez velagra zyletween || Myndennek elewtte ymada azon keppen ¹⁰⁹
 az zenth kerezthfath myndennek elewttthe tyztelee ees ymadaa ²⁰
 ees Inneth feel kelween menenek a varoffelee ees e keferues
 anya gyakorta hatra fordulwala ees kenywes zommel az kereztf-
 faat nezy vala ees hogh iutanak a varofuak kapwiara eez kegef
 anya ott ees megh alla ees zemeit a feeldre fywgghezthe kezde
 gondolkodnya kyth ioseph lathwan ees rola megh eerthekez- ²⁵
 ween, monda, Tyztelendew azzonyon (!) Ne gondoly semmyt
 Mennyewnk be az een hazam te haazad ees semmibe the neked
 mygh eez velagba elewk megh nem fogyatkozyk ees een ||
 Mynd hozyam tartozowal ewzwe zolgallak mynth azzonyomath ¹¹⁰
 Monda Nicodemus Atyam fya ioseph a nem illik hogh a te ³⁰
 hazadnal megh maraggyon Meerth eez maffhani idew felelmes
 ees a the hazad vendcegfogado haaz ees oda sok iewe iaro
 vagon de myerth een doctor thewruenebe, ees az neepnek
 byrayok vagyok azeerth meeg (!) enghemeth tyztelnek ees tewlem
 felelmewk vagon azeerth wgh illik hogh een hozyam hazamhoz ³⁵
 ieien holott nagyob tyzteffegghel ees bathorffaggal megh marad-
 hath Azeerth azzonyom teerbe az een hazam te hazad ees
 neked semmybe || Megh nem fogyatkozyk Ezeketh hogh halla ¹¹¹

Magdalumbely maria monda Een tyztelendew vraym neektek az
 wr iften megh halalya ty io akarattokath de ennekewm wgh
 tecczyk hogh incab illie az ew zokott zallafara teernye az en
 hazamhoz ees my keeppen eez koraigh een neky zolgalo leanya
 5 voltam ees myndenben neky zereteettel es tyztfseeghel zolgal-
 tam ezenkeppen matoolfogwa incab erewkedem een magamat
 mygh ewleek neky zolgalatra adnom Azeerth een zerethew
 azzonyom ne vtaalyad megh te zolgalo leanyodath teer be (†)
 haazadhoz Merth az een haazam te haazad ees een tyeed vagyok ||
 112 ees valahowa ky keleendez Myndenewtt vtannad ees veleed
 lezek mynden tyztfseeghel ees zolgalattal Ees mynd ezewkre
 e keferues anya femmyt nem felele Sem kedeegh Iosephnek ees
 Nicodemusnak kerewfekre de chak kenwes zommel neezvala
 Ianofra varuan ew akaratyat e dologba Ianos kedeegh monda
 15 Iftennek valasztottai keell ennekem aty io akarattok ees mon-
 daaftok de Ennekewm wgh tecczyk ees alkolmasnak lattatyk
 hogh menyewnk azon helre holotht tegnap vroomk az vachorath
 thewe ees vgyan ottan varywk vronknak zenth akaratyath Mytt
 113 towabba akar velewnk (†) tennye || E keferues anya mynd
 20 addeegh femmyth nem felele de Ianofnak ez akaratyara monda
 kell ennekem zerethew fyam the io akaratod Ees e mondwan
 Indula ees kapura hog iutanak az ew keferewfseeghel be tewlth
 zywe vyonnan megh keferedeek ees monda O Iesus een edes
 fyam ky vag feteefsegbe iaroknak velagoffaga ees myndeneknek
 25 byzon wtha ees mynden thewelygheeknek byzon vezeere Myko-
 ron een e kapunn the vtannad ky mentheem ees be iettem,
 iartam mynden thewelghees nekywl batorfaaggal ees ziwemnek
 mynden nagh vigafagawal Myeerth kedeegh ymma elewttem
 114 nem latlak ees velem nem vagh || Azeerth imma budosom ees
 30 thewelghek Mynth a mezewbe a paztor nekywl valo baran ky
 feel (†) a fene farkasnak zaiatol azeert zerethew fyam howa
 mennyek nalad nekywlen kyhez fogyam een arua feiemeth yme
 nem tudom Mynd ezekeeth ees ezekehez hasonlo ygheketh oly
 nagh kenyerewletefseeghel ees ol nagh keferewfeghes tyraffal
 35 mongya vala Hog az (†) vczanak keeth feleen kyk halyaak
 vala Nemelyek a palotanak ablacara Nemelyek a kapura ky
 aalnak vala ees kywel kyk latyak vala Nem chak a kenye-
 rywlethews zywyw azzonyallatok de meegh a kemeen zywyw

ferfyak ees hozyaya keepest teezeek vala nagh keferewse||ghes 115
 fyraft ees az aioitatos azzonyallatok ragagyak vala palaftyokath,
 hozya eggefewlnek vala ees ekkeppen nagh feregghele ees keferew
 firaffal keweteek ewteth Mynd az vacharalo haziglan ees be
 mene a hazba keeth fele thekenthe ees monda Ianos zerethew 5
 fyam meljyk az zeek kyn ywle mestered az aztal melletth eez
 eftwe kyth neky meghe mutathwan nem ewle reaia de altal
 efeek raita ees leen mynth holth elewen kyth Ianos lathvan
 eleibe alla ees monda een tyzteleende azzonyom yme noked
 vagyok adwan fyw yyzett, ky nem vagyok melto hywattatnom 10
 zolgadnak || keerlek tagohadmeghe a keferewfegheth ees zerez- 116
 yewnk valamyt ennedvalooth hoghe myndenestheele a keferewfegbe
 el ne fogyatkozyaal Ezenkeppen mynd az aioitatos azzonyallatok
 vigaztaliak vala ees keerlelyk vala ewteth De mynd ezekbe e
 keferues anyia semmyt ezeebe nem veezen vala Merth a kefe- 15
 rewseghes fyraffa eel bagyadoth vala Hoghe be telyeek az zenth
 iraf kyth ieremias propheta ygh irth mondwan Sirwan fyra
 mynd eeczaka ees ew kenywe orczayan ala folya ees nem leen
 ky meeghe vigaztalhaffa mynd ew rokonsaghy kewzzewl ees ew
 firtaba ygh mondwala O Iēsus ihesus kyth feewld || Menny ees 117
 a thengheer nem foghatwala azth eez napon az kew koporfo
 magaba rekezthee O ihūs Ihūs kyt (†) myndeatho (!) atya wr
 iften ada ennekeewm ees een adaam eez velagnak eez velagh
 adaa a keennak a keen adaa a halalnak Ees az ew halala ada
 mynekeewnk embereknek erewk eletewth Amen

Edes anyia bodog anyia
 veragh zylew zyz maria

Mykoron Lazlo kyalne anna azzon ez velagbol ky mwlek
Germôk agyaba zenth Maria magdolna azzon napya tayaba ezôr
ôtzaz hatod eztendôbe ||

60

Ad Matutinas

⁵ *Patris sapiencia veritas diuina. christus homo captus est
hora matutina. A suis discipulis notis derelictus. iudeis est vendi-
tus traditus et afflictus ||*

61

Ad primam

*Hora prima ductus est ihus ad pilatum falsis testimonijs
62 multum accusatum In || collo percuciunt manibus ligatum. con-
spuentes faciem ut est prophetatum*

Ad Terciam

*CRucifige clamitant hora terciarum. illusus induitur veste
purpurarum Caput eius cingitur corona spinarum. fert crucem in
15 humeris ad locum penarum*

Ad Sextam

63 *Hora sexta dominus cruci conclauius. pre tormentis || sici-
ens felle saturatus pendens cum latronibus cum eis deputatus Si-
nister eum reprobat Latro sceleratus*

20

Ad Nonam

*Hora nona dominus ihus expirauit Hely clamans animam
patri commendauit Tunc terra contremuit et sol obscurauit*

Ad vespervas

*DE cruce deponitur hora vespertina fortitudo latuit in
64 mente || diuina Talem mortem subiit vite medicina Hew corona
glorie iacet hic Supina*

Ad completorium

HOra completorij datur sepulture conditur aromate complentur scripture

*Has horas canonicas cum || deuocione Tibi xpe recolo pia ratione ut sicut tu passus es penas in agone sic laborem consu-
mans consors sim corone*

Athyanak bôlchefeghe ifteny Bizonfagh 118
vethernenek ideieen chriftus megh fogattateek
az ew thaneithvanytwl eyel el hagyattateek
Sidoknak arwltateek adatek ees kenzateek 10

Napnak elfew ideieen ihūs el viteteek
pylatufnak elôthe hamyſſan vadoltateek
Kezeeth ott megh kethezwen nyakon veretteteek
Mynth megh prophetaltakwolth arczwl hagyaptateek

Napnak harmad ideien fezeiteny kealtak 15
Megh mewetefnek vtanna barfonyal rubazak
az ew zenthſeghef feyeeth thewyſſel koronazak
kennyath vallan vyfely a kennak helyre ||

Naphnak hatod ideien ih ūſt megh fezeyteek 119
kennyaban megh zomywla epewel kenzateek 20
keeth tolwaynak kezettthee bynefnek iteelteteek
a kegetlen fydoktwl meegh megh karwmlattateek

Napnak kylenced ideien keges ihūs megh hala
ew zenth atyath keialta lelkeeth neky ayanla
Egh viteez ew zenth zyweeth am altal ewklelee 25
fewld ottan megh remôle nap megh ſethetôle

Kereztfarol le veveek vechernyenek ydeieen
Erôſſeghe megh marada ew iftenſeghebe
Elyen halalth zenvede eletnek orwolfaga
Oh merth am || hanyatta fekzyk dichôſſegnek koronaya 120

Completanak ideieen koporfoba helheteek
criftufnak nemes teſteeth eletnek remeenſegheeth

Zenth kenettel kenetyk irafok teleenek
Een zywennek nagh gongya chriftufnak halala

Ez zenth ymadfagokath aioytatoffaggal
xpc nekôd aianlom ees hala adaaffal

5 Merth te nagh zerelmedbawl nagh kenth eerthem zen-
vedeel

Leegh nekem vigafagon (!) halalomnak ydeyeen

Emlekeziel kerezthien az aldôt ihûfrol
artatlan halalarol nagh keen vallafarol
10 Zenth veere hullafarol nyomorfagarol
kyt te eerted zenvede ew nagh zerelmedbawl

Reghen paradichomba valaal meltofagba
121 iftennek malaztyaba || nagh artatlanfagba
azwtan teremteednek efeel fokfagaba
15 Mykor gonoffagodeerth efeel haragyaba

Teghed onnan kywethe eez gyarlo velagba
ees firalmnak vólgebe ew nagh haragyaba
te nagh bônôd voltodeerth baromhoz hafonla
hogh bônôd megh esmerned ez nyomorfagba
20 Az vtan menyorzagbool te read thekeenthe
latwan nagh nyavalyadath raytad kônôrôle
menybawl eerted le zalla az zyznek mehebe
Eôltôzeek zerelmedeerth byzon emberfeegbe

Harmiczharom evigleen te noked zolgala
25 nagh nyomorfagaban eerteed megh farrada
Leen the idwessfeghednek zenthfeghes peldaya
ees (†) keferô bynednek kegef megh valtoya ||

122 Te erek fokfagodeerth ew megh foghtateek
kegetlen byneideerth megh oftoroztateek
30 mennyey koronadeerth tywyffel koronaztatek
te keferô kenodeerth keferwen kenzatheek

A kemen kereztfanak kennyath rea veeve
ew kennyanak helyere nagh kennal vyfele
a te kegetlen bynedeerth ewteth megh fezeyteek
dragalatos zenth vereeth erteed mynd ky ôtteek

Oh halando kereztyen ezeketh megh mongyad 5
edeffeghes ihūfnak kennyath megh gondolyad
keferô zenth halalaat zyvedbe forgaffad
hogh halalod ideyeen zenth zyneth lathaffad Finis ||

123 Ihūs Maria vrnak neweebe kezdetyk zenthfegős
eletnek moggya

MIndõn iol veege ezebe hog embõr ifteny iozagnak eel
halgatafaert esyk kesertetbe ees ôrdõgnek tõrebe kyt ropertus
5 doctor ekkeppen bizoneit mondwan hog meegh az angyalok
ees, elfõ zileink ees iozagnak eel halgatafaerth efeenek el
Merth nem adanak halath a teermeezeth zereent valo iozagrol
kyben az wr iften ewketh teremthe Azeert wgh illeek hog
iftentõl ôkees elhagyattallanak Myert iftenth ôkees el hagyak
124 Azeerth kyky mynd || iol ezebe veege hog akar mel' tõkeel-
letõs embõrnek efete ees vezedelme elyen zerent lezen Tudnya
miert kichinded ifteni iozagot el hagyogatnya hewlagocat zolnya
veztegfegheket nem tartania gyakorta nem gyonnya Imadlagoth
thwnyân mondanía ees mynd veeghygh iozagba meg nem ma-
15 radnya Mynd ezek kichindedeknek lattatnak lennye de maga
mynd ezõkbelõl ôrdõg ighen nagh bõnõket twd zereznie Veet
peldat ez hordorol kyt nagh abrochokkal (!) kethõzne egbe
125 ees az abronchokat appro kõtõ vezzõkkel || kõtõzte egbe Ees
ha a kõtõ vezzõk meg feflendnek az abronchokes eel fefelnek
20 ees ekkeppen mynd a nagh hordo el omol Ezenkeppen valaky
e kichynded veetkõzettel nem gondol lattan lattan ighen naghra
newekedik kysdednek lattatyk embõrnek hewolkodnya ees hew-
lagot zolnya Micoron ne legen kifded vetõk de ighen nag ky-
rõl az byzonlag ygh mond Mynden hywolkodo igherõl kyt
25 zolnak embõrõk okot adnak itelet napian rola Zenth Ghergõr
doctor ees igh mond Embõrnek (n) zaia menewel incab meg
126 fertetzetyk az hewlagus zolaffal anneval || kyffebbe halgattatyk

megh iftentől az imadlagba Kyfddednek lattatyk az ymadlagot
 twdwan reften mondanía Micoron legön nem kichinded byn de
 ighen nagh Merth eez el thwnyaaknak feiere ieremias (atkot)
 atkoth kealt mondwan Atkozott az ky az ifteni dolgot chalaard-
 faggal thezy kifddednek lattatik az ymadlagban ees az zolofman
 5 veeghygh nem allany ky mykron nagh veetók legen Merth az
 ew munkaianak eerdömeet el vezty Merth doctorok ygh tartyak
 hogh myndön io myuelkódetnek az veghezeti koronaztatyk
 megh || Ezt megh bizonyoitya az mynden ható atyanak bölche- 127
 seghe mondvan Valaky veeghigh alya eez iduezöl Tudwan ke- 10
 deegh az ag ellenfeegh hog mynden iozaghnak az veghezety
 iob Mynden thehetfeghewel azzonn incólkódik hog ezt vezesse
 el embörtől Neked kedeech ha ezed leend ellent tartaz neky ees
 nem hagyod magad megh chalni Kifddednek lattatik az vezteg-
 feegnek nem tartafa Mykron igön neheez vetók legiön Mert 15
 wg mond zenth Bernald hogh a veztegeegh tartaas mynd az
 zerzetnek fundamentoma ees erőffeghe Kyt megh bizonyoyth ||
 Ifaias propheta mondwan Az veztegeegbe lezen tő erőffegtők 128
 Azeerth mynden zerzetős ky veeztegeeghöt nem tarth Megh tyl-
 tott időknek megh vialafabol, eez elyen halalos keppen veetke- 20
 zyk ha lezen gonoz zokafbol Mert az zerzetnek fundamentomat
 ees erőffegheeth inchelkedyk el tórnie Azert iol ezeenkbe vegők
 hog veztegeegnek tartafa Ielöffen öth iozagot hoz embörnek
 Elfő iozaga veztegeegh tartafnak eez Merth embört iftennek
 valo zolgalafra zerez kyt megh bizonyoyt ieremias propheta 25
 mondwan || Io varnya veztegeeggel iftennek idueffegheeth, 129
 az iftennek idweffeghe az ew zenth fya kynek myatta eez ve-
 lagh iduezele Azert ez iftennek ighe kinek okaerth veztegeegöt
 ees zywnek gondolatyat kerefy ees akarya Mert wgh mond
 zenth bernald doctor hogh a kynek iften belöl zol Nem sokat 30
 gondol az köwöl valo zolaffal Myert iftenth valya tarfwl nem
 gondol az embery nyayaffaggal Ez oka miert ynt mynketh vez-
 tegfeegnek tartafara Seneca newö mestör mondvan Intlek teghe-
 det keefen zolonak lennye ees közel lezen hozyad || Iften Mafod 130
 iozaga veztegeeg tartafnak eez Mert bölchefeegnek iege kyt 35
 megh bizoneith az zenth iras mondwan Az balgatag ha vezteegh
 halgatand bölchnek aleitatyk Merth valaky balgatag az vezteegh
 nem halgathath Azeerth hogh zerzethöfők balgatagnak ne alei-

taffanak ees ne mondaßanak Zent ieronimos thaneitya ewketh
 mondwan Eleeb iöiön a bezeed a reezre honnem az nyelwre
 Mert a ky nem akar zolnia kylemben hanemha eleeb megh
 gondolya myt zool Eez elien embör ew zaianak kwlchat zywe-
 131 nek zekrenyebe tartya || kyröl zenth iras bizonlagoth teezen
 mondwan Balgatagnak zywe zaiaba vagyon Harmad iozaga
 veeztegfeeg tartaaßnak eez merth embert eröffe theezen ellen-
 feegnek ellene allafba ees iftennek malaztyaba Zent pastor apat
 ygh taneitya vala baratyt mondwan Mert mykeppen a baynak
 10 (mykeppen) ighen nehezen awagh fonha megh nem geeztetyk
 hanemha gonoz bezedetth mondand Ezenkeppen ördögtöl ighen
 nehezen awagh fonha embör megh nem göztetyk ha magaat
 megh oltalmazangya gonoz zolaßthwl Taneyt erre mynket seneca ||
 132 Newö meßtör ees mondwan Erre hayloob leegh hog örmefben
 15 halgaß honne zooly Mert a hewßagos zywnnek megh ielönthöie
 ees mynemö embör elmeiebe, elyeetennek mutattya zaianak
 chachogafa Neged iozaga a veztegfegnek tartafaanak ez Merth
 az aioitatoffagöth embörbe meg tartya Merth mykeppen zokott
 az hordoot be zadaznya kybe az forro bor vagyon hog a bor
 20 eröffeß legen Ezenkeppen kell az zerzetöfnek zoros veztegfeghet
 tartanya hog az aioitatoffagnak buzgofaga benne megh tartaf-
 133 feek Mert ha az ew zaia hewßagra ees fok || zolaßra megh
 nyttatandyk valamy aioitatoffagh benne leend az el veez belöle
 Zenth Ghergör doctor yg mond Az fok zolo zerzetös ighen
 25 vtalatos iftennek ees mynd a mennyei vduarnak elötte zenth
 iacob apaßtal ees ygh mondh ha valaky aleitya magaath zerze-
 töfnek ees nyelweet megh nem ehnyeity ez elietennek hewßagos
 zerzetöfleghe Iraf törleito meßtör ees wgh mond Elfö lelki ioza-
 got aleitok lennye a nyelwet meg ehnyeiteni Ötöd iozaga a
 30 veztegfeggh tartafnak ez Mert a veztegfeggh tarto zerzetös nagh ||
 134 bekefeegbe lakozik kyröl ygh mond az zenth iraf Az veztegfegbe
 lezön ty bekefeegtök de veztegfegneköl valo kalaßtorom oylan
 mynth az rekezt neköl valo kerth ky el puztulaßra vagyon
 vettetteen kyröl ygh vagyon megh irwan valahol az föwen
 35 nynchen ott el thecozlatyk a tartoman Azeert valamely zerzetös
 veztegfeggheth nem tart ky veztegfeggh tartaaß a kalaßtoromnak
 erös kewfala Eez ilieten zerzetöft ighen fok gonoffagh foglalya
 megh kyt megh bizonyt az zenthiras mondwan Ky el zaggattya

az fõweenth ezt megh marya az zomak Azerth mynd || ezõg-135
belõl megh teczczyk kyk magokhoz nemlatnak mene veze-
delmbe efnek ees mene kart valnak ees mene iozagh az vezteg-
feegh tartaafboliðion Mert wgh mondateek hogh iftennel valo
zolafra zerez, ees bõlchefeegnek iege Megh erõfeit ellenfeegnek 5
ellene Az aioitatofagot embõrbe meg tariya Ees embõrt nagh
bekefeegbe tarth ||

137 *My vronknak ihūs cristufnak ew halala awagh kennya*
 kettetól thamadott Sidoneepnek irigfeghetól Maftol ew aruloya-
 tol awagh ew arwloyanak fefwenfeghetól ky megh peldazwa
 vagon zenth Moifeinek elō kōnveebe, Kemeen wad megh
 5 martha een fyamath Iosephōt hogh ez bezedōk legenek Syro
 atyanak ew fyarol Azeert gonoz vad, fidonepnek irighfeghe,
 Meerth a fok chodaak kytt thezen vala, Ees ielennen lazarnak
 fel thamaztasaert Tahat a neep megen vala vtanna kyert remōl-
 teteenek irigfegre zenth Ianus mondasa zerenth Sido feiedelmek
 10 ees zerzetōf fidook gōlekezenek thanachba ees mondnak vala
 Mytt thezōnk merth eez embōr fok chodath theezen ha ōtettth ||
 138 ekkeppen el haggwyk mynd ō benne hiznek ees el iōnek az
 romaiak és el veezyk mō helyōnket ees nepōnket de maga ew
 kōzzōlōk egh Caiffas nevō ky vala az ezdendōbeli (!) feiedelm
 15 iōwendōt monda mondvan Illik neektek hog egh embōr halion
 megh iobb, Honnem mynd az fok nep vezien de maga azt ōtōle
 nem mōngya vala de myeert az ezthendōbeli pyspek vala iōven-
 dōt mondott vala Ees iool mondotta vala Mert christus a ne-
 peert megh halando vala Ees nem chak a neperth de mynd
 20 embōrnek fyai kyk el ozlattanak vala egbe geytheneye Zenth
 Mathe mondasa zerent, hetfeen be mene ihūs iherufalembe ees az
 139 wton lele egh fighefath || levelevel de gymelchnekōl, Megh ehōlven
 megh atkoza, legottan megh aza kynek ieghe ez vala Merth az
 Sidonepek leuelezteck chak bezeddel tetemenyek nekōl ees iduef-
 25 segnek gōmōlche nekōl Azerth atkozot megh aza, Ees iōve ihūs a
 templomba Napothesteegh predicalla Ees fok vethekōdefe vala az
 fidopap feiedelmekkel ees az zerzetōf fidokkal Ees be mene Betha-
 niaba, keddōn regghel menven iherlembe ōl vala oliuetim hegeen
 ees monda ew thaneithvaninak Tuggyatok hog keeth nap vthan hwf-
 30 weeth leezen ees embōrnekfya eel adatyk hog megh fezeitefseek

Maga gyakorta predicallotta vala megh nekyk de ma veghezween

Neged napon azaz Zeredan nem iöve iherufalembe annak okaert hogh ew nekyk adnaya halala || El arulafanak heleet 140 Mertha be iöttvolna tahat övele nag veteködeefök ees elienkö-⁵ deefök voltak volna ees hog öreffeghöt nem hagyoth volna nekyk tanach göiteny De maga mykoron ötet megh nem lelyk vala Thahat özve gölenek az papifeiedelmnek pithvaraba ky mondatyk vala kayfáfnak Ees thanachot tartanak hogh ihűfth chalardfaggal megh tartanayak ees megh ölneiek ees azt mon-¹⁰ gyakvala Ne eez innep napon azaz hwfueeth napyan meerth ne talamtan zendöles lenne a neep között feltyk vala a nepet (meg) mert ighen zeretyk vala Ees Iudaft felwenfeghe ketele- neyty vala hog ihűfth el arulnaya az nepnek Tahat Satanas hyzelkedet (iudafnat) iudafnak Twdwan az ördegh || Göleközwéen 141 fidopapfeiedelmeketh ees gondolny ihűfnak halaalat Ees el meene iudas a thanachba mondwan Myt akartok neköm adny Een ötet neektök adom kyk ezt halvan yghen megh örolenek ees fogadanak neky penzt, Az vala zeredan kyt megh byzonyoit zenth eghaz hog a napon olvaffa Ifaias profeciaiat, Im ö iutalma²⁰ wala elötte, Mykeppen azt gondola Iudas Mond rola zenth Ianus ewangelifta hogh veragh vafarnap elött valo zombaton Iöve ihūs betaniaba holott lazarth fel költötte vala Merth megh holthvala kyt ihūs fel thamazta ees ott tönék vachorat Ees martha zolgalvala Lazar eggyk vala || ees az evöknek Maria vön eg fonth 142 nardofba alkotott nemef kenetöt ees megh kenée ihűfth ees ihűfnak labat vele ees ö hayawal megh thörle labait ees a haaz bee töltwala az nemef kenethnek illatyawal Monda eg öthaneyt- vany közzöl iudas ky ötet el arultawala Myre az keneth nem adatott el harumzaz penzen ees zegheneknek adatott volna de³⁰ azt nem mongya vala az zeghenyekröl demaga wrw vala eerzenye vala ees nekyk myt adnak vala abban vifeli vala Azert ihūs monda Haddel ötet az nemef kenethetth tarcha en theme- teefömnek napyara Merth zeghenyek myndenkoron vannak ve- letök de een nem vagyok myndenkoron || veletök Zenth Maark 143 mondafa zereent Byzon mondom tyneektök valahol eez ewange- liomot predicallangyaak, Mynd velagotmya (!) mondatyk ees a myth ez töt öemlekezetyre zent Lucach ewangelifta wgh mond

high eez byneerth menthvolna Iudafba Sathanas ees ezenkeppen
 egeeb nemôbel tyzedeth el vroz vala ees az nemef keneteth keeb-
 zette vala Haromzaz peenzen iutonak Azerth istennek ô zemelye-
 wel vôn igazath az harmicz peenzrôl maganak Azerth zent Lucas
 5 mondafa zerent zola a fese (?) fidoknak ees az doctoroknak high
 mykeppen ôtet nekik adnaia Ees megh zeghôteek velôk, kerwen a
 kenetôt meneen el athattavolna tyzeet, ky teezen vala harmicz
 144 penzth || ees kerefvala ôrefleghôt Mykeppen adnaia nekik ôtet
 fokaffagh nekôl Ez vala zeredan Mond nemynemô mestôr istenfelôl
 10 bodog azzonnak ew kepeben O Iudas mire nem adad avagh arulad
 el annyat fyawal ôzve high kyknek el vallhatatlan ees fefelhetetlen
 ôrômôk hog az zerelm ygenlô lenne monno kennyanak O alnak ees
 heyt iudas ky nem zegenleed anyanak eggetlen eeg fyat, ely ke-
 men kenra el arulny azeert nem gondola awagh nem tyloek (!)
 15 vezedelmnek fya ô gonoz ees alnok zandokarol Sôôt fyam el
 hagwan ees egeeb apaftalokat az fido feiedelmekhôz mene az
 145 el arulafth kyt zerzet vala megh teliefeiteny || Zenth agofton
 bodogh azzon kepebe wgh mond O Iudas alnok tôfeer O iudas
 gonoz fefwen keerhetheel volna ew annyatol harmicz peenzth ees
 20 ha ew aytonkeed iarthvolna neked megh lelthe volna Mynek
 elôtte ew fyat il zernyen el arultadvolna

Chôtôrtôkôn iôveen betaniabol oliuetim hegerôl hochata el
 pêterth ees Ianofth Mennyetôk el alkoffatok nekônk ennônk high
 egônk azok ottan (fel) felelenek Hol akarod high alkoffonk
 25 Monda ônekyk Im bemenett az varofban leltôk egh embôrth ky
 egh korfo vizet vizeen kôveffetôk ôtet az hazyglan a melybe
 146 megen ees mongyatok az haaz || vranak Azt mongya nekôd
 mestôr hol vagyon az vachoralo haaz holotth een thaneytwanym-
 mal megh eegem az hwfuetj barranth ees az megh mutatt(ya)
 30 tônektôk egh nagh vachoralo heelth awagh thereyteth ees ott
 alkoffatok nekônk, Eel menven azonkeppen leleek mykeppen
 (†) ihûs mondottavala nekyk ees meg alkotaak az vachorath
 vechernie megh leven mykoron ideie volna Le ôle ees tyzen-
 keeth apostoli veele ôzven Ihûs veue az kenyereth megh zeghe
 35 ees megh alda ad ew taneitvanynak ees monda vegeetôk ees
 megh egeetôk ez een theftôm ees veuen az kelheth, halaat ada
 ees nekyk adaa mondvan Igyatok ebbôl mynd Merth eez een
 147 verôm || ky tô erôtтетôk ees fokakeerth ky ontatyk Mynden

bōnnek bochanatyara de maga mondon (!) tōneektōk hogh matol-
 fogwa nem yzom ez vezzōknek gōmōlchebe az napeeglan mygh
 azt yzom veletōk (oz) ōzve een atyammak orzagaba Ees monda
 nekyk Kevanwa kevanam veletōk enny eez vachorath my elōt
 zenvednek awagh kenzathnam Azok vachoralwan bankodeek az 5
 iudafon keferōltebe monda Byzon mondom neektōk hogh eggitōk
 enghemeth el adando awagh el arulo Ees bankodwan egeby
 ighen kezdeek mondany Mynem een vagokee-vram Ihūs felele
 ees monda ky een velem a taalba martya ew kezeeth az akky
 enghem el arwl Embernek fya el megen Mykeppen irwan 10
 meegh vagyon rola || de iai annak ky myatt el adatyk Byzon 148
 iobb volvolna (!) annak hogh ez velagra ne zyleteth volna az
 embōr, Felele iudas ky el arultavala ōtet Nemde een vagokee
 Felele ihūs ees monda neky te mondod Itt nemynemō alazatus
 doctor wgh mond bodogazzonnak kepeben O te vezedelmnnek 15
 fya myre te bōnednek nehessfeghet nem neezed ees nem latod
 kenodat bynben voltodat semmikeppen nem zegenleed Myre
 nem feeled nagh bōneidnek kennyat Mert teneked iob wolvolna
 hogh ez velagra sem zylatteel volna Myre akarod e peenzt el
 vened bynnel, kyt nem valhacz Myre hog bynben telyessfeg- 20
 ghel latattol ky teghedeth megh waltany || bynnekōl fogattatott 149
 O gonoz lelōk mely keweess neked ydveffeghed hogh azt ky
 myndennek iduezeitōie ely ighen keweess ees nyavalyaf iutal-
 meerth el attad Ees (†) kezdeek keerdōzny ō kōztōk ky ez
 dolgot teendō volna Ees a thaneitwanyok kōzzōl egh vala ky 25
 ihūfnak ōlebe feieeth le tōtte wala kyth zereth vala ihūs Zolala
 neky pethōr ees azt monda neky ky az kyrōl mongya Az kep-
 pen hogh le fekōtt volna zenth ianus ihūfnak theerdeem Monda
 ihūfnak ky az ky teghedeth el arwl Monda ihūs Az kynek
 martott kenyeret adok Ōk vachoralwan veve ihūs az kenyereth 30
 ees megh || Martwan adaa Iudas scariothnak Ees tuggyad hogh 150
 zenth ianus Nem monda semmyt petōrnek az el arulafrol Mert
 halwan ees lathwan Mykoron xpūs weue a kenyeret ees megh
 marthaa, iudas Scariothnak ada Legottan ew nagh banatyaba
 wrnak hagyafa myatt eel alueek wronknak melyeen Mert ha 35
 ew megh mondotta volna zenth pethernek ees egeeb thaneit-
 wanyynak ōk ottan Iudast megh ōlteek volna ees tagonkeed el
 zaggattaak volna Ees az falat kenyeer vtaan be mene iudafba

Satanas, nem elezteeb de hogh tekellētōfben getreneye ees byr-
 151 naya ōtet ees az gondolth alnokfagoth hamaraabban || Megh
 tōkellenye Ees monda neky ihūs ted hamar mytt teez wgh
 mond zenth Anselmus, Vram ez mynd te enghedelmessfeghed vala
 5 hogh ez kegetlenth te thaneitwanyd kōzōtt ielōntetny ees alaaz-
 tatny nem akaraad de gyorfon fiethny hattad az mytth tōrekō-
 dik vala de maga ezt az leōltek nem twggyak vala avagh nem
 ertyk vala myre mondanaya nekyk Aloytaak hogh erzenye
 volna iudasnak Merth mondotta volna neky ihūs veedd azt my
 10 kell az innepnpra awagh zeghenyeknek valamit adna Mynth
 el yeve a falatot legottan ky mene, eez heliōn megh teliefōdeek
 az zenth iraaas, Merth een bekesegōmnek embōre ky en kenye-
 152 remet ezy vala, Hogh ky menth volna Monda ihūs || Immaar
 megh dichōwl embōrnek fya ees iften īmegh feenefōl ōnbenne
 15 Ees tōn nekyk oly edes bezedōt ees zola nekyk az zeretetrōl
 ees atyafywflagrol kytt sonha annak elōtte nem tōtt vala Nemi-
 korth taneytwaninak mondvan ōketh nemikorth fyaynak Nemy-
 koron baratynak Ewnek nagh kēfō ideieiiglen megh ielōnthven
 ākkyt hallot vala ōzenth attyatol a Bezed megh veeghezween
 20 ky bezed edes ees hozyw vala ees iftennek halaat adanak
 awagh dīcheretōt Menenek oliuetim hegere Tahat monda nekyk
 ihūs Eez eiel ty mynd megh veetkōztōk en bennem Merth irwan
 vagon Megh verōm a paztorth ees el ozolnak a chordanak
 153 yohy de my vtan fel kelendōk Galileaba elōl veezlek || Monda
 25 ihūs Simōnpetōrnek, Symōn ym tōtōket Sathanaf megh keerth hogh
 meg roftalna mykeppen gabonat Een keertem eerted hogh megh ne
 fogyatkozieek az te hyted Ees te nemykoron megh fordulwan Ba-
 thorohadmegh atyadyait Felele pether monda ees ha mynd tevel-
 ghendnek te benned een sonha nem tevelghek Monda neky ihūs
 30 byzon mondom nekōd hogh ez eiel myglen tyk keczczer zolna,
 haromzor enghemet megh thaghacz Monda neky peethōr ees ha
 ennekem megh kellene halmom veled, megh nem tagadlak Itt wgh
 mond zenth Gherghel hogh ifteny zerzeefnek myatta tugya vala
 ihūs hogh petōr eghaznak iōvendō paztora lenne ees kemen lenne
 35 enghedelmre Mykeppen nemykoron mondotta vala vronknae ||
 154 ha veetend een ellenōm atyamfya megh bochasslakee ōneky
 hetzōr Ees felele neky ihūs, hogh nem hetzōr de hetven hetzōr
 Azeerth hagna ihūs ōtet el efny hogh ōnnōn bōnebe tanolna

mykeppen egebeknek megh bochatna Ees iôve ihûs Cedron vize
 altal Getseman newô faluba holoth vala kerth kybe be mene ô
 ees taneytvany vele ôzue Tuggya vala kedeegh iudas ky ôtet
 el arulya vala ahelth merth gyakorta gôlekezykwala ô taneyt-
 vaniwal oda Eez helien zenth iras be thelyk mondwan kyk en
 lelkômet ôrizik vala tanachot tartanak egbe Tabat ihûs hogh
 hamarab ô elaruloiatol megh leltetneiek ky mene az kôz helre
 ees monda nekyk ôlietôk le itt ees vigyazyatok myglen oda
 meegek ees ymadkoziam veueen veele peterth ees zebedeus¹⁵||nak
 keeth fyat keezde bankodnia ees zomorw lenni ees monda ne-¹⁰
 kyk zomorw az een lelkôm mynd halalygh tôrietôk ytt ees
 vigyaziatok een veleem, ônmaga el tauozeek eegh haytasne fôlde
 tôlek orezaiara efeek ymadkozvan ees mondvan Atyam ha lehet-
 segôs mulyeek el en rolam ez keen Demaga Byzon nem wgh
 mykeppen een akarom de mykeppen the Mykoron ihs xpûs¹⁵
 wolna vanagodafnak keferôsegheen kônvnnek veerneke vereeie ees
 zyvenek banatya ew attyanak elôtte monda Zenth atyam arta-
 lan (!) vagyok ees the parancholatodnak vtaat el nem multam,
 Legottan dichôsegôf nagfaagnak akarattyâ bochata angyalth
 ôtet erôfeiteny monda az angyal O vronk iftennek fya the²⁰
 atyadnak feelôle || Bathorogyal megh merth megh kell lenny¹⁵⁶
 hogh eez keenth megh zenveged embôri nemzetnek idueffegheert
 Ees mykoron ihûs feel kôlthvolna az imadlagrol ôket mynd
 alwan lelee banatnak myatta ees monda pethôrnek Ekkeppen
 nem vigyazhataal egg oraiglan een veleem Nemynemô doctor²⁵
 wgh mond O petôr hol vagion the batorfagod awagh enghedel-
 med ky ennek elôtte keuefee mesthôrôdet elôl vôtted vala,
 ymmar el feletted fogadafodath vygyaz petôr, egeeb keppen
 feelôk hogh raitad kefeertet ne hatalmaziék Towabba monda
 ihûs vigyaziatok ees ymadkoziatok hogh kefeertetbe ne effetôk³⁰
 Merth a lelôk keezz de a tefth koor Masodzor esmegh el mene
 ees imada azon bezedet mondvan Een atyam ha lehet ez ||
 kennak el menny een tôlem hamemba (!) zenveggem ôtetth¹⁵⁷
 legen te akaratod Esmegh masodzor el iôue ees monda az an-
 gyal, O Mynden bônesnek iduezcitôie Theghedet mynd vaarnak³⁵
 hogh megh zabadulhathnanak ô halaloktool Az elfô zôleek Adam
 ees ewa Syrnak ees kealtyak te el iôuetôdet hogh megh zaba-
 dohad ôket pokolnak kennyatol Simeon ky teghedet reegtôl

fogwa kewanth, Abraham dauid ees mynd kyfdeðòk ees nagyok
 ferfyak ees azzonyallatok Zenth ianus baptista ky teghòdet
 megh kòròztòlth Myndennek megh ielòntee te el iòtòdeth Mynem
 hagyarod òketh feteetfeegbe de atyad bochatotth theghedeth embòri
 158 nemzetnek valtasara ees fogatta mynden prophetaknak || Mynem
 hazugh Ees mynd prophetak hazugok leeznek ha embòrj
 nemzet the myattad el hagyarotth leezen ees sonha megh nem
 zabadul Mynt remenkednek te benned embòrj nemzetnek idue-
 zeitòie Ha te megh fogyatkozol mynd òròk kealtasba leeznek
 10 te keezded az haborutt ees megh gòzied satanafta mynem halalt
 feelz Myndòn zemek neeznek te segheedfeghòdre ees ha te megh
 fogyatkozol ees Mynd ez velagh neez theghedett ha megh fo-
 gyatkozol Mynd foglagban leeznek ees Siramban Azeerth ky-
 ralyoknak kyralya ees vralkodoknak vra ergalmaz myndennek
 15 alaa vetòtteknek ergalmaz te nepeidnek Ees megh iòue ees
 leele òket aluuan merth ò zòmòk megh nehezòltek vala ees nem
 tугyakvala myt felelienek Ees òket el hagwan Mene ymada
 159 harmadzor azon || bezedòt Ielònek neky menbòl angyal Batho-
 roytwan òtet ees el bagyada ees hozyabban ymadkozyk vala
 20 ees lòn ò vereie mykeppen földre folyo cheppenek veer Ez
 helyòn xpūs ymadkozyk vala ees ò aruloya eel kòzelyt vala
 Christus rettegh vala Iudas vigadvala Christus thaneitwany
 megh nehezòltek vala Sidonepek gonoffagh mya megh vakultak
 vala Christus fyr, Iudas azokkal allaggal meweth christus ve-
 25 reytezyk ees atyat ymada Iudas elarulaft tezen christusnak
 thaneytvany aloznak Iudas kòtelet zerez hogh christust megh
 kòtòzieek Ebbe vala ò halanak (!) felelme hogh magaat byzon
 embòrnek (mutatya vala) mutatnaya Mykoron ymadfagban az
 keenth rola el venny keeryvala Imadfagban hogh enghedelmes-
 160 segòt aianlana veeròl verò ky bochatafa hogh || Iòuendò my-
 welkòdetòt mutatna megh ielònth angyalnak vranak byzonyoi-
 tanaya Eez helyòn bee theleek az iras mondwan Nappal ees
 eiel kealteek te elòdbe merth feogòdelm nekòl vagyok Itt ees
 bee theleek a peldazas Merth christus ymada zenth elyeessel
 35 Mykeppen kyraly kònvben vagyon megh irwa Elieefnek
 ymadfagara isten ada fellegnek le folyasaat Elieef hegen
 ymada a földòn nyoytozwan Cristus zenth lucach mondasa zerent
 le terdepòlween, Elieef taneythvanyat feel hyawala Cristus ta-

neytvanyt ymadkozny mongya vala Elieef ymadfaganak vtanna vereitezyk Cristus ymadfaga vtan kôôtztetyk Iôwe azert ihûs taneythvanyhoz esmegh lele ôketh Alwuan Monda nekyk O petôr myre enghemeth el hagtok O Ianus ezenkeppen || Ege-¹⁶¹ beknek ees monda

Harmadzor esmegh iôue ô thaneytvanyhoz esmegh lelee ôketh alwan ees monda nekyk Alogyatok ees nywgoggyatok bekefeegghele merth el kôzeleyt az ydew ees embernek fya el adatyk bynefeknek kezeebe Kelietôkfel mennyônk eleiben Ezenkeppen ihûs twdwan mynden iôvendôketh ô rea valokath el¹⁰ erede ees monda nekyk, kyth kereftôk, ôk kedeegeh mondanak A Nazarethbely ihesufth Monda nekyk ihesus, een vagyok, Ees hogh ezth monda nekyk een vagyok, hatra menenek ees a földre le efeenek Esmegh keerde ôketh kyth kereftôk Legottan azok mondanak Nazarethbely ihesufth, Felele ihûs, Mondam neektôk¹⁵ merth Een vagyok azeerth ha engômeth kereftôk bochaffatok thaneythvanymath bekefeegghele hogh a bezeed kyth mondothwala || Bee telneyeek Kyketh ennekem adaal atyam eggeth sem¹⁶² veztettem el ô kôzzôlôk Iudas megh kezeleythee hogh ewteth megh apolnaia Monda neky ihûs Baratom myre iôtteel kyth²⁰ kereftôk Nazarethbeli ihûfth Iudas legottan ihesufhoz mene ees monda neky Idwez leegh mestôr ees megh apola ôteth Monda neky ihesus O Iudas apolaffal adod el embôrnek fyath Tahath el iôwen a feregh ragadak ees megh tartaak ihûfth Lathvan petôr ky weue thôreet. ees monda vram ha tôrrel vyonok, Nem²⁵ vara petôr cristusnak feleletyth hanem legottan a pyspek zolgaianak el vaga iob fôleeth, kynek neue vala Malkus Monda neky ihûs Teged be tôrôdet hywelebe Merth mynd azok kyk tôrth veendnek tôrmya veznek el awagh aloytod hogh nem keerhethneem || Een atyamath Ees adna nekôm tôbbeth tyzenkeeth¹⁶³ feregh angyalnal (ih) Olyan ha azt mondanaya Lehetôk az tyzônkeeth apastaloknak seghedseghe nekôl Ha igaz megh oltalmaznanak ees kynek az menney angyal feregh leheth Eegh legio awagh feregh roghi tôruembe hath ezôr embôrth tezôn azeerth az tyzenkeeth feregh Angyal hethwen ezer angyalth³⁵ tezeen, ky zamra embôrj nyelw ez velagh zerthe ozlotth Aranzayw zenth Ianus wgmond Ha egg angyal hethwenôth feghwerôfth megh verth Tyzenkeeth feregh Angyal tahath me-

neeth gōzne megh Oly ha azt mondanaia Zenth petōrnek Nem
 kell hogh engōmeth Seghely, segheelyed magadath Mykeppen
 telnek be az irafok Merth ekkeppen kell lenny Ekkenth kyt
 adoth nekōm een atyam nem akarodee hogh megh ygyam ōteth ||
 164 Legh ottan hogh fōleet illetee azonnal megh vigazta ōtet, Monda
 ihūs az fokfagnak lōttetōk mykeppen tolwayra Tōrōkkel ees
 rudakkal meg fogny enghemet Mynden napon veletōk voltam,
 a templomba taneithvan ees enghōmeth nem tartottatok megh
 de eez a tyw ōdōtōk ees a feteetfeeghnek hatalma Itt nemi-
 10 nemō iften felō wgh mond bodogazzon kepebe O kegetlen iudas
 hygh en kegōs fiamnak ky tenekōd mestōrōd vala, orczayath
 zegenlēed megh apolny Lelkedben, tewen feteethfegnek mōuel-
 kōdefith nem velagoffagoth Tahath ew thaneythvani ōteth el
 hagwan Mynd el futanak Zenth bernald Bodogazzon kepeben
 15 wgh mond O keges ihūs o kegelmef ihūs O irgalmas ihūs O
 vigazto ihūs Hol vannak ergalmaffaghyd Senky nynchen ky
 165 teneked || Irgalmazyon Hol vannak io ihūs az embōrōk ees az
 azzonyallatok kyketh az ōth arpa kenyerral megh elegheyttōtteel
 vala Nynchen ky téghōdeth megh esmeriōn Hol vannak az
 20 apaftalok io ihūs kyknek tyztelfeeghōt attaal Ime byzzonnyal
 ymaar teghōdeth mynd el hattanak ees incabb te zyz anyaddal
 tharfalkodny kellōth volna Zenth iacob Mondafa zerenth Een
 esmerōym mykeppen ideghōnōk el menenek en tōlem Ihūfnak
 megh fogafakoron Nemynemō yfyw megen vala chak egh gyolch
 25 ymegben vtanna Ezth ees az fydook megh fogaak eez kedeeg-
 len nekyk hagwan az gyolch yngheth Mezeythelen el futa tōlōk
 Nemely doctorok Mongyak hogh ez embōr lōtleghōn zenth Iacob
 166 apaftal Nkyk mongyaak hogh zenth Ianus || ewangelista ees
 (ōtet) ihūfth eleeb viueek annafpifpeklōz Az annaf pifpek vala
 30 kayfalfnak ipa ky thanachoth adothwala az Sidooknak Merth
 egh embōrnek iob megh halny az fok nepeerth O zenth atya
 te fyad (kōtz) kōtōzve vitetik O angyalok tō kyraltok hwzta-
 tyk O meny eegh o chillagok o embōrōk O lelkōk o Zenth
 atyak Gondolyad azeerth kereztyen Mely nagh sebesfeegghel
 35 vizikwala ōteth kōtellel nyakon kōthwen, nyakon ytyk vala
 ōtet kard fokkal valkōzbe Ees nekyk ōkōllet nekyk bot-
 tal palczawal nemelyek ōzōgghel veryk vala Annera. hogh
 vgyanazon helyen ew benne egheffeghōth nem hagyanak,

hanem vgyan ottan a propheta ifaiafnak mondafath megh theliefey-
 teek Talpatol fogwa teteieiglen nem vala ew benne egheffeegh ||
 Ees a kôues vton Rangattyak vala es tazygalyak vala Mezeite- 167
 len labbal ees a kôuek neky kôrmeit el tôrykvala ees a cedron
 vizere hogh iwtottanak volna vgh ranthak ôtet altal hogh a vizbe 5
 Arczel be effeek ees ô orczaya myndeneftôl megh veerôfôle
 Merth wgh mondnh neminemô aloytatus doctor hogh idwezeytenk
 a vizbe kôre efôtt volna arczeel ees ott keeth foga ky zeketth-
 wolna, Hyth (!) be teleek a propheta Mondafa, mondwan a folyo
 vyzbôl az vton (id) yweek annak okaerth fel magaztataa feyeth 10
 Ees annafpîpek kettôrôl keerde ôteth ew taneythvanirol ees ew
 tudomanyarol Taneythwanirol femmyt nem felele de twdomanyarol
 felêle smonda Een nylwan zoltham ez velagnak (†) Een myn-
 denkoron taneytottam az Sinagogaba ees || Ees a templomba Ees 168
 tytkon semith nem zoltam Myre keerde enghemeth keerged 15
 azokath kyk hallottak, merth azok twgyak mytth mondottam
 een Hogh ezth mondotta volna eggyk az zolgaknak arczwelcha-
 pafth ada ihûfnak mondwan. Ekkeppen felelzee a pipeknek (!)
 Mynd ezôk ellen femmy gonozth nem monda hanem alazatus
 ees edef bezedeth felelwen monda ha en gonozth zoltam, tano- 20
 bizonfagoth teegh a gonozrool ha kedeegh iol zoltam myre (myre)
 ôtz engômeth olyha azth mondanaya, Ha en bezedômbe vetet-
 ten (!), mongyad megh melykben ha kedeeglen valameligben (?)
 megh nem eerz myre verz (engômeth) engômeth wgh mondnh
 zenth Agoston doctor ha gondolod ky atta ihûfnak az || arczul 169
 chapaafth Nem akarnadee hogh ôteth mennyei tôz megh emezthe-
 neye, Awagh föld el nyelneie awagh ôrdôgghele be nyelethneyek
 Ees Annas pypôk kôlde ihûfth kôtôzveen, kayfas pîpôkhôz hol
 az zerzetôl sydok ees az venôk megh gôlekôztek vala, kôvethy-
 wala kedeeglen ihûst zenthpetôr ees maas taneythwan ky wala 30
 efmerôie az pîpôknek ees be mene vele az pypôk pithwaraba
 Zenth petôr alwala kôuôl az ayton ky mene az mas taneyth-
 wan ky az pîpôknek efmerôie vala, ees megh monda az ayto-
 tarto leannak ees be bohattata petôrth Monda petôrnek az
 aytotharto lean Nemde thees ez embôrnek taneytvany kôzzel 35
 vagee Monda petôr || Nem vagiok Onnaton hogh ky meene 170
 legottan tyk zola Aalnak vala az zolgaak az tôzneel merth
 hydegh vala ees magokat megh melegheytyk vala ees petôr ô

kôztôk ees magaath melegheitj vala Mondanak neky Nemde
 the ees ô thanetwany kôzzôôl valo vagh esmegh megh tagada
 mondwan Nem vagyok wgh mond zenth amburuf doctor Azerth
 tagada megh pethôr merth oktalan fogada halalara hogh nem
 5 tagaggya megh Nem zentheghazba nem ew hazaba hanem az
 fydooknak pythwaraba Otth tagaggya hol ihûs kôtôzve vagyon
 holeth igaffaagh nynchen Ees keweef vartathwan monda eegh
 az zolgaak kôzzôôl aznak rokona, kynek petôr el vaktavala
 171 fôleeth Nemde latalak een teghedeth ew vele a kerben (!) || Ees
 10 ew kôzzôôlôk valo vagh Nyelwed ees awagh zolafod ees az mu-
 tattiya hogh ew kôzzôôlôk valo leegh Ees kezdee tagadny ees
 Ekôdny (!) hogh nem esmerthe volna ez embôrth akkyt mon-
 dotok Esmegh ottan tyk zola Itth ees be thelyk az zenth iras
 ky wgh mond Mezze tôôd een esmerôymeth en tôlen (!) vetee-
 15 nek enghemeth mykeppen vlatatoffagoth magoknak Itth be teleek
 az reghi iegzeef Merth tahat zenth petôr Salomonnal tagada megh
 istenth Merth vagyon Reghi kônwbe megh irwa Salomon kyral
 azonyallathnak zâwara zenth petôr leanyoknak zâwara Salomon
 balwanyoknak tyzteffeghere Zenth petôr nyawalyanak felelmerree
 20 de maga myndenyknek ioth tôtth vala Merth salomonth kyralya ||
 172 tôtte vala Ez velagnak orzagaba zenth petôrth pôfpôkke lelkôk-
 nek orzagaba Iesus megh fordula ees tekeenthe zenth petôrre
 theftj zimmel Ees megh emlekôzeek petôr wr ihûfnak mondafa-
 rol Melyeth mondotthivala neky hogh myglen tyk zolna addig-
 25 lan haromzor ôteth megh thagadnaya ees zenth petôr elmene
 ees ighôn keferwen fyra. ees ew kapczayat (?) vifeli vala kôn-
 tôse wyaba kywel kônweyt megh keny vala ees orezaiat zar-
 raztya vala A papifeiedelm ees mynd egebek hamifstanofagoth
 kerefnek vala ew ellene hogh ôteth megh ôlneieek ees
 30 nem lelenek ees mykoron fok hamyf thanook elôue iôttenek
 vol(a)na egebek kezeth vtolzor keeth hamif thanok elôue allanak
 ees mondanak Eez azt monda hogh megh tôrhetty istennek ||
 173 templomath Ees harmadnapon az vtan esmegh fel thamazthattya
 Ees azoknak nem vala illendô awagh alkoholmaf thanofagok Ees
 35 fel kele az Sidopapifeiedelm ees monda neky Semmyt nem
 felelzee ezôkre kyket ezôk te ellenôd byzonyoythnak Ihesus
 kedeglen veztegl wala ees a Sido papifeiedelm monda neky

Een keerdlek az elð iftenre hogh megħ mongyad nekðnk, ha
the vagħ a chriftus, aldott elð iftennek fya Monda neky ihūs
Te mondod merth een vagyok Byzon mondon neektðk hogh
matolfogwa lattytatok embðrnek fyath ðlwen atya iftennek iogya
felðl ees iðny mennynek kðdyben Tahath az Sido papfeyedelm⁵
megħ zagattaa ruhaiat mondwan Megħ karomla iftenth Myth
kewanonk meegħ ees tanooth ym haliatok karomlafaath my
lattatyk neektðk || Legottan ððk halalra iteleek ðteth mondwan¹⁷⁴
halalnak bðnðfe ees hagyarapanak ew orchayara ees be fðdeek
awagh be kðteek ew orczaiaith Mynth zenth mathe mongya¹⁰
Merth nem verhetyk vala ðteth, Lathwan ew neky kewanatof-
lagof orczaiaith Azerth ðtet be fðdeek. Ees mynd eeth altal
az nyawalyaffagos fidok ðtet yghen vereek arczol, nyakon
Neky palma agakat. orczayahðz verwen Mondnak vala. Criftus
prophetaldmegħ nekðnk ky akky teghðd ðthe Ezenkeppen ee-¹⁵
then eeczczaka ew zenthfegðf zakalath ky typarlak ew. ekðffe-
gðf hayayt ky nyðweek Ees egeeb nemð zertelen keno-
kath rayta tewen kyket zðrnywfegherth az ewangeliftaak
megħ fem meertek yrnya || Hogħ be telneiek dauid propheta-¹⁷⁵
laafa Een hatamon faraganak bðnðfðk megħ hozzeytak magok-²⁰
nak alnokfagokath, It ees be teleek az iraať ky wgh mond,
Een ellenðm zolanak gonozokat iookeerth ees gyðlðfeegnek
bezedewel megħ kðrnyekðzenek engðmeth It ees megħ teleek
daniel peedazafa Merth criftus daniellet vadoltatyk vala Daniel
irigfeegħ myat, chriftus azonkeppen daniel hamif feyedelmek²⁵
myatth, daniel darius elðth Chriftus fyðopispðkðk elðth wgh
mond zenth bernald doctor O io ihesus te kewanatus orczaadath
kyre angyalok kewannak neezny, nyallal megħ fertezteteek
kezðkkel vereek ruhawal be fðdeek yfðgh keferð febðknek fem
enghedeenek Regghel kedeeglen leewen tanachott tartanak³⁰
mynd az Sidopapi feyedelmek || Ees az Sidoneepnek veeny¹⁷⁶
ihūfra hogh ewteth halalra adnayak kðtðzveen el hozaak ðteth
ees adaak ponciopylatofnak az feiedelmnek Tahath lathwan
iudas ky ðteth el (adaal) attawala. hogh karhozotth volna Megħ
ada a harmycz ezðth penzth a Sidopapifeiedelmeknek ees az³⁵
veenðknek mondwan veetkezem az igaz veerth el arulwan wgh
mond zenth Amburuf doctor Lathwan iudas merth karhozotth
tahath megħ efmerwen ew gonoffagath Legottan mondanak az

Sydook My nekônk benne, the lattad wolna Olyha azth mon-
danayak my mōnekônk benne, ha igaz, te mywelkōdefōd megh
ielōntetik mynemō legen Nemely doctorok wgh mondnak hogh
vasaarnapon halwan az feltamadoth megh holtath kōteellel
177 magath || Az napon akazta megh Tahat lathwan Iudas merth
ōteth el atta hogh karhozoth volna, penitenciara remōlwen
megh adaa az sidopapifeiedelmeknek a harmycz penzth ees az
veen. sydooknak mondwan veetkezeem az igaz veerth el arul-
wan Legottan azok mondanak my mōnekônk, te lattadwolna
10 Ees az penzt a templomba el hagythwan ees el mene kōteellel
magaath fel akazta Kyre kealth zenth Ghergōr papa mondwan
O iudas myndenneel bynesb ees bodogtalamb te woltaal kyth
vrnak ielōn woltha nem vonth az vrhoz de keethseegh vonth
kōteelbe wgh mond eegh mestōr Igaz bōlchefeegghel elfō iduef-
15 seegh megh hadny a bynth Masod nem ketōlkōdny hochanatot
Megh magaath ōrōkke megh ōlny ygaz byronal penitenciara
178 nem fordwl || O iudas gonoz tōseer hamiff bōnōkbe leleettel
orwfagot tōtteel merth te mesthōrōdeth arulaf zerenth el attad
nepeknek alamyfnaiaith megh orozvan a fefwenseegh ky teghe-
20 deth kezereytōt vala orwfagra ees el arulafra merth te mestō-
rōdet arulaf zerenth el attad erethnekegōth thewen merth ke-
rezthyen hytōth el hagwan ees alnokfagba magadath tōkelletōf-
fegghel vywd embōr halaba (!) leleteel Arthatlan veerth meg
ōlwen ees banthwan Merth a veer ōtleefnek oka te voltal
25 Legottan mynth magaath megh akaztha ketthe zakada ees ew
bely mynd ky omla Merth nem melto lōn ew (ferte) Bynnel
fertezett lelke zaiarol ky iōny ky az aldotth ihūf(th) draga-
latos zaiath megh chokolta vala Itt be teleek az iraaf ky wgh
179 mond Allapanak Fōldnek kyraly || Ees feiedelmek egbe gōle-
30 kōznek chrīstus ellen Itt be teleek a peeldazas Merth tahat
xpūs Samsonnal ellenseegnek adatyk ky megh vagion Iudit
kōnwebe iruan Samson Iazoknak kezeeben Crīstus Sidonepek-
nek kezeeben Samson megh gōzwen chrīstus kōtōzwen Samson
dalida newyw parazna myatth Chrīstus sidogōlekōzefnek alnok-
35 faga myatth Samsonth megh karomlyak vala Crīstufth megh
mewetyk vala Samsonth akaratya nekōl vezankenth zerthe Chrīf-
tufth zabad akaratyan feiedelmrōl feiedelmre yarof zerthe
Az Sidopapifeiedelmek az peenzth vewen mondanak Nem illic

nekõnk hogh ezth az zelenczebe tegyõk Merth vernek iutalma,
 tanachot tarwan (!) a penzen võnek zarandokoknak valo
 temethõ földeth || Kynnek newe Ghõrõgvi Acheldemak Ma-180
 gyarwl mondatyk weerneke zanto földenek meegh ma ees
 Regghel vala ees õk nem menenek be a pythwarba hogh 5
 megh ne fõrtõznenek hanem tyztan enneyeek megh a hwsuetj
 barranth wgh mondth zenth agofton doctor O Sidoknak kegetlen
 vakfaga hogh a pythwarba be nem menenek hogh megh ne
 fõrtõzyenek feelnek vala, de atyok fyanak artatlan veeretth ky
 õtteny nem felyk vala Mas embõrtõl feelnek vala megh fõrtõzlny 10
 õnnõn twlaydon bõnõktõl nem feelnek vala Ihesus kedeeglen
 megh allapeek a feiedelm elõth ees hogh ew vadoltathne-
 yeek a Sidopapifeiedelmeknek ees a veen Sidoknak sem-
 myt sem felele Monda pilatus Nem hallodee meny tanofago-
 kath ellened mondnak || Ees semmyt neky nem felele vgh hogh 181
 chodalkozneiek rayta az feyedelm kymene azerth pylatus az
 Sidokhoz ees monda Mynemõ vadolasth teetzõk ez embõr ellen,
 Felelenek ees mondanak neky ha gonoz tewõ nem volna õteth
 nekõd nem attyk volna kezdeek ihesusth vadolny mondwan Ezt
 tõrvenyõnk el fordoytoyanak ees nepynknek el hytetõienek lel- 20
 tõk ees chazarnak adooth (ady) adny tyltoyanak ees magaat
 mongya chriftuskyrlnak Ees harombol vadolyaak vala iesusth,
 a kettõrõl pylatus nem keerde ihusth, a neph el fordoytafrol,
 merth ha ew el fordoyto voltvolna mykeppen egebek, kenzoth
 megh getrene Az mafikrol sem keerde chazar adoya megh 25
 tyltafrol Merth hallotta vala mykeppen ew az fidoknak felelth
 vala A harmadrol keerde ihusth hog mykeppen mongya volth
 magaath kyrlnak || Azeerth monda neky pilatus vegetõk 182
 tenmagatok õteth ees tyw tõrueentõk zerenyth ytheelyetõk
 megh Mondanak neky az Sidonepek Nem illic mynekõnk 30
 valakyth megh õlnõnk ez hwsuetba ees ez hwsuethnak yn-
 nepebe pylatus esmegh be mene a pythwarba ees elõ
 hywa ihesusth ees monda neky the wage Sidooknak kyralya
 Felele neky ihus Teen tõleed mondodee ezth awagh egebek
 mondottak nekõd een felõlem Felele pylatus ees monda Mynem 35
 Sido vagiok en Te neped ees te põspõkyd attanak theghedet
 ennekem mytt tõtteel Felele ihus een orzagom nynchen ez ve-
 lagbol, ha ez velagbol volna een orzagom Byzonnyal een zol-

gaym megh oltalmaznanak hog nem adathnam sydooknak de
 183 een orzagom nynchen itth || Awagh innen aazaz ez velagbol
 Monda neky pylatus Azeerth kyal vagh te, Felele ihūs Een
 ebbe zōlettem ees erre iōttem ez velagban hogh tanobizon-
 5 goth (!) teghiek az igaffaagrol azert valaky igaffagtol valo een
 zomath halgattyā. Monda neky pilatus Michoda az igazfaagh. Ky-
 nek eertelmeeth nem eerdōmle pylatus Merth tōruenth igazan
 gyakorta tōthvala de igaffaagba nem alla Azeerth hogh ezt
 mondotta volna Legottan kymene az Sidookhoz Ees monda
 10 nekyk Een femmy okoth nem lelōk hozyaia Legottan azok rea
 rohhanvan mondanak, Feel yndoytotta Mynd Sidofagh zerthe a
 nepeth Galileatofogwa mynd eddiglen Pilatus halwan Galileath
 megh keerde ha Galileabeli embōr volna ees hog esmere hogh
 herodes hatalma alol valo embōr volna legottan el kōlde ōteth
 184 herodefhōz || Merth akkoron ōees ierufalembe vala az napokban,
 Lathvan herodes ihūst ighen ōrōle rayta Merth fok ōdōtōl fogwa
 kewannya vala lathny ewteth, Annak okaerth Merth hallott(a)
 vala Sok chodakath ew felōle ees kewan vala valamynemō
 iegōth ōtōle lenny ees keerdōze ōteth fok bezedōkkel Ihūs
 02 kedeeglen femmit nem felelwala Alnak vala az papifidofeiedel-
 mek ees az valaztotth Sidok zōnetlen vadolwan ihūst, Herodes
 megh ytala ōtet mynd ew seregheweī ees megh chufola ees
 feieer ruhaba ōltōztetwen ees megh kōlde ōtet pylatofnak ees
 az naptool fogwa pilatus ees herodes baratofok lōnek ōzwe
 25 Merth annak elōtte ellenfeghefek valanak egbe Annak kettō oka
 myerth ōōk ellenfeghōfōk voltanak egbe Elō oka merth pylatus
 akarya volth Tiberius chazarto herodes orzaganak eegh rezeet
 185 fok penzen megh venny Azeerth || Mynd az napeeglan ellenfee-
 gōk voltanak ōzwe Masod oka ez Merth nemy kōron pilatus
 30 ōlth vala herodes hatalma alol walo eegh embōrth megh kyn He-
 rodes ighen megh haraguth vala Ees mynd az napeeglan ellen-
 fegōfōk lōnek egbe Ihūsnak halala napyan megh bekelenek ees
 ihūs myatth baratofok lōnek pilatus azerth egbe gōite a papifeie-
 delmeketh ees az veen Sidokath ees monda nekyk Enne-
 35 kōm wgh hozatok eez embōrth Mykeppen neeph el-fordoy-
 tooth. Ees en mynd tiw elōttetōk megh keerdōzven Semmy-
 nemō okoth ez embōrhōz nem lelōk azokban kykben ōteth
 vadolyatok de fem herodes nem lelth Merth kōldōtte ōteth

reank Azeerth nem illik neky halaal azerth megh feddôm ôtet
 ees eel bochatom Merth nektôk zokaftok az hogh eez hwfueetba
 kyth akartok eggeth el bochaffak || Akaryatok ee azerth hogh 186
 az Sidook kyralyath el bochaffam Merth tuggya vala hogh
 ôteth irigfegherth el arultak volna Az Sidopapifeiedelmek bizd-
 kôdenek ees mondanak az neepnek ees az veenôknek hogh
 barrabafth keerneieek ihûft kedeeglen el vezteneiek Felele az
 feiedelm ees monda nekyk Melyeth akartok ez kettô kôzzôl el
 bochattathny, borrobafthee awagh ihûst ky mondatyk cristufnak
 Mynd az kôzônsegôf fokfaagh ywôlthe awagh reada ees monda 10
 vygedel eezth es bochaffad nekônk borrobafth el, vala kedeeg-
 len borrobas tolway ky nemynemô haborufagheerth. ees (gôlko)
 gyolkoffagheerth vettetôth vala a temleczbe Monda nekyk pyla-
 tus Mytth tegyek azert a iefufrool ky mondatik cristufnak Mon-
 danak myndh Megh fezeiteffeek Itt nemynemô alazatos doctor 15
 wgh mond bodogazzonnak kepeben || O alnok pylatus Mely 187
 lehetetlen(ek) az ok kywel en fyamnak hyzôlkôdel elezteeb
 mondvan, Aldoth ky iôttth vrnak newebe zenth anfelmus kealt-
 van wgh mond O hamif valtsaagh o alnok tôrwen wr megh
 vtaltatyk zolga megh keertetyk, Igaz megh kenzatyk Bônôf 20
 megh zabadoytatyk Barran megh ôletyk farkas kellemetôf lee-
 zôn Eleeth hagyattatyk, halal megh tartatyk Esmegh pilatus
 zola nekyk akarwan ihûft el bochatny monda nekyk My gonozt
 tôtth Azok incabb ywôltnek vala mondwan Fezehed megh feze-
 hed megh ôtet Harmadzor esmegh monda nekyk Semmy halaira 25
 valo okoth nem leelôk ô benne Azeerth megh oftoroztatom
 ôtet ees el bochatom Wgh mond aran zayw zenth ianus O pila-
 tus iool mondod hogh femmynemô halaira valo okoth nem lelz
 benne || Merth mykeppen fel magasztatta (†) a mennyeket föld- 188
 tôl Azzonkeppen fel magasztatyk xpûfnak elette a mô eletônk- 30
 tôl Keetth okaerth monda pilatus megh oftoroztatny ihûfth Elô
 oka Merth valaky megh fezeitetik vala, elezteeb a megh ofto-
 roztatny vala romai tôrwen zerenh Merth pilatus romai tôrwen
 zerenh iaar vala Mafod okaerth, Merth akarwan ôtet megh
 zabadoytany ees akarwan a gonoz neeph akaratyanak eleghetth 35
 tenny Megh hagyta oftorozny ihûfth, hogh megh oftorozaas vtan
 hannaya ôtet a megh elegôdôth nepnek Awagh wgh mond
 zenth Bernald Megh verôm ôteth ees el bochatom olyha azth

189 mondanaya Kemen oftorokkal myglen mongyatok addygh || ve-
 retôm Myglen artatlan veerth zenwettôk ky ôtteny Ees azok-
 nak zawa hatalmazyk vala ees nagh fel zowal keryk vala hogh
 megh fezeitetneieek wgh mond zenth Ghergôr doctor Negyen
 5 voltanak akyk ihûfth oftorozyak wolth Neegh waf retezzel
 Merth kettei megh farrad volth a kettei megh (farradwan) nywgo-
 wan (?) efmegh verny kezdyk wolth Ees a vitezôk viueek ôtet
 apythwarba ees rea gyôyteek mynd a kôzônfeğôf lokaſſagoth ees
 le wekôzteteek (!) ônnôn ruhaiabol Ees zederyes zynyw palastal
 10 megh kôrnyekôzeek ôteth ees haytogatanak coronat tôwyfben Ees
 190 feieebe theweek Ees egh naad zalat ô ioogyara || Teerd haythwan
 ôtet megh mewetyk vala mondwan neky ôdwôz leegh Sidoknak
 kyralya ôtet megh hagyarwan nemely arczwi nemely zemebe
 nemely Zayaba nemely zakalaban Ees weweek az naad zalath
 15 ees verik vala ôfeieeth vele. ees adnak vala neky aal ôtefth
 wgh mond zenth bernald Felelmef lelkôknek feie(eth) tôwifnek
 gyakorſagawal fuldaltatyk Embôri allath fôlôth valo zeeph or-
 czaya Sidoknak nyalaival fôrtôztetyk Kymene azeerth pilatus ees
 monda nekyk ym ky Hozom neektôk ôteth hogh megh eſmer-
 20 ietôk hogh ſemmynemô okoth v benne nem lelek ky mene ihûs
 megh oftorozwan vywen feieben tôwifkoronath es ees raytha
 191 barſon ruhath || monda nekyk pilatus Ime Embôr Itt wgh
 mond zenth agoſton Awagh zenth Bernald, Marianak (†) Mon-
 gyad megh Ennekôm een azzonyom ha ierufalembe valaal My-
 25 koron te fyad megh fogattatoth vala ees kôthôzwe pilatushoz
 vitetôtth vala, felel Ennen Maga Marianak kepeben mândwan
 Ihrlembe valeek Mykoron ezt hallam, Mykeppen Meheteek ha-
 zamhoz iôheteek mynth ôtet latam ôkôllei verny vtelôketh neky
 adny Arczeel hagyarpy tôvyffel koronazny ees embôrôknek ellen-
 30 ſeghe lenni, megh haborodeek en zywen awagh een enhom
 ees megh fogyatkozeek en lelkôm een bennem ſemmi nemô
 192 zokott eerzees nem vala || velem valanak Een hugaym ees
 egebek velem ſyrook ees enghômeth tamogatook Mykoron
 azeerth Annja lata ôtet ky iôny. tûiſſel megh koronaztath,
 35 oftoroztath leegottan fôldre eſſeek Mynth latha ihûst a piſpeek
 ees az feiedelmek ôwôltwen mondanak fezôhedmegh (ôteth)
 fezôhedmegh ôtet Monda nekyk pylatus vegetôk tôn magatok
 ees fezôhetôk megh merth ſemminemô okoth ôbenne nem lelôk,

Feleleenek az Sidook ees mondanak Nekõnk tõrwenyõnk va-
 gyon ees mõ tõrwenyõnk zerenk (!) meghkell halny merth iften
 fyawa tõtte magath Hogh hallottavolna pilatus eez bezedõket
 incab megh felelméek Be mene az pythwarba esmegh || Monda 193
 ih̄snak Te vag ee az sidook kyralya Ih̄s semmit nem felele 5
 neky Azeert monda neky (†) pilatus Nekõm nem zolaz Nem
 tudodee merth hatalmam el bochaatnom teghedeth (h) ees ha-
 talman (!) vagyon megh fezeitem (!) theghedet Felele ih̄s nem
 volna feminemõ hatalmad een raitam ha nekõd adatott nem
 volna fõlfl Azerth ky enghemeth neked adott Nagyobb bõne 10
 vagyon neky ees enek (!) okaerth kerefy vala pylatus el bo-
 chathny õtet Az Sidook kedeeglen ywõlthnek vala es mondna
 vala ha õtet el bochatod nem leez chazarnak baratya Merth
 mynden ky magaath (el) kyralya thezy ellene mond chazarnak
 Hogh hallotta volna pilatus ez bezedõket ky viue ih̄st ees le 15
 yle itelõ zekybe ithelny || vgh mond aran zayw zenth ianos hogh 194
 kemenben tewõlyõgh igaffagtol ky ygekbe incab feel embõrth
 honnem iftenth Nagh penthõkõn hatod hora koron Likoftratus
 neū helyõn. yle iteelny zekyben ees monda az Sidooknak Ime
 ty kyraltok Azok ywelthnek vala vegeed vegeed fezõhedmegh 20
 õtet Monda nekyk ty kyraltokath fezehemee megh Felelenek
 a pyfpekek es mondanak Nekõnk kyralyonk nynchen hanem
 chak chazaronk vagyon. chak ylwen zekybe kõlde hozyaya
 Feleseghe mondwan Semmy thenekõd ees ez igaznak Merth
 een ez eyel latafmiat fokat zenvettem õ eerthe, wgh mond Raba- 25
 nus newv doctor hogh õrdõgh lathwan embõrnek enghõdelmef-
 segheeth azzonyallath mya || Akara megh hynya chriftusnak 195
 hala (†) zereeth Akeppen azzoniallath mya zerze embõry nemzeth-
 nek karhozatoth Azonkeppen Akarya vala a megh valtafth, Ef-
 megh ky mene pylatus hozyayok ees monda nekyk Een sem- 30
 mynemõ okoth nem lelõk ez embõrbe legottan ywõlthwen
 mondanak, weged fel veghedfel vezõhedmegh õtet ees erõfey-
 tik vala zawokat, Pilatus lathvan hogh semmyt nem haznalna
 de Incab nagyob zendõles lenne a neeph kõzõtth vizeth vewen
 megh mofa kezeeth az neeph elõtth mondwan artatlan vagyok 35
 een, ez igaznak veretõl ty (†) lataftokra Felele az fokaffagh
 ees monda õ veere my raytonk ees my fyonkon Ith wgh mond
 nemynemõ alazatos || doctor Ziz marianak O balgatagsagra ada-196

tok ty byntôkeerth ees ty gonozfagtokath vtannatok valora
 (kyldetôk) kyldetôk Eleegh vala neektôk a ty bynetek de yth
 fiatotak (!) akaryatok rezesse tenny, az artatlan ihûs cristusnak
 gezedelmet kemeenben kerefnÿ akaryatok tyw fyatokon lenny
 5 azert vgyan leezen mykeppen lenny akartatok awagh keertetôk
 Megh halgatatoth tyw ymadfagtok ees kereeftôk bônre Pilatus
 kedeeg akara a (nepte) neepnek elegheth tenny ees bochata
 nekyk borrobafth Ihûfth kedeeglen megh oftorozwan ada (ada)
 akaratyoknak hogh megh fezeiteneieek vewoek ôteth ees ky
 10 wyweek Itt efmegh az fidooknak hyzelkôdefe mya efmegh le
 vonwan (ef) neky ruhaiath ees egh zederyef palaftoth rea ad-
 197 van || Tôwiskoronaya feiebe tewen Ees az naadzalath ew iogh-
 iara teerd haythwan ôteth mewetyk vala mykeppen orzaglany
 akarth ees nem thehette, mondwan ôduôzleegh fidooknak kyralya,
 15 rea hagyapwan a naadath feiehôz veryk wala Ees mynd megh
 meweteek awagh iaczodwan ôteth karomlyak vala Le vonak
 rola az zederyes palaaftoth ees ôltôzteteek ônnôn ruhaiaba ees
 elviueek hogh megh fezeiteneieek ôteth, Ees vywen az kerez-
 faath neky ky menê az helre ky mondatyk koppazto helnek
 20 Sidowl golgatanak harmad hora vtan ezkeppen zerzettetyk fen-
 tenciara awagh karhozathra Elezteeb pylatus ôle itelny, az vtan
 198 el vywe az kegetlen chazar kôtele || Nyakaban vonwan Ees ma-
 gaath latatlannak thezy vala az itelô zeek elôthh harmadzor
 kôzel iôwe hozya a kerezthfa Negedzôr iônek vala a tolwayok
 25 harangoth harangoztataanak kyrtôth kyrtôltethnek Remôlefôk
 mynden felôl leeznek vala es ô annya vala hath môgôl Myn-
 dônnek vtanna lathwan ezôketh megh keferôdeek ew zywe Ees
 pilatus, ew kezenek el teriedefe myatth vethwen veztegfegôth
 myndônnek Ees fordula ihûfhoz mondwan Een ihûfth karhozta-
 30 tom halalra marianak fyath Eez keppen hogh elettlôl megh
 valieek ees viteffeek az helre ky mondatyk copaz helnek az
 varof kapuyanak kywele ees ottogyon megh fezeiteffeek Ees
 199 legôn mynd || ô ruhaiatol megh foztatotth ees nagh vafzeghek
 ô kezeibe es labaiban altal veretessenek ees thewiskoronawal
 35 meegh koronaztaffeek Ees ônnôn magaval az kerezthfa ky vi-
 tesseek ees fenky ô rayta ne kônyôrôlyôn Ees hozya fenky ne
 hywattasseek Ees fenky neky ne zolyon Eez keppen ôteth ite-
 lôm ees karhoztatom hogh mydônôftôl (!) fogwa megh valyeek

ezôktôl Ezth mondwan pilatus tekeenthee ihūth oly ighen ke-
 gôfth kezde erôffen fyrnya ees az nepnek gôlekôzefe kezde
 lenny az zendôlefre mondwan megh halyon Ees tabat Monda
 Anna zenth Ianofnak Oh megh fogyatkozeek een lelkôm ees
 ew kezevel ô vnokaianak vallara || tamazkodeek Ees thahath a 200
 viteezôk a kereztzfath ihūnak vallara teweeek es fordoytaak
 ôteth az kopaz hegh felée ees ô elôtte lowagof vitezôk ees
 gyalogok fegwerôkkel ees kyrthôkkel Eez keppen iônek vala az
 hamyflagnak heliere zenth ianos azth lathvan Monda ziz ma-
 rianak Oh banatof anya te fyad Immar megyen halalra kynek ¹⁰
 felele az ziz anya Tareh megh engômeth fiam merth megh fo-
 gyatkozom Ees vygh oda hogh lassam my elôtht megh halok
 Merth myndônôftôl eerzôm magamath megh halny ees el wyve
 ôteth az egeeb vton. Ees ô elôl veuen (futamegh) futameek, ees
 Fiat ihūth Maria nyakon ôlelee oly yghen erôffen hogh semmy- ¹⁵
 keppen ôketh egmaftol eel nem valazthatyak vala Mely zoroy-
tassal || Ees mynd az mondhatatlan fook kenzafokkal ihūs megh ²⁰¹
 fogyatkozvan nem vihety vala towabba az kereztzfath. ees az
 vitezôk az tôr feiewel ytyk vala ôteth, Ihūs kedeglen ielth tôn
 hogh towabba nem vihethneie hannemha a kereztzfath eel viteth- ²⁰
neiek Talanak (!) eegh Simon neuó embôrth zenth alexander
 ees zenth rufus attyath azth ketheleneiteek Ihūnak vtanna
 vyny ô kereztzfayath Itth wgh mond nemely alazatof doctor
 Ziz maria kepeben Een kiwanon (!) vala fyamnak kereztzfayath
 el vynnôm hogh ô neky megh kyfsebeythetnem kennyath De ²⁵
 oly kôzel (ne) nem meheteek hozyaya hogh neky zolhaffak az
 fok neepnek kôrnyekôzefetôl annak fôlôtte vitetyk vala fok
 neepnek vtalatoflagawal Mynth gonozvl tôtth ees bônbe leletôtth
 kewanvan ô hozya zolnom || Eegh gyalogh vton elôl vôm de ²⁰²
 mynth az helre iôweek a kyn el menendô vala vtanna thekent- ³⁰
 ween ees semmykeppen neky nem zolhateek een keferôfeghôn-
 tôl (!) hanem az földre le effem mykeppen holtelewen ees hogh
 az kapwn az kereztzfath vallan ky hozyaya keferyvala ôteth
 fyrfywnak ees azzonyallatoknak fereghe ees ô annya ees ô
 annyanak hwegay Galileatol fogwa neky zolgalwan fyrathyak vala ³⁵
 ôteth Reayok fordula ihūs monda nekyk Iherufalemnek leany ne
 fyryatok een raytam de tynnen magatokon fyryatok ees ty fya-
 tokon Merth ym iônek ol napok kykben mongyatok Bodogok

az mehek kyk nem (zizl) ziltenek ees bodogok az emlök kyk
 nem emlettenek Ees tahath kezdyk mondany az hegeknek Effetök
 203 reank ees az völgeknek, föggetök || be mynket, Merth ha
 nyerf fan ezth tezyk kyn (!) mynden malaztal telyef vagyok ily
 5 kemen iteletöth teeznek Myth teeznek tahath az azyw fan azaz
 ty raytatok kyk malazth nekyl vattok Byzon nem egeeb hanem
 kemeen kenzaftok lezen vitethnek vala azeerth a keeth bynef
 embörök ees ö vele hogh megh ölettetnenek Mynth iutanak az
 helre ky mondatyk vala coppazto helnek ees otth megh fezei-
 10 teek ihüfth Ezenkeppen mykeppen yth megh iegözwen lattyatok
 Mynth intottak volna a koppaz heghre a porozlok kyrthelenek
 ees az vitezök vdwarth kerithenek (?) a fegweröfök es myndh a
 foksaagh egbe gölenek ees ihüs kőzöttök lewen kezdeek öteth
 megh foztany ees megh foztaak mezeythelen myndönöstöl öteth
 15 veerel megh veerhőteek (!) Merth öneky akkoron megh vyoytak
 204 ferelmeth || Merth az ostorozaférth ees fokfagof sebeyeerth ö
 neky ruhay(ay) testehez ees az sebőkhöz ragattanak es fagta-
 nak vala Ees hogh ö ruhayth rola le vonak, sebey megh
 vywlanak. merth nyhol az hwffa ees hozya zakad wala, ees
 20 marada mezeytelen ö zenthfegöf veere ö rayta ala futhwan,
 mynth elewenön megh nywzotth barran, Ees nagh hamarfaaggal
 ragadaak öteth ees el nyoytaak az kereztfan. Ees vewen eggyk
 kezeeth nagh temeerdök vafzegghel zeghezeek az kereft fahoz
 ees vewek a mafyk kezeeth hath az furatoth nem eery kőteleth
 25 rea kőthwen (age) addegh huzak vonak. izeth iztöl. ereketh
 eertöl ynakath yntol el zagathwan annera hogh a furatoth bal
 kezewel megh eertetek ees azth az kereztfahoz zeghezeek an-
 205 nak weweek ö keeth || labayth hath azok ees kőzel sem eryk
 a furatoth Arra megh azonkeppen kőteleth kőthenek Mynd ad-
 30 deegh hwzak vonak. myglen mynd izröl izre erröl erre Inrol
 ynra öteth el nyoytak hogh a furatoth ö labaywal megh eerte-
 teek ees azokath ees az kereztfahoz zeghezeek Mynd ezekbe
 mykeppen enghedelmef barran senkynek nem panazla ha-
 nem Nagh kegef bezeeddel ö zenth atyanak kőnyörögh vala
 35 mondwan Atyam bochaffad megh ö nekyk merth nem tugyaak
 myth teznek zenth bernald doctor wgh mond hogh az zeghek
 nem woltanak elöfök hanem themeerdökök Nem wolph femmy
 elöfeghe ees nem chak az hwfth hatya wolph altal de megh

az ynakath es a hwffal egetômbe ky zaggagyak (!) volth Na-
 gyobb faydalmeerth || Zenth Gherghôr wgh mondth Az Sidook 206
 veteek a kereztfath a földre ees christus kezeith ky nyoytwa
 rea fekôteek ees testenek meerteke zerenth harom Furaft
 tônek az kerezthfaan ees az kereztfá ighen kemen vala az 5
 val zegheknek semy ely nem vala hogh az artatlan testôth ke-
 meenben zaggathatnayak Elezteeb ew kezeinek fel zeghezefeert
 mynd ew testenek ynai Sogorgany kezdenek ees mynd ew tes-
 teeth megh zoroitak hogh az bal kezeeth altal akarnayak ze-
 ghezny nem Erivala a Furatoth tahath hwzyak vala zoroith- 10
 wan kôtellel Genghe testeeth ees az nagh hwzaf myath kezde
 ew teste teteme egmaftool el ozlany ees el zakadozny parczag-
 wan hogh lattathnak vala mynd ô tetemy Azonkeppen la-
 bayt || huzwan az furathra kôtellel Ezônkeppen nagh val 207
 zeghghel altal zeghezeek, Nekyk labbal nyomwan nekyk 15
 kezzel ôtet veruen Merth a kereztfá zeltelen vala azeerth
 egyk labath masyk ala teweek ees ôzue kemenyôn zeghezeek
 ees a zeghek oly themerdôkôk valanak hogh a febôket mynd
 be telyk vala ees veer semmy ky nem iôheth vala Ees edes
 ziz anya halwan az verôknek chengheseeth Merth az fokaffag- 20
 nak kôuôle vala ees az fokaffagtól nem lathatya vala ihûst My-
 koron a verôknek chenghese be mene fôlebe ees az ziznek ziwe-
 ben tahath megh zorolanak ees monda Oh ennekôm een fyam
 meghalok Ees mykoron halla a verôknek mafod cherdôleseet
 Elmegh Azonkeppen monda Labam es kezem || Ees ez zokath 208
 ky bochathwan földre le esseek mykeppen holth elenen chak
 zywe alygh lebegh vala, Ees val vellakkal fel emeleek az ke-
 reztzfath myglen a fa a földbe menth vala addeglan a febôk
 megh nylanak a testmek (!) nehessefegheerth megh nylanak a febôk
 ees ô vere kezde thahat ky iôny azerth gondolyatok zeghenyôk 30
 christufnak serelmeth es ô fayadalmath Ees annyanak mykoron
 latha fyat ruhaiabol megh foztani Mezeitelenÿl a kereztfara le
 thereiteny kezeit verô myat zeghekkel altal zeghezny ees a
 tolwayoknak eggiketh yob felôl mafikath balfelôl fezeithven
 kôzebbe ihûst It be theleek az zenth iraf Gonozokhoz hafon- 35
 latoth || Ees be theleek az iras ky wgh mondth Megh asaaak een 209
 kezeimeth ees en labaymath ees megh zamlalaak mynd een
 tetemeymeth Mond vala ihûs atyam bochaffad nekyk merth

+
 l. 74.

nem twggyak myth teeznek Azeerth kereztyen embôr tanoly
 Christustol bekefeghôt awagh zenwedetôth Merth palmakkal
 megh veretôtth ostorokkal ostoroztatotth Tiuis coronawal ko-
 ronaztatotth val zeghekkal zegheztetôtth nyalakkal fôrtôzte-
 5 tôtth ees megh karomlatot ees halalra karhoztatotth de maga
 mynd ezôketh el feledwen wgh mond atyam bochaffad nekyk
 Azerth ne mongya valamely kereztyen embôrnek magaat ha
 210 cristusth ellefeghenek (!) zerelmebe nem kôuetendj || Ees pilatus
 a kereztfara neweth ekkeppen ira Nazareth beli ihûs sidooknak
 10 kyralya (va) vala irwa sidowl Gôrôgyl ees dyakwl merth az
 varoshoz kôzel vala a hel holoth megh fezeitôttek vala ôteth.
 Eez neweth kedeglen fok sidok megh olwafaak ees mondna
 vala a papifeiedelmek ees a zerzetôf sidook pilatusnak Ne iriad
 sidok kyralyanak, hanem ezt iriad hogh ô mondotta Sidok ky-
 15 ralya vagyok, Felele nekyk pylatus A myth megh irtam megh
 yrtam, hogh ez ielôn valo iras be telneiek A myth irtam
 megh hyhatatlan irtam a vitezôk hogh megh fezeytôttek
 volna ôtet weweek ô ruhaiat ees theweek neegh felee Ees
 az neegh viteznek iuta eg egh benne azeerth mezeitelen az ||
 211 az kereztfan fygh vala Ees mynd veerrel megh verôfvlth vala
 ees feketvl vala Azeerth ihûs harom zynv vala Azerth oh
 alazatof lelek Nezyed the zeretôdeth ihûst vereseegnek ken-
 nyawal ees lassad ôtet zarandokfaggal, harom zynv zazlowal,
 Merth ew ziz testenek seierseghe ees ostoroknak feketv helye
 25 ees vôrôf veernek ky ôtlese ôteth mutatyak harom zynvnek ees
 a kôntôs vala varratlan fôlôl kôthôth Azerth mondanak a vitezôk
 egmasnak, ne meteelivk megh ôtet hanem vessônk nylath raytha
 kye legen hogh ez iraf be telneieek mondwan Megh ozaak
 een ruhaymath ees rayta vetenek nylath Alwala a neeph
 30 varwan el mulwan ôteth Megh karomlyak vala feiôket ingat-
 212 wan || Ees mondnak vala Vav (!) ky megh tôrôd istennek tem-
 plomath ees harmad napon esmegh fel tamaztod ha istennek fya
 vagh zabadohad megh ten magadath Ees zalle mastan az kerezt-
 farol ees hyzônk nekôd Azonkeppen az papy Sidoseiedelmek
 35 megh mevetyk vala a bôlch ees veen sidokkal mondvan Ege-
 beketh megh zabadoytott ôn magath nem zabadoythathya megh
 ha Sidoknak kyralya zalyon le a kereztfarol ees hyzyvk ôteth
 Istenbe byzotth zabadoha megh ôtet mastan ha akarya a Thol-

way eggyk. kynek Gefas vala newe megh karomla ihūsth
 mondvan ha te vagh a xpūs zabadohad megh magadath ees
 mynketh Felele a mafik ky ioob felōl vala kynek dyfmas vala
 newe ees feddi vala az bal felōl valoth mondvan Te sem felōd
 iftenth ky azon karhozatba vagh Merth my igazan tetemenyōn- 5
 keerth valywk ekkenh || de ō semny gonozth nem tōth 213
 Ees monda ihūfnak vram emlekōziel megh een rolam mykoron
 iutandaz te orzagodba wgh mond zenth agofton ky thaneytya
 volth ōteth chak az akky mellete fvg̃h volth Monda neky
 ihūs Byzon mondom te nekōd hogh ma velem leez paradichomba 10
 wgh mond zenth Bernald bodogh azzon kepeben Lathvan Maria
 ew fyath hogh ymmar myndōnōstōl fogwa megh fogyatkozyk
 vala Ees semmyt nem mondvala neky Nehezelve hogh a tol-
 waynak zolna ighen megh kezde nehezṽl̃ny ees mondany een
 fyam hallatyk te zood en fylembe nem kōnyōrōlz en raytam 15
Iuhodnak (?) keferōfeghewel hyedelmnekōl enghōmeth megh
 fogyatkozny hadz ees ala foly vala a veer neegh felōl a farol
 kezeirōl ees labarol a megh zehezefrōl (!) ees ō orczaiabol
 mynden zepfegh ky kōlthvala || Merth Mynden embōri 214
 allathnal dizefbnek lattatyk vala ees ymar dyztelembnek 20
 teczczyk vala ees latom vala en magamath el valny tōle
 kyth zvl̃tem vala Merth egeeb sem vala hanem nekōm chāk
 eggetlen egh vala Azerth fogoth vala engōmeth banath ees
 nem vala honnan valmy (!) kewes vigafagoth venneek O
 fyam te el menefōd altal yara az een zyvemeth ees en lelkō- 25
 meth te zaid megh keferhōtenek eghōmeth (!) De mon-
 don (!) vala zerethō fyam ky adnaya Een nekōm hogh een
 megh halyak erted eedes fyam Oh en nyawalyas myth tegek
 megh hal een fyam Myre nem hal itt vele ōzue megh ō bana-
 toş annya Oh zerethō fyam O eggetlen egh edes fyam ne 30
 akary engōmeth el hadny Avagh hwz vtannad te hozyad hogh
 halyak veled ōzwe megh Oh halal ne akary Ennekōm enghedny ||
 teen magadath ennekōm Myndōnnek fōlōtte engheggyed. Ees 215
 ennekōm ky vagyok telyes mynden keferōfegghel zakazd megh
 erōmet, Awagh agh kennak auagh fyammal ōzue ely megh Oh 35
 en zeretō eggetlen egh fyam egetlen egh ōrōmem een lelkōm-
 nek eelete ees myndōn vigafagom teged hogh een halyak megh
 maftan itt ky teghōdet halalra zvl̃telek O een edes fyam esmer-

ied megh te nawalyaf Anyadad halgafd megh een ymadfago-
 math Illice hogh fyw megh halgaffa ô elhagyot annyath keerlek
 halgaff megh engômeth fogagh az te kereztfadra hogh ky (!)
 eegh tefbôl eelnek eegh zerelmel eegh mafth zeretteek. eegh
 5 halallal halyanak Monda az fidooknak Oh kegetlen Sidook O
 216 nawalyas fydook ne akariatok || Ennekôm Enghedny Meerth
 een eggetlen egh fyamath megh fezeitôtetôk annyath ees megh
 fezôhetôk awagh akar mynemô egeeb kemeen halallal megh
 ôlyetôk Oh ennekôm merth eleth megh hal Ees ôduôffeegh
 10 ôletyk ees fôldebôl ky vettetyk annyanak myndôn hiedelme,
 annyath fyawal ôzue el vegetôk O dragalatos fyam O kegel-
 mel zvlôttem o ergalmas fyam fogaggyad anyadnak ymadfagath
 Ne leegh anyadnak kemeen ky myndônnek myndôn koron vol-
 tal kegelmef, fogaggyad anyadath veled ôzve az kôrôztfan hogh
 15 eliôn veled halalnak vtanna Myndônkoron Semmy edôfb enne-
 kôm hogh teghôdeth az kereztfan ôlelven megh halyak Semmy
 nekôm keferôb Mynth halalod vtan valo eletôm Oh ennekôm
 zeretô ihûsom ym megh halok hyedelnekvl (!) ees Simeonnak
 217 tôre een zywemeth altal verj || Oh ennekôm mely banatof
 20 atte el menefôd en tôlem oh en zeretô fyam megh feketvle
 nekôm az nap ees ez velagh megh fogya Oh ennekôm Merth
 te ennekôm atyam, iegefem, fyam vram ees Myndônôm valal
 Immar elôk atyam nekvl iegôfôm nekvl ôzuegywl, magza-
 tomtol el puztulok vramtol el valasztatom Myndônth el veztôk
 25 Oh en edôf fyam Myndôn nekôd lehetô te nem akarod hogh
 een veled ôzwe megh halyak Nekôm hagh valamely kegef
 thanachoth, kynek felele ihûs zenth irafbol mondvan Azzonyal-
 lath ime te fyad, vala zenth ianos otth zomorw orezaual myndôn-
 koron firwân olyha azt mondanaya Oh een edef anyam ky
 30 gyarlo vagh firaфра te tudod hogh arra iôttem ees arra zvlëtem
 218 te tôled embôrj tefôtth arra fogattam || hogh kereztfan valtanam
 een megh embôrj nemzetôtth Mykeppen telnenek be az irafok
 akkenth kyth adoth nekôm een atyam nem akarodee hogh
 megh zenveggem azt harmadnapon nekôd dichevîlwen megh
 35 ielônôm halattaymbol fel tamadok Ne akary Sirny. Monda neky
 Ime te fyad Ianus, Ees Ianusnak monda Ime te Anyad. O Ianus
 een atyam fya nekôd ôtet hagyom bannyal vele, foha el ne
 hagggyad Neky zolgal ees ôteth vigaztalyad een kepômbe, Latam

ôteth bankodny nagh banath ees nagh neheffeegh zalla een
 keferô zÿvemeth Im halalomhoz kôzel vagyok ees megh fogyat-
 kozom tôbbeth sem elhetôk Ianus megh ôlele Mariath mondwan
 O banatus anya ergalmaz ennekôm ees veegh valamy kewef
 erôffeoghôth || Ees batorfagoth Christuf lata hogh egmafsth megh 219
 ôlelte. ô akkereztfan fyrwala annya a földôn ees zenth Ianus
 vele ôzue Oh mely valtfagh nekôd ziz maria, Ianus nekôd ada-
 tek ihesuférth zolga vreerth thaneywan (!) mefstôreerth zebedeus
 fya isten fyaerth tyzta^a embôr tyta isteneerth, ees az ydôtôl fogwa
 az taneywan (!) vewe ôteth anyawa wgh mond zenth agofton 10
 hogh azzonyonk marianak megh herwadoth wolth banath mya
 orczaya ees zaya megh veerôfÿlth volna xpÿsnak veretôl Merth
 megh chokolyavala az ô lebôl verenek ceppeneseeth Tahath
 xpÿs annyanak mondhatta volna Mynem adatyk ioerth gonoz
 Merth vermôt asanak een lelkômnek Im een dragalatos anyam 15
 Myth vallok te nemzetôdtôl Een adeek te nepednek kyraly ||
 koronath Ôk nekôm adanak feiembe tôwif koronath Een adeek 220
 ô kezôkbe kyraly vezzôth ôk nekôm adanak megh awolth nad-
 zalath een ruhamon nepedeth neghven eztendôigh ôk enghômeth
 megh foztanak ees ruhamon nylath vetenek Een az kyetlembe 20
 mennawal elteteem ôketh, ôk nekôm az ethôkerth epeet adanak
 Een az kôziklabol vizeth adeek nekyk ôk enghômeth eezettel
 itatanak Een ky zabadeytam ôketh egiptom nepenek kôzepibôl
 ôk enghômeth helhôteteenek keeth tolway kôzôtht Een ôketh
 ky zabadeitam pharahokyrálnak hatalmabol ôk enghômeth pon- 25
 ciufpilatusnak adanak ym een zeretô annyam melyeketh enne-
 kôm en io tetômerth adanak merth megh likaztaak kezeymeth
 labaymath Ees ruhamon nylath vetenek vgh mond zenth agofton
 hogh xpÿs a kereztfan figwen testamêntomoth || tôth volna 221
 Myndônnek kegeffeegnek mywelkôdefeeth ozthwan Apostoloknak 30
 haborufagoth Sidooknak testeeth Attyanak leelkeeth ziz marianak
 vezerlôth zenth Ianôst Az tolwaynak paradichomoth bônôfôk-
 nek pokloth penitencia tarto kereztyeneknek kereztfaat hagra
 hatod oratol fogwan kylenczed oraygian seteetfegh lôn mynd
 ez földnek kerekfegheben ees megh feketôle-a nap mynth vela- 35
 gotmya ees kylenczed oran kealta ihÿs nagh zowal ees monda
 Een istenôm een istenôm myre hagyar eel enghômeth Az oth
 allokhan nekyk halwan ihÿsnak kealtasath mondna kwala Iliefsth

hyia ees nekyk mondnak vala had lassuk ha iliees eel ið megh
 zabadoytya ðteth Twdwan ihūs hogh myndōnōk megh tōkelle-
 tek volna hogh iras megh tōkellethneiek Monda Zomehozom ||
 222 vgmōnd zenth Bernald Byzon zomehozol nem vizeth sem egeeb
 5 nemð venerekōth hanem bynðlōknek ergalmaſ hyteeth kyknek
 idueffegheerth magadat ely kemenyōn kenzatad az idōben vala
 eezeth (†) az yſoppal kōrnywl tōltek (h) adaak zayahoz. ees
 adnak vala neky innya borth meregghel ees epeuel megh ele-
 gyōytwen hog be telneiek a propheta mondaſa Een ethelōmre
 10 adanak epeeth ees een zomehſagomra eczetōth hogh zaiaba vōtte
 volna nem akara megh ynya az vitezōk megh mewetyk vala
 eleibe menveen ees az eczetōth neky advan mondnak vala neky
 Ha te vagh chriſtus ſidoknak valasztott kyralya zabadohad megh
 magadath. Egebek mondnakvala veztegy laſſwk ha el ið elief
 15 ees megh zabadoytya ðteth Azonkeppen az papifeiedelmek az
 veen ſidokkal megh mewetyk vala mondvan Vaw ky megh
 223 thōrōd iſtennek templomath ees harmadnapyg (h) Eſmeg (h) fel alla-
 tod ha iſtennek fya vagh zalle maſtan az kereztſarol ees hyzōnk
 te nekōd hogh ihūs vōtte volna az eczetōth monda Be tōltenek
 20 az zenth irafok Tuggya vala ihūs hogh ō kennyarol myndōn irafok
 mynden peeldazaſok Myndōn mondaſok iſtennek myndōn mondaſa
 es parancholatya megh tōkellōttenek volna ōn teſtheen myndōn
 neheffeghōk, myndōn nemð teſtōk myndōn vſtalatoſſag (h) Myndōn
 zarandokſagok Myndōn lankatſagok ehſeghōk zomehſagokees
 25 hogh Myndōn teſthewel kennak neheeffegheeth vallotta volna
 nyelwe ſem maratt artatlan, merth vſtalatoſ venerekōkkel itataak
 Ezōnkeppen megh emezteteek ō teſthe Eſmeg (h) kealta ihūs nagh
 fel zowal ees monda Atyam te kezeidbe ayanlom een lelkweth
 vgh mond Beda hogh criſtus az ōrdōgōth az kereztſanak iogyan
 224 latta volna azeerth monda || Atyam te kezeidbe aianlom een
 lelkweth (!) vgh mond zenth bernald magaſra haga ees erōffen
 kealta hogh mezzeb hallaneiek ees ſenky magath megh ne
 menthethneie de kealtafnak kōnhullataſth ada hogh embōr vele
 ōzue tōrne (?) ees az neheffegnek zawa kyerth myndōnth ez
 35 velaghy allatoth megh ſeffleny lattatyk, Fōldek yndulnak kōuek
 haſadoznak coporfook megh nylak Templomnak Soporlaha le
 zakad, ees menny eeghelō (?) velagoffagokbol megh ſetetōlnek
 chak embōr nem kōnyōrvl kyerth kriſtus megh ōletyk ees azth

mondwan feieeth le haythwan. ky bochata zenth lelkeeth Im
templomnak soporlaha le zakada fõlõl mynd ala ees fõld megh
indula ees kõzyklaak le zakadozanak ees coporfook megh ny-
lanak || Ees fokaknak teste kyk megh holtanakvala feel tha- 225
madanak ees az ferõkbõl ky iõwen õ feltãmadafoknak vtanna(1)⁵
iõienek (!) az zenth varofba ees ielõnenek fokaknak. Ees cen-
turio oth ky alvala ees kyk õ vele otth valanak õrizik vala
ihũft Lathwan fõldnek indulafath ees egeeb chodakath kyk
leeznek vala, ees hogh kealtaffal megh holth volna ighen fele-
nek ees dichereek iftenth mondvan Byzon iften fya vala eez¹⁰
ees igaz embõr ees mynd az fokaffaagh kyk valanak ott ees
varyakwala az chodakath, Lathvan kyk leeznek vala meliõketh
verikwala ees az varofba be theerneke wala ees õ esmerõy al-
nakvala thawoly tõle ees az azzonnepek kyk õteth kõuetteek
vala Galileatol fogwan, zolgalwan neky || Egetõmbe mennek 226
vala mariaual ierufalembõl merth az fidoknak nagh innepõk
vala hogh ne maradna õ teste zombatra Merth nagh Inneph
vala az zombath kereek pilatufth, hogh megh tõrneiek labokath
ees el temetneiek hogh az innepre oth ne maradnanak Eel
iõvenek a vitezõk ees az tolwayoknak megh tõrek zarõkath,²⁰
hogh mykoron kedeegh mentek volna ihũfhoz hogh lataak hogh
megh holth volna nem tõreek megh neky zarayt hanem eggyk
az vitezõknek kynek loõginus vala newe. Lanchaval ew olda-
lath megh nytha azaz megh õklele ees legottan iõ (v)ala az
febbõl veer ees vyz ees az viteznek vala vak zõme hogh megh²⁵
õklelte volna ihũfnak oldalath az Lancharol cheppene egh cepp
veer zõmere legottan megh nyleek || Zõme Ees neky wgh tet- 227
teek hogh olyan zõme lõn mynth germõk voltaban ees olyan
iol lathna ees azeerth benne hywn. annak vtanna martirumfa-
got valla kapadociaba cesarea neuu varofba, ees nagh choda³⁰
hogh holt testbõl weer ees vyz iõue ky ezt ky latta byzonfagoth
tõt rola ees igaz neky byzonfaga Ees õ twggya merth byzon
a myth mond hogh ty ees higgetõk Ezõk arra lõttek. hogh
prophetaknak irafy be telnenek Tetemeth megh ne tõrietõk
õ belõle. Ees mas iras wgh mond, Lattak kybe gyakdoftaak³⁵
Hogh kedeeglen esthwe lõtth wolna. merth nagh peentõk vala
Iõue neminemõ embõr aromatiabol kynek vala Ioseph newe ky
vala Iambor ees igaz embõr vala ees ihufnak vala titkon valo

taneythwanya fidoknak felelmeerth ees iftennek orzagath va-
 228 rando vala || Eez embôr nem enghedôthh vala a fidoknak che-
 lekôdefenek ees tanalchoknak be mene pilatushoz ees Byzwan
 kere ôtet ees kere ôtesteth pilatus legottan ada merth tuggya
 5 vala hogh megh holth Ioseph vôth vala Gyolchoth, Iôue ees
 leweve ihûfnak zenth testeeth, ees iôue Nicodemus ky ihûfhoz
 eleeb iôtwala eiel hozwan nemef kenetôketh mynt zaaz fonth
 volna kyth vôt vala ihûf testenek Ees be takarak tyzta gyolchba
 ees megh keneek nemef kenetôkkel mykeppen fidoknak zokafa
 10 vagyon temeteefre ees a helyôn holoth ihûs megh fezeitetôthh
 vala ott keerth vala ees a kerbe (!) vy koporfo, kybe meegh
 229 senkyth nem temettek vala || Azeerth otth az fidook innepei-
 temeteek el ihûst ees ioseph tewe ihûfnak zenth testeeth ônnôn
 vy koporfoiaba kyth ky faragothwala kôbôl ees az koporfonak
 15 aytoiara nagh kôuet tamazthwan ees el mene Valanak otth
 thauol nezwen kyk kôzôt vala Maria kÿsseb zenth iacab annya
 ees Ioseph annya maria. ees salome leanya ylwen a koporfo
 ellenebe Nezyk vala holothh tenneiek a pentôk el multwala zom-
 batra verrad vala Elmenenek ees alkotanak kenetôketh hogh
 20 mynth az zombath el mulneiek iôuenek megh kenny ihûfth Ees
 zombaton vezteglenek az parancholat zerenth Masod napon a
 papifeiedelmek ees irastudo fydook gôlenek pilatushoz Ees
 mondanak neky Vram Megh emlekôztônk merth az hytetô vgh
 230 mondvala eleuente || harmadnapon fel tamadok Azert ôrizteffed
 25 a koporfooth harmad napigh merth ne talantan el iônek ta-
 neythwany ees el vrozyak ôteth ees az nepnek azt mongyak,
 hogh fel tamadoth halottaybol ees az vtolfo tewôlghees gônozb
 lezen az elebinel. Monda nekyk pilatus Menyetôk el es ôrizietôk
 mynth iobban tuggiatok azok kedeegh elmenenek megh ôrizni a
 30 koporfooth ees pecheettel megh pechetleek a kôueth, Lathwan ziz
 maria hogh el akarnaiak temethny ihust es mykoron az kerez-
 farol le akaryak vala venni Monda nekyk Laffan vegetôk iften-
 nek newe hogh maszor ky ne ôtlyek en fiamnak veere Mynth
 231 le vôtteek volna Legottan veue ôteth || ôlebe a földôn ylwen
 35 hol vele bekelyk vala hol neky zolvala hol feiet hol orczaia-
 hol kezeit hol labayt ees ô derekat megh kemenyeitwen cho-
 kolya vala ees mongya vala Oh en fyam nekôm myre nem
 felelz Nemde eze atte aldoth zaad ky fidoknak choda-

kath edefen prædicalvala kezeetth chokolwan ees mondwan Oh en
 zeretõ fyam Nemde ezõkee atte kezeid kyk Sidoknak chodakath
 teeznek vala, Labait bekelfen vgh mondvala Nemde ezõkee allabak
 kyketh a fidok gyakorta ymadnak vala Nemde eze az olda-
 lak awagh derekad kyth ely yghen zeretnek vala Ees kemen⁵
 kenokath thewen egeeb nemõ testõdõn, ees mynden tagyara
 kylemb kylemb firalmakath tezõn vala || Ees anny vala az²³²
 firalm ees kõnveknek hullafa hogh õ zenth fyanak testeeth a
 werbõl vele ky mosta vala

Immar hogh el akarnayak temetny Nicodemus ees Ioseph,¹⁰
 Semmy keppen az õ kegyõs annya nem haggya vala hanem
 wgh mondvala meegh eegh keufee Megh haggyatok ennekõm
 hogh fyrassam awagh firathassam õteth vagy õ orchaiath be fõd-
 teek a wagh takartaak mondotth O en baratym ne temesseetõk
 meglen el õteth, aggyatok õtet az nyawalyaf annyanak hogh¹⁵
 ymar tarthassam õtet meghalvaia ees ha el akariatok õtet
 temethny temesseetõk annyathees el fiawal ees mynd a kõnyõl (!)
 allok firnak vala Incab annyanak banatyan awagh keferõ-
 seghen honnem a fywnak ferelmen || Iolleheth alygh Zolnak
 vala banatheerth ees firaferth demaga mondnak vala akkyk²³³
 oth alnakvala. Oh azzon kerõnk teghõdeth elegõgeel keferõse-
 gõn haggiad el temethnõnk õteth Maria kedeglen semmykeppen
 nem valhatyk wala megh õ zenthfyatol. hanem erõuel õthõle
 el weweek ees el temeteek õteth completanak ideien El the-
 methven Immar annya fekszõn vala az ferõn awagh az koporfon²⁵
 keze el teryeztwn ees wgh mond vala Aldotth leegh en
 zeretõ fyam ees aldotth legen a they akkyth nekõd attam ees
 aldotth a gymõleh ees myden munka kyt te veled tõttem Een
 zeretõ edef fyam Tahat zenth Ianos keferõ firaßal fel emele
 annyath ees haza viue || Ees lok azzonnepek keferykvala õteth²³⁴
 firwan

Azerth gondotyatok mynd Mykeppen mardoth (!) zizmaria
 puztulvan ew fyatol hyzõm hogh mykron Zenth Ianos hyya-
 vala õteth tahath ziz maria nagh keferõ firaßokath tezen vala
 mondvan Nem een zeretõ fyam zawa eez Nem eggetlen eggen (!)³⁵

zawa eez Azeerth eez anyath azaz christufnak keferwef zyleiet
keeryw̃k hogh mynketh byneseketh ayanlyon ew zerethō zenth
fyanak ky aldotth ōrōkkōl ōrōkke

Amen

5 Ezōr ōtzaz hatod eztendōbe zenth vilhelmus napyan ||

Kezdetnek ayoitatus gondolatok awagh ymad-235
lagok mynden orakra ees elôzôr completara

veternye elôtt

VRam ihūs christus ky az te halalodnak elôtte weerôf verôk-
kel vereitôzel Agh ennekôm ez elettnék nyawalyaſſagaban ve-
led vereitôznôm. hogh hewſagos nywgodalmal el ne lankaggyak.
hanem az een orczamnak veereeben te veled eelyek elô kenyer-
rel. Ees a te vereitekôdnek dragalatos vrwſſaga vigazyon megh
enghemeth koorth. Ees helhôtzellôn a mennyei vdwarba. Ees
ky akaral iudafnak apolgataſanak myatta az kegetlen ſydok-10
nak kezeben adathny Ees vitethny kôtôzwen annas hazahoz.
Hogh az ôrôk halalnak kôteleith my rolonk el venneed: Keer-
lek teghedeth ne akary enghemeth adny az een || ellenſeghym-236
nek kegetlen kezyben Ees zaggaffad megh az een veetkôzôtt
lelkômnek ô kôteleith. hogh batorſaggal kealthaffam. dauid¹⁵
prophetanak mondaſath. Megh zaggataad vram iften. az een
kôteleimeth, Annak okaerth dicherethnek aldozattyawal aldozom
te nekôd Amen

veternenek ideien

VRam ihūs xpūs Ky ewnek ew vadaban Annaſnak elôtte²⁰
az alnokſagnak zolgayatol az archwl chapaafth el zenvedeed Ees
enghedeed tennen magadath kôtôzwen kayfaſhoz vynny. Ees mynd
eeth altal ſol (!) bozzuſagokath ees nyawalyaſſagokath zenvedeel:
Keerlek aggyad ennekôm bônôſnek. Hogh az te zenth newednek
dichôſegheerth haſonlatos bozzuſagokath ôrwengek zenvedny Hogh²⁵
eerdômlyek ôrôk ôrômekkel elny (Amen) || Ees Kerlek hogh a te²³⁷
kegeſſegôf zômeiddel kykkel petôrth az megh tagadaafnak ideien
tekeenteed, engômet nyavalyas gyarlo bynôſth Gyakorta megh

thekench. ky theghedet megh tagattalak gonoz gondolatymmal
 Bezedimmel myvelkôdetymmel Ees tunyafaghymmal Hogh ef-
 meerheffem megh en az en fogyatkozasymath ees tarthassak
 penitenciat ew rolok Hogh ekkeppen bochanatoth ees malaztoth
 5 nyerheffek te nalad Amen

Elfő oran

VRam ihūs xpūs ky napnak elfő horayan enghedeed te
 magadat kôthôzuen vyny az Sidoknak gôlekôzetibe Ees fok
 bozzufagoknak ees bozzubezedôknek vtanna kayphastol pilatof-
 10 hoz akaraal vitetny. Holotth az fidoktwl gonoztewônek ees
 238 halalra meltonak iteelteteel, Ees fokakban || Vadoltataal ha-
 myssan Ees pylatostol herodefhôz vitethny. ees otth vadoltatny.
 ees bolondnak akaraal aleitatny. ees megh ytaltathny. ees feyeer
 ruhaban zenvedeed magadath megh chufolny. Annak vtanna
 15 ezônkeppen megh chufoltatvan ees feyeer ruhaban ôltôztetwen.
 elmegh pylatofhoz bochattataal Kerlek teghedeth agh ennekôm
 bozzufagokath ees bozzubezedôketh az te zenth newednek
 dichôfegheerth (ke) Bekefegghel ees ôrvendetôffegghel el zenved-
 nôm Hogh een ielôheffem (!) ôruendetôffegghel az te zenth zynôd
 20 elôttth Ees nezheffem myndônkoron az te kewanatof orchadath
 Amen

harmad oran

VRam ihūs xpūs ky napnak harmad orayan Akaraal my
 erôttônk megh oftoroztathny zabadoh megh enghômeth az ôrôk
 239 haragnak || oftorytol Melyeketh een eerdômlôttem Ees az te
 zenthfeghőf feyednek fanyargatafynak myatta. melyeketh zen-
 vedeel az koronazathnak ideien Sanyargassad megh az een
 elmémeth Hogh az arto genyerôfegôketh el tauoztathassam.
 Ees ky fokkeppen megh chufoltataal, ees veghezetre hal(a)ra (!)
 30 karhoztatataal, Aggyad hogh tawoztathassam el pokolbely ôrdôg-
 nek chufolafath. ees az ôrôk halalth. Ees vifeleed vram az te
 kôrôztôdeth. Aggyad nekôm ees vram iften viselnôm Az een
 kôrôztômeth Ees teghódeth kôuethnôm. Az enymeth mondom
 ky az een bônômeth illety, kyth ayeitatofaggal ees zabad aka-
 35 rattal fel vezók, hogh ennek myatta iwffak az ôrôk dichôfegre
 Amen

hatod oran

VRam ihūs xpūs ky napnak hatod orayan Az kereztfanak
 elõtte myrrawal awagh merõggghel elegyeitõt || Borral itataal 240
 ees te ruhaidtol megh foztataal ees az te kezeidben ees laba-
 idban kemenfegõf valzeghekkal altal vereteteel ees kegõtlenwl 5
 az kõrõzthfahoz zeghezteteel ees az kõrõztfan figwen fokaktol
 megh karomlatal ees megh chufoltataal esmegh (czettel) eczettel
 itataal Aggyad ennekõm vram iften ky az en bõneymerth az
 gõtrelmeth eerdõmlõttem hogh te read neezven myndõnõtõl
 fogwan testbe et (!) lelõkbe megh sanyargattaffam hogh myndõn 10
 bozzwfagh ees bozzubezeed ees gyalazath megh vtalwan te
 veled az kõrõztfahoz zegheffem hogh femmyt ne zereffek hanem
 tegõd megh fezõlth xpũt Amen

VRam ihūs xpūs ky napnak kylenczed orayan kõrõztfan
 fvgghel ees nagh felzowal kealthwan atyadnak kezeiben || 15
 Ayanlad az te Zenth Lelkõdeth Ees feied lehaytwan azon te 241
 zenth lelõdet ky bochataad ees megh halwan az viteeznek
 lanchaya altal veveed az te zenth oldaladnak ew sebeeth kerlek
 vram iften meltoly mastan ees myndõnkoron az een lelõmed (!)
 nalad ayanlwan tartanod ees meltoly az zywemeth zeretethnek 20
 tñzewel (al) megh gherieztenõd ees meltoly az een zywembe
 az te testõdnek ew sebeyth be nyomnod hogh ezõknek myatta
 zertelen gondolatokath az een zywembõl ky rekezhtheffek ees
 ennek vtanna az een eletõmnek veghen az een lelõmeth az
 te zenth kezeidben ayanlhaffam hogh meltolyad õteth az angya- 25
 lokkal helhõztethny Amen

VRam ihūxpūs ky vechernyenek ydeien Iosephnek altala
 az kõrõztfarol az ew karyay kõzõtth || Akaral le vetethny Ees 242
 az the zomorusagof anyadtwl ees egeeb baratydtol Sirattataal
 Kerlek, teged, engõmeth naponkenth yozagokban enghegh õreg- 30
 bñlõm ees aggyad hogh az bñnõketh kykeerth megh fezeiteteel
 ees kykerth wgh mynth vyonnan megh fezeitetõl, megh fyrath-
 van ees el hagwan eerdõmlyelek teghõd az kereztfarol le ven-
 nõm. ees theghedeth mykeppen az dragalatos myrranak ew
 kõthõlekeeth az een zerelmemnek karyay kõzze zoroytanom. 35
 holoth een zeretõm meltoly myndenkoron megh maradny ees

meltoly engömet örizny pokolbely ördöghnek ew tőrytöl hogh
fe itth fe az maf velagon tőled el ne zakadhaffak Amen ||

- 243 VRam ihūf xpūs Ky kompletanak ydeien dragalatof kene-
tőkkel Akaral megh kenettethny gyolchban ees egeeb lepődőben
5 akaral be takartathny ees te anyad ees egeeb baratyd fyrwan
temetefre akaral vitethny ees el temettethny kerlek teghód
vram iften aggyad ennekőm hogh draga kenetőkkel teghód
megh kenneyelek buzgofagof aieitatoffagomnak ees yo eletőmnek
myatta Gyolchban ees lepődőkben tegód be takaryalak tyzta-
10 faguf kewanatomnak ees tyzta lelky efmeretőmnek myatta
fyralfalak teghódeth penitencia tartaafnak ees raytad valo kőnyő-
rőletnek myatta ees hordozyalak karomon zeretetből ees alaza-
toffagbol zarmazoth myvelkődethnek myatta ees temeffelek el
theghedeth az en zywembe gyakorta valo megh emlekőzethnek
244 myatta || Hogh een ees tenekődh el temetőtth te veled eerdőm-
lyek ywthny az fel tamadaafnak dychőfeghere Amen

- Dicheretőketh ees hala adafokath adok tenekód örök myn-
dönhato Iften az een terőmtelőmnek ayandekyrol kyben enne-
kőm meltalan zolgalo leanyodnak teltőt ees lelkőth attaal ees
20 engőmeth az te hafonlatoffagodra ees zemeliedre terőmteel ekő-
főn ees kereztyenőknek kőzybe zamlalal Az een őth erzekőn-
feghymbe ekőfőn ees telyefőn zerzeel, myndőn oktalan terőm-
tőt allatoknak főlőtte helhőzteteel az te zenth angyalodath
mennyorzagbol mestőrwl ees zolgawl nekőm adaad ees engömet
245 naponkeenth veetkőzőtth ees az te || Parancholatodath megh
tőrdőth megh nem gőtrel hanem ergalmaffaggal enghőmeth
magam megh feddeefre varal kegesen megh hywal malaztoth
eerdőmőmnekvl adaal az eletőth ees ergalmaffagoth kyth az te
valaztottydnek öröktől fogwa zőzzel (!) ennekőm ees ighereed
30 Mely adomanyokeerth ees ayandekokeerth Felfegőf iften legen
dichereth ees dichőfeegh tenekód mynd örökkəl örökke Amen
O Ihefus kriftuf tegód zeretőknek örök edőffeghe myndőn
erőmeth felywl mulando vigafaagh ees kewanath Bynőfőknek
246 iduőffeghe ees zeretőie ky the genyerőfeghed mondod || Embő-

rôknek fyawal lenny Embôrôkeerth embôrre lôôl ydônek vegheben emlekôziel myndôn gondolatydrol ees melfeghôs zomorfagodrol kyketh embôrj testben zenvedeel, idweflegôs kenod ideienek elôtte Emlekôzieel megh az banatrol ees keferwefegrol kyth lelkôdben tennen magad valwan zenvedeel Mykron vtolfo⁵ vachoran taneythvanydnak te testedeth ees verôdet adaad ees labokat megh mofaad ees edôfôn ewketh vigasztalwan ônekyk rokonvalo kenodath elôre megh mondaad Emlekôziel az rezketegfegôdrôol kyketh te genyerw testôdben kereztfanak kennya elôtth zenvedeel Mykron harom ymadfaagh vtan ees verôf-¹⁰ verôd vtan tulaydon thaneyvanyodmya (!) el arultatolwala ees valaztotth || Neped myath megh fogtatolwala harom byro myath²⁴⁷ hamyffan iteeltetôlvala valaztotth varofban hwsueth idôben testôdnek veraglo yfywfagaban artatlanul karhoztatolwala hwzatatolwala tazigaltatolwala hagyaptatolwala tulaydon ruhadbon (!)¹⁵ foztatolwala, ydegôn ruhakkal ruhaztatolwala Nyakaztatolwala nyakon chapaffokkal ees archulchapafokkal verettetôl vala ozlophoz kôztôztetôl vala oftoroztatol vala, tôvifkoronaval koronaztatol vala, Naddal agyon verettetôl vala, ees zamtalan patwarokkal zaggattatol vala, Kerlek ez elôôl mondoth kenydnak kyketh kereztfanak eleyn²⁰ vallal emlekôzetyerth Aggyad nekôm byneymnek bochanatyath Halalomnak elôtte zyvemnek byzon tôrôdelmeeth tyzta gyonafth meltanvalo eleghtetelth Ees myndôn byneymnek bochanatyath Amen ||

O Ihûs Angyaloknak Byzon zabadfaga genyerwfegek²⁴⁸ paradichoma Emlekôziel megh az iedefrôl ees irtozafrool kyth²⁵ zenvezwala Mykron mynd the ellenfeghyd mykenth erôs orozlanok teghôdeth kôrnywl foganak ees hay nyeuefôkkel pôgdôfôkkel kôrômlefôkkel ees egeeb hallatlan bynôkkel tegôd edes xpûs ihûs zomorwytanak ees myndôn ghenyet bezeeddel keferw verefegôkkel kemen kenokkal vram ihûs kykkel teghôdet mynd³⁰ te ellenfeghyd illetenek Kerlek teghôdeth o ihûs xpûs hogh mench megh enghômeth myndôn ellenfeghytmôl lathatoktol es lathatatlanoktol ees aggyad ennekôm te zarnadnak arnyeka alath te yduessfeghônnek oltalmath Amen ||

O Ihûs vilagnak gyaratoya (!) zyveknak edôffeghe elmeek-²⁴⁹ nek(nek) nagh lassufaga kyth sem egh merteek igaz kerekfegghel megh nem meerheth ky fôldeth arazodban (!) be rekeztôd Emlekôziel keferw kenodrol ees zerelmedrôl kyth zenvezwala

io ihūs mykoron zenth kezeideth kereztfahoz tompa zegghel
 elezteeb be zeghezeek ees te genyerw labaydath altal furak
 merth nem valaal illendō ō akaratyoknak, sem teghōd illetny
 meltok valanak. ferelmet ferelmedre te febeidnek adanak ees
 5 oly kegōtlenwī hwzanak ees kyfezeitenek kereztfanak hozyaban
 ees zelere hogh myndōn te taghydnak yzy el ferōlnek (!) vala
 keerlek teghōdeth keges ihūs edōs xpūs. Ez zenth ces keferw
 kereztfan valo zerelmednek nyomorwfagaerth hogh aggyad
 250 ennekōm te || felelmedeth Ees zerelmedeth Amen

10 O Ihūs mennyey orws Emlekōziel az faydalmrol, febōkrōl
 Ees ferelmrōl kyth kereztfanak magaffagan akaztofara emeltet-
 ven zenvedeel myndōn taghydban el zakadozwan kyknek ereie
 igaz allafban egyk sem maradothvala vgh hogh semegh ferelm
 te ferelmedhōz hafonlatos nēm leletyk vala Merth talpadthwl
 15 tetedyglen nem vala te benned eghesseegh ees tahath myndōn
 ferelmed el feledwen atyadath elenfeghyderth kegyōfōn ymadad
 az mondvan atyam bochaffad megh nekyk merth nem tuggyaak
 myth teeznek Eez ergalmaffagodeerth ees ez zerelmednek emle-
 251 kōzetyerth enghegyed nekōm || Kegyōf ihūs xpūs hogh te
 20 keferw kenodnak eez emlekōzety legyōn nekōm myndōn Bynōm-
 nek bochanatya Amen

O Ihūs ōrōk fenōffegnek tykōre emlekōziel az zomorwfag-
 rol kyth vallal mykorth te nagfagodnak tykōrebe megh nezeed.
 te valaztottynak, kenaydnak erdōme myatth ōduōzwleendōknek
 25 ōduōzōlefiketh ees gonozoknak halalatlanfagoknak myatta kar-
 hozatyokath Kywel mynekōnk el vezteknek ees keetōs bynō-
 fōknek tahath kenyerwleel ees ielōnnen az ergalmaffagōdnak
 myatta kyth a kereztfan teghōd vallo tolwaynak Eezth mond-
 wan Ma velem leez paradichomba Kerlek teghōdeth keges xpūs
 30 hogh teegh Eeen velem ees ergalmaffagoth en halalomnak ide-
 ien Amen ||

252 O Ihūs zeretō kyral ees myndōnōftōl kevanatus Baraath
 Emlekōziel banatodrol kyth vallal mykoron mezeitelen ees nya-
 walyafwl a kereztfan fyggheel ees myndōn te baratyd ees
 35 efmerōyd te ellenōd allapanak senkyth teghōd vigaztaloth nem
 lelz vala edes ihūs hanem chak te zeretō zyledeth lelkenek
 keferwfegheben te melletted hywfegghel alloth kyth te taneyt-
 wanyodnak ayanlaal eezth mondvan Azzonyallath yme te fyad

az taneytvannak kedyglen, yme te Anyad Kerlek teghedeth
kegef xpūs ez banat ferelmenek terhe myath, ky tahat ew
lelkeeth alta (!) iara hogh kōnyōrwl en raytam myndōn bana-
tymba ees getrelmembe testiekbe ees lelkyekbe ees aggyad een
nekōm || te Vigaztalafodath myndōn banatomnak ydeien Amen 253

O Ihūs zyveknek edōffeghe elmeeknek nagh kewanfaga
az eezetnek ees merōgnek keferōfegheerth kyth my eertōnk
halalodnak ideien zenvedeel ees kostolal enghegyed ennekōn
te zenthfegōs testōdeth ees verōdeth hozyam vehethnōn (!) een
lelkōmnek orwffagara ees vigaztalafara Amen 10

O Ihūs ky wagh merhetetlen kegōffegnek kwtha ky mel-
fegōf zeretethnek aieitatoffagabol kereztfan mondad zomehozom
Embōri nemzethnek ōduōffegheeth keerlek Gheriezied kegelmef
xpūs my kewanatonkath myndōn tōkelletof dologra ees testy ||
keuanathnak Zomehfagaath ees ez velaghy zeretethnek buzgo- 254
fagaath myndōnōftōl megh hywōhed ees megh olchad Amen

O Ihūs kyraly erō ees (me) elmebeli nagh vigafaagh
emlekōziel nyomorwfagodrol ees ferelmedrōl ky zenvedeel My-
koron halalnak keferwfegheerth ees fidoknak ōrōleferth fok
kōnw hullataffal magadath atya istentōl el hagiothnak kealtad 20
ezth mondwan Een istenōm een istenōm myre hagyal el enghō-
meth Eez nyomorwfagodeerth teghōdeth io ihūs kerlek hogh
een halalomnak nyomorwfagaban ne haggh el engōmeth een
vram iften Amen ||

O Ihūs kyraly erō Alpha et o kenet ees iozagh myndōn 255
keeppen, emlekōziel hogh teteēttōl fogwan labad talpayglan te
magadath (az) mō erōttōnk a kenzevedefnek (!) melfeghōf vizebe
be mereiteed Te sebeidnek zelesfegheert ees hozyvfagaert, Ta-
noh engōmeth bōnōkbe el merrvlteth az igaz zerelm mya ōriz-
nōm te ighen zelōs parancholatodat Amen 30

O Ihūs irgalmaffagnak merteekhetetlen melfeghe Keerlek
tegōdet te sebeidnek melfeghe mya kyk te ziz testōdet altal
folyaak tetemeideth ees velōidet ees belydet altal hataak hogh
enghōmeth bōnōkbe el merwltet ky merōh ees eel reych te
sebeidnek melfegheben a the haragodnak || Zyne elōl myglen 256
el mulyk te haragod een vram christus ihūs Amen

O Ihūs Bizonfagnak tvkōre Eggeffegnek iege zeretethnek
kōtele Emlekōziel the zamtalan sebeidnek fokfagarol kykkel

feiedtōl fogwan labyd talpayglan megh fephōtteel ky ferelmnek
 ees ferefnēk nagfagaath te zizefegōf testōdbe zenvedeel my
 erōttōnk kegyōf ihūs Mytt kelle tōbbeth tennōd kyth meg
 nem tōōl Keerlek teghedeth kegef ihūs Iryad meg a te draga-
 5 latos verōddel myndōn te febeideth een zyvembe hōgh azokban
 olvaffam te zerelmedeth ees een eletōmnek veghezetiglen zōnet-
 len maraggyak hala adafokban Amen ||

257 O Ihūs erōs Orozlan Halaltalam (!) ees gōzhetetlen kyal
 emlekōziel ferelmedrōl kyth zenvedeel mykōron myndōn te
 10 zynōdnek ees testōdnek erey myndōnōstōl fogwa (!) meg
 fogyat-
 kozanak ees feied le haytwan halalos ferelmeddel mondaad
 Megh tōkelletōtth Ez nyomorwlagodnak ees keferw ferelmednek
 myatta vram ihūs xpūs ergalmazy ennekōm halalomnak vtolfo
 tōkelletyben Mykōron een lelkōm meg zomorodyk ees meg
 15 haborultatyk Amen

O Ihūs felfegōs atyanak eggetlen eegh fya ees ō allatya-
 nak fenōf abraza emlekōziel az bizodalmaf ayanlafodrol kyvel
 te lelkōdeth atyadnak ayanlad ezt mondwan Atyam te kez-
 yd-
 ben aianlom een lelkōmeth Ees testōd meg zakadozvan Nagh
 258 erōf kealtaffal zywed || Megh zakadozwan te ergalmaffagodnak
 bely meg nylwan my erōttōnk valtandokeerth lelkōdeth ky
 bochatad Te dragalatos halalos mya keerlek tegōdeth zentōk-
 nek kyralya erōfeych enghōmeth ōrdōg ellen eez velagh ellen
 ees verōm ellen allany hōgh tyzta zywel ez velagnak meg
 25 halwan teen magadnak eelyek ees halalomnak vtolfo ydeien
 fogagyad te hozyad een tērendō zankyvetōtth ees el idegō-
 mvlth (!) lelkōmeth Amen

O Ihūs Bizon ees therōmtō zōlōtōke Emlekōziel te zaporā
 ees bewfegōf veerōdnek hwllafarol kyt te mykenth meg facharth
 30 zōlō febōl bewōn ky ōtteel mykōron kereztfaan Saytooth teen
 magad nyomal ees vitezy czvcaual te oldalad meg ōklelwen
 259 mynekōnk veerth ees vizeth senkōleel (!) wgh hōgh chak || Egh
 kychyn cheppeneth veer the benned sem marada Thahath az
 vtan mykenth mirranak kōthōleke magafra fel akazthatwan
 35 genyerw testōd meg heruada ees the chontydnak veleky meg
 azanak eez keferwfeghōs kenodnak myatta ees draga verōdnek
 ky ōtlefeerth een ergalmaffagus vram keges ihūs fogagyad een
 lelkōmeth te hozyad een halalomnak ideien O edōs ihūs Sep-

hōffed megh een zywemeth hogh penitencianak ees zeretethnek
kōnvey legenek ewy ees napy kenyerem ees fordoh engōmeth
myndōnōftōl te hozyad hogh een zyven (!) legen tenekōd ōrōk
lakodalm ees nyayafkodaſom legōn nekōd kellendō ees fogana-
tus letelnek veghezety || Oly dicheretōs hogh ez eletnek vtanna 260
een kegelmēs ees ergalmāf vram Ihūs xpūs elō iftennek fya
Myndenhato iften Atyanak ees zepłōtelen ziz marianak fya
eerdōmlielek teghōdeth lathny ees dicheerny ōrōkwl ōrōkke
Mynd te zentyddel egetōmbe Amen

VRam Myndōnhato atya ōrōk iften engheggyed ennekōm 10
hogh te zenth fyadnak vronk ihūſeriftufnak ō zenth teſteeth
vehēſſem een lelkōmnek ōduōſſeghere nekōd kellemetōs aieita-
toſſaggal Myndōn bōneymnek bochanatyara Amēn ||

VRam ihūſeriftuf az een zyemeth a the ſebeiddel ſebōfō- 261
hed megh Az een elmemeth a te veerōddel (†) rezōgōhed megh 15
hogh valahowa magamath fordoytom myndōnkor tegōdeth laf-
ſalak megh fezwłwe ees valamyth latandok nekōm teſſeek az
te verōddel megh verōſwltnek hogh ygh ez zerrel myndōnōftōl
read igekōzuen ſemmyth tōlettōl megh valvan ne talalhaffak
hanem chak a te ſebeideth lathaffam Ne zōunnyeek az en zyvem 20
io ihūs mygnem tegōdeth megh talal ees ew megh elegōdyek
holoth megh nywgogeeek holoth az ew kewanſagath megh ve-
ghezye Amen ||

O Edeſſegōf ihūs O ighen zerelmēs ihūs te een velem 262
keerlek megh maragh eez eiel en velem nywgogyal ees ſonha 25
az een zywen (!) el ne alogeek de koronkeed te hozyad vi-
gyazyon teghed yelōnvaluad laſſon ees myndōn gonoztol ma-
gaath megh oggya engōmeth angyal ōrizyōn Innen az ſathan
eel fuſſon ees chak te ihūs it maragh ky koronkeed enghōmeth
megh ōrizy ees az kyketh een zeretōk fogagyad te hozyad az 30
zywnek agyaban nywgoffad Sem enghōm ſe ōketh el ne hagh
de megh aldwan oltalmazyad ees ōrōkke megh tarchad kōnyōr-
gheffed ees ōrizied Amen ||

A Te faydalmadnak fogladlattyaban (!) melyeth az een 263
faydalmameerth ees az een bōneimnek megh feeddeſeerth zen- 35
vedeel vram ihūs xpūs Mynd kōzōnſegōf bynōkrōl bankodokkal
ees penitenciatartookkal ees tegōdeth igaffagba kerefōkkel

vadolom tenekôd myndôn byneymeth tetemeenzerenth valo
 veetkôzetymeth ees yoknak el hagyafyth awagh nem tyztan
 ees twnyan valo myelkôdetimeth Mykeppen te ôketh esmerôd
 zam zerenth, therhe zerenth ees mertecletôffeghe zerenth ees
 5 vadolom az een eletômnek el vezôtth napyth kykben een
 teghôd megh bantottalak ees a te dichôfegôdeth megh kôffebey-
 tôttem ees te tôled felfeghôs iotol el estem ees baratomat esetre
 264 vontam || Fogagyad Azerth vram myndônható isten az en gyar-
 losagof eletômból az een eztendôymnek megh maradekyth Az
 10 napokrol kedeglen kyketh gonozwl elwem, eel vezôttem mel-
 toly theredelmes ees alazatos zyweth adny, merth az een napym
 el haylottanak ees gymelch nekwl el multanak Lehetetlen
 dologh hogh azokath megh therôhem de legen kellemetôf te
 zenth felfegôdnek hogh thereythessem megh ôketh az en iekôm-
 15 nek (!) keferôfeghebe vram az een gyarlosagomnak vlatatos
 melfeghe hya te ergalmassagodnak felfegôf magassagaath Ne
 tartoztassad megh azerth haragodba atte ergalmassagodath ees
 265 atte ky mereythietetlen ergalmassagodnak || ew kwth feyeeth
 Az en Byneymeth ne haggyad en hozyam megh fogyatkozny
 20 ky ergalmazz myndônôkkel ees semmyt nem gywlôlz ew kôz-
 zôlôk kyketh terômtothel el halgathwan embôrôknek ew byneith
 a penitenciaerth Tulaydonlagod felfegôf isten tenekôd a bynô-
 keth megh bochathnod ergalmazy ennekôm Maftan vagyon een
 edes vram terômteem az malazthnak ees ergalmassagnak ydeye
 25 ees myglen az megh feddeefnek lezôn ydeye aggyad az megh
 aldafnak dychôfegheeth eerôdmelenôm hogh halalomnak ydeyen
 Ne illefôn enghômeth az ôrôk atoknak ygheye Agyad vram az
 een gonoz zokafymath el hagnon (!) ees tenekôd keduef myel-
 266 kôdetôketh tennôm hogh en (†) || Een eletômeth kyth edeeglen
 30 bynben elmulattam te seghôdelmeddel innegtoua a te akarotodba
 foglalyam hogh holott a vetôk bewôlkôddôtt Ott ymar incaab
 bewôlkôggyeek a malazt ees keerlek tegôdeth tennen magadad-
 eert (!) ees a the kegeffegôs anyaadnak dichôfegôs ziz maria-
 nak zerelmeert ees mynd a the fok zenthdynek ees valoxtot-
 35 tidnak esedôfeseerth (!) hogh bochassad megh ennekôm myndôn
 byneymeth ees fogyatkozafimat ees ne vezeeff el engômiet az
 een alnokfaghymmal ees ne tarchad megh haragodwan een

halalomnak ydeiere az een gonoffaghymath Emlekóziel megh
 vram ihūs xpūs merth nem twlaydonod nekōd el veztenōd
 valamyt azok kōzzōl kyketh || a the Zenth atyad Eenghedōth 267
 te nekōd de tulaydonod te nekōd ergalmaffagoth ees kegelmef-
 segōth tennōd Senkyth el nem veztenōd de myndōnōketh idū-
 5 zōitenōd Mert bochatott tegōdeth atte zenth atyad ez velagra
 Nem ez velagoth megh iteelnōd, hanem hogh eletōth nyeryōnk
 te myattad hogh leegh my erōttōnk nem my ellenōnk Ammy-
 vel my tartozonkvala vram azt te megh fyzeteed Ammyth veet-
 kōztōōnk vala te arrol zenvedeel Ammyth twnyan el hattonk 10
 vala te azt megh telyefeyteed Haznalyom (!) azeert vram myn-
 denhato iften Mafth ees az een vtollo napymon a te tōkelleth
 eleegtetelōd a the keferwsegōs halalod ees a te ky ōtlōth
 zenth veerōdnek ew Iutalma || Haznalion te eleegtetelōdnek 268
 emlekōzety a te tyztōlendō zenth testōdnek ees verōdnek mel-
 15 tofaga Ky naponkenth nekōd aldoztatyk Anyazentheghazban az
 hywōknek idvōffegheerth kyben ten magad vagh az pap ees az
 adozath (!), te wagh ky aldozol ees ky aldoztatol Haznalyon
 eez ielōnvalo idōben malazthnak eerdōmletire ees nyerefere
 kyth nem eerdōmlōttem ees az mas velagon nywgodalumnak ees 20
 dichōseegnek eerdōmletire kyth a (a) te kegōf keen zenvedelōd
 nyere vram latāak atte zemeid az een tōkellethlen voltomath de
 te kegōs iften ne tulaydoneychad ennekōm az ōrōk keenra ky
 myndōnōketh a felfeghōf ees tōkelleth yora eleytōl fogwa
 zeepfeegghel || Ees tōkellethōffegghel Zōrzel ees ne hagh enghō- 269
 meth ky vakarny az elō kōnvbōl de ad megh ennekōm az reezth
 ky engōmeth illeth a the dragalatos zenth veerōdnek iutalma-
 bol Merth akarad embōrj allatōth ōrōkōfōdnek lenny az eleth-
 nek ew földēn vram Myndenható iften ynhōn ergalmaffaagra
 teghōdeth embōrj gyarlofagnak gondolatya te efmerōd my lee-
 30 gyōn az embōr ees hogh nem heaba terōmtōtted embōrj allatōth
 ez földnek ō zynen ees tarch megh een bennem a te kegeffe-
 ghōs munkalkodafodath hogh heaba ne farrattal legyōn een
 erōttem ees ne legyōn haznalatlan een bennem a te zeplōtlen
 verōdnek ky ontafa || Te teezōd feelfeeghōf iften a bynōkbōl 270
 valo ky tyztulafth aggyad azeerth hogh bynōknek fertezetōffe-
 ghebōl megh tyztulwan ees elme zerent megh velagofulvan

efmerielek megħ tegôdeth ees magam megħ efmeerveen az een
zyvemnek vezerleseben zônetlen te hozyad folyamyak hogh
bodogh ky mulaffal iuthaffak te hozyad Ihūs xpūs ky atyaisten-
nel zenthlelôknek eggeffeghebe eelz ees orzagolz mynd ôrôkkôl
s ôrôkke Amen,

Ezôr ôtzaz hatod eztendôbe ||

Ez ewangeliomok (!) irta zenth Lucach ewangelifta kôn-
uenek hwzon neged rezebe

Az ydôben Ihûfnak thaneythwany kôzzôl kettô Megen vala
Azon napon az kastellumba ky vala hatwan keed földôn ih̄rlem-⁵
höz kynek newe emaus ees ôk zolnak vala egmafnak mynd
azokrol kyk törtentenek vala ees lôn hogh mykoron egetômbe
bezellenenek ees egmaft keerdôzneieek vronk ih̄fees kôzel-
ghethwen megyôn vala ô velôk Azoknak kediglen zômei tar-
tathnak vala hogh ôteth megh ne efmerneiek ees monda azok-¹⁰
nak Mychodak eez bezedôk kyketh egetômbe bezellôtôk iarwan
ees wattok zomorwk || Ees felelwen eggyk kynek newe kleofas²⁷²
monda neky tees iherufalembôl iûuô zarandok wagh fnem
efmertedee mynemô dolgok lônék ô benne ez napogba kyknek
vronk ih̄s monda Mynemôek, ees mondanak az nazaretfeli¹⁵
ih̄frol ky vala hatalmas propheta tetemenyben ees bezedeben,
iftennek ees myndôn embôrnek elôtte ees mykeppen eel arwlak
ôteth az fel papok ees my feiedelmynk halálnak iteletyre ees
megh fezeiteek ôteth My kedeglen remenlyw̄k vala hogh ô volna
fidoknak megh valtoia ees ymmar hogh mynd ezôk lônék Ma²⁰
harmad napya vagyon de meegh m̄v kôzzôlônék valo azzony-
allatok Mynketh megh rettentenek kyk verrattaanak elôtte vol-
tanak az koporfonal || de ô teste megh nem lelwen iûuenek²⁷³
mondwan hogh angyaloknak latafyth ees lattaak volna kyk
mongyak ôteth elnye Ees menenek nekyk az mycynk kôzzôl²⁵
az koporfóhoz ees vgyan leltek mynth az azzonyok mondot-
taak ôteth kedeglen megh nem leltek ees vronk ih̄s monda
azoknak O heytok ees kefôdelmes zŵw̄veek hitelre Mynd azokba
kyketh zoltanak prophetak Nemdee zŵkfegh lônée mynd ezôket

zenwedny chriftusnak ees wġ be mennyi ô dichôseghebe. Ees el
 kezdwen moyfesrôl ees myndôn prophetakrol hafogatafth (!)
 tezôn vala myndôn irafokrol ky ô rola valanak ees kôzelghete-
 274 nek az kaffellumhoz howa mennek vala || Ô kedeeġlen tettete
 5 magaath towabba mennyi ees kezereiteek ôteth mondwan vram
 maragh velônk merth estwe felee vagon ees el haylotth ymmar
 a nap ees be mene ô velôk veue az kenyereth. Ees lôn myko-
 ron levlth volna ô velôk wewe az kenyeret ees meġh alda ees
 meġh zeghee ees oztogatya vala azoknak ees legottan meġh
 10 nyланak ô zômeik ees meġh esmereek ôteth ees ô el enyezeek
 ô zômôk elôl ees monduak vala egmafnak Nemdee gheridôz (!)
 valaee mġ zġvônk mġ bennônk Mykoron zolna az vton ees
 hafogathnaia nekônk az irafokath ees fel kelwen azon oraba
 meġh terenek irfayomba ees lelek egbe gôlwen az tyzeneggh
 275 apastalokath Ees azokath kyk ô velôk valanak mondwan || Hôgh
 Byzonnyal fel tamadotth wr iften ees ielônth Simonnak Ôôk
 kedeglen ielônthyk vala meliek tôrtentenek vala az vton ees my-
 keppen meġh esmerteek ôteth az kenyeer zeghesben

Ez ewangeliomoth yrtá Zenth Lucach ewangelista kônvenek
 20 elfô rezeben

Az idôben Bochattateek Gabriel Angyal iftentôl Galilea-
 nak varofaba kynek newe nazareth a firfywnak meġh iegzôtt
 zizhôz kynek newe vala Ioseph dauidnak hazabol Ees az ziznek
 276 newe Maria ees be mene az angyal ew hozyaia monda || Iduez-
 25 leegh Malaztal telyes wr vagon te veled kyketh mykoron hal-
 lotth volna meegh zomorodeek ô bezedden ees gondolya vala
 mynemô volna eez kôzôneth Ees monda az angyal ô neky Ne
 feely maria merth malaztoth leltele (istentôl) wr iftenneel, yme
 fogacz mehôdbe ees zġlz fyath ees hywod ô neweeth ihûfnak
 30 Ees lezôn nagh ees felleegnek fyanak hywattatyk Ees aggya
 neky wr iften ew atyanak dauidnak zekyth Ees orzagol iacob-
 nak hazaba ôrôkkôl ees ew orzaganak nem leezôn veghe Monda
 kedeeġh maria az angyalnak Mykeppen lezôn ez merth fyrfyath
 277 nem esmerôk || Ees felelwen az angyal monda neky zenthlelek
 35 fôlwl zaal te read, ees felleghôf istennek hatalmaffaga meġh
 arnekoz theghedeth annak okaerth anny (!) tetôled zenth (!)
 zġwletyk hywattatyk felleghôf istennek fyanak Ees yme Elfebôth

a te rokonfagod ðees fogadotth fyath ð venfegheben Ees eez
ho az hohoz athod (!) ho ky hywattatyk meddŵnek Merth nem
lezðn lehetetlen iftenneel fem egh yghe Monda kediglen Maria,
yme vrnak zolgalo leanya Legyðn nekðm te bezedðdzerenth ||

Eez Ewangeliomoth irta zenth Mathe kðnuenek ðthðd 278
rezebe

Az yððben Lathwan ihūs az Seregðketh fel mene az hegre
ees mykoron le ŵlth volna Iarolanak ew hozyaia ew thaneyth-
vany Ees megh nythwan ew zayath taneitya vala ðket mond-
wan Bodogokh az lelky zeghenyðk Merth ðveek mennyeknek 10
orzaga Bodogok az kegðfðk Merth ewk byryak az fðldet Bodo-
gok kyk fírnak Merth ðk megh vigasztaltatnak Bodogok kyk
ehðzik ees zomehozyak az igafagoth merth ððk megh eleghei-
tetnek || Bodogok az ergalmasok merth ðk ergalmasfagoth kð- 279
uethnek Bodogok az tyzta zŵwŵek Merth ððk iftenth latyak 15
Bodogok az bekefegðfðk Merth iften fianak hywattatnak Bodo-
gok kyk haborufagoth zenvednek igafagheerth Merth ðveek
mennyeknek orzaga Bodogok leeztðk mykoron mondandnak
nektðk embðrðk ees haborgatandnak titðket ees mondandnak
myndðn gonozfagoth ty ellenðtðk een eertem, hazudwan Òrðl- 20
ietðk ees vigaggyatok Merth az ty eerdðmtðk nagh ees bew-
feghes mennyekben ||

OLwaftatyk zenth Simoniudafnak eleieben (?) Abagarws 280
kyralrol Mykoron xpūs predicalwa Sidofagba Ierufalem tayan
Halwan ezt abagarus Ediffay kyral hogh xpūs fok chodakath 25
tenne fidofagba. ez felvl mondotth abagarus yra kezenetðtt
ihūsna

Hallottam az egheffeghðkrðl kyketh orwofagok nekŵl ees
fywek nekŵl teez ees zoddal vakokat velagofoytaz Santakath
yartacz poklofokath vigasztaz halottakak (!) eleweneytez Kyketh 30
mynd halwan te rolad megh tðkellem een lelkðmbe || Ees ez 281
kettð kðzzŵl eegh leegh awagh te leegh iften menyorzagbol
hogh ezðket theezðd avagh hogh iftennek fia leegh hogh ezð-
keth mywelkðdðd Azert kerlek tegðdet io ihūs eez lewel zeren-
th hogh meltolyal een hozyam munkalodnod ees een korfagomath 35
kyth reegtðlfogwa zenvendðk (!) awagh vallok megh vigazyad

Merth az byzonfaghal megh hallottam hogh az Sidook ellenôd
 (zw) zwgodnak ees akarnak ellenkôdny the ellenôd Azeerth iôy
 een hoziam vagyon ennekôn (!) egh kys varofom de Eekôs ky
 282 eleegh lezôn mynd te nekôd smynd eennekôm || De wr ihûs
 5 xpûs Ekkeppen felele neky Bodogh wagh te ky Een bennem
 hytteel myerth nem lattal Merth megh vagyon een rolan yrwan
 Bodogok kyk enghômeth nem lattanak ees hyttenek de maga
 azokrol mellyeketh ennekôm yrtaal hogh en te hozyad menneek,
 Elôzôr kel ennekôm myndônôketh be telyefeitenôm Meliekeerth
 10 een bochatotth vagyok Annak vtanna attol el vetetôm ky engô-
 meth bochatotth Mykoron een ees mennyorzagba fel menendôk
 Bochatok te hozyad eggeth een taneytwanym kôzzôl ky tegô-
 det megh vigazyon ees megh eelteffôn Lathwan ymmar azeerth
 283 Abagarus hogh xpûsnak || zyneet Awagh Zemelyeeth nem lat-
 15 hatnaya Nemynemv keep iroth bochata ihûfhoz hogh vronknak
 kepeeth abrazaath chak yrwa lathathnaya kyth zemeel zerept
 nem lathata De Mykorth a keep yro Christufhoz iôth volna ees
 christufnak orcaiaanak fenôffeghetôl nem igekôzhetyk vala megh
 irnya my abrazw awagh my zabafu xpûs volna Ees mynth ew
 20 neky hatta vala megh nem irhata Lataa chriftus a keep ironal
 a ruhath veue ees ô orcaiahoz nyoma ees ekkeppen ô zenth
 zyneth abagarus kyralk az ruhara nyomva kylde Mynek
 vtanna ymmar chriftus mennyorzagba mene, mykeppen nemy-
 284 nemv irafba olwastatyk hogh zenth Thamas apaftal || Tadeufth
 25 ky mondatyk iudafnak kvlde abagarus kyralhoz iftennek mon-
 dafa zerenth ky mykoron latta volna ihûfnak Taneythvanyath
 ô hoziaia iôny a io ihsnak igheretith Laatha abagarus keral
 Tadeufnak orchayan nemynemv ifteny fenôffegôth kyth lathwan
 megh feelelmeek ees megh rettene mondwan Byzon te a yo
 30 ihûfnak az iftennek fyanak vagh thaneythvanya ky mondotta
 vala ennekôm Bochatok eggeth een taneytwanym kôzzôl te
 hozyad ky tegôdet megh vigazyon ees te nekôd eletôth aggyon.
 Kynek Thadeus monda ha iftennek fyaba hyz zyvednek myn-
 285 deen kewanatoffagath megh nyerôd || Kynek monda abagarus
 35 kyral Hyzôm Byzonnyal ees az fidokath kyk megh fezeytôtteek
 ôtet, ôrômesth mynd romay hatalmnak ellenê megh gôtrôm

Estote fortes in bello et pugnate cum antiquo serpente et Accipietis regnum eternum

Legetők erőknek a hadba ees vyaalkoggyatok az reghy awagh agh kygyowal ees weezetők őrk orzagoth

DElicata est diuina consolacio et non datur admittentibus aliena ||

Nömös (?) gyönghefegős gyönyörködées a (!) iftembe valo 286 edőfködees ees nem adatyk annak ky egeeb ydeghônöketh be bochath ő zywebe

Diligentibus deum omnia cooperantur in bonum hys qui secundum propositum vocatj sunt sancti 10

Az iftenth zeretőknek myndônök yora fordulnak Azoknak kyk akarath zereneth hywattathnak zentőknek

Myndôn ydôn iftennek hala adaaffal tartozonk Merth myndôn ydôn tôle vóth iozaggal elônk || 15

Valaky yth ez velagba ön keien byneyerth nem zenved 287 Iőuendőbe kethelen kel zenvedny annak Merth valaky yth a byneerth magaath megh nem fegelmezy azth iőuendőben az igaz byro megh fegelmezy ||

Myndôn Atyanak Tarhaza ihűf chriftufnak paticaya kyröl 288 Apaftal ygh mond kybe vannak iftennek myndôn bölchefeghe- nek ees tudomanyanak keeneche el reythven

Azerth valaky akar myndôn lelky iozaggal megh kazdagulny haath ennek wgh keell hogh gyakorta mennyön be eez mennyey kyralnak kadagfagos (!) tharhazaba Ees otth megh 25 lely az ifteny zenth zeretethnek aranyath tyztasagh tartaafnak zepłótelen gyöngeet Alazatoflagnak ees enghödelnek (!) győke- reeth Myndôn malazthnak ees tudomannak bewfegheeth elmenek byzon velagoffagaath Elethnek || zenthfegheeth Ees myndôn 289 iozagnak zamtalan kennecheeth 30

Mynd ezőketh az edőf bezedw zenth bernald doctor megh esmerte vala Ees ő benne ygh edőfködik vala mondwán

Io enneköm vram chriftuffal lennöm ees ew vele megh maradnom ees ew benne harom haylokoth chenalnom eggeth az kezeibe Masth az labaiba harmadoth ees zónetlen valooth 35 az oldalaba Otth akarok nywgodnon (!) ees alonnom Eennön (!)

ees Innom otth akarok olwasnom ees imadkoznom ees gondo-
 290 mat ees (dog) dolgomath otth akarom tennôm || Otth een zolok
 edôskôdwen vigadozwan ew zŵuenek ees valamyth akarok tôle
 megh nyerôm

⁵ Azeerth senkynek ebbe ketfeghe nynchen hogh valamely
 lelôk yde zokandyk ees yde efmerkôdendyk ees ebbe gyakor-
 latoffaggal edôfkôdendyk ees yth az felfeghôs kernalnak edôfdôn
 ees mynd ew zywe zerenth kônyôrghend hogh az ammy yduôf-
 feghre valo megh nem yerneie (!)

¹⁰ Ezth zenth bernald doctor ygh eertôtte hogh embôr yth
 lezôn myndônôftôl zŵzelegghôs ees myndônôftôl zenthfegghôs ees
 myndônôftôl iftenôs Azeerth ez az kristufnak zenthfegghôs ||
 291 paticaia Kybe vagyon mynd földnek mennynek tenghôrnek
 eeghnek tŵznek vyznek terômtesenek bôlchefeghe Eez az zenth-
¹⁵ fegghôs patica kybe mynd földôn mennyôn ees tengôrbe valo
 allatoknak zerzefenek tudomanya tartatyk Eez az zenthfegghôs
 patica kybe myndôn embôrôkbe valo bynôknek ees iozagoknak
 zama ees ees mene volta twdwan vagyon Eez az zenthfegghôs
 patica kybe mynd kezdettôl fogwa mynd ez velaagh vegheygh
²⁰ valo elônek ees mynd a tengôr vizeenek zamtalan côppenety-
 nek zama vagyon Eez a zenthfegghôs patica kybe mynd az eeghy
 292 madaraknak ees mynd ô || tallaynak Mynd földj beftyeeeknek
 ees mynd ô zôrôknek zama vagyon eez az zenthfegghôs patica
 kybe myndôn mestôrfegeknek mynd irafoknak varrafoknak faraga-
²⁵ foknak ees myndôn egeeb tudomanyoknak bôlchefeghe tar-
 tatyk Ez az zenthfegghes patica kybe myndôn bynôknek lelky
 orwoffaga vagyon

Iften bely nagh edôffegghôs gondolath ||

293 Ez Ewangeliomoth zenth Lucach irta kônvenek heted
³⁰ rezebe

Az ydôben megien vala ihūs egh varosba ky (†) nevezte-
 tik vala Naymnak ees mennek vala ew vele ô thaneythvany
 ees sokaffagos neep Mykoron kôzelghethne az varosnak kapw-
 yahoz ymê halotth vitetik vala ew annyanak egetlen eegh fya
³⁵ ees ez azzonyallath ôzwegh vala Ees az varosbol fok nep ew
 vele kyth mykor latothvolna ihūs irgalmaffagra remôle monda
 neky ne akary Syrnod ees yarwla ees illete az nozolyath azok

kediglen kyk vzyk vala megh allanak, Ees monda yfyw nekôd
mondóm kely fel ees fel v̄ltepeek || ky megh holth vala ees 294
kezde zolny ees megh ada ôtet ô annyanak Megh v̄te mynd
ôketh az felelm ees dicheryk vala iftenth mondwan Merth nagh
propheta tamadoth my kôzôttônk ees merth iften megh lato- 5
gatta ew nepeeth

Ez ewangelimoth zenth Ianus irta megh kônvenek neged
rezebe

Az ydôbe Iôue ihūs Samarianak varofaban ky mondatyk
Sykaarnak az telek melleth kyth Iacob adothvala ô fyanak 10
iosephnek vala kediglen otth Iacobnak kwtha Ihūs kediglen az
wthnak myatta megh farradwan yl vala az kwth f̄lôttth hol
mynth hatod hora koron Iôue azzonyallath Samariabol || vyzeth 295
merytheny Monda neky ihūs aggh ynnon (!) eennekôm ew
taneythwany kedeeglen mentenek vala az varofba hoch eeth- 15
keth vennenek Monda azeert ôneky az Samaria beli azzony
allath Hoch lebeth az mycerth hoch te fido leegh. En t̄slem
ynnod keertz Merth een feel hyt̄w azzonyallath vagyok Merth
az fidook eggbe nem ylnék az Samaritanofokkal Felele ihūs-
ees monda neky Ha tudnak iftennek ayandekath ees kychoda 20
akky mongya nekôd ag ennekôm ynnom Ne talantan te kertel
volna ôthôle ees adoth volna nekôd eleuen vyzeth Monda neky
az azzonyallath vram ingen fynchen mywel mereyteneed az
kwth kediglen meel || Azeerth honnan vagyon elô vyzed Nemde 296
te nagyob vagee my atyanknal Iacobnak (!) ky nekônk atta 25
ekkuthath ees ô ebbôl yth ees ô fyay ees ô chorday Felele
ihūs ees monda neky Myndôn ky yandyth (!) ez vyzbôl efmegh
megh zomehozyk az ky kedeeglen yandyk az vyzbôl kyth een
adok neky nem zomehozyk ôrôkke de a vyz kyth een adok
neky lezôn ô benne feel boyto kwtfew ôrôk eletre Monda neky 30
az azzonyallath vram add ennekôm ez vyzeth hoch ne zome-
hozyam Sem kediglen yde mereyteny iôiek Monda neky ihūs
ereggel hyad yde a te feriedeth ees iôy yde Felele az azzony-
allat ees monda Nynchen feeriem, Monda neky ihūs || Iol 297
mondad Merth Nynchen feeriem Merth ôth feeried volth, ees a 35
mely maffh vagyon Nem te feeried Ezt igazan mondad Monda
neky az azzonyallath vram amynth een laton (!) propheta (!)

vagh te A mō atyaynk ez hegyōn ymadkoztanak Ees ty azt
mongyatok hogh iherufalembé vagyōn a hel holoth illie ymat-
kozny Monda neky ihūs Azzonyallath hyggh ennekōm merth
el iōth az hora Mykoron sem ez hegyōn sem kedeeglen ih̄lembé
5 ymaggyatok atyath Tŵ ymaggyatok azth akkyth nem tuttok,
my ymaggywk akkyt tudonk Merth sydosagbol vagyōn az idwez-
seegh de el iōth az hora Ees maſtan vagyōn Mykoron a byzon
298 ymadkozok || ymaggyak atyath leelōkben ees bizonſagban Merth
atyaees elyenōket keref kyk ymaggyak v̄teth Lelōk az iften,
10 ees azok kyk ymaggyak ōteth lelōkben ees byzonſagban illie
ymadny Monda neky az azzonyallath Tudom hogh a meſſias el
iōth ky kriftnak mondatyk Mykoron azeerth az el iōwend,
nekōnk myndōnōket megh hyrdeth Monda neky ihūs een vagyok
ky zolok veled ees legottan el iutanak ō taneythwany ees cho-
15 dalkoznak vala hogh az azzonyallattal bezeellene Senky kedeeg-
len nem monda mytth kerezz awagh mytth bezellez ōō wele.
el hagy azeerth ew vedreeth az azzonyallatth ees be there az
299 varofban ees || Monda az varofbeli neepeknēk Iōyetōk ky ees
laſſatok embōrth ky myndōnōket megh monda 'ennekōm vala-
20 melyeketh tōttem Nemde ōe a kriftnus, ky iōnenek azerth az
varofbool ees iōnek vala ew hozyaia Ezōnkōzbe keryk vala ōtet
ew thaneitwany mondwan, Meſtōr egeel, ew kedyglen monda
nekyk Ennekōm ennōm valo etkem vagyōn kyth ty nem tuttok
Mondnak vala azeerth ew taneythwany eghmaſnak Nemde valaky
25 enny hozotte ew neky Monda nekyk ihūs Een etkem eez hogh
een tegem annak akaratyat ky engōmet bochatotth hogh megh
tōkeelyem az ew mywelkōdetyth Nemde ty mongyatokee hogh
300 meegh neegh honapok vanna || Ees az aratas el iō Ime mon-
dom ty neektōk Emelyetōk fel ty zōmōtōketh Ees laſſatok az
30 thartomanyokat Merth ymar feierōk aratafra, ees ky arath jutal-
math wezy ees gyōyth gymōlchōth ōrōk elethre ees ky veeth
ees ky arath egetōmbe ōrōlnēk Merth ebbe all az byzon ighe
Merth egeeb ky veeth ees egeeb ky aratys Een el bochatalak
tytōketh arathny kykben ty nem munkalkottatok egebek mun-
35 kalodanak ees ty az ew munkayokba be mōntetōk Az varof-
belyek kōzzw̄l feelhytwek fokak hywnek ew benne az azony-
allathnak bezedere tanobyzonſagh tewen Merth myndōnōketh
301 megh || Monda valamelyeket tōttem Mykoron kedyglen ew hoz-

yaya iôttenek volna az Samaritanofok kerik wala ôteth hogh ottan maradna ees marada ott keeth napon Ees naggyal tôbben hywnek ew benne ew bezedenek okaerth ees az azzonyallatnak mondnak vala Merth ymar nem atte bezedôdeerth hyzônk ew benne Merth yme mynen magwnk hallottwk ees tugywk Merth 5 eez ez vilagnak byzon megh valtoya

Zenth Mathe yrtha megh kônvenek tyzôn ôtôd rezebe

Az ydôbe ky mene ihūs Tyronnak ees Sydonnak tartományra Ees yme eegh kananeabeli azzonyallath az varofoknak || Ew hatarybol kyiôwe kayaltwan mondwala Vram dauid kyal-302 nak fya kônyôrywl een raytam Een leanyom ôrdôtôl (!) gonozwl gethretyk, ky nem fele (!) neky igheeth Ees iarwlanak ew taneythwany keryk vala ôteth mondwán Bocharf el ôtet merth vtannonk kayalt Ew kedeeglen flelerven (!) monda Nem vagyok bochatotth hanem az iohokhoz kyk eel veztenek ifraelnek hazabol 15 Az azzony allath el iôwe ees ymada ôteth mondwán vram segheel engômeth ky felele monda Nem io fyaknak kenyereeth venny Ees vethny ebeknek az azzonyallath monda, wgh vagon vram, Lam az kôlk kechkek is (!) eznek az morfazeekbol || kyk 303 le hwlnak ew vroknak aztalyrol Tahath felelwen ihūs monda 20 neky Oh azzony allath nagh az te hytôd Legyôn tenekôd mykeppen akarod Ees megh vigazeek az ew leanya az horaba

Zenth ianos irtha megh kônvenek kylenczed rezeben

Az ydôbe El mulwan Ihūs latha eegh vakon zyletôtth Embôrth Ees keedeek (!) ôteth ew taneythwany, Meftâr ky 25 veetkôzôtth eezee awagh ew zylei hogh vakon ziletneyek Felele ihūs Sem eez nem veetkôzôtth Sem ô zyley, de hogh megh ielônteffenek iftennek mywelkôdetj ew benne, || Ennekôm illik 304 mywelkôdnôm annak mywelkôdetith ky enghômeth bochatoth mygh nap vagon el iôth az ew mykoron fenky nem munkal-30 kodhatyk Mygh ez velagba, vagyok ez velagnak velagoffaga vagyok ezôket mykoron mondotta volna hagyapeek a Fôldre ees farth chenala az hagyapaafbol ees kenee a faarth a vaaknak zômeyre ees monda neky ereggel es moffad megh fyloenak ew folyo vyzeben ky magyaraztatyk Bochatotth eel mene azerth 35 az vak ees megh mofa ew zômerôl yôwe megh ew zomzedy

kedeeglen ees kyk lattak vala ôteth annak elôtte merth kwl-
 dus vala mondnak vala Nemde ezee ky yl vala ees kwldwl
 305 vala || Neekyk mondnak vala merth eez Neekyk (ded) kedeeg-
 len mondnak vala, Semmykeppen nem eez dee hafonlatos ew
 5 hozyaia ew kedeeglen mondvala Merth een vagyok Mondnak-
 vala azeerth ô neky Mykeppen nyltanak megh te zemeyd Felele,
 Az embôr ky mondatyk cristufnak Saarth chenala ees megh
 kene een zemeymeth ees monda ennekôm Ereggel Siloenak ew
 folyo vyzere ees moffad megh ees el meneek ees megh mosam
 10 ees lateek Mondanak azeerth ew neky, hol wasyon az, monda,
 Nem twdom, Vyweek ôtet az iraftudo sydookhoz eezth ky wak
 vala, Vala kedeeglen ynnep Mykoron ihūs az Sarth chenalta
 306 vala ees ô zômeyt megh nyttavala || Azerth esmeghenth keerdyk
 vala ôtet az iraftudo sydook mykeppen latot volna, Ew kedyg-
 15 len monda neekyk Saarth kene een zômeymre ees megh mosam
 ees latok Mondnak azerth nemelyek az iraftudo sydook kôzzôl
 Eez embôr nem iftenthôl vasyon ky az ynnepôt nem ôrizi
 Nemeliek kediglen mondnak vala A bynôs embôr mykeppen
 thehet ylyen chodakat ees vethekôdees vala ew kôzôtôk Mon-
 20 danak azeert esmegh az vaknak Te myth mondaz ew rola ky
 megh nytha te zemeidet Ew kedeeglen monda, Merth propheta
 Nem hywnek azeerth az Sydook ew neky Merth hogh vak volt-
 307 volna ees latot volna Myglen el hywak ew zyleyt || kyk lattaak
 vala Ees keerdeek ôketh mondwon Ezee a ty fyatok kyth ty
 25 mondotok mert vakon zyletôtth Azeert mykeppen laat maftan
 Felelenek nekyk ew zylei ees mondana (!) Twggywk merth ez
 a my fyonk Mykeppen kedygh maftan lasson nem tuggywk ees
 ky nytta megh ew neky zômeyt my nem tuggywk ôn magaath
 kergetôk kora vasyon ew ôn magariol zolyon Ezôketh mondaak
 30 ew zylei merth felnek az Sydooktwl Merth ymmaar tanachoth
 tartottak vala az sydook hogh valaky ôtet cristufnak vallanaya,
 az gôlekôzetbôl ky vettetneieek Annak okaerth mondak ew
 308 zyley merth kora vagy (!) ôn magaat kergetôk || Azerth legot-
 tan elô hywaak az vakon zyletôtth embôrth ees mondanak neky
 35 Agg dicheretôt iftennek My tuggywk merth ez embôr bynôs
 monda azerth a vak ha bynôs nem tudom eezt tudom merth
 mykoron vak volneek ymar latok Mondanak azerth neky, mytt
 tôôn nekôd Mykeppen nytta megh te neekôd zômeydeth Felele

nekyk Lam mondam neektôk ees hallatok Myth akartok esmegh
hallanotok Nemde ty ees ew taneytwany akartokee lenny Megh
atkozak azerth ôtet ees mondanak neky Te ô taneytwanya
leegh My kedygh moyfes taneywany (!) vagyonk My tuggywk
merth moifesnek (lo) zolth iften Eezth kediglen nem tuggywk ⁵
honnán valo || legôn Felele az embôr ees monda nekyk Eez 309
byzonyaban chodalatos dologh hogh ty ne tuggyatok honnan
valo legen ees megh nytha een zemeimeth Merth tuggywk hogh
iften a bynôfoketh megh nem halgattya de azt akky iftenth
tyztôly ees ew akaratyat thezy az halgattya megh Eez velag- ¹⁰
nak keezdetytwl fogwan nem hallatoth, hogh valaky vakon
zyletôtht zômeit megh nytta wolna ha iftentôl nem wolna eez
embôr nem thehethne(ye) valamyth Feleleenek ees mondanak
neky Myndônôftôl fogwa bynbe zylettel ees te taneytazee myn-
keth Ees ky ŵzeek ôteth Megh halla ihūs hogh ky ŵztee ¹⁵
wolna ôtet || Ees mykoron megh thalaltawolna ôtet monda neky 310
hyzze te iftennek fyaba Feléle ô ees monda kychoda vram
hogh hyggeek ô benne Monda neky ihūs ees lattad ôtet ees az
aky teweled bezeell Az embôr monda hyzôm vram ees le
eswen ymada ôteth

20

Zenth Mathe irta megh kônvenek hyzonkettôd (!) rezeben
Az ydôben iarwlanak az iraftudo fidok ihūshoz ees keerde
ôtet eegh tôrwen tudo doctor kefeerthwen ôteth ees monda
Mestôr a tôrwenben meliik nagyobb parancholath Monda neky
ihūs, Zereffed te vradath iftenth Myndôn te || telyes zywedbôl 311
Mynd te telyes elmeedbôl Mynd te thelies lelôdbôl Eez az
nagyobb ees elfô parancholat A mafodyk hafonlatos ehôz Zeref-
fed te fele baratodath mykeppen tennen magadath Eez keeth
parancholatban fyggh mynd kôzônseghôs tôrwen ees prophetak-
nak mondafy Egbe gyôlekôzuen az iraftudo fidok keerde ôketh ³⁰
ihūs mondwan My lattatik tyneek (!) a (ky) kristofrol ky fya
Mondanak neky dauide Monda nekyk (azerth) Mykeppen azeerth
dauid lelôkben hya ôtet ô vranak mondwan Monda wr een
vramnak yl een yobbom felôl Myglen a te ellenfeghydeth ||
veffen (!) a te labaydnak famolya ala Azerth ha dauid hya 312
ôteth vranak Mykeppen legyôn ew fya ees senky nem felelheth

vala neky ygheeth Sem kedeeglen mereezkôdeek valaky az naptolfogwa valamyth tôle keerdenye

Zenth Ianos irta Ewangeliomrol valo kônvenek nyolczad rezeben

- 5 Az ydôben mene ihūs Oliuetim hegere, ees reghel esmegh iðue a templomba ees mynd a neeph iðue ô hozyaya Ees ylwen taneytya vala ôketh, hozanak kedeeglen a papyfeyedelmek ees az irastudook egh azzonyallath paraznafagba megh fogtath ees allataak ôteth kôzepben ees mondanak neky meftôr Ez
 10 azzonyallath ma paraznafagba fogtatotth megh Az tôruenben ||
 313 kediglen nekônk parancholth moyfes ylyetenth megh kôwezny Te kedyglen myth mondaz Eezth kedyglen mongyaak wala kefeertwen ôteth hogh vadolhathnayak ôteth Ihūs kedeeglen le hayta magaath hathra wyawal irwala a földôn Mykoron megh
 ✓ 15 maradwan ôteth keerdwen feel ygazodeek ees monda nekyk valaky ty kôzzôletôk byn nekyl vagyon elôzôr az vessôn kôweth ez azzonyallatra ees esmeghenth le haywan (!) magaath yrwala az földôn, halwan kedygh ezôketh egmafwthan ky mennekwala kezdwen az venôkrôl ees megh marada ihūs ôn maga ees az
 20 azzony allath alwan kôzben fel ygazyta ô magaath ihūs monda neky Azzonyallath hol vannak kyk tegôdeth vadolnak vala ||
 314 Senky tegôd nem karhoztata, ky felele, Senky vram Monda kedygh ihūs een sem kaarhoztatlak tegôdeth Ereggel ees ymaar towabba ne akary veetkôznôd

- 25 Zenth ianos irta ewangeliomrol valo kônvenek ôtôd rezeben

- Az ydôbe vala fidoknak innepnapok ees ihūs fel mene irfalyomba va(gyon)la kedeeglen irfalyomba megh byzonyoytoth tho ky newéztetyk fido nyelwôn betsfaydanak walwan ôth
 30 gadorth Ezôkben fekôznek vala koroknak vakoknak santhaknak megh aztaknak sokafaga varwan az vyznek indulafath, wr istennek kedeeglen angyala ydô zerenth le zal wala a thoba
 315 ees megh indwl vala a wyz || Ees ky elôzôr az thoba be megyen vala az vyznek indulafa vtan megh vigazyk vala akarmy-
 35 nemw korfaagban thartatot wolna Vala kedygh nemy memw (!) embôr otth harmycz nyolcz eztendôy koor Eezt mykoron latta

volna ihūs fekwen ees megh efmerthe volna hogh fok ydey
 volna. Monda neky akarzee megh vigafnod, Felele neky Akarok,
 vram nynchen embôrôm hogh mykoron megh indwl a vyz vynne
 enghômeth a thoba Mykoron een oda iwtok egeeb een elôttem
 belee megen Monda neky ihūs kelfeel vedfel te nozolyadath ⁵
 ees yary ees legottan megh vigazeek az embôr ees fel vewe ô
 nozolyayath ees yaar vala Vala kedegh ynnepnaph az napon
 Mondnak vala azeerth az fydook annak akky megh || vigazoth ³¹⁶
 vala. Inneph vagyon nem illyk tenekôd fel vennôd te nozolya-
 dath Felele nekyk Akky enghôm megh vigaztha a monda en- ¹⁰
 nekôm Vedfel te nozolyadath ees yary Megh keerdeek azeerth
 ôteth kychoda akky mondotta tenekôd ved fel te nozolyadath
 ees yary a kedeehlen ky megh vigazoth vala nem twggyawala
 ky volna Ihūs kedeehlen el mene az gyôlekôzettôl megh zôr-
 zôth helre Annak vtanna megh lele ôteth ihūs a templomba ees ¹⁵
 monda neky Ime megh vygaztaal ymaar ne akary veetkôzny
 hogh gonozban valamy nekôd ne tórtennyeeek Eel mene az
 Embôr ees megh monda az fidoknak hogh ihūs volna ky ôteth
 megh vigaztotta volna

Zenth lucach irta ewangelyomrol valo kônvenek heted ²⁰
 rezebe ||

AZ ydôbe kery vala ihūsth nemy nemy zerzetôf fydo hogh ³¹⁷
 ô vele enneyek Ees el mene az Sydonak hazaban le wle Ees
 yme egg azzonyallath ky a varofban lakozyk vala de bynel
 hogh megh tutta volna hogh ihūs az Sydonak hazanal volna ²⁵
 wôôn alabastrombol chenalth zelôncebe kenetôth. Ees megh
 allapeek hatwl ew labaynal kezdee kônw hullatafawal ew labayt
 mosnya ees kenettel kený vala, Latha kedyglen az zerzetôf
 Sido ky hyttha vala ôteth Gondolwan ô bennedôn (!) monda Ha
 ez propheta volna Byzonyaba twdnaya ky ees mynemw volna ³⁰
 eez azzonyallat ky ôteth illety, merth bynel Ees felelwen ihūs
 monda neky Symon een nekôm vagyon valamy mondasom te
 nekôd Ees ô monda, Mestôr mondyad Ees felele ihūs monda
 keeth adofa vala nemynemw kôlchônzônek eggyk ôth zaaz ||
 penzel vala adoof A mafyk ôtwennel, hogh nem volna azoknak ³¹⁸
 honnan megh fyzethnyôk megh hagia mynd a ketthônek azeerth
 melyk zerety ynkaab ôteth Felelwen Symon monda alytom hogh

az akkynek többeth hagyoth megh ees ew monda neky ygazan
 itheleed ees fordwla az azzonyallathoz monda Symonnak Latodee
 eez azzony allatoth Be iőweek te hazadba vyzeth een labaym-
 nak nem adaal eez kedygh kőnw hwllatafawal mofa megh een
 5 labaymath ees ő hayaywal (zarth) zaraztha megh, Apolafth
 nekőm nem adaal, eez kedyk hogh be yőtht nem zőnth en
 labaymath apolgathny, Olayal en feyemeth megh nem keneed
 eez kedeeglen kenethel kenee megh een labaymath kynek
 okaerth mondon (!) nekőd megh bochattatnak neky fok byney ||
 319 Merth yghen zerethe Akkynek kedygh keweess bochattatyk
 keweſbe zereth Monda azeert ihūs az azzonyallatnak Megh
 bochattatnak nekőd te byneyd ees ky (!) otth egetőmbe le
 telepőttek mondnak vala kychoda ez ky meegh az bynth ees
 megh bochatya Monda azeerth az Azzonyallathnak Atte hytőd
 15 ydwőzeitőt teghedet men bekeſeegghel

(ſykeet penteken)

Zenth Ianus Irtā ewangeliomrol valo kőnweneke tyzen-
 egyed rezebe

Az ydőbe vala neminemw betegős lazaar bethaniaba
 20 Mariának ees martanak ew hwgaynak varoſcaybol (!) valo Maria
 vala ky megh kenthe vala vronkat kenettel ees ő labayt ew
 320 haiaywal megh zaraztotta vala || Kynek attyafya lazaar beteg-
 lyk vala kőldenek ihūs (!) Lazarnak ő hwgay mondwan Vram
 ym akkyth zerecz vala megh (holth) korwlth, halwan kedigh
 25 ihūs monda nekyk eez korſagh nynchen halalra de iftennek
 dichőſeghere hogh iftennek fya tyztőlteſeek ő myatta Zerety
 vala ihūs Marthath ees ew hwgath Mariath ees lazarth hogh
 kediglen hallotta volna hogh bethegleneyek Thahath azon helyőn
 lakozeek keeth napon Annak vtanna monda ew thaneytwany-
 30 nak Mennyőnk eſmegh Sydoſagba Mondanak neky a thaneyt-
 wanyok vram lam az ſydook kereſnek vala tegőd meegh kő-
 321 wezny ees eſmegh oda meeghee Felele ihūs || Nemde tyzenkeeth
 oraya vagyonee az napnak Akky yarand nappal nem botran-
 kozyk merth a napnak vylagoffagath latya ha kedygh yarand
 35 eyel megh botrankozyk merth vylagoffagh nynchen ő benne
 ees ennek vtanna monda nekyk Lazaar a my baratonk alozyk
 de el megek hogh almabol ſel ſerkenchem őtet Mondanak azeerth

ew thaneythwany Vram ha alozyk megħ vigazyk Mondotta vala
kedygh ihūs ō halalarol, ōōk kediglen aleytak hogħ alomnak
alafarol zolna Tahath Ihūs nylwan monda nekyk Lazaar megħ
holth ees ōrwłōk ty eertetōk hogħ hyggetōk merth nem voltam
otth de mennyōnk el ō hozyaya Monda azerth Thamaſ || ky 322
mondatyk keethfeghōfnek ō thaneytwan tharfynak Mennyōnk el
my ees ees halyonk megħ ō vele El iōwe azeerth ihūs ees
lelee ōteth hogħ neged napya volna hogħ a koporfoba fekw-
neyek vala kedyg betanya ihrlēm melleth holmynth tyzōn ōtth
futamathny fōldōn Sokak az Sydook iōttenek vala Marthahoz 10
ees mariahoz hogħ vigaztalnayak ōketh ō attyok fyarol Martha
azeerth hogħ halla hogħ ihūs el iōth Eleybe folyameek ōneky
Maria kedigh a hazba yl vala Monda azerth Martha ihūsnak
vram ha ythh voltalvolna az een atyamfya megħ nem holthvolna
de iol tudom merth valamyth kerendez iftentōl iften agya ne- 15
kōd || Monda neky ihūs Fel tamad atte atyadfyā Monda neky 323
Martha Tudom merth fel tamad az vtolfo fel thamadaſnak nap-
yan Monda neky ihūs Een vagyok fel thamadaſ ees eleth ky
hyzōn en bennem meegħ ha megħ holthvolna ees, eel ees myn-
dōn ky eel ees hyzōn een bennem ōrōkke megħ nem hal 20
Hyzedee ezth Monda neky Martha, Hyzōm vram een hyttem
Merth te wagh kristus elō iftennek fya ky ez velagra iōttel ees
mykoron ezōket mondotta volna eel mene ees el hywa Mariat
ō ōccheeth Swgwa mondwan Meſtōr ielōn vagyon ees theghō-
deth hyw Maria kediglen hogħ halla fel kele hamarſaggal ees 25
mene ō hozyaya Meeglen ihūs || Nem mōnth vala a varoſkaba 324
de meegħ azon helyōn vala a howa eleibe mōnth vala Martha
az Sydook kyk vele valanak az hazban ees vygagtalyakwala
ōteth Mykoron lattakwolna mariath hogħ hamar fel kōlthwolna
ees ky mōnth volna kōwetek ōteth mondwan Merth el megyōn 30
az koporſohoz hogħ ſyryon otth Maria azeerth mykoron iwtōth
volna oda holoth ihūs vala Lata ōteth eſeek ō labayhoz ees
monda neky Vram ha yth voltalvolna een atyamfya megħ nem
holthwolna Ihūs azerth hogħ latta volna ōteth ſyrwan ees az
Sydokath kyk ō vele (iōtte) iōttenek vala Sirwan, meegħ yza- 35
modeek lelkeben ees megħ zomoroyta || ō magath Ees monda 325
hol temettetōk el ōteth Mondanak neky Vram iōyēl ees laaſſad
ees kōnweze ihūs Mondanak azeerth az Sydook yme melighōn

zerethy wolth ôteth Nekyk kedeegh ô kôzzôlôk mondnak vala
 Nem thehetthe volnae eez ky megh nytha a vakon zyletôthnek
 zômeith, hogh eez megh nem holthwolna Ihūs esmegh megh
 yzamodeek ôn benne, iôwe a helhöz Vala kedygh verôm ees
 5 kô tetetôth vala reaya Monda ihūs vegetôk fel az kôweth Monda
 neky Martha annak hwga ky megh holth vala Vram ymar dohos
 merth neged napy halatth Monda neky ihūs nemde mondamee
 326 nekôd || Merth ha hyendôd latêd istennek dychôfegheeth Fel
 weweek azert a kôweth Ihūs kedeeglen fel emelee ô zômeyth
 10 monda Atyam halaath adok nekôd merth megh halgattaal enghô-
 meth een kedig twdom vala merth enghômeth mydôn (!)
 koron megh halgacz de a nepeerth ky kôrnywl al mondam
 hogh hyggeek mert te bochattal enghômeth Mykoron ezôket
 mondotta volna nagh fel zowal kealta Lazar iôyky ees legottan
 15 ky iôue ky megh holthwala kezey labay megh kôthôzwen
 Sydoknak ew zokafok zerenth ees ôneky orchaya keezkenôwel
 be kôthwen vala Monda neky ihūs oldozatok megh ôteth ees
 327 bochaffatok el || Sôkak kedygh az Sydook kôzzôl kyk iôttenek
 vala Mariahoz ees Marthahoz, ees lattakwolna melyeketh tôn
 20 ihūs hywnek ew benne

Zenth Lucâch irta meegh ewangelyomrol valo kônvenek
 tyzônnyoleczad rezeben

Az ydôben fel wewe ihūs tyzônkeeth thaneythwanyt ees
 monda nekyk, yme fel megyônk iherufalembe ees be telyefôd-
 25 nek myndônôk melyek yrwan vannak prophetak myatth embôr-
 nek fyarol Merth aroltatyk pogan nemzetôknek ees megh me-
 328 wettetyk ees megh oftoroztatyk ees megh pôgdôstetyk || Ees
 mynek vianna megh oftoroztatyk megh ôlyk ôteth ees harmad
 napon fel thamad Ees apaftalok femmyth ebbe nem eerthenek
 30 vala kedygh ez bezeed el reythwen ô tôlôk Ees nem eertyk
 vala melyek mondathnakwala ||

Iduõz leegh Maria cristusnak kegõs Annja kerõnk azzonyonk 329
 ziz maria eez elõ epefegõdeerth kyth te haath vallaal ziz maria
 Mykoron negwen naph be telven templomba ha meneel Simeon
 propheta tegõd oth megh lata nekõd iõwendõõth monda hogh
 te edõs fyad kennya lathwan Sidoneep mya te zõwedeth elõs
 tõr megh folya hogh a te edõs fyad ihõs xpõs Mynketh õ zenth
 kennyanak eerdõmeben rezelteffõn ees ez te dichõfegõs elõ
 epefegõd nekõnk remenfegõnk legõn Amen Salue regina Aue
 Maria

Mafod epefeegh ||

10

Iduõz leegh Maria chriftusnak kegõs annja Mennyorzag- 330
 nak kyralne azzonya te vagh ez velagon firoknak vigasztaloya
 ees arwaknak annja Mafod siralmas epefegõth te haath vallal
 ziz maria Mykoron edes fyaddal ihõscriftusfal egiptomba futaal
 zomorofagoth nagyoth vallaal ees nagh keferwfegõth zenvedeel 15
 kerõnk azeerth my nemes azzonyonk ziz maria ez te mafod
 fyralmaf epefegõdeerth hogh a te edes zenth fyad my oltalmonk
 legyõn ees mykoron ez velagbol ky mwlonk mynketh hozyaya
 vegõn Amen Salue regina Aue Maria

harmad epefeegh ||

20

Iduõz leegh Maria atya iftennek leanya Mennyorzagnak 331
 azzonya földõ (!) valo Bynõs adam fyaynak nagh remenfeghe
 harmad Siralmas epefeghõth te haath vallal ziz maria Mykoron
 a the edes fyaddal ihõscriftusfal Iherusalembe be meneel oth
 te zenth fyadath el tewezteed ees harmad nap el mulwan te 25
 zenth fyadath iosephfel nem lataad harmad napeeglan nagh
 keferwfegghel kerefeed keerõnk nemef azzonyonk ziz maria eez
 te fyralmaf harmad epefegõdert ees edõs anya voltodeerth hogh

kõnyõrwletõf leegh myraytonk ees keried te zenth fyadath my||
 332 erõttõnk hogh tanohon megh mynketh mykeppen my õteth
 zabadon kerefheffw̃k Amen Salue regina Aue Maria

Neged epefeegh

5 Iduõz leegh maria chriſtufnak kegyõf annya te vagh a
 kegõs anya ky myndõn nyawalyaafokon kõnyõrw̃lz Neged
 kerw̃fegõs (!) epefegõt te haath wallal zyz maria Mykora a
 the zenth fyadath fogwa cayphafnal hallad. Arczwl ees nyakon
 vereek ees onnan pylatufhoz viueek kew ozlophoz kõtõzeek
 10 kegyõtlenw̃ (!) oftorozak Tewyf koronawal koronazaak kerõnk
 nemes azzonyonk ziz Maria ez te negyed fyralmaſ epefegõdeerth ||
 333 hogh keeried te zenth fyadath hogh a te aldoth zenthfyad ihũs
 xp̃ũs myndõn byneynknek megh olgya kõtleyth Mykeppen my
 õteth zabadon kerefheffw̃k ees õ zenthysel my õteth dicheer-
 15 heffw̃k Amen Salue regina Aue Maria

õtõd epefeegh

Iduõz legh Maria Mennyorzagnak vigaſaga prophetaknak
 irafa te wagh az kegõs anya ky myndõn nyawalyafoknak fira-
 faath megh halgatod ees ymadſagaath Õtõd firalmas epefegõt
 20 te haat vallal ziz maria ha edõs fyadath kereztfan fygwen
 lataad mezeytelen, fõldrõl fel emelwen ees õ zenth teſteeth ||
 334 zaggathwan nywzwan ees õ zenth zyweeth czwezawał megh
 õklelwen ees õ zenth feyeeth tõwif koronawal megh koronaz-
 wan kezeith labayth valzegghel zeghezwen az kegyõtlen fydook
 25 tegõdet oda nem ereztenek hogh fyadath fedezyed folyo vereeth
 tõrõlied farrattſagaath kynyebhed, keerõnk nemel azzonyonk
 ziz maria ez te õtõd firalmaſ epefegõdeerth hogh a te aldoth
 zenthfyad aggya ew zenth veere hullafanak eerdõmeeth hogh
 ky legõn my lelkõnknek oltalma ees my byneynknek el moſoya
 30 Amen Salue regina Aue Maria

hatod epefeegh ||

335 Iduõz leegh Maria iduõſſegnek peldaya angyaloknak azzo-
 nya zizeknek koronaya Martiroknak palmaya Apoſtoloknak
 meſtõre ewangeliftaknak taneitoya confeſſoroknak tykõre te
 35 wagh az zeplõtelen anya kyth iſtenſeegh nekõnk remenſeegh
 vizet hagma Hatod firalmaſ epefegõt the haath vallal ziz maria

Mykoron edôs fyadath ihūstchriſtuſth ioseph karodra ada kyth
 te zizenth zyleel banatnekwl vifeleel annak kennyan kegef anya
 epedôzeel kerônk azerth my nemes azzonyonk zyz maria ez te
 hatod fyralmas epeſegôdeerth hogh keeryed te zenth fyadath ||
 hogh a the edôs fyad my oltalmonk legyôn ees halalonknak 336
 vtanna mynketh hozyaia vegôn amen Salue regina Aue Maria

heted epeſeegh

Iddwez leegh maria chriſtufnak kegyôf annya azzonyok-
 nak azzonya Byneſneepnek oltalma te wagh az alazatos zeeph
 viola kyth Myndônôk kewannak, kyralyoknak kyralya heted 10
 fyralmaſ epeſegôt te hath vallaal ziz maria Mykoron te zenth
 fyad mennyorzagba feel mene te ez fôldôn maradal nagh firal-
 mal lakozaal Mygh fyadath ihūst xpūſth zemeyddel nem lataad,
 kennya helieeth myndôn nap megh || holoth ziz Maria keſerw 337
 kônvet hwllataal fyad kennyath edôſôn firataad zenth halalaath 15
 eltôdiglen zenth zyvedbe tardaad (!) ymaar nekôd zywed zomo-
 rwfagoth nem laath ees keſerwfegôth nem wall keerônk Azzo-
 nyonk zyz Maria hogh engheztelied a te zenth fyadath. hogh
 vehelſw̄k ô zenth orzagaath Amen Salue regina Aue Maria ||

338 Vr ihūfnak newebe kezdetyk zenth enek ky dicheri zyz
mariat ees az ō zenth fyat Igōn edōs a iooknak ees az tyzta
lelkōknek kyk zeretyk istenth ees az ew zent zileiet ees az
iften malaztyath ky kezdetyk ekkeppen mondwan

5 O Kegōffegōs zyz
ees ighōn nagh zepfeegh
teghōd iften valazta
meegh kezdehnek elōtte
Nagyon teghōd tyztōle
10 merth te nekōd kōzōne
angyalnak myatta
kōzōnetōt ilyeteenth
velaagh sonha nem hallotth
mynd kezdettōl fogwa ||

339 Hozyad mene az angyal
be rekeztōtth haazba
ees elōtted megh alla
nagh zeep fenōffeegghel
kōzōnetit el kezde
20 ighōn nagh tyztōffeghel
ees ekkeppen monda
Idwōz leegh te maria
vagh te malaztal telyes
wr vagyon te veled

25 Nagh tyztōffeegh ez nekōd
azzonyom Maria
ees ighōn nagh vigafaagh
mynd ōrōkwīl ōrōkke

hohg mynd az zenth haromfaagh
 nekôd igen kôzône
 angyalnak myatta
 ees teghêdet megh alta (!)
 azzonyoknak kôzôtte
 ees myndônnek fôlôtte

5

O Maria zeep veragh
 ees zizeknek gyônge
 az mennyei vdvarnak
 nagh zeep fenôffeeghe ||
 Merth vagh istennek Annja
 angyaloknak azzonya
 nagh meltofagh nekôd
 kyneel nagyob nem leheth
 istennek vtanna
 sem földôn sem mennyôn

10

340

15

Zeretethnek rofaya
 teghêd ekôfeite
 zenth alazatoffagnak
 violaya zepeite
 tyztasagnak lilioma
 ighen teghêd tyztôle
 ees myndôn yozagnak
 iamborfagnak zenthseegnek
 edôffegôs illatya
 tegôd mynd el hata

20

25

Nekônk eez nagh tyztôffegh
 ees ighôn nagh ôrôm
 hohg my ilien zeeph azzonth
 valyonk földôn ees mennyôn
 kyth ighôn kel zerethnônk
 es ighôn kel tyztôlnônk
 ees neky zolgalnonk
 hohg || Mynekônk aggyon yoth
 ees megh oltalmazyon
 myndôn ellenfeegtôl

30

341

35

O te kegyôs io chriftus
 ees edôs zeep ihefus
 Menybôl földre tekenteel
 raytonk kõnyôrwlun
 5 zenth atyadnak kebelebôl
 hozyank ide le zallal
 az ziznek mehebe
 eez velagra zyleteel
 nekônk myndôn ioth adal
 10 ky wagh tennôn magad

Iefus nagh felfegôs keench
 kynel zebb ees iobb nynch
 te zenth zyved patica
 ees kyraly taarhaz
 15 kybe az iftenfeegnek
 myndôn kenche tartatyk
 ees ô bôlchefege
 kerônk az(z)on teghõdet
 hogh a te zenth zywedeth
 20 aggyad my zyvônknec

Kyt fel nyta longynos
 te fe ellenfeghõd
 ees ky afa a kenchõth ||
 342 Zelôs nagh lanchayawal
 25 kyvel lôn nagh kazdagga
 merth ô megh igazwla
 bynebôl tyztwlwan
 ees megh koronãztateek
 az zenth martiromfaggal
 30 ees ekkeppen zenthe lôn

O te kegyôs zenth atya
 ky wagh nagh hatalmas
 zebbeth iobbath nem athataal
 mynth atte zenth fiadath
 35 kybe vagyon myndôn io

ees myndôn bôlcheseegh
 Kyth my ighôn zereffônk
 ees chak neky ôrôlyônk
 mynd ôrôkke Amen

Vigafagnak ez napya
 merth kyral zileteek
 ky zarmazeek ez napon
 ziznek ô mehebôl
 chodalatos ez germôk
 ky myndônnek kedves lôn
 ô embôrfeghebe
 ees ky aleythatatlan
 es ô megh mondhatatlan
 ô iftenfeghebe ||

5

10

Iften fya zileteek
 tyzta nemeff ziztôl
 Mykent rofa liliumtol
 termezetth chodalya
 kyth zwle yfyw lean
 ky wolth ez velagh (ele) elôttth
 myndônnek zôrzôie
 tizta zyknék (!) emlôy
 neky teieth adanak
 reghi nagh iftennek

343

20

Angyal a paztoroknak
 chordaiok ôrizwen
 nagh ôrômeth hyrdete
 ihûs hogh ziletôtth
 a iazolba teteteek
 földnek mennynek kyralya
 poztookba takarwan
 nenybôl (!) teyel tôlth emlôk
 fel neweleek ôtet
 ekôs nagh zepfegghel

25

30

Mynt az yvegh nem tóryk
 nap feen altal hathvan
 ezónkeppen Maria
 zyzen megh marada
 5 Bodogh a zyló anya
 kynek zenthfegős mehe ||
 344 iften fyath zyle
 Ees Bodogh (!) az emlőök
 kyk ó genghesfegőkbe
 10 wr xpūfth emleteek

Ez dicheretős germók
 ez napon zileteek
 eegh zeplótelen zyztól
 my idwóffeghónkeerth
 15 ha nem ziletőth volna
 my mynd el veztónk volna
 enghódetlenfegherth
 O en edős ihefusom
 ky my ertónk zileteel
 20 oltalmazy pokoltol

Iesus fekzyk iazolba
 mennyekbe orzagol
 a bóchóbe kőwekól
 25 angyalokath vygaztal
 kezei kótóztetnek
 a genghe zyz annyatol
 hogh megh ne verheffőn
 de my velónk kegelmezyón
 ees chak ergalmazion
 345 ees || my velónk legyón

Ez zyz anya ees lean
 őnnón atyaath zyle
 Ezt chodalya meny ees föld
 hogh ilyen nagh felfeegh
 35 magat ygh megh alaza

hogh terômtô zyleffeek
 attol kyt terômtôtt
 zeretetnek nagh iege
 kynel nagyob nem leheth
 femmy termezetbe

5

O felleghôs fenôffeegh
 ees nap velagoffaga
 halhatatlan kyf germôk
 ees ilyen nagh bôlchefeegh
 ky hallota ees latta
 hogh ylieu nagh hatalmas
 legyôn erôtelen,
 kazdagfagos zeghennye
 es az iften germôkke
 kyth chak chodalhatonk

10

15

Az zenthfeghôs zereteth
 ezth gyakortha tôte
 hogh a te zenth || Feiedet
 az ihûfnak feiere
 le haytottad edôfdôn
 ees te kônw hullatafod
 ôteth megh ôtôzte
 ees az ew zenth orczayan
 ala gôrgôdôzôtt
 ighôn nagh bewfegghel

346

20

25

Nynch embôrj bôlchefeegh
 ky azt megh mondhaſſa
 mely ifteny edôffeegh
 zywed lelkôd megh folta
 Mykor az edôf ihûft
 appolgattad chokoltad
 ees ôôth ôlelghetted
 zenth zyvedhöz zoroytottad
 ees ôtet emletted
 nagh zenth edôffeegghel

30

35

Nyoleczad napon kys cristus
 kôrnywl meteelteteek
 az ew genghe teftebôl
 vereeth ky bochata
 5 veghezetre kereztfan
 a tōbbitees ky ontha
 Mynketh ygh zerethe
 347 hogh lelkhōnket megh || Mofa
 az ô zenth verewel
 10 hogh mynd ydwōzōhōn

AMelkodo nagh choda
 hogh ylien nagh felfeegh
 magaath ygh megh alazya
 hogh feen a faan figiōn
 15 Ees hogh ez nagh fenōffegh
 ygh megh homalyofoggeek
 ees megh fetetwlyōn
 hogh mydōnōk (!) ne tuggyak
 ef megh ne efmerieek
 20 hogh ô iften legyōn

Myndōn fōlōth nagh choda
 hogh nagh bōlchefeegh
 velagoffagh fenōffegh
 ees myndōn dichōfseegh
 25 ygen magaath el haggya
 hogh ôtet megh wtalyak
 ees megh zyalmazyak
 ees ylien nagh edōffegh
 ygh megh keferōggek
 30 ees ô megh vtaltalfeek ||

348 O te kegyōs kys keral
 ees ighōn nagh iften
 ez velagra ziletwen
 approdokath gyōytel
 35 zaz ees negven neegh ezōrth

kyketh tól mynd viteezze
 ees megh koronazat (!)
 ees előttd bochatad
 ylien edőf feregőt
 a mennyei vdwarban

5

Ihesus hozyad iőuenek
 harom zenth kyralyok
 hozwan aiadekokath (!)
 meegh hogh germők volnal
 ylwen ziznek őlebe
 vgh mynt kerali zeekbe,
 be menven a hazba
 le efeenek előttd
 ees wgh ymadanak
 nagh zenth tyzteffeeggel

10

15

Ihesus teghőd herodes
 akara megh őlny
 kyth megh monda az angyal
 a te hyw zolgadnak
 hogh fel kelyőn almabol ||
 ees fel vegyőn tegődeth
 ees te zenth zyledeth
 el be fuffon veletők
 egyptom orzagba
 hogh ideigh oth leegh

20

349

25

O Maria genghe zyz
 a te kyf fyaddal
 Nagh munkara kyldenek
 ees nagh hozyw wtra
 Ne bankoggyal azzonyom
 veled vagyon nagh kölchfeegh
 ees a nagh vigafaagh
 hatalmaffagh batorfaagh
 ky tegődeth megh seghell
 myndőn nawalyadba

30

35

Ees hogh menneel azzonyon (!)

az zenth tarfafaaggal

zeep ihūffal iosephel

mynd egipton (!) fele

5 lital a nagh puztakra

ees kyetlen erdōōkre

fene vadak kōzze

kyket ihūs ehnyte

ees megh zelydeite ||

350 Lōnek oly mynth baranok

Megh esmerwen vrokath

ees ō azzonyokath

zōlgalatoth mutatwan

ees nagh zeretetōth

15 merth elōtted vtannad

ees keethfelōl melleled

yarnak tyztōffegghel

iaczodozwān vigadwan

ees ekkeppen keſerwen

20 alkolmas ideygh

Ees ymar my mynd nyayan

ebbe edōfkōggyōnk

a zeretōth zereffōk

ees az yoth kewanywk

25 az iftentōl my felyōnk

hogh ellene ne veſſōnk

hogh mynketh zereffōn

ees my nekōnk aggyon ioth

mynd fōdōn mynd mennyōn

30 myndh ōrōkkwl ōrōkke

Amen ||

Az zenth alazatoffagh zerzetôs aztalaath ekôfeyty dicheri
ees fel magaztatty az zenth veztegfeegh tartaaf ôteth ighôn
gyôngyôzy ees megh veragozya Az zenth aeitatoffagh ôtet
megh edôfeitj ees eerdômôfeitj az alazatof zerzetôf nagh edôf-
dôn ezyk mert ô melto reaya amyt ezyk izyk ees ô neky a
xpūs nyayafkodo baratya ees ô aztalnoka Mert elôtte my vagyon
mynd az chriftus zerzôtte kyrôl aggyonk nagh halaath

Io ees gonoz zerzetôfnek
dicheretj ees zydalma ||

10

A yo Zerzetôfnek zywe kristus kerthe Merth ô benne 352
plantalta veragoknak zeepfegheeth Merth zenth alazatoffagh
veragozyk ô benne mynth keek viola zeretethnek rofaya tyzta-
fagnak lilioma benne kewelkôdnek Zerzetôfnek gonoz a myt te
rolad mongyonk, telies zyved merôgghel ees nagh alnokfaggal 15
mert az enghôdetlenfeegh ees az gonoz gywlôfeegh teghód mynd
el gyôzôtth az kewelfeegh megh hatotth ees ekkeppen ôrdôgh
byr kinel vizôn nagh kenra

O Edôs Maria leegh te ôrôk aldomaffal mert ziz vagh
zilefôdnek elôtte ziz vagh zilefôdbe ees ziz vagh zilefôdnek 20
vtanna Annak okaert aldoth leegh te merth anya ees ziz vagh.
Myndôn || Angyaloknak fôlôtte tyztafagofb Apostoloknak fôlôtte 353
hyttel telyefb Martiromoknak fôlôtte zywednek faydalmawal
keferwfegôfb Confessoroknak fôlôtte zenvedetôfb Myndôn zyzek-

nek fõlõtte zepõtelen tyztafagofb Annak akaert aldõt legh te
 Algyon tegõdeth az en zywem merth te myatta (!) a terõmthõ
 embõrre lõth te myattad az igaz malasztot lelth A Bynõs bocha-
 natoth a holth eletõt A zankywetõth megh teerth az õrõk ha-
 5 zaba Amen

Valaky tõrõdelmeffeegghel megh gyonvan ez ymadfagot
 azzonyonk marianak tyztõlfeeghere õ kepe elõtt teerdõn megh
 olwafangya kentol Byntõl valo oldozatoth vezõn ||

354 Zenth Bernald doctor iftennek heeth ergalmaffagarol ekkep-
 10 pen aad vala halath mondwan

Halaath adok te nekõd een vram ihūs merth mykoron
 hozyad tereek enghõmeth penitenciara hozyad fogadal

Halaath adok te nekõd een vram ihūs merth ennekõm
 tehetsõgõth adaal az idwõlfeegõs iozagba veghygh megh ma-
 15 radnom

Halaath adok tenekõd en vram ihūs merth ennekõm adaal
 malasztoth tegõdet ees ennõn magamath megh esmeretre

Halath adok te nekõd en vram ihūs merth ennekõm adaal
 hytõt ees remenfeghõth az õrõk dichõfegnek vallafara ees megh
 20 nyerefere ||

355 Halath adok nekõd en vram ihs merth enghõmeth fok
 byntõl megh tartottal kykben eshettem volna ha megh nem
 õziztel volna

Halath adok te nekõd en vram ihs merth en megh teere-
 25 lõmeth el varod vala mykoron een kegyõtlenfeghõmbe el ia-
 rok vala

Halath adok te nekõd een vram ihs merth ennekõm adal
 tõrõdelmefegõt ees byneymnek megh esmeretith mykoron en
 õrõlõk vala a bynnek tetemenebe ||

O dichôfegnek azzonya o vigafagnak kyalne azzonya O 356
kegelmeffeegnek ees ergalmaffagnak kwtfie O menyorzagnak
fenôffeghe paradichomnak edôffeghe O ifteny ôrom angyaloknak
dichôfeghe zenthôknek vigafaga zizeknek tyzta gyônge te nekôd
aianlom dichôfeghôs azzonyom ziz maria ma ees myndôn ydôbe
een lelkomet een testometh telies eletometh halalomath ees
feltamadafomath Te aldoth ziz maria zyzen ôrôkke megh
maracz ||

357 tekellates zerelmeeth meeg akarandyok heeryzny wr yftennek
 fegedelme myat ad (!) heerech hazanchba mehetench. Towaba
 zeretnech keel mynekench az my ellenfegenchethes yftenerth.
 mykenth ew mondia az ewangeliomba, Zereffetek ellenfegte-
 5 keth, yol tegetek azoknak kyk titiketh (!) gylelnék ees yma-
 gyatok azokerth kyk titeketh nyomorgathnak ees haborgathnak.
 hogy legetech az tw athyatoknak fyay ky menyörzagba wasyon
 Annak okaerth tyftelende zyz ygen zykfeges my nekench az
 zereteth kynekwl fenchi yftennek kellemethes nem leheth. Iftenth
 10 nem zerethi a ky emberth gylel. Iftenth nem zerethi (qu) ky
 iftennek parancholathyath meg wtalya Az zereteth mynden
 yozagoknak gyekere Merth az zereteth nekwl akar mynemw
 yoth tezench semmith nekench nem haznal. A mw (f) tanvfa-
 gwch heyaba valo haa zerelmwch nynchen ky enenmaga az vr
 15 yften. Ooth orzagwl a tefthi zereteth a hol az iftennek zerelme
 nynchen: Akoron ember tekellates mykor zeretetwel telyes A
 byzony zeretethnekwl. bator walaky tekellatesen hyggen. megef
 ad (!) heerek bodogfagra nem iwthhat wly ygen nagy az zere-
 tetnek ew yozaga hogy ha ew meg fogyathkozandik heeaba
 20 lezne emberbe az egeb yozagokees Haa yelen leend egeb
 358 yokeef ygen yol vannak || Valaky yftenth nem zerethi ennen-
 magath sem zerethi Inthlek. azerth tegedeth tyzteletes zyz hogy
 az zerelmbnek myatta Egeffewly (!) awagy zerkezzel a the
 lathatatlan yegesed iefus cristufhoz ees az ew zerelmebe eegyh
 25 Immar semmith ne zereff azochba ky (!) ez wylagba vannak
 eez wylagnak hwzw woltath kennak alyhad Syes ky menneed
 ez wylagbol: eez wylagnak semmi wygaztalafath ne weged.
 hanem az cristufhoz kyth zerech telyef elmedwel fohazkodyad.
 geryedezy. kewankodyad. Meeg az tefty egeffegnek ew zerelme
 30 es az cristufnak zerelmeerth theneked wtalatos legyen. Az
 zeretnek febywel altal weretteffel wgy hogy meltan mon-

haffad. Meeg febhettem en zerelmnnek myatta Cristufba zerethe hugom. halyad a the yegeffednek iefuscristufnak beezedeth, ky engemeth zereth. zerettetik az en athyamtwl ees en zeretwm ewthet ees megy yelenthem ennenmagamath ewneky: zereffed azerth en zerethe hugom ewtheth eez vylagõn hoky ew tegedeth, meltholtassek zerettny atya yftennel az heerek bodogfagba Amen ||

My vronk cristus Iesus ezenkõpen mond az ewangeliomba 359 ha valaky engemeth zereth az en bezedemeth tarthya ees az en athyam zerethi ewthet ees ew hozyay (!) yewench ees ew 10 nala lakodalmath thezeench ees zenth Ianos apaftal yg' mond My zerethyech iftenth merth ew elebb zerethe mynketh: Valaky zerethi yftenth ymagya ewtheth az ew byneyerth ees meg tarthya eennenmagath azoktwl Een zerelmes hugom zereffed az wr yftenth ees hyad ewteth a the wdueffegedeerth: Merth 15 az zerelm heerek eleth, ees az gylefeg halal. Iften nem akarya chak bezeedel zerettethny hanem tyfta zyuel ees yo mywelkeddettel. Iftenth nem zereth ky ew parancholatith meg wtalya Az wly embernek elmee ky yftenth zerethi nynchen ez felden. hanem menyorzagba merth myndenkoron az menyeyketh ke- 20 wanya Intlek tegedeth een zerelmes hwgom hoky zereffed aaz wr yftenth myndennek felethe. merth ew thegedeth valaztha eez wylagnak eelethe Incab keel iftenth zerethnwch honnem mynth az mw zyleynchet. Myerth? Merth yften theremtheth myncheth az my zyleynchet ennen twlaydon kezeywel azaz 25 tul(y)aydon hatalmawal Mykenth meg wacyon yrwan ew theremtheth mynketh ees nem mynnenmagoch Nagyob(y) yokath adoth mynekwch cristus || honnem a mw zyleynch. Annakoka-360 erth az mû zyleynchnek felethe zereffek cristufth Hythfag valamyth ynachab zerethny yftennel Valaky incab zerethi a therem- 30 teth allatoth a theremtheneel vethkezik ees ky a theremteth alathnak zerelmeth az theremthenek zerelme eelethe vethj theweleg. Annakokaerth myndennek felethe keel mynekwch az vr yftenth zerethnwch Mondyad kerlek tyftelende zyz Nagy keuanatoffagal ees zeretetwel cristufrol Az en zereteem ennekwm ees 35 (õ ennekõm) een õneky ky az lyliomokkezeth lakozyk myglen aaz naap fel thamad ees lehayolnak az arnekok Cristufnak yegefe mond nylvaban ezeth mynekwnch: Az en zerethõm

tarfolkodyek en hozyam az zerelmnek kethele myath ees en
 ew hozya egeffwlech ees tarfalkodom az wyzonthvalo zerelmnek
 myatta ky elthetik azaz gyenerkedich az liliomok kezeth ees
 vygadoz az zentheknech (yo ees) fenef ees yo illatw yozagok
 5 kezeth ees az zyzechnek feregyk kezeth, myglen az naap fel
 kel ees lee hayolnak aaz arnekoch azaz myglen ez yelen valo
 elethnek arneki el mennek ees az nap meg yelenyk azaz az
 361 herech bodogfagnak fenefsege eel ye Een zerelmes hugom ||
 Igasslag az vr ysten telyes zyuel zeretny ees ew hozya telyes
 10 akarawat ragazkodny ky felfeges yo: Az felfeges yoth zerethny.
 felfeges dychefeg. Valaky ystent zerethi yo az. ha yo azerth
 bodog ees Myneuel ember ystenth ynchab zerethi anneval incab
 bodog leezen Aaz zerelm az zenthwchnek yeles ees twlaydon
 yozagoch Cristusba zerelmes hugom annakokaerth mondam eze-
 15 keth. hog eez vylagnak semminemw zerelme tegedeth cristus
 zerelmetwl el ne valaztyon. cristusnak iegese meges kerlek.
 hogy az the mennyey yegefednech zerelmeröl mwnekench vala-
 mith nongy (!): Mirranak ketheleche ennekem az en zerethem
 az en emleym kezeth lakozych: Az zywnek heele az emlek
 20 kezeth wagyön. azerth az en zerethem az en emleym kezeth
 lakozych azaz (emlekezetembe) az yegefemnek cristus iefusnak
 ô zerelme myndenkoron az en emleymkezeth azaz az en zy-
 uembe wagyön Ees mynd bekesegnek mynd haborufagnak yde-
 362 yen en emlekezethemre hozom || mynd az yokath kyketh enne-
 25 kem adoth. Merth engemeth zerethe ees en erethem meg haala
 ees feel manee menyekbe ees hog en ô hozza mennyek napon-
 kenth hyw engemeth monduan. Iöyel libanufnak hegeröl en
 yegefem Iöyel libanufnach hegeröl Iöyel meg koronaztatwl Az
 en iegefemnech iefusnak ô balkeze az en feyem alath wagyön
 30 azaz az zenthlelechnek ayandeka nywgozych enbennem ythi ez
 wylagon. hogy az zenthirafoknak ertelme legen az en elmembe.
 hog ôteth meg ifmeryem ees tekelleteffegel zereffem ees az
 iefusnak iogya engemeth meg hôlel azaz az hôrök bodogfagra
 wyzen en zerelmes hugom keryed az cristusnak zolgalo leanyth
 35 kych the weled vannak ees mondyad ônekych Segelyetôch
 engemeth wyragochwal ees bathorwchatok almachwal merth az
 en yegefemnech iefusnak ew zerelmebe ygen meeg (b) korwl-
 tham O en zenthseges hugaym kych jmmar cristusth mynden-

nek felethe zeretithek ees femnit az ew zerelmefelet h nem vettek
 Segelyetek engemth (!) thw yo || mōuelkedetteknēk peldaywal 363
 ees mykepen az en zerethemeth cristufth meg lelheffem mvtaf-
 fatoch meg ennekem merth en az ew zerelmeerth beteg wagyok :
 ez zerelm eedes. ez betegfeg io yzw, ez korfag zenth, ez zere-
 theth tyfta, ez egeffwles zeplenekwlualo O thw zenthfeges
 hugaym segelyetech engemeth viragochwal azaz thw nyayaffag-
 tochnak peldaywal. merth az en iēgefemnek cristufnak zerelmebe
 ygen meg korwltham Tyfteletes zyz byzony athe yegesednek
 cristufnak zerelmebe koor ees betheg wagy haa ōneky zerel- 10
 meerth myndeneketh kych ez wylagon vannak mōg vtalandaaz.
 Byzonyaba athe iegesednek cristufnak zerelmebe beeteg vagy.
 ees az lelky edeskedefnek agyaba fekkezel haa ōteth myndennek
 felethe zeretheth. byzony cristufnak zerelmeerth beeteg wagy
 haa yncab zereted az mennyeyketh honnem ez feldyeketh By- 15
 zony cristufnak zerelmeerth ygen beeteg wagy ees az edesfeges
 zeretethnek agyaba fekezel haa az zenth myuelkedetechbe
 heerefh wagy || ees ez feldyekbe beteg Cristufba zerelmes 364
 hugom ha cristufth telyes zyueddel zeretended ees femmith az
 ō zerelmenek felethe nem vetendez : Azon cristufiefufwal az the 20
 yegeseddel menyorzagba vygach. ha cristufth telyes elmeduel
 keuetended ees telyes elmedwel zeretended : mynden kethfeg-
 nekwl az menney lakodalmachba ōwele vygach. ees ōteth az
 zenth zyzekwel valahoua menend myndenūth keueted : S ha
 mynden aytatoffagal cristufhoz ragazkodandol ees eyel ees nap- 25
 pal ōhozzaya fohazkodandol ez yelen walo vylagon. Mynden
 kethfegnekwl az mennyey palotachba ew uele vygach. ees az
 zyzechnek feregy kezeth enekeelz ōneki edes dychereteketh
 mykepen meg wagyon irwan : Ky aaz az cristus eelzh awagy
 gyenerkedel az liliomokkezeth meg kernykeztethel zyzeknel (!) 30
 feregywel the vagy dichefegwel meg ekewlth veelegen a the
 yegesednek yvtalmikath meg fyzeteed Valahova menendez az
 zyzek tegedeth keuetethnek dychereteluel ees the wtannad futof-
 nak ees edesfegef eneketh enekelnek Ezeketh zerelmes hugom
 azerth mondam hogy cristufth myndennek felethe zereffed ees 35
 hogy az zerelmenek felethe femmith nee wefh. kerlek tegedeth
 zerethe hugom || hogy cristufnak kywyle femmi edesfegeth ne 365
 heerezh. cristufnak kywyle femminemw zerelmeth ne kerefh.

criftusnak kywle femmi zepfegeth ne zerefh. Dee az criftusnak zerelmeerth fyryh criftusnak zerelmeerth ohaych myglen ewteth erdemled lathny athya yftennek yogyan orzaglanya Amen

Vg mond vronk criftus az ewangeliomba Zereffed the vra-
 5 dat yftenedeth telyes zyuedböl telyes elmedböl telyes lelkedböl
 ees mynden ereydböl Ez hygeketh zenth doctorok fokkepen
 magarazyak elezer (†) ezenkepen magarazya Zereffed a the
 vradath iftenedeth telyes zyuedböl, zerethni yftenth telyes zyw-
 böl. eez. hogy a the zyued egeb allathnak zerelmere wgan
 10 me (!) hayloth legen mynth az vr yftennek zerelmere. zerethni
 yftenth telyes lelekuel. eez. hogy az the lelked ees az the
 ertelmed byzonfagba legen. ees cresh az hythbe. Valaki byzon-
 fagal hyzi hogy yftenhel mynden yo legen ees ew kywle femmi
 yo ne legen. eez telyes lelkeuel zerethi az wr yftenth: Zerethni
 15 yftenth telyes elmeuel. eez. hogy mynden erzenefegy yften-
 nek zolgalyanak. Merth az kynek elmeye iftennek zolgal. kynek
 ew belchefege yftenrel vagyon. kynek ew gondolathya azokath
 366 gondolya a my yftenee. kynek ew || emlekezethi arol emleke-
 zych a my yftenee ez telyes elmeuel zerethi yftenth

20 Zereffed telyes zyveddel beelchen. telyes lelkeddel edesen.
 telyes eereddel heereffen. wgmon (!) thouabba Tanwldmeg ke-
 refthyen ember az criftuth zeretned: Dee mykepen. zereffed
 Vgmon edeffen hogy maf zerelmel nec illeffel. Zereffed belchen.
 hogy meg ne chalaffal. zereffed heereffen hogy meg ne gee-
 25 zeffel ees az wr iftennek zerelmetwl. el ne fordwly.

(zenth) Zereffed vradath yftenedeth telyes zywedböl azaz
 mynden ygekezetedbel. hogy teneked mynden ygekezeted yften-
 heez legen awagy vezerleffek: Telyes elmedböl azaz telyes
 ertelmedböl vg hogy mynden ertelmed iftennek alaya veteffek.
 30 Telyes lelkedböl azaz belsee keuanatoffagodbol hog mynd ke-
 uanatoffagod iftenzerenth (z) rendelteffek awag regulaztassek.
 Telyes heereddel azaz kywyl nalo mywelkedetteddel. wg hogy
 mynden kwlfsee mywelkedeted engedyen yftennek ||

367 EN zerelmes hugom halyad myth mond vronk iefus az
 35 ewangelyomba ew tanytvanyanak Ebböl ysmeryk meg hog thy
 en thanythwanyam vattok. haa zerelmetek leend egmafhöz.
 Mynden hywek criftusnak thanythwany. Merth mynden annak
 thanythwanya a kynek thanwfagath keeuethj Azerth a ky akar

cristusnak thanytwanya lenni. thanwlya meg. hog barathyath
 vgyan zereffe mynth ennen magath: Az my baratynchnak
 zerelme gonozth nem mywelkedich: Myre. Merth az teruennnek
 telyes voltha az zeretetbe wagyon Azerth mondia zenth pal
 apostol: Iaryathok az zeretetbee mykepen cristus zerethe (tyte)-⁵
 mynketh ees ada ennen magath my heerethench zenthianof
 apostol ees ezenkepen mond. Valaky atyafyath zerethi vylagof-
 fagba lakozych ees obenne gonoz pelda nynchen Valaki athya-
 fyath gyleli fetetfegbe wagyon ees fetethfegbe yaar ees nem
 tudya howa megen. merth a fetethfegek meg vakytottak az ew¹⁰
 zeemeyth. Haa valaky azth mondia. zerethem yftenth ees atya-
 fyath gwlelj. hazug az. ees byzonfag ewbenne nynchen ees
 ylyen parancholatwch wagyon yftentwl. hogy valaky zerethi
 yftenth. zereffe az ew atyafyath ees. Valaki nem zerethi az ew
 atyafyath kyth || laath az vr yftenth kyt nem laath mykepen³⁶⁸
 zerethety ees Salamon yg mond. Mynden ydeben zereth a ky
 byzon barath leend ees embernek barathya zychfegeben lachyg-
 meg Zenth Agofton doctor ees ezth mondia emberth meg geezh
 emberj bodogfagal pokolbeli erdegeth meg geezed ellenfeged-
 nek zerelmewel: Dee maga zerelmef hugom az yften zolgay²⁰
 kezeth nemkel testi zerelmnek lelethi hanem lelkynek Semmi
 yftennek kellemetefbh nynchen az zerethet yozaganal: ees femmi
 erdegnek keuanatofb nychen (!) mynth az zeretethnek meg
 oltafa: Az zenth zeretethbe femminemw gonoz pelda nynchen
 Mynden nemw hyw emborh the atyadfyanak ytely lenni. Em-²⁵
 lekezzel meg rola. hog eeg mestor teremteth mynd nyayan
 mynketh A Byzon zeretetbe nychen gonozpeldanak keferwfege
 Tyztelendee zyz az atyafyw zeretethbol yfmered meg mykepen
 ywthash az yfteni zeretethre. Mykepen az zereteth az elmeth
 fel emely. azon kepen az gonoffag el merythi. Sem yftenth³⁰
 nem zeretheted byzonfagal atyadfy nekwl Sem atyadfyath
 yftennekwl. Byzon zerelmed wagon haa baratodat yftenbe zere-
 ted ees ellenfegedeth yftenerth: Mynere bew leendeez — — —

SÁNDOR CODEX.

Ezt mongya uala zent pal apastal korintomban lakozoknak. Iruan uagon hog zom nem latta: föl sem hallotta: embornek zyweben sem zaalloth. mykeeth zerzoth az vr isten azoknak kyk zeretyk uteth: Myert ig uagon hog ez vilagyakrol kynneb embornek eerteekoznye honnem az menyeyekrol: azerth is Irok⁵ en te nekod iesofnak zolgaloya igon zeep dolgokath az men- orzaagrol:

Az menorzagban ha iutandaz tarfayd leznek mynd az angyalok. patriarkaak. profetaak apostolok. martyromok: konfessorok zuzeek. es az nag zammal ualo zerzeetofoknek zamok.¹⁰ Ot meg esmerod attyadath. anyadath. attyad fyayth. es myndon nemzetfegydeh: foth mindon zentoth iol tucz mel földy mel nemzeeth: myth myuelkodoth ez vylaagban elteben:

Azok az tarfafaagban ualok imelyenok: Ig on eg maast zeretofok ol igon nag tekelletos zereteeth uagon koztok:¹⁵ hog mindenik vgan zerety masikath mynt unnon magaath. azert is vgan, orul masnak iauan mynth igaz az unnon tulaydonan: nem lezon oth az iregfeeg az gyulolfeeg merth orzagol myndonokban zenth zeretetnek eg volta, Ig on uigak. mert isten meg torlotte zomokeeth. es imar soha nynčen banatyok. firal-²⁰ mok. es felelmok. birnak orok bekeffegoth: telyees orometh mynd orokke. Ig on zepok mert nynčen semmi nemu macula u bennok dee myndon lelky ioknak telyes uolta: ol igon zepok: hog mynd ez || vilagon mene zepfeeg uagon: az mentul kisseb² zentnek zepfege felyul mulnaya azt: zamlald el mene zepfeg²⁵ vagon az egon ez földön: mynd senky semmy az u zepfegokhoz kepofth, Ig on meltosagoffok: merth istennek mynd feyenkeed leany es fyay: kyralyok es kyralne azzonyok: Cris- tufnak mynd orokkofy: fel oltoztettek dičovsegnek feyer oltozettywel: myndon iauath istennek biryaak: veettek az zepfegnek³⁰

orzaagaath az kyalnak kezéből. azerth is tiztöltetnek nag tiz-
töltetel Igôn foka n u annak, zent iob irta: Nynčen zamok
az ű wduarloynak: erčeed my nalonk. bizonyauul meg gondol-
hatatlan az ű fok voltók az ű uarafokban kylenz karth mond-
5 nak: annak az mentül alfobykban is tób angyal uágon honnem
mynth az napnak feneben mykorth be iű az ablakon: mene fok
apro poor vagon

Az menorzagban az zentők tudde myth eznek: en hyzôm
hog nem tudod: az menorzagban mentül yelôfb etők: az kokon-
10 nya: myčoda az kokonya: az kokonnya. űnnôn maga vr krif-
tus. iften es embôr, keerdied te kokonnya uolth ű: Bizon az:
Imez okayerth merth ualamyk kelnek: az kokonnyához: auag
az hufuety keűerhöz, ű benne mynd meg leleettetnek a uag
peldaztatnak: Az hufuety keűerhöz sayt es teey tykmoű tizta
15 teztá: kôrnyűl teztabol kozoru modra kell činalny: meg kell
fűtny. meg kell zentôlly. eg maűnak kell benne kűldôzny.
ozton a tőbyt keet tal kôzth fel kell az polezra tenny: Az
3 egerek azt meg || erzyk keet elfô labokkal az polezfele fel
čűuelkôdnek: es ha melyk čak egzôr eheeffek benne: nem gon-
20 dól oztan sem eger fogoual: sem maűkauul. de mind halalaban
rea fyeth: Veed ezôdben imar mynd ezôknek ertelmôketh a
uag peldazafokkath. Az sayt es az tey peldazyaak cristuf-
nak zent segôs testteeth zenth lelôknek čelekôdeettiből: zűz
marianak meheben: egben zerzôtteth: Az tikmonnak az
25 feyeren ertetyk az ű feyersegű lelke ky eredendô bűntűl
igôn taol len. Az tikmonnak az zeken ertetyk az ű
iftenfege: mert mikenth az tikmonzekben uagon eleete az tyk
fywnak, ezôn keppen kriftufnak iftenfege mindônôkeeth elec-
ueneeth: zent ianos irta: az my allath, leeth ell uala ű
30 benne, zent pal is ig mond uala: ű altala uagyonk. elônk. inga-
dozonk: Az zep tizta teztan kyre az saytoth rak-
yak es az tyk monyath es az teyeeth: ertetyk az
harom zômelben az fywnak zômelye: mel zômelben az ifteny
termezeth: az embôry termezettel egygyeffűle, Ig irtha atanafius
35 pifpők: mykenth az okos lelôk es az testh eg embôr: ezôn-
keppen az iftenseg es az embôrseg. eg bizon kriftus Az tez-
tabol činalt kozorwn kywel az hufuety kynerth
meg kôrnekôzzyk ertetik az my modon az attya. az annya

az mostohaya es az ű haza nepe űtet meg kozoruzta volth Az
 ű attya meg koronazta űteth az ű isten||sege zerenth diőősegek 4
 coronayaua: ez korona engyenlő diőőseeg, attya istennel:
 mynth am zent eghaz is mondia: engyenlő diőőseegh es egyenlő
 őrők felseeg: kozoruth činala neky az ű annya is: zegenfegből 5
 es fok naualya zenweedeből. mert zegen uala es naualyas
 elteben: meg kozoruzta űteth az ű mostohaaya is az uala az
 fidoaag kyk tūwiffel koronazwan (koronazaak) feezettetek meg
 űteeth: kozoruth činal neky az ű haza nepe is. ezők az men-
 orzagbelyek kyk latyaak űteth diőőüluen igaffagnak kozoruya- 10
 ual el iūnye ez uilagoth meg itelny Az meg fūtefeen ertee-
 tik az kōrōzth fanak kemenczeien ű testenek meg zaaradafa
 isteni nag zerelemnek nag tizetűl: Az meg aldaťa fon erte-
 tyk az űteth meg aldaas: meg aldateek zenth attyatul: mikorth
 azt zolya uala neky. ez az en zerelmetős fyam: meg aldatek 15
 elsebőth azzontul is: ky azt mongya uala annyanak. aldoth te
 mehednek győmölőče: Aldateek az neptűl is kyk ezth űwőlytk
 uala: aldoth ky iūth vrnak neeueben: Az aldas kōrōzth veetef-
 nek iegeuel lezōn: meg is iegzeek űteth. előzer zenth attya.
 mynth am zenth Ianos irta: ezt meg iegőzte az attya isten: 20
 meg iegze Iudas is: mikorth yelth ada az fidoznak monduan:
 az kyth en meg čokolok azt fogiatok meg: Meg iegzeetek
 űteth az fidook is mikorth mynd keezeth labaath oldalaat altal
 vereetek: de azerth vgan nem lelyk űk megh || eg mafnak 5
 ualo kűldőzeffōn: ertetik iefusnak hwsuetnapyan fok felee 25
 ualo yelōneety: előzer yelōnek zűz marianak: az vtan magda-
 lenanak az vtan az keet mariaaknak: az vtan petōrneek az
 vtan emaufban menő tanetuanynoknak: Az vtan tamas nekűl
 ualo tanetuanynoknak: Az vtan tamas kōztők lewen valooknak:
 Az utan galileaban tyberiadis newű tengōrneel: Az vtan aldozo 30
 čőtörtőkōn az eebedōn. Az keet taal kōzth az polezra
 fel teweffen: ertetyk az magass elefhaazban. az tūzees
 egben: testeuel lelkeuel valo fel menesse: az keet taal az test
 es az lelők Az egeerekōn ertetnek isten zereetō embōrők
 es cristusnak tiztőlőy. kyk kristus vtan igōn keaukoznak. es ű 35
 zenth embōr voltaath igōn illatozzaak: es imeezt is mongyaak:
 Vong vtannaad minkeeth. haad fusōnk az te illatodban: Őth
 okaerth hassonlattatnak az kristofhoz aetozook az egerekhōz

elfő ez: mert mikenth hog az egeerek lakoznak zoros lykak-
 baan ezön keppen az kristofth uallook is el futuan emböröknek
 foksagaath lakoznak klastromokban: es zoros helőkben maaf
 ez merth az egeerek ky nem mennek likokbol nag zükfeg
 5 nekül: akor is keet feele nezek: esmeg haamar bee mennek:
 ezönkeppen az kristofth keuanook küwül uallookual nem foglal-
 yaak magokkath: ha nem mikorth čak nag zükfeg kezőrety
 űkeeth: mely küwül ualookaath el vegezwen esmeg hamar bee
 6 mennek az ű || zokoth io eleetőkree harmad ez mert az
 10 egeerek illatozzaak az polczon ualo hwsuety keñereeth: fel
 igyekőznek reaya: Ezön keppen az kristofth uallook: azokaath
 illatozzaak es erzyk melyek meñorzaag feele vannak: nem myk
 ez feeldön: Ne ged ez. mert az egeerek mikorth az polczra
 fel akarnak menny az keeth vtolfo labokra alnak: az keet elfő
 15 labokkal fel čoneelkődnek: Ezönkeppen az kristus uallook min-
 dőnkorth előwe keuanokoznak menny az menney iokra: el fee-
 leduen myndőnökeeth ez uylagyaakath: Igőn iol illatozeek az
 zenth palnak az menney keñer merth mikorth bee menth uala
 az menney taar hazban. az az a harmad eegben: myth ten.
 20 mynth az egeer hog tőb egerekeeth is rea uizőn az mith ű
 yzleeth. Ezönkeppen ű nag fokakaath egyebekeeth is az menney
 keñerre fel hywa őtőd ez merth az egeer mikorth egzör eyen-
 dyk az polczon ualo eledelben. ozton nem gondol sem mačka-
 ual sem egeer fogoual de mynd holtaban rea megőn: Ezön
 25 keppen az kristofth uallook kyk erős hytteel es zeretettel meg
 kostoltaak mel yo legőn az isten, nem gondoltaak sem őrdőgne-
 kefferteetiuel: sem kenzooknak kenzaaffokwal: el felecytwen
 7 űnnőn eleetőkeeth: halalra attaak magokaath || eger fogoya
 uala zenth petőrnek zenth andrafnak az kőrózt fa: zent palnak
 30 az tőr zent estwannak az fok kü: zenth lőrineznek az (ro)
 Rofteel, zenth katerinanak az zablya. Az mačkaakual sem gon-
 dolnak uala: az mačkakon ertetneek az fence orozlanok kyk-
 nek zaggatny az zentőkkeeth veetyk uala: Imee mel io yzū
 uala nekyk ez kener:
 35 Mene hazon legőn az meñey kenernek eteeleben: ved iol
 eződben: Elfő hazzon ez küwetközkyk belőle, hog az kyk azt
 eyendyk: kynek eteele nem egyeb ha nem az vr istennek zyn-
 ról zynre ualo lataafa: hog igőn hathatook leznek. Ig irta zenth

anfelmus. hog ol' nagh eröye lezôn az zenthnek hog ha akar-
 naya ez földeth mynd meg indethaatnaya Maas ez hog az ű
 testök fenös lezôn mynth az nap mynth az hoold mynth az
 čillagok: altal lathato is lezôn: mynth űweeg, a uag mynth az
 vyz: zenth gergöl irta Az bodogoknak testök. eg' maafnak
 fenöfseguel fenlneek es tiztan altal nezesseel uilagofulnak: oh
 edös iften Harmad ez hog mynd keen zennedheetetlenök
 leznek: ha kepöf uolna annak lenny hog az ű testök pokol
 tűzben veettetneyek: meeg az sem arthatna nekyk: Negyed
 ez hog igôn gyorfak leznek. merth az ű testök az lelöknek 10
 akaratyának semmiben ellene nem all: mel' igôn gyorf az lelök
 az test nekül. igaz olyan gyors lezôn az testeel ha azt akarod
 hog mind ezök az te testödben legének: tudode hog teeg: ne
 keemeeld maafth az beka zalannaath. Ötöd ez hog mynd
 tekelleetös kor beelyeek leznek: merth mynd az allapatoth bir- 15
 yaak melyeeth cristus byr uala mikor || meg hala: meeg az 8
 kyk igôn nag venfegökben holtaak meg: meeg az kyk igôn
 kyčin korokban: mind eg' allapatban myneemüben cristus hala
 meg: tamadnak feel, Hatod ez, hog myndôn eerzekönfegök
 nekyk tekelleetös lezôn: az lataas imelyen lezôn hog mynd űn 20
 bennök mynd űn küwülök myndônökeeth iol latnaak, feel vgyan
 mynth ala: meezze wgan mynth közeel: kyčinöketh wgan
 mynth nagokaath: haatra wgan mynth eelöwe: kylömb kylömb
 zynökeeth mynth čak eg zynth: es azokaath mynd külön kölön,
 zöm bee hwiüan mynth igaz (be te) meg nythwan: myndôn 25
 munka nekül es faradsagnekül, hallaffok is tekelleetös lezôn:
 merth myndôn zokaath egzörs mynd halnak: es mynd azokaath
 eg' maastul valogatwan: Tauol wgan mynth kö(z)zeel. az egyeb
 erzekönfegök is ezönkeppen lezneek Illatozzaaffok: nyeldökle-
 fök es Illeetöfök Heeted ez: hog myndôn zörnyüfegök tauol 30
 leznek, nem lezôn oth geerbee embör. sem santa. sem čonka:
 sem öz: sem halouan sem čorba: sem öztöweer testü: sem igôn
 köweer: Nyolczad ez: hog myndôn eköfseeg raytok lezôn:
 hayok čak anüe lezôn, mehe zükseeg: zaakaalok ys čak anüe:
 körmök ys čak anüe: es semmy fölötte ualo, raytok nem lezôn: 35
 Beelök maayok tudöiök || zywök veefseyök mynd bennök lezôn: 9
 de mynd tizta nömös nedweeffeegwel tiztaak leznek: kylene-
 czeed ez hog ű testök (nee) mynd io illatu lezôn: anüera

hog myndôn zenth mynd tauol mynd kôzzeel myndôn dičôul-
 teeknek kywaalt keppen ualo gyônôrwefegôth illatban rezzeel-
 teeth Tized ez. hog mynd io zauuk leznek. ky ky mynd
 tulaydon kyuaalth keppen ualo zoual yneekôl: Imez haarm-
 5 maknak halgataafabol lezôn nekyk nag gyônôrûfegôk: Elfô-
 ben mynd az bodogoknak dyčereth ynôklefôkben: Ezt ynôk-
 lyk: Dičereeth nekôd vr iften az te io voltodnak okaerth:
 Tiztôffeeg az te hatalmaf voltodnak okaerth: Dičôfeegh az te
 bûlê voltodnak okaerth: Eggyk illeety attya iftenth. Mafik fyw
 10 iftenth haarmadyk zenth lelôk iftenth Maffodnak hallafaban
 ebben lezôn nag gyônôrûfegôk: az heeth eegû çillagoknak
 egyenlô zengefôkben: haarmadban az neg eltetô allatok-
 nak zepôn hangoffulaaffokban: merth myndônik az û zenge-
 feeth ôrzy

15 Mel nag ôrômôk lezôn. ved azt is ezôdben

Nag ôrômôk lezôn elfô okaerth Imeezerth az zenth
 haromfaag iftennek lataaffaerth mel latas myndôn ôrômeeeth
 fôliul mul: mert az az allath zereneth valo iutalam. honnath
 myndôn egyeb iutalam zaarmazyk. Eznek lataffaban vagyon
 20 myndôn allatoknak el uegezôth tôkelletôffege: Maf okaerth
 10 ezerth Isten fyanllak embôr uoltaanak latafaerth: Oh mel igôn
 teelyees ôrôm mindôn edôffegwel az lezôn: latny embôrth
 embôrnek teerômtyeeth: my attyank fyath nemikoron ol minth
 el veezteeth es meg wtaaltath (Impar akor meg) ymmaar akkor
 25 meg lelteeth es orzaaglooth es mindônôkôn parançolooth,
 haarmad okaerth ezerth az zyz annyanak latafaerth latwan
 ôrûlnek azon hog az vr iften üteth myndôn allatnal tiztaabba
 es zebbe tette volth: ôrûlnek azon is mene nag fok iauyth
 iftennek û altala uetteek: Negyed okaerth ezerth az ifteni
 30 feeregnek latafaerth: latwan ûkeeth nag zepôn fel ôltôznye
 zeplûth femmyth sem esmerny: engôdelmeffeegre myndônkorth
 kezôknek lenny: čodaalatos nag čoda lezôn ez mikorth eg
 reendben tizôr ualo zaaz eezôr ezôrçôr ualo tômen eezôr wduar-
 lok neezyk az vr iftennek zyneeth. Ôtôd okaerth: az zen-
 35 tôknek nezefôkeerth: az nag zentôknek lataffokbol lezôn az
 kys zentôknek nag ôrômôk. azon keppen az kys zentôknek
 latafokbol: kyk mind eleygben ylnék eg maafnak es wg tiztô-

lyk eg maafth: En is elödben megök te neköd mykorth oth
lezök es meg kerdözleek mynth wagli

Ved azt immaar eezödben myt miuelnek az zentök meñ-
orzaagban: tanczolnakee. uag myt mywelnek: Ezt mondiak:
(hog) az doktorok hog oth is tancz lezön: merth myndönök⁵
myk az tanczhoz keelnek oth meg leleetteetnek: Az tancz-
hoz imeezök zükfegöfök: Elfö: heelnek || zeep uolta: zelös¹¹
uolta: vilagos uolta: eerös volta: vigafagos uolta: Bekeffegös
volth (!) Iol laakas merth ehön nem io az tancz: Rezökfeeg:
teftnek zeep uolta: kyni volta: ekös volta: erös volta Ezök¹⁰
mind meg leleettetnek meñorzaagban: Oth lezön teftnek ekös
uolta: minth am zenth paal apastal irta: Idwözetönkketh uar-
yok mi vronk iefus cristofth: ky feel epety az mi meg alaazoth
teftönkeeth: az ü diöölth teftelhöz abbrasztattath Oth lezön
teftnek kyni volta: zenth paal irta az terömtöth allath meg¹⁵
zabadeettatik teftnek ünfegeeböl: iftennek fyainak zabadlagara:
Oth lezön teftnek eerös volta: zenth pal irta: el teemette-
töth romlo keppen: fel tamaad halaltalanul: Oth lezön rezök-
feeg: Daudid irta: meg zayoffulnak ü hazanak bewfegetül. az az.
a nag gyönörüfegtül, Oth lezön nag zepfeg: merth leznek²⁰
mynth iften angeli: Iol is laknak: minth aam dauid mongya
uala: meg elegödöm en akor mikor meg ielönendik atte diöö-
fegöd: Oth lezön nag bekefeeg iftennek byraafabol: Ifaias
profeta irta meg: lakozik en nepeem bekefegnek zepfegeben.
Oth lezön nag öröm az iftennek latafabol: zenth ianos irta²⁵
hog ezt mondia volth iefus: esmeg meg latlaak titökeeth es
örül a te zyweetök, Oth lezön helnek ewrös uolta: daniel
profeta irta: az ü hatalmaffaga örök hatalam. Oth vagon hel-
nek vylagos uolta: ha meñe çillaag vagon mynd || vgan fen-¹²
leeneneek mynth az nap fenlik: es ygön kyçin volna az oth³⁰
ualo uylagoffaghoz Oth uagon helnek igön zep volta: ha ez
vylagh ky az meñorzaaghoz kepöfth olyan mynth egh eftaallo
enne fok zepfegökkel eköföltetöth: tahath myt gondolz az hel-
röl hol ük lakoznak Oth uagon helnek igön zelös volta. annera
hogh ha az zentök meg oztoznaanak az meñorzagwal: töb³⁵
ywtña egyknek: zaaz enneneel mynth ez föld volna: Ez(ö)
okaerth mondiaak az doktorok az zentökkeeth tanczolny. merth
az profeta dauid ezth irta: Exultabunt faneti In gloria maçarul.

űn kűwűlők zókkűlneek: Malachias profeta is ezth irta. ky mentők es tanezoltook (+)

Ved azt immar ezűdben: hog ha lezűnne kozoruyok: azt mondyaaak az doktorok hog lezűn: merth zűrnyű uolna az tanczolo ha kozorwya nem volna: Az kozorw imelyen lezűn. aranyas lezűn: ez araű kozorwn femmyth egyebeeth ne erez, ha neműak bodogoknak allath zerenth ualo iutalmokaath: mel' nem egyeb ha nem az bodogfag mel' bodogfaag all az iftennek tiztan ualo lataaffaban: es annak űrűkke ualo birafaban: Ez az 10 kozoru: a uag az allath zerenth valo iutalam, kűzűnsegűs mynd 13 az zentűknek || de maga nem egyenű az allath zerenth ualo iutalam myndűnikben. eggyk Inkaab birya hog nem maafyk: hafűlatoffaag az naprol ky iol leheeth eg nap legűn: lam eg niluaabban laaty a hognem mynth maas: Ezűnkeppen az iftennek 15 allatya iol leheeth eg legűn lam azerth kűlűmben kűlűmben lattatyk az bodogoktul, Ennek oka az zeereetes: merth az ky inkaab zeereette inkab latya: az ky keuefbee: keuefseebee Vagyon maas kozoruya is az bodog lelűknek ky mondatyk aureolanak, az az aranyas kozoruűkaanak: ez nem 20 eegyeeb: hanem eg kyuaalt keppen nag dolgookerth ualo űrűm: embűrtűl űn magatul letteekerth: mynth zűzeefeeeg tartaaferth: martiromfaag zenwedeseerth: predikaallaferth: mondatyk kozoruűkanak: a maz elfű iutalamhoz kepűst, ky mondatik araű kozorunak, merth femmi nem adathatik annak (fűllire) fűlyre: 25 ol' hog my kűfűeeb nem uolna annaal: Dee ved ezűdben ezth my oka: hog űak ez harmakath newezy: minth zűzeekkeeth martiromokkath, predikatorokath: ez annak az oka merth űak az zűzeek azok kyk meg gyűzyk testűkeeth erűssen: az martiromok. kyk meg gyűzyk ez vylagoth: hatalmaffan. az predikatorok kyk meg gyűzik űrdűgűth okoffan: Az zűzek bwyafagra 30 valo gyűnűrűfeegűktűl: kyk az testben vannak myndűn keppen magokath meg zenwettetyk Az martiromok ez vylagtul az habo- 14 rufagoth mynd halalyg zenueedyk: Az predikatorok || űrdűgűth ig gyűzik meg: hog nem űak űn magoktul dee meeg egyebeknek is zywűkbűl ky űzyk Mondanad te minemű zűzek azok 35 kyknek az araű kozoruűka adatyk Ig vegyed ezűdben hog űt feele zűzeek uannak: dee űak keeth rendű valooknak adatyk: elfűk ymezűk kyknek az zandokok hog haazaffagra mennek

dee myg arra mennenek adeeg ewróffen ôrzyk zûzeflegôkkeeth:
 dee myerth az zandok fyggô nem adatyk neekyk az aureola:
 mafrendôn ualook ezôk kyk iol leheeth zûzeflegôth
 tarthnak de nem iften zerelmeyerth: hanem čak hew diô-
 feegerth. auag tiztôffegenek meg tartafaerth: auag zabaččag ⁵
 biraaserth nem akarya hog ferfywtul birtaasseek: auag kezôree-
 teeserth merth zûleytûl kezôretteetôth klastromban mennye:
 honnan ôrômeeft ky iüne ha lehetnee auag zegenfeegnek oka-
 erth: merth ol zegen hog senky nem vëzy feerhöz: a uag zôr-
 nyû voltaerth merth hog mierth nem zeep nem vezik harmad ¹⁰
 rendbelyeek ezôk: kyk (čak) teesth zerenth tartnak zûzef-
 legôth de akaratyok arra uolna hog ha lehetne, vetkôzneneek:
 auag ha igaaž arra ne legôn: de lam eerzekônfeğôkkeeth tiztan
 nem tartyaak. sem hallafokaath sem latafokath: sem illeetesô-
 keeth: ezôknek sem adatik az aureola: ha nem ha mynd imeez ¹⁵
 folyûl irtakrol penitenciath tartananak: erčeed az gonoz akarat-
 rol: erzekônfeğôknek meg nem ôrzesôkrôl Negyed rend
 belyek ezôk || kyk el gondoluan mel igôn io dolog legôn ¹⁵
 az tiztafaag tartaas: mel igôn iften fya zerettee legôn: valazt-
 yaak magoknak ewrôs zandekkal hog mynd zywôkkeel mynd ²⁰
 testôkkeel tiztafagoth tartnak mynd holtokyglan: de maga foga-
 das nekûl: ezôknek ű yo zandokokerth lampaffok mindônkorth
 eeg: ezôkke az aran korwčka (!) az ű testôkkel ualo nag vyaf-
 kodaafokerth: meue napon az ifyw zûz az vyafkodaafban vagon
 mynd anne napon martel. lôt meeg nagyob martirnal. merth ²⁵
 az martel čak egzôr eg napon zenuette az kenth: Imeez kee-
 deeg myndôn eyeel myndôn napon zenuedy: ôtôd rend
 belyek ezôk kyk mynd ez megh mondoth zûzeffeeg tar-
 taasth. fogadassal tarthyaak. akar legyenek vylagiban akar
 monostorban: ez elyenôk hyuattatnak tekelleetôs zûzeknek: ³⁰
 Imez kûlômbfeeg uagyon: az monostorbely zûzek kôzôth, es az
 vylagiban lakozok kôzôth. minemû kûlômbfeeg uagyon az fa
 kôzôth mel az kerthben beelôl uagyon: es mel az kertôn kôuûl
 uagyon: Az kerth kôwûl ualo fanak fok embôr veheet gyô-
 mólčeben az kertben ualonak čak az kertnek vra. ezôn keppen ³⁵
 az kôuûl lakozo zûz, noha erôffen tarya (!) az zûzeflegôth: de
 lam azerth igôn fok itkôzeety vagon, mynd nepeknek latafa-
 bol mynd hazaffoknak eletôknek gondolasabol: mel itkôzeetôk-

16 túl amázok zabadon van||nak Történik neha hog az kert beely
 fa ys ky nywyta agayth az kertnek kewüle: es el veznek
 gyömulében: ezönkeppen: vannak ol' rekeztben lakozo zúzeek
 hog az rekeztnek küülee nywytyaak gondolatookath: bezedo-
 5 keeth: kezökkeeth ys: honnan tamad nekyk ozton nag ytko-
 zeetök, hog inkaab meg eerceed: my legön az arañ kozorw es
 az arañ kozoručka: ved ezödben ezth. hog az arañ kozorw az
 bodogoknak igaz olyan mynth eg igön zepfegü aranyas öltö-
 zeeth: hog kiben mikorth ky fel öltözyk melto az kyraltul es
 10 mynd az kyralyal lakozooktul tiztöl(te)tetny es zerettetny az
 arañ kozoručka olyan az zúzeknek martiromoknak predikato-
 roknak: mynth az aranyas öltözetnek fölölte: eg arañ lancz
 volna: az fel öltöztettön: mel' nekül is igön zep volna. de meeg
 es nyakaban vezy hog zeeb legön: oh en edös iftenöm ky
 15 nagyok lezneek a kyk maftan kičinök magok aletaffaal

Ved ezödben ezt is minemü hangoffag lezön az tanczo-
 laafnak ideyen: lezöne ot hegedüs lantos: dobos: cymbalymos.
 ezt mondyaa az zenth doktorok hog allath zerenth ualo hegedü.
 lanth cymbalim nem lezön: minemük it my nalonk uannak:
 20 de lezön az zentöknek testök az ü hegedüyök merth mikenth
 az hegedü igön azzw fabol činaltatik ezön keppen az ü testök
 yth eluen az penitencia tartafnak myatta igön el zaarrat uala:
 17 Az hura lezön || az ü lelök: az hurnak vonafa lezön: testben
 es lelökben ualo diččöüles: Dauid profeta az soltaar keüben
 25 imez heet hangoffag tewö instrumentumoth veety kykkeel regönte
 iftenth dičerik uolth, kürtöth: clauikordiumoth: hegedüth: do-
 both. virginaalth, orgonaath, es cymbalimoth, Ez hét rendön
 ualo instrumentomok peldazzak imez heeth rendön valo zentö-
 keeth, kyk ü diččölth testökkeel lelkökeel iftenth dičeryk, kyk-
 30 nek dičerefök myndön ez uilagon valo hangofagoknaal zeeb
 lezön: Az kürtön ertetnek az apaftalok: kyk ü predikacio-
 iokual mynd ez uilagnak kürtölenek: Az clauikordiomon
 ertetnek az ewangelistaak az zenth euangeliomnak iraffaerth.
 Az hegedön ertetnek az erös penitencia tarto konfessorok:
 35 Az dobon ertetnek az nagh ken ualloth martiromok. Az
 virginalon ertetnek az zúzeknek fok uoltok: kyk sem
 zywökkal keuanuan: sem nyelwökkal zoluan: sem teteemenyök-
 kel vetközwen, az zúzeeffeeg ehen söhä nem vetköztek volth.

Az orgonán ertetnek az zenth doktorok merth mikenth az orgonabol külömb külömb fonofok hallatnak fok fypoknak alta-
lok es azerth ég egyenős hangoffagoth teznek: ezönkeppen az
zenth doktoroktól kőnuekben irafoknak fok eertelmy irattattak:
mynd az ég iftennek Bizon uoltaanak eertelmere: Az cym-⁵
balomon ertetnek mynd az meőorzagban lakozook, yelőfben
az alazatofok mynth az angyalok: Az irgalmas[[fok mynth az 18
patriarkaak profetaak: hazaffok Az artatlanok mynth az kys
gyermőkők: es bizon penitencia tartook: Ez meg irtaaknak
myndőnik nag zepfegő vigafagos hangoffagoth twd tenny,¹⁰
Imez neg dolog zűkfeeg az hangoffaag teteelhőz kyk mynd
bennők lezön akor Elfő: keeznek kyny volta: kyny keezők
vagyon ű nekyk kyk ű tulaydon testőkkel hangoffaaggoth te-
nek: nem ű twlaydon termezeetőknek ereyeből dee ű testőknek
iftentől meg dičőulefeből: Maas: hog az kez meg faaradha-¹⁵
tatlan legyön: meg faradhatatlan kezők vagyon ű nekyk az
hangofag teteelre. merth űk ragazkottanak az meg faradhatatlan
iftenhőz: es ebből nem čak űn magok az boldog lelkők meg
farradhatatlanok: de meeg azon faradhatatlanfagoth közlyk ű
testőkkel ys: Haarmad hog io legön az instrumentum akar²⁰
legön hegedő akar orgona: Az ű instrumentumok az testők kyk
mynd igön zepők merth bodogok es meg dičőülteek: Negeed:
hog zepőn egben konkordaalth legyön: ezönkeppen ű nekyk
mynd testők mynd lelkők nag zepőn egyyűth fol nem tarth
eggyk massiknak ellenth: mynth maastan az lelők kewan az²⁵
testh ellen: az testh az lelők ellen. mynth am zenth pal mondyá:
Erceed azerth mynd ezőkből: hog vygafag tewő algywk kyk-
kel előnk iften tiztőffegere minőn magonk uagyonk: az mynőn
testők lelkők: zenth Agoston doktor is ig || yrth: ty vattok¹⁹
az kűrtők: ty uattok az hegedők: ty uattok az dobok: ty uat-³⁰
tok az virginalok: ty uattok az cymbalymok: kyk mynd igön
zepőn zoltok: ty uattok mynd ezők: Semmyt oth vyalatofth:
semmyth el mulandooth semmyt yzaamooth nee alehaatok: tu-
gyatok hog čak testh zerenth az iraaft erteny haalal: Omnis
spiritus laudet dominum myndőn embőr ky iften előth zepőn³⁵
akar hegedűny a uag dobolny, masthan vagya le az fayaath
az hegedűnek hogh azzon adeeg: ez az bezednek ertelme: mas-
tan fanyargafta testeeth kemeń eletnek myatta

Tudod iol hog enôkkôth is mondnak az tanczban: dee imar
veed azth ezôdben my nemû ynôkkôth mondnak az zentôk
meñorzaagban: Ezth mongyak az zenth doktorok: hog az zen-
tôknek ynôk mondaafok imez harommal lezôn: Tenorral: dif-
5 cantal. contra tenorral. Tenor lezôn iftenth dičeres az gonoz
vezôdelmeknek kôzzûlôk ky zabadulafferth Dičerik vr iftenth
az zentôk. hog ũkeeth meg zabadetotta ôrdôgnek kefereteetybôl:
Bûnôknek gonozfagybol: ez vylagnak túrybôl, pokolnak kenya-
bol: es imeezth mondyak myth az profeta dauid meg irth.
10 Benedictus dominus qui non dedit nos in capcionem dentibus
eorum: Anima nostra sicut passer erepta est de laqueo venan-
cium ~ demonum laqueus contritus est et nos liberati sumus.
Disceanth lezôn. arrol ualo ifteni dičeres hog myndôn iokban
ũkeeth meg erôffetôtte: Dičerik az vr iftenth myerth hog az
20 iesufnak zenth erdô||mebôl nyerteek az ôrôk dičôfegôth: Elôzer
lelkôkben: latuan biruan es zeretwen az vr iftent, Oztan vila-
gos testôkben: keenth zenuetheetetlenben: hathatoban: gyorf-
ban. Vegesleeg cristofiesofnak dičôûlth testeenek latafaban. es
az zûz marianak: es mynd az bodogoknak: Contra tenor
lezôn pokolban az karhoztaaktul Ig irth zenth tamas doktor,
30 hog az fel tamadas vtan lezôn az karhoztaakban zozerenth ualo
karomlaas: mikenth az zentôkben zozerenth ualo iften dičeres:
Mikorth azth mondyaaak a zentbôk Aldoth az vr iften ky
meg zabadetoth mynketh myndôn gonoztul, ma f felôl ezth
25 ũwôtik az karhoztaak Atkozoth az iften ky ez nag kenra vetôth
myнкеeth. Mikorth azth mongyak az zentôk aldoth az vr
iften ky mindôn iokwál meg tôltôtte az my kewanifagonkaath:
ma f felôl ezth ũwôtyk az karhoztak: Atkozoth az vr iften ky
meg foztoth mynketh mindôn iauatul: Atkozoth legyôn az attya
30 iften ky terômtôth volth: Atkozoth legôn az fyw iften ky meg
ualtoth volth: Atkozoth legôn az zenth lelôk iften ky az kô-
rôztfeegnek ydeyen my lelkônkre zaalloth volth: Atkoztaak
legenek az my zûleynk: Atkozoth legôn az nap kyben eltônk
ez uilagon: Atkozoth legôn meeg az föld is a kyn yaartonk ||

Harom kôrôztyen leanth ragattak volth el az tôrôkôk ef²¹ vittek volt čazaarnak eleyben: eggiknek volth agapes newe maffiknak Cionia harmadiknak hyrena: Ime en nektôk meg irom mikeeppen űk az čazarral vetekôttének az kôrôztyen hyth melleth. ef az ű zûzeffegôknek meg tartaaffaerth: ez okaaerth⁵ hog ha mykorth titôkeeth is oda ragadandnaak tahaath ty es wgyan tegetôk mynth ôk tetteek az hytterth: es az zûzeeffe-gerth: Io uolna az kytôl lehetne

MIkorth čazaar eleyben vitteek volna ôkeet, laata hog igôn zepôk volnanak: Monda nekyk čazaar: ha az kriftusth¹⁰ meg tagadyatok es az my tôrwenyônkre aallotok es az my ifteninknek aldôztok. tahaath az en čazary hazamba elfôk leztôk: ef magamnak yegôffól valasztlaak. es nektôk čazaary menyegzôth zôrôk merth nômôs voltotok ef zeepfeegtôk ezôk-keeth ylleetty lenny feelele agapes newô zyz monda az¹⁵ čazaarnak: leeg bator dolgodban: ne legyôn gondod az my menyegzô zerzeeffônkre merth my soha || az kôrôztyen neweeth²² meg nem tagadyok es zûzeeffegônketh egezzen meg tartyok Monda az čaazaar: myt akar ez: mičoda bolondsaag uagyon veleetôk feelele agapes mynemô bolondsaagnak yegeeth²⁰ efmerôd my bennônk lenny: Monda az čaazar nylwan ualooth ef igôn nagyoth. feelele agapes myčoda az. Monda az čaazaar: Imez az hog az my tôrwenyônketh nem akaryatok tartany. de haznalatlan kôrôztyen tôrwen tartaaf vtan yaartok kiben semmy hazzon nynčen feelele agapes: ez elyen Be²⁵ zedôderth el vezt iften tegôdeth. es mynd hozzaad tartozooth. monda az čazaar ez meg bolondwlth. vigeek el elôlem, Monda az maffiknak Cionia newô ziznek. Te myt mondaaz feelele Cionia az en neenem nem bolond. de meltan az te bolondsaagodath feeddy monda az čaazar. ez meeg az maffiknal is³⁰

bolondab vigeek el elölem lüyen elöwe az haarmadyk az hyrena:
 Elöwe aalla hyrena newo zyz monda az čaazarnak Az harma-
 dik amazoknal kemenben zool es azt mutatya hog myndönb
 neköd ellent tarth. monda az čazaar. hyrena noha kyffeeb
 5 uag amazoknaal. leeg nagyob meltofaaggal naloknal. felele
 23 hirena Mutafđ meg kerleek. my modon lennek || monda az
 čaazar: hayč meg nyakad az istenöknek. es leeg az te nene-
 ydneek tanoffaagnak peldayaiul. es zabadettafnak, felele
 hyrena: azook tiztölyeek az baaluanyokath. kyk istennek
 10 haragyaaban akarnak efny: en az en kyraly kenettel meg
 kenth nyakamath megh nem zörnyötöm az az zörnyöwe nem
 tezöm. az baluanyoknak labokhoz efwen Monda az čazaar. az
 istenöknek ualo tiztöffeeg teteel nem zegyönet meegh de inkaab
 igön tiztöl. felele hyrena my lebeeth eegtelemb tiztöletlen-
 15 feeg. ef my leheth nagyob egtelenfeeg mynth zolgaakath vgyan
 tiztölny mynt vrakaath: Monda az čazaar en azt adom ta-
 načča tiztölyeed (az zolgaakath) vraknak ef feyedelmeknek
 yftenökeeth. ef ne mond öketh zolgaaknak felele hyrena
 fnem zolgae az ky emböry keeztöl činaltatot es infalmon meg
 20 vetetöth, monda az čazaar ee felee vakmeröfeeggel valo zokat
 kenokkal keel el tauoztatnonk felele hyrena azt keuanyok
 my hog az kriftofnak zerelmeyert kenokkal zaggattassonk:
 monda az čazaar. ez vak meröök my paranččolattinknak
 elent tartöök lanczökkal meg kötözteeffenek: es fabius feyede-
 25 lemnek vittedfenek hog ökeet az tömlöczben veesse es oth tarča: ||
 24 Monda fabius feyedelem: legeenyök vigetök az tömlöczben
 ökeeth azok ottan el viueek: hog immaar oth tartatnanak.
 monda fabius egzör nekyk: hozzaatok elömben ökeeth haad
 laffaam zömeymmel: Azok ottan ky hozaak az tömlöczböl.
 30 monda fabius hog laata öket mel' zeepöök mel' nömös leanyok
 ezök mondaanak az legenyök bizonyauaal hog zepök. monda
 fabius meg fogattatam nekyk zepfegökkal. mondanak az lege-
 nyök: hyzzök azth, monda fabius alletom hog zeretfegökre
 vonhatom öket mondanak az legenyök nehezen tehetöd zereet,
 35 monda fabius my okaerth mondanak amazok merth erös hitö-
 week az az erös hitök vagyon, monda fabius: zepön zolok en
 nekyk, mondanak amazok nem gondolnak veelee, Monda fabius
 en ottan kennal fogook hozzayök, mondaanak amazok. awaal

fem gondolnak, monda fabius. haath megyönk, mondaanak amazok. laaffad, monda fabius veeffetök üketh imez palotaaban haad nezheffem üket gyakran: Azok ottan oda veeteek, mikort immaar oth tartatnak: keerde az örzőöketh fabius. myth mywelnenek eyiel. mondaanak ük. mynd ymatkoznak, monda ⁵ fabius: menyönk el || oda hozzaaiok. es hog oda mentenek ²⁵ volna. monda fabius. Ime en bee megyök hozzaaiok. vaariatok meg ith ty engömet az ayto előöth mert en ma velök akarok lennöm. ef en kewanfaagomnak elegeet akarok tennöm, mondanak amazok. menyel meg uaaronk, hog bee kezdöth volna ¹⁰ menny. monda Agapes newö zyz. valaky az ayton vagyon. monda hyrena: az bodogtalan fabius akar be iöni monda Cionia. vr isten öltalmazzon: monda agapes Amen: Azon közben igön kezdenek az fazokak es az födöök eg mafrá zökdöfnü kyk oth tartatnak vala az haaznak eg zegeleettiben, monda ¹⁵ Cionia my dologh ez: feelege hyrena. Im meg laatom, lataa üteth haat igön ölelgetty ef apolgatya az fazokakath, monda az többynek Imee ez bolondnak el vezöth ezze: aletya azt hogh my velönk vagyon, myth ot öceleködneyek fabius nem tyrheetteek ymezök mywettetlen. Monda hyrena mynd arczaya ²⁰ mynd kezze olyan mynth zereönnnek. Rwhaya ondok zörnö. monda agapes Illik hog köwül es olyannak laattasseek mykeep pen belöl byrtatik ördögül lelkeeben, Monda hyrena. Am ky akarna menny. lassok myt zolnak zolgay hog lattyaa ez keppen ky menny üteth, hog laataak az legenyök mondaanak my ²⁵ ördög ez ky reank iö. fwlsonk el. monda fabius: howa || fut- ²⁶ tok: vaaryatok meg. es vigetök az vylaaggal az en haazamban: mondanak az legenyök: zaawa olyan mynth vronknak: de az keepe olyan mynt ördögneek fulsonk azerth, monda fabius nekyk: čazaar eleyben megyök, ef myt raytam tetteenek neky ³⁰ meg panazlom: hog az ayto tartook laattak volna meg yiedenek tüle alaa vereek az gradičön. ef meg hagyak neky hog többbe oda ne menne: fabius nag vaygaataaffal ezt kezde mondanya Ime mel zeep testeel en valek mel igön tiztöltetöm valeek Im maftth valaky laath myndön wtal myndön fut tülem. ³⁵ el megyök feleslegömböz ef meg kerdöm tüle mynth uágon dolgom, haat Im eleyben iö nag iay vezzikkel, hog laata monda neky. my lelt lam bolond uág hog mindönök tegöd mywetnek,

monda fabius Immaar ertôm hog ũ ôrdôgsegôkkel çalattam meg,
monda feleffege. ez ennekôm nag zegôn ezôn en igôn banko-
dom hog en nem tuttam hog igen vagyon dolgod, monda fabius
azt paranççolom hog elôwe hozzaaffanak az gonoz leanyok ef
⁵ ruhayokath rolok le vongyak ef ez el' dolgokerth tûlônk nyl-
wan meg mywetteffenek ef meg tôreffeenek, el menenek az
legeûók ef meg iôwenek mondanak çak heyaaban munkalko-
²⁷ donk merth ruhayok testôkhôz rallgadoth. vronk keedeg igôn
aluwan hortyoog: Menyônk el az çazaarhoz mondyok meg neky
¹⁰ mynd ezôkeeth, hog meg montaak volna monda az çazaar.
igôn baanom hog yg uagyon az dolog, dee hog ez hytwan
zômelyôók el ne hygyeek magokath. ef hog az iftenôknek
çwfolaaft ne meryenek tenny. variufth valasztom hozzayok hog
ũ kenzaaffa ûketh, monda variuf az legenyôknek. hol uannak
¹⁵ az hytwan leanyok kiketh nekôm kenzatnom keel hozzaak
elômben az ketteyth hyrenath hagyak oth, ne talam hamarban
meg teer. ha imezôknek kennyokath nem laatya, El hozzaak
ûkeet monda nekyk vaarius. agapes es cionia engedyetôk en
tanaççimnak aldozzaatok az iftenôknek, mondanak ûk. az ôrôk
²⁰ attya iftennek ef fywnak ef zent lelôknek zônetlen aldozonk,
monda variuf azt en ty nektôk tanaçça nem adom fôôth meeg
kennal ef attul tiltlaak. monda agapes ne tilç mert soha nem
aldozonk az baluanyoknak, monda variuf ne legetôk kemen
zywûeek. aldozzaatok az baluanyoknak. ha kedeeglen azt nem
²⁵ akaryatok meg ôletleek tytôketh çazarnak hagyaffa zerenth,
monda cionia Illik hog çazarnak enge(d)g az my halalonkra kinek
²⁸ my paranççolattit wtalyok: Monda ottan variuf. legenyôk || fog-
yaatok ez karomlookath ef vessetôth (!) a tôzben: fogaak ottan
zegenyôkketh ef kezôkkeeth labokath meg kôtôzeek ef az tûz-
³⁰ ben veettek: de az vr iften imelyen nag çodaath téen velôk
hog sem ruhayok sem hayok sem testôk meg nem eegee de ha
mint çak el aluttak volna lelôket iftennek meg adaak, Monda
variuf: hozzatok ky hyrenath is hog ky hoztaak volna. monda
neky variuf Iyeg meg az te nenednek halalokon. ef ne akar' (!)
³⁵ vgyan el vezny mynth ûk Monda hyrena: akarom en az ũ
peldayokkaat halwan kôwetny. kinek myatta erdômlyek ũ velôk
ôrôkkôl ôrôkke vigadny. monda neky variuf. en azt mondom
fogagh zooth engeç en tanaççomnak. monda hyrena nem enge-

dők en bünre tanaččozonak. felelee varius ha nem engecz nem hamar ötletleek meg. de nag hozzw kenokath teteetők raytad. Monda hyrena meñuel nagyobban gyötretöm: anñeual nagyobban fel magasztatom, monda neky variuf. Az kenokath nem felöd. olyaat tezők raytad hog kytól felz, monda hyrena. vala-⁵ myt en raytam tezz mynd meg győzőm kristuf segeččegewel, felelee variuf en az bordeelban vittetleek tegödeth. ef az te tef-
tödeth oth igön meg förtöztettetöm Monda hyrena: Iob hog az tefth meegh || förtözteffeeek akar mynemű bozzwffaagokkal hon-²⁹ nem mynth az lelők balwan ymadaffokkaal, monda varius: ha¹⁰ taarfok leez az kwrwaáknak nem zamlaltathatol ozton az zyze-
nek tarfaffaagokban, Monda hyrena. Az gyönörűffee nemz keent: az zűkfeeg koronath, nem mondatik az bűnnek mire nynčen akaratyá az lelőkneek felelee variuf. heyaaban kedwez-
tem az ű yfwfaaganak heyaaban kőnörültem rayta, mondanak¹⁵ az legenyők. azt my iol tuttok hog semmy keeppen el nem hayol az ű hityröl, monda variuf. nem kedwezők többet neky. vygetőkeel ütet az bordeiban. Monda hyrena. nem vyznek: felelee variuf. ky tylt meg. monda hyrena az a ky ez vilaagot
bűlčeffegewel byrya, monda variuf no mayd meg laatom ha²⁰ segel monda hyrena. baator, paranččola variuf hog el vynne-
yek: azontul keeth yfiak iűwenek ef variufnak zolgaytul hyre-
nat meg vewek ef ottan kőzzel ualo hegneek teteere fel viueek, variuf zolgay meg teereeneek keerde űket vrok mire ol hamar meg iűttek volna. ef hog hol volna hyrena. mondaanak amazok²⁵ ymez heeg teteen vağon Monda variuf o ty hetook kezde űkeeth zydnya ef feñögetny. mondaanak amazok myt zycz myt feñö-
gecz iftenők tegöd el vzeffenek nam myndönben engettöönk te neköd semmyben meg nem törtök, || meg paranččolatodath: ³⁰
felelee variuf laam paranččolam hog ez zoo fogadatlan dagaalyof³⁰ leanth az bordeiban vygetők. mire nem vittetők, mondanak amazok, mert keet yfyaak iűwenek azth mondaak hog te kül-
teed űketh hog hyrenath az heeg tettere vygeek. felelee variuf Nynčen hyrömmel, mondanak az legenyők my iol esmeryők mineműk valanak merth fenös ruhayok vala ef igön zeep orca-³⁵ yok. wtannok menenk ef eggyk iogya felöl massik Balya felöl vala hyrenanak, mynketh haza tereettenek hog neköd hyre tennőyők, Monda variuf. Illik hog louamra fel ylyek ef kyk

voltanak kyk minkeeth igen meg čaltanak. meg kereffem. az
 legeńók is el menenek veele. Imee hog az heghóz iuttanak
 volna. mynd el vezze ezók: kezdeek kerűlny az hegyeth de
 femmy keeppen az tetere fel nem mehettenek. meg laatak hyre-
 5 naath monda variuf eg zolgaayanak. lűd altal űteth. az ottan
 meg lűwe Monda hyrena variufnak. Bodogtalan zegyőnűtteffel
 meg hog elyen gyenge zűzeth tee fegwer nekől te meg nem
 győzheteel Monda variuf: valamy zegyőnth vallottam mynd
 kynnen zenuedőm merth tudom hog ebben meg haalz, Monda
 31 hyrena: ezőn en nekőm igőn keel őrőlnőm, || te nekőd igőn
 bankodnod, mert az the kegyőtlenfegődert pokolra karhoztatool
 en kedeg martiromfaagnak paalmayat ef zyzeffegnek koronayath
 kristuf iefustul en iegyőffőmtűl veyendő vagyok. kinek tiztőffeeg
 ef diččőffeeg mynd őrökkűl őrőkke

Im arrol irok zeep tanossaagoth mikeppen kefferty az
ördög az zyzeketh: az özwegyöketh: az hazaaffokath

Nag hizôlkôdô gondolaatokkal zool az zyznek ef ezt mondyá
Miçoda bolondfaag ez te nekôd hog zyz wag. ef az hazaaffaa-
got el tauoztaffaad te yfywfaagodnak ydeyen. ef apacza leeg, ⁵
nemde haznofb volnaee hog haazaaffaagban eletôdeth vissfelneed
ez vylaagban. kybôól nagh zeep fyakkath leanyokath zylnel,
nezedzee az patriarkaakath profetaakath kyktûl zamtalan zen-
tôk zaarmaztanak. ef mastan mynd fyokkal feleffegôkkel isten
elôôth ôrôkke vigadnak, lam vylagnak kezdetiben mikort isten ¹⁰
terômte adamot azzontul neky feeleffegôt oldalabol zôrze oluafd
mynd el az zenth iraaft. sohol nem talalod hog az hazaaffag
kaarhoztatoth volna auag hog tiltanaya. azerth is ha fyaak a
wag leanyok nekôl ez vylaagbol ky mulandaz: kyk imadnak
oztan erted a wag kire marad attyadtul || anyadtul marath ³²
ôrôkfeeg: mondom, hog senkyre: ffeleel mind ezôkre az zyzef-
feeg mond(a)uan: tauozzatok el en tûlem ôrdôgnek kûwety:
Nemde az hazaaffaag testnek fôrtôzzeettye. de az zyzzeffeege
elmenek es testnek egez volta istennek leanya: angeloknak
hwga Marianak maatkaya: eegnek lilioma paradiçomnak ro-
²⁰
faaya, laam ez vylagnak meg ualtoya sem akara zyletny egyeb-
tûl ha nem zyztûl. Azt mondad hogh az zenth iraaft nem tiltya
az hazaaffagoth: bizon az hog nem tiltya: de nem kôtelez
reaya, merth az hazaaffok zylnek ydô zerent ualo fyaakkat lea-
nyokath: de az zûzeek lelkyekbeth, peldat veettel az profetaak-
²⁵
rol hog fok zentôkeeth zylnenek azok kôzzôl nemelyek mint
am zent katerina margareta dorotea: mynd halalyg vyafkotta-
nak. azerth is isten ûket zaaz koronauual koronazta hol az hazaaf-
fokath čak haarmiczaal: azert eweel tartom

Hog latya hog nem čalhatya az zyzet el megón az őzweg-
 hōz ef ezt mondia neky az őzwegfeeg sem iftennel sem embō-
 rōkneel nem diččeretōs, ha iftennel (nem) diččeretōs. haat heya-
 ban terōmtōtte iften az ferfyath ef az azzoń embōrth ũ monda.

33 gyarapogyatok ef fokaffulyatok || Ef vgyan ottan Iruan vagyon:
 Ef mindōnōk iok ualanak, my annal iob my iftennel io. Ame
 dauid profeta is azt Irtā. Az te feleeffegōd mint az termōth
 zōlō tōkee az te haazadnak oldalaaban: hań feyeed azerth te
 nekōd hog te iften akaratyā ellen merz tennōd. ef termetetnek
 10 dolgay ellen te baagatagfaagodnak myatta merz yarnod, fōōth
 mene fyaakkat leanyokkat zūlhetneel anne zaamoth keell itelet
 napyan adnod. ffelelee mynd ezōkre őzwegfegōs tiztaffaag monda
 menyel en tūlem gonoz tanač ado. merth hozzw ideig valo
 tiztaffag tartaf zyzeffeeghōz vetōnik. azert is ennek myatta ket
 15 feele koronath byrok: Am vronk az ewangeliomban azt monda.
 myndōn ky el hagya feleffegeth a wag feryeet en erteem. zaaz
 annyat vezōn ef az ōrōk eletōth byrya A hol azt mondod hog
 iften heyaban terōmtōtte az ferfyat ef az azzony allatoth arra
 ezt felelōm. hog mindōn hatalmaffaag ef mindōn io dolog iften-
 20 nek akaratyaban uagyon. azert is myg iften akara hog en
 feernel legyek nem mondeek ellenth neky. dee hog el uaalek
 feryemtūl. az apastal mondaaffath kōwettem ky azt irta. ha el
 34 fellyendez az fferfywtul halalnak myatta. ne kéreff maaſth || A
 hol azt mondod hog azt monta iften hog gyarapoggyatok ef
 25 fokaffulyatok azt iften nem čak magzatoknak fokaffulaaffarol
 monta. de lelky ioknak fokaffulaaffarol is: Es a hol azt mon-
 daad et erant valde bona. es igōn iok valanak engedōm hog
 io dolog az tōrwen zerent valo hazaffaag. de iob az őzweg-
 feegbeely tiztaffaag. de annal is nōmōfb az zyzeffeegbely tiz-
 30 taffaag. Es ahol azt mondod hog az őzwegfeeg embōrōkneel
 nem diččeretōs: Bizoń az az gonoz embōrōknel. de az io őz-
 wegfeeg diččeretōs iftennel. angeloknal. ef myndōn io embōrōk-
 nel: azert ereg merth nem hizōk nekōd mynth čalaardnak
 Nem zūkfeeg ty nektōk az hazaaffokrol irnom azerth nem
 35 irom az ũ keffertetōkketh:

Ig uagyon iruan elfō kyraly kōńwnek huzon ōtōd rezeben
 hog az abygail newō azzon. ōth zolgalo leanyaal menth uolt

dauid kyaal' eleyben: Az dauid vronk kriftus. az abygail az
zyzeffeeg tarto zômél. ez ha vronk kriftushoz akar menny tahath
ymez ô t dologh benne legyôn. kyk erteetnek az ôth zolgalo
leanyokkon. Elfô zômermôsseegh Maaf iarafban ualo mertek-
leetôsseegh harmad ert erkûlč viffelef: .negyed rit||kan ualo 35
zolaaf. ewtôd elmenek alhatatoffaaga: engedye iften hog ig
leheffôn: ||

37 Baraatoknak kananokoknak apaczaaknak: es egyeb eg-
haazy embôrôknek: kyk čak feyôk meg nyreetteffeuel es ruhaa
viffeeleffôkkel esmertetnek iftennek hazwgný (!): kyk ô testôk-
keeth meg nem tartoztaattaak tiztaa(land)talan dolgoktul: kyk
5 ondok bwyiaffaagual magokath förtôztettek elyen kenth zenwed-
nek pokolban

Eg too uagyon pokolban. kôzeep arant meg fagyoth ez
fagyon yl eg beftye: kinek uagyon keet laaba(y) es keet zaar-
nya: hozzu nyaka waf orra: waf kôrmey. kinek zayaabol olt-
10 hatatlan laang iô ky: ez lelkôkkeeth lattatik uala enny. kyk
ô neky gyomraaban az kennak myatta semmye leznek uala:
esmeg zûly uala ôkeeth az yeegôn. ot ôk meeg vyulnak uala
esmeg az kenra: es az lelkôk mynd ferfyaaknak mynd azzony
allaatoknak lelkôk kyk az toban ala zaalnak uala meg hafaf-
15 fulnak uala. es oth nagh nehezen uaryak uala az zylefnek yde-
iet belôl mardostatnak vala mergôf kegyonaak modyaara. azok-
tul myt zylendô(k)ôk valanak. oth elnek uala naualyaafful az
hydeeg uizben: Mikort idô leet uolna hogh zylnenek ôwôlteef-
fôkkel be tôltyk uala az pokolbeelyeekkeeth: es ez keeppen
20 kegyokkaath zylneek vala: nem čak azzonyallatok de meeg
38 az ferfyaath (!) is zylnek vala || nem čak tagoknak zylefre ter-
mezeet zerenth ualo heleyn. de mynd kariokkon mynd melyôk-
kôn: ky iônek uala myndôn tagokkon beftyek kyknek tyzzef
uaf vala feyôk es hegyôs orook: kykkel az tagokkath honnat
25 ky iônek uala zaggyaak uala: kyknek faarkokon fok zômôk
valanak: mikenth haatra haytoth horgok az tagokbol honnat
ky iônek uala azokkath çapyaak uala: az beftyek akarwan ky
iôny. mikorth ô faarkokath uelôk ky nem vonhatnayaak: az
tagokban honnath ky iônek uala: az ô vaffaf tôzef orrokkaath
30 nem zônnek uala uagnya: myg azokkath mynd az yuakyg ef

az čontyg meg emezteneyek: es ez keeppen. ečetõmben õwõlt-
wen. az yegeknek zõrgeffõk ef ez elyen kenth zenuedõ lelkkõk-
nek ordetaaffok ef az beftyeknek nyuaaffok kyk õ belõlõk ky
iõnek uala. az egeeth feel ery vala: vala myndõn tagokban.
beftyeknek kõlõmb kõlõmb feyõk. kyk az tagokath ragyaak⁵
uala mynd az ingy ef az čontokyg: olyan vala nyeluõk minth
az aspiß kegyonak. kyk meeg az izõkkeeth is meg emeztyg
uala mynd tydõyõkiglen: zõmerõm testõk mynd ferfyaknak
mynd azzony allatoknak olyan uala || mynth az kegyok: kyk³⁹
haafnak belõl ualoyt zaagatyaak uala: es belõkketh belõlõk ky¹⁰
vonnya akaryaak vala:

Ez iraaft en talaltam eg kõuben: vronk zyleteffe vtan:
ezõr zaaz neguen kylenetz eztendõben mikort irnanak hybernia-
ban volt eg Tundalus newõ embõr kyben istennek semmy io
nem volth. ez hertelen meg betegõle: ef õrdõgõknek laataffaa-¹⁵
tul igõn meg yiede. de az õ angyala melleye alla es õtet meg
batoreta hog ne felnee ef ueele el hyua ef meg monda neky
hog iol ezeben venneye az mikeeth latna merth esmeg az test-
ben uolna terendõ, Ef mykor meg mutatta volna neky mynemõ
kenyok uolna az gelkoffoknak: az hamif hytõknek. az kewe-²⁰
lyõknek. az fõfwenyõknek, ozton wg mutata meg my nemõ
kenyok volna az testy bõnnel elõ eghazy embõrõknek yelõfben
azoknak kyk õn magokkal faytalankodnak: mynt Im en nekõd
nyluan meg irtam az tõb kenoknak iraaftaat mind el haguan
mert azokat tudny nem olyan zûkfeeg

25

Apaczaaknak klaftromokban vala eg appacza ky mind az
tõbbyt fõliõl mulya vala penitencia tartaaffal. es kemeñ eleeth
viffeleffeel: ezert is myndõniktõl tiztõltetyk vala || zenth gya-⁴⁰
nanth, Meg betegõdeek ef meeg halaa ef el temetteek: Tõrte-
nek eg nap el muluan hog az fororok az õ koporfoya mellet³⁰
mennenek. laatak az koporfoot haath mind meg egõth: ezõn
mynd igõn čodaalkozaanak, Az abbatiffa oda hyuattaa az pro-
uincialis feyedelmeth: ez feyedelem fel nyttata az koporfooth.
semmyt ot egyebeeth nem leleneek hamunaal, az ef bûdõs uala
mynt õrdõgh es meg erteek hog pokolban uolna: az prouincia-³⁵
lis akara õ kaarhozzaaffanak okaat meg tudnya: titkon meg
keerdõze az abbatiffaath õ eletyrõl: ky feelele. en õ eletyben

femmy egyeb fogyatkozatoth nem esmertem: ha nem hog gyakran veetekôdôth: es bee monta az többinek myndôn dolgokat ef nag' gyaakran meg tôrtee az zenth zeretetôth kôztônk: Monda az prouincialis byzoñ mondom hog ez pokolban temettetôth,
⁵merth ha anne ioban volt volna mynth zyz maria zeretet nekôl: anneual melleebben uolna pokolban az ô haalalatlanfaagaaert: meneuel tób ioknak volth gonozzwl byroya. az halalatlannak myndônôk fordulnak vezzôdelmere:

In Crifto dilecta domina hunc exemplum excepi de libro
¹⁰fratris Bernardini de Bufty qui fuit frater saneti francisci

GYÖNGYÖSI CODEX.

Salve Benigne rex ladislac etc.

Iduez legy kegelmes ||

Te thataroknak wag meg tereye	2
magokath zagatad az hawa....	
the poganoknak wag rethenetyk	5
therekek mondotak feld felelmen..	

The ky wagdalad az erethnekeketh	
el zagatad myd (!) ky gomlaltad	
nem wolth ydedbem (!) gonozol thewe	
merth kak (!) hyredn.. mydenek (!) rethektek	10

azerth ygazfagnak walal byroya
az zep zyzegnek walal koronaya
the tyzthafagnak tyzta othalma
irgalmaffagna. theles kewetheye ||

4 Ne hay walo yo mathyas kyral
fok orzagokath the byral
Nagy dicherethel Akoron walaly
ellenfegednek ellenne allal

5 hatalmaffagodath yelenthed
bechnek hog warofath the meg veued
ekes fereged oth felethed
kyrally zeked benne helheztheted

10 Nemeth orzagoth mykorth kewanyad
zenth koronahoz walazthad
ees nagh fok rezre haffogatad
magyary wraknak tyztwl mynd el oztad

15 Akoron the lel oly igen draga
theged kewanya che praga
meg herwadoz oth zep zeld aga
nem kelemethes neky wiraga

20 Terekechtwl nerel ayandokokath
ne puztythanad orzagokath
ne kerengethned baffayokath
ne fenegedned w chazarokath

Igekezel wala fok orzagokra,
ees nag hathalmas warofogra
az vizen alo welencere
ees benne walo (bwlh) belch olafokra

Magyar orzagnak fenes thykere
 ees rethenetes baynaka
 numuoltaknak kies haylaka
 nagh ekeffegnek ees the walal oka

Nagh ekeffege thyteffegenknek
 nagh batorfaga felelmenknek
 otalmazoya magar nepeknek
 rettenethes lel az lengeleghnek

5

Kyralok kezeth lel the hatalmas
 ees nagh igeeknek dyadalmas
 neped kezeth nagh byzodalmas
 legh wriftennel Imar nugodalmas ||

10

7 Ez ymadfagokra walo malaztnak
keerefe

Kegylmes wram iefus cristus meltoltas engemeth tegedet
dychernem ees az the zenthseges kenodnak dycheeretyt mon-
5 danom ag ennekem hatalmath az the ellenfeegy d ees en ellen-
feegym ellen: Amen:

Kezdetyk Iesufrol walo tyzen ewth yeles
ymadfaag kyt zent Brigida az feezwlethnekelet-
the naponkeeth alazatos ees aythathos ziwel
10 mond wala

Elew

O Iefus tegedet: zerethewknek edeffege. Iefus wygafagh
hogh ky mynden ez wylagy eremeth ees kewanfagoth felywl
mwl: bynefeknek ydweeffege ees zereteye: merth the neked
15 gyenyewfeged ember fyawal woltod: ez wylagnak wege fele
emberi allathnak ydweeffegeerth embere leel Emlekezyel megh ||
8 wram Iefus the zent predicaciodrol ees farradfagos epefegedrel
kyketh the zent foganatodtol fogwa zent testeden erettenk
wallal: yeleninen the dychew kenodnak ydeyen ky wala ysteny
20 elmedben erekke megh zerezwen Emlekezyel wram iefus the
nag keferwseges zomorwlagodrol kyth the zenth zadwal wallal
mykort azthi mondad zomorw az en lellem mynd halalygh:
holoth the zent lelketed emberj ydweefegnek walchagara keez-
nek wallad: ees the zenth testedeth kornak: mykoron az wtolfo
25 wachoran the zent thanythwanydnak labayth megh mosad ees
edeffegest weelek bekeelwen: the dragalatos zent testedeth ees
weeredeth nekyk adad: the dichew kenodnak rokon wolthat
nekyk megh hyrdethed Emelekezyel wram Iefus az nag kefe-
rewseegreel kyth the zywedben wyfelel kerezth fanak gondo-

latyarol: mykoron az || Harom renden walo ymadfagodnak ees 9
 weres werew hwllatafodnak wtanna: tennen tanythwanyodmya
 el aroltatal: the walazttotad fydo neped mya meg fogatal:
 hamis tanok mya wadoltatal: harom byro mya hamyflan ytel-
 tetel: az ten magaadnak walaztótad warofban: Ierufalemben: 5
 fydoknak nagh yeles napyan(ak) nag peenteken: the gyenye-
 rufeges ees yfyw wyragos testedben: artatlan: halalra kegyet-
 lenfegwel yteltetelwala: meg fogwan ees rettenetefth hwezattatol
 wala: tazygaltatol wala: ekledeztetel wala: archol hagyaptatol
 wala: ten ruhadtol megh foztatol wala: ydegen ruhaban eltez- 10
 tetel wala: the dycheu zemeydnek wylagoffaga ky myndent
 laat: edeffegew orchadnak zeepfege: kemen fydoknak katron-
 chayawal fedezwen be keteztetek: || Holoth wram kegyes iefus 10
 archol werettetel wala: nyakon werettetel wala: oftoroztatol
 wala: naddal zent feyed werettetik: ees kylemb kylemb zer- 15
 nywfeges kenok mya zaggattatol wala: mynd my ydwessfegen-
 keerth: Azerth keerlek agyad en nekem kegyes iefus ky ez
 napon the zent fezwleted elwt: feldre efem: efedezwen: the
 dycheufeges felywl neuezeth kenodnak erdemeyerth: en halalom-
 nak elewte: bynemnek keferewfeges megh zanatyat ygaz ygaz 20
 gyonath: telyes eleegh tetelth: ees myndem byneymnek fel-
 yes bochanathyat: amen Idwez leg kegylmes wram Iefus crif-
 tus yrgalmaz en nekem bynefnek amen p̄r n̄r aue maria

m a s o d

O Iefus angyaloknak byzon zabadfaga: ees bewfeges gyenye- 25
 rufege: Emlekezyel ez rettenetes zernysegreel: kyth zenwedel:
 mykoron the ellenfegydy mykent orozlanok bee kernyekezeenek
 Ragadanak: rangathanak: hagyapanak: kermekwl zaggatanak:
 ees egyb(en) nemw halhatatlan kenokwal tegedeth zomoritanak:
 ez the nag kemen ees bozzwfagos kenodeerth: kywel wram 30
 iefus mynd the ellenfegydy || tegedet tekellenek Keerlek ees 11
 onzollak: mynd ez kenodeerth: zabadoh engemeth mynden
 lattatos ees lathattatlan ellenfegymtel: ees (ag) agyad nekem
 the zarnyadnak arnyeka alath ydwessfegemnek oltalmath: Amen
 Idwez leegh dragalatos wram iefus criftus yrgalmaz en nekem 35
 bynefnek amen P̄r n̄r aue maria

h a r m a d

O Iesus ez wylagnak teremteye: ky kerezt fanak zernyw
 ees rettenetes kenyatol megh nem yedeel Emlekezyel wram
 iesus: az the keferewfeges kenodrol ees ferelmedrel: kyt the
 5 zywedtewl wallal: mykoron the dychewfeges kezeydeth elewzer
 nag kemenfegew was zegekwel kerezt fara fezeyteek: annak
 wtanna the zenth labaydath: kyre meltok nem walan̄k illethny:
 ees the kenydra nagyob kenth: ferelmedre ferelmeth: ees the
 zent sebeydre wy sebeket helhetenek: mykoron nag kemenfegel
 12 ees kegythlenfegwel: the zent tagydat: az kerezt fanak || altal-
 lagara ees hozywlagara wgy hwzlalak: hogh the zent tagydnak
 myndennemw yze megh zakadoza: kegyes es edes Iesus cristus:
 ez beli nagh keferewfeges kenodeerth: keerlek tegedeth adyad
 en zywemben: the zenth felelmedeth: ky mya tegedeth zeplew-
 15 telen zolgalhaffalak erekel ereke amen Idwez leg kygelmes
 wram Iesus xp̄s yrgalmaz en nekem bynesnek amen Pater
 nofter Aue maria et̄ra

4

O Iesus menyey orwos: Emlekezyel the nag ferelmes
 20 kenodrol: kyth zenwedel: mykoron kerezt fanak magaffagara
 feldreel fel emelteteel: Mynd the zenth tagydban: megh za-
 kadozwan: sem eg the zenth tagydban helyen alwan:
 wgy hogh the zenth nagh kenodhoz sem eg keen nem hafol-
 lattatyk: merth talpatol fogwa teteedyglen the zenth testeben
 25 eep semy nem wala: yl nag kenodrol wram Iesus nem Emle-
 kezeel: merth nag (ellenfegedert ymadal) yrgalmadath mwtatad:
 13 holoth || ellenfeègederth ymadal mondwan: en zenth atyam
 bochas nekyk merth nem twdyak myth tezneke: Ez the nag
 yrgalmaffagoderth ees ez kenodnak emlekezethyeerth: adyad
 30 nekem kegyes Iesus: hogh ez the keferwfeegednek emlekezethy:
 leegyen nekem: mynden nemw bynemnek bochanatyath: Amen
 Idwez leegh yrgalmas wram Iesus cristus yrgalmaz en nekem
 bynesnek amen Pater nofter Aue maria

V

35 O Iesus erek fenefegnek tykeree: Emlekezyel az nag ke-
 ferwfeegrel kyth latal felfeeges ystensegednek tykereeben: hog
 the nag dychefeges kenod: ees halalod: gonozoknak ees kar-
 hozandoknak nagyob wezedelmere wlna (!): hala adatlanfagok

mya wag bynben kemenfeges lakofafokeerth: Oh the nag meel-
feges yrgalmaffagod wram Iesus: ky my raytonk wezedelmes
bynefeken kenyerwleel: keerlek teged: az nag yeles yrgalmaff-
agodeerth: kyth kerezth fan figwe: || maga wadolo tolwaynak¹⁴
mwttatal: ees the mondwan: neky: Ez nap welem leez parady-⁵
chomban: hog tegyed kegyes Iesus en halalomnak ydeyen:
welem azon yrgalmaffagoth: ky mya the dichewfeeges orcha-
dath lassam nag vygaffagwal: menyey paradychomban erekw
erekee: Amen Idwez leg edeffeges wram iesus cristus yrgalmaz
en nekem bynefnek amen Pr̄ nr̄ aue

10

VI

O Iesus zerelmes kyal: kewanatos barath: Emlekezyel
az keferwfeegrel: kyth zenwedeel: mikoron meztelen az kerezth
fan fyggeel: mynd the barathyd ees efmereyd the ellened tha-
madanak. fenkyth ew kezzwlek wygazzaloth edeffeges Iesus¹⁵
nem lelz wala: hanem chak the zerelmes zyleedeth yz mariat:
ew nag keferwfeeges epesegeben hywfegeft the kerezth fad
allath alwan: kyth thanytwanyodnak ayanlal mondwan: azzon-
ember yme fyw neked: az the tanytwanyodnak kedeeg mondal:
yme anya the neged (!): keerek (!) teged kegyes Iesus az nag²⁰
epeseegederth: ky the zent seeges zylednek zyweh terkeepen
meg folya: hog kenyerwl en raytam: || Keerlek kegyes Iesus¹⁵
hog mynden zomorwffagot nyawalyamban: mynd teft zerenth ees
leelek zerenth walokban: leeg en nekem wygaffagos hyedelmem
Amen Idwez leeg zerelmes wram Iesus cristus yrgalmaz en²⁵
nekem bynefnek amen Pr̄ nofter: aue maria

VII

O Iesus fogyatkozatlan feyezeth: ees ky meerhetlen (!)
kegyelmefeg: ky mynd the zywednek kewanatos (!) zerelmewel:
az kerezth fan fygwen mondad az zoth: zomehozom: azaz: emberi³⁰
allathnak ydwefsegeeth: keerlek teged kegyes Iesus: hog my
zyvenknek kewanfagath: tekeelyed mynden yo miwelkedethre:
tefty kewanfagonknak: geryedeseenek zomefagath: ees ez wylag-
nak zerelmeth: the zent malasztodnak hywfegewel: megh olchad
Amen: Idwez leeg gyenerwfeeges wram Iesus cristus yrgalmaz³⁵
en nekem bynefnek amen Pater nofter Aue maria

8

O Iesus ky wag zyweknek edeffege: ees elmeknek nag
 16 gyenyeruslege: Az echethnek ees meeregnek ew nagh || keferw-
 leges kenyaerth: kyt my ertenk halalomnak ydeyen zenwedeel
 5 el nyelwen: keerlek teged kegyes Iesus az beli nagh ken-
 deerth: hog en halalomnak ydeyen: agyad nekem the dycew-
 leges testednek ees werednek meltan walo hozyam vetelet:
 hog ky legyen en lelkennek wygaffagara: ees ydweffegemnek
 wallatyara Amen Idwez leeg artatlan wram Iesus Cristus yrgal-
 10 maz en nekem bynesnek Amen Pater noster aue maria

9

O Iesus menyey kyal: ky wag elmeenek wygafaga ees
 yozaga: Emlekezyel az nag keferwes zomorwlagrol: kyt zen-
 wedel the zenth halalomnak ydeyen: mykoron Sydo nepek teged
 15 kerez fán fyggetted: bozzwlagos karomlo bezedekwel yllethnek
 wala: the wram Iesus nag keferewsegew kenyw (h) hwllataffal
 kayaltaz wala: hog the zent attyad teged el hagt wolna:
 mondwan az zoth en yftenem en yftenem: myre hagt al el enge-
 17 meth: merth yol lebeth wram || Iesus the zent athyad kywel
 20 eg yftensegbe wag: teged soha el nem hagt wolna (!): de
 maga ez nag kenodnak latatyaerth: ez wylagy neepnek wg
 esmertetyk wala: keerlek teged kegyes Iesus: ez beli nag zomo-
 rufagos kenoderth: hog en halalomnak ydeyen: engem el ne
 hag en wram istenem Amen Idwez leeg bekessegew wram
 25 Iesus cristus yrgalmaz en nekem bynesnek amen Pater noster
 Aue maria

10

O Iesus kezdeh ees wegezeth: mynden nemw wruoffagnak
 ees yozagnak keenche: Emlekezyel wram iesus: mykenh the
 30 zent emberfeegedeth: talpadtol fogwa teteyglen: nag kemen-
 segw kenra bochatad: Zenetlen keerlek tegedeth kegyes Iesus:
 az fok sagw sebeydnek zeleffegerth: the nag zeeles paranch-
 latidaath ewrizheffem: telyes zywel mynden eremel: ydweffegem-
 nek wallatyara amen Idwez leeg beelche segew wram Iesus
 35 cristus yrgalmaz en nekem bynesnek amen Pater noster aue
 Maria ||

11

O Iesus ky wag yrgalmaßagnak nyereye: keerelek teged: 18
 az nag the dychewfegeß febeydnek meelfeegeyerth: kyknek
 meefeege (!) ol nag wala: hog zenth zywedeth: chontodath:
 weeledeth: mynd meg oltotta wala: en nag byneymnek meel- 5
 fegebewl: zabadoh kegyes Iesus: ees the dychew febeydnek
 meelfeegebe: el reych: myg the zent orchadnak haragoffaga el
 mwlyk: hog en wygaffagos eremmel: the zent orchadat lathaf-
 sam Amen: Idwez leeg hatalmas wram Iesus cristus yrgalmaz
 en nekem byneßnek Amen Pater nofter Ave Maria etŕa 10

12

O Iesus Idweßfegeß egyeffeegnek yegye: zerelmnek kethele:
 Emlekezyel wram Iesus az the zent zamtalan nag kenodrol:
 ky ol ygen fok wala: hog tetedtel fogwa talpadyg: the dychew
 teßtedben kegytlen: fydok mya zaggattatal wala: the dragala- 15
 tos zenth weeredbe keweredwen: ez the || dychewfegeß zam- 19
 talan kenodert: kyth mynd the zepleetelen teßtedbe my eretenk
 zenwedel: ees ez nag mondhatatlan zerelmert: kegyes Iesus
 myth kelleß wolna towabba my ertenk tenned ees nem tettedh
 wolna: Byzon myndebe the nagy bewfegeß zerelmedet nekwnk 20
 mutatad: Azerth keerelek kegyes Iesus: hog mynd the dychew-
 fegeß kenydat: the zeep ees dragalatos weerednek: teentayawal
 en zywembe megh yryad: hog the zent kenydath: ees zerel-
 medeth: en zywemben: my keeppen kenywben olwaßam: ees
 zenetlen halalomnak ydeygh: mynd erekke halat adhaffak: 25
 mynd erekkwl erekke Amen Idwez leeg feeneffeeges wram
 Iesus cristus yrgalmaz En nekem byneßnek amen Pater nofter
 aue Maria

13

O Iesus erees orozlan: halhatatlan ees gyezhettetlen kyral: 30
 Emelekezyel wram Iesus: az nag keßerwfeßgel: kyt the halalod-
 nak ydeyen wallal: mykoron || the Zent kenydnak fok lagw 20
 nag keßerwfege: teged megh tekelle: holoth mynd teßtednek:
 mynd lelkednek: ereye the nagh kenos korfagodeerth: meg
 fogyatkozoth wala: azeit the kegyes feyedet: halalos keßerw- 35
 feßgben: el fyggezteed: az zot mondwan: meg tekellek: az az:
 emberi allatnak ydweßfege: ez beli keßerw ferelmedeerth: keer-

lek teged zerelmes Iesus: hog en halalomnak ydeyen: ees ve-
 gezetyn: mykoron en lekem (!) ees elmem: halalnak gyarlo
 fagos zomorwlagaba leyend: Irgalmaffagodath welem tegyed:
 hog ellenfeegnek zernywfeges retteneseeth ne lassam: remen-
 5 segem the benned weffem: hog erekke the weled: ees the
 zenthydwel lakhaffam: Amen Idwez leeg nemes wram Iesus
 cristus yrgalmaz en nekem bynesnek amen Pater nofter Aue maria

14

O Iesus felfeges atyanak abraza: ees ew my woltanak
 10 feeneffeege: Emlekezyel az ayanlafrol: merth the zent lekedet
 atyadnak ayanlad: mondwan: Atyam en lekemeth the mar-
 21 kodban ayanlom: ees zakazodoth (!) || The zent testet: nylwan
 walo the nagh meel febydnok keferwfeegewel: my walchagon-
 keerth the irgalmaffagod: nag kayaltassal the zenth lelked ky
 15 bochatad: ky kayaltas wram Iesus: the zent Istenfegy hatal-
 madnak wala yegye: ez the dychew ees dragalatos halalodeerth:
 keerlek zentheknek kegyes kyralya: batoroh engemeth ees
 erewsfeych angyaloknak myatta: hog en ellenfeegymnek: erdeg-
 nek: ez wylagnak: ees testnek: ellene alhaffak: ez wylagy
 20 bynnnek meg halyak: the neked (ellened) eelyek: en halalomnak
 ydeyen en lelkemet: ez zamkyveteth ees zarandok helreel:
 fogyad the zent lakodalmadnak byzonfagos erewmere: holoth
 mwnkalathnak terhe vegezyk: ees the dychewfegednek zeep-
 feege: faradatlan kewanfaagba tekelletyk: amen Idwez leeg
 25 Iozagos wram Iesus cristus yrgalmaz en nekem bynesnek amen
 Pater Noster Aue maria

15

O Iesus byzon ees gymelches zelew gykere: emlekezyel
 22 the zent werednek hullaffarol: kyth nag bewfegest my || erettenk
 30 ettel: mykoron kerezst fanak saytoyaban: teen magad ydweffee-
 gewnknek borat: the dragalatos zenth weredeth: ky facyarad:
 ees az fydo wytezeknek ew chuchaya: the zenth oldaladon nag
 meelfeges febeth nyta: honnat ez wylagnak geryedetes bynne-
 nek hyedelmere: nag bewfegwel: mynd the zenth zywed: ees
 35 derakadbeely dychew wered: wyzzel elegy: my ydweffegenknek
 zerelmenek yegyere: nekwnk adad: wg hog the zent weredbe
 eg cheppenet sem marada: the derakadba: kyt my ydweffegwnk-
 eerth nekwnk ky nem ettetteel wolna: az ydeben wram Iesus:

the dychewfegw gyenge testet meg herwada ees the derakad-
nak zeep weere mynden eerben el apada: the zenth chontodbely
welew megh ezteweredek: mynd the zenth emberfeeged: ma-
gas kerez fan fygwen: zomorofagos gyazban eeltezeek: holoth
kegyes Iesus: olyannak yeleneel: mynth mirra fanak ew nya-
5 laba: ez the nag kegefleges kenodeerth: ees dragalatos wered-
nek || hvullaserth: keerlek edeffeges Iesus febeseychedmeg en 23
ziuemeth: the zenth zerelmednek keuanathyaual: hog the zent
kenodon ees hallallodon walo siralmam: eyel ees nappal legen
nekem eelew kenyer: fordoh engem myndenestwl the hozyad: 10
hog en ziuem thee neked legyen kellemethes lakodalm: nayaf-
sagom legen Iozagnak tekellethe eletemnek: hog erekwl erekke
dycheretbe lassalak: ees mynd ez the fok yo teeteledreel myn-
denkoron fyralmas halath adhaffak: the hozyad fohazkoduan:
enne nag zerelemnek yegeed (!) erekke ziuembe tarhaffam (!): 15
hog en hallallomnak vegezesse ydeyen: the kegyes yrgalmaffa-
godual: engem segely edes Iesus: holot emberi segedfeg meg
fogadkozyk: ky zent athyaual: ees keges zent lelekuel: eelz
ees orzaglaz: erekkul erekke amen Iduetzleg meltosfagos vram
Iesus cristus Irgalmaz enekem bynesnek amen pater nofter 20
aue maria ||

VRam Iesus cristus: eelew yftennek zent fya: the rette- 24
nethes kenydnak: dychee sebeydnak: ees dragalatos hallallod-
nak: ew thyztelende dycheffegere: ayanlom kegyes yesus: ez
tyzenevt pater nofter: ees azanne aue mariat: ez felyvl mon- 25
doth ymadfagokual: kykerth keerlek myndenhato athya yften-
nek zent fya: hog engemeth the meltatlan ees bynes zolgalo
leanyodat: n. meltol meg odoznod: ees sabadhohtanod en byneym-
nek ketellebel: kykel en germekfegemtl fogua: ez orayg vet-
tezttem volna: the zent parancholadtyd ellen: ez nappy nappo 30
tarch ees ereffych engem wram ihūs: thee zent zolgalathotba:
hog teged felelmes zerelmel: zolgalyalak: ees tekelleteffegbe
maradyak: weg nappomat yoba wegezied: ees ez gyarloffagos
nyaualyas wylagbol: ha ky mulom lellemeth erek dycheffeges
wygafagra wyged: holot zenetlen the veled wygadyad (!): ky 35
atyaual ees keges zent lelekuel eelz ees orzaglaz egy dycheff-
egbe errekkul erreкке amen ||

25 Myndenhatho erek eelew yften: kerlek thegedet alaza-
 thoffon: hog engemet meltatlan zolgalo leanyodath: ne hag
 el weznem: az en byneymert: merth yol lehet wetkezthem:
 demaga tegedet megh nem tagadtalak: merth tee tereemtel
 5 ees meg waltal: azert kegyes wram Iesus cristus engedyed eele-
 temnek ees yo myuelkedettemnek ydeyet: hog en haliállom
 nappanak eleethe: elmemet nalam engeduen: tyzta gyonaffal:
 ygaz penitencia tartaffal: the neked eelew yftenek kellemetes
 leheffek: ky elz ees orzaglaz atya iftennel engenlew (!) zent
 10 lelekuel erekkul erekke amen

Idwezleeg dichefeges zwz chyllag: nappnal fenesb: iften-
 nek kegelmes annya: zin meznel edesb: Rosanal pyrosb: lyliom-
 nal feyerb: Menden yozag teged ekefit: Menden (f) zenth tege-
 deth thyfthel: Menorzagban felfegesb amen: ||

26 O dychefegnek azzonya: o vygafagnak kyralyne azzonya:
 o kegelmesegnek ees yrgalmaffanak (!) kwtfeye: o menyorfag-
 nak fenefege Paradichomnak edeffege: o yftenffegnek yigaf-
 faga: Angelloknak dychefege: zenteknek ereme: zyzeknek
 gyenge: (tege) teneked dycheffeges azzonyom zyz maria: ayan-
 20 lom ez may napon: ees mynden ideben: en lellemeth ees en
 thestemeth: ees menden eletemeth: the aldoth cristofnak anya
 maria: erekke meg marach az the aldoth fyaddal: My wronkkal
 cristus ihūffal ky aldoth erekkol erekke amen

Feneffehed vram ihūs xpūs az the zenth orchadath: az
 25 the zolgaydon: hogh legenek melthok latni: az the zenth thefte-
 deth: mi lelkennek (!) yduessfegere ees binenknak bochanath-
 yara: hogh walhafuk az the zenth orzagodath: mind erekkul
 erekke ||

Iduezleg ez vilagnak wigaffaga: Iduezleg atyana (!) zenth 27
ygeye: Iduezleg byzon aldomas: Iduezleg elee theft: Iduezleg
elee iften(ek)segh: Iduezleg byzon ember ihūs xpūs amēn

Zerelmes azzonyom Maria: Tengernek chyllaga: villaghof-
fihad megh az en ziuemeth: ees aggad megh esmernein az 5
kegelmes baranth: the zenth fyadath: my vronckath ihūs xpūs
amēn

Irgalmassagnak annya maria: menyorscagh beli zenthek-
nek ekeffege: Angelloknak azzonya: zyzeknek vyraga: marti-
romoknak gezedelme: Confessoroknak Tikeree: purgathoriumbeli 10
hallothaknak hyedelme: feldenualo bynes adamfianak nagh
remenffege kerenk nemes azzonyom ma ees Idenenk (!) mynden
koran: thamag the zenth fyadnak eleyben: ees neryed nekenk
zenth leleknek malazyath (!): ky villagoffyha megh my elmen-
keth: hogh || Thanulhaffwk erthheffwk Tarthhaffwk Lelkenknek 28
jdueffegere waloth amen

Sequitur de sancto auguftino

O megh fezevth (!) ihūs cristus ate kenod legen nekem
meznel edefb es teynel (e) izefb balsamonal nemefb es arannal
dragalatofb nind (!) ez feuldi kazdagfagnak es tizftegnek (?) 20
zerelmefb. kerelek teged io ihūs iryad en ziuemnek tablayara
ate zenth sebeydeth ate dragalatos zenth veredel. hogh en te-
gedeth monthatlan zerelmes vramnak charchalak (!) zyuenben (!)
melyemben es en ketkezemben es hogh ate zenth kenodath
miuelketettel (!) be tellefeyteffem merth valahol te vagy oth 25
az eleth bekefege es az halath (!) heruendetes ky vtan enge-
ged az hewrek eletet amen

En vram mendehatto (!) isten: en vettem en kezettem es
atte ittellethednek kezette en vram ihūs cristusnak ev hallalat:
Iol lehet en erdemettem az erek halalt az en byneymnek myatta 30
de maga vettem kezben: azon vr ihuscristusnak kenyanak
erdemet mely erdemeknek enekem nyavalyas bynesnek kellene
lenye es nychen (!) oh en vram isten vettem en vram ihūs-
cristusnak azon zenth kenyat es hallalat en kezettem ||

41 Vr ihūs criftus the bynekrel bankodoknak bochanathoth
fogadthal: the nyagob eremeth Mondotthal menyorzagba lenni:
eg bines embernek byne banaffarol: hognem chylene zaaz igaz-
nak: kegyes ihūs criftus: the zenth ezechias prophetadnak za-
5 yaaltal mondad hog valamel yden az bynes ember meg fordu-
land hog ew byneth meg bochathod: es touab ew bynerel meg
nem emlekezel: Irgalmas ihūs the meg azon prophetha zayaaltal
mondad hog nem akarod az bynesnek halakat hanem hog yncab
meg fordolyon es elyen: Azert kegyelmes ihūs ez the fogadafidat
10 tartham es ez fogadafydnak erwlek: edes ihūs telyefyhedmeg ||

44 Zenthffeges attyanak es fynak (!) es zethleleknekh (!)
zenth harumflagnak neuebe en palbiro iftenek irgalmaffagabol:
vallaft thezekh the elletheth zenthffeges angellom: nekem zer-
zedthetheth en anyamnak mehethel fogua: es mind thy kyr-
15 nyul alloknak ellethe: hog en ez byzon es igaz hittbe: melyeth
romay es kerezyen (!) anyazentheghaz val es hirdeth: kybees
mind az dicheffeges zenttek elthenek es megholtanak: hog ebbe
enes keuanok es akarok meghalnya: thouabba chach eg zem-
pillanthaffighis elnye nem akarokh: hanem chach aneba minibe
20 az vr iftennek kellemetes: kynek ev akarathyahoz: mynden
akarathomath akarom engezhelnye

Tuabba vallaft thezek: hog az the fcentffeges angeli eri-
zedthethbe: es az vr iftenek mallazyaba (!) elmulyak: kybe
meghalnya akarokh minden kethffegnekul: es hitthnek theuel-
45 gellnekul: vg hog az en bineymnek sem nagffaga sem zam-
thallanffaga engemeth pokolnak ev mellffeges vermebe elnem-
eritheffenek (!) holoth tudom byzonyal es iol hyzem hog az en
aldoth iduezitthemnek eg cheppeneth vere mel az magaffagos
zenth kerezth fanak ev oltaran ky onthathek mind ez zelles vy-

lagnak byneynek bochanathyara ellegnek lenye ha ev zenth
istenffegenek volthuolna (lennye) akarathya

Toabba vallast thezek: hog (az ithelletbe holoth) a zam-
uettelnél kynjellen kel allanom holoth az en elmemnek kyfde-
th uoltaerth: auagh az vr yftenek retthenetes ithellethyerth auag⁵
pokolbeli erdeknek kefferthetibel vag occoffagomnak betthe-
kffegebel ketthsegek forghanak elmembe hog az felffe-
ges vr isten el-thauozthafyon (vallaminemi) miden (!) kettffebe (!) effetel es
(az theuelgest mastan meg hyuom mig elmem nallam vagyon
hog) akoron ualo kethffebe (!) effeth femi keppen nem akarom¹⁰
holoth enekem || az akoron terthenyek elmenek nalam nem volta-
46 erth de mindenestelfogua uthem en magamath istennek irgal-
massagos kegyelmefsegebe

Thuaba vallaffath theffec hogh az isteny irgalmassagh se-
megh bynesnek theredelmefnek es meggyonthnak az ev irgal-¹⁵
massagat az ettheth keuanonak myden (!) byneynek bochan-
athyara megnem thagagya: es hystem (!) ennekem azon irgalmas-
sagoth engeydnie: az ev keferues halalanak erdemebel: es az ev
zenthffeges zileynek erdemebel: es kerelmefsebel: es mind az
zent angelloknak es vallazthot zenthenek (!) kenergeffebel²⁰

Tvabba kenerygek allazathof kerelmefel hog az aldoth
istennek irgalmassaga zamlaylion engemeth az ev vallazthoth
zenth kezibe: kiketh kezdehelfogua zerzed az vtholfo itellethen
mind thesthekbe lelkekbe meg bodoghythanya ha mindadiglan
purgathoriumba || ennekem getrednem kellene az en bineimerth⁴⁷
chak ky ne rekeztheffem az ev kegelmeffeketel

Ennekfellethe zenthffeges angellum testamentum zerenth
theneked ayanlom az en vtholfo akarathomath es keuanfago-
math anakfelethe (yli)-aldoth iduezithemnek thestamenthomibol
irgalmassag zerenth harmagba (z) rezeffylthefty (!) ellezer az ev³⁰
zamthallan firalmas thekynthyfe kezyl chak egygbe es faydal-
mas fabazkodafiba kyketh az zenth kerezt fan fyguen zenuede
három orayglan az en faydalmamnak firafomnak ohaythafomnak
meg engezhelleffeyerth kykbe masthan getredem es hog az
cristus ihū zenthffeges zyleye mallaznak (!) annya en vellem³⁵
meg ozthya az ev zyzey ziuenek chak egedlenegh kyffebik ke-
feryseged es || faydalmas ohaythafiba es fyralmas thekenthe-
48 fibe erdemesse engemeth thegen es az keserysegnek zamthalan-

fagba melyeketh aluan az zenth kerezth (ker) fanak allatha
 zenuede es (?) nag fyraffal (nezuend) embery thermezethnek
 valthfagara nezuen holoth kenereguen en erethemes zamlaylyon
 engemeth az bynesekh kezibe kyk chak halaloknak ideyn nerthek
 5 byneknec bochanathyath es lelkeknec yduessgegek (!) az ev
 zenth kerelmessenek myatha

Massecher segelyen az the angeli kegeffeged en fenthfeges
 angellom mikoron az en naualays ziuem meg metthethyk es az
 en zegen lelkem az en ziuemthel el thauozthathyk hog akkoron
 10 thalalyam meg engezteluen az byroth az ev ifteny zerelmenek
 49 thekenthese(r)erth melbe az ev || zerelmes ziuem (m) az zenth
 kerezth fan meg nylathkozekh ez vylagnak yduessgegerth ez az
 ev edes lelke edeffeges testetel el thauozthathekh

Vlthoban iftenek zenthffeges angalla ayanlom theneketh az
 15 en vtholfo oramath es lelkemnek ky mullafath byrnya es othal-
 maznya jduessfegnek ellenfegythel es hog ez felylmeg mondoth
 vallaffokon byzonffag legh holoth es minizer zykefgleeyend
 iduessfegemnek uezedelmenek ideyen legh hyw byzonffag es
 othalmazo es annak fellethe nery nekem mallazthoth es byney-
 20 nek (!) bochanathyath es reselytes azonyom marianak foltharanak
 erdemjbe es az en (e)lelkemeth vyged az erek bodokfagra ho-
 loth cristus ihūfal vigadozyon erekwl ereke amen ||

50 Ereke myndehatho iften ky ez vylagnak valchagareth (!)
 zylethnye es kernylmetthethethnye akara! fydokthol meg ka-
 25 romlaththathnya az arulthatho Iudafthol chokolafnak myatha el
 arulthathnya kethellekel kethethethnye es mykeppen az arthath-
 lan baran az aldozathra vitthethethnye es annasnak chayphasnak
 pylatufniakes herodesnek zerthellenffegel elleygben hordozthathath-
 nya es hamys thanukthul vadolthaththanya ofthorokal es buzube-
 30 zedekel nyomorgadthathnya nallakal achul (!) pegdefthethnye
 thys (!) koronakkal koronafthathnya nakon es naddal verethethnye
 zenth archadath bee kethethethnye thennen ruhathul meg foz-
 thathnya valzegekkel zenth kereth (!) fara zegesthethnye kereth
 fadal egethembe fel emelthethnye tholuayok kezibe helhezthethnye
 35 meregel es echethel itthathathnya chuchaua! meg sebbethethethnye
 51 Teged vram ihūs crystufz ez kynyderth || kerlek kyketh en mel-
 thathlan es naualas bynes emlegethek es az the zenth kerezth
 fadnak erdemeyerth zabadq engemeth pokolnak kenyatol es

meltholtas engemeth odda vinye haa vyd theuelled egethembe
megh fezylyth tholuath ky athyaual es keges zenth lelekel elz
es orzaglaz erekwl ereke amen ||

Irgalmas iften ky minden emberi thermescethet halálnak 52
keferuesegeuel megh rethenthez kerenk halgasmeg mynkent (!) 5
kyk ellenk es atthe zenth neuedeth aythathoffagal hy yok es
agyad hog legen the hozyad az my ygekezezenk (!) kynek
myattha adathek nekenk thelyes meg valchagonk es ez nyaua-
lays rothadando thestnek meghalafa vtan adafeyk nekenk byzon
felthamadafnak bodogfaga xpūs ihuſnak myatha amen || 10

Het Vallas

53

Elsew ez ho (!) ygen erylem es ygen akarom hog ez vy-
lagban voltomban kereztyenfegben es kereztyenseben (!) eltem
es kereztyenhitteth tartomtam (!): azonkeppen vallom es alla-
zattoſſon hyzem mynth anya zenth-eghaz hyzy 15

Towaba vallast tezek hogy en ygen yrylem es ygen aka-
rom ez vylagbol ky multomat ez kereztyeffegnek ev hytlyben

Towabba vallast tezek hogy en ygen banom es ygen
zanom en vram ystennek ellene vettetemet

Toabba valast tezek hog en akarattom az hog ha ez kōr- 20
ffagbol meg vygazonn toabba binth nem tezek: magamath
mindel (!) byntel meg ottalmazom ||

Towabba vallast tezek hog en az hyzem hog az en vram 54
iften nekem irgalmas lezen es mynden byneymeth megh bo-
chatya: de nem az en erdememerth ha nem az ev dragallattos 25
zenth vere hyllassanak erdemeyerth

Toabba vast (!) tezek hog ha ennek vttana vallami go-
nozth gondollandok awag mondandok Iftennek ellene: nem aka-
ratomal lezen: hanem ellenffegim tetetyk vellem awag korſſa-
gom myat mondom 30

Towabba vallast tezek hog az en vram iften nekem Irgal-
mas lezen es en ayanllom lelkemeth testemel egyettemben
attyanak fynak ees zent leleknek neweben

es az te zent markodban ayanllom vram iften en lelkemeth
merth meg valtottal engemeth byzonſſagnak iftenne || 35

En zerethw lwlky athyam ez napon ywthem athyafagodnak
 eleyben gyermekfegemthwl fogvan ez orayghlan valamyth vet-
 kezthem volna thvdvan avagy thvdathlan erthven avagy ertheth-
 5 len akarathomal avagy thertheneth zereneth mezen avagy falv-
 ban, avagy zenth helen myndh ez orzagghan, myndenhatho vr
 yftennel thvdvan vagon, thefthem zereneth avagy lelkem zereneth
 gondolathomban avagy zolafomba, avagy egyebh nemw myelke-
 dethembe Mykepen thvdvan vagon myndenhatho vr yftennel en
 10 bynes volthom, yftennek ees the athyafagodnak megh vadolom,
 az melyeek ezembe yvthnak bennek, ees myndenbwl bynessfe
 hagyom magamath

de septem peccatis Mortalibus

Incipit sic,

15 Elwzwr vethkezthem heeth halalos bynekben ees azoknak
 agazathyban thefthem zereneth avagy lelkem zereneth avagy vala-
 my kepen

superbia

Kevellfegben magamath eythethem en magamath egyebek-
 20 nel yobnak alythotham zegenyeketh megh vtaltham

avaricia

Mafzer vethkezthem fefvenfegben yolleheth Nem marhamba
 de (valamy) maga valamy yozagoth thvdthomba egyebeketh
 reaya nem thanythotham ||

luxuria

Tovaba vethkezthem paraznafagomba yol lehet testem ze-
 62 renth Nem demaga gondolathomba gyachorta megh fertzethe-
 them az en lwlkemeth

de ira committitur

thovabba ees vethkezthem haragoffagomba feleymel bara-
 thymal melthan avagy melthathlan sokaygh haragoth tharthotam
 10 kyvel yftennek nem melthan zolgaltham

Gula

Tovabba vethkezthem thorkoffagomba bwyth zegesembe,
ees thermezethnek felethe valo etthembe,

Inüidia

Tovabba vethkezthem yregfegembe, tharfaymnak barathym-
nak vramnak yo hyreth neveth thyztheffegeth yozagath thanv-
fagat yreghlettem

Accidia

thovabba ees vethkezthem yora valo reffegembe (!) Myfere
ees prædicaciorra ees egeb Nemw yfteny zolgalathokra reftth 10
voltham ees valamikoron mentem ys yo ahythathoffagal nem
zolgaltham

ezeknek feyeyben avagy agazathyban valamikepen veth-
kezthem volna thvdvan avagy thvdathlan Iftennek ees the athya-
fagodnak bynessé hagyom magamath 15

Sequuntur decem precepta domini

primo vnum crede deum

Tovaba Iftennek ellene vethkezthem en, ez thyz paranch-
yolathokba ees megh zekthembe theftth zereneth avagy lelek ze-
reneth, Iftenth thelyes zyvel lelekel lelekel ees akarathal Nem 20
hythem, es Nem thyzthelthem

Non asummés nōmen dei inuanum

Mafzer vethkezthem az vr yftennek ellene hogy Iftennek
Neveth hythfagomba gyakortha emlegettem ||

Sabbata sanctifices

63

Harmathzer vethkezthem yftennek ellene, hogy Innepeth
nem illethem hanem kylemb kylembh gonoz myelkedetheketh
zerzethem

Honora patrem et matrem

Negyethzer vethkezthem yftennek ellene hogy athyamath 30
anyamath ees ereghbeymeth nem thyzthelthem

Non furtum facias

Wthwthzer vethkezthem orzafokba avagy vrzoth marhaba
rezes volthomba avagy az vrzoth marhanak zalafth tharthatomba

non occides

35

hathodhzer vetkezthem gylkoffagomba yolleheth theremel
nem demaga Nyelvemél yamboroknak hyreketh Neveketh megh
zeplestithem

Non mechaberis

Hethedhzer vethkezthem paraznafagomba, iolleheth thestem
zerenth nem de maga gondolathomba gyakortha megh ferthez-
thethem az en lwlkemeth

5 Non concupiscees uxorem proximitui

Nyolcyathzor vethkezthem yftennek ellene hogy athyam
fianak felesége avagy gykortha (!) gonozvl bunre kyvantham,

Non fallum testimonium dices

Kylenchethzer vethkezthem hogy ha hamyffagoth thvdvan
10 avagy thvdathlan thetthem volna, ebbe vethkezthem yftennek
ellene

Non defideras Res alienas

Tyzethzer vethkezthem, hogy egebh embernek Marhayath
gonozvl kevantham,

15 ezeknek feyeyben avagy, vt supra ||

64 oracio pulera

En yo lelky athyam en byneym ygen fokak volnanak ky-
keth elmeknek (!) revydhfegenek myatha myndh megh nem
mondhatho(k)m, de mykepen thvdvan vagyon yftennel, en by-
20 nesse vallom magamath azerth varom athyafagodnak oldozath-
yath, ees yftennek yrgalmaffagath kybel en nekem meltho legen
hadnodh ydveffeges penythenciath ||

O diche zenth Lelek	69
kinel iob ayandokoth foholt nem lelek:	
neked akarok zolgalnom	
es jelennen neketh zolnom:	
halgaffadmeg en bezedem	5
bochaffadmeg en vettetem:	
kerlek agyad ammith kerek	
addeg innen elnemmegek:	
hog en neked zolgalhaffag	
ez vylagnak en meghalyak:	10
eznap neked haladth adok	
dicheretheth neked mondok:	
merth engemeth Lathogathal	
en lelkembe vigazthalal	
o agya (!) iftennek nemes ayandoka	15
kerlek Lakozyal en velem foka	
o zep ihūsna ^k kenethy	
kerlek nehag engem egedyl lenny	
o en lelkemnek edes gazdaya	
mikorth the enuelem vag	20
nychen (!) lelkemnek femmi naualaya	
o en lelkemnek keges vendege	
the edes volthodnak nichen foha vege	
kerlek envelem lakozyal	
foka telem ne thauozyal	25
merth ez nap en lelkem meg vidula	
es the myat megh wiulla:	68]
mar femy gondum nekem volna	
chak elegh hallath neketh athathnek	
es neked jo gazda lehethnek	30

hog en kenueth hullathathnek
the ayandokodrol ellegeth thehethnek
kyre en ellegh nem vagyok
merth neked meltatlan gazda vagyok
5 de kerlek theged kegyes zenth lelekh
hog ne vtaly engemeth the kyffebyk zolgallodat
de segely engemeth hog theheffem
mindeben (!) the fenth akarathodath
the vag en lelkennek edes vendege
10 es (ge) kegelmes gazdaya
the vag en lelkennek vigazthalloya
es mindenkoron othalmazy engemeth ez vylagba
az vtan elheffek menorffagba
hog oth thegedeth dycheryellek
15 es the zenth zynedre nezuen mynd ereke ellyek

Amen

THEWREWK CODEX.

IESus Maria amen

Kezdetyk Iesufrol walo tyzenewth yeles
ymaczaagh. Amen

WRam kegyelmes Iesus Cristus meeltoltas engemeth teghed
dyczernem. es az te zenthfegews kenodnak dycheretheth mon-⁵
danom. Agy ennekem hatalmath az te ellenfegyed Es en ellen-
fegym ellen Amen

Elfew ymaczaagh ||

OH wram Iesus xpūs teghedeth zeretewknek edeffeghe, 2
iesus wylagoffag hogy ky mynden ez wylagy eremeth, Es 10
kewanfagoth felewl mwl, bynesseknek ydweffeghe, Es zeretöye.
merth theneked gyenyerwfeghed ember fyawal woltod. ez wy-
lagnak weghe fele emberre lewl Emlekezyel meggy wram iesus
te zenth predycacyodrol, kyketh the zent foganatodtwl fogwan
zenth testdben erettewnk wallal: yelennen the dyczew kenod-¹⁵
nak ydeyen ky wala ysteny || Elmedben Ereкке Meggy zerez-3
wen Emlekezyel wram iesus the nagy keferwfegews zomorwfa-
gydrol: kyth te zent zaadwal wallal: mykorth azt mondath:
zomorw az en lelkem mynd halalygh: holoth the zenth lelke-
deth embery ydweffeghnek walthfagara keeznek wallad Es te 20
zenth testdeth koornak mykoron az wtolfo waczaran the zenth
tanythwanydnak labayth meggy mofaad: Es edeffeghefth welek
bekelwen the dragalatos zenth testdeth es weredeth nekyk
adaad te dyczew || kenodnak Rokon woltath Nelyk meggy hyr-4
dethed Emlekezyel wram Iesus az nagy keferwfegrewl kyt te 25
zywedben wyfelel kereztfanak gondolatyarol. mykoron az harom
rendden walo ymaczagodnak Es weres werw hwllafodnak wtanna
tennen tanytwanyod mya el arwltataal: te walaztottad fydo
neped mya meggy fogatal: hamys tanok mya wadoltatal: harom
byro mya hamysfan ytelteteel: Az teen magadnak walaztottad 30

warafodban Ierofalemben fydoknak naġ yeles napyan nagy
 5 pentheken the gyenghe gyenyerwfeghews Es || yffyw wyragos
 teftebben Artatlan halalra kegyetlenfegwel yteltetel megý fog-
 wan Es rettenetefeghefth hwzattatol wala ekleztetel wala Orezwl
 5 hazyappaltatol wala. tennen rwhadbol megý foztatol wala: Ide-
 ghen rwhaba elteztel wala, te dyczew zemeydnek wylagoffaga
 ky myndenth laath Edelfegew orczadnak zepfeghe kemeny
 fydoknak katronczayawal fedezwen be keteztetek holoth kegyes
 wram iefus orczwl weretteteel: ofthoroztatal Naddal zenth feyed
 6 werettetyk wala Es kylomb kylemb zernyw||fegews kenok mya
 zagattatol wala: mynd my ydwelfegwnkeerth: Azerth kerlek
 agyad ennekem kegyes iefus, ky ez napon te zenth fezwleted
 elewth feldre efthem: effedezwen the dyczewfegews fellwl newe-
 zeth kenynak erdemeerth En halalomnak elewtte byneymnek
 15 keferwfegews megý zanathyath: Igaz gyonafth: tellyes elegy
 tetelth Es mynden bynemnek tellyes hoczanatyath Amen Idwez-
 legy kegyelmes wram iefus Cristus yrgalmaz ennekem bynefnek
 amen, pater nr̄. aue ||

7 Ma f o d y m a c z a a g h

20 Oh Wram Iefus xp̄s angyaloknak byzon zabadfaga Es
 bewfegews gyenyerwfeghe Emlekezzyel ez rettenethes zernyw-
 fegrewl. kyt zemwedeel: mykoron te ellenfegyð mykeenth
 orozlanok bekernyekezeneke: Ra(n)ga(th)danak, Raugatanak:
 hazyappalanak kermekwel zaggatanak Es egyebnemw halha-
 25 tallan kenokwal teghedeth zomoreytanak Ez nagy kemeen es
 bozzwfagos te kenodeerth: kywel wram iefus mynd te ellenfe||
 8 gyð theghedeth tekellenek kerlek Es onzonlak (!) mynd ez
 kenodeerth zabadoh enghemeth mynden latatos Es lathatlan
 ellenfegymthewl: agy es nekem te zarnyadnak arnyeka alath
 30 ydwelfeghemnek otalmat amen Idwezlegy dragalatos wram
 iefus xp̄s yrgalmaz ennekem bynefnek amen: pater nr̄ aue

h a r m a d y m a c z a a g h

Oh Wram iefus Cristus Ez wylagnak teremtoye ky kerez-
 fanak zernyw Es rettenetes kenyatwl megý nem yedel(yen)
 9 Emlekezzyel wram iefus az te keferwfegews kenodrol || Es
 ferelmedrel: kyketh te zywedtewl wallal: mykoron te dyczõ-
 fegews kezeydeth elewzer nagy kemeenfegew was zegegwel

kereztfara fezeytek, Annak wtanna te zent labaydath. kyre mel-
tok nem walanak yllethny: Es te kenydra nagyob keenth:
ferelmedre ferelmeth Es te zent sebeydre wy sebeketh helhe-
thenek Mykoron nagy kemensegwel es kegyetlensegwel te zent
tagaydath az kereztfanak altalfagara Es hwzzwfagara wgy hwz-
lalanak, hogy te zent tagydnak myndennemw yze meggy zaka-
doza kegyes (es) iefus cristus ez bely || Nagy keferwfegews 10
kenodeerth Agyad en zywemben te zenth felelmedeth: ky mya
teghed zeplewtelen zolgalhaffalak erekkewl erekke Amen Idwez-
legy kegyelmes wram iefus cristus yrgalmaz ennekem bynesnek 10
amen pater noster Aue maria

Negyed ymaczaagh

Oh Wram Iefus Cristus menyey orwos Emlekezzyl te
nagy ferelmes kenodrol: kyth zenwedel mykoron kereztfanak
magaffagara fewldrewl feel emeltetel: mynd te zent tagydban 15
meggy zakadozwan: sem egy the zent tagydban helyen nem
aluan || hwgy hogy te Zenth nagy kenodhoz sem egy keen 11
nem hasonlattatyk wala: merth talpattwl fogwa teteyglen te
zent testeben eep semmy nem wala: ely nagy kenodrol wram
iefus nem emlekezeel: merth nagy yrgalmazath mwtataad, 20
holoth ellenfeghedeerth ymadaal mondwan: En zent atyain
boczaftad meggy nekyk merth nem twgyak myth tezneke Ez te
nagy yrgalmazagodeerth Es ez nagy kenodnak emlekezetyeerth,
agyad nekem kegyes iefus hogy ez the keferwfeghednek em-
lekezety || legyen nekem Myndennemô byneymnek boczanatya 12
amen Idwezlegy yrgalmas wram iefus xpūs yrgalmaz ennekem
bynesnek amen. pater n̄r. aue

Ewthôd ymaczaagh

Oh Wram Iefus Cristus erek fenefegnek tykere Emlekez-
yel az nagy keferwfegedrewl: kyth lataal te felleghews yften- 30
feghednek tykereben: hog te nagy dyczewfegews kenod Es
halalod gonozoknak Es karhozandoknak nagyob wezedelmekre
wolna: hala adatlanfaagok mya: wagy bynben kemen||fegews 13
lakozafokeerth Oh the nagy meelfegews yrgalmazagod wram
iefus ky myraytonk wezedelmes bynefeken kenyerwleel: kerlek 35
teghed az nagy yeles yrgalmazagodeerth kyth kereztfan figwen
maga wadolo tolwaynak mwtatal Es te mondwan neky Ez nap

welem leez paradyczomban, hogy tegyed kegyes iefus en halalomnak ydeyen welem azon yrgalmaffagodath, ky mya te dyczew-fegews orzagodath laffaam nagy wygallaggal mennyey paradyczomba erekkewl erekke amen Idwezlegy edeffeghews wram
 14 iefus || Criftus yrgalmaz ennekem bynefnék amen pater nofter aue

Haathod ymaczaagh

Oh Wram Iefus xpūs zerelmes, kewanathos barath Emle-kezzel az keferewfegrewl kyth zemwedel, mykoron mezeytelen
 10 az kereztfan fygghe: mynd te baratyd Es efmerōyd te ellened tamadanak: senkyth ew kezzewlök wygaltaloth edeffeghews Iefus nem lelz wala: hanem czaak te zerelmes zyledeth zyz Mariath nagy keferwfegews epefegheben hywfegefth te kerez
 15 faad alath alwan: kyth tanyeth||wanyodnak Ayanlal mondwan
 15 azonyallath yme fyw neked, az tanythwanyodnak kedeegh mondaal: yme anya teneked, kerlek teghed kegyes iefus, az nagy epefeghederth: ky te zenthfegews zylednek zyweith thōr keppen meggy folya, hogy kenyerewl en raytam: kerlek kegyes iefus hogy mynden zomorwfagos nāwalamban mynd tefth zerenth
 20 Es lelek zerent walokban, legy ennekem wygafagos hyedelmem Amen Idwezlegy zerelmes wram iefus xpūs yrgalmaz ennekem bynefnék amen pater nofter Aue maria

Hethed ymaczaagh ||

16 OH Wram Iefus Criftus fogyatkoztatlan feyezeth Es ky
 25 merhetetlen kegyelmefegh: ky mynd te zywednek kewanatos zerelmewel az kerezth fan fygwen mondad az zooth zomehozom Az Az embery alathnak ydweffegheth, Kerlek teged kegyelmes iefus, hogy my zywenknek kewanatoffagath tekellyed mynden yo mywelkedetre, tefty kewanfagonknak gyeryedefenek zome-
 30 fagath Es ez wylagnak zerelmeth te zenth malasztodnak hyw-
 17 fegewel meggy olczad amen Idwezlegy gyenye||rwfeghews Wram Iefus criftus yrgalmaz ennekem bynefnék amen pater nofter Aue maria

Nyolczaad ymaczaagh

35 Oh Wram Iefus Criftus ky wagy zyweknek edeffege Es elmeknek nagy gyenyewfeghe, az eczethnek Es meregneke ew nagy keferwfegews kenyaerth kyth my erettewnk halalodnak

ydeyen zenwedeel el nyelwen, kerlek teghed kegyes iefus az bely kenodeerth, hogy en halalomnak ydeyen agyad nekem te dyczewfegews testednek Es werednek meltan walo hozzyam weteleth: || Hogy ky legyen en lelkennek wygafagara es 18 ydweffeghemnek wallatyara Amen Idwezlegy artatlan wram 5 iefus xpūs yrgalmaz ennekem bynesnek Amen pater noster Aue maria

Kylenczedyk ymaczaagh:

Oh wram Iefus xpūs mennyey kiral ky wagy elmeknek wygafaga es yozaga: Emlekezzyel az nagy keferwes zomorwfa- 10 godrol kyth zenwedeel: the zenth halalomnak ydeyen: mykōron fydo nepek teged kerezth fan fyggetted bozzwfagos karomlo bezedekwel yllethnek || Wala te Wram Iefus Nagy keferw- 19 feghew kenyw hwllataffal kayaltaz wala: hogy te zent atyad teghedeth el hagioth wolna, mondwan az zooth En yftenem 15 En yftenem, myre hagyar el enghemeth, merth yol leheth wram iefus, te zenth atyad, kywel egy yftenfegben wagy, teghedeth soha el nem hagioth wolna: dee maga ez nađ kenydnak latat- yacerth ez wylagy nepnek wgy efmertetyk wala: Kerlek teghed kegyes iefus ez bely nagy zomorwfagos kenodeert, hođ en 20 halalomnak ydeyen enghem el ne hagy. en wram yftenem amen || Idwezlegy Bekefeghews wram iefus Cristus yrgalmaz 20 ennekem bynesnek amen p̄r n̄r Aue

Tyzed ymaczaagh

Oh Wram Iefus Cristus kezdeeth es weghezeth mynden- 25 nemw wrwofagnak es yozagnak kencze Emlekezzel wram iefus mykeneth te zenth emberfeghedeth talpattwl fogwan teteyglen nagy kemenfegew kenra boczataad. zenetlen kerlek teghed kegyes iefus az fokfagw sebeydnek zelesfegheerth: hogy en byzonfagos zerelmeel te nagy zeles paranczolatydat őryzhelfem 30 tellyes zywel myn||den eremmel ydweffeghemnek wallatyara 21 amen Idwezlegy bewiczefegews wram iefus Cristus yrgalmaz ennekem bynesnek amen pater noster Aue maria

Tyzenegyed ymaczaagh

Oh Wram Iefus Cristus ky wagy yrgalmaffagnak nyereye, 35 kerlek teghed az nađ dyczewfegews sebeydnek mellegerth kyk- nek mellefeghe oly nagy wala hogy zenth zywedeth. czontodath

welwdeth mynd megy oltotta wala, En nagy byneymneek meel-
 feghebewl zabadoh kegyes iefus es te dyczew febeydnek meel-
 22 feghebe el reycz, mygh te zenth || orczadnak haragoffaga el
 mwlyk, hogy en wygalagos eremmel te zent orczadath lathaf-
 5 fam Amen Idwezlegy hatalmas vram iefus Cristus yrgalmaz
 ennekem bynesnek amen p̄r n̄r aue

Tyzenketted ymaczaagh

Oh Wram Iefus Cristus ydweffegews egyeffegnek Weghe
 zerelmnek kôtele Emlekezyel wram iefus az te zantalan nagy
 10 kenodrol ky olygen fok wala, hogy tetedtewl fogwa talpadyk
 te dyczew testedben, kegyetlen lydok mya zagattattal wala,
 23 te dragala||tos zenth weredben keveredwen zantalan kenoderth
 kyt mynd te zeplewtelen testedben myerettewnk zenwedei Ez
 nagy mondhatatlan zerelmnel kegyes iefus myth kelleth wolna
 15 towaba myerthewnk tenned Es nem tetthed wolna, Byzon myn-
 denben te nagy bewfegews zerelmedeth nekewnk mwtatad,
 Azerth kerlek kegyes iefus hogy mynd te dyczewfegews kenyd-
 nak Es zeep dragalatos werednek tentayawal en zywemben
 megy yryad, hogy te zent kenydath es zerelmedeth en zywem-
 24 ben, mykeppen || kennyben olwasshaffam Es zenetlen halalomnak
 ydeygh mynd erökke halath adhaffaak mynd erekkewl erekke
 Amen Idwezlegy fenefegews wram iefus cristus yrgalmaz enne-
 kem bynesnek amen. p̄r n̄r. aue

Tyzenharmad ymaczaagh

25 Oh Wram Iefus Cristus erews orozlan, halhatatlan es gyez-
 hetetlen kyal, Emlekezyel wram iefus az nagy keferwfegrewl,
 kyth te halalodnak ydeyen wallal, mykoron te zenth kenydnak
 25 fokfagw nag keferwfege teged megy tekelle, || holoth mynd
 testednek mynd lelkednek ereye, te nagy kenos koorfagodeerth
 30 megy fogyatkozoth wala Azerth te kegyes feyedeth halalos
 keferwfegben el fyggeztwen az zooth mondwán meg thekelleek,
 az az. embery allatnak ydweffeghe. Ez bely keferw ferelmederth
 kerlek teghed zerelmes iefus hogy en halalomnak ydeyen Es
 weghezety, mykoron en lelkem es elmem halalmak gyarlofagos
 35 zomorwfagaba leyend, yrgalmaffagodath welem tegyed, hogy
 ellenszegnek zernywsegews retteneset ne lassam, remenfegem te
 26 benned || Wesssem, hogy erekke teweled Es te zentydwel lak-

haffam amen Idwezlegy nemes wram iefus Criftus yrgalmaz en-
nekem bynesnek amen, pater nofter aue

Tyzennegyed ymaczaag

Oh Wram Iefus Criftus atyanak abraza, es ew mywolta-
nak fenefeghe, Emlekezyel az ayanlafrol, merth te zenth lelke-
deth atyadnak Ayanlad mondwan, Atyam en lelkemeth te
markodban ayanlom Es zakadozoth te zenth tested nyllwan
wala te nagy mel' sebeydnek keferwfeghewel my walthfagon-
kerth, te yrgalma||lagod wram iefus Nagy kayataffaal te zent²⁷
lelkedeth ky boczatad, ky kayaltas wram iefus the zenth ysten-¹⁰
fegy hatalmadnak wala yegye, Ez te nagy dyczew es dragala-
tos halalodeerth kerlek zenteknek kegyes kyralya, bathoroh
engemeth, es eröfleyez angyaloknak myatta, hogy en ellenfe-
gymnek ördögnek ez wylagnak, es testemnek ellene alhaffaak,
Ez wylagy bynnek megy hallyaak, teneked ellyek en halalom-¹⁵
nak ydeyen ez zamkywetheth Es zarandok helrewl fogadyad
te zent lakodalmadnak byzonfagos ewremere, || holoth mwkanak²⁸
terhe wegezyk Es te dyczewfegednek zeepfegé faradatlan ke-
wanfagba tekelletyk Amen Idwezlegy yozaghos wram iefus
xpūs yrgalmaaz ennekem bynesnek amen, p̄r n̄r ae²⁰

Tyzenôthôd ymaczaagh

Oh Wram Iefus Criftus byzon es gyewmôlczes zelô gye-
keer Emlekezzyel te werednek hwllafarol, kyth nagy bewfegesth
my ertewnk ky ôthel mykoron kerezfanak faytoyaban theen
magad ydwesseegewnknek borath te dragalatos zenth werôdeth²⁵
ky faczarad Es || Az fydo Wythceznék ew czwezaya te zenth²⁹
oldaladon naghy meelfegews sebeth nytha, honnan ez wylagnak
gyeryedetes bywnenek hyedelme nagy bewfegwel, mynd te
zyweth es derekadbely dyczew wered wyzzel elwegy my ydwef-
segewnknek zerelmenek yegyere nekewnk adad, Wgyhogy zenth³⁰
weredbe eghy czeppeneth sem maradaa the derekadba kyth my
ydwessegewnkeerth nekewnk ky nem ewttetthel wolna az ydô-
ben wram iefus te dyczewfegew gyenghe testhed megy hyrwada,
Es te derekadnak || Zeep were mynden eerben el apada, te³⁰
zenth czontodbely welô megy ezteweredek, mynth zenth ember-³⁵
fegéd magas kereztfan fygwen zomorwfagos gyazban ewltezek,
holoth kegyes iefus ollyannak yelenel mynth Myrra fanak ô

nyalabya Ez te kegyeffegews nagy kenodert Es dragalatos
werednek hwllafaert kerlek edes iefus sebefeyez megý en zywe-
meth te zent zerelmednek kewanattyawal hõgy te zenth kenod-
don es halalodõn walo fyralmam eyel Es nappal legyen nekem
31 elõ kenyer fordoh engemeth myndenestewl || the hozyad, hõgy
en zywem teneked legyen kellemethes lakodalm, nyayaffagom
legyen yozagnak tekellete eletemnek hõgy õrekkewl õrekke
dyczeredbe laffalak Es mynd ez te fok yoteteledeerth mynden-
kõron fyralmas halath adhaffak, tehozyad fõhazkodwan, Enne
10 nagy zerelemnek yegyeth erekke zywemben tarthaffam, hõgy en
halalomnak weghezese ydeyen the kegyes yrgalmassagõdwal
nekem feghely edes iefus, holoth embery feghedfegh megý
32 fogyathkozyk, ky zenth atyawal es || kegyes zenth lelekwel
elz es orzaglaz erõkkewl õrekke amen Idwezlegý meeltõfaghos
15 wram iefus Criftus yrgalmaz ennekem bynesnek amen, pr̄ nr̄ ae,

Ez zenthfegews ymaczagoknak
ayanlafarol walo aytatos ymaczaagh

WRam Iefus Criftus elõ yftennek zenth fya, ez rettenethes
kenaydnak, dyczõ sebeydnæk Es dragalathos halalodnak õ tyz-
33 telendõ dyczere tyre ayanlom kegyes iefus || Ez tyzenõth pater
nofterth es anne Aue mariath, cz felewl mondoth ymaczagok-
wal, kerlek myndenhato atya yftennek zent fya, hõgy engemeth
te meltatlan es bynees zolgalo leanyodath N. meltoly megý
oldoznõd Es zabadoytanod en byneymnek ketelebewl, kykwel
25 en gyermekfeghemtewl fogwa ez horaygh wetkeztem wolna te
zenth paranczolatyd ellen Ez napy napon tarcz Es õryz erõf-
34 seyez enghem wram iefus te zenth zolgalatõdba || hõgh teghed
felelmes zerelemmel zolgallyalak es thekelleteffegemben marad-
yak wegh napomath yobbã weghezyed Es ez gyãrlõfaghos nya-
30 walas wylagbol ha ky mylom lelkemeth õrek dyczewfegews
wygafagra wygyed, holoth zenetlen teweled wygadyak ky atya-
wal es kegyes zenth lelekkel eelz Es orzaglaz egy dychewfeg-
ben erekkewl õrekke Amen pater nofter Aue maria ||

Atyanak es fywnak es zent leleknek neweben³⁵
kezdetyk bodogh azon letanyaya magyarwl

Kyrieleyfon xpeon kyrieon

Myndenhato atya wr yften, yrgalmaz mynekewnk

Ez wylagnak meggy waltoya fyw wr yften, yrgalmaz my:⁵

Wygaztalo zenth lelek wr iften, yrgalmaz mynekewnk

Zent haromfag egy yften, yr:

Zenteknek zente wr yften, yr,

Zentsegews anya maria, ymagy erettewnk ||

Iftennek anya maria Imagy

36

Cristusnak anya maria :c

Tyztalagos aña maria y,

Kegyelfegews aña maria: y,

Romlatlanfagos aña maria

Zeplewтелен anya maria :c

15

Zerelmes anya maria: ymagy

Irgalmassagnak aña maria

Ifteny malaztnak aña maria,

Teremtewnknek anya maria

Idwezeytewnknek aña maria

20

Alazatoffagnak anya maria

Kegyelmefegnek aña maria

Zyzeknek zyze anya maria

Zyzeffegews zyz maria: yma, ||

Hatalmas zyz maria: Imagy

37

Bewlczefegews zyz maria :c

Kegyelmes zyz maria: ymagy

Zepfegews zyz maria ymagy

Tyztelendõ zyz maria ymag

Hyrdetendõ zyz maria ymag

30

Zentfegews zyz maria, yma,

Zepfegews zyz maria: yma

Aldoth zyz maria, ymagy :c

Fenelfegews zyz maria, yma,

Dyczewfegews zyz maria :c

35

Igaffagnak tykere maria

Bewlczefegnek zeke maria :c

My wygafagwnknak oka ma,

- 38 Lelky yozagnak edene maria :c ||
 Tyztelendô eden maria: ymagy
 Ieles aytatoffagnak edene maria
 Mynden zenteknek edene maria
 5 Gyenyewfeges rofa maria :c
 Erôffegnek tornya maria :c
 Aranyas haaz maria ymagy
 Bekefegnek edene maria: yma,
 Menyeknek aythoya maria :c
 10 Haynaly czyllagh maria: :cc
 Haynaly wylagoffag maria,
 Holdnal zepfegesb maria, yma,
 Napnal fenefegesb maria: ym
 Iftennek zallafa maria: ymagy
 15 Iftennek nwgolma maria :c
 Zentleleknek edene maria :c ||
 39 Zentleleknek wygafaga maria
 Zentleleknek hoyloka maria :c
 Salamonnak zeky maria ym,
 20 Zyzeknek wyraga maria: yma,
 Zentfegnek regwlaya maria :c
 Koroknak egefseghe (!) maria yma,
 Bynefeknek remeenfeghe maria,
 Kerteknek kwtfeye maria: yma,
 25 Angyaloknak kyalne azonya ma,
 Lelkyeknek kiralne azonya maria
 Hwzon negy ween yamboroknak kyalne azonya maria
 Patriarchaknak kyalne azonya maria, ymagy erettewn
 Profetaknak kyalne azoña ma ||
 40 Apostoloknak kyalne azoña maria, ymagy erettewn
 Ewangelystaknak kyalne azzonya maria, ymagy :cc
 Artatlanoknak kyalne azzonya maria, ymagy eret,
 Tanyotwanyoknak (!) kyalne azonya maria, ymagy :cc
 Martyromoknak kyalne azzonya maria, ymagy erett,
 35 Confessoroknak kyalne azonya maria, ymagy erettwnk
 Zyzeknek kyalne azonya maa
 Myndfokzenteknek kyalne azonya maria, ymagy :c ||
 41 Agnvs dei qui tollis peccata mundi. miserere nobis,

Agnus dei qui tollis peccata mundi, misere nobis

Agnus dei qui tollis peccata mundi dona nobis pacem

Kyryon xpeon kyryon pater nr̄ aue maria, Et ne nos inducas

versus Az zylees wtan zyz maria zeplewтелен maradal, 5
Iftennek zyleye effedezyel myertwnk

versus Idwezehed wram yften az te zolgaydath es zol-
galo leanydath. En yftenem te benned byzokath

ymaczaagh ||

Otalmazyad wram te zolgayadath es zolgalo leanydath 42
bekefēghnek otalmy alat, Es az bodogfagos zyz marianak se-
ghedelmeben byzokath Mynden ellenfegtewl, es az myrygy
halaltwl batorakka tegyed

ma fod ymaczaagh

Myndenhato ōrek yften zomorwnak wygafagha, mwkal- 15
kodoknak ereffeghe: iuffanak te hozyad myndennemō haborw-
fagokbol kayatoknak ymaczaagy hogy myndenek ō zykfegegben
erwlyek az the yrgalmaffagodnak yelen woltat || Es mynden 43
hyw allatoknak lelkwk yftennek yrgalmaffaganak myatta be-
kefegben nywgogyanak Criftusnak my wronknak myatta amen 30

Wege wagyon

Kezdetnek wr Iftennek ||

Aythathos ymaczaagh

En edes ydwezeythem ihūs elew yftennek erektwl fogwan 44
walo egyetlen egy fya: ky az zyz marianak tyztafagos werebewl 25
az embery gyarlōfaghos tested fel weed, kyben az nag kenokat
zenweded, mynd az nagy kenaydnak erdemeyerth kerlek bo-
czafd megh nekem zegheir bynesnek az en fok es nagy byney-
meth amen pater nr̄ aue ma,

Wram iefus Criftus boczaaffaad megh en byneymeth amen 30

Wram iefus Criftus meltoltaffaad melthan the aldoth zenth ||
testedeth ennekem Amen

WRam iefus Criftus agyad the aldonth (m) zenth malazthodonth ennekem amen

WRam iefus Criftus agy habwrwfaghnak ydeyen bekefegeth ennekem amen

5 WRam iefus Criftus aghy yozagban wegytlen walo megymaradaſth ennekem Amen

WRam ihūs Criftus agy tyztha zyweth ennekem Amen

WRam Ihūs Criftus agyad en zywemben myndenkoron en halalomnak ghondolatyath amēn

46 WRam Ihūs Criftus elō yſtennek || fya agyad the aldonth zenth orzagodath ennekem amen

Quicumque hanc oracionem infra ſcriptam deuote legerit et corde contrito ſi proprijs manibus criſtum crucifixiſſeth, martyres et omnes
15 apoſtolos occidiſſet non dampnabitur

KERlek WRam Iſten legy kegyelmes ennekem byneſnek tellyes zywemmel banom hogy wala mykoron en byneymmel megh bantotalak, p̄r n̄r, aue ꝛc

Tempore eleuacionis oracio

20 WRam iefus, az the zenth kenoderth, dyczewſegews zenth 47 hala||loderth kerlek, othalmaz megh engemeth az erők halaltwl, es ne walaz el te zenth orzagodtwl, amen

Fertur quod tante virtutis eſt iſta oracio quod ſi quis eam frequentauerit abſque dubio ſaluabitur virtute paſſionis et mortis xpi valet aut dycere ſemper et vbique, et precipue tempore
25 eleuacionis ac in agone mortis ꝛc

pro remiſſione peccatj oracio

KERlek WRam Iefus az weres wered hwllaſaerth, boczaſſaad megh mynden byneymeth amēn pater noſter Aue Maria gracia ||

48

pro remiſſione pene

KERlek WRam Iefus az harom was zegh kezeth fyggfed-erth boczaſſad megh az kenth kyre menendō wolnek amēn. p̄r: aue:

pro impetracione regnum celorum

KERlek Wram Iesus az nagy zerethedeerth, hogy ez wylagot theremthed, emberre lewl es megy waltad, agyad nekem menyorzagot Amen. pater noster Aue maria

Wege Wagon ||

5

Etth el kezdetyk az nagh hethy ymaczaagh⁴⁹ kyth zerzeth zenth damokos zerzeteiben egy ferencz new atya Es ez elfewymaczagoth kel mondanya wyragh wafarnapon az fezwleth elewth alwan, harmycz harom pater nosterth, aue mariath,¹⁰ hogy wrwnk iesus harmycz harom eztendeek elth ez wylagon

Oh EreK Mendenhatho atya wr yften, mykeppen byzonnyal kywlded te zenth angyalodath az zeplewtelen zyz mariahoz yfteny foganatnak || hyrdetefere: Azonkeppen Byzonyawal⁵⁰ kywlgyed te zenth angyalodath en hozyam, ky eyel es nappal megy eryzyen mynden gonofthwl kyöl es belewl Es mely angyal hozya ennekem az malazthoth, kyt en te felsegettewl kerek ez may napon

Ez az keres ha akarod mondwan ezenkeppen O, k, e, d, l²⁰

Oh EreKke elő aldonth zent wrafaagh, tegy yrgalmath en welem zegen byneffeel Es kezenfeges Embery nemzettet, Es fordohad el te nagy haragodath en rolam Es wylagofohad megy en elmemeth te zenth esmeretedre Es agy gyorfa||fagoth ennekem te zenth zolgalatodnak dyczeretyben Es⁵¹ lelky yozagnak gyoropodafaban Es agy ky walth keppen walo tyztha zerelmeth, ygaaz alazatoffagoth Es bekefeghes zenwedeth, Es zenth enghedelmeffegnek regwlaya alath en eletemben Es legenek kellemeteffek en tetemenym Es kerelmefym, the zenth zynednek előtthe, mynd en magamerth, mynd mafeerth³⁰ ydweffegre Es ygaafgaad en zywennek gondolatyath te zent clethednek, zenth zenwedefednek Es tellyes yowoltodnak zenthelelen walo emlekézetyre Es halaadafra Es en kezenfeges byneymnek byzon töredelmeffegere || Es tarcz megy mynd ele-⁵²

temben mynd halalomnak ydeyen, the aldonth zenth malaztod-ban amen

Ez keremesth megy mongyad mynden napon: myndenyk ymaczagnak wegen aytatoffagal

5 Nagy hethfen terden alwan az fezwleth elewth, monghy hwzon negy pater nr̄th Es aue mariath: az zent tówyfk koronanak tyztéffegere, az wtan ez ymaczagoth, kerelmessewel: O erekke elô aldonth zenth wrassaag

Oh en edes wram iefus xp̄s mykeppen megy boczataal
53 az tolwaynak, az magas kereth (!) || fan ky te yogodra fygghe, Azonkeppen kerlek teged, hogy agyad ennekem az malaztoth, kyth ez may napon tetwled kerek

O erekke elô aldonth

Nagy kedden Ehen zomehon terden alwan az fezwleth
15 elôth mongy negywen pater nr̄t Es aue mariath, azerth hogy wrwnk iefus negywen napygh beytelth az pwztaban, az wtan ez ymaczagoth, keremesewel

Oh En edes wram iefus xps mykeppen ymadaal teghedet megy fezeytôkeerth, azonkeppen keryed en erettem byneserth
54 te menyey || Zenth Atyadath, hogy ennekem agya az malazthoth kyth ez maynapon te twled kerek O erekke,

Nagh zerdan az fezwleth elôth az fewlden el fezwlwen mongy harmycz pater noftert Es aue mariath azerth hogy harmycz penzen arwltak el iefusht Es az ymaczagoth keremesewel

25 Oh En edes Wram iefus xps mykeppen ayanlad te zenth zyledeth zenth Ianos Ewangelistanak, azonkeppen kerlek teghe-
55 det agyad ennekem az malaztoth: kyt || Ez may napon te twled kerek, o erek

Nagy czetertekenth terden alwan az fezwleth elôth mongy
30 hwzonketh pater nr̄th, Es aue mariath, azerth hogy iefus az ew apostolywal meghy etthe az hwsfety baranth az wtan ez ymaczagot, keremesewel o ereke

Oh En edes wram iefus cristus mykeppen te zenth tanytwanydnak megy mofaad labokath Es welek ezwe megy eed

az hwfwety baranth, azonkeppen agyad ennekem az malaztod,
kyth ez may napon (ke) te twled kerek O Ereкке elô

Nagy penteken terden alwan || Az fezwleth elewth Mongy 56
ôth pater nrth Es aue mariath megh apolgatwan ew zent sebeyth
Elewzer az yob kezeth, annak wtanna mynd az tôbyth zere ze-
renth az wtan az ymaczaagoth keremefewel, O Ereкке,

Oh En edes wram iefus xps mykeppen byzonyal ymadal
zeghen bynefekeerth ez may napon azonkeppen ymagy eretthem
te zenth atyadnal, hogy agya az malaztoth ennekem, kyth ez
may napon te thwled kerek O Ereкке elô, 10

Nagy zombathon alwan az fezwleth elôth tartwan || Egy 57
Megh alwth Gyertyath kezeden azerth hogy wrwnk iefus
embery nemzethfegherth meghy holth mondwan tyzenhath pater
nrth Es aue mariath az keferwfegnek emlekezetyre kyketh az
(nagy) negy mariakh walanak iefusnaak el themetefekoron: az 15
wtan ez ymaczagoth keremefewel, o erek

Oh En edes wram iefus cristus, mykeppen ky waltaad
Es meg zabadoytaad mynd az zenth atyakath kyk lymbosban
tartathnak wala Es negywen napnak wtanna, mykoroň menyben
meneel, paradyczomban wyd onnan menyorzagnak bodogfaga- 20
ban: || Azonkeppen zabadoycz Megy en lelkemeth pokolnak 58
kenyabol, Es agyad ennekem az malaztoth, kyth ez may napon
en te twled kerek O ereкке

HWfwehthnak ynnepe Napyan alwan az fezwleth elewth
terden, tartwan egy egwô (!) gyertyad kezeden, annak pelda- 25
yara hogy wrwnk ôrek dyczewfegwel fel tamadoth halottaybol,
mongy tyz pater noſterth Es anne aue mariath, azerth hogy
azon napon tyzer yelenth megy ew hyweynek az wtan ez yma-
czagoth keremefewel: O erek, ||

Oh en edem wram Iefus Cristus mykeppen ez may napon 59
fe (!) tamadal halottaydbol Es te dyczewfeges zent zylednek
marianak az wtan te zolgalo leanyodnak mariamagdálnak, zent
peter(nek) apoftolnak Es kezenfeges zeretô hyweydnék meg
yelenel: azonkeppen kerlek tegedeth. hogy ez may napon meg

halgas engemeth Es agyad ennekem az malaztoth kyth ez napokban kerthem ydweffegemre amēn

Legy byzodalmas wala mykoron ez ymaczagokath (olf) olwafod, merth meg (!) halgattatol, wala myth thwez kerny the sydweffegedre, de nem egyebre

Wege Wagyon ||

60 Ez alath Megy yrth ymadfagnak (wagyon) negwen ezer eztendey bwczwya wagyon eleuacio koron

10 Idwezlegy kegyelmes wram iefus Crifus: elō yftennuek aldót zenth fya erōk (wyga)wylagofagnak fenefsege tyztafagos tōker edes ydwezeytō zyz marianak edes zylette, yrgalmaz ennekem bynefnek amen: pater nr̄ Aue maa

Aytatos ymaczaag kezdetyk

15 O fellegeus wr iefus xpūs ky az harom fydo gyermeke-
61 keth: fydrakoth: myfaelth, abdenagoth egō twzneke langya||bol: fwfannath hamys bynbewl, Ionaft czethalnak gyomrabol, danyelth orozlannak torkabol, meg zabadeytad, wram iefus ky az paraznafagban ragadot azzonyallat(oth)nak ew byneerth te yrgalmassagodath megy nem tagadath, de azt mondad yrgalmassagod
20 zereneth, en tegedet nem karhoztatlak, kerlek wram iefus ne hagy engemeth te zolgalo leanyodath fok bynben ragattath karhoztatny ez wylagon see az mas wylagon ne hagy en(ge)nekem zegyenth wallanom, se yregyeknek Es vadola(k)fnak atoknak
62 es en || Ellenfegymnek myatta de te kegyelmes wram iefus zabadoycz megy zegenfegtewl Es atoktwl Es zakazad meg erdegeknek ew ketelyth Es mynden ellenfegymnek latatonak Es lathathatlanoknak kykben engemeth meg akarnak czalnya Es zegeneyteny, hogy ne effem le ellenfegymnek elwtte, ne erwlyenek en
30 ellenfegym en raytam Wram iefus ky nepeknek tanaczath megy fewded Es embereknek gondolatyath megh hanyod Es feyedelmeknek tanaczath el bontod Archytofylafth megy tōred Es meg gyalazad: azonkeppen el (veffed) wezeffed az te yrgalmassa-

god||nak myatta Mynden ellenfegymnek ew yregyſegyth Es 63
gonoz tanaczyth Es ew wadolafokath es atkokath, merth nem
twdom howa fwffak hanem czak te hozyad en yftenemhez
amen. pater nr̄ aue

Zenth Agoſton Zerzette ez ymaczagoth 5

Es wala ky aytatoffagwal megy olwaffa ewteth awagy welee
wyfelendy az napon el nem wecz ſem zenben ſem wyz-
ben ſem hadban ſem hamyſſan nem gyeztetyk ſem zernyw
halallal Es ſemmy mergôs allath nem arthath ew neky Es wa-
lamy || Igazath kerend yſtentôl meg (!) Nyery Es myden az 64
ew lelke az teſtewl el tawozyk awagy el walyk pokol ewteth
nem byra (!) yelentethek zent agoſtonnak zent lelektôl

Iſten legy yrgalmas Ennkem (!) Es ewryz meg engemeth
en eletemnek mynden ydeyeben eyel es nappal Ambrahamnak
Iſaaknak es Iacobnak yſtene yrgalmaz ennekem Es en ſeged- 15
ſegemre boczaſſad zent myhal archangyalth. ky engemet meg
ewryzzen es oltalmazzon || Zent Myhal Archangyal. oltalmaz 65
meg engemet a wezedelemben hog el ne wezem rettenetes yte-
leten, O zenth Myhaal archangyal az malaztnak myatta kyt
erdemlel Es yſtennek egyetlenegy fyara wr iefus criſtufra ker- 20
lek tegedeth, zabadoycz engemeth ma halalomnak wezedelme-
tewl. Zent Gabriel zent Raphaël yſtennek mynd angyal Es
archangyaly ſegehetek ennekem O ty egeez menyey ereek ker-
lek tyteketh, hogy agyatok ennekem ſegedelmeth Es hataimath,
hog ſemmynemô ellenſegh engem ne || Karhoztaffon az wton 66
ſem az wyzben, ſem zenben, ſem hertelen halalal ſem alwt-
tomba, ſem wygyaztomban, ne nyomwazthaffon, awagy meg ne
ſertheſſen yme wrnak kereztytwl fwffatok el ellenſegôs reze-
gyôzô orozlan ſyðok nemzetybawl, dauidnak gyekerebawl alle-
luya ez wylagnak ydwezeytôye ydwezeycz mynkenth (!) ky ke- 30
rezthnek es werednek myatta meg waltal Mynketh, ſegeycz myn-
keth teged kerwnk my wronk yſten. zent yſten, zent hatalmas,
zent halhatatlan yrgalmaz mynekônk || Criſtufnak kerezthe yd- 67
wezeycz mynketh Criſtufnak kerezthe oltalmaz meg mynkenth
Criſtufnak kerezthe eryz meg mynketh Atyanak es fywnak es 35
zent leleknek neweben amen. pr̄ nr̄ aue,

Kezdetnek wr yftennek tyz wtarol walo aytatos
ymaczagok:

yftennek elfew wta

VRam Iesus Emlekezem megh az te elfö wtadon walo
szenth kenodrol, kywel mynketh meg waltal, Es elfew wtadon
68 walo zenth kenodrol: myden az the || Zyledtewl zyz Mariatwl
hog el bwczwzal, oh edes artatlan Iesus my erettewnkn zenwe-
ded az nagy keferwsegös keenth halath adok teneked. Amen

Iftennek mafodyk wtha

10 WRam iesus emlekezeem megy az mafodyk wtadon walo
zenth kenodrol halalodrol Myden az weg waczarad teed, Es ma-
gadat meg alazad Es az te tanythwanydnak nag alazatoffagwal
labokat meg Mofad. Es az hwfwety baranth nagy zeretettel
69 welök megy ewed, Es az te zenth testedeth || Aldwan nekyk
15 oztbad, Es az te zenth weredeth nekewnkn erök testamentom-
ban hagyad erök elethewnkre, oh edes artatlan iesus my eret-
tewnkn zenweded az nag keferwsegös keent halat adok teneked

Iftennek harmadyk wtha

WRam iesus Emlekezem megy az te harmadyk wtadon walo
20 zenth kenodrol halalodrol Es az nag keferwsegös kenyerghes-
nek wtarol: myden az te menyey zenth atyadnak kenyerghes
wala rezkethwen Es az te zenth testedbawl nag bewfegwel
70 wörös weer ky folya, oh edes iesus my erettewnkn || Zenweded
az Nag kenth halat adok teneked

25

Negyedyk wta

WRam Iesus emlekezem megy az te negyedyk wtadon
walo zenth kenodrol halalodrol Es fogfagodnak wtarol Myden
teged megy foganak Es kezedeth hatra ketezeek Es Nyakon
ketenek Es az te zenth zakalodath zagattyak wala Es nagy
30 bwzwfagoth zenwedel, oh edes artatlan iesus, my erettewnkn
zenweded az nagy keferwsegews keenth halath adok thened (!)

Iftennek Ewthödyk wtha

71 WRam Iesus Emlekezem || Megy az ewthödyk wtadon walo
zenth kenodrol halalodrol es myden te rolad az te zenth rwha-
35 dath lee fozaak Es az kew ozlophoz ketezenek ketelekwl, Es
wezewel es ofthorokwal nagy keferwsegös werefegheketh zen-

wedel, Oh edes artatlan iefus az te zenth testedbowl nagy bew-
fegwel foly wala, az the zenth wered Es az te zenth wered-
nek folyafa leen az byneynknek el mofafa, O edes artatlan
iefus my erettewnk zenweded az nagy keferwfegős kenth halath
adok teneked

Iftennek hathod wtha

WRam iefus emlekezem meg az hathodyk wtadon walo ||
Zenth kenodrol zenth halalodrol myden tegedeth pylatosfnak 72
hazahoz wyenek nyakon kethwe, pylatos tegedeth meggy ofto-
roztata, Es megh koronaztata: Oh edes artatlan iefus my 10
erethewnk zenweded az nagy keferwfegős keenth halat adok
teneked

Iftennek hethedyk wta

WRam iefus emlekezem meg az hetedyk wtadon walo
kenodrol halalodrol, Es az mewetefeghnek wtarol, myden teghe- 15
deth Annas pyspekhez wyenek Es annas pyspek teghedeth az
Mewethfegnek rwhayaban || Ewlteztete es megh Mewethe, meggy 73
czwfoltata oh edes artatlan iefus my erettenk zenweded az
nagy kent, halat adok teneked

Iftennek nyoleczadyk wta,

20

WRam iefus emlekezem meg (!) az nyoleczadyk wtadon
valo zenth kenodrol zenth halalodrol Es az ytelethnek wtarol,
myden teghedeth nag kyaltafwal Es karomlafwal az pyaczra 15
wyenek, teghedeth halalra kyaltanak Es halalra ytelenek Oh
edes artatlan iefus my erettewnk zenweded az nag kenth halath 25
adok theneked

Iftennek kylenczedyk wtha ||

WRam Iefus emlekezem meg az kylenczedyk wtadon walo 74
zenth kenodrol halalodrol, Es az nag keferwfeghnek wtarol:
myden (a) te az kereztfath nag keferwfeghwel ky wyed, ky 30
hatra ranth vala, ky agyon yth wala: oh edes artatlan iefus
ky labbal rwgodoz wala oh edes artatlan iefus, my erettenk
zenweded az nag keferwfegős kent halat adok teneked

Iftennek tyzedyk wta

WRam iefus emlekezeem megh az tyzedyk wta||don walo 75
zenth kenodrol Es halalodrol Es halalodnak wtarol: myden

teghedeth az keresztfara fezeytenek Es az három was zegyel
 meggy zeghezenek Es az te zenth zywedeth altal eklelek Oh
 edes artatlan iesus az te zept werednek folyafa leen az my
 bynewnknek el mofafa, es az the zenth halalod leen a my walth-
 5 fagonk, Oh edes artatlan iesus my erettenk zenweded az nagy
 keferwsegös kent halat adok teneked

Az keremes ezenkeppen kwetkôzyk (!)

76 KERlek wram iesus Az the zent kenodra halalodra: || hogy
 Boczaffad Meg Az en byneymeth Es mynd azoknak: kyk en
 10 ymaczagomban be fogattam Es kerlek wram Iesus az te zenth
 kenodra halalodra: hogy zeres mynketh az te Zenth malasztodal
 Es wylagofeycz mynkenth (!) es erősfeycz meggy: hogy mynden
 bynewnknek ellene alhaffonk Es az te zenth paranczolatydath
 be tewltheffek Es halalonk wthan mynd erekke weled lakoz-
 15 haffonk Amen

Wege Wagyon ||

ANgialocnac nagyfagos azzonya 77
 wr iefufnac bodogfagos zent aña
 menyorzagnach zeepfegôs aytoya
 paradiczomnac nag zelôs capwya

Nekwd zoloc zyzecnec wyraga 5
 myndzenteenec ew nagy wygafaga
 angialocnac ew nag tyztafaga
 patriarchacnac es ew nag warafa

Dyczekedyel angialy zekedben
 feraphynocal zent zeretetôdben 10
 kerw||binoenac nag bwlczelegeben 78
 zekefecnec nag bwlcz yteletyben

Read neznech zentecnec zemey
 ez wôgiecnec keferwes zyney
 es arwacnac nyomorwlt ehay 15
 bynes nepnec ohaito lelkey

Effedezzel my nag ygazlagwnc
 lok bynewncrwl my nag batorlagwnc
 zenth fyadnac my nag tyztelfegwnc
 halaloncerol my nag remenfegwnch 20

Aldot te leg iefufnac daycaya ||
 Zent atianac draga kencz tartoia 79
 zent lelecnec ô nag nwgoffaga
 ygazfagnac megy wygatzaloya

Segellyed meg te benned byzocat
 engeztellyed meg az apostolocat
 fordoycz hozzanc az confessorocat
 mert ezac te wag my nag remensegwnc

5

Dyczôfeges zentecnec mondafy
 zent haromsagnac nag tytkos tanachy
 apostolocnac predycallafy
 martyromocnac ew fok keen wallafy

80

Emlekezzel angialy effetrôl
 emlekezzyel || adam nag wetkerôl
 emlekezzyel az nag wyz ôzenrôl
 nyer kegielmeth az nagy wr iftentôl

15

Syradalmas nekwnc my eletwnc
 yzamando my fok wetkezetwnc
 rettenetes nekwnc nag effetwnc
 ha te nem leez my nag segedelmwnc

20

Arwafagnach kegies taplaloia
 wegyecnec (!) meg oltalmazoia
 zegeneecnec meg gazdageytoya
 zam ky wetefnec meg bodogoitoya

81

Syrodalmas nekwnc || Zyletefwnc
 feledelmes my fok yzamatwnc
 rettenetes nekwnc bay wywallfwnc
 ha te nem leez my nagy taplalafone

25

Azzonyocnach zeepfeges tykere
 fyrfyacnac tyztes gyzedelme,
 halottaknac ew nag hyedelme
 ôrdegôcnec ew nag teredelme

30

Rolad zollnac zentecnec mondafy
 zent haromsagnac nag tytkos tanachy
 apostolocnac zent predicallafy
 martyromocnac nag fok weer hwllafy

Halot||tacnac meg zabadoitoia
terekkecnec meg nyomoroytoia
kyralocnac yo tanacz adoia
magiarocnac megy otalmazoya

82

Légen hala az zent háromfagnach
azonkeppen az aldot iefusnac,
légen hala az zyz marianac
welen (!) ezwen mynd az bodogocnac
Amen

5

Ez ymaczagban vagyon annee harom zaaz
napy bwlczw menea ydwezlet

Oracio ||

83 Idwezlegh Myndeneknek felelmes my ydwezeytenk wr
5 ihūs cristusnak zent feye ky my erettewn̄k tōwyſkel koronazta-
tal es nad zallal werettetel Idwezleḡ my wronk ihūs cristusnak
kegyelmess̄eges zent zemey kyk my erettewn̄k weres keny-
hwllataſſal be telenek Idwezleḡ my wronk ihūs cristusnak nemef-
seges zenth fyley, kyk my erettewn̄k fok bozzw bezedeket es
10 karomlafokath halgatatok Idwezlegy zentseges zay es gyenyerw-
84 seges torok kyk my erettewn̄k || Meergeth es eczeteth eppewel
koſtolatok Idwez legy zepseges orca zent angyaloknak es
embereknek fyaynak kewanſagos, ky my erettewn̄k az byneſek-
nek keze myath arczwi weretel es pekdeſtetel Idwez legy ala-
15 zatos nyak wall, ky my erettewn̄k meltatlanokerth naḡ were-
segeth zenwedel es oſtorozafth Idwez legyetek zenthseges kezek
es torok, kyk my erettewn̄k az magas kereztfanac agayn el
teryedetek Idwez legy kegyess̄eges meely: ky az keen zenwe-
85 deſenek ydeyen my || Erettewn̄k megh haborodaal Idwezlegy
20 my wronk ihūs cristusnak zepletelen zenth zywe, ky my eret-
tewn̄k wytezn̄ek hegyes czwczaya myath altal weretel, kybewl
weer es wyz zarmazek ky a my ydweſſegwn̄knek megh walth-
ſagara Idwez legyetek my wronk ihūs cristusnak tyztōlendō
terdey kyk az zent ymatkozanak (!) ydeyen feldre eſſetek a
25 my ydweſſegwn̄kerth Idwez legyetek my wronk ihūs cristusnak
ymadando kegyes labay kyk a my ydweſſegwn̄kerth kemen
86 was zegekk̄el altal werettetek Idwez legh my wronk Ieſus
cristusnak mynd egeez teſthe ky my erettewn̄k az magas zenth
kereztfan telleyeſſeggel Megh ſebhetel megh halal es el temette-
30 tel Idwez legy my wronk ihūs Cristusnak dragalatos es nemes

zenth were, ky my erttewnk nyawalyas bynefekerth te zenth
zywebewl Es mynd tellyes testebewl bewfeggel ky zarmaz-
tatal kynek myatta en edes wram ihūs Criftus kerlek moffad
el mynd en gyarlo byneymeth es ne hāgy el weznem kyth
ellyen draga zenth weerrel meg waltottal Oh yo ihūs mynd az || 5
te zenth tagaydra es kegyes keen zenwedefedre kerlek āg en 87
nyomorwlagomba segedelmet En banatomba wygaztalaſth, Myn-
den lelky es teſty kefertetym ellen erōth Es kerlek agy to-
wabba mynden el mwlth byneymre bochanatoth yelen walokra
otalmath yewendekre enghegy ōryzeteth, ky elz es orzagolz 10
atyawal es zent lelekkel erekkewl erekke Amen

Criftufnak kennyarol

WR yſten ky az te fokſagw keen zenwedefednek myatta
mynekwnk mynden lelky gyezedelmeth ky yelentel || Enghe- 88
gyed te zenth yrgalmaſſagod(ath) zerenth mynekewnk az te 15
gyezedelmes zent keen zenwedefydnek wyafkodo fegyweryth
meltan tyztelhetnewnk, hōgy az erek kennak ew ky yegzeth
wezedelmeth, az te zent wered hwllafanak erdemenek myatta
el tawoztathafok amēn

Eth el kezdetyk azzonyonk zŵz mariarol 20
walo ahytatos zent ymaczagh es ygen kedwes

Idwezlegy te oh zeep tōwyfknelkyl walo rofa: kyt atya
wr yſten fel magaz||tata Es mynden yaythwl megy tyztoyta Oh 89
Maria ky neweztetek tenghery chyllagnak te zenth fyadtwl
meg (!) wylagofwtatal yſteny wylagoffaggal kyben fenlel tene- 25
ked adoth ayandekkal, Zenth malazttal teghedeth be tellyefeyte
mykoron zent lelek myath teghed teremte mynth yſteny yozag-
nak es kegyeffegnek walaztoth edenyeth, wr leen teweled
choda keppen mykoron az erōk yghe teſte leen zent haromſagh-
nak zerzeſe myath hol oth leen edenye Aldot leen the || Azzoy- 90
allatoknak (!) kezette, kyrōl byzonſagoth thezen Mynden ez
wylagy nemzeth bodogh azzon anyanak keattwan, Az mennyek
es bodognak walnak mynden teremtteth allathnāk feletthe, Es
aldot te mehednek gywmōlche, meel ayandekkal koronkeed
elewnk my ez zamkywetefnek wōlgheben lezewnk Es holtonk 35
wtan mynd erekkewl erekke amen, kynek ydweſſeges ertelmeet

dycherettel es halaadaffal weezzek, kynek erey te kegyes zy-
 91 wedben || helheztetôth, oh kegyelmes, oh edeffeges zwz anya
 maria amên

Ez ymaczagoth yelentette megh azzonyonk
 maria zent bernald doctornak

5 Idwezlegy Maria zent haromsagnak zerelmes zolgalo leanya
 Idwez legy maria zenth leleknek zeepfeghew yegyese Idwez
 legy maria my wronk ihūs cristufnak zerelmes zenth zŵleye
 Idwezlegy maria angyaloknak edes hwga Idwezlegy maria pro-
 fetaknak nemes ygyerety Idwezlegy maria p̄riarchaknak ||
 92 tyztelendô kyralne azzonya Idwezlegy maria ewangalyftaknak
 kegyes mesthere Idwezlegy maria apostoloknak bewlchese-
 doctora Idwezlegy maria Confessoroknak malazos kwtfeye es
 tellyeffege Idwezlegy maria martyromoknak zorgalmas ereffeghe
 Idwez legy Maria zyleknek ekeffeghe es koronaya Idwez legy
 15 maria elôknek es holtaknak ydweffeghek es wygatzalafok: ker-
 lek legy welem ennekiem mynden kesertetymbe, mynden nyo-
 93 morwlagymba zomollrwlagymba: zykefegymbe Es mynden beteg-
 segymbe Es nyer' (!) ennekiem bochanatoth mynden byneymrôl,
 Es yeleffen en ky mwlasomnak ydeyen ne tawozzal el entew-
 20 lem, oh kegyes azzonyom zyz maria

Ez ymaczagoth zerzette zent agofton doctor
 azzonyonch zŵz marianak yeles ahytatoffa-
 garol

Vagyon Mondasom az te edes zywedhez oh maria: angyaly
 25 feneffegnek tykôre. wagyon zolafom az te tyzta zywedhez ez
 94 wy||lagnak Nemes Azzonya Es ymadom az te zentfeges haylo-
 kodnak templomath mynden en lelkemnek ereffegezerenth.
 Idwezlôm en zyweemnek belfew erzenefegezerenth te zepletelen
 zywednek meeltosagaath, ky elezer napnak alatta myndennel
 30 meltob leen ew belee fogadny atya wr yftennek mehebôl ky
 zarmazoth magzatoth: Idwezlegy ky walth keppen walo meg
 zenteltetôth sanctuarium kyk meg zentelt Es walaztoth wr yften
 ennen maganak zent lelek myath Idwezlegy (legy) zentfegnek
 95 zenthsege kyk meg zentelth || Az Menney feyedelem az ew
 35 chodaltatos es ky yelenthetetlen be yewetelywel, Idwezlegy
 zentfegnek edenye kyben helheztetôt yftennek wyawal yrth
 zent yras Idwezlegy aranyas lada ky tellyes wag menneye

mennawal angyaly gyenyewfeggel edes lakodalommal, nemes
 yllatw Confectnek malazttywal Idwez legyen te zyzeffeges
 zywed, zent haromsagnak tyztafagos lakodalma es dragalatos
 zallasa, kyben az ystenfegh az emberfeghez eggyeffewle zere-
 tetnek ôlelefe myath: tellyel be azerth mynden erekke walo
 eremmel te: oh smaragdofbol || Zerzeth Nemes edeñ kynek 96
 zyne foha meg nem herwad, ky az felfeges mennyey kyralnak
 az my ydweffegewnkeith zomehozwan, ygaz hytnek wenereketh
 be yelented, azon aldoth horaban, mykoron zent Gabriel archan-
 gyalnak ydwezletyre ellyen ydweffeges yo ygeeth felelel Mond- 10
 wan yme wrnak zolgalo leanya legyen ennekem az te bezedeth
 zerenth: Magaztalyon fel azerth tegedeth mynden lelek Oh
 edeffeges zŵz maria, mynd az te bodogh zenth zywednek ysten-
 hez walo engedelmefsegewel honnan eredeth || zerenth amy 97
 ydweffegewnkeith zarmazek, dycheryen azert mynden nyelw tege- 15
 deth oh maria mynd erekkewl erekke: Idwez legyetek oh
 zyzeffeges zemôk mynden zemeknel bodogbak: kykh atya myn-
 denhato wr ystennnek erek fenefsegeith testy homalyoffagban
 erdemletek latny Es nezny nağ mondhataatlan eremmel az zeep-
 segw kyfded gyermeknek zemelyeben: Idwez legyetek zyzeffe- 20
 ges fylek kyk erdemlettek halgatny az zent angyaloknak ew
 dycheretyôketh tyztôlwen az te kyfded zylettedet || ky men- 98
 nyeth es feldeth byrya Es atya wr ystennnek edeffeghes teste
 lett ygheyeth kôwekôlwen az zoros yazolba, es fyrankozwan
 erwlteben: kywel Mynden fyralmakath el tôrle az ew zeretew 25
 zentynek zemôkrewl: Idwez legyetek zyz ornak lykay: kyk
 yftheny zelnek edes yllatyath erzettek: az zeep kys Iesufnak
 yftheny zayabol kywe zarmazwan: Az leen zentfeges yftheny
 tyzneke fystôlghô tyzhele, honnan zenetlen fel gywladnak es
 gyeryednek az zenth Sêraffyn nemes angyalok || Oh kewan- 99
 fagos paradychombely gyenyewfeghe Oh yftheny zerelmes meely-
 nek kynyewfeghe mene, hany yteffel rettenth meg az te zywed
 mykoron az wr ystennnek eltetô zent lelke teghed altal fwva
 deel zeel keppen Idwez legy zyzeffeges zay ky meltho leel
 atya wr ystennnek zent fyath apolgatny es ydwezleny hezelkôd- 35
 wen mynden edeffeggel az yftheny magzathnak eltethwen: ylleth-
 wen es taplalwan te zent ôledben, es nağ tyzteffeggel ymadwan
 mynth zent angyaloknak kyralyath || Es Myndeneknek terem- 100

tőyet es te zent mehednek byzon zyletteth: Idwez legyetek
 zyzeffeges kezek kyk erdemlethek tapogatny es karotokon hor-
 dozny az hatalmas wr yftenth kyth meegh az mennyek sem
 foghatanak be ew felfeges yftenfeghe zerenth az zenth angya-
 5 loknak es hyweknek eelō kynyerōketh, Idwez legyetek zyzef-
 feges emlōk kyketh az menney zenth kyal zoppaa, ew eletere,
 ky mynden teremteth allatokat elteth Oh zepfegew zŵz maria
 101 Idwez legyetech zyzeffeghes labak || tekelleteffegwel kōwetwen
 az aldoth yftennek laba nyomaath el walhatatlan zent zeretettel,
 10 ky myath sem eleth, sem keen, sem halal el nem walazta,
 Idwez legyetek zyzeffeges testhnek mynden tagay yfteny che-
 lekōdethnek ezkōze ky wagy yfteny bewlcheseznek nemes ke-
 zewel ky yegheztetwen zenth haromsaghnak mesterfegewel egybe
 raggatwan mynden tyzteleteffeggel, Oh azerth myndeneknek
 15 feletthe bodogfagos zent zyz, mynden dycheretre meltofagos wr
 iefus cristufnak zerelmes zent zyleye myndenkeppen nagyob
 102 dolgot || zerezeth, az dychewfeges zenth haromsagh mynden dol-
 gaynal az te tagaydba, Mynd ez ellyen nag yfteny dolgokeerth
 Es az nag ky yelenthetetlen eremekerth kyketh az te edes
 20 zent fyadnak foganattyanak es zyletesenek ydeyen erzel az te
 lelkedben: zywedben es tagaydban. Enghegy ennekem mynden-
 rōl malaztoth es edeffegeth bewfeggel kyrōl malthan meg
 emlekezem, hog azoknak myattha mynden testem, lelkiem Es
 mynden tagaym meg. zenteltesenek, hogy towabba ōha ne
 103 yndwltal||sának semmy gonoffagra, de mynden wygaffaggal zol-
 gallyanak chak az te zerelmefegednek, mely zenth zeretethnek
 myattha meg es eleggyenek byrattaffanak erōffewlteffenek myn-
 den yzey zerenth erekkewl erekke amen

Eth lezen emlekezeth azzonyonk zŵz maria-
 30 nak heeth keferwfegerewl

Idwez legy Cristufnak edes zyleye maria ky te zywedbe
 zomorwlagoth zenwedeel Symeon profetanak mondafa zerent
 104 keferw halaal||nak tōre myath Azert emlekezzel meg ez ellyen
 keferwfegrewl malth es mynden horaban tegy engem es azon-
 35 keppen meg emlekeznem az te zeretō zenth fyadnak halalarol
 es kennyarol, Idwez legy Maria Cristufnak edes zōleye ky
 egyptomba fwtal fyrwan — — — — —

Kegielmes vrom iesvs christvs atia istenek zent fia a ziz
marianak egedlen eg zent fia zent embersege zerint igazan
embere let meg testesitet isten kerlek leg irgalmas kegielmes
minekönk zegin bvnes emberi nemzedsegnek || te bened hívjk-105
nek bizoknak tegedet segichegv (!) hívoknak a te keserves⁵
kinzenvedeseben (!) zent halalodnak erdemeert bochas meg
bvineinket idvesichet lölkönket halalvnk oraian eis ne ved el tölönk
ate vigasztalo batorito zent lölkedet halalvknak oraian vilagosicet
lölki zemeinket hogi a bvnek svtetegeben elne alygiek a mi löl-
könk vezerlied igazgasat gondolatvntat bezedvntet celekedetvntet¹⁰
zent nevednek || divchesegere tiztesegere lönkönknek (!) idve-107
segire nevelied ervsichet hitvntet remensegvntet nemz isteni
eis atiafi zeretetet tare meg erösic meg az igaz hitben remen-
fegben ate zent malasztatban halalnak oraianis kerlek vrom iesvs
christvs ne hogiad (!) hitvntet meg fogiadkozni halalvknak¹⁵
oraianis akoronis erösichet hitvntet remensegvntet batoriced
ate zent lelkel del retegű || lönkönket hogi ate irgalmasagodnak¹⁰⁹
bevseges sokosagat kivel mei (!) eis Föld telies eis az te zent
testetdnék verednek adozotianak (?) kedves böchöletes zent
erdemeert hiesvk elegnek leni ami bvneinknek bochanotianak²⁰
kerlek vrom iesvs christvs ne vedel ezvntet elmenket ne kös
meg nielvntet halalvknak oraianis tehesvnt igaz valast a zent
istensegedben volo hitvntkrűl eis hogi kiald||halvnt segichegv¹¹⁰
a te zent nevedet halalvknak oraian is enged meg hogi aianl-
hosvk a mi lölkonket ate zent kezedben vtolso bezedvntet²⁵
ayanlhovnt lölkönket a te zent kezedben ||

kewetkeznék zeep es aytathos ymadczagok
ydwezeytenknek zenth kenyarol es halalarol

O Wram myndenhatho yften: agyad nekem zenth lelek-
nek malaztyath, ky zent lelek wylagofoha meg en zywmeth
es en elmemeth hog az te yo tetewderth kyth enwelem theel
112 byneffel Es meltatlan zolgadwal, hog || Erewtem fok kenth
zenwedel es meg halal, hog ez yo tetoderth dychewfeges zent
leleknek myatta en teneked halath adhaffak, hog tyzta zywm-
10 mel Es tyzta akaratommal te zent halalodrol emkezhesslem (!)
ky legyen en lelkenek ydweffegere es ez welagy eletemnek
yawara amen

Oh en edes wram myndenhato yften ky az mondhatatlan
nag keenth wallad es zenweded te zenth foglagodnak ydeyen
113 my eret||tewn bynesekerth, te zent kezeydeth hatadmege kew-
tewzwen, nyakon ketwen pylatos haza(z)hoz wywen oth fok
hamoffath read wadolwan tegedet ytelwen halalnak kenyara Es
kew ozlophoz ketezwen nag marok wezzewkkel es kemen
ostorokkal te zenth tagodat nag kegyetlenfegwel zaggataak,
20 kybawl te zenth wered nag bewfegwel ky folya, annak wtanna
meg newetwen kamwkaban elteztetenek Es kemeny twyffel
114 megh || koronazanak, kywel te zenth feyedeth meg sebhete
te dychod wered orezadon ala folywan Annak wtanna zent
zemedet be ketwen Es teged oth arczwl werwen Es nyalal
25 arczwl pekedwen Annak wtanna pylatws fydonepnek kezeben
adwan, Zernyw halalra te nehez kereztfadath hatadra adak,
kynek nehezfegerth fokzer az földre le esel, nag nehezen wyd
az zernyw kennak helere Es rayta tegedet meg fezeytenek, te
115 dychewfeges zent kezeydet es Laba||ydath kemeny was zegwel

atal zegezek, kereztf(a)d(n)ak magaffagara földtewl fel emeltetel
 te zent kenod meġ wywla, dychew sebeyd meġ nylanak belewle
 te zenth wered ky folya, te dychewseges zenth es keretfadath (!)
 meġ werôzteed te zent werôdwel embery ydweffegerth zome-
 hozfodath (!) keferw epewel es eczetwel ytâtak, te naġ kefe-
 5 rwseges kenodban te zenth kereztfadrol latad te zentseges anya-
 dath az edes keferwes zwz mariath, Es nag keferwsegwel neky
 zolal || Es Naġ zerelmefsegwel zent Ianofnak az te edes ewczed-
 116 nek ayanlad anyawl, Annak wtanna te zent atyadath nag fel
 zowal kyaltad, te zenth lelkedeth te zent testewdtewl el bocza-
 10 tad, te zent feyedeth tŵys koronaban yob walladra boczatad,
 Annak wtanna fydo wythez te zenth zywedeth chwezayawal
 altal ewklele kybawl wer es wyz zarmazek awagy ky fo-
 lyia amen

aytatos keremes

15

O wram myndenhatho wr yften mynd ez fel||lewl Newe-
 117 zeth kenydert es halaloderth Es az te zentseges anyadnak naġ
 keferwsegerth kyth te eretted walla, meltolyal meġ halgatnod
 engemeth meltatlan es naġ bynefti en kenyersefemben, hoġ az
 te zenth fogfagod zabadoha meġ en lelkemeth es en testemeth
 20 myndennemw fogfagtwl Es az hamys yteleterth kywel teged
 meġ ytelenek, oltalmaz meġ engemeth hamys ytelettewl: Es
 az wezzônek Es az oftornak myatta walo kenodert || oltalmaz
 118 Meġ engemeth en ellensegymnek byrodalmatwl Es az kamwka-
 ban ôlzetetefederth ewlteztes meġ engemeth zent leleknek
 25 malaztyawal az te tewys koronadnak kenyaert koronaz meġ
 en edes wram iesus engemeth mennyey koronawal, te zent
 zemeydnek Be kôteserth meġ ne wakeyez en bynemben,
 hoġ lathaffam wram te zenth orczadath naġ eremben, te zent
 arczwl werefedert oltalmazad meġ wram en orczamath mynden
 30 zeplôtewl || Hogy ne Zegyenkegyem the elewted se ez wylagy
 119 emberek elewt te zent orchadnak beeh pôkeseert tyztohad meġ
 wram en orchamat kywel te elôdben kel mennem zent kerez-
 tfadnak nehesegeert zabadyez meġ wram engemet mynden ne-
 hesegbôl mynd lelkemben mynd testembe te zent kezeydnek
 35 kereztfara fezwleseert wessed wram te zent kezedet en segedel-
 memre hogy mynden ewrdegnek ellene Es mynden ez wylagy
 ellensegnek ellene oltamazyon az te zent kezeyden Es labaydon

- 120 walo febeyderth || Agyad wram Hogy myndenkoron a te wtay-
don yarhaffak Es Zent kereztfaddal földről fel tamaztafodert
tamaz fel edes wram engemet az en nagy halalos byneymből
hogy az en byneymert el ne wezyek öröke Te zent febeydnek
5 meg wywlafaert nyffad meg wram en zywemet Es elmemet
hogy kewetheffelek tegedet te zent werôdben meg förrôdefödert
ferezyed meg edes wram Iefws en lelkemet az te zent malaz-
todban hogy nyeryem te nagy yrgalmassagodat Te zent anyad-
nak el ayanlafaert agyad wram otalmwl ennekem az te zenth ||
- 121 Anyadat Hogy oltalmazyon meg engemet mynden gonoztwl Es
az pokolbely keferw kentwl az epenek Es az echetnek ô nagy
keferw kenyaert kywel te zomehsagodat ytatak en halalomnak
ydeyen eetes engemet wram yefws az te zenth testeddel Es
ytas a te zenth wereddel ky legyen en lelkemnek ydweffegere
15 te zent kyaltafodert wram kyalez hozyad engemet a te zent
lelkednek testedböl ky boczatafodert agy ydweffeges halalt
wram ennekem te zent feyedet tywys koronadban yob walladra
- 122 boczatafodert kerlek en edes wram || Iefws hayez en hozyam
a te kegyefy zent feyedet hogy en ellenfegem pokolbely ewr-
20 deg tawozzek el en twlem te zent halottaybol fel tamadafodert
tamaz fel wram engemet az örök eeletre Es a nagy wylagof-
fagra te zent menyben menetôderth helheztes wram engemet
a te zent orzagodban holot zynetlen Es wegezetlen dyczewfeg
es öröm wagyon te zenth newednek dyczeretyre dyczôfeg
25 attyanak es fywnak es keges Zenth leleknek Amen Pater nofter
aue maria
-

sent ana afont imacaga ||

O edeseges sent ana afont en des (!) anaim (!) one hagi 123
 el uesnök (!) o düchöfeges sent ana afont en edes afontom
 aniam ne hagi az te edes leagiodnak erdemeert az ordognek
 torebe esnem oenedes aniam oltalmom uigaztalom es remenfe- 5
 gem o meltosagos folgalat ki az menenieliket (?) az foldre ho-
 zad az en fegetfegemre o miuel halalam meg i eni fok ferelme-
 det en hozsam hatat (!) adok te neked nem anira az menire kelene
 de az mennit athatok kelek es osonilak (!) titeket nehagatok el
 egemet (!) de neg (!) fabadituan es tomlöcbül uigetek el lelke- 10
 met ueletek az örök bodokfagban (+) || o einnedes uram Iesus 124
 altalmaz megegemet halalomnak oraian minden elenfegimtul o
 feplotelen sziz f ania maria malaztnak es igralmazfagnak annia
 feget egemet o dichöfeges sent ana afont enedes azfontom aniam
 meg fabadituan minden gonostul uig egemet az örök düchöfeg- 15
 ben az te sent kezeidben aialom uram az en lélkemet te ual-
 total meg egemet (u) uram igafagnak Istene düchöfeg es hala
 adafeg te neket örökün öröke amen

zent barbara jmachaga ||

jdvez leigi zent seges eis nemes nembül tamadat züz zent 125
 barbara azani paradicham nak feier rosaia eis tiztasagnak feier
 lilioma jdvez legi zent zeretnek kvth feieben megh tiztült
 nemes züz jdvez legi te o giüvrvvseges kegies eis aitasas eis
 minden lelki iozagnak edenie jdvez legi minden bñneknek el
 tavoztotaia (!) te vagi az dvchesege züz ki holad (!) az te 25
 ieiesednek zovat ki teneket fel zoval azt mongia vala iviel en
 valoztatam iviel en zeretvm iviel koronaztosal megh jdvezleig
 meltosagos eis napnal finieseb Szüz züz telies vagi ki vald
 kepen valo dicheretel eis követeid az te iegesedet jdvezleig

bodogsagos zŕz iegefedel fel kelven be meneln (?) azt te kivant
 bodogsagoban (!) jdvez legi christvs jesvsnak koronaiban heli-
 heztetet finies giŕngi legi mi nekönk eletvnkben eis halalvnk-
 nak (†) ||

†

- 126 jdvezleigi maria titasagnak (!) liliommanak magas köve
 jdvezleigi maria alazotossagnak meliseges vŕlgenek violaiat (!)
 jdvezleigi maria istenek zeretetnek mezeinek piros rosaia jdvez
 leiegi maria minden malaztnak eis irgalmasagnak kvt feie
 jdvezleigi maria meniei harmat minden isteni edessegnek eis
 10 aitotasag(k)nak teremtfie amen

imagi eretem edes leaniom ivstina hogi isten bochasa meg
 bŕnemet mongi minden nap chak egi ave mariat eretem ||

In Nomine patris et filii et spiritus sancti amen 127
pater n̄r aue maria Credo in deum

Wygaztalo zenth leleknek malaztya legyen my welwnk
ky my zywenketh tegye ew lakodalmaya kywe yzwen ew belõle
mynden lelky byneketh aldoth zenth haromfagnak edes zŵz ⁵
marianak es mynden zenteknek wr ystennek zenth angyalynak
telleyes menyey wdwarnak || Neweben Amen 128

Wetkõztem en zenthseghes atyam es en zerethõ teremtem
wr ysten te elõtted mynd (es) menyen es felden Es mynden
te hywfeges zentydnek elõtte, wgy hogy yngen sem wagyok ¹⁰
melto hywattathny te fyadnak es te zolgadnak: de azerth ergal-
mas wr ysten kynek kezeben wannak eleth es halal, es myn-
den nyawalyas wetkezeth bynesnek ydweffege. De kerlek ten-
nen ystenfegednek felfeges woltaerth, es az te || edes zerethõ ¹²⁹
fyadnak Iesus Crisufnak keferw kennyaerth es zernyw halala- ¹⁵
erth es mynd te zerethõ zentydnek erdemekert hog legyi ergal-
mas es kegyelmes, es bochas ennekem bynesnek Merth teben-
ned byzoth myndenkoron es remenlõth az en lelkiem Es az te
aldoth zenth newederth engegy ennekem az en byneymrõl tyzta
gyonasth Es ygaz penytenciath, es te wytezkedõ anyazenth ²⁰
egyhazadnak tõrwenye zerenth es zentsfeghe zerenth, ydweffeges
eggyeffeget || Es azon te zenth fyadnak my nemes wronk iefus ¹³⁰
crisufnak zenth testenek werenek weteleth, es ez yelen walo
elethnek wtanna ennekem es mynden te hyweydnek elõknek
es ky mwltaknak erek eleteth egyetembe, es nywgodalmath ²⁵
engegy azon te zent fyadnak erdemert amen:

KEgyes ih̄s: zenth iefus: yo ih̄s ne akary enghemèt
erekke el hannod az en gonoz byneymerth bozzwth fee aly az
en wetkeymert: de halgas || Megh engem Es telleyeffeych be ¹³¹

az en yo kewanfagymath az te aldoth zenth newednek dychere-
retyre es dychewfegere: p̄r n̄r. aue 2c

O zeghenfegben elewknek ystene. alazatoffagnak efwene
es bekefeges zenwedefenek (!) fundamentoma: aldot wr iefus
5 criftus, kynek kebeleben nynchen semmy waltozat, egyenesehed
az en zywmeth az te zenth alazatoffagodhoz, Es az te zywed-
bely bekefeghez. w̄g hogy myndennemw bozzw ylletefeket
hattra hagywan, weztegletes lelky esmerettel, es meg tartoth ||
132 Elmenek nwgodalmawal az te zenth bekefeghōdeth erdemlyem
10 wehetny es ewteth nagy bewlchessfeggel kōwethetnye, es az te
kenos kōteleydn̄ek myattha en byneymnek kōteleybōl meg
zabadwlwan az te rettenetes yteletednek napyan mynden en
tetemenymnek kerdezefekoron batoron meg maradhaffak amen

zeep ymadczaagh,

15 O Criftus ky waḡ wylagoffagh es nap, eynek fetetfegeth
el fōdezed, es mynden wylagnak wylagoffaganak hywattatol es
133 bodogh || fenessfegnek hyrdettethel: Oh zentfeges, kerwnk tege-
deth oltalmaz meḡ mynketh ez eyel legyen mynekewn̄k űwgo-
dalmwnk tebenned, aḡ nekewn̄k bekefeges eyeth, hōg nehez
20 alom meḡ ne rokkanchon, semmy ellenfegwnk meḡ ne foychon:
se my testewn̄k ewneky ne engendyen (!) D̄s mynketh byne-
feketh teneked meḡ tarchon: My zemwnk almath wegen, de
zywunk myndenkor̄th te hozzað wygyazzon: te yogod meḡ
zabadoȳcza te zolgaydath kyk tegedeth zerethnek. Tekench
134 reank ky waḡ myne||kwnk otlmwnk, haborgatokath enheych
meḡ: byryad te zolgaydath kyketh zenth wereddel meḡ wal-
tottal, Emlekezzel meḡ nemes wrwnk my rolwnk ez testnek
neheffegeben: ky waḡ leleknek edes oltalma zerelmes wr, legy
feghedfegh mynekwnk wylagofohad meḡ my zemeynketh, hōg
30 soha el ne alw̄gwnk halal myath, es soha ne mondhaffa az my
ellenfegwnk magath hanywan meḡ gyōzem ewketh amen

y maczag

135 Oh aldoth Meḡ walto || kegyes wr Iefusnak criftusnak
kemenfeges tōwys koronaya Es kemfeges (!) waffegey: tama-
35 gyatok en mellettem, hōg az kegyelmessfegnek ystene tawoz-
taffon el mynden haborbwfagokath es alnokfagos chalarfagokath (!)
en zywembewl, lelkembewl, es az edes dychewfegnek kyralya

feneffeges ihūs, ne emlekezzek meg az en gonoz teth byneym-
rewl, se en zyleymnek wetkeyrewl, es ne weffen el ew zenth
zynenek elewle, hoǵ kellemetes leheffek ew fellenegnek || elewttē 136
amen Credo In deum Enghegy wr yſten, enghegy te nepednek,
kyth megý waltottal twlaydon te zenth wereddel, mynd erekkōl
erōkke amen Credo in deum ||

Wrnak Newebe kezdetyk azzonyonk zyz ma- 138
rianac tyzennyolecz keferwfegherewl walo ayta-
tos ymadfaagh. Es ha walaky ez ymadfaghoth harom nap
meg olwafangia azzonyonk zyz marianak kepe elewth, akar 10
my naghy ygýe es banatya awagy keferwfeghe leend mynden-
bowl Meg zabadwl az zyz marianac feghedelmebowl: **15-31.**

In Nomine Ihū Elfew oracio ||

Oh tyztafaghnak dragalatos zeep gyengye edes kegyes 139
zyz maria, wegied Es fogadyad Ez elfew pr n̄th es aue mari- 15
ath, akoron walo nagy keferwfeghedeerth, Mykoron az my edes
wronk iefus cristufth nyolczad napy edes gyermek koraban
kernywl metelek Ez nag keferwfeghedre en edes egy remen-
fegem kerlek, Nyer' ergalmath ennkem (!) Mynden byneymrōl
ma es halalomnak ydeyen amen 16 20

Oh alazatoffagnak zeep wyolaya edes azzonyom zeplew-
telen zyz maria wegýed Es fogadyad Ez mafodyk pater n̄th
Es aue mariath akoron walo naǵ keferwfeghedeerth, Mykoron
ſymeon || propheta Noked yewendōth Monda hoǵ az te edes 140
zenth fyadnak kenya lathwan te gyenghefeghes kegyes zywe- 25
deth Es lelkedeth keferwfeghes banatnak elōs tōre altal folya
Ez bely Nagy keferwfeghedre kerlec yrgalmaſſagnac edes zyleye
kenyerwly enraytham ma Es halalomnak ydeyen amen

harmadyk oracio

Oh meg herwadatlan gyenyewfeghes zeep rofa edes zyz 30
maria, wegýed Es fogadyad Ez harmadyk pater n̄th Es aue
akoron walo naǵ keferwfeghedeerth, Mykoron Erodos az edes
Iefufth az the gyenghe zenth fyadath halalra (kefe) kereſy wala
Es az ew wele nag megý yettōdhen Nag zywed zakadwa walo

141 keferwfeegghele || Egyptomban fwatal Ez hely nađ keferwfegehede
kegyes yfthennece edes zyleye halgas međ mynketh mynden yora
walo kenyerghefewnknben ma es halalonknac ydeyen amen

Oh feyerfegehes zeep lilium edes azzonyom zeplewtelen
5 zyz maria, wegyed Es fogadyad Ez negyedyk pater nr̃th Es
aue Mariath akoron walo nađ keferwfegehedeerth Mykoron az
edes zeep Iesufth tyzenkettöd ewy koraban el weztetted wala
Edes zyz maria Es harmad napygh ehen es zomehon Nađ ke-
ferwfeegghele Es nađ zywed zakadwan kerefeed Ez nađ keferw-
10 feghedre kerleke, te međ keferödeth zywö zyz maria halgas
megy mynketh Mynden (kerefewn kerefen) keferwfegehengben ||
142 Kerefewngben, Kenyerghefengben Es az te edes zenth fyadhöz
walo kewanfagonknban ma es halalonknac ydeyen amen

Oh zeepsegeu yllath wyfelö zeep nardws edes kegyes
15 yfthennek zenth zyleye zyz maria wegyed Es fogadyad Ez ewtö-
dyk pater nr̃th Es aue mariath akoron walo nađ keferwfegehe-
deerth Mykoron zenth Ianos apostal edes zyz maria te hozyad
yewe eyel Es Nađ fyrwan, nađ rezkethwen Es Nađ rekedezeth
zowal teneked gyenghefeghes zyz maria yghen nađ keferw
20 hyrth monda, hog az te kewanfagos zenth fyadath ew edes
kegyes meftheröketh az kegyetlen fydok međ fogthak O zyzek-
143 nek zeep wyraga mynemö nagy keferwfegeth || Akor wallal:
Merth labadon nem alhatal, de arczwi az feldre le efeel Ez
međ mondhatatlan Nađ keferwfegehede kerleke yrgalmaffagnak
25 kegyes zyleye hog öltalmaz Meg mynketh pokolbely erdeghnek
Es mynden byneynknec keferw foghlagabol ma es halalonknac
ydeyen amen

h a t o d y k o r a c i o

Oh Nađ ghenyerwfegehes yllatyawal meg hato balsamom
30 edeffeghes zyz maria wegyed Es fogadyad Ez hatodyk pr̃ nr̃th
Es aue mariath akoron walo nađ keferwfegehedeerth, Mykoron
lathaad az te edes kewanfagos zent fyadath Iesufth az kemen-
fegehes kew ozlophoz ketezwen Es nađ kegyetlenewl ostorozny
es keferghethny Ez Nagy keferwfegehede kerlec en nemes
144 azzonyom || Maria zabadoh Meg enghemeth az te zenth fyadnac
haragyatwl ma(r) es halalomnac ydeyen amen

Oh walaztoth Cyprws zerethetes zyz maria wegyed Es
fogadyad Ez hetedyk pater nr̃th Es aue mariath akoron walo

nag keferwfeghedeert Mykoron lataad az te edes zenth fyadath
 az alazatws iefulth alwan pylatosnac elewtte nağ egywghyw-
 feggel mynth az edes artatlan baran Es mynden yrgalmaffagh-
 nekôl halalra adatwan Es ytelwen Oh zegheñ bynefeknec nag
 remenfeghe Emlékôziel en rolam Es efedezyel en erettem Es⁵
 zabadoh meg enghemeth az te zenth fyadnac haragyatwl ma||
 than Es halalomnac ydeyen amen 145

Oh wyragozo zeepfeghes palma kegyeffeghes azzonyom
 zyz maria wegied Es fogadyad Ez nyolczadyk pater nr̄th es
 aue mariath akoron walo nağ keferwfeghederth, Mykoron az¹⁰
 my wronk Es edes kegyes megy walthonk wr ihūs, az ew
 nagyon Meg werth zenth hathan az kereztfath ky woña ez wy-
 lagnac ydweffegheerth Ez nağ meg mondhatatlan keferwfe-
 ghedre kerlec theghedeth En edes remenfeghem oltalmaz meg
 enghemeth en byneymnek keferw therhetewl ma Es halalomnak¹⁵
 ydeyen amen

Oh Edeffeghes pomagrana yozagos kegyes zyz maria
 wegied es fogadyad ez kylenczedik || pater nr̄th Es aue Mariat¹⁴⁶
 akoron walo nağ keferwfeghedert, mykoron az edes iefus te-
 ghed kegyes zyz maria az kereztfawal arcziw tatala (!) Es edes²⁰
 kegyes anya zyz Maria lataad az ew edes angyal dyczew zeep
 orczayath, hogy olyan nawalafwl meg ferteztettek wala Ottan -
 az feldre le efeel Es te gyenghefeghes zywedeth Symeon pro-
 fetanak elôs tōre altal folya, oh yrgalmaffagnak kegyes zyleye
 Emlökôzyel meg en rolam Es kenyergheffed az te edes zent²⁵
 fyadat az en byneymnec meg boczanaty aerth hog lathalfam az
 ew zeep zent zyneth halalomnac ydeyen amen

Oh Ez wylagnak azzonya thenghernec Chyllaga edes zyz
 maria wegied Es fogadyad || Ez tyzedyk pater nr̄th Es aue¹⁴⁷
 mariath akoron walo nağ keferwfeghederth Mykoron lataad az³⁰
 edes iefulth az kereztfara fôl zeghezwen Es lataad hog az ew
 zenth sebeybowl az ew artatlan zenth were nag bewfegghel az
 feldre le foly, Ez nağ keferwfeghedre kerlec egyetlenegy edes
 byzodalmam ysten zylo edes zyz maria. Nyer ennekem az te
 zenth fyadnak dragalatos zenth sebeybowl egy czip weerth en³⁵
 halalomnac orayan en nag keferw byneymnec ellene ky legyen
 en ydweffeghemnec nagy bathorfaagha(ra) amen 1c

Oh fel tamadoth zeepfegew tyzta haynal zepewtelen edes

zyz maria wegged Es fogadyad Ez tyzenegyedyk pater noftert
 Es aue mariath akoron walo nağ keferwfeghedeerth Mykoron
 148 lataad kegyes zyz maria az edes iefufth az || Kereztfan Nağ
 Keferwfeggel fyrwan, hoğ az ew zenth halala myndeneknel
 5 halalatlan lenne Oh Mynden zegheñ úawalas bynefeknec kegyes
 remenfeghe, kerlec mynd telleyes zywm zerenth En zerelmes
 zylem edes zyz maria, Keryed az te edes mehednec gyemwl-
 czetewl Mynden byneymnec meg boczanatyath Es nyeryed zent
 lelek edes melegh malaztyath, hogy eyel Es Nappal edes
 10 bwzgo zeretettel fyrathaffam az ew zenth kenya-
 llyen ennekem örök ydweffeghemre amen 2c

Oh atya myndenhato yftennee zerelmes es walaztoth ala-
 zatos zolgalo leanya edes zyz maria wegged Es fogadyad ez
 149 tyzenkettödyk pater n̄rth Es || Aue mariath akoron walo nagy
 15 keferwfeghederth mykoron az edes Iesus az kereztfarol lata
 theghed edes zyz maria az kereztfalath allanod Nağ zywed
 zakawa (!) walo keferwfegghel Es ew teghed meg keferwdet
 zyz maria zenth Ianosnac ayanla anyawl Oh meg keferödeth
 Es nağ keen lathoth kegyes zyz anyamaria wegy enghemethys
 20 az te edes olthalmad es palasthod ala Es leg ennekemys edes
 zylem, mynd elethemben Mynd halalomnac ydeyen: wgy theğ
 yrgalm nyerö zyz maria, hog te byr' enghem mynd örökkewl
 örökke amen

Oh my nemes wronk iesus cristufnak zerelmes zent zyleye
 25 edes zyz maria wegged Es fogadyad Es (!) tyzenharmadyk pater
 150 n̄rth Es aue mariath akoron walo nagy || Keferwfeghedeerth
 Mykoron az edes iesus az kereztfan nağ föl zowal kyalta mond-
 wan En menyey zenth atyam myre hagyal es myre feledel el
 enghemeth Oh edes zerelmes egyetlen egy erömem zeplewtelen
 30 zyz maria keryed az te edes zenth fyadath az ew zenth kenya-
 erth, halalaert, Es ezen te nag keferwfeghedeerth hogy ne
 hagyon el enghemeth, de wegyen az ew edes oltalma ala, hogy
 ne byryon enghemeth az pokolbely kefertheth ma es halalom-
 nac ydeyen amen

35 Oh zenth lelek wr yftennek zeepfeghes zerethö yegyese
 kegyes zyz maria wegged Es fogadyad ez tyzenneghedyk pater
 nofterth Es aue mariath akoron walo nagy keferwfeghedeerth.
 151 Mykoron az edes Iefufth az kereztfan halwan lataad, || Akoron

te edes anyay Zywedeth Symeonnac elôs thôre altal hata Es
 Mynd ereydeth, ynaydath, chontydath altal folya, Oh meg wtalth
 zeghen byneseknec fel tamaztoya Es yrgalm nyerôye. kegyes
 zyz maria. kerlec az te edes zenth fyadnac zent kenyara, hala-
 lara Es az te nağ keferwfeghedre, hogy yelen legy ennekem 5
 En halalomnac ydeyen, mykoron en ereym, ynaym megh zaka-
 doznak Es oltalmaz meg y kethfegben efestewl Es erôfeycz meg
 enghemeth zenth haromfagnac hytyben ma es halalomnac yde-
 yen amen, 10

Oh angyaloknac erôme zeeplewtelen zyz maria wegied 10
 Es fogadyad ez tyzenôtôdyk pater nr̄th es aue mariath akoron
 walo nagy keferwfeghedeerth mykoron || Az edes Iesufnak Meg 152
 holth zent tefthēeth hegyes czwezawal altal eklelek Es lataad
 hog az ew zenth zywebewl weerth es wyzeth ky boczata az
 my ydwessfeghewnerth Oh en nemes azzonyom zyz maria 15
 zyzeknek zeep wyragya ne hağ el enghemeth az horaban, my-
 koron en zywem meğ hafaad, wegy enghem az te edes palaf-
 tod ala Es ayanly az te edes zenth fyadnac ma es halalomnac
 ydeyen amen 10

Oh zeghen byneseknek hamarfaghos feghedelme edes ke- 20
 gyes zyz anyia maria wegied Es fogadyad Ez tyzenhatôdyk
 pater nr̄th es aue mariat || Akoron walo Nağ keferwfeghed- 153
 eerth, mykoron az edes iesufth az kereztfarol meğ halwan le
 wewek Es edes zyz maria ewtheth az te edes zent ôledben
 adaak Es te ewtheth edes zyz maria nagy keferwfeggel edes 25
 zywed (zakwan) zakadwan nag fyraffal czokolgatod wala az
 ew edes zenth zayath, es zent sebeyth Es meğ koronazoth
 zenth feyeth Oh en edes remenfeghem efedezyel en eretthem
 bynes arwadeerth az te zenth fyadnac elewtthe, hog agya az
 ew edes zent malaztyath hog lehesfek melto az ew zenth tef- 30
 theth, edes kenyhwilataffal czokolgathnom eyel es nappal amen

Oh meğ holtaknak meğ eleztôye es erdegheknee tôredelme
 es meğ gyalazoya edes yften || zylô zyz Maria wegied Es 154
 fogadyad Ez tyzenhethedyk pater nr̄th es aue mariath akoron
 walo nagy keferwfeghedeerth, mykoron az edes Iesufth az 35
 koporfoban helheztetheed Es edes zyz maria nag keferwfeggel
 tefth zerenth ew thewle el walal de az te meğ keferôdeth edes
 zywed lelked az koporfoban te zent fyadal marada Oh en edes

ôrômek kerlek mynd (mynd) telleyes zywem zerenth hoğ erô-
 feycz meg az zent hythben, zenth remenfeghben Es zent zere-
 tethben kynek myatta erewkkew maradhaffak meğ az te edes
 zent fyadal iefuffal es te weled edes azzonyom zyz maria
 5 amen 2c

Oh telleyes zenth haromfaagh wr yftennek myndennek
 155 felette walaztoth zeretetes zeep || Edene kegyes zeep Zyz Maria
 wegied Es fogadyad Ez tyzennyolezadyk pater nr̄th es auc
 mariath akoron walo nağ keferwfeghedeerth Mykoron: te meg
 10 keferôdeth zyz maria Megh azon wthon bee tereel Ierwfalem-
 ben, mely wthon az edes iefus az kereztfath ky wytte wala
 az ew halalanak helere Es mynemô keferwfegheth wallal mynd
 ethczaka zent Ianos hazanal az ydeyglen Mygh wronk iefus
 nag dyczewfegghel fel tamada Es meg wygztala teghed edes
 15 zyleyeth, kerlek en edes egyetlenegy remenfeghem Mynd ez
 keferwfeghedeerth: mynd Ez felwl megh mondottakerth: hoğ
 halgas meğ enghem mynden thehozyad walo kenyerghesymben,
 fohazkodalymban Es wygztal' megh mynd thestemben mynd
 156 lelkenben || Mynd Elethemben Es mynd en halalomnak ydeyen
 20 amen 2c

Oh en edes es zerelmes teremtem es meggy walto wram
 yefwł chryftwł kyth en maſtan nagy lelky aheytatoſſagal ky-
 wanok hozyam wennem the latod es twdod mynden zykseges
 woltomath es garloſagomath kyket zenwedek mene bynekben
 es gonozſagogban wagyok wetethwen kyknek myatta (!) felette 5
 meg haborottam meggy nehhezettem meggy ferteztetem es keſer-
 tetben eſtem mynd ez yllyen zyſegy||mnek (!) okaerth es or- 157
 woffagaerth yôwôk es folyamom te hozyad kynywfegemerth
 es lelky wygaztalaſomerth teged kerlek teged onzollak oh men-
 nyey dyczew kyrál ky myndenth twcz kynek elete myndenek 10
 nylwan wannak te (teh) tehecz engemeth tekelleteſſe te twd
 wram mynemw lelky yozagoknekyl wagyok zykſeges yme ez
 nap es ez oraban te elleteth allok mynth nyomorw es mezey-
 telen zenth malaztoth es yrgalmaſſagoth || kerwen telleſeycz 158
 be te zegen (eh) ehezew zomehozo zolgalo leanyodath gyohad 15
 fel en zywemnek lelkiemnek hydegſegeth te zenth zerelmednek
 tyzzewel wylagoſohad meggy en wakſagomath te dyczewſeges
 zemelyednek yelen woltawal fordehad myd (!) (ze) ez wylagya-
 kath ennekem keſſerôſegere mynden ellenzew nehezſegeth be-
 keſeges zenwedefre mynden teremteth alatoth (el) wtalathtra es 20
 el feledefre emed (!) fel en zywemeth lelkiemeth te hozyad
 mennyben es nehad tetowa bwdofny ez feldnek zynen de csak
 tenen magad legy || ennekem ymaron mynden edeſſeghem 159
 ereke te legy eetelem es ytalom en zerelmem en eremem en
 edeſſegem es mynden kywantan (!) yo ky wagy el fogyhathtat- 25
 lan bodokſag es aldoth yſten erekkewl (ker) ereke amen

Oh en edeſſeges wram yefwł chryftws mely nagy az te
 edeſſegeth az oly ahytatos leleknek ky te weled akar lakozny
 es gyenyerkedny az te wendegſegedben holoth ew neky egyeb
 eetele es ytala nyczen hanem csak tenen magad ew eeggyetlen 30
 egy zereteye es zywenek || myndennek felete walo (zereteye es) 160

kywanfaga annak okaert en es kywannam te zenth zynednek
 elette ha ollyan bewfegel es edeffegel megy fyrathathnan (!)
 az en byneymeth mynth az edes marya magdalena zerelmes zol-
 galo leanyod megy mofogathta kenywhwlatafawal te zenth la-
 5 baydad de ky athatya az ollyan ydwefeges fyralmath hanem
 csak tenen maagad ky mynden ydweflegnek wagy kwthfeye es
 ez oltary zenthfegben wagy el enyeztetwen kyk hytewnkel
 161 byzon hyzwk yolleheth halado (!) zommel nem || lathatwnk te
 zenth yftenfegednek dychewfeges zyne zerenth de byzonnyal
 10 hyzlek kereztyen annya zenth egyhaznak hyte zerenth ez oltary
 zentfegnek allatta es ymadlak kyth menybe az zenthek es az zenth
 angyalok zenetlen ymadnak es zynröl zynre latwan dyczernek
 kyknek fen hytek sem remenfegek nyczen merth ymaron nyl-
 wan latyak es kostollyak kyth ez wylagon eelwen hytenek
 162 remeenlettenek kywatanak (!) es az oltary zentfegben || ymatta-
 nak kyth azenhök hythenek felwen enes hyzem kyk (r) re-
 meenlethenek en es remeenlen es howa ewk ywtotana (!) az te
 zenth malasztodnak myata en es byzom es kywanom wenen (!)
 azerth halath adok en zegen zolgalo leanyod teneked edes
 20 wram yefwf crystuf erek mennyey wylagoffagnak kwtfeye
 az te edes eeleto aztalodnak bewfegeröl kyth mynekwnk attal
 az te zeretö zolgaydnak profetaknak apostoloknak es kereztyen
 163 zenth docto||roknak myata es nem hathtal azon twdatlanfagba
 es ez wylagy elethnek fethetfegebe ereke el weznem meegh es
 25 halath adok teneked mydennek kegelmes teremteye es megy
 watoya (!) mert (?) hogy mynd ez wylagnak ky yelentened az
 te nagy yfteny zerelmedeth nagy waczorath es lagodalmath
 zerzel kyre mydenth hywan (h) holoth nen (!) abrazath zerenth
 walo baranth mynth az oh terwenben de az tennen zentfeges
 30 testedeth es weredeth || — — —

Mind Szent Apostolokhoz Rithmusokban foglal-165
tatot ayétatos Imadsagh.

- Apostolok Feiedelme,
Szent Peter Christusnak képe,
Vastagéch engem az hitben, 5
Imaduan Istent érettem.
- Teis feiér Lilium szal,
Pogani nép Tanitto szent PAL,
Niery reménséget ennekem,
Vilagh ne arthafson nekem. 10
- Kegies Szent Andras Apostol,
Oltalmaz minden gonostúl,
Szent szeretetednek langiáual
Tölch be elmém sok iauáual.
- Sies hozzam ô Szent Iakab, 15
Mert latod hogy bün raitam kap,
Igaffagnak aiandékát
Nierd megh Istentül malasztiát.
- Tiztaffagos Szűz Szent Ianos
Ky Vrunkkal uoltal niaios, 20
Aiandékoz okoffagoth,
S-tifzta lölky batersagoth. ||
- Oh Szent Philep égő Lampas, 166
Vezérelly hogy semmi artas,
Megh ne banthaffson engemet, 25
Sem lölky erőfféghemet.
- Ierusalemy Zent Iakab,
Azon kérlek téged inkab,
Niery szent mértékletességet,
Meniben penigh örökséget. 30

- Feiedelem Nembül ualo,
 Szent Bertalan uilagh iaro,
 Ronch megh bennem gonoffagot,
 Es uiéch megh az ioságot.
 5 Vrunk sebét ky illetéd,
 Szent Thamas kõniörgek neked,
 Giögiéhd meg lólkem sebeit,
 Niery menibely harmat uizét.
 Szent Mathé segééh engemet,
 10 Tauoztasd tülem nétkeket,
 Testi giöniörűffégheket,
 Ayandékoz lólkieketh.
 Engedelmességh példaia,
 Simon Vrunk Tanituania,
 15 Niery szent engedelmességet,
 Nekem lólky szilidségeth. ||
 167 Thegedetis ô Szent Iudas,
 Ky Vrunk felől tél uallaft,
 Niery paenitencia tartaft,
 20 Ioban uegigh meg maradaft.
 Teis szent Mathias Apostol,
 Ky sors szerezént ualasztattal,
 Mench megh dögleteletségtül,
 Ky ne rekedgiem Meniegből.
 25 O szent Mária Magdolna,
 Isteni malasztal rakua,
 Niery Iduössféget minekünk,
 Vilagban még a kik (e)tengünk
 Istennek Szenti kik uattok
 30 Kérlek feienként bennetek,
 Istent értem imadgiatok,
 Fogiatkozásim lattiatok.
 Vrnak mind Szent Apostoli,
 Souan uilagnak sauay,
 35 Legien refzem meniorfzagban,
 Thy szent imadsagtok által.
 Vilagh haborui közül,
 Titeket valasztá az Vr,

Méltok ualatok az téftben.	
Latni Iftent emberi téftben.	
Thy uilagh uilaghofsagy,	168
Aniafzentegihaz Lampasy:	
Hit fundamentum asásy,	5
Vr Istennek aldomasy.	
Thy Vilagh itelők lefztek	
A Chriftufsal székbén ültek,	
Azért benneteket kérlek,	
Akkor engem segítsetek.	10
Dichőfsegh legien Atianak,	
Dichőfséghe eó szent Fianak,	
Vigasztalo szent Léleknek,	
Most és örökkön örökké.	
AMEN.	15

Az léolky ismerettől való zamuetelnek Formája 169

Soror Iustinanak.
Soror Kata ||

Non prius in dulcem declines lumina fomnum	170
Omnia quàm longè reputaueris acta diei.	20

Az az:

Addigh az alómnak ne adgiad maghadat	
Migh megh nem uisgalod lölky ismeretedet;	
Es hogyha uétkesnek találod magadat,	
Köniörgésed által kélleld megh Vradat.	25

†

Eótt czikeliben auagy punctban heliheztetett rövid tanu- 171
ságh, miképpen kellesek kereztien embernek lölki ismeretitől
fzamot uenny midőn estue alunni akar menny.

Zerzetes emberekhez kiualtképpen ighen illendéo.

ELSEÓ Punct.

Emlekezzék megh az ember az Vr Istennek uéle valo fok
 io tétemeniről, minemű fok iott Vett az Vr Istentül giermeksé-
 gétül fogua, mind addigh az oraigh; hogi tudnia illik: az ő
 5 szent szemilére formalta, ép kézzel, labbal teremptette, okofsag-
 gal szerette; hogy az örök karhozatnak Torkából à kiben az
 első embernek miatt estünk volt, az ő szent Fianak halala által
 megh szabadétotta, és hogy az örök boldogságott meg ígérte
 ha keduet kerefsük. Annak fölötte hogi ollian malasztot adott
 172 neky, hogi à szent szerzetben be iüheffen. || Hogy ekkoraig
 mind uartá hogi bűneiből meg térhessen, és életet megh iobbét-
 haffa. Annak fölötte hogi ez el mult napon szerencsétlenségtül,
 uéletlen niaualiatül, hertelen halaltül 1c. megh oltalmazta. Ezek-
 ről és töb è féle iokról kel elmélkedni embereknek à kikett
 15 Istentül el uett. Annak utanna imigien Imadkozzék.

Imad fagh.

Mindenható örökké ualo Vr Isten, halakot adok the neked
 minden io tétemenidért mellieket én Velem chelekettél. Minde-
 neknek előtte penig hogy engemett az te képedre teremptettél,
 20 hogy nagy munkaual, és faidalommal engemett az pokolnak
 torkabol ki szabadétotta (!), hogi mind ez oraigh megh szam-
 lalhatatlan fok Vefzedelemtül meg oltalmaztal; hogy az örök
 életett ha szo fogado lészek, kész uagy megh adny és hogy az
 en öriző Angialamon kiüül, még más Tanétokatis rendeltél ||
 173 ennékem, à kik engemett az kellemetes és szükségheş Tудо-
 maniban, az the igaz öfmeretedben, és az közönségheş szent
 hitben oktafsanak.

Masodik Punct.

Kérien alazatofsan malasztot az Vr Istentül, hogy bűneinek
 30 rutfágát meg ísmérhese, melliekkal Giermekségétül fogua, ki-
 ualtképpen penig ez el mult napon Istenét és felebarattiatt megh
 bantotta, auagy maga lölky ísméretit meg rutétotta, halalos
 auagy bochanandokeppen. Annak utanna imigien Imadkozzék.

Imad ságh.

35 Vilagoseih meg kérlek Vram az én értelmemet hogy lat-
 hafsam és ísmérhessém meg à mitt én ez may napon uétettem
 gondolatimmal, szollasimmal, és chelekedetimmal. Es kérlek

tégedet az te kénfzenuedéfednek és halalodnak általa, hogy méltotzaffal meg bochattani ennékem azokat kegielmeffen. ||

Harmadik Punct.

174

EL uégezuén az Imadsagot, annak utanna gondolkodgiék főlöle mitt uétet ez el mult napon Isten ellen, felebarattia ellen,⁵ auagy lölki isméreti ellen gondolatiual, szollasiual, és chelekedetiuel. Ennek penig ugy mehet iobban Véghére micfoda vétkekben volt részes: hogiha á napnak oráit mind el iaria elméiuel hol mitt chelekedett, miben foglalta magat, és kikkel niayaskodotth. Mert olly dolog am á lölki isméret, hogi mint egy¹⁰ ezirkállo auagi eörrallo minden uétkekről meg feddi az embert, és meg mondgia mitt uétettél, csak is meg uisgalliad, á szerént á mint az lölky ismérettül ualo szamuételnek Tablaiaiban fel uagion iegiezue.

Negiedik Punct.

15

Hogiha annak utanna találsz valami olly uétkett magadban, á kit ez el mult nap chelekettél uolna szanfsandékkal, auagy || giarlosagod miattis, akar bochanando legien az, s-akar¹⁷⁵ halalos; Annak utanna imigien imadkozzal törödelmelsen:

Imadsagh.

- 20

En kegielmes Attiam bocfasd meg ennekem hogi enniször szommal, gondolatommal, chelekedetemmel, Tiztemnek és hua-talomnak el mulatafaual, el hagiafaual, téged én Iftenemett meg bantottalak.

Eötödik Punct.

25

Minek utanna asztan meg szantad bantad büneidet, tökelidel magadban hogi az Iftennek szent malasztia által, ennek utanna meg akarod életedet iobbétani, és fogiatkozasídat heliére allatni, á meg cfelekedet uétkeket Gionas és paenitentia tartas által el törlení, azokat magadon meg büntetni tefti saniargatas³⁰ által, és az utan szüntelen ellenek harczolny.

Imadsagh. ||

Igiekezem Vram Isten az te szent malasztod által nagio¹⁷⁶ szorgalmatosfaggal, s-életemnek megh iobbétafaual uétkeimet és fogiatkozasímat heliére allatni. Es kérlek teged törödel-³⁵ mes szíuel, lélekkel, hogy ha ez étzakan ky akarísz engemett

költöztetny ez halandóságból; az te irgalmafsagod szerént kegielmessen cselekedgiel én velem. Hogyha penigh még thouab akarod hallasztani életemet; adgy malasztot ennékem, hogy iozanon, igazan és Istenessen élhsek ez uilagban.

5

AMEN. ||

177

Reggely Elmélkedés.

Hogyha penigh reggel agiadból fel kelsz minek előtte egiebb dologhoz kezdenél, adgy halatt akkoris az Vr Istennek, hogy ez el mult étzakan az ördöghnek inchelkedésétül, auagy
 10 hertelen halaltül meg oltalmazott. Es emlékezzél megh rola, hogi ha agiadba tiztan uiseltedé magadat (miuelhogy az Istennek szemei mindent latnak, még az feneketlen méliségetis által lattiak, s-az öriző Angialunkis mindenütt reánk uigiaz, mind iartünkben, költünkben és uestég fektünkben) hogy ha nem
 15 forgattale testi förtölmeféghre indétó gonofz gondolatokat szan-szandékkal elmédben, auagy nem chelekettélé ualami olliat, ki miatt nem csak lölkedet, hanem testetis megh förtöztetted volna. Annak utanna imigien Imadkozzal:

Imadsagh. ||

178

Halat adok the neked én menibeli szent Atiam én örökké ualo Istenem, hogy ez el mult étzakan meg örzettél, oltalmaztal engemet minden veszedelemtül, szerenchétlenségtül, az ördöghnek inchelkedésétül, hertelen halaltül: Azon kérlek uifzontag én menibeli szent Atiam hogy ez may napotis tegied szerenchésé
 25 ennekem az the szent neuednek dicféretire, és az én lölkemnek üdüöfséghére. Es miuelhogy the el eniészett nélkül untalan ualo uilagofság uagy, mindeneket taplalsz, giöniörgettez, és megh uidamétasz, az te uilagofsagoddal méltoztatsal meg uilagosulni az én elmémnekis hogy ennek utanna megh ne utközezzem (!)
 30 femminemü vétékben, hanem az the igazgatafod és uezérlied által el érkezhesssem az örökké ualo életre. AMEN. Pater nr̄. Aue Maria. Credo. Confiteor. &c. ||

Az lölky éfmerettől ualó számuételnek Tablaia 179

Az Gondolatok keről leuő uétkek.

Hogiha	{	Hiuolkodok	
		Hafzontalanok	
		keueliek	5
		Tiztatalanok	
		Iora ualó reftséghe uiuók.	
uoltanaké.	{	Haragofok	
		Gianofok.	
		Vakmerők	10
		Chalardok	
		Niughatatlanok. 2c.	

Az szollas keről leuő uétkek.

Hogiha	{	Hiuolkodok	
		Eretlenek	15
		keueliek	
		Mordok	
		Zemérmetlenek	
uoltanaké.	{	Zemtelenek	
		Haragofok	20
		Ragalmazok.	
		Zidalmazok	180
		Hazugok	
		Tettetések	
		Hizelkedők	25
		kiuanatofok	
		Negédeffek	
		kép mutatok	
		Heában való. 2c.	

Az chelekedet kerül leuő uétkek.

30

Hogiha	{	Héában ualok, Vgi mint, a kik semmi io Véghre nem rendeltttenek.	
		Hafzontalanok, Giömölcztelenek, vgy mint ha csak emberi kedueskedéfért lettenek.	
uoltanaké.	{	Rendnekül ualok, Vgimint ha nem illendő, nem 35 alkolmatos időben lettenek	
		Habahuriak, vgi mint ha rea figielmezés nélkül, és aiétatos akaratból nem lettenek	

- 181 Vifzalkodok, vgimint az Istennek az Aniaszentegi-
haznak az elől iaro Feiedelemnek ellene
valok, auagi hiuatalunk, tisztunk és lölki
ifmeretünk ellen. ||
- 10 Hogiha } Iora ualo reftséghe nézők, vgy mint a mellick
uoltanaké. } csak magunk hafznunk kerefésért, giöniörűf-
ség, és az kulfó érzékenféghnek keduek
kerefésért lefznek.
- 15 Tettetefsek, midön az ember a végre imadkozik,
és ayétatofkodik, auagy valami iott cfele-
kezik, hoga emberektül dicféretet vegien
érette.
- Vakmerők, mellick az magunk feiének agiafkoda-
faból, itéletiből, az előttünk iaro Feiedelmek-
nek tanachadafa ellen léuélnék
- El mulatott el henielt dolgok, mellick az reftség
miatt léuélnék, Tudnia illik, Tiztunknek,
hiuatalunknak, a kire kötöflek vagiunk az
Tuniasag miatt ualo el mulatafa, el heueréfe.
- 20 AMEN. ||

182 Szenth Katalin Szűz és Martyr Imadsagha.

Iduezlegy szenth Katalin. Iduezlegy Martyr és Kyralne.
Iduezlegy Christusnak igaz menie. Iduezlegy tisztassághnak és
chendeségnek Szűze. Iduezlegy Istennek méltó Szűze, és ayan-
25 iad engemet az te szentséghe imadsagiddal Christufnak, halgasd
meg köniörgésemet, tarch meg fogadasomat, és minden ioban
erősech meg én fziuemet. Adgiad sziuemnek igaz törödelmeféget,
igazgasd latasomat, és hallasomat, és minden értelmemet, hogy
az te igazgatásod által tisztá sziúból szolgálhassak Istenemnek.
30 Oh Szentséghe Kathalin chendesich meg az én teremtmöt
és az Babyloniai büdös moslékből mosd ki engemet, légy enne-

kem uigaztalam és Istennél közbe szolloom. Christust értem imadgiad és az halattúl meg oltalmazd. Adgiad hogi meg giúzhennem ez uilagot, hogi el ne teriön az én haiom és a bűnnek tengeriben el ne merüllic. Oh Istennek Szűze most emlekezzél meg minemü nagy munkauat, és kinpal nierted meg az meni-⁵ orfzagot. Oh most erős Isten előtt emlekezzél meg én rolam, és az én kőniörgésemről, ki minden gonoffaggal és bűnnel rakua vagiok. || Iarul hozzam betegedhez és minden ioban erősich¹⁸³ meg. Oh az Vr Istennek erős bayuénőie, legi ielen halalomnak oraian, és az kegietlen halattúl oltalmaz meg engemet, hogy¹⁰ uyonnan fel tamadhaffak, és meniey szentek között leheffek. Kétféle halál engem ne bolgaffon, IESVS Christus a te imadsagid által aztot adgion. Ki él és Vralkodik Attiaual es szent Lélek Istennel mind örökkön örökké. AMEN.

Szent Maria Magdolnarwl.

15

Eóruendez kegies Magdolna: Iduösséghek reménséghe, életnek ere: el esteknek bizodalma. Eóruendez édes szo szollo: paenitencia tartanak peldaia: niaualiasoknak kőniörwlőie. Eóruendez Itennél kedues kellemetes szerenchés Afzony: kinek az Vrnak kiualltkeppen ualo malasztiaiból megh bochatattanak²⁰ bűney. Eóruendez Christus labainak mosonéia, kitül a szeretetnek annit sok ielenséghit méltó uoltal el uenny. Eóruendez, ky az meg ualtot dichőfféges fel tamadaskor legh előfzer méltónak talaltattal latny. Eóruendez, ki minden nap, az Solofmanak ideien hétfzer emeltettél || féol az égben magaffan, az te lako¹⁸⁴ barlangodból. Eóruendez, a ky szintén az eghekben uitetél föl, immar, és az Christuffal eggiüt dichekedel az Meniorfzagnak Vduaraban. Vid uéghez az te Imadsagid által, hogy mys tart-haffuk paenitenciat, hogy halalunk utan, az igaz uilagoffagnak örömében részefek leheffünk. Amen.

20

Szent Ferencz Atiank Imadfagha.

Oh Szentséghek Ferencz Attiam az meg feszült édefséghek Vrnk IESVS Christusnak kőuetőie és Zafzlo uiselőie, ki az egiéb Szentí között szeretetnek és tiztetségnek kiualltkeppen ualo aiandékiaul téged ighen meg ékesite, mert az te lőkedet az ő³⁵ szent malasztiaual bizonfaggal ualó uilagoffaggal be tölté, és az

te testbe (!) az uet mély sebeit meg uiétà az Kegies IESVS
Christusnak szeretetéért. Teneked kőniörgek szentséges Atiam,
hogi mindenkoron légi ennekemis szo szolom Vrunk IESVS
Christusnak elötte Eltemben és halalomnak ideién, és minden
5 dolgaimban légi ennekem segedelmem és oltalmam. Amen. Pater
nofter 2c. Aue Maria. 2c. ||

Aytatos Imaczagh wronk iefufnak eleteról 185
es zenwedeferewl ez wylagón kynek erdeme
welhetetlen es bwczwya merhetetlen

Oh aldoth wr ihūs, erók yftennek zent fya, myndeneknek
teremteye, embery nemnek ydwezeyteye es megh waltoya: En 5
te meltatlan zolgalo leanyod eg meg nyomorodoth zegaen bynes,
halath adok teneked: ky myerettewnk gyarlo byne||fekerth 186
menybewl földre lee zallal, Es az edes zŵz anya Mariatwl tef-
teth fogadal. Es ez el wezet wylagnak waltfagaert thŵle zy-
lethny akara, gyermeky gyenghefegnek zykegeth zenweded, 10
poztoban takartatal, yazolban helheztetel, zyz emlékkal emte-
teel, Sydo térwénben kernywl Meteltetel, zenth kyralyoknac
yellentetel: zent templomban fel wyteteel, Atya wr yftennek
Ayanlattatal az wtan herodes kyraltwl ydeztetel, kyeert egypt-
tomban walaztatal, onnan || Megh haza hozatal: The zyleydne 187
myndenben ewketh halgatwan engedelmes leel: ydō be telwen
zenth lánostwl meg kereztetetel: embery természeteth kefertel,
Es myndōn embery gyarlofagoth, bynnel kyl zenwedel, az
pwztaban yntetel, negywen ee nappa bēythelél, oth az fathan
myat háromzor kefertetel, kykben meg sem gyēztetel, wygya- 20
zafokath. faratlagokath, ehfegeth, zomefagoth, eenfeget, ezte-
werfegeth, hewfegeth, hydegfegeth zenwedel. predycalwan epedel
my rayt||twnk Walo Banatodban gyakortha kenyweth hwllatal: 188
Sydo nemzetewl megh wtaltatal Es ew tewllók gyakorta walo
bwzzwal yllettetel Oh en edes kegyes yftenem, kyktewl mynd 25
ez ydeyglen sem ysmertetel megh, mykoron el ywttanak wolna
te zenth zenwedefednek ydey te zent zŵz zyledtewl bwczwth
wewen Menel az wēgh waczoranak helere, oth te zenth tefte-
det wéredeth, nekyk ozthogatad Es ewketh elewzer megy mo-
fogatwan, onnan yma||adkozny kezwl, zenth atyadath halalodon 189

kegyeffen haromzer kenyérgeted, oth keferw banat myat eppen-
 deél, Es mykeppen ygaz ember felelmedben rettegél. haromzer
 feldre eswén ymadkozál Es az zernyw halálnak abrazattya
 latwan talpattwl fogwan tetedyglen wéres werôth hwllatal.
 5 zenth atyattwl megh sem halgattatal, zent angyal(ok)twl megh
 wygaztaltatal, Iwdâftwl el arwltatal Es hamyff(an) békefegeh
 190 alath kézben adatal, kemeen ketelekkel my||keppen gonoz téwô
 erêffen keteztel (!) es mykeppen artatlan baran aldozattrá wy-
 tetel Es myképpen tennen zenth profetalo zayaddal Megh mon-
 10 dottad wala, magadnak maradál. te zent tanytwanyd az ydében
 mellôled el fwthwan Annas feyedelemnek hazához wytetel Oth
 ygaz mondasoderth arczwl weretel, onnan ketezwe kayfas pyf-
 pekhez wytetel, oth fokkeppen megh mewettel (!), karomlatta-
 191 tal, onnan Sydoknac tha||nachokban wytetel, oth hazwg tanok-
 15 twl hamyffan wádoltatal zernyw halálra karhoztatal: arczwl
 bydes nyallal ferteztetél: fok bozzwfagokkal yllettetel, zomorw-
 fagokkal érteteel. Arczwl köteteel, Nyakon weretel, éköllel
 yttetel, fokkeppen meltatlan karomlattatal, az wtan pylatofnak
 adatal, oth zentelen halálra wádoltathal onnan baratfagnak
 20 okáerth herodeshez kwldetel, oth bolondnac aloytatal Es feyer
 192 rwhaban éltéztetel: kyben meg mewettetel || Megh Czwfoltatal,
 onnan wyzon meg pylatofhoz hozatal: oth meg keteztetel eref-
 fen wéer foltaygh oftoróztatal az wtan halálra ytelthetel megh
 fezeytefre wytezeknec adatal, oth twlaydon rwhadból lee foztatal,
 25 barfonban eltezteteel. téwyx koronawal koronasztal (!): Nadzallal
 kyraly yftap heleth ekefewltetel, térd haythwan kézentetel, térd
 haytwan Sydok kyralyanak mewetfégghben newesztetel, az wtan meg
 193 arczwl weretel, zent zynedzerenth megh pekdestetel poklof||keppen
 Es Bynefkeppen zydalmasztatal kereztfawal terheltetel, éely zégen-
 30 nel yllettetel, o en edes yftenem memynek feldnec teremteye,
 atyadffyaynak elewte az magas kereztfá alat, tennen warafod-
 ból, tennen nepeydtewl keferw halálnac helere wonyattatal, oth
 zent rwhadból kywe foztatal, zent zyled elôth kereztfara fezey-
 tetel eghben nagy kyátassal, karomlással fel emeltetel, mondwan,
 35 ha yzraelnec kyralya zallyon lee az kereztfaról, es ha yften
 194 fya (y)iwyen el yften zabadoha megh ymaran zernyô || halaltwl
 ezeketh latwan es halwan az te zent zyléd zomloc (!) feldre
 bwrwlwan, thôr keppen keferw banath zent zywedeth hasoytta

Oh el enyezeth menyey felfegh, akkaron harom wafzeggel
 kereztfara wonyatal, tolwayokkêzze zamlaltatal, zenth kezeyd
 labayd zereneth kegyethlenwl atal wereteel, oth fôk keppen
 megh karomlattathal Mondwan myndeneketh ydwezeyth wala,
 ônnenmagath mafthan hoñnem ydwezeyty, ha yften fya, Ennek⁵
 wtanna zo||mehfagoth kyaltal, kyeerth yo wendegfegben tartatal, 195
 merth erôs eczettel Es keferw mereghgel ytataal: Az wtan
 bynefekerth ymadaal, az tolwaynak erôk ydweffegeth fogadal,
 edes zyledeth zenth Ianofnac ayanlad Es myndenec be tellye-
 fedefeth kyathad, akoron zenth atyadtwl el hagiothnac aloytatal,¹⁰
 Es menyorzagra fyralmas ygekkel kenyergeel, nag fel zowal te
 lelkedeth zenth atyadnac ayanlaad, few haytwan zenth lelke-
 deth testédbowl ky || Boczathad Es Zenth zywedeth hegyes 196
 czwezawal eklelny hagyad, honnan zenth weerth es wyzed my
 kereztfegewnkre folnya hagyaad, Ennek wtanna kerezthfarol le¹⁵
 odoztatal. Es te zent zylednec ôleben adathal, keferwen fyra-
 tatál, koporfoban helheztetel, harmad napon zent atyadtwl fel
 tamaztatal Es nyegywen (!) napon menyben emeltetel Es zenth
 atyadnac योग्यारा helheztetel honnan zent lelket hantwa||nyok- 197
 nac bochatal, Ennen lécz ywendô eleweneketh es holtakath²⁰
 ytelný Es kyneec mynd ew erdeme zereneth fyzetny :c

y m a c z a a g h

Kerlec mynd ezekre en edes teremtem wr yften kyketh
 ymar newezgetek es kykrewl aheytatoffaggal ennyfok ygekkel
 emlekezem Es banatos zywel fyralmafon eleytewl fogwa gon-²⁵
 dolkodam

I m a c z a g h

Kerlec efmege az zenth zerettetre kywel zereted te edef-
 feges zyledeth mariath Es kywel ew zerete tegedeth myn||den 198
 teremteth allatoknac felette En edes ergalmas yftenem, edes³⁰
 kegyes megh walto wram iefus zomorw zyweennec kewanatos
 wydamsaga, kezenfeges eletemnek ygazgatoya, lelkenec ydwô-
 zeyteye, tellyes ahytatoffagom zereneth kenyergek, mykeppen
 byzonnyal hyzem mynd ezeketh te tewled my erettewnk byne-
 fekerth nagh bekefeggel zenwednye, azonkeppen te zenth ma-³⁵
 laztoznak myatta tegy ergalmaffagoth mywelewnk Es wgy
 zerezeyed || hogh mynden eletewnknek folyafath te zent akara- 199

todra ygazgaffad Es megh ôryzwen koronkeed mynden helen
 ydweffeges wegre wygh Es ky mwlaſnac wtanna te zent kegyes
 ergalmaſſagodnak myattha mynden kenokbol ky zabadoythwan,
 erdemlyewnk wytethny te weghetetlen zenth orzagodnac dychew-
 5 ſegeben, hol oth the zentydnec es zeretô hyweydnec nyayaſſa-
 gos tarſaſſagokban zalmaltaſſwnk (!) erôkkewl erôkke amen æ ||

200 Ez ymaczaagoth zerzette zenth agoſton doc-
 tor wr yſtennek ergalmaſſagarol kegyelmeſſe-
 gerewl, byztatwan ha ky olwaſny akarya hamar malaztoth
 10 nyer, ergalmat leel Es bochanatoth erdeml wr yſtentewl,

y m a c z a a g h

Oh foghatatlan es weghetetlen ergalmaſſaghw wr yſten,
 theyr hozyank, ky twlaydon tennen magad wallad az zenth
 ewangelyomban mondwan, nem ywttem hywnya az ygazakath, de
 201 az zeghen byneſe||keth penytenciara, ôh en edes kegyes yſte-
 nem nam ſemyre. nem zyſſeges teneked az zegén bynes, ky
 myndenben yoth zepeth es ygazath zerezcz, de meegh nagy-
 ban ôrwłz, chak egy zegeen byneſnec es penytencia tartaſan
 es megh terefen hönnem mynth az kylenczwen ygazakon kyk
 20 nem zyſſegefek penitencia tartafra, merth byzonywal czak te
 wagh az ygaz yſten felden es menybe Es nynczen mas tenalad-
 nal kyl ky nem akarod az zeghen (byneſeknekh) byneſnec hala-
 202 lath, de ynkab hog. || Megh teryen, Es ellyen, yme egy zegen
 megh nyomorodoth bynes kyatoth te hozyad, Theyr en hozyam,
 25 En edes ydwezeythô yſtenem, tekencz meg te zenth ergalmas
 zemeyddel Es fordohad te nag haragodat en tewlem, Ne wezes
 el enghemeth en byneymel egyetembe, kyth teremtetel te
 kegyeſſegedben, Ne enghégyed az nyalyas (!) karhozoth beſtya-
 nak, the benned hywô zegen lelkeſ kyth zerzel twlaydon te
 30 zent kezeyddel, ne hagy el engemeth een || Edes yſtenem
 203 Weggre, Es ne yewy el az wtolſo rettenetes ytelettire te zegen
 felelmes zolgaddal, hogy oth te nagh haragodban el ne rekkencz,
 de kerlec ynkab ergalmaz en welem, te aldoth zenth wyaydnak
 mwkayawal (!), hogh el ne tewegyek erôkkē Emlekezel megh
 35 en rolam zeretô wram kyth mykoron nem wolnek teremteel Es
 te draghalatos zenth wereddel meg waltal, ygazgas engem wram

yſten ygaz wtra, tanoyez meg engem te zent akaratodra, tarcz
 meg mynden gonoztwl, hoġ ne ban||czalak meġh ſemy Gonozzal, 204
 merth te wagh ennekem yſtenem Es erök kyralom ky lakozal
 te zentydben, hyzem hogh kegyes lelköketh meġh wygaztalz,
 zomorw zyweketh el ſem haacz, zabadoyez meġ engem ez feldy 5
 gonoz kewanſagoktwl, hoġ ſemy enbennem Ne wralkodhaffeek
 ellenzö akarattra, de chaak twläydon te neked, zabad elmewel,
 edes zywel lelekkel Es kewanatos wydamsaggal zolgalhaffak
 mynd holtomygh, az te zenth yowo||todnac ereywel, ky atya 205
 wr yſtennek es zenth leleknee elz, Es wralkodol edeffeges ieſus 10
 mynd erökkewl erökke amen

Wala ky ez heeth ymaczagot meg olwaffa terden alwan
 az fezwleth elewth, Annak zenth Gerghel papa Calixtus, Es
 Syxtus papa engettenec hwzon nyolcz ezer ezendeytlen (!) Es
 harmycz hath napyglan walo bwezwth byne boczanatyara, 15

Elſew ymaczaagh

Oh en edes wram ihūs criſtus, ymadlak tegedeth
 figwen || Az magas zenth kerezthfan Es te zenth tewyx koro- 206
 nadat feyedben hordozwan, kerlek tegedeth hoġ ez te zent
 kereztfaad zabadoyczon meg engemeth en meġh werö angya- 20
 lomtwl amen pater noſter aue maria,

y mac za a gh

Oh En edes wram ihūs criſtus, ymadladlac (!) thegedet,
 az magas zenth kereztfan meġh ſebefwlwen, epewel Es echet-
 tel ytatwan, kerlec tegedet hogh az te zenth ſebeyd legyenec 25
 en lelkemneec erök orwoſſagy || amen p̄r n̄r aue ma 207

y mac za gh

O en edes wram ihūs criſtus ymadlagh tegedeth az ko-
 porſoban helheztetwen, myrraual es draga kenettel meg kenwen
 kerlec tegedeth hogh te zent halalod legyen en eletem Amen 30
 pater n̄r aue maa

y mac za gh

Oh en wram ihūs Criſtus ky wagh lelky yo paſtor, tarcz
 meġh az ygazakath, ydwezeych az byneſeketh Es az zegen ky
 mwltakkal tegy ergalmath, es en welem kegyelmeth amen p̄r 35
 n̄r aue

oracio

Oh en edes wram ihūs cristuſ ymadlac tagedeth akoron ||
 208 Zenth kenodnak keſerwfegerth kyth en erettem zegén bynefert
 zenwedel az magas kerezthfan, yelefben mykoron te kegyes
 5 lelked el waleek az teſtewl, hogh ergalmaz en welem Es en
 ky mwlaſomnak ydeyen amen pater nr̄ aue maria

ymaczaagh

Oh en edes wram ihūs xpūs ymadlac tegedeth poklokra
 le zalwan Es az zeghen foglyokath (z) megh zabadoytwan,
 10 kerlec tegedeth hogy ne bochas engemet pokloknak wermere
 amen pater nr̄ aue maria

ymaczaagh

209 Oh en edes wram ihs criftus || ymadlak tegedeth, halot-
 taydbol fel tamadwan, m(y)enyben menwen Es atya wr yſten-
 15 nec yogyara ylwen kerlec tegedeth tegy ergalmath en welem
 Amen pater noſter aue maria ꝛc

Ez ymaczagoth ha ky olwafny akarya terden alwan ahey-
 tatofon hwzon negy ezer eztendey bwczwth wall byneynec bo-
 czanatyara yo hyttel,

20

ymaczaagh

Oh en Es edes wram ihs Criftus kegyeffeges atya kerlec
 tegedeth, az zenth eremnec zeretetyerth, ky te zenth zylednec ||
 210 Wala, mykoron tegedeth elözer lata Es ewneky ylenel hwf-
 wetnak zenthfeges eeyen Es az zent eremeerth kyth walla,
 25 mykoron tegedeth lata megh dychewlwen yſteny nagh fenefſegh
 myath, hogh engemeth wylagoſoyeh meġ zenth leleknek heeth
 zenth ayandokawal, kywel te zenth akaratodath be tellyefeyt-
 heffem, mynd en tellyes eletemnec napyayban amen pater
 noſter aue maria

30

Ez ymaczagoth zerzette tyz(k)enketted Iános papa wala
 mynezer ky meg Mongya engedeth hwz ezör napy bwlezwth
 211 halalos byn||re Es harmych ezer napyth boczan(d)andora,

y m a c z a a g h

VEthkeztē En zenthfeghes menyey atyam wr yſten te
 zenth zynednec elewtte menyben es felden Es mynd kezenfeges
 zeretō zentydnec elewtte. oh azerth en ergalmas yſtenem kynek
 kezeben wacyon mynden zeghen nyawalyas bynefnek eelethe,⁵
 halala es ydwefſeghe, kerlek tennen yo wotodert, es te zent
 fyadnac my wronk ieſufnak Criſtufnac kenyaerth halalaerth
 Es mynd kezenfeges zeretō zent(ek)ydnec erdemyerth legy er-
 galmas es ke||gyelmes Es kenyerwl en rayttam bynefen, merth²¹²
 mynden koron te benned byzoth es remenleth en lellem, azerth¹⁰
 az te aldoth zenth newednek meltoſagaerth engegy tyzta gyo-
 noſth (!) Es ygaz peniteciath en byneymrōl Es te wytezkedō
 zent Egyhazadnac tōrwenye zerenth Es zentſege zerenth, azon
 te aldoth zenth fyadnac my wronk Ieſufnac Criſtufnac zent
 teſtenec, zenth werenek ydwefſeeghes weteleth Es zentſegenek¹⁵
 erdemeeth Es ez (yel)yelen walo || Elethnek wtanna Mynd²¹³
 kezenfeges hyweyddel, elewkkel Es holtakkal, erōk eleteth es
 nywgodalmath amen

Ez ymaczagoth Benedek papa zerzette kynek mondaſara
 annē bwczwth engedet myn(d)th wrwnk ieſufnak zent ſebey²⁰
 yo hyttel

y m a c z a a g h

Oh kegyeſſeges wr ihūs xps kerlek tegedeth az te nagh
 melfeges zenth zerelmederth, kywel ez zegen embery nemeth
 zereted, mykoron te edes menyey kyal fygwen az magas ke-²⁵
 rezt fan te kegyeſſeges lelkeddel zomo||rwlſagos yndwlatyddal,²¹⁴
 megh haborodoth erzenefegyddel, altal werth zyweddel, megh
 zaggatoth tagyddal, weerel folyo ſebeyddel, el teryezteth ke-
 zeyddel, ky nylyth erekkel, kyaltho ayakayddal, be rekedeth
 zoddal Es zaddal, megh herwadoth orczaddal, halando zyned-³⁰
 del, kenywes zemeyddel, horthyogo torkayddal, zomehozo kewan-
 ſagyddal, Ezenek (!) keſerwes koſtolafawal zŵz maria zylednec
 hayto feyeddal, te yſteny zenth teſtednec zenth lelkednek egy-
 maſ||twl el walafawal, Az erōk elew kwth fenek zarmazatya-²¹⁵
 wal, Ez ellyen nagh zenth zeretōdert kerlek teged oh zerelmef-³⁵
 ſeges edes wram ieſus criſtus, ky myath te zerelmes zywed
 megh haſadozwala, hogy legy kegyelmes en hozzá m zegen

bynefhez, Es en fok zamlalhatatlan byneymröl Es hog en ele-
temnek weggen agy yo Es zenth wegezeteth, malazos Es wy-
galagos fel tamadalth te weggetetlen yo woltodeerth es nag
zenth ergalmaffagoderth, enneken zegen bynefnek edes wr, ky
5 elz eerökkewl erökke amen 2c 2c ||

216 Ez ymaczagoth zerzette az wylaky zenth atya, lelky es
tefty degh halal ellen Iesus maria

y m a a c z a a g h

Megh febefwltethek az my wetkeynkerth, kynek kenny-
10 nak orwoffagawal megh gyogywlank, byzonyawal my korffa-
gwnkath ew zenwede Es my faydalmwnkath ew hordoza

. o r a c i o

Oh erök myndenhato wr yften, ky ez zegen embery nem-
nek ydwessfegenek epwletyerth te edes zenth fyadnak my wrwnk
217 iefusnak cristusnak ewth mely sebeybawl || Nagh Es dragalatos
Zenth weerth, my lelkewnk es testewnknek orwoffagara bew-
feggel ky akarat entheny, kerwnk engegyed mynekewnk, hogh
my te zolgayd, kyk azon zenth febeketh naponkeed tyztelylek
azon dragalatos zentfeges weerne orwaffagawal (!), döghalalth
20 fökelyes halalth, fewfaydalmath, bertelen halalth es erök karho-
zatoth, erdemlywnk el tawoztathny, azon te zenth fyadnac erde-
meenek myatta amen

Ez wtan olwas ewth p̄r n̄rth es heeth aue mariat az fe-
zwleth elöth ||

218 Ez ymaczagoth zerzette Ianos papa: myndennek ky ahey-
tatoffaggál mongya ezer eztendey bwczvt engedeth,

y m a a c z a a g h

Oh en edes wram iesus xps kerlec teged te emberfeged zerenth
walo halaloderth Es az zenth eremnek tyztyffegeerth (!) ky wala,
30 mykoron lataad, hogh Mynden nyawalyaffagydat somorwfagy-
dath megh gyeztet vona Es mynd ez tellyes embery nemet
Megh waltottad vona te zentfeges halaloddal, Azonkeppen za-
219 badoycz megh en lelkemet en hala||lomnak ydeyen mynden by-
nekból Es erök halalnak ketelybawl amen pater noster aue
35 maria

Ez ymaczagoth zerzetthe azon Ianos papa es engedeth ezer
eztendey bwczwth halalos bynre ky olwafny akarya yo hytben,

y m a c z a a g h

Oh en Edes wram ihūs xps kerlek tegedeth ky wag ez
wylagnak ydwezeyteye es megh waltoya, az nagh zentfeges
eremeerth, ky wala az te zerelmes baratydnak pokolnac fetheth
temlőczeben, mykoron lattaak wona hog megy waltattanac te
zenth yfteny hatalmassagod myath Es || Kerlek az nagh zenth 220
zeretettre ky wala mykoron ellyen nag dolgoth wona, hog az
te kegyes yfteny nagh hatalmaddal. es ergalmas eroffegeddel 10
oly meg Es nyomoroycz megh en bennem mynden testy ke-
wanfagokath Es lelek ellen wala (!) gonoz kyzleleteketh Es
agyad hog mynden teremteth allatoknak felette tyztan zeret-
heffelek amen pater nofter aue maria

Ez ymaczagoth zerzette egy aytatos frater tw-15
laydon atya wr yftennek tyztessegere ||

Oh mynden(to) Wylagoknak aldoth teremteye wra es by- 221
roya, kyth feel es tyztel mynd tellyes zeles wylagnac kerekfeghe
Es ewbenne walo mynden teremteth allatok, ky wag mynden
kyraloknac kyrallya Es wraknac wra, megh foghatatlan yften- 20
feghew, mondhatatlan dychewfegew, gondolhatatlan zeepfegew,
ereyben es felfegeben myndenhato Es meerhetetlen, ky wag
myndeneknec zerzeye Es meerteklőye, kynec byrodalma hatarth
nem thwd, merth chaak te wag byzon wylagoffaagh, hathatatlan ||
Es fogyatkozhatatlan fenefeg, Mynden nemefsegnel dragalatofb, 222
kynec tekentetyre myndenek nylwan wannak, ky teelewl weth aka-
ratod zerent, tennen zenth yo woltodbol, az erők Bodogfagnak
orzagath, te zerető zentydnec wygafagyra mondhatatlan eremmel
be teltetted, holoth mynden karbely zenth angyalok zenetlen teged
dychernec tyztelnec, Es dychewythnec, oth mynd az kezenfeges 30
zenteknek zenth seregy te felfegedeth ymagyak es magaztalyak
Es te weghetetlen bodogfa||godwal Erők bodogfagban élnec, 223
kerwnk azerth my es zeghenyek, tegedeth ky wag kegyes es
kegyelmes wr, te myndenhato kegyeffegederth, hog my wetke-
ynk nec rwtfagyth meltoztassal el terleny Es az te zerető zentyd- 35
nec nyayas tarsagokban te zent bewfeges ergalmassagodbol wala
my kewes rezeth engedny amen pī nī,

Ez ymaczagh wagyon wrwnk iefusnak ergal-
maffagarol

ymaczagh

Oh aldoth wr yften zegennyeknek elete, alazatoffagnak ||
224 wtha, En edes wram Iesus xps kynec kebeleben semy ellenke-
dees nynchen, yghenesehed en zywemet te zenth alazatoffagod-
hoz Es te zenth zywednek zenwedesehez, hog' hertelen tertenô
bwzzwflagban weztektes zywel lelekkel Es egygyw elmewel
tarthassam meg magamath te zenth bekefegh zenwedefednek
10 peldayawal es kowetsegewel Es te zenth koteleydnec myatta
en byneymnek koteleybawl ky zabadwlwan, te nag' rettenetes
225 yteletednec napyan el kerdezefymnek feleletyben bator||fagos
legyek amen pr nr aue ma

Wrwnk Iefusnak engedelmeffegerewl walo
15 ymaczaagh

Oh en edes wram iesus xps ky te nag' chodaltos yoza-
goswotodbol menyey zenth atyadnak, mynd az zemermes kerez-
fanak keferw halalayglan enghedelmes lewl en erettem zegen
nyawalyas meltatlan byneseerth hog' zenth enghedelmeffegre
20 tanoytanal En erettem meg' keteztetel hog' en byneymnek kenos
koteleybawl megh oldoznal, halalra yteteltel (!) hog' enghem
226 erok karhozatnac || Rettenetes Iteleybawl Es zernyw halalbol
ky zabadoytanal En erettem kemeen tewyskel korohaztatal,
hog' engem te zenth dyczofegeddel erokke koronaznal, kerlec
25 agy ennekem zenth leleknek Malaztyath, ky erossehe meg en
zywemeth te zenth newednek felelmeben, es zerelmeben, hogy
wtalwan mynden ez wylagy hyzelkedefeketh, es el rekkenthw
nyayassagokath, te zenth halalodnac zenwedese es peldazatya
myath Meltan kowetheffem the zenth eletedeth Es zeretettel
227 ragazkodyam ew hozya, hogy se ellenzew se be||welkodo ban-
tasnak myattha, en halalomygh el ne zakadyak te edes wezer-
lefednek ygazgatafabol amen pr nr aue maa

Atya wr yftennek kegyelmefegerol walo
aytatos ymaczaagh

35 TEkench Megh kegyeffeges atya te edes kegyeffeges fya-
dat, en erettem ely kegyetlenwl zenwedoth Tekencz megh
kegyeffeges kyal' te zenth kyalaly fyadath ky zenwed, es bo-

chafs ennekem zegen meltatlan zolgnadnak kyerth zenwed, Nem-
denem latod te || Kegyes Atya te Zeep yffyw fyadnak zerelmes 228
feyeeth zeep feyer Nyakawal lee fyggeztwen dragalatos zenth
halarra lee haytwan Tekencz megh edeffeges teremthe, te edes
magzatodnak megh alazoth emberfegeth Es kenyerwl te betegh 5
teremtôttdnek nyawalyas wotham, fenlyk ew mezeytelen mellye,
weerben kweredeth, ew megh sebefedeth oldala, megh zaratta-
nak el fezwilth tagyay, ekes zemey el lankattanac, ew kyraly
zent ayakay el herwattanac, zeep ygyenes zaray. alaa fygget-
tenek eel hymtezteek (!) ew labayth aldor zent werekneec folyafy 10
amen 2c ||

Wrwnk Iesufnak kegyeffegerewl valo yma-229
c z a a g h

Oh en edes kegyeffeghes wram yo ihūs Cristus, kerlek
mofs megh engemeth kywl es belöl te aldoth zenth werednek 15
folyafawal Es te kegyeffeges zenth sebeyddel gyogyoch megh
en lelkenek megh sebeyth werd atal te zenth felelmednek czwez-
ayawal en zywmnek megh babayth (!), akaratyth es kewanfagyth
Es fezeych eröffen engemet zent penitencianak kerezthfayahoz,
hogh belewl zereztefek een || Zywm te zenth akaratonac 230
kellemeteffeghe zerenth Es kywl teryenek en testemnek mynden
tagyay te zenth yfteny zolgalatodnak zokafara, hogy mynde-
nestewl fogwa te zenth parancholatydnak modgya zerenth
ygazgattaffanak en tetemenym hogh mynden keppen ellene
mondwan ez wylagy hewfagnak el tawoztatwan, mynden gye- 25
nyerwefegheketh Es artando nyayaffagokath, ez yelen walo
penitencia tartafnak kemenfegeröl, ywthaffak az erök bodogh
elethnek dychewfeges koronazatyara es erde||mere amen p̄r n̄r 231
aue maria 2c

Wrwnk Iesufnak hozyank walo nagh zerel-30
meröl

Oh En zywmnek kedwe es oh en zerelmem es wygazta-
lafom edeffeges iesus Cristus kerlek hogh te geryedező zeep
zerelmednek czwezayawal ökleld atal en zywmeth, hogh te
(yftenfeges) ydweffeges zenth zerelmednek sebeywel megh gyo- 35
gywlhatatlan gyettreffem Es te zenth oldaladnak wyzey myath
mynden byneymböl megh tyztwtaffam Es ez wylagy gonoz

232 gheryedeteffegymból ky zabadwlwan || Megh hydeghwlyek The dragalatos zenth werednek byllôgewel megh yeghyeztethwen, ky Myath mynd ez wylagon mynd az mas wylagon ôrêkke megh ysmerny Es meg ysmernen az erôk elethben elew bodogh
 5 tarffaffagban ragadwan meltoltaffal rezeltetnem amen pater nr aue ma,

Ez ymaczagh wagyon halalatos ayanlafrol

Oh Erôkke elew Es halhatatlan wr yften lelkeknec ydwe-
 233 zeyteye Es ez wylag||nak megh waltoya Edeffeges ihūs Cristus,
 10 kerlek es kenyerghék te zenth kegyelmességednek Ez may napon walo ymaczagymnak yo tetelymnec dycheretymnek es aytatoflagymnak myatta, kyketh zegen meltatlan bynes tettem te aldoth zenth newednek dycheretyre es dychewfegere Esté bodoghlagos zenth zenwedefednec tyztéffeghes emlekezetyre Es te zep-
 15 lewtelen zenth zylednek Es kezenfeghes zenteknec, zenth angya-
 234 loknak, patriarchaknak || profetaknak, Apostoloknac Martyromok-
 nak, Confessoroknak, zyzeknek Es kezenfeges teneked kellemethes zenteknec dycheretekre, mynd en kezenfeges refthsegymnerth, thwnyafagymerth es byneymerth, el mwltakerth, yelen walokerth
 20 Es ywendekerth kezenfeghes anya zenth egyhaz alath wytez-
 kedôknec lelky es téfty egyeffeghekerth, orzagh otalmazokerth
 235 es tyztartokert, ez (en) zeghen zerzeterth Es || Egyeb zerze-
 tekerth, feyedelmeymnerth, atyamerth, anyaymerth (!) atyamfyay-
 erth hwgaymerth rokonfagymerth, baratymnerth tarffaymerth,
 25 yo tewôymnerth Es azokerth kyk megh kerezteltek dermaltak (!)
 Es kyk magokath ymaczagymban ayanlottak Es kyktewl keert-
 tem Es azokert kyknek felelmôkben, zerelmôkben, es tekente-
 tekben wetkeztem Es kyknec bynre walo kyzleleteth tettem
 elewnek es holtaknac, hog azokath kyk megh holtanac, me-
 236 nyey zenth orzagnac || Bodoghlagaban reezth weheffenek, es
 kyk eelnek penitenciara es megh terefre walo ydôth erdemlye-
 nek, kerlec en Nyawalyas bynes wotomert Es en wram yo
 iefus cristus tekench megh te edes ergalmas zenth zemeyddel
 es zabadoych megh mynden gonoz es eektelen fertelmes gon-
 35 dolatokbol, tawoztas el mynden téfty gheryedeteffegekerth en
 zywembewl, rekez ky mynden nyawalyas fertelmeketh en elmem-
 237 bôl Es testembôl, zabadoycz megh || Engemeth en edes wram
 pokolbely Satannak mynden bantafabol, latando es lathatando

ellenfegymnek chalardfagabol, kyk halalra kerefyk en lellemeth
 Es bochassad el te zenth angyalodath, ky megh wegyen otal-
 mazyon es őrzyen mynden latando es lathatatlan ellenfegym-
 tewl Es ky ygazgaffon engemeth erök ygassagnak byzodalmas
 wtara Es mykoron ky akarz ez zeghen testbowl wenny ne⁵
 ywyenek en eleemben az erök setetfegnec wezedelmy, Ne arth-
 hassanak ennekem, el se tereyth||heffenek te zenth wtadrol, se²³⁸
 yora se barra: de ygaz wthon enghegy ennekem te hozyad
 ywnem en edes kegyes teremthem ky wagy ez wylagnak megh
 waltoya, elwen atyawal, es zenth lelekkel mynd erökkewl¹⁰
 erekke amēn pater noster, aue maria 1c

Ez ymaczagoth zerzette bonifacius papa es
 ky megh mongya, cristusnak zenth testenek adozattya (!) koron
 engedet ewth || Ezer eztendey bwlczwth, byneknek bocza-239
 natyara¹⁵

Oh En edes wram ihūs Cristus ky ez aldoth zenth testeth
 Es ez dragalatos zenth weerth dychewfeghes zyz anya maria-
 nac zeplötelen meheben fogadad Es ezen te byzon weredeth,
 te zenthfeges oldaladbol az magas zenth kereztfanak oltaran my
 ydwessfegewnkertth kywe enthed Es ezen dychewfeges zenth²⁰
 testben harmad napon hallottaybol fel tamadal es menyorzagban
 meneel Es wgyan ezen zenth testben || ywendō wagh elewe-240
 neketh es holtakath yteln, kerlek en edes kegyessfeges kyalom
 wram iesus Cristus ezen te zentfeges testednek es werednek
 myatta ky ez oltaron aldatyk zabadoyez megh en lellemeth Es²⁵
 testemeth mynden fertelmetessfegtewl Es tyztoyez megh mynden
 gonozsagbol el mwltakbol yelenwalokbol es ywendōkbowl Es
 oltalmaz megh mynden latando es lathatatlan ellenfegymtewl
 ma, eletemben Es halalomnak ydeyen erekkewl || Ereкке Amen²⁴¹
 p̄r n̄r aue maria

Mykoron zenth myssfeben xpūfnac zent teste
 aldatyk³⁰

Idwezlegy edeffeges wr ihūs Cristus atya wr ystennec
 zent ygheye, zyz anya marianak zenth fya, ystennek artatlan
 barána, ez wylagnac ydwessfeghe, zentfeges oltya byzon zent³⁵
 testh tellyes kegyessfeghnek kwtfeye amen

Idwezlegy kegyelmeffeghes wr ihūs Criftus, angyalok
 ereme, zenteknec dychewfeghe, bekefegnek latafa, tellyes yften-
 242 fegh, byzon ember, zŵz || Anyanak Wyrağa Es Gyemwlche

Idwezlegħ kegyeffeges wr iefus Criftus, atya wr yftennek
 5 feneffeghe, bekefegħnek feyedelme, menyorzagħnak kapwya,
 elew kenyer zyznek magħzatya tellyes yftennek edenye 1c

Idwezlegħ kewanfagos wr Iefus criftus, menyorzagħnak
 wylagoffaga, ez wylagnac megh walthfaga, nekewnk edes ere-
 243 mewnk angyaloknac elew kenyer, zyweknec || Wygafaga,
 10 zyzeffegnek kyralya es byzon yegyefee 1c

Idwezlegy zerelmetes wr ihūs Criftus edes wth, byzon
 yftenfegh, my irdemwnk felfeghes zereteth, gheryedező kwtfew,
 gywladozo bekefegh es erők eletnec byzon nywghodalma 1c

Idwezlegħ atya wr yftennek hatalmaffaga, erōffeych megh
 15 te benned enghemeth, fyw wr yftennek aldoth bwlchefeghe
 tanoycz megh enghemeth, zent lelek wr yftennee zerelmee,
 244 wylagofoych megh engemeth || Es mykepen kewanod Es aka-
 rod, aad megh yfmernem te zentfeges yowotodath amēn pī
 nī ae,

20 Ez ymaczagoth kel mondany az fezwleth
 elew th

KEgyes Iefus, zenth Iefus, yo ihūs, ne akary enghem el
 hannod en foklagw byneymerth bozzwth se wegh en alnokfa-
 gymerth, de ynkab halgas megh enghemeth, Es tōlched be
 25 mynden en yo kewanfagymath, te aldoth zenth newednek dy-
 chōfeghere es tyzteffegere erōkkewl erōkke amēn pater nofter
 aue maria 1c ||

245 Zenth aldozath koron

Oh Criftus ihūs zent. teste, ez wylagnak ydweffege Es
 30 oltalmazoya, oh tyzthelendō zenth testh, en teged maftan mel-
 tatlan ymadlak, hogy engemeth en halalomnak ydeyen meltol-
 taffal elte(d)tued, oh elew menyey zenth kenyer aad ennekem
 erők elethnec erōmeth kerlek teghed, onzonlak teghed, hogy en
 zywemeth es testemet erōkke megh tyztohad amen pater nofter
 35 aue maria 1c

Wege Wagyon ||

Ez heeth zentfeghes ygheketh es werfeketh az pokolbely 246
 Sathan yelente megh zenth bernald doctornak nem akarattyá
 zereñt kyketh, ha ky mynden napon megh mondangya mynek
 elewtte le fekwnek, es fõl kelne agyabol, azth wr ysten Mynd
 eyel mynd nappal (m) mynden gonoztwl megh otalmazna Es 5
 halala koron erdegheknek hatalmath tewle el thawoztathna kyk
 ezenkeppen el kezdehnek Amen

Elsew weers ||

O yo Iefus Wylagofohad megh en zywemeth hogh wala 247
 mykron el ne alwgyak erõk halal myath, Es ne mondhafla 10
 en ellenfegem hatalmath wewek ew rayta Oh adonay Wram
 the kezedben ayanlom en lelkemeth merth waltottal enghemeth
 erõk byzonfaghnak wra ystene, Oh Meffias zolek ennen
 nylwemmel (!) mondwan, wram yelencz megh ennekem en
 weghezetemeth, es en elew napymnak zamath, ky legyen, hogy 15
 twdhaffam mynemw fogyathkozas legyen en bennem ic || Oh 248
 dauid kyralnac fya Ihs Thegy yol enwelem yegy zereñth
 hogy laffaak mynd kyk gywlõlnek engemeth, es meğ zegye-
 nwlyenec, merth te wr ysten megh feghellettel engemet, Oh
 eloy wram te zaggtad el en kõtelezefymeth, azerth teneked 20
 aldozom dycherethnek aldozatyath, es wrnak zenth neweth
 hywom Oh emanuel El tawozoth en tewlem yeztesnek felelme,
 es nynchen ky kerefnee en lelkemeth, te hozyad kyatek wr
 ysten mondwan te wagy en remenfeghem az || Erõk felden 249
 Oh Crifthe dycheryenek teghedeth wr ysten myndenec ky- 25
 keth zerzettel, es te zeretõ zentyd zentelen tyztellyenek teghe-
 deth pr nr aue ma,

Wrwnk Ihũfnak zenth kerezt fayarol walo
 aytatos oracio

Oh en edes wram iefus Cristus te aldoth zenth kereztfad- 30
 nak zazloyath ymadom, te zenth ereyd zereñth kyben mwkal-
 kodal az maghas kereztfan, hogh meltoztaffal megh zabadoytany
 en lelkemeth es testemeth mynden || Gonoztwl Mynden wezede- 250
 lemthawl, mynden tantorodastwl, mynden zomorwfagtwl, mynden 35
 haborgatastwl Es mynden ellenfegymnec kesertytwl, Oh aldoth
 zenth kerezt te raytad waltattam megh, te myattad erdemlyek
 oldozatot Es boczanatoth (wenny) leelny Mynden en gonoz teth

byneymrôl Oh aldoth zenth kerezth ydwezeych enghemeth edes
 xps ky myndenth ydwezeytez te zent kereztfadnac ereye myath,
 ky zent Peterth megh zabadoytad az tengheren ergalmaz enwe-
 251 lem, wrnak zenth || Kerezthe legyen myndenkoron en welem
 5 kyth myndenkoron ymadok, zenth kerezthnek yegye legyen
 ennekem oltalmam, Es mynden elethen, zenth kerezthnek yegye
 legyen ennekem weedefem es mynden segedelmem mynd ez
 wylagon mynd az mas wylagon erekkewl ôrekke amen pr̄ nr̄
 aue maria

10 Wrwnk iefus kerezthfayanak ydwezlety
 Idwezlegh dychewfeghes es fenefeghes zenth kerezth,
 252 Idwezlegh megh zentelteteth zent kerezth, || Merth te benned
 wagyon mynekewnk mynden dychewfeghewnk es zenthfeghewnk
 Idwezlegy edeffeghes zenth kerezth, kyn gyezedelmeth ween
 15 my wylagoffaghwnk es bodog wytezwnk, Idwezlegh edes gyô-
 mólchô zenth kerezth, merth te raythad terwltetek el erdôghy
 zolgalathnak kemenfeghes kôtelezety, Idwezlegh zerelmefeghes
 zenth, merth nylwan walo wylaghoffaggal feenlez, mynd ez
 telleyes wylagnak kerekfegheben, Idwezlegh mondhatatlan dy-
 253 cheret||re melto Zenth kerezth, ky myath megh foztateek pokol-
 nac wezedelmes hatalmaffagha, Idwez legh myndenektewl yma-
 dafra melto zenth kerezth, ky myath az erôk halal megh hala,
 Idwezlegy byzonfaggal bodogh zenth kerezth, ky xpūs iefusnak
 zenth teszthe myath megh aldatal es megh bodogwltatal, es ew
 25 zenth tagyaywal mykeppen draga gyengyekkel meggy ekeszte-
 tel, kerlek tegedeth, oh aldoth zenth kerezth, my wrwnk iefus
 254 cristusnak meltofagaerth ky || Myndeneknek ydweffegerth te raytad
 fygge, hogh myndenkoron segedfeggel es wygaztalaffal legh en
 hozyam Es en testemnekh lelkemnekh otalma mynden helen
 30 amen pr̄ nr̄ aue maria

Azonrol

Oh En edes wram ihūs Crifstus ky mynketh te zenth ke-
 reztfadnak halala myath pokolbely erdegnek foglalattyabol ky
 zabadoytal Ez may napon, hogh mykeppen ez may napon
 255 emberth semybôl teremteel, es megh || ynghyen megh walta-
 naad, halgas meggy enghemeth bodoghtalanth Es nyawalyas
 bynesth, ez te zenth kereztfadnak yegye elôth esedôzwen es
 kenyereghwen, hogy ez tyztelendô Es elô zenth yegynek otal-

mawal megh yegyeztetwen, Mynd my alnoklagos ellenfegyn-
nek tyzes es merghes halando fwldalafyth el tawoztathaffok Es
my wezedelmes byneynknek sebeybowl meggy gyogywlhaffwnk
Es halalwnknak wtanna az erök eleteth weheffek amen wrnak
zent malaztya myat amēn p̄r n̄r ||

5

Ez ymaczagot zerzette zent Celestinus papa²⁵⁶
es három zaz napy bwczwth engedet ewneky azzonywnk maria-
nac tyzteffegere,

KErlec teghedeth zentfeges maria yftenec zent zyleye,
mynden kegyeffegel tellyeffeges, felfeges menyey kyralnac zeretö¹⁰
leanya Es dychöfeges anya, mynden arwknac eltetöye, banko-
doknac tellyes wygztaloya, el tewetteknec ygaz wthok, te
benned byzoknac remenfeghe, zyz zylefnec elewtte, zyz zylefnec
ydeyen, zyz zylefnec wtanna, ergalmaffagnac kwthfeye, ydwef-
segnek es malaztnac eredety, kegyeffegnec es wygafagnac kez-¹⁵
dety, wygztalafnac es bochanathnac oztogatoya, ymagy erettem
zeghen || Byneferth, te edes zent fyadnac my wrwnk iefus²⁵⁷
Cristufnac zent zynenec elewtte, hogy az ew nağ ergalmaffaga-
nac myattha es the zenthfeges effedefednec myattha enghegyen
ennekem zeghen bynefnec en halalomnak ydeyenek es napyana²⁰
elewtte en kezenfeghes byneymröl ygaz törtedelmefseggheth, tyzta
gyonafth es byzon penitenciat Es halalomnak wtanna mynd
kezenfeghes zentekkel erök eleteth, Es az zeghen purgatoriom-
belyeknek erök nwgodalmath Es bodogfaagoth amen Aue maria

1.5.3.1 ||

25

Ez ymaczagoth zerzette zenth ambrws es²⁵⁸
zent agofton doctör, azzonywnk zyz marianak dychere-
tyre es tyzteffeghere zent bwchwkál meg ayandekozuan

TEghed yftennek anya dycherwnk teghed zŵz mariath
zywónkkel wallwnk, Teged erök atyanak ygyefeeth mynden³⁰
feld meltan tyztöl, Theneked mynden angyalok es archangya-
lok, teneked mynden parancholok alazatoffaggal zolgalnak,
Teneked || Mynden hatalmaffagok es fölfö erőffegek, teneked²⁵⁹
mynden menybely wralkodafok engednec, Teneked mynd az
zekes angyalok Cherubin es Seraphyn nağ eremmel wdwarth³⁵
alnak Teged mynden angyaly teremteth allatok ely gyenyerw-

leges zowal zentelen dychernec, zent, zenth, zenth maria yften-
 nek annya es zeplewtelen zyz, Mennyek es földek tellyesek te
 mehednek yfteny gyemölchenec dychöfegewel Teged zenth
 apostoloknak dychöfeges kara, teremtőnek zyleyenec dycher,
 260 Teged prophetaknac || dycheretes zama, zyzeth, yftenth zylny
 megh prophetalth wala, Teged zenth martyromoknak bodogh
 feregy Cristufnac zent zyleyenec byzonyoythnak Theghed Con-
 fessoroknak zent gywlekezety tellyes zenth haromfagnak zenth
 templomanak newez teged zenth zyzeknek zerelmes nyaya zenth
 10 zyzessfegnek es alazatofagnac peldayanac predycal Teged mynd
 az menyey zenth wdwar menyorzagnak kyralneazzonyanak dy-
 261 cher Teged anyazentegyhas mynd ez tellyes wylagon fol|haz-
 kodwan tyztel, mynt yfteny felfeghnek zenth anyath, Te tyzte-
 lendő wotodath menyey kegyes kyralnac byzon zyleyeth Te
 15 zenthfeges wotodath, edes es kegyes wotodath Te wagy angya-
 loknak azzonya es paradychomnak kapwya Te menyorzagnak
 laytoryaya es menyey dychewfeges kyralnac haylok Te kegyef-
 feges wagy edenye, zenth malazthnak es ergalmassagnac byzon
 kwtfeye Te wagy zeghen bynesnec remenfeghe, es ydwezey-
 20 tenknek edes zenth zyleye Te fogadad zenth mehedben yftennece
 262 zenth || fyath, ez zamkyweteth embery nemnek megh waltfagara
 Te zeep ihūs fyaddal ylz atya wr yftennek yoghyara Te ewteth
 oh edes azzonywnk my ertewwnk Megh engheztellyed ky
 ywendő mynketh megh ytelny, Teged azerth onzollwnk, legy
 25 feghedfegh te zeghen zolgaydnak, ky te edes zenth fyadnak
 dragalatos zent werewel meğ waltatthwnk Oh zenth kegyes zyz
 maria, thed te zolgaydath erők (dy-) dychewfegben koronaz-
 263 tatny || Idwezeych Mynketh, te zolgaydnak nepeth edes azzo-
 nywnk higy legywnk rezes te zenth erekfegedben, Byry myn-
 30 keth es magaztal fel mynd erekke, Mynden napönkeed teghed
 edes azzonywnk maria ydwezlwnk Es kewanwnk teghed dy-
 cherny mynd erekke aytatos elmewel es zowal Meltoltaffal edes
 zyz maria malthan es myndenkoron mynketh bynnelkyl megh
 tartoztatny Irgalmaz my welwnk edes kegyeffegh, ergalmaz
 35 mywelwnk, Legyen te nagh ergalmassagod mywelwnk, kyben ||
 264 te hozyad zyz maria folyamwnk Te benned zyz maria remen-
 lwnk otalmaz mynket mynd erőkke amen, Salue regina, aue
 maria, 2c

Eth el kezdehnek azzonywnk zyz marianac
heeth eremerôl walo aytatos ymaczagok

Oh bodoghagos zenth zyz maria, zenth haromfagnak
temploma, yfteny felleges yozagnac es ergalmaſſagnac ekeſſeghe,
ky te nagh alazatoffagnac es zepletelen wotodnac oka||erth te 265
tewled yzenteték zylethny Mykoron zenth angyal myath ma-
laztnak tellyeſſege te benned ky yelenteték, okath kerefed megh
mwtattatek, mykoron neky ottan fogantatek te benned dychew-
ſegnec kyralya, Azerth ez elſew eremednec okaerth kerewnk
hogh theed enghedelmeſſe mynekwnk ez kyralt, hogh ew thewle 10
megh otalmazatſſwnk, es megh otalmazwan az erek halhatando
feldre wyteſſwnk Amen aue maria

Maſod ymaczag h

MAſod eremed leen, mykoron te zeep tenghery || Chyllagh 266
az fenes Napot zyled mykeppen az hold ew feneth, zylwen 15
nehezſeget nem latal, zyzen megh marad(al)wan el nem wal-
toztatal: te zyleſednec akaerth Merth mykeppen az zeep
mezey wyragh ew yllathyat ky bochatwan ekeſſegheth el nem
wezty, azonkeppen te myndennek teremteyeth zylwen, zyzeſſe-
ghednee ekeſſegheth el Nem wezteed, o zentſeges maria kegyeſ- 20
ſeges anya lé mynekewnk ygaz wthwnk te zenth fyadnal, Es
te nagh || Malaztoddal, my nagy Byneynkerth moſd el ez te 267
maſod zent eremederth amen aue maria

harmad ymaczag h

HArmad eremed leen az fenes chyllagnac yelentetyn te 25
zenth fyadnac ew zyletefen, Es mykoron latad az harom zenth
kyralyokthwl mynt yſtenth ymadny es ayandekokkal tyztelny,
akoron az egy chyllagh yeghze egy yſten wotaath, az harom
kyraly zenth haromſagath, az arany lelkenek zeplewtelen wo-
tath, az tómyen teſtenek tyzta wotath Es az zenth keneth 30
ymaczagnac || dycheretyth Oh aldoth zyz maria ez wylagnac 268
fenes chyllaga, legywnk tyzta my byneynkból te myattad zyz
Maria Es lelky yozagokban bewek, es teweled wygaak es er-
wendók menyeknek zenth orzagaban amen aue maria

Negyed ymaczag h

NEgyed eremed leen mykoron zeep ieſus harmad napon 35
hallottaybol fel tamada, ky myath my hythwnk ereſſedeek, re-

269 menywnk megh teree, es halal el tawoztatek te zenth malaz||todna
 myatta, Az gonoz ellenfegh megh fogattatek, bankodeek fohaz
 kodeek e hagioth hatalmanak byrodalman: megy fogoth ember
 el zabadwla, Es erök halalnak wezedelmebewl, fel emelkódek
 5 menynek bodoghlagara, Oh kegyes teremthönk bodogh zyleye
 kenyeregy erettewnk mynden horaban hogy ez te zenth ere-
 mednek myatta, my ez wylagy elethewnknek mwkaya wtan,
 zerkezteffönk menyey kezenfeghes zenteknek karyban amen
 aue maria,

10

Ew th ô d y m a c z a g h ||

270 EWthôd eremed leen edes zyz anyamaria Mycoron latad te
 zenth fyadath fel menny az erök dychewfegben, akoron nylwan
 Megh esmered hogh annak wonal zenth anya, kynek zyz leanya,
 ew fel meneseben Megh mwtatha az wthath, kyn fel kel menny
 15 menynek lakodalmara, azerth kellyen fel mynden es kôwesse ez
 wtath, ky lakozyk ez wylagnac nyawalyayaban Es ez zenth
 eremnek myatta fel tamadwan ne effwnk erdeghnek hatalma
 271 alaa, || de fel mennywnk menyorzagnak magassagara, holoth
 zentelen wygagywnk te weled Es te zenth fyaddal edes zeep
 20 zyz maria amen aue maria

h a t o d y m a c z a a g h

Hatod eremed akoron leen, mykoron menyböl nyelw kep-
 pen zenth lelek lee.zalla, mykoron megh eröfseyte, megh byz-
 tata, be tewlte, megh tyztoyta Es zenth zeretetben fel gyer-
 25 yezthee, mynd az apostolokath, akoron nyelwnk kepeben ada-
 teek zenth leleknek tyze, hogh azon myath megh gyogywna
 ember ky myath el wezeth wala, || Azerth ez zenth Bodogh
 272 eröm myath, keryed zyz maria te zenth fyadath, hogh ez
 zamky wetefnec ydeyer boczaffa Megh my byneynkketh, hog
 30 ne lelettefseek bynewnk az Nagh ytelethnec napyan amen
 aue maria,

h e t e d o r a c i o

HEthed eremed zyz maria leen, mykoron az te edes fyad
 iefus teghedeth ez gyarlo wylagbol ky hywa menyeknek orza-
 35 gara, fel magasztalwan mynden karoknak felette, fel magasztal-
 273 wan kywaltkeppen walo malasztal || Thyztele, ky egyebnek nem
 adateek, hanem kynek te myattad adatyk yozagoknak ôryzôye,

oh kegyeffegnec zyz zyleye, erezyek te zenth yo wotodnac
ayandekath hogh tawoztas el mytewlwnk bynnnek ondokfagath
es agy elmenec tyztafagath azwtan wygh kezenfeges zentekkel
menyorzagnac bodogh eremeben amen aue maria

Ez zenth eremeknek el ayanlafa

5

Oh aldoth kegyes zyz maria, ky wagh tellyes tyztafagh.
tyztoych megh mynden bynbewl, ez heeth zent eremnek || My-274
atta es Beweycz Megh mynketh zenth malasztwal az wtan wygh
te weled erek eremnek lakodalmaban, mynden my nyawalank-
ban es zomorwfagwnkban legy seghedelem edes zyz maria,

10

ymaczag h

Oh en edes wram iesus Cristus felfeges atyanak zenth fya ky
meltoztatal te dychewfeges zeplewtelen zenth zyledeth meg wy-
gaztalny, kerwnk enghegyed mynekewn te meltatlan es zeghen
zolgaydnak azon zent eremeketh te zyzeffeges zenth || zylednek 275
tyzteffeghere, ahetafaggal emlekeznwnk Es olwafwnk hogh
ew zenth efedezefenec es dychewfeghes erdemeth myatta, ta-
woztaffwnk el ez wylagy banatokath zomorwfagokath Es
erdemlywnk ew wele, es kezenfeghes zentekkel te menyey
dychofeghedben erekkewl erekke wygadoznya amen, aue ma-20
ria :c :c

Ighen zeep ymaczaagh azzonywnk zyz mariarol

Oh Maria yftennek zentfeghes annya, menyey zent angya-
loknak tyztörendö || Azzonya, Nyawalyafoknak gyorlafagos 276
remenfeghe zomorwtaknak keez wydafagok, ky twlaydon leel 25
meltho zenth mehedben hordoznod, angyaloknak, menyeknek,
feldnek, tenghernek es Mynden teremteth allatoknac dychew
kyrallyath, teremteyeth Es megh waltoyat, Oh kegyeffeges zyz
maria, atya myndenhato wr yftennek zerethö leanya, yftennek
zenth fyanak edeffeges zent zyleye, zent lelek wr yftennek 30
zeepfeghes yegyefee, || Menyey Zenth Wdwarnak parancho-277
loya, angyaloknac azzonya, Menyorzaghnak ekeffeghe, parady-
chomnak kapwya, pokolnak retteneteffeghe, menyey felfegnek
palotaya, Cristusnac temploma, zenthleleknec zentelth hayloka,
Ierwfaelemnek dychewfeghe, Izraelnec wygafa (!), es tellyes ke-35
reztyen nepnec erwendeteffeghe, arra wagy ez wylagnac kez-

detynek elewtte walazttatwan, hogh megh wywytanad ez wylag-
 278 nac romlasath, Oh wr ystennec kegyes zeep || Zyleye hogh te
 lennel erökkwl waloknac kyalne azzonya Es ydwezwlteknek
 elethek, kerlec azerth teged edeffeghes kegyelmesszeghes es
 5 kegyeffeghes zyz maria wr ystennec es te zerelmetes zent fyad-
 nak Es mynd az menyey hatalmas eröknek zenth zeretyerth
 Es yeleffen az mondhatatlan nagh zerelmerth ky wala, mykoron
 ystennek fyath es te edes fyadath byzon ystenth, es byzon
 embert, gondolatnal kyl fogadad, faydalamnal (!) kyl zyled Es
 279 hal|nal (!) kyl elteted, keferwsegghel el hagyad, nagh érémmel
 meg megh latad es ylleted, kywel masthan es mynd érókke
 wygadoz, hogh aad megh énnkem esmernem az ygazfagnak
 wtath, es az erök eletnek ófwényeth, Né hagy el enghem
 en kefertetymben es zomorwlagymban, meg se wtaly en nag
 15 es zamlalhatatlan byneymerth, sok refthsegymmerth Es waklagym-
 erth, de éltessel es taplaly el zenth malazttal. legy ennekiem
 280 öryzöm, legy otalmam, tyztocz megh mynden || Byneymból,
 zabadoych megh mynden kenombol, tawoztal el mynden wetkö-
 keth, yz el Mynden érdégheketh, zabadoych megh mynden go-
 20 noztvl Es erek halaltwl Oh kegyeffeghes zyz maria ystennek
 zent anya, ne boczas el thwled zeghen wetkezteth, de segheycz
 gonoz zokafomnak el hagyafaban de zenth fyadhoz terwen, éw
 zenth akaratyához, Es tyedhez eróffen ragazkodwan, hogh mas-
 tan es en halalomnak ydeyen te zent fyadath ergalmassagnak
 281 es || teghedeth kegyelmesszegnek annyanak, erdemlyelek lelhy
 Es lathny, mynd azokkal kyk en ymaczagomban magokath by-
 zodalmaal ayanlottak amen aue maria,

Idwesszeghes, zerelmethes, gyenyewfeghes,
 aheytatós es yghen haznalatos zeep ymaczaagh
 30 EN edes ydwezeythem iesus, elew ystennek éróktewl fog-
 wan walo egyetlenegy fya, ky az edeffeghes zyz marianac
 tyztasagos werebewl az embery gyarlafagos testeth föl weed,
 282 kyben az nagh kenokath || zenweded, Mynd az Nagh kenayd-
 nak erdemeerth kerlek, bochassad megh nekem zeghen bynesnek
 35 az en sok es Nagh byneymeth amen

Zent bernald dokthornak y maczaga ||

IDwezlegy Ez wylaghnak ydweffege	283
dragalatos yefws cryftws	
ym en kerezehtfaadhoz (!) leptem	
te legy nekem fegewdelmem	5
zent kerztfan ha gondolak	
(the kenodollak) te kenodban en kewanlak	
wgy ymadlak mynth latnalak	
fôt en elôttem twdlak	
O mely mezyttelen tegewd lathlak	10
zent kereztfan ha ymadlak	
Megh weretwen meg hwzlalwan	
meg thôretwen meg wtalwan	
Kegyes paztor te kenodban	
een ne legyek meg wtalwan	15
esmery engem eedes waltom	
legyen te zent keenod en gondom	
Keferwllek tyztha zywel	
kewanatos akaratwal	
nem faratfag fem neheseke	20
De wygafag es edeffeg	
Ha kenodban ôryzedlek	
Kerlek wram Megh ne wtaly	284
meltofagost engem meg halgas	
kôzel wagyon te halalod	25
ym elewtted te zegeny	
bynes zolgalo leanyod	
zent feyedet hozyam hayczad	
en ôlembe meg nywgofad	
te bewfeges malasztodban	30

yzom: zent werewdet nagy kewanfaagal
 kereztfadat ha zoryttom
 fyrwan mondom wygafagom
 Kemenfeges nagy kenodérth
 te zent wéred hwlláfaért
 adok halat kéú hwllatwan
 zent wéredben keferewdwen
 remenfegem benned wettem
 te zent kezéd otalmazon
 halalomkor es te yogod
 engemet hozya fogagyon

5

10

harmad oracio

IDwezlegy en ydweffeeghem
 Iefws cryftws es en edeffegem
 ym yelônyk te zerelmed
 mert mezyttelen te zent mellyed
 ky dyczew es wdwôzlendew
 Naagh || Feelelmel ylletendew
 Ky zenth haromfagnak zeky
 nagy zerelômnek yelôs hele
 erewteleneknek erôffege
 felelmefewknek bekefege
 farataknak yo zallafa
 zegenôknek nagy bŵ haaza

15

287

20

negyed oracio

25

IDwôzlegy en wramnak edewf zywe
 en zywmnek yo ewreme
 hozyad ywtom en ewrwendek
 halgas meg engem ha nekewd bezellek
 mely az zerelem ky(th) teged meg gyôze
 Es mely az zerelem ky ygy gyôtre
 latom magad meg fogyattad
 myndeneftwl nekwnk adtad
 te nepedet ha meg waltad
 hath magadath halarra adad
 halalokkezo keferwes halal

30

35

288 Kemeny halal fefweny halal
 ky ez dyczew melybe mene
 Hol wylagnak elewtthe || Ele
 Zent Zywedet Meg zagata
 5 draga vered ky hwllata
 halaloderth kyt ygy wallal
 en zywemnek zeretöye
 ne legyek nalad el feledwen
 zywemnek akarattyat lassad
 10 kemeny zywem meg sebhôffed
 keferwel keferôhed
 nylyek zywed mynt zep rofa
 ky yllattyat tawol aggya
 En lelkernel egye legyen
 15 hog en zywem meg zepwlljen
 ky teged zeret az nem eped
 Ha ky keferôgh akor wygad
 mert nem twgya ô myt teegyen
 kenyhwllatas wygafaga
 20 attwl magat nem tylthattya
 mert ewremet nem mondhattya
 ha halhatna fokzor halna
 az kyth kewan czak foghatna
 yl zerelmedeth nekem agyad
 25 es zywemeth hozyad wonnyad
 289 hogy || Tegedeth Kewannyalak
 ez wylagnak en meg hallyak
 ôrök eeeth kewannlak
 edeffegwel teged lathlak
 30 te yndohad en zywemet
 hogy kewannyon enne nagy yot
 zywem ellyen zerelmedben
 ne alwggyon yt restfegben
 hozyad fwffon hozyad fyryon
 35 es myndenkor teeged tarczön
 zent zy mely zep te nylafod
 kewanfagos te yllatod
 melthotaffal nekem nylnod

en zyweemeth hozyad wonnod
 nalad leeteth wgy zereffe
 hogy ew magat el felegye
 nalad legyen oth nywgogyeeek
 es te hozyad ygyekôzek
 teged zywem akar twdny
 ne akaryad magad yo yefws twle el wonny

5

IDwezlegy en edes yefufom ôrôk nagy yo
 yrgalm teny || Zorgalmazo
 ôztôwér tagyd meg farattak
 zent kôrôztfan hwillaltattak
 ydwezlegy en edes ydwezyttô
 lefswomnak ew kegyef oldala
 kybôl nagy ydweffeg fola
 onnat zenth weer wyzzel yôue
 hogy tyztwlna neepnek bwne
 en te hozyad kôzel ywttem
 kewnyôrwy en raytam
 Zegen nyawalyas bynefen
 mert elleneud lokat wetôttem
 yollehet pyrongo orchawal
 de lam ygaz akarathwal
 hozyad yôttem hogy laffalak
 zent kenodban fyraffalak

290

10

15

20

Dwezlegy Kegyes oldal nyllas
 kybawl yôwe zent wyz folyas
 pyrhonyottal mynth zeep rofa
 menyorzagnak wagy aytoya
 te yllatod mynden fôlôt ||
 ky wyz twlwnk meryttethyk
 zomehoztak hozyad ywnek
 the nalad meg zayofwnak
 pyros oldal nekem nyllyal
 en zywemtul el ne tawozyal
 ha en weled el (meled) el mehetnék
 oth magamnak nagy yot lelnék

25

291

35

zomyw zamal ha yllelek
 geryedetôfth ha ôlelek
 akor wagok mynden yoban
 es en lekémnek nywgolmaban
 5 Oh mely edes ez zent yllat
 cryfthws yefws ky teged lath
 te edôffeged kyket meg gyôzne
 ha halhatnanak halnanak
 weled edes wram yo yefws
 10 ez zent febbe fekyen zywm
 es ez zent werben
 ez wylagbol ha ky mwlom
 legyen az te zent oldalod zallaom
 hol en lelkem meg nywgogyek
 292 pokol || Mya meg ne fokthaffeek :

IDwezlegy zenteknek Idweffege
 bynesewknek remenfege
 zent kereztfan meg wontattal
 wgy mynt bynes taghlattattal
 20 byzony yften ha fen fygel
 byzony ember meg ewletel
 O mely zegenyen mely mezyttelen
 lam kereztfan mewetteteel
 nem ketaelen (!) de akarwa
 25 fydonepnek wagy yateka
 yly halallal ha ôlectel
 zent tagydban ha thôretel
 te febydnek nem len zama
 te zent wered wyzzel hwlla
 30 harom zek kezewt ha tegergel
 zeep weerewdben meg fôrôdel
 O kazdagfagh es nagy bewfeg
 lewl nagy monthatatlan zegenfeg
 ha zolgalwnk nekewd ezerth
 35 ha hwllatwnk werth werôderth
 293 zenth || Labadnak Kemenfegeth
 Zent kezeydnek ew mely febeet

ôlelgetôm aytatofth
 rezketetôsth kewanfagofth
 Oh bynefeknek zeretôye
 efewtteknek fel emelôye
 nem leen sohol oly yo attya 5
 ky fyaerth magat ylyre agya
 mert en lelkem meg ozlaa,
 tóth bynem mya zaggattathot
 kegyes Iefws te meg lassad
 kegyeuf orwos meg orwofollyad 10
 kôrôztfadon kenod latom
 Idweffegem thwled warom
 zent weredben Ha meg mosfdom
 meg nywgozom Es meg wygazom
 Mel sebydet kyketh wallal 15
 zeep werewdeth kyt Hwllatal
 En zywembe te meg yryaad
 En lelkômet hozyad wonnyad
 valahanyan hozyad ywttek
 te zenth Labaydhos eftek 20
 ew bynewket myd ot Hattak
 korlagokbol megthawoztak
 Im En wagyok kôrôztfadnal ||
 Im kefergök te zent Labadnal 294
 kôrôztfadrol te meg halgas 25
 kewnyôrwy en edes (!) yefwfom
 ky tellyes wagyok
 nagy Sok zanthalan bynewkel
 Es engemeth laas az te kegyes
 zent Zômeydel te kenodban 30
 byrwalaas (!) zywemnek Kewanfaga
 en zeretôm hozyam hayoly
 meg wygaztaly Es ennekem zoly
 az te edes zadwal
 Keerlek nekem az zot mongyad 35
 hogy bynômeth meg boczattad
 kemeñôdôt zywem
 lam nem twdok halat adnom

hogy ymagyam teremtemeth
 hogy zereffem zeretômeth
 Hogy fyzeffem zolgalattyat
 hogy haalallyam zent halalath
 5 ky magat eertem nagyon ada
 halalomert hogy meg hala
 de ky latot oly zerelmeth
 zewrnyw Halal kyt meg gyôzôt
 O mely haznos wrwofag
 10 hol betegnek weered adad ynpi ||
 295 Ewllelek Zent Kenodban
 bynes walwam Es pyrongwan
 De ne banyad ha ygy teecek
 mert ez mya ydwezwłôk
 15 bynem mya betegwltem
 Es te ellened nagyot wetôttem
 the zent werôd en ream Hwllyon
 megh tyztohon Es wygazzon
 terytthy magat Ieswlnak orchayahoz
 20 mondwan Idwôzlegy tyztôlendew
 wram Iesws myndenmya zeretendew
 tekencz engem zent zômôddel
 zyuemet walo zerelmedel
 de ha te żywedeth latom
 25 banatômat nem mondhatom
 meg feketwlt nap lewô zynôd
 El tawozoth eekôffed (!)
 wyrag dyzewd waltoztattak
 zeep orchadat far bee fogta
 30 mynden wylagnak wylagofaga
 angyaloknak kewanfaga
 el waltozot te zépfégewd
 meg feketwłth ho lewô tested
 zeep orchadon halal Ielent
 35 lam epttel wtalatofit
 Es Meg Holtal keferwetesth
 296 Oh || Mel Volt te Zerelmed
 hol magadat ygy ôlefed

nem mondanam femy keenom
 Sewth wolna nagy wygafagom
 ha kenoderth kent waalhatnek
 Halalodert meg halhatnek
 kerlek agyad amyt kerek 5
 twled addygh el nem megyek
 ky en ertem halarra meenel
 Kerlek twlem tawol ne leegy
 Halalomkor fogag engem
 leegy fegywerem te enekem 10
 Ha el ywtand en halalom
 oth yelönyel en edes meg waltho Iefwom
 Merth az leezen zewrnyw ydö
 ygazaknak es feelendö
 Hat ne keffel engem latnod 15
 En lelkömeth oltalmaznod
 O zeretew zeretendew
 mynden yonak Nagy yo tewöye
 az nagy wtra ha eredek
 egyeeb tarsot nem lelhethek 20
 Kerlek en edes vram || Io Iefws 297
 Hogy Ielönnyel meg ennekem
 akoron es zenth keenodban
 ne enyezyel engem
 födöz ket kegyes karodwal 25
 Es otalmaz the zent kereztfadwal
 Hala legyewn Halalohdert
 Dragalatos zenth kenodert
 en edes wram en edews Iftenem
 Es en edes megh walto yefwom 30
 ky wagy mondhatathlan mynden nagy yom
 Amen

NEgyedyk lyxtws papa ez ala yrt aytatos ymaczagokat
 kewlde ferandws newô kyralnak Hogy ha ky ewket aytatof-
 sagal napyaban egyzer meg olwafangya haat keet negwen ezer
 298 eztendey bwlczut wal a napon pentek napon || Ha meg mongya
 5 keet ane bwlczwyat walya nagy pentekôn ha ky meg mongya
 haat kentwl byntwl oldozyk es ha walaky lelkeyerth meg
 mongya azon nag penteken mynden olwafafual egy egy ha-
 lottyat pwrATORYOMBOL ky zabadyttya es ez ymaczagot ez zer-
 rel kel olwafny hogy myndenyk wtan eg eg pater nofter es
 10 egy aue mariat kel mondany es az wtolfo wtan tyz pater nof-
 tert es tyz aue mariath kel wtana nagy aytatoffon

elfô Idwezyttenknek feyerôl walo aytatos
 ymaaczagh ||

299 Idwezlegy my nemes Wrwnk Iefws Cryftwsnak fok werrel
 15 meg wereswlt zentseges feye ky wagy mynden feyedelmeknek
 feyedemsege ky my erettwnk zegeny bynewsewkert tôwyfk
 koronawal koronaztatal es naddal weretteteel es Idwôzlegyen
 mynd my erettwnk te beleuled ky zaarmazoth dragalatos zenth
 weer: —

20 Idwezyttenknek yzayarol (!)

Idwezlegy Iefws Cryftwsnak my edef meg waltonknak
 zentseges zaya ky my erettwnk Epewel mereggel es ecetel
 ytatal Hogy mynekwnk bekeefegnek es tyredelômnnek peldayath
 mwttatnad Es te yly kenokwaal zerzened meg az my Idueffe-
 25 gunket ||

300 Idwezyttenknek iob kēzere

Idwezlegy my nemes Idwezyttenknek Iefws Cryftwsnak
 yob keze ky czodakeppen mennyeth es fewldet teremted es

akarak engedned az kegyetlen fydoknak az kereztfan atal we-
rettethny

Iefwfnak bal kezeere ualo

IDwezlegy my byzony meg waltonknak ysten es ember
kewzet kewzben yaro yefwfnak bal keze ky az kereztfan altal⁵
werwen kenzattatal Hogy az my nagy wetkeynket es az my
byneynket el mosnad my rolwnk

IDwezyttenknek y ob laba

IDwezlegy my edes walto Iefws wrwnknak zentfegews
yob laba ky wafzegewkwel || Kegyetlenwl akarak weretetned³⁰¹
hogy ez keen mya ygaz wtat mutatnal mynekwnk menyeknek
orzagara es mynket az bynnek ehfegebewl es zolgalattyabol
meg zabadyttanal

Iefwfnak iob (!) laba

IDwezlegy zentfegews byzoñ ystennek ewrek fyanak ky-¹⁵
ralyoknak kyralyanak kemenfegw ferelmekel es faydalmakal
meg kenzatot ballaba hogy mynket pokolbely ewrdegnek haa-
talmabol meg zabadyttana amen

Iefwfnak zent zyweere

IDwezlegy my nemes wrwnk Cryftws Iefwfnak ew kegyes²⁰
mellye es kemeny chwchawal altal ewklelt odala es zerelmef
zent zywe ky my byneynknek myatta myatta menyorzaghnak bee ||
Rekeztewth kapwyt meg nytad es mely zent odalbol ky yart³⁰²
nag bewfelgel weer es wyz az my Idueffegwnkeerth amen

a y a n l a s

25

Oh ôrök mendenhato kegyelmes wr yfefs cryftws ky
my erettwnk az magas kereztfan akarak fygeny alazatos zywel
kônyôrôgwen kerwk tegedet Hogy az nagy ferelômnek es fay-
dalomnak erdemeerth kyket az kereztfan fygwen keferwfelgel
my erettwnk thwrel es zenwedel eerzetteffed es zenwetteffed³⁰
mywelwnk raytad kewnyôrwlween amen amen

Wegen wagyon amen

Olwas thyz pater nofterth es thyz aue mariath nagy ayt-
thatoffagal es nagy edes zerettetel ||

303 Ez ymaczagot kel mondany yftennek zent testenek zent werenek fel mwtatafa koron es nagy fok papak confymaltak es engettenek azoknak kyk ayttatoffagaal meg mongyak kenthwl byntwl walo oldozatot ketfegnekul

5 Oh en edes wram iefus cryftwsnak zent lelke zentely meg engemeth O cryftwnak zent teste Idwewzycz engemet O cryftwnak zent weere zayofycz meg engemet O Cryftwnak oldalanak wyze mof meg engemet O Cryftwnak werytteke tytycz
304 meg engemeth O Cryftwnak keen Zenwedese || Erewfycz meg
10 engemet O yo yefws halgas meg engemet es ate sebeyd kewzewt reyczcel es ne hagy engemet el zakadnom te twled es az gonoz ellensfegtwl oltalmaz meg es halalomnak ydeyen weeg hozyad engemet hogy az te zentydel dyczeeryelek teged en yftenem myd öröke amen

15

ayttatos oracio

Oh felfegews wr Isten hatalmas Isten crews Isten fokhatatlan Isten bewlczelegews Isten kerlek mynd az te meg modhatatlan (!) Isteny erewdre Es az te zerelmes zylednek zeplew-telen tyztasagara Es mynd az menyorzaghely zenteknek eerde-
20 meere kerleek hogy leegy kewnyörwletews en raytam en edes
305 terewmteem || En edes Idwezyttem Halghas meg ez may napon mert czak te benned wagyon mynden byzodalnam azert en edes meg waaltom ne hagy el weznem mert ym az en ellensfegym fel tamattanak en ellenem Es engemet el akarnak wezteny
25 ew hamys tanaczokal es meg akarnak embewreknek elewtte engemeth zegyönytteny es gyalazny azert ne hagy en edes yefwsom el weznem ky engemet semybowl theremtel Es meg semywe tehcz de nem arra teremteel en edes Iefwsom Segycz meg engemet az te edessleges malasztoddal hogy ellene alhassak
30 mert myndenha meg segeelel engemeth es nem hagyal engemeth az en ellensfegymnek elewtte leefnem azert en edes zerel-
306 mes zylem zwz marya thamagy fel melletthem || Mert az Holnapy napra gywlekőzne en ream az hamys tanok Es leegy en zomzolo az ygaz byronak elewtte Hogy ew nagy yrgalmas-
35 faganak Es yfteny hatalmassaganak es ereynek myatta kywel lymbost meg tewred Es lwcypert meg kewtewzed Es meg fozthad mynden byrodalmatwl azonkeppen en edes Istenem meg foztassanak mynden ez wylagy yotwl az en ellensfegym es ne

eerdemlyenek az ew kerelmefőkben megh halgattatny te zent
 ystenfegednek elewtte mynd addyglan myg az ew alnoklagokat
 meg yfmeryk Es meg efmerwen meg zegyönwlyyenek te edef-
 seges zent zynödnek elötte Es mynd az menyorzagbeely zen-
 teknek előttök merth en edes Idwezyttem || Iefwlom Meg fe-307
 gelel engemeth az en erdememnekwl azert kerlek en edes
 teremtem wram yefws hogy ne hagy el engemeth az te artat-
 lan zent halalodeerth es az te zent werednek hwllafaerth Es
 az edes zyz maryanak zenth zeretetyert hogy legy Irgalmas en
 hozyam zegen bynefhewz Es weddel az te ystenfegy nagy ha- 10
 ragodat en rolam Es boczafad en hozam az mennyey zent an-
 gyalokat hogy meg oltalmazzanak mynden latando es latha-
 tatlan ellenfegymtwl örökwl ewróke Amen Pater nr̄ aue
 maria ||

309 en edes wram yo yefwf cryftwf en alok te elôted mynt
aal az ygen zeegyen az kazdagnak elewtte de kerlek tegedeth
az te dragalatos zent sebeydre hogy az te dralatos (!) ||
310 zenth malasztodal bewesslycz meg engemet amen p̄r no

5 en edes wram Io Iefwf chryftwf en allok te elewtted
mynth al az zolga wnen wranak elewtte war ew wratwl et-
telth ytalth es rwhazatoth kerlek tegedeth en edes wram yo
311 Iefws cryftws az te dragalatos || zenth sebeydre hogy az te dn
dragalatos zenth testedwel eeltes el en(e)gemeth es az te dra-
10 galatos zenth weredwel ytaf meg enegemeth es az te Iftemy zenth
zeretetedwel fedez be engemeth kywel be fedezed bynneknek fok-
fagyth amen p̄r no

312 en edes yo Iefwf cryftwf || en allok te elewted mynt al
az ygen bynes az haragos byronak elewte warya az halalnak
15 sentencyayath ew feyere de kerlek en wram yo Iefwf cryftwf
az te dragalatos zenth sebedre hogy en weg so (!) oramon legy
kegyes byram ||

313 nekem mesteryme es zolgaloma adad es en raytam mynden
nappon wetkezten es te zenth paranczol(at)atodat fokzor megy
20 tertem bozwth nem alal de yrgalmass(a)on penytenyara waral
(kef) kegeffen megy hywal ez zerzetben hozal te zemth malaz-
todath erdememnekwl adad ewrek eletteth ygerel kyth csak
the waloztotaydnak zerzel mel mynd te fok yo teteledrel legen
314 te neked erewk || atya myndenhato ysten dyczereth es dyczes-
25 seg es hala adas ewrekwl ewreke amen yefwf marya segel

Iarwlok en edes wram yefuf chryftwf az te zenth aztalod-
hoz felek wram yefwf az zenth zotwl az kyth megy monda

zent pal apastal wala ky meltan wezy wezy az erek dyczefe-
geth maganak || de walaky meltathlan wezy wezy az erek 315
karhozatoth de kerlek tegeded en edes kegelmes yftenen hogy
agyad az te zenth malaztodath hogy wehefem meltan hozyam
az te zenth testedeth es az te zenth weredeth hogy ô myatta 5
meltto legyek en te weled wygadnya es orzaglanya az te
zenth orzagodba ky atyawal es zenth lelekw||wel (elez) elze es 316
orzaglaz mynd ereke amen

KRIZA CODEX.

Anno 1582

Pro bënë efse

P r a e a m b u l u m

Nékem kédvés olvaso barátom kérlék hogy né nehéfteld
jol mégh vigiázni minémű okok legiének ebben az kis maradék⁵
könyveczkében mégh Irván és azokat né is olvasd negligiénter
hanem piae Néis itild azokat fictioknak mért ha az fz. Irast
jol mégh olvasandod Tehát bő ez igenis bő s télék ézekkel az
okokkal és mégh czelekkedvén bizonyos légy rolla hogy mégh
ném czalatkozol.. ||

10

terdre efwen ahetatoffagal meg mongya vala Es kewanya vala²
meg tudnya criftusnak foklagos sebeynek zamat Es yme ég
napon mykoron az fezőletnek kepe előt ymadkoznek. halla
isteni feleletőt hog őt ezer neg zaaz es hatwan őt sebek voltanak
volna kiket my vronk iesus criftus embery nemzetfegert zenwe-¹⁵
det Es hog valaky ez tizen őt ymadfagokat tizen őt my atyank-
wal ees vgyan anny Idwözleg mariawal egyetemben mynden
nap ég egez eztendeyglen ayetatoffagal meg mondana. ezen-
kepen az eztendő be telwen Criftusnak myndenyk sebet kywalt
kepen idwözlene es || tiztölne Ennek felette valaky ez ymadfa-³
gokat ég eztendeyglen ayetatoffaggal meg olwafangya az ő
nemzetfegeből tyzen őt lelkek purgatoriombol ky zabadolnak.
es tizen őt bynesek az ő nemzetfegyből meg fordulnak. es tyzen
őt igazak az ő nemzetfegeből yo alapatban meg tókellettetnek.
Es ő előzőr ennek okaert nyeri tókelletőffegnek zeryt. es vezy²⁵
mynden byneynek meg esmeretit es keferő tőredelmefegét. es
meltoltatom ő neky adnom az en zent testőmet tyzen őtőd

nappal halalanak előtte. es az en gyezhetetlenfeges zent kereszt-
famnak yegyét helyheztetôm ô előtte mynden ellenfeginék al-
4 nokfaganak ellene valo segetsegre. Es megyek || az en zeretô
anyammal az ô lelkenek eleyben. es ôtet kegyelmefen fogadom
5 en hozzam. es vyzem az ôrök eremekre. Amen.

Ezen kepen kezgyed el.

Meltoltassal engômet vram iesus cristus dychernôm tegô-
det. Engeég ennekôm erôt az te ellenfegydnék ellene. —

Kezdetnek ymaran az zent ymadfagok.

10 Az elfô ymadfaagh: ||

5 O Vram Iesus cristus. erek edeffeg teged zeretôknek.
6 minden eremetet es min||den keuanfagokat felôl mulo. ketseg-
ben effetteknek erôs remenfeg. nyomorultaknak igaz ydwôffege.
Mynden penitencia tarto bynôffeknek kegyes es yrgalmaffagos
15 zeretôye. ky te gyenerôfegydet vallad lenni embereknek fiay-
wal. Emberert ydô be telven emberre löl. Emlékôzzel kegyes
Iesus mynden gondolatydro l es belô zomorusagidrol kyket te
7 zô||letefôdnek eleytöl fogwa emberi termezetben es zyben ye-
lôfföl zenuedel es vallal az te ifteni elmedben. erektöl fogwa
20 el vegeztetet es meg zereztetet ydwôffegôs zenvedefidnek ydeye
közél lewen Emlékôzzel kegyes Iesus. mynden zomorusagidrol.
es keferôfegidról kyket az te lelkôdben tenen magad bizonyfagot
tewen vallad. mykoren mondad. zomoru az en lelkem mynd
8 halalig. || Es mikoron az vtolô vacharan az te tanetwanidnak
25 az te bizón testôdet es verôdet adad. Es labokat alazatosfan
meg mosad. es edôffen ôket vigasztalad es az te el közelgetô
kenodat meg mondad. Emlékôzzel kegyes Iesus minden rette-
netôffegôdröl. zomorusagodrol es faydalmadrul kyket az te
9 gyenge testôdben az kereszt || fanak kennya elôt en ertem by-
30 nôfert zenvedel. mikoron az olivetomnak hegyen három ymad-
fagodnak vtanna verôs vereyteket hyllatal. es az te tvlaydon
tanetwanyodtul el arultatol vala. az te valasztot nepeydtöl fog-
tatol vala. es az hamis tanoktyl vadoltatol vala. az három
byroktyl hamyffan iteltetöl vala. az valasztot varasban yervfa-
10 lemben || hyswetnek ydeyeben. az te testôdnek viragzo yfyvfa-
gaban artatlan karhoztatol vala. arvltatol vala. fogtatol vala.
vonattatol vala. tazytatol vala. hagittatol vala. tulaydon rvhayd-

tví meg foztatol vala. es ydegen rvhakkal óltóztetól vala. zó-
meyd es orczád zerent be fődóztetól vala. nyakon verettetól
vala. arczvl chaptatol vala. es mezeytelen az kő || laab hoz (!) 11
kődóztetól vala. kemenfegőffen oftoroztatol vala. tőwifekkel
koronaztatol vala. nadwal feyed zerent verettetól vala es gyet-
rettetól vala. Egyeb zamlalhatatlan bozzvlagokwal zagattatol
vala. es faraztatol wala. O edőffeges vram Iesus criftus kerlek
kennyaydnak emlekőzetyert es nyomorvlagidnak kyket az te
kerezt fadnak || kennyá elót zenvedel. az en halalomnak előtte 12
aggyad ennekóm zywnek igaz tőredelmeffeget. kőn hvllatafoknak 10
kvt feyet. zanak tyzta gyonafat. melto keppen valo eleg tetelt.
es mynden bynómnek tellyes meg bochanatyat. Amen.

Idwőzleg kegelmefegős. vram Iesus criftus yrgalmaz en-
nekem bynófnek. ||

Mi atyank. Aue maria.

13

Mafodik ymadfaag

O Vram ihs xps Angyaloknak || igaz zabadfaga es győ- 14
nőrfegőknek paradichoma. Emlekőzzel kegyős Iesus rettenetőf-
fegidről kyket zenwecz vala. mikoron mind az te ellenfegid
mykepen kemenfegős es erős orozlańok az ő rettenetős es ha- 20
ragos zómeykel meg kőrnyekőztenek vala. es hayaidnak zag-
gatafival. nyakadnak verefiwel. arczvl ytfőkkel. tazytafokkal.
es egyeb kemeńfe||gős. kegyetlenfegős. es halhatatlan kenokkal 15
es rettenetős verefegőkkel tegődet zomorgatanak. Ah edőffegős
vram Iesus criftus mynemő es mely nağ bozzvlagokkal. hatal- 25
maffagokkal karomlafokkal es győtrelmekkel teged illetenek.
es minden bozzvlagos bezedőkert. kemeń verefegőkert es ke-
meńfeges győtrelmekert. kykkel mynd az te ellenfegid tegőd ||
győtrenek. (kegi) kerlek tegőd kegyős Iesus. hoğ zabadeych 16
meg engőmet minden lathatando es lathatatlan ellenfegyimtől 30
es aggyad ennekóm az te zarnyaydnak arnyeka alat őrők yd-
wőffeknek oltalmat lelhetnóm. Amen

Idwőzleg dragalatos vram Iesus criftus yrgalmaz ennekóm
bynófnek

Mi atyank. Idwőzleg. m. |

35

17 mykoron az te testődnék hozzvlagaban es zelősegeben. az ő
 akaratyok zerent az kereztfan ő myattok tőt fvasokra eleg
 nem volnal. Serelmet. ferelm hōz (!) az te zentfegős febeydhez
 adanak es ezōn kepen kegyetlenől kőtelekkel tegőd meg voña-
 5 nak. es meg nyoytanak az te kereztfadnak hozzafagara es
 18 zelősfegere. Vg hōg az || te tagaydnak minden zōrkōzeti meg
 zakadozanak. Kerlek tegőd edősfegős vram Iesus cristus ez te
 zentfegős es keferősfegős kereztfan valo kenodnak emlekōzety-
 ert hōg ag ennekōm az te zent felelmedet es zerelmedet es
 10 baratymnak zerelmet. Amen.

Idwōzleg kegefsefegős vram ihs xpūs yrgalmaz ennekōm
 bynōfnek.

Mi atyank. Ave. ||

19 N(y)egyedyk ymadfaag: —

20 O Vram ihs xps őrōkke valo kyrāl embōri nem||zetnek men-
 nyecy orvosa. Emlekōzzel gyōtrelnedről. felelmedről. te reyad valo
 yregfegről. es te faydalmidrol kyket az magas kereztfan fel emeltet-
 ven. myndōn febes tagaidban zenvedel. kyknek eggik sem mara-
 dot vala eep alapatyaban Annera hōg semynemō faydalom az
 20 te faydalmadhoz hafomlatos nem lelettetnek. mert labaydnak ||
 21 talpatul fogwa. az te feyednek teteyglen nem volt te benned
 egeffeg sem az te testődnék vala mely reze feretlen. Es akoron
 mynden faydalmidrol el feletkōzwen atyadat te ellenszegidert
 kegyōffen ymadad mondwan. Atyam bochasmeg ezōknek mert
 25 nem tuggyak myt mywelnek. Ez te chvdalatos kegyōsfegōdert.
 22 zerelmedert. es yr||galmassagodert. es az te kenodnak emlekō-
 zetyert. engegyed ennekōm engedelmes vram Iesus cristus hōg
 ez te keferősfegős kenodnak emlekōzeti legyen mynden en byne-
 ymnek tellyes bochanatya. es minden gonozoknak el tawozatya.
 30 legyen erdegy haborgatafoknak es kesertetōknek ellene az en
 testōmnek es lelkomnek erōsfegős őrizet es oltalom. Amen. ||

23 Idwōzleg yrgalmasagos vram. ze.

Pater nr. Ave. m.

őtōdyk zent ymadfaag: —

24 O Vram ihs xps. őrōk fenősfegnek || tōkōre. felfegős atya
 istennek bōlchesege Emlekōzzel az te zomorvlagodrol. kyt az
 te zywedben akoron vallal mikoron az te isteni fenősfegős fel-

segdnek (!) tykôreben meg latad az valasztottaknak az te kefe-
 rôsegôs. kenodnak erdômebôl meñnyorzagra valasztafokat. meg
 latad es az gonozoknak halalatlanfagok myat meg vetefôket.
 es az te yrgalmafl||lagodnak melysegenek altala. kywel my-25
 nekônk el vezôt es ketfegben efôt bynefeknek banatot yelôn-
 tel. es yelôfôl az yrgalmafflagert kyt az tolwaynak az kerezt-
 fan yelöntel mondwan. Ma velem lez paradichomban. Kerlek
 teged kegyes vram Iesus cristus en istenôm. en teremtem es
 meg valtom hog teegy yrgalmafflagot en velem. es || agyad en 26
 nekôm zywnnek tyzta tôredelmeforget. zanak igaz gyonafat. es 10
 bynôknek melto penitenciayat es eleg tetelt. es mvtassad enne-
 kôm ma es halalomnak oraya ideyen kegyelmeffogôdet es yrgal-
 maffagodat. Amen.

Idwôzleg edôffegôs vram Iesus cristus irgalmaz ennekôm
 bynôfnek. 15

Mi atyank. Ave maria.

H a t o d y k y m a d f a a g : ||

O Vram ihs xps zerelmetôs királ es mindônôftôl fogwa 27
 kevanatos es gyônôrôfegôs || barat. Emleközzel az te kenod-28
 rol. kyt vallal mikoron minden te baratidtyl es esmerôydtôl es 20
 hagyattatvan az magas kereztfan mezeytelen es nyomorvltan
 fyggel. es az te baratyd te ellened allanak. es egy vigaztalot
 sem lelhez vala hanem chak az te eggyetlen zerelmetôs anya-
 dat zyz mariat az te halalodnak ydeyen te elôtted ô lelkenek
 keferôfe||geben hywfegôffen allot. kyt az te taneytvaniodnak 29
 lanvfnak ayanlad. es adad neky az te taneytwanyodat te helyôd-
 ben fyvl mondvan. Azzonyalat. yme az te fiad. es az taneytwan-
 nak vizont yme ate anyad. Kerlek tegôd kegyôffegôs vram
 Iesus cristus. az tôrnek faydalmaert. ky akoron az ô ziwet
 által folya. segôdelmet teeg ennekôm minden || nyomorvlagim-30
 ban. ellenfegôs dolgaymban. betegfegimben. zôkfegimben zor-
 galmatoffagimban. banatimban. es en testi es lelky fanyarv-
 lagimban. es agy ennekôm vidamfagot mynden nemô haborv-
 lagimnak ideien. Amen.

Idwôzleg kewanatoffagos vram Ihs xps irgalmaz ennekôm 35
 bynefnek.

Mi atyank. Idwôzleg. ma. ||

31. Hetedyk ymadfaag: —

- 32 O Vram Ihs xps gyônöröfegnek koronaya. bo||dogfagnak
kenche. vigasztalának kv̄t feye es el foghatatlan kegýöfseggnek
eredety ky az te belő zerelmednek kywanatoffagabol. az kerez-
5 fan fygwen mondad. zomehozom emberi nemzetnek idwőfseget.
geryezzed kerōnk az my kywanatoffagynkat mynden tōkellētōs
dologra. es az testi kywanatoffagnak zomyvfagat. es emberi.
33 es ez || velagi zerelmēknek eledelit es bvzgoľagat my bennōnk
myndōnōftōl fogwa meg hydegeyched es olehad. Amen.
10 Idwōzleg gyōnōrōfegōs vram iefus cristus irgalmaz enne-
kōm bynōfnek: —

My atyank ky wagy. Idwōzleg Maria malazt.

Nyolezadik imadfaag. ||

- 34 O Vram ihs xps te benned hywōknek ygaz vilagofaga
35 zyweknek ōrōk || edōfsege es vigasztalafa. es elmeknek nađ
gyōnōrōfsege. az eczetnek es meregnek keferōfsegeyert kyt my
erōttōnk zenvedel. es az kerez fan halalodnak ydeien koľtolad
Engeggyed mynekōnk nyomorvlt bynōfōknek az te zent testō-
det es verōdet myndōn ydōben es yelōfōl halalonknak ideyen
20 testōnknek es my lelōnknek orvoffagara. vigasztalafara es yd-
36 wōfsegere meltan vehetnōnk || es engeggied my nekōnk hođ
azoknak. es egieb te idwōfsegoľs zentfegidnek melto vetelmenye-
ben vgy ōryztefōnk es oľtalmaztaľfonk hogy legyenek myne-
kōnk az te felfegōd elōt valo edeffegōs yelōneľben. tōkellētōs
25 batorľagra. amen.

Idwōzleg engedelmeffegōs vram ihs xps yrgalmaz enne-
kōm bynōfnek: —

Mi atyank. Idwōzleg maa. ||

37 Kylenezedyk ymadfaag.

- 38 O Vram ihs xps hatalmas yozag es elmey vigaľag || Emle-
kōzzel zomorvľagodrol es kenodrol kyt zenvedel az kerez fan
my ertōnk mykoron az te halalodnak keferōfsegeyert es fidok-
nak nađ mevetefōkert. karomlaľokert. es bozzv tetemenyekert.
nađ fel zowal es kenywes zōmōkkal tegōdet vđ mynt az te
35 ifteni atyadtvl el hagyattattat kayaltal mondwan. En iftenōm. ||
39 En iftenōm de myert hagyal el engōmet. ez zomorvľagodert
alazatofon kerlek kegýōs Iefus maľtan es en halalomnak myn-

den zomorvlagaban ne hagy el engömet en vram iftenöm
Amen.

Idwözleg kegyeffegös vram iefus xps yrgalmaz enneköm
bynöfnek: —

Mi atyank. Idwözleg maria.

5

Ty zedyk ymadfaag: — ||

O || Vram Iefus Criftus kezdet es vegezet. eggyeffeg. es 41
yozag mynden közepben kezdet es veg. Emleközzel hog az te
feyednek teteyetöl fogwa. mynd az te labaydnak talpayglan te
magadat my ertönk az kennak vizeben el mereyted. az te se- 10
beydnek zelöfegeyert. hozzvfigaert. nagyfigaert es fokafagaert.
taneych meg engöm kegyös Iefus igaz zeretet || által öryznöm 42
az te nagy parancholatidat. es veegy ky engömet az te zerel-
medben Amen.

Idwözleg bölchefegös vram ihs xpūs 1c

15

Mi atyank. Idwözleg maria.

Tizeneggyedyk ymadfaag.

O Vram ihs criftus felfegös yozag. az te zentidnek örök
bodogfag. veghetetlen yrgalmaffagnak mely||fege. kerlek tegöd 43
az te sebeydnek melyfegeert kyk az te testötet. es belfö tete- 20
mey(dnek)dnek veleyet által iarak hog engöm nyomorvlt bynöst
fok fele bynökben el bvrvtat reych el az te sebeidnek mely-
fegiben. az te haragodnak előtte. miglen el mvlyk vram iefvs
az te haragod. es adaffek enneköm az te irgalmaffagod Amen.

Idwözleg hatalmaffagos vram iefus. 1c.

25

Mi atyank. Idwözleg maa. ||

Ty zenkettödyk ymadfaag: —

44

O Vram ihs xpūs egyeffegnek iegye zerelemnek erő||fege. 45
es örökke valo igaffagnak tyköre. Emleközzel zamlalhatatlan
sebeydnek fokafagarol kykkel tetedtöl fogwa mynd talpadyg 30
meg sebeföltel vala. Es az kegyetlen es az alnok sydoktyl meg
zaggattatot. es zentleges veröddel meg veröfeytetöt valal. mel'
kenaydnak nagy voltat. az te igaz zerelmedből. zyzegegös tes-
tödben my ertönk zenvedel. O kegyes || Iefus criftus. myt akartal 46
volna egyebet tenny awag myt tehettel volna kyt nem tettel. 35
kerlek kegyes iefus yrd meg az te dragalatos vereddel az en
zywemben mynden sebeydet. hog azokban olwassam es ynteffem
emleközni az te kenodrol. es zerelmedről. hog az ő emleköze-

47 tők myndenkoron legyenek az en zywennek || reytek helyeben
 es hog az te kenodnak banatya naponkent en bennem vyetaf-
 fek es zerelmed öregböltsefek. hog hala adafban es dycheretben
 mynd eletömnek vegeyg zönetlen meg maradhasfak myg nem
 5 yvtok te hozzad mynden yoknak es wygafagoknak tellyes es
 48 kewanatos || kenchéhez. kyt enneköm meltoltassal engedny edöf-
 feges Iesus criftus en eletemben. Amen.

Idwezleg fenesseges vram Iesus xpūs. ꝛcc. yrgalmaz enne-
 köm bynesnek. Amen.

10 My atyank ky wag Idwezleg maria. ꝛcc.

Tyzenharmadyk ymadfaagh. ||

49 O Vram Iesus xpūs. erősfegös orozlan. halhatatlan es gyöz-
 50 hetetlen kyral || Emleközzel te faydalmadrol es kenodrol. kyt
 zenvedel mykoron zywednek es testödnek ereye. myndenestel
 15 fogwa el fogyatkozanak. es le haytot fewel halalnak nag
 kennyawal mondad. meg tökellettetöt. Ez te faydalmadert
 es kenodert. alazatofon kerlek engedelmesseges vram Iesus ||
 51 criftvs yrgalmaz ennekem. es teegy segedelmet mostan es en
 eletömnek vtolfo el vegezetinek ideyen. mykoron az en lelkem
 20 meg zomorvlt lezen. es meg haborvltatyk. Amen.

Idwezleg nemesseges vram Iesus xpūs. ꝛcc.

My atyank ky wag. Idwözleeg Maria.

Tyzen negyedyk. ||

52 O Vram Iesus xps felfegös atya istennek egyyetlen egy fya
 53 dychöfegnek fenöflege. es || atya istennek allatyanak abrazatya.
 Emleközzel az te buzgofagos ayanlafodrol kywel zent atyadnak
 az te lelködet nagy fel zowal ayanlad mondwan. En zent atyam
 te kezedben ayanlom az en lelkömet. es le haytot fewel meg-
 halaal es az kereztfan vas zegek közöt fyggel meg zaggatatot.
 54 meg törettetöt. es || meg holt testöddel. verrel folyo febeyddel.
 herwadot orczawal. holt zynnel. töwyfkekkal által veretet fewel.
 ky nyoytot kezekkel. ky teryeztet karokkal. ky teryeztet es
 meg zakadot erekkal. te yrgalmaffagodnak ky nylatkozot tagay-
 wal. kenywes es homalyos zemekkel. meg nylt zaywal. által
 55 ökleltetöt oldallal. meg rontot || es meg febhetet zywel. kyböl
 mynekönk tamada örökke valo bodogfagnak kvtfeye. mely kvf
 feböl kereztyen egyhaznak heet zentfegy mynekenk zarmaznak.

O kegyelmefleges vram Iesus criftus ky ellyen nagy kenokban
 az te zentfeges es artatlanfagos testôdet my ertônk bynesekert.
 kefe||rôfeges halakra adad. es az te zent lelkôdet. mynekônk 56
 nyomorvlt byneseknek meg valtafonkra az kereztfan fygwen
 keferôsegôfen ky ereztet. Ez te dragalatos es artatlan halalod- 5
 ert. es az te zent kereztfadnak hatalmaert. kerlek teged vram
 Iesus xpūs. yrgalmaffagoknak atya || es zentôknek hatalmaffagos 57
 kyralya. batoreych engômet pokolbely erdegnek. ez vylagnak.
 es testômnek ellene allanom hog ez vylagnak meg halwan te
 nekôd ellyek. es halalomnak vtolfo orayan fogagyad az en te 10
 hozzád menô es fordvlt zam ky vettetôt es zarandok lelkômet.
 Amen. ||

Idwezlegy yozagos vram Iesus criftus yrgalmaz ennekôm 58
 bynesnek. Amen.

My atyank ky wag. Idwôzlegy Maria.

15

Ty zen ôtdyky ymadfaagh: ||

O Vram Iesus xpūs. byzoú es termô zôlô vezzô. Emle- 59
 kôz||zel te bewsegôs es ky folyo zent verôdnek hvllafarol kyt 60
 te az te testedból mykent az meg nyomot zôlô seből oly bewôn
 ky ontal mykoron kereztfan az fatot tenen magad nyomad. es 20
 az vytezy czvezawal te oldaladat meg ôklelwen mynekônk veert.
 es vyzet adal. vgy hogy chak egy chôppenet veer || te benned 61
 sem marada. tahat az vtan meg azal mykent myrranak azzv ôl
 aga magaffagban fel fyggeztetwen. es az te gyônôrô testôd meg
 herwada. es te belydnek nedwessege meg zarada es te tete- 25
 mydnek veleje meg fonyada. ez te dragalatos zent verôdnek
 ky ontafaert. es te keferôsegôs kenodert. || es halalodert. es 62
 mynden te zentfegôs sebeydert. kerlek tegôdet edôffegôs vram
 Iesus criftus sebheffed meg edôffen az en zywemet az te zent-
 feges sebeydwe. es geryez meg engômet az te zerelmedben hog 30
 penytencianak es zeretetnek kôny hvllatafy legyenek ennekôm
 kenyereym eyel es nappal. es || fordehad engômet te hozzád myn- 63
 dônôftól fogwa hog az en zywem legyen teneked ôrök lakoda-
 lom es kedwes. Es az en nyayafagom ez fyralmnak wôlgyeben
 legyen neked kellemetôs. es az en eletômnek vegezety oly 35
 dycheretôs hog ez életnek vtanna en vram Iesus criftus zeretô
 vram. en||gedelmes vram Irgalmas vram. zeep vram iesus criftus 64
 elô istennek zent fya. myndenhato atyanak zent fya. es zeplô-

telen zyz Marianak fya erdömyelek tegödet latny. es dycherny.
mynd az te zentyddel egyetömben örökköl örökke. Amen.

Engegyed lenni en vram iefus criftus. ||

65 Idwözlegy meltofagos vram iefus criftus yrgalmaz ennekem
bynefnék. Amen.

My atyank ky wag. Idwezlegy maria: —

Ez zent ymadfagoknak a yetatoffaggal valo el
ayanlafa: — ||

66 Ez ayanlafokat. es ez ymadfagokat ayanlom teneked zerel-
10 mes vram Iefus criftus. es adok teneked mertekletlen. es veg-
hetetlen valo nagy hala adafokat te zentfeges sebeydert. es az
67 the dragalatos zent verödnek hullafaert. es the || dychöfegös
es kegyelmes kynodert. es keferöfegös zent halalodert es mynd
te zamlalhatatlan es veghetetlen nagy fok yo ayandokydert
15 kyket neköm attal te aldott zentfegös es edöfegös newednek
dycheretyre. dychöfegere mynd örökköl örökke. Amen. ||

Ez kôwetközendô ymatlagot valaky meg mongya mynden 68
napon soha el nem karhozyk. es ha karhozatra valo leend pur-
gatoriomra valtozyk a ken ha kedeglen purgatoriomra valo tahat
mynden kentol meg zabadultatyk.

Ez az ymadfagh. ||

5

O yo Iesus. O kegyelmessfege iesus. O zyz marianak 69
zent fya iesus tellyes yrgalmaffaggal es kegyelmessfeeggel. O edes
iesus az te nag yrgalmaffagod zereneth. yrgalmaz ennekôm. O
kegyelmessfege iesus kerlek tegôdet az te dragalatos zent werôd-
ert kyt my || erettônk bynesfôkert az magas kereztfanak olta- 70
ran ky ontal hogy moffad el mynden en alnokfagymat. es neezy
en reyam teged alazatofon onzolora. es ez iesus newet kayal-
tora O yo iesus. O edôssfege iesus. O meg batoreyto new iesus.
Mychoda az iesus. hanem chak || ydwôzeytô. O yo ihs az te 71
zent newedert ydwôzeych engômet hogy el ne vezzek kyt te 15
femmybôl teremtôttel. O yo iesus ne wezessôn engômet az en
alnokfagom. kyt teremte te yowoltod O edes iesus esmeryed
meg a my tyed es el moffad azt a my ydegen. O kegyel-
mes iesus yrgal||maz ennekem myg vagy on irgalmaffagodnak 72
ydeye. es ne karhoztal el engem rettenetes yteletôdnek napyan. 20
my hazon lezen en bennem ha en le zallok az ôrök halakra.
Az holtak tegedet nem dychernek sem mynd azok kyk pokolra
zalnak. O zerelmes iesus. O edôs iesus. O ke||gyes iesus O 73
iesus enge|| engemet az te valasztottayd kôzyben mennem. O yo
iesus ydwôssfege te benned remenkôdôknek. O yo ihs idwôssfege 25
te benned hywôknek. O yo iesus vygassag te benned byzoknak.
O yo iesus mynden bynôknek kegyes meg bochatoya. O yo
iesus zyz marianak zent fya ews en belem || zent zerelmet. 74
tyztassagot. alazatassagot. hogy en teged tellyessfeggel zerethes-

felek es te benned dycheködheffem mynd örökköl örökke.
Amen.

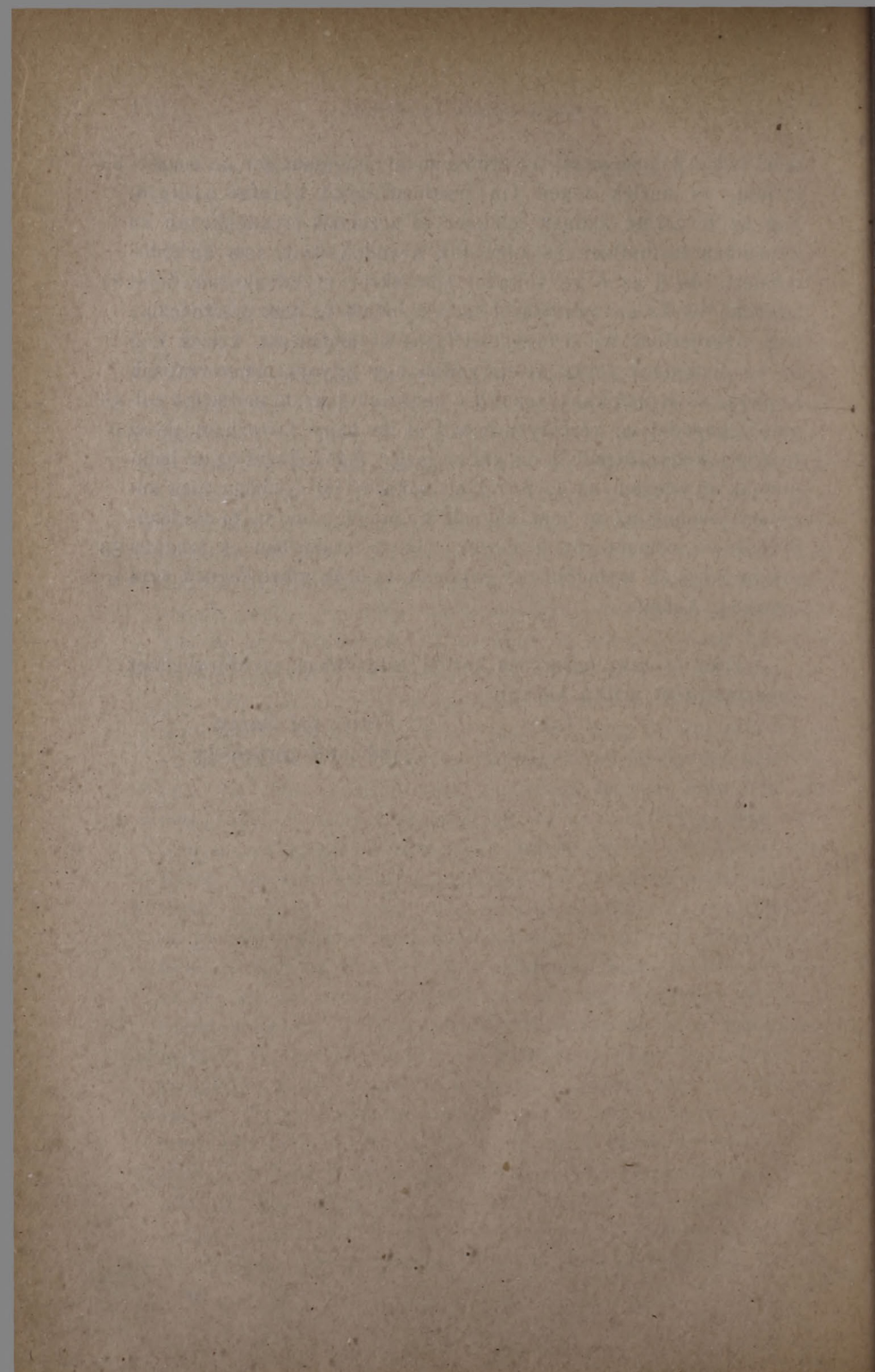
Ez kőwetkőzendő ymatfagot zent Tamas doktor
zörzötte azzonyonk mariarol: — ||

75 O Bodogfagos es edőffegős zyz maria istennek zent annya
kegelmeffeleg tellyes felfegős kyralnak leanya angyaloknak
76 azzonya. || mynden hyw kőroztyenőknek annya. te kegyelmef-
fegődnek kebeleben ayanlom ma es en eletőmnek mynden nap-
yaban en lelkőmet es testőmet mynden mywelkődetimet. gon-
10 dolatymat. kywanfagymat. akaratymat. bezedymet. es mynden
77 eletőmet. es az en || eletőmnek veget. hogy az te erdömődnek
myatta zerezteffenek yo vegre. az te zent fyadnak akaratya
zerent. leegy ennekőm oh azzonyom segődelmem. es vygazta-
lom az ag ellenfegnek es mynden en ellenfegymnek haloy es
78 lefelkődefi ellen. es kerlek hogy ennekőm || te meltatlan zol-
galo leanyodnak nyeryed mynden bynemnek bochanatyat. es
meltoltaffal nyerny ennekőm malasztot hogy kywel erőffen en
ellene alhaffak. ez vilagnak. testőmnek. es őrdőgnek keferteti-
79 nek. Es hogy erőffen valo zandekom legyen to||wabba nem
20 vetkőznye. es az te zolgalatodban. es az te edős fyadeban vegig
meg maradhatnom. kerlek teged esmeg oh en azzonyom. hogy
nyery ennekőm byzony engedelmeffegőt. es zywemnek alazatof-
80 fagat. hogy byzonfaggal meg esmeryem ma||gamat nyawolafnak.
es gyarlo bynősnek nem chak valamy yo mywelkődetőket ten-
25 nye. de meg az zőnetlen valo kefalkodafoknak es ellene allany
az en terőmtemnek malaztyawal es segődelmewel es az te
segődelmeddel. Nyeryed towabba ennekőm oh edős azzonyom ||
81 testnek es en elmemnek örök tiztaffagat. hogy tizta zywel. es
tyztafagos testel tarthaffam meg az te zerető zent fiadnak aka-
30 ratyat. Nyery ennekőm annak ytanna Oh en edős azzonyom.
zent zeretetőt. hogy az te zerető edős fiadat my vronk iefus
82 cristuft tellyes || zywemmel zereffem. es en baratomat az vr
istenert. vgy hogy az ő yawokon örőlyek. es gonozokon ban-
kogyam. senkinek ő myvoltat meg ne vtalyam es senkit meg
35 ne vtalyak. awagy vakmerőffeggel ne itelyek senkit en zywem-

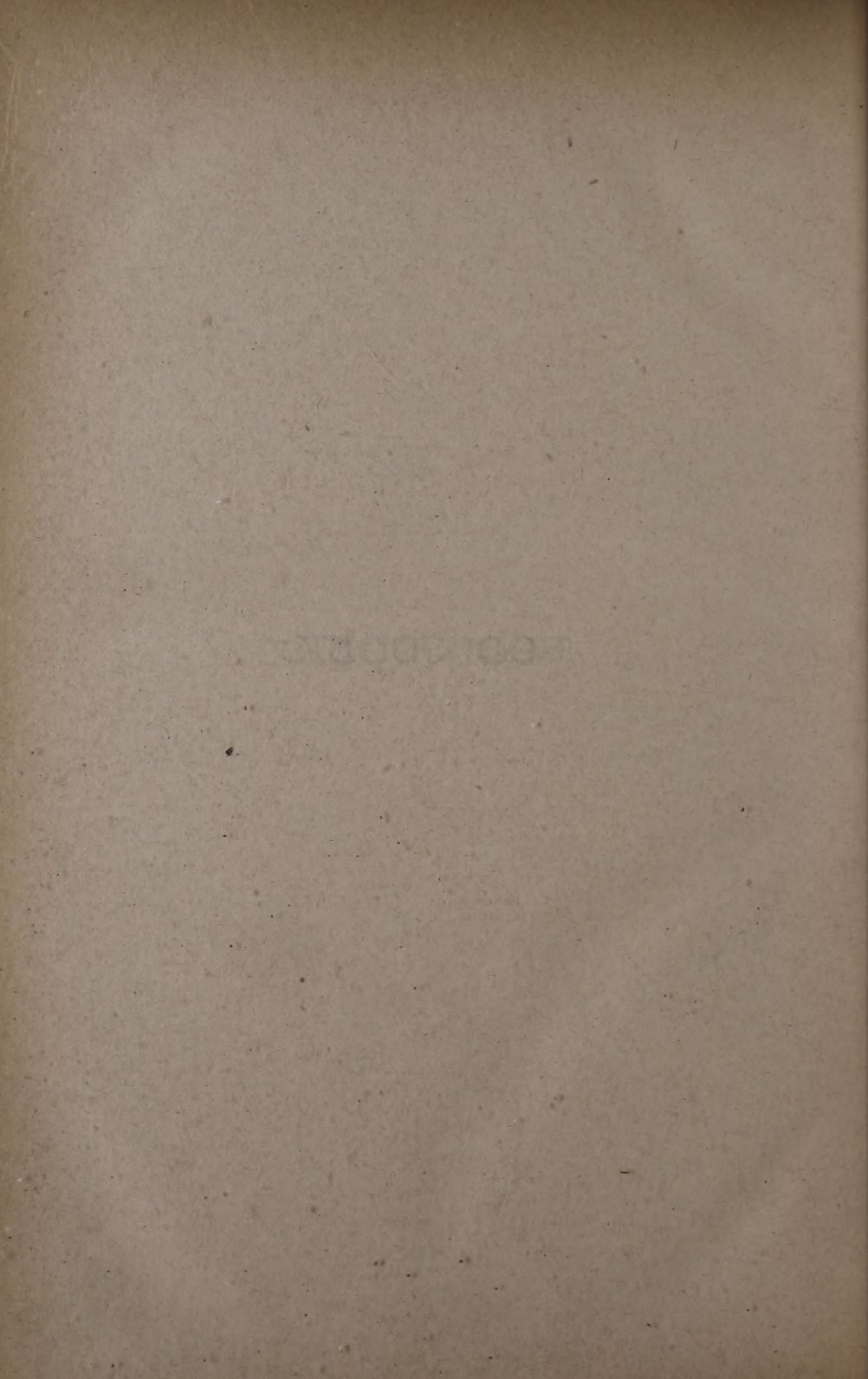
ben. lelky || yozagomal es erdõmemvel magamat fel ne magaz-83
 taffam. es kerlek teged Oh irgalmaffagnak kyralne azzonyá.
 hog az te zeretõ fiadnak felelmet es zerelmet myndenkoron en
 zyvemben tarthaffam. es anne fok ayandokodrol. nem en erdõ-
 mõmert. de || az õ yo voltabol adattakrul myndenkoron halat 84
 aggyak. es az en byneymról tizta gyonaft. es igaz penitencziat.
 hog nyerheffem az õ yrgalmaffagat es malaztyat. kerlek hog
 az en eletõmnek vegen. te eggyetlen egy anyam. menyorzagnak
 kapuya. es byneseknek zozoloya engõmet || az te meltatlan zol-85
 galo leanyodat az kôrõztyen hyttõl el ne hagy tawoznom. de az 10
 te nagy kegyeffegedbõl ennekõm leegy fegõdelmem az en hala-
 lomnak õ ydeyen. es az pokolbeli zelletõktõl oltalmaz meg en-
 gõmet. es hog az te zent fiadnak kynnyabol. es az te esedõze-
 fõdbõl yo remenfegõt || vewen: az õ zeretetiben es tyedben 86
 mvlyam ky ez wylagbul. es engõmet az örök ydwõffegnek vtan 15
 ygazgas. Amen.

Ezer öt zaaz harmyncz kettõd eztendõben ez kônwechket
 vegeztem zent prifka napyan

Frater pal Garay
 predicator zõrzetbely

BOD CODEX.

1. Embernek három fő ellenfele

IHS MARIA

EMbernek három fő ellenfele vagon, kikkel eyel nappal kel viwua. mind holtaiglan. kiket ha meg gőzendi. meőorzagot vezi. ha kediglen ő tőlök meg gőztetik, pokolban lezen hele, Elfő (elfew) ellenfeg, ez velag. Mafod. Test. harmad Erdewg. 5

vilag
test
vilag
1. vilag

EMbernek elfő ellenfele ez velag. ki zinetlen minket meg čal es el hitet, Azert mondy a zent lanus. Ne akaryatok zeretnie ez velagot, sem azokat, mellek ez velagban vannak, Ki kediglen zereti ez velagot, ninčen afa istennek zereti (!) ő benne. Kell azert minekwnk ez velagot el tauoztatnunk fok 10 okert, Elfő okert. mert ő benne zenetlen valo feelm vagon, Mafod okert mert femmi nugodalm őbenne ninčen, Harmad okert, mert telles gonozfaggal, Neged okert, mert ellenkődest zerez iften kőzött es ember(e) kőzött. Őtöd okert, mert alhatatlan es hazug Hatod okert, minekwnk kell velagot el tauoztatnunk, mert meg vakeyta embernek okoffagat, Mondom hog előzer kell minekwnk ez velagot el tauoztatnunk, es ő tőle magunkat meg otalmaznunk, az feelmert, mert ő benne zenetlen valo feelm vagon. mikeppen ir erről bőlč monduan Lezen az te eleted feelmes, Te eleted mikent ha előtted eg 20 zór. awag hay zalon ketnenek (g) eg golobift fel, minden nappa. es ne hig az te eletednek, Regyel azt mondyad, Vallon ki adya en nekem az estí idöt, Es estwe azt mondyad, Vallon ki aad en nekem az regyeli idöt ernem, Az (feelmnek miatta) te zinednek feelmeert mondyad azt. mel' feelmnek miatta rettekz. 25 Es meltan tezed ezt, mert meglen ez velagba vag. nem tudod meglen vag. es minemő halallal kell meg haldod. es mel' he-len, es nem tudod ha istennek zeretetire vag melto. a||wağ ő 2 haragyara, es nem tudod ha iduezelz a wag karhozol ez velag-

nak gákorlatos alhatatlanfagiert, kikhez ember ragazkodik az binnek miatta. Mert gákorla az madar etket kerefwen, tórben efik, Awağ az hal aleytwan etket hafaba vonzya az horgot, Ezenkeppen ember, ez velagban aleyfa igazan vifelnie (ele) 5 eletet, ez velagi marhat kerefwen, de mikoron halalara iut, akkoron lattá, hog nem kerefett maganak eletet, de halalt, Mikeppen zent Gergel doktor monda, ki ez velagi marhat zereti, awağ akarya awağ nem akarya. felelmnek es banatnak kinhaban efik. Mert meglen ember ez velagban eel, soha meg nem 10 efmerheti o magat nylwan, ha nem cak o halalanak ideyen. Akkoron mindenek nylwan leznek az okoffagnak zemei elott. awağ iok, awağ gonozok, Azert pelda olwaftatik Ariftotiles newo pogan bolcsesegerol, ki mikoron iutott volna halalara, keret (!) otet az o taneytuany, hog mondana nekik valami io tanofagot. Ki felelwen monda, Mezeytelen iottem ez velagra, nag 15 banattal eltem, es nag keferofeggel megek ki belole, es nem tudom, hol lezen zallaom. halaom. Azert mondia bolc Salamon. Nem tudá ember o veget, de mikeppen az hal megfogattatik az horognak miatta, ezenkeppen az ember, az gonoz idonek miatta, 20 nek miatta,

(Mafod okert el tauoztatando ez velag, mert semmi nugodalm ninčen o benne, de zenetlen valo munka es banat, es keferofeg, Azert monda bolc Salamon. Embernek kesenfegi es napi, tellesfek nyomorufaggal es naualakkkal, es eyel sem nugolmas o elmeiben, Es bizohaban ez mind lezen az mi engedetlenfegwnknek gonozfagaert, Mert vg mond Ifidorus doctor, Ha 3 ember paradiomba artatlanul elt volna, sem az zen egethetne meg otet, sem az viz || mereythetneye meg, sem az egnek tauol volta foytanaya meg, sem mindenek, mellek artnak embe- 30 reknek arthatnanak o neki, De az engedetlenfegnek binenek vtanna, koutkezenek het fogatkozafok, Tudnya illik, ehfek, zomyufag, hidegfeg, hewfeg, munka, faydalm, es korlag, es (fok) fok egeb naualyak, kiktol meg nem zabadul meglen ez velagban eel, Mikeppen zen (!) Iob tezen errol tano bizonfagot 35 monduan. Ember ki azzoñ allattul ziletik, reuid ideiglen el ez velagban, es fok garlofagokkal telik be. Es meltan monda ezt, mert emberi elme, mindenkoron kezebb az gonozra, hog nem az iora, Mikeppen errol ir zent Moyfes propheta monduan, em-

beri ziwnek erzekeflege es gondolattá, mindenha kezz az gonozra, ő ifyufagatul fogwa. Es minek okaert illen alhatatlanlag vaáon ez vaáon (!), azert el kell embernek ő tôle futnya, es őtet el tauoztatnya

Harmad okert ez ielen valo velag el tauoztatando, mert 5 telles gonozfaggal es vezedelmel. Mikent zent Ianos tezen erről tano bizonfagot monduan. Minden mi ez velagon vaáon, awaá hoá tefti kiuanfag. azaz. paraznafag. awaá zemnek kiuanfaga, azaz. fefwenfeg, awag eletnek keuellege. Azert ez bineknek miatta mind ez velag gonozban vettetett, azaz. őrdőgnek ha- 10 talma alaya, Mert valaki ez harmakat kőueti, őrdőgnek hatalma vaáon ő rayta, Mert vā ir zent Ianos latafaryl zerzett kőűueben. Iay. iay. iay, ez földőn valo embereknek, Iay az paraznaknak, Iay az fōfueűeknek, Iay az keuelyeknek, Ha kedig akarod ez harmakat el tauoztatnod, fuffad el velagot es az bi- 15 neket, mert vā mond zent Daid az foltar kőűueben, Feledyed el az te nepedet, es az te aťadnak hazat, Zent Amborus maárazwan ezt, vā mond, Az em||ber földi elő nepet ki el haáá ő 4 binet, es az földi elő aťanak hazat, ki ez velagnak hamis kazdagfagit meg vtallá, kiknek miatta őtet őrdőg tartá foguan, Es 20 meltan tartá őtet foguan, mert mikeppen az fogol' foha nem teheti azt ammit akarna tenűie, mert mikoron akarnaya magat meg alaznia, ez velag tezi őtet keuelkednie, es mikoron akarnaya kiuanfia az menűieiket, es velag vonza őtet az ő kiuanfagara, Es ezenkeppen a áarlo embert, az ő áalardsfaginak mi- 25 atta, mindenha vonza a kinokra. Azert oluafatik pelda, hoá eázer iften ez harom binekert, keuellegert, fōfuenfegert. es parafnafagert, akara mind ez velagot el veztenie, ereztuen ő reaya harom tyzes lančakat ő haragyaban, Es ezt meg latuan az ő keáes anűa, ziz maria, terdre efek ő zent fia előtt, es 30 ezt monda, Kerlek en zerető fiam. hoá ne teáed ezt, de emlekezzel meg az te edeffeges bezededről holott azt mondad, Nem akarom az binefnek halalat, de hoá inkabb ellēn azt akarom, Kerlek hoá ne haragodyek az te hertelenfeged, mind az eā kőzōnfeges velagra, mert vannak en nekem zolgaim, predikatorok, 35 kik meg feddik ez velagot. Es ezen keppen meg engezteltetek vr iften hoá nem vezte el ez velagot.

Negedzer kell embernek ez velagot el tauoztatnia, mert

ellenkedefeket vet iften között es ember között, Mikeppen zent Iakab apostol tezen erről tano bizonylagot monduan. Valaki akarand lenny ez velagnak barattá. iftennek lezen ellenfege. Nagbolyondfag embernek zeretnye azt, kinek miatta íeri az örök 5 győlseget, azt vallania. kinek miatta el hágga az örök bodogfagot, azt köuetnie. ki vizen az örök kinra, Es mind ezt tezi ez velagi elet, Erről vg mond vrunk xpūs ō maga. Mit haznal embernek, ha mind ez egezz velagot meg íerne, az ō lelket 5 kedig el karhóztat||uaya, Ime ha ezerzer valo ezer velagokat 10 vallanad, ha ez velagi gonoz eletedbe mulz ki ez velagbol, teredelmefegnekwl es gonafnekwl, nemde meg engeztel(tet)tnek e ezek teged iftennek, Bizónaba nem, Iay azert ez fele embereknek, kik keues es kilded generőfegert, ō ziueket es minden kuanlagokat örökköl egetembe kóltik el, ez velagi eletert, aley- 15 tu-an hog ne legyen nagob öróm, mint ez ielen valo velagnak ō vigalaga, Mert ez illetenek hasonlatofok az vakandakhoz, ki nem hizen egeb kinčet lennie, mint az földet turnia. es benne lakoznia, De maga egeb kinček vannak, melleket ōk nem tudnak, Erről il Pelda oluáztatik, Vala eg kiral, ki harom orzagot 20 bir vala, de meg es többet akar vala birnia, Történek hog meg korula, Ki ketfegben esuen ō eleteről, parančola, hog harom fing gólčot kótnenek ō kopyayara, es vifelneyet (!) varafrol varafra, vczakon kayaltuan kiral zauat, es monduan, En harom orzagnak (ya) valek feyedelme, kikkel megnem elegendem, de 25 többet kuanok vala, aleytu-an, hog ne legyen nagob öróm, mint kinčet geytenye, es orzagokat birnya, Maftan kediglen meg elegettem harom fing földel, es harom fing vazonnal, kiuel be fedezem en telhetetlen zemeimet, Ezenekppen bizónaba lezen mindenekről, kik ez velagi marhaba telhetetlenek, Előzer ō 30 telhetetlen zemeket be rekezti az hewlag, de meg nyttatnak az kinokban, holott ōket az ō gonoz kazdagfagi nem fegeytik, de nagobban gëttrettetnek, mikeppen zent Ianos irya. Iften mondafa, Meneuel nagob dičőfegbe es generőfegbe volt, anneual nagob firalmat es kint adyatok ō neki

35 Ōtöd okaert ez velag el tauoztatando, mert alhatatlan es hazug. Mert fokakat iger, de keuefeket ad, Mert neha iger 6 hozzu eletet, Neha kazdaglagokat, es tizteffegeket. Neljha batorfagokat, Demaga hazud, mert gákorta felelmet es banatot

hoz, Azert monda bôlč, Meuetfiget aleytottam teuelgefnek, es hewfagnak, es ôrômnek mondek, Mit čalardkodol heyaba, Mert meltan ez velag hafonlattatik az čalard barathoz, ki ô barattanak zemebe zepen zol. de hatul vermet as ô alaya. Azert er-
 rôl illen Pelda oluastatik, Vala ég vitez, ki annyra atta vala ô 5 magat ez velagi eletnek, hog istenrôl semmit nem gondolkdik (!) vala. De mind ô ereyet ez velagi heufagra kôlti vala, Ki egzer isteni ihlefnek miatta, kezde ô magaba gondolkodnya, hog kičoda volna ez velag, es minemô volna, kinek illen nağ buzgofaggal ô zolgalna, Es mikoron ezt gondolnaya az vitez, 10 ime ielenek ô neki ég zepfegô azzonyallat. ki monda az viteznek. Mit gondolkodol en rolam, En vağok ez velag, kinek illen nağ buzgofaggal es zeretettel zolgalz. Kire tekentuen az vitez monda. Immar nem banom, hog illen zep azzonyallatnak zol-
 galtam. Kinek monda az azzonyallat, Immar lattal engem ar- 15 czul, de las hatul es, Es mikoron hattal fordult volna hozzaya. lata az vitez ô benne kilemb kilemb kinoknak nemit, tudnya illik, zennek, hidegnek, bidôffegnek, es kigoknak kiníat. Kit latuan az vitez. földre le efek es monda. Iay. iay. atkozott velag, mel' igen fokakat čalz te meg. Kinek monda az azzony- 20 allat. a velag. En mindeneknek zepen mutatom magamat. hog meg čalhatnam. de bizonaba mind en zolgaimat. kik engem el nem hadnak, ez kinokkal ayandekozom meg vegre. Ezeket meg monduan, el enezek elôle, Annak okaert minden ezebe vege magat ez mondos igeken, mel' nağ čalardsag legen ez velagi 25 eletbe. Azert monda bôlč Salamon. Ki mezet vifel ô zayaba, es engemet meg akar fualtatnia, az ô baratsagat, nem akarom lennye, en tarfim kôzzôl valot: — ||

Hatod okert el tauoztatando ez ielen valo velag emberek- 7 tól. mert meg vakeyta embernek okoffagat, hog nem esmerheti 30 azokat, mellek neki idueffegere volnanak, es vegre vizi ôtet pokol(na)nak ôrök kiníara, Mikeppen nyluan vağon fokakban. ez velagot zeretôkben, kik meg vakoluan ô erôeket es idôeket hewfagban kôltik el, kik kôzzôl nemellek istentôl. nekik meg ielent malaztnak miatta, meg esmertek ô bolondfagokat, mikip- 35 pen irya bôlč Salamon, ô kepekben monduan, Mit haznalt minekwnk ez velagi eletnek bewsege, Awağ mit adott minekwnk ez velagi kazdagfagoknak maga hańafa, El multanak mindenek,

mikeppen az arnek, Es mikeppen az hayo. fo'lo vizen el men-
 wen, semmi nomot nem ha'g, Meg faradoztonk, Azert az alnok-
 sagnak, es vezedelmeknek vtan, es iartunk nehez vtakon, vr-
 nak kediglen vtat, meg nem esmertwk, Pelda. Mert ez velag
 5 ollan. mikeppen az madaraz, ki az madaraknak zepen enekel-
 uen, kezereyti oket be mennye az to'rbe, awa'g az eno'be. Mel'
 madarakat, mikoron meg fogya a madaraz, rettenetesen meg
 oldo'si oket, Ezenkeppen va'gon ez velagrol. Ki ez velagi mar-
 hakat edefekke tezi, de az kint meg nem mutat'fa, kit erdem-
 10 lene o erettek, Ime azert mel' ke'getlen ellenfege embereknek
 ez velag. De bizo'naba ezt meg nem go'zheti ember e'gebbel,
 hanem cak az alazato'ssaggal. Errol illen Pelda oluastatik, az
 velag biro na'g Alexanderrol, Ki mikoron kw'dette volna ko'ue-
 tit paradi'omhoz, kerduen ha oda mehetne, Felelenek az ko'ue-
 15 teknek paradi'ombol, ho'g fenki oda nem mehetne, hanem cak
 alazato'ssaggal, Es e'g ven paradi'ombol ki io'uen. ada az ko'uet-
 nek e'g ko'uet, ki vala emberi zemnek hafonlato'ssagara, ho'g
 vinneek o vroknak. Mel' ko'uet mikoron el votte volna Alexan-
 20 der. mutata azt || e'g bo'lnek, ho'g oneki meg mondana az ko'-
 nek iozagat, Mel' bo'le mikoron vetette volna az ko'uet mer-
 tekre, ol igen nehez lon, ho'g valamit teznek vala ellene, min-
 dent meg nom vala. Vegezetre az bo'le e'g kis ruha'ckaba takara
 az ko'uet, es ton ellene e'g penzt, ki ottan meg noma az ko'uet,
 Touabba teuen e'g tol zalat ellene, az es leg ottan meg noma
 25 Mikoron ezen co'dalkodnek az Alexander, es az o vitezi, monda
 a bo'le, O velag biro feyedelm, ez ko'nek termezeti meltan te-
 gedet illeti, mert minden orzagok, tartoma'nok, varafok, vide-
 kek, varak, nem elegek teneked, meg es to'bbet nom es kiuan a
 te elmed es ziued, de mikoron be fedeztetik az te tested es te
 30 ziued az koporfoba, akkoron to'bet haznal e'g filler, awa'g e'g
 penz. awa'g e'g tol zal, mert ember ezeknek haznalat'fat vezi,
 de a te tested (femm) femmit nem haznal, hanem cak bid'o'sseg
 es rothatato'ssag, O ember azert emlekezzel meg a te halalod-
 rol, es o'ro'kkol nem vetkezel. Gondollad meg holott vannak az
 35 kiralo'k, iobba'gok, hercegek, nemessek, kik ennek elotte volta-
 nak, Ara'nat, ezostot, es e'geb morhakat go'ytottenek, ettenek.
 ittanak, vigattanak, es halalos binben multanak ki ez velagbol,
 es o'rok pokolra mentenek, Azert zereto' atamfiai, io hugaim

ezetekbe veéetek magatokat, es v^g ellétek ez velagon, hog^o az
iozagos dolgok le nomodak az gonozokat, Es k^oueffetek az
xp^ust, ki mennéi kiral^u leuen, meg alaza magat, emberre l^on
mi erett^unk binefekert, es na^g zegenfeget tarta ez velagon.
Nek^unk peldat aduan hog^o mi es meg v^ualnok ez velagot, Mert^o
ki ez velagot v^uzi hafonlatos a pookhoz, ki mind ey nappa
el mukalkodik, ki vonza belit, es halot k^ot benne, hog^o leget
awa^g zu^oogot (!) fogna. kiuel elne. El i^o e^g dongo leg^o es
mind el zagatt^u, Ezenkeppen ember ez velagi morhat ey nappa
kerefi, el i^o az halal, es mind el vezi ^o t^ole: — || 10

MAfod ellenfege embernek a test, ki mindenkoron ellen-9
kedik a lelek ellen, ki istennek (keppe) kepe, De ez melle
tud^una kell, hog^o emberbe ket allat va^ogon lelek es test, es ez
kett^o mindenkoron e^g maffal viw. es ^o k^ozz^ol^ok mindenik von-
za az okoffagot az ^o kiuanfagara, e^g mas ellen. Es miert az¹⁵
lelek nemes allat, istennek (kepp) kepere teremtetett, minden
iokat kiuan. De miert a test hituanfagos allatbol zereztetett, az
f^oldb^ol, mindenha gonozokat kiuan. kik leleknek karhozattara
vannak, Azert monda zent Pal, Atamfiai Lelek zerent iaryatok,
es az testnek kiuanfogat ne teéetek. mert a test lelek ellen²⁰
kiuan. es a lelek test ellen Mert ha test zerent (ellend ell) elen-
detek meg haltok, ha kediglen lelek zerent a testi dolgokat meg
^olitek, tahat eltek, Mert valakik lelek zerent elnek. azok isten-
nek fiai, kik kedig test zerent (ell) elnek azok ^ord^ognek fiai,
Ezt monda zent Pal, Moyfes prophetanak isten ill' paran^olatot²⁵
(al) adot volt, hog^o mikoron ket ember (e^g) ezue vezne, es e^ggik
a mafikat meg itne k^ouel awa^g ^ok^ollel. ha meg nem halna az
ember, de palczan iarna, tahat az ki meg itette, fizetneye meg
az oruofnak az k^ol^oceget, miert meg ^ogegytotta. Lelek zerent
az ket hafonlo, az test es az lelek, kik mindenha e^gbe wiwnak,³⁰
es ^oakorta, a test meg iti a lelket, gonoz mielkedettel meg
^ok^ozi (!), awa^g ketfegeben valo efefnek k^oueiuel, Mel lelek meg-
len meg nem holt, az ^or^ok tiznek halalau^ual, (hog) iol lehet hog^o
meg holt az binnek halalau^ual, de meg ^og^oolhat, ha tamazkodik
xp^us kereztfayanak ^o (palch) palczayara, es ezenkeppen iarand,³⁵
az ^or^ok eletre az isteny irgalmaffagnak remenfege miatt Azert
igazsag azt ada, hog^o a test fizesse meg a k^ol^oceget, az leleknek

meg vigasztalafaert, kemen penitencia tartafnak miatta. Mert vg
 mond zent Bernald. Ha akarz penitenciat tartanya. meg kell a
 10 te testedet tagadnya, gótörnye es enheytenye, es tennen ma||ga-
 dat itelnye, hog be ne(fel) effel az elo istennek kezebe. Mert
 5 mikeppen az hideg lelő korlagbeli ember mindenkoron hideg
 vizet kiuan innya, ki igen art nekye, ezen keppen a binnel meg
 dögletett test, azt kiuania mendenha, mi a leleknek art, De vg
 mond zent Bernald, hog vg kell embernek tartanya az ő testet,
 mikeppen az oruos tartá a kort. Mell' oruos fokakat ad az kor-
 10 nak, melleket ő nem akarna vennie hozzaya, es fokakat meg
 tilt ő töle, melleket ő kiannaya Touabba mikeppen az vr veri
 az ő zolgayat azert hog iowa legen, Es mikeppen az ember, ő
 ellenfeget (meg gőzi) mikoron meg gőzi. vg gőtri meg, hog
 touabba ő ellene fel ne tamadon, es őtet meg ne ölle, Ezen-
 15 keppen kell minekwnk es tennye a mi testwnkel. Mert vg mond
 zent Bernald. Az mi testwnt (!) hazunk beli ellenszeg, ki (igeze)
 igekezik minket meg ölnye, Soha ninčen nagob ellenfege ember-
 nek es gonozb, mint az ő teste, Mert ember ő ellenfegenek
 ellene otalmra valo mesterfeget lel. de az ő teste ellen, nem lel
 20 egebet, hanem čak zenuedetessegeket, Es meueuel inkab ember
 keduet kerefi ő testenek, meg tag(y)etwan nekye az ő okoffa-
 ganak (zab) zabolayat, annewal inkab iar az lelek ellen,
 Es hafoulatos a test a kőuer lohoz, kinek mikoron meg erez-
 tetik zabolaya nem gondol awal ki rayta il. bator kiral' fiu legen
 25 es hog meg ferzik, de fel zőkuen rugwan, mind az földhöz veri,
 Ezenkeppen vagon a testről. ki gőuerőseggel tartatik, kinek
 mikoron meg zalasztak az (öl) okoffagnak zabolayat. nem gon-
 dol az lélekről, ki istennek kepere vagon teremtetuen. (Io) Iol
 lehet hogy ő vele egetembe el karhozik, de mindenkoron fel
 30 zők az ő gonoz kiuanfaginak miatta. Kiről oluastatik illen (pel-
 la) pelda

Vala eg kiral', kinek vala eg zep kerte, mel' kertet ő
 11 ada őriznye ket embernek, kik kőz||zól eggik vak vala, mafik
 benna. Kik mikoron meg akarnak orozni az kertnek gímölčet (!),
 35 nem tehetik vala, mert a fanta fel nem igazulhat vala. hog fel
 erneye az magas fan az zep gímölčet, Az vak kediglen nem lata
 vala, Tanačot tartanak, es monda az fanta a vaknak, Veg fel
 engem valladra, es en el igazgatlak mell' fa ala menú. En le

zaggatom az zep gimôlčet, es veled kôzlôm. Mellét mikoron meg
tettek volna. el iôue az kiral. es meg lata a kart, kit tettenek
vala az gimôlčben. Kerdezni foga ôkôt, de ôk meg mentik vala
magokat. az vak awal. hog nem latna. es az santa hog nem
iarhatna. De az kiral ô alnoklagokat meg esmeruen, mind ket-⁵
tôt halalra itele. Ezenkeppen vagon az lelekrôl. ki vezérli a
testet. az gonozfagnak tetemeñere. Mel' gonozfagokat sem az
test az lelek nekwl. sem az lelek az test nekwl nem tehetne.
O azert ember vg keresfed keduet testednek, hog lelkedet el ne
karhoztassad miatta. Touabba ezedben veğed hog az bines ember-¹⁰
rel ô halanak (!) ideyen. harmak oztznak. Tudúa illik, Fereg,
ôrdög, es ez velag, Ki mind vg zereti az ô rezet, hog az ket
(rezem) rezen nem adnaya Mert az fereg vg zereti a testet, hog
nem adna sem az lelken, sem az morhan. mert iol lakik vele.
Es az ôrdög. vg zereti az lelket, hog nem adna sem a testen¹⁵
sem a morhan, mert ôrökkôl göttri azt pokolba, Es ez velag.
az az. Az ô rokonl. awag egeb emberek. vg zeretik ez velagi
morhat, hog semmit nem gondolnak az ô testeuel, sem kediglen
igen zorgalmatosok (a) az ô lelkeuel, de keresfik az ô morha-
yat es fel tombollak, Es ezen keppen lezen mindennek, ki hala-²⁰
los binbe hal meg, Tudúa illik, Az ô teste adatik feregnek. Az
ô lelke (feregnek) ôrdögnek. es az ô morhaya ez velagi embe-
reknek. O azert bines ember ved ezedbe ezeket, hog el ne
vezesd testedet, lelkedet, es mindeneket melleted vallaz, a wag
meg || valhac, Mikeppen vezte az kazdag dewlfes (!), ki mind¹²
azokbol, kiket itt ez velagon bir vala, eg cëppenet vizet nem
nerhet vala az mas velagon, mikeppen vrunk xp̄s monda az
zent euangeliumba, de mind ôrökkôl ôröкке kinzattatik pokol-
ba, es ott firatfa magat, Peelda rola,

Vala ket atafiu, Eggik bölč vala, mafik bolond vala, Kik³⁰
mikoron mezze földel el budostanak volna. ô honnôktul, es akar-
nanak haza (ten) terüôk, es iôttenek volna eg helre, holott
kettôztetneek az vt, latanak iraft ott, ki azt monda vala,
hog az iob kezre valo vt iol lehet hog zoros, darabos es
kemen. demaga batorlagos, de az bal kezre valo vt, iol lehet³⁵
(iog) hog zeles es generôseges, demaga toluayokkal rakua, Az
bölč azert akara mennye az iob kezre valo vton, de az ô bo-
lond atafianak keremesenek miatta, meg göztetuen, mene az bal

kekre valo vton. Meg fogattatanak kediglen az toluayoktul, es
 meg febhettetenek. es meg foztatanak, es vettetenek eg mel'
 verembe. ki rakua vala kigoual. bekaua, es farkaokkal. hog'
 azok elneyek meg oket, az o mardosafoknak miatta. Mel' ata-
 5 fiak mikoron az verembe igen firnanak, lata az bolle, hog' az
 kigok akarnayak otet meg marnia, firuan es atkozuan o atfa-
 fiat, monda vala, Oh atkozott (att) atamfia, iob volt volna ha(l)
 soha nem elmertelek volna meg, mert teneked engeduen meg
 goztetem, es im en mind te veled egetembe el vezek, kefero-
 10 seges zeruo halallal. Felele az bolond es monda neki Sot inkab
 te leg' atkozott, mert mikoron te bol (!) volnal, meg zabadeyt-
 hattal volna, mind engemet, mind tennen magadat, de miert
 ennekem bolondnak engedel, (ime) ime egetembe el vezwnk.
 Ezenkeppen lezen pokolba, holott orok firaffal az lelek test
 15 ellen. es a test lelek ellen zugodnat (!) morgodnak, hog' ege-
 tembe estenek az toluayok kozze, azaz ordogok kozze. es a
 13 kigoknak || mardasi kozze. azaz. pokolbeli kinokba. Azert hog'
 a lelek midon volna okofagos, meg goztetett, es meg calatott
 a testetnek (!) o bolondfagos kiztetesenek miatta. O azert bines
 20 ember, mit fekez binekben. ezedbe veged ez vezedelmeket, es
 otalmazzad magadat o tollok, Mert ha vala mine eztendok el
 mulnak, vege volna, meges iol volna, de soha vege nem lezen.
 Iay azer neked. mert el vezz, Iay. mert testedbe gotrettetel; Iay
 mert minden iokat el veztez. Iay mert mehorzagbol ki rekeztetel.
 25 es minden gonozba esel. orokköl orokke. Oh en istenem. ha
 ezt ezekbe tartanak ez velagi emberek, bizonaba konuen meg
 otalmaznak magokat bintol

Mikeppen a test es a lelek, az binek es az iozagok ezue
 viwnak Az keulfeg azt monda, Felleben valo vag' minde-
 30 neknel, azert tarc fel feyedet. Az alazatoflag rea felel monduan,
 Emlekezzel meg zegen naualas, mert rothatatoflag vag' es fereg,
 meg kell halnod. Hiw dicofeg ezt monda. Mutassad ki a iot,
 kitt tezz. hog' ionak es zentnek mondanak Vrnak felelme rea
 felel monduan. Az iot nem kell embernek tennye ez el mulan-
 35 dokert, de az orok iokert. azert el kell titkolnya, hog' az isten
 ki lata titokban, meg fizesse teneked azt. Az fosuenfegnek ki-
 uanfaga ezt monda, Binnekil kiuanhatod ez velagi morhat es
 tarthatod, mert ne talandan (!) vegre meg zegenedel, es mit

mas gonozol tartana. iob te tarčad. es kôlčed el, De ez velag-
nak meg vtalafa, rea felel monduan. Ez velagi morhat nem
kerefheti ember vezedelmnekil, mert mineuel valaki többet vall.
anneual többet kiuan vallania, es bizonaba, ô halalanak ideyen,
mind el hağğa, Az buyafag ezt monđa. Isten ez velagnak ere-
5 detitôl fogua teremte ferfiat es azzonyallatot. azert hoğ eğ mast
zereffek az (tefti te) tefti ġenerôfegert, mert ha minden ember zize-
feget tartana, ez velag regen el tôretett volna, De az tiztafag
rea felel monduan. || Semmi fertelmetes be nem megen meñ 14
orzagba, Azert anneual inkab tiztaban el, meñeuel nağobban 10
latod hoğ az istentôl neked adott idô, hamar el mulik, hoğ el
ne vazz. de hoğ meñorzagba meg koronasztallal istentôl az tizta-
fagnak tartafaert. Az harag azt monđa, Ha mind bekefeggel el
zenueded az raytad tôtt buzzufagot, tabat ġermeknek aleytnak,
es sokkal többet teznek te raytad, Teg azert rola. al bozzut, 15
Az bekefeg rea felel es ezt monđa, Mell igen fok bozzufagokat
zenuedett te eretted az xpūs, Meñe fok verefegeket, meg me-
uetefeket. hağapafokat, tôuifk koronat. kerezt fat, Es te zegen
naualas, eğ iget nem tôrhetz es el nem viŧelhetz ô erette, Az
torkoŧlag azt monđa, Vr isten azert teremtett mindeneket, hoğ 20
ember ellen veleik, egek, igek. es vigadon, Az zenuedeteffeg
azt monđa es rea felel monduan. Iol lehet hoğ isten mindene-
ket azert teremtett, hoğ ember ellen veleik, es hoğ meg ne
hallon ehel, de hoğ etelbe italba az mertekleteŧfeget felwl ne
halldā (!) az zenuedeteffeget elegeyte meg. Az ireğfeg ezt 25
monđa, Sokakat tehetz kiket amaz nem teheti, Azert nem kell
lennye neki fellēb valonak naladnal. awağ hozzad hafoulatoŧ-
nak, aŧaŧuŧagos eęenlôfeg rea felel monduan. Ha (eęebekeioza-
gos) eęebeket iozagos miuelkedekkel (!) felwl hallatz, iob es
haznalatos ha magadat meg alazod. Mert ki magasban hağ, ha 30
efnye tôrtēnik, nehezben efik Az ġilôfeg azt monđa, Tauol
leęen te tôled, hoğ amaz embert zereffed, kit mindenbe ellen-
fegeŧt vallaz. Az isteni zeretet(t) rea felel monduan. Azert nem
kell meg vtalnia es ġôlôlnye az istennek kepet. ki emberbe
vağon, de zeretnye kell az termezetet kit isten teremtett, de 35
čak az bint kell ġilôlnie. Az ragalmassag ezt monđa. Vallon ki
zenuetheti el bekefeggel meny gonozokat tezen amaz ember,
hanem čak ki netalan neki enged. Az igaz || feddeŧnek zabad-15

faga rea felel monduan. Ho^g atafufagos zeretetert embernek ^o
 atfaiat zembe kell meg feddenye, es az ragalmaffagtul meg (b)
 kell otalmaznia magat. Az iora valo restseg ezt monda. Ha
 fokat imadkozol, es fokat b^oyt^ol^z es vigazz, f^ot el vezz, meg
 5 bolondol^z, Es ha firandaz. zemed ki apad. Az iora valo fel
 serkegetes rea felel monduan, Nem tudod zegen nauafas. ha
 holnapot ered. awa^g csak e^g orates, Azert maftan te^ged amit
 tehet^z, az me^orozagert, kit nem veznek a tu^onak, restek, de kik
 er^ot teznek magokon, azaz. penitenciat tartnak, Mind el fel^ol
 10 meg (mond) irtakat monda zent Agoston doctor, No azert va-
 laki ezekbe akarand g^oz^odelmes lennye, zikseg ^o nekie, ho^g
 zenetlen imadkoz^zek, es vrunk xp^us^usnak ^o zent kin^uat halalat
 forgassa ^o ziuebe, es ^otet k^oneffe.

Pelda azokrol kik a testi g^on^or^osegeket kiuan^unak. es ^o
 15 lelkeket ehel ha^gg^uak meg (h) halnya, Hasonlatofok ezek nemi-
 n^om^o emberhez, ki mikoron e^g Vnicornis new^o vad el^ott futna,
 ho^g ^otet meg ne marnaya. efek e^g na^g mel verembe, es mid^on
 ala hulna, (efek) e^g bokorhoz kapazkodek esmeg ^o kezeiuel, es
 labaiual ala e^g alhatatlan izamo k^ore, Tekentuen kediglen az
 20 ember az bokornak g^okerere kihez tartozik vala, lata tahat ket
 eger, e^gg^uik feyer, mafik fekete, ragya az bokornak g^okeret. Es
 immar k^ozel valanak. ho^g által ragnayak, Tekente az verem-
 nek fenekere. lata e^g na^g rettenetes farkant. ki ^o zayabol.
 langas tyzet erezt vala, Es ^o zayat meg tatuan, kiuan^ua vala
 25 ^otet meg marnya. Tekente touabba az k^ore. kin laban al vala.
 lata tahat ne^g k^ugo tolta ki feyet, akaruan ^o labat meg mar-
 nia, Fel emeliuen kediglen az ^o zemeit, lata e^g keues mezet
 ala folnya az bokornak agarol. El felede az vezedelmeket, kikbe
 16 vala vettetuen minden fel^ol. az || mezen foga ualakodnya, Es
 30 azon k^ozbe, az ket eger el raga az bokornak g^okeret, es az
 k^ugok meg marak az ^o labait, es efek az farkannak torkaba,
 Lelek zerent, az vnicornis vad, az halal. ki embert yzi men-
 denha, es kiuan^ua ^otet meg marnya. Az verem, e^z velag. ki
 minden gonozokkal rakua. Az bok^or, embernek elete, kit az
 35 ket eger, feyer es fekete meg emezt. azaz ragya. az nap es
 az ey. Az ne^g k^ugo f^o kediglen. az ne^g eltet^o allat. mint
 tud^ua illik, Eg f^old. mas viz. harmad tyz. ne^ged e^g. kikb^ol
 embernek teste zerezetett. Az farkan kedig pokolnak zaya. ki

mindent kiuan meg marnya, Az mez kediglen, ez velagnak hazug gónórófege. ki miatt ember meg čalattatik és órökkől el karhozik: —

EMbernek harmad ellenfege az őrdög. ki ellenkedik mive-
lwnk, es vtannunk lefelkedik három időbe. előzer, ez ielen valo⁵
velagnak eletibe, mafodzer ez velagbol ki menefnek ideyen.
harmadzer, az vtolfo iteleten. Mondam hog előzer az őrdög lefel-
kedik ember vtan, Ez velagnak eleteben kilón kilón kefertetek-
nek miatta, hog őtet meg gőzhelfe, es meńorzagba fel ne eresse,
honnán ő esett ala, de hog őtet karhoztassa, es pokolra víge,¹⁰
holott őrkől őrkke ő vele kinzattassék, Es meglen az őrdög
latta embernek ő tetet elnie. bator őztőuer legyen es (h) soha
nem keduelkedik benne, hog meg nem ńerhetneye az lelket,
Mert sem arańtat, sem ezőftőt, sem ez velagi morhat keres, ha-
nem čak az lelket, Az ert vagon iruan, Moyfes prophetanak¹⁵
elfő kőńuenek tizen neged rezeben. hog eg időben, iőue őrdög
istennek eleiben, es monda. Adad ennekem embereknek ő lelkeket,
es ez velagi morha mind tied legyen. Mert mikeppen az solom
madar, azert yzi az kis madarat. hog kiuanńa az ő ziuet meg
canye, ezen keppen az őrdög azert haborgatta az embert, hog²⁰
kiuanńa ő lelket el karhoztatnya. || az nag ńegősegi miatta.¹⁷
kit vall az emberhez, azert hog oda megen, honnán ő ala
esett. Minek okaert sem ezik, sem izik, sem alozik, de mind ey
nappa kerengi ez velagot. lelkeket kerefuen el karhoztatnya, Es
immar anny zamtalan lelkeket vitt pokolba, hog ha ki iőhet-²⁵
nenek, ez földnek zinet be tőlthetnek mind az hewgyglen (!).
Es ez nem čoda, mert mikeppen isten meg ielentette, vg men-
nek be pokolba a bines lelkek. mikeppen az eső. demaga meg
sem eleg őnekye, de tőbbet kiuan, es vtannunk ballag eyel
nappal kerefuen, kit meg čalhatna. Azert mondńa zent Peter apof-³⁰
tol. Atamfiai iozanok legetek, es vígazzatok, mert az ti ellen-
fegtek pokolbeli őrdög, mikeppen az reuo orozlan kereng, keref-
uen kit meg marhasson, kinek ellene allatok, hitben erőffek leuen.
Touabba vg mond zenth Gergel doctor, hog az őrdög, ez földet
kerengi, nem lepes zerent, de mikeppen az lelek, awag zel,³⁵
rőpőfuen, es mindeneket meg hallńa, mellék mondattnak, es
mindeneket meg lat. mellék tetetnek, demaga azokat mellék az

ziwbe forgattatnak, nem tudá, Mert ha embernek gondalatit tudna. semmi iot nem hadna tennye, Touabba azon zent Gergel monda. hog Az gondolat, akar mell' fertelmes legen, soha az lelket meg nem fertezteti, ha az okoffag rea nem enged. Touabba 5 vg mond zent Amborus doctor. Ordögöknek dolgok, minket gonozzal kinalnia, de mi dolgunk. annak nem engednye. Mer minezer ellene allunk, annezor otet meg gözzök. angalokat meg vigasztalluk, istent tisztellük, Ki arra jut minket hog viaskodunk, meg segeyt, hog gözzwnk, es meg erőseyt, hog meg ne fogat- 10 kozzunk, Ezeket mondya zent Amborus doctor, Ha kediglen ellene allanak abrazattak kereded, imez, hog minden binnek el- 18 lene, kiwel kefert || iozagos dolgot vees, Hog ha keufelleggel (f) kefert, te meg alazzad magadat, Ha torkoffagnak miatta kefert, tahat zenuettefied meg magadat böytel, Ha kedig buya- 15 faggal kefert, te taré tiztafagra magadat, Hog ha ez velagi örömmel, awag hiw diöfleggel kefert, firalmnak miatta all ellene. Ha ezenkeppen viuandaz o vele, otet meg gözöd, es meörzagot vezed, holott istentöl meg koronaztatol, Mert vg mond zent Iob, Vitezkedes embernek elete ez földön, Mert erőnel vezik meör- 20 orzagot, nem tuhan resten.

Mafodzor az ordög lefelkedik mi vtannunk az mi halalunknak ideyen, Mert mikoron a lelek ki zakad a testből. tahat akkoron uole feyedelm ordög katonayokkal egetembe ielen lez- nek az leleknek o ki menesenek kapuyan. Kik közzöl az het 25 fő ordögök kerefkednek zeretetesen az het fő halalos binekröl ha meg lelhetnek az lelkekben, Hog ha kediglen. nem lelhetik az fő halalos (binenek) bineket, tahat az o katonai zeretetes kerefkednek az bineknek agazatirol. kiknek miatta awag čak purgatoriumra vonhatnayak otet Az uolezadik ordög kediglen 30 zeretetesen kerefi az hitetlenfeget. ki meg dögleti mind az egez kereztenfeget, Es ha az lefelkedeseket erizeteket eltaoztatanda a lelek, tahat meg koronaztatik istentöl meörzagnak bodog- faba (!).

Harmadzor az ordög lefelkedik mi vtannunk az vtolfo ite- 35 leten. Mert vg mond zent Agofton doctor, Akkoron az ordög Iezen ki monduan, es mi elönkbe hanuan mindeneket. mellüket töttwnk monduan, O igaz biro iteld ez embert eümnek lennye az binert, ki nem akara tied lennye az malaztnak miatta. Te-

neked engedetlen volt, de eunekem engedelmes. O mell' igen zorofok leznek akkoron az karhoztaknak vtai. || Felwl lezen az 19 (hag) haragos biro, alol az rettenetes pokol. iog felől az vadalo binek, bal felől zantalan őrdögök, kinokra vonwan, belől az lelki esmeret lezen mardofuan. es kiwel mind ez velag eguen. Akko-⁵ ron mennek az iok az örök örökre. es az gönozok az örök kinra. Oh en istenem vayha ezekbe vennek azt a bines emberek, Az őrdög három binewk miatt nagób rezre karhoztattá az lelket, erről oluastatik illen Pelda

Vala regenten ég királ, kinek vala ég zep hayadon leaña,¹⁰ ki az balwan istenektől feleletet vött vala, hog mint hazafsagra menne. ottan meg halna. Ki meg yeduen, mezőkön es erdőkön yar vala, es hazafsagra nem megen vala, De miért hog igen gors ferep vala, ezt zerze, hog valaki akarna ötet hozza vennye hazafsag zerent, előzer hamaryat futna ő vele, es meg¹⁵ halladnaya. hozza menne, ha kedig a leán halladna meg a legent. tahat feyet venne, Es ezenkeppen nag fok ifyu legeńek veztik vala el feyeket miatta, Iutta ég ifyu vitez, (io nemes) Ipomenes newó, Ki akaruan ez zizet hozza vennie, mene ég balwan istenhez, kinek vala venus neue, Ki ada neki²⁰ három arán almat, es meg tancyta mikeppen yarna ew vele, El mene azert az Ipomenes vitez, es hamaryat foga futnia az leánál, Ki leg ottan el hallada a vitezt, Es a vitez ki vene kebeleből az ég arany almat, es eleibe vete, oldalt fele lata az leán az almat, vtanna futamek, meg oda iara, addig el hallada²⁵ a vitez, Es mikoron el hallatta volna esmeg a leán. masodzer es vgan tón a vitez. harmadzor es, Meg nehezeytek kediglen az leant az almak, es el hallada a vitez, Hozzaya vene, es meg tőre ő zizeseget. Lelek zerent az ziz lean az lelek, ki igen gors a iokba meglen tizta, Az Ipomenes vitez || kediglen az őrdög,²⁰ ki három arán almaknak miatta cállá meg a lelket, Tudúa illik keufsegnek miatta, főfuenfegnek miatta, es paraznafagnak miatta, kikkel mind ez velag tellés, Es ezenkeppen meg zeplőseyti es meg tőri ő zizesege nek tisztasagat, es hozza vezi pokolnak fenekere. holott kinozza ötet mind örökkől öröкке: —³⁵

Ez a vege.

Az halálról szóló írás

Emlekezzel meg ember az halálról, mert nem kérik, Ez
igeket írta bölcs Salamon és kőüzenek hatod rezebe, Mell' sok
iokat ad embernek a halnak (!) emlekezzeti. zent írásban sok
5 helen jelentetik meg. Mert vég mond azon bölcs. Emlekezzel
meg ember a te vtolso halálodról. és soha nem vetkezel. Es
vtan vég mond zent Bernald. Az halálnak zenetlen való meg
emlekezzeti, nag' bodogfag. Ezt vele visell'e ember való holott
iarand, és soha nem vetkezik, Touabba vég mond zent Agofton
10 doctor. Semmy vég. el nem vonza az embert bynról, mikeppen
az halálnak gákorlatos meg emlekezzeti. Mert ez halál tezi em-
bert. ő magát meg alaznia, mindeneket meg vtnia. és peni-
tenciát tartania. Mert vég mond (zem) zent Ieronimus doctor,
Kőnnen meg vtn mindeneket, ki mindenkoron gondola ő ma-
15 gat meg halandónak lennie. Mert zemeknek kiánfaga meg
vtaltatik, mikoron való ki gondolla ő magát illen reuid időn
mindeneket el hadnia Teltnek kiánfaga meg vtaltatik, mikoron
valaki gondolla, hogy az ő teste, reuid való napon lezen ferge-
keknek (!) etke. Eletnek keüellege meg vtaltatik, mikoron való
20 ki ez zineben gondolla, hogy a ki maftan akar lennie felleb
való egebeknel. tetettetik földbe mindeneknek lábok alá. ||
21 Vayha ezekbe venneyek ez földi királok, és minden feyedel-
mek, és kazdagfagokkal beuelkődők ez velagban, mikeppen az
zeles palotaktul vitettetnek az zoros koporfórá. és az vilagos
25 és fenes palotaktul a rettenetes és fetet koporfórá, Es viragóg-
kal (!) és külön külön karpitokkal meg ekesewlt palotakból, vi-
tettetnek a bidős koporfórá, és minden morhauál tell'es palo-
takból az zegen náualas koporfórá, Es fiakkal, leánokkal és
zolgakkal meg ekesölt palotakból vitetnek az koporfórá, ki
30 írees, és minden fiaktul és baratoktul meg foztatik, Oh hol
vágon az el mult pompafag, (hóg) hol vágon az el mult diő-

feg, hol vagon az zolgaknak ferege, hol vannak az zep ruhak,
 aranas barfon kamuka, (hog) hol vagon az lag es genge ag.
 (hog) hol vagon az kilon kilon io meg fott etek. es venerek,
 Iay vezek. mert ki annak elotte nag gonorofegben el vala az
 palotaba. mindenestol fogua elettetik az fergektol a koporfo-⁵
 ban. Vg mond ezrol zent Innocencius papa, Iay en zereto
 atam fiai. ezetekbe vegetek, Mert ime, ki eg keues idoknek
 elotte yl vala o hazaba, nag fenefeggel kazdagfaggal, ime mel
 zegenol fezik a koporfoba, Es ki nag dicofeggel. pompafag-
 gal spacialua (!) ideftowa az palotaba, ime mel rutol, mel on-¹⁰
 dokul, es meg vtaltatott fezik az firben, Es ki generofeges
 etkekkel iol lakik vala az ebello hazba, ime maftanaba az fer-
 gektol meg emeztetik a koporfoban. Touabba vg zol eg zent
 iras beli doctor az halalnak emlekezetril monduan, Gyakorta
 kell embernek o ziuibe forgatnia ezt, hog mikoron a bincs le-¹⁵
 lek ki fog zakadnia a testtol. mel nag felelmel, ittetik meg,
 es az lelki esmeretnek meny fok mardoso eztenuel zaggatta-
 tik meg, Meg emlekezik || az iftentol meg tiltott dolgokrol, ki-²²
 ket tott, Latfa iftennek paranolatit, melleket tunafagnak miatta
 meg vtalt be telfefeytenie, Bankodik hog az iftentol neki peni-²⁰
 tenciara adott idot, heyaba koltotte, Siratfa az iftennek rette-
 netes iteletinek indolhatatlan, zoroos (?) bozzu allafanak ki
 feyezeset ielen lennie, kit el nem tauoztathat, Igekezik az
 testbe meg maradnia, de kezereytetik ki mennie. Meg akarya
 iobboytania az el vezett idoket, de nem halgattatik meg iften-²⁵
 tol, Hatra tekent, latfa az el mult ideyet, heyaba el koltot-
 nek lennie, es aleyfa azt lennie, mikeppen az vton iaronak eg
 reuid lepeset, Eleyben tekent, es latfa hog orokkrol meg mara-
 dando. Siratfa azert o magat, hog illen reuid idoben (nerher)
 nerhette volna minden zenteknek vigafagat. Siratfa touabba³⁰
 magat, hog a testi generofeg(eert)nek reuid hizelkedeseert el
 vezette az mondhatatlan orok generofegnek edesseget, zegen-
 kedik, hog a testert. ki az fergeknek vrafaga ala haytatott,
 az lelket o tunafaganak miatta el hatta volt. ki angeloknak
 kariba vitendo vala. Touabba az o elmeenek zemeit fel emeli,³⁵
 es mikoron latfa az halhatatlan kazdagfagoknak dicofeget, meg
 galasztatik, hog azt el vezette. Es valaki eletnek nuualaffagos
 zegenfegeert mikoron alaya tekent, ez velagnak volgere, es ez

homalós földre. ő fölötté kediglen čodalla az őrdök velagoffag-
nak fenefteget, nyluan meg efmeri, hog mind ey volt es fetet-
seg. az mit zeretett ez velagon. Azon kőzben ő zemei meg ho-
malosodnak, es forgattatnak ő agában. Az ő melle kediglen
5 verdőget. es az ő be rekedett torka nehezen vezen lelekzetet.
es lassan lassan ő fogai meg feketednek. ayakai meg heruadnak,
23 es minden tagi meg kemeńednek. es az || inak meg zakadoznak
az ő testeben. es ew ziue kette hafad az nag faydalmnak mi-
atta, Mikoron azert ezek, es ezekhez hasonlatosok ielen leznek,
10 mikeppen halálnak előtte közel iarok, azonnal ott vannak min-
den tetemenek. bezedek es gondolatok kiket tőtt, mellek min-
denek keferues tano bizonylagot teznek, őket teuőnek ellene,
es nem akaruan azokra tekentenie, kezereytetik reayok nezuie,
Touabba ielen lezen egfelől őrdögöknek rettenetessége, maffelől
15 angaloknak erőssége. Es kiki mind varya az ő törueńet es re-
zet, abba ki kőztők vettetett. Mert ha kegessegeknek iegei lelet-
tetnek ő berne, tahat angali latogataffal engezteltetik meg. es
zep enekleseknek edeffegeuel huiattattatik ki a testből. Ha ke-
diglen őtet bal kezre itelendi az ő erdemének feketefége, es ő
20 gonoz tetemenének ondokfagos fertelmessége leg ottan nag ret-
tenetességgel yttetik meg. es erew zak zerent valo hertelenseg-
gel haboroytatik meg, es erőuel kezereytetik ki mennie az ná-
ualassagos testből, Akkoron ottan az lelek megen az ayakakra,
es meg kerdik őtet az ayakak monduan. Mit akarz o lelek,
25 Felel az lelek es monda, Ki kel mennem. Monnak (!) neki az
ayakak, Nem mi altalunk mentel be az testbe. sem mi altalunk
meg kiue. tahat megen az orra likaira hog onnan mennien
kiue, Es felelnek azok nekie mikeppen az ayakak, Ennek
vtanna megen az zemekre. az vtan az filekre. es nem mehet ki
30 azokon, Vegezetre megen az főnek teteyere. Es ott megen ki,
mert onnan ment volt be, Es akkoron le yl az főnek teteyere,
es ideftowa nezuen, nag zomorusagot lat, ha karhozando leend.
es vg mond ő maganak, O te atkozott lelek, az meg atkozott
24 toluaynak, orwnak, es pa||raznanak buyalkodokuak, es hamis
35 hitőknek ő lelke, Mikoron azert az bodogtalan lelek ideftoua
tekent, lata az ő ruhayat, kit vallott az kerezt viznet (!) fő-
lőtte, fenest zeplőtelent, feketebnek lennie az fekete zuruknal
es hollonal, tahat garlosagolon fel fohazkodik, rettenetes firal-

mal es kayaltassal monduan. Iay iay ennekem, Vallon ki val-
toztatta el az en ruhamat, Minem de feyerb volte az en ruham
az honal, es mastan fertelmeseb az zurokna! es, es feketeb az
hollonal, Es ime akkoron ottam (!) meg ielenik az őrdög, ki
ötet el hitette, es kit ő követett es vilagba. Tudúa illik, Satan
őrdögnek angáli monduan nekie, Ne čodallad azt en zerető
baratom, En vágok az ki zerzettem te neked eé ruhat, de nem
čak te vág őltőztetett ez fele ruhaual, de ez velagnak nağob
reze, Tahat akkoron monđa a lelek, Ki vág te, Felel az őrdög
niekie monduan, Minem de meg mondottam e immar en tene- 10
ked, boğ en vágok az, ki zerzettem neked ez ruhakat, es en
vtamat meg mutattam neked, es en nekem mindenekbe enget-
tel, es hittel, es en velem munkalkottal, es minden tanačomat
meg tőtтет, Azert lakozol en orzagomba, hol vágon zomorusag,
minden vigafag nekől, holott vágon ehseg, minden etek nekől, 15
Hol vágon zomyufag, minden venerek nekől. holot vannak fetetsegek
velagoffag nekől. Hol vágon bydöffeg, io illat nekől, holott vágon ba-
nat vigasztalafnekől, holot vágon firalm. engeztelefnekől, holot vágon
ohaytas közbevetefnekől Hol vágon kayaltas, veztegefnegnekől, hol
vágon ordeytas, mertekletefsefnegnekől, Hol vágon olthatatlan zen, 20
meg hidegedefnekől, hol vágon nağ zel, čendefsefnegnekől, hol vágon
hideg, modiffagnekől, hol vágon hewseg, vegnekől. Holott vágon
minden gonoz, minden io nekől. O azert, en zerető ba||ratom, 25
kell fel, iőue (!) velem, Ime pokolbeli angálok iőnek te elődbe,
es meg eneklekik (!) teneked a banatnak es zomorusagnak ene- 25
ket, az igen keferuefseges eneket, Ezeket monđa az őrdög a
leleknek. Akkoron meg ielenik nekie istennek ő zent angála es
kinek ő hağattatot volt istentől Es monđa. Bodog az ember, ki
ez velagon el tauoztatta ez ruhat, O mel igen bodogtalan vág
őrdögnek barattá, O atkozott teremtetett allat. O mindenható 30
istennek atkya. Mendenha en te veled voltam. es nem lattal
engemet, Taneytottalak tegedet, es nem akartal engem meg
ertened. Io tanačot attam neked. es nem akartal engem meg
halgatnod, Ered' el azert mastan őrdögnek kezebe. es lassad az
pokolnak helet, ki neked zereztetett, Immar a te miuelkedetid 35
meg iteltenek teged, Ezeket monđa az angál, a karhozott le-
leknek, Oh azert. vallon ki ielenthetneye kiwe. ezeknek vtanna,
meny fok zamlalhatatlan őrdögöknek feregi, rettenetefst tamad-

nak fel, ő fogokat öykorgatuan, kiktől a bodogtalan lelek az
 örök kinokra, nağ keferősegekkel vonattatik, Mel' ördögök meg
 meutes bozzonkudas keppen zembe hanúak a leleknek ő bineit,
 monduan, O mel' igen keuelkettel eddiglen, O mel' igen fenef-
 5 fen génerköttel etelbe es italba, O mel' igen zepen, keuelen
 öltöztel biborba barfonba. O mel' erős voltal, O mel' gyors vol-
 tal, Mondád meg mi nekünk, miért nem keuelkedel maftan,
 mire nem generkedel etelbe italba, Mire nem öltözöl kilen ki-
 len ruhakba Hoğ nem vifelz gondot az kazdagfagrol. hoğ nem
 10 vigadz maft felesegeddel, fiaiddal, leanyddal, es baratiddal,
 Miért nem zolaz nekünk, Az lelek meg atkozza kediglen ő
 testet monduan. O ördögnek temploma, a te miuelkedetid fer-
 26 teztettek meg engem, O atkozott || föld, O Satan ördögnek
 lakodalma, kel fel hamar es iduel velem, hoğ lassad az kinok-
 15 nak helet, mellék ennekem zerezttetnek, te erted, kikbe en
 lezek itelet(nek napatul fogua, en velem lez azon) napaignan,
 te (keg) kediglen, iteletnek napatul fogua en velem lez azon
 karhozatban mind örökkől, Atkoztak legének azert te zemeid,
 mert nem akartak latnia az egenellegnek velagoffagat, es igaz-
 20 fagnak ytat, Atkoztak legének a te fileid, mert nem akartak
 hallania az örök eletnek igeit. Atkoztak legenet (!) az te orrod
 likai, mert nem akartak be ereztenie az zent iozagnak illattat,
 Atkoztak legének az te. uelued, es ayakaid, mert nem kostol-
 tak meg az örök meñ orzagnak örömet, sem nyottak meg az
 25 zaynak aytoyat, az ő teremteyeknek diçeretire, Atkoztak legének
 a te kezeid, mert ő miattok nem oztogattatot alamyfua a zege-
 nyeknek. Atkoztak legének az te mellednek bellő rezei. mert
 gonoz tanaçokat ereztnek vala kiwe. Atkoztak legenet a te
 labaid, mert nem latogattak vala christusnak eghazat, Atkoztak
 30 legének minden tagaid. mert el vettek en tőlem az mennei örö-
 meket, Atkoztak legének minden miuelkedetid, mert örök kino-
 kat nyertenek ennekem, Ezenkeppen atkozza meg az karhozott
 lelek ő testet. Ime azert zerető aťam fia, mel' vezedelemből
 zabadeythatod meg te magadat, mel' nağ felelmtől menekedel
 35 meg, ha maftan (ez) ez velagon mindenkoron felelmes leendez,
 es az te halalodrol keifeges, Inçelkedyel azert maftan ez kep-
 pen elnie, hoğ inkab halalodnak ideyen örölhes, hoğ nem fel,
 Tanol' maftan meg halnod. ez velagnak, hoğ akkoron kezg

elned chriřtufnak, Tanoř mařtan mindeneket meg vřalnia, hoę
akkoron criřtufhoz || zabadon mehes, Gyeteryed mařtan a te 27
teřtedet az penitencia tartafnak miatta. hoę akkoron batorřagos
bizodalmat valhass, O meř bodog es bõlõ ember az, ki iękezik
lennie illenne eltebe, mi nemõnek kiuan lelettetnie õ halalanak 5
ideyen, Teg iot mařtan zeretõ ařam fia, teg iot meg tehec,
mert nem tudod, mikoron meg halz. Es nem tudod mi tõrtenik
teneked halalodnak vtanna, Ne bizzal a te baratidba es roko-
nidba, mert hamarab feletkeznek el te rolad, mint te aleytanad.
Ha nem vaę zorgalmatos mařtan eltedbe te magadrol, vallõn ki 10
lezen zorgalmatos te rolad iõuendõbe. Iob teneked mařtanaba,
ideyen hozzad latnod. es valami iot tenned, es elõtted kõlde-
ned, hoę nem eęebeknek fegeytfegen biznod, Mikoron idõd
vaęon, geyõ halhatatlan kazdagřagokat, Alamifnalkodyal, zerez
mařtan magadnak baratokat, tizteluen iřtennek zentit, hogy mi- 15
koron ki meę ez velagbol azok fogadyanak tegeted be az õrõk
bodogřagba, kit adyon nekõnk ařa. řiu. zent lelek. Amen.

VAla eę nemes ember nemi nemõ tartomanba, ki igen
gonoz vala, es iřtennek elõtte haznalatlan, ki minden vřon iaro-
kat, kazdagokat, zegeęeket es õzueęeket, meg řozt vala, min- 20
den irgalmaffagnelkõl. Tõrten(n)ek kediglen iřtennek igaz iteleti
zerent, hoę az gonoz ember halalra betekõdek (!), Es ez nemes
embernek hazahoz kõzel valo puztaba lakozik vala eę remete,
naę zent eletõ. ki tõrtenet zerent iõue ez gonoz embernek ha-
zahoz, es latuan õtet, halalra korultat, monda nekie, Te vaę e, 25
(ao) az aktozot (!) ember, ki iřtentõl el zakattal, az te gonozřa-
godnak miatta, Ime hozzad iõttem mařtan. hoę meg řonõal,
mert latom hoę ha||alnak kezebe vaę vetteten, Es ha iol es 28
tiztan meg řonandaz, ketřegnekõl iřten meg boçattõ neked mind
te bineidet. õ naę irgalmaffaganak miatta, vala mellõket tõttel 30
iřufagodtul fogua, Az nemes ember kediglen, mas napra hal-
lazta řonafat, Ezebe nem veuen zent Gergelnek mondafat, ho-
lott vę mond. Az iřten, ki neked meg igerte bineidnek boça-
natřat, holnapi napot nem igert. Az remete kedig mas napon
regyel hozza iõue, es inti vala hoę meg řonneek, De az ifmeg 35
harmad napra hallazta, Harmad napon ifmeg el iõue az remete,
es inte õtet a řonafra. de õ neęed napra hallazta, Es lata a
remete, hoę nem akarna meg řonna, monda nekie. Mint latom

nem akarz meg gónnod, azert en többbe hozzád nem terek. Ne-
 ged napon azert ez nauałas nemes ember igen meg nehezede-
 az korlagnak miatta es kólde leuelet zolgayauak miatta a re-
 metehez, hog el ióné, Es mikoron be ment volna a hazba, ottan
 5 az őrdög meg foyta a nauałas nemes embert, annera, hog ingen
 nem zolhatna. Es latuan a remete, hog nem zolhatna, es hog
 immar a halál be ment volna ő zayaba. monda mind azoknak,
 kik az hazba valanak. Kerlek tikteket zerető fiaim. imadyatok
 istent mind zellel, hog mutassa meg nekőnk, mikeppen ez na-
 10 uałas binefnek lelke megen ki a testből, es houa megen, Fel
 keluen kediglen a remete. az imadlagrol, tekente az haznak
 aytoyara, es lata eg igen zep ifiu embert, ő hozza iónie, es ő
 holna alatt eg kőúuet viselnie. Ki be mennuen, es meg aluan ő
 előtte. monda nekie, O te atkozott bines ember, ime en vagok
 15 a te angalod. es hozzád iöttem. ki neked (iegez) iegeztettem
 volt ifusagodtul fogua te őrizetedre. Valami iot tóttel volna.
 29 awag || alamifnalkodast, awag zarandokfag iaraft, awag imad-
 lagokat, böytöket, awag eghazakat gakorlottal volna. es isten-
 nek igeyet halgattad volna, es egeb iragmallassagos (!) dolgokat
 20 tóttel volna en mind ez kőúben irtam volnek be, es azokat
 iteletnek napyan istennek előtte, es mind ez velag előtt, ki ol-
 uastam volna, Es meg nyta az angal az kőúuet, kit tart vala,
 es monda nekie, O atkozott lelek, mendenha teged kőuettelek,
 mendenha teged intettelek, hog iozagos dolgokba foglaltad
 25 volna magadat, es femmi iozagos dolgokat nem tóttel, kit be
 irtam volnek ez kőúben. Minek okaert en nem dičekedem te
 veled az en angal tarfim kőzött. Azert o atkozott lelek, ma el
 haglak teged, es bucut vezek te tóled, Es ezeket meg mond-
 uan az angal, el enezek ő előle. Latuan ezeket az remete
 30 ifmeglen tekente az haznak aytoyara, es lata eg fekete embert.
 be iónie, es az kornak hazaba be mennie, Es ő vtanna eg tizes
 zeket vinnie, es ötet rea ylnie, Es ime ióné ő vtanna zamlal-
 hatatlan őrdögöknek fokassaga. Mel' kornak monda az őrdögök-
 nek feyedelmek a luciper, O en zerető baratom, en gonozul
 35 iöttem teneked, hog inmentowa mindenkoron leg mi velőnk, es
 mitőlőnk soha el ne tauozzal, Mond' azert eneket minekewnk es
 vigaztal' meg minket, Az nauałas kor kediglen monda. Ime őró-
 mest eneklek, es meg vigaztallak, Es kezde eneklenie az naua-

las karhozando ember monduan. Atkozott legén az ey, kiben
 engemet az en aúam fogadott, Atkozott legén az en aúamnak
 mehe. ki engemet vífelt, Atkozott legén az föld, kibe lakoztam,
 Atkozott legén az egnek velagofeyto allati, nap. hod, es éillagok,
 mellek ennekem velagoffagot zolgaltattanak, Atkozottak legének 5
 cristufnak martiromi || kik cristufert ő vereket vntottak, Atkoz- 30
 tak legének istennek minden zenti, kiknek imádságiba bizuan,
 en vetkeztem. Atkozott legén az ziz maria, ki zilte istennek
 fiat, Atkozott legén istennek fia, ki emberi nemzetert ő veret
 vnta kiue. kibe bizuan, nem zöntem vetkeznie. Ez lón az kar- 10
 hozott embernek ő eneke. Monda az luciper őrdög nekie. Oh
 mi zerető baratunk, iol tudod a mi enekőnket, azert melto vag
 lakoznia a mi orzagunkba, Ezeknek vtanna vr Iesus cristus, isten-
 nek fia meg ielenek nekie, emberi testhe. kereztfan figuen, vas
 zegekuel meg zegeztetuen, es teuisk (koronauál) koronat feye- 15
 ben vífeluen, az kopyauál, oftorral, vezzőuel. es egeb algúkual,
 kikkel kinzattatott volt. es monda nekie, O atkozott ember,
 ime iol latod, meny verefegeket, es minemő kinokat zenuettem
 eretted meg fezeytefre, es halakra attam magamat te eretted,
 es en veremnek hullafauál zabadeytottalak ki őrdögnek (m) 20
 markabol, Es ezeket mind te femminek aleýtottad, es engemet
 meg vtaltal, es en rolam nem gondolkottal. halakat ennekem
 nem attal, Azert ti őrdögök ragadyatok el őtet, es vessetek
 pokolnak fenekere, Ezeket latuan, az karhozott lelek. monda.
 Iay. iay, iay. ennekem nauafának, Az lezen en keferues úgo- 25
 dalmam, mind őrókkól őrókke, Ennek vtanna leg ottan az őr-
 dögök ragaduan őtet, el viuek, es vetek pokolnak fenekere.
 Ott mind őrókkól góttródik, Kitől minket meg menčen vr Iesus
 cristus, kinek legén tizteffeg, es dičőseg őrókkól őrókke Amen.
 Azert monda zent Gergel. Istennek igazsaga azt ada, hog ki 30
 itt ez velagban nem akart penitenciat tartania, mikoron tehette
 vol||na, az ő halalanak ideyen nem tarthat. bator akarna es, 31
 Zent Agofton es vg mond, Oll' isteni čapással ittetik meg a
 bines, hog el feletkezzek ő magarol halalanak ideyen, ki
 eletebe el felette volt istenet

35

VR Isten eg zent Iambornak illen rettenetes dolgot mutata.
 Mert lattatek ő nekie, hog vrunk xpūs ilne eg arauas zekbe, es
 az ő zent ania Maria mellette. es mind az ő zenti kőruile. Ime

azon kôzbe ég ôrdôg, hoza az itelô bironak eleibe ég holt vi-
 teznek lelket, es monda, Ime hol a preda. Az te angalod, es
 en, kôuettôk vala ez lelket, ô eredetitôl fogua, mind ô eletenek
 vegeiglen. De a te angalod ô nekie ôrizetire vala, en kediglen
 5 artafara. Es mind ketten vadazzuk vala ôtet, mikeppen ket agar
 ég űulat. Demaga ez lelek vegezetre esek en kezembe. Annak
 okaert, miert hog igaz biro vag, teg igazat itelned ô felôle.
 Fele (!) a biro, Mi ennek oka, hog (esse) esett inkab a te ke-
 zedbe, hog nem az en angalomnak kezebe. es miert iartal kôzel-
 10 ben hozzaya hog nem az en angalom. Felele az ôrdôg, Azert,
 mert tób volt ô bine, hog nem io miuelkedete. Felele az igaz
 biro vrunk xpūs monduan. Mondad meg ennekem, minemôk
 voltanak az ô binei, Felele az ôrdôg, Ennekem vagon ég kôú-
 uem, ki mind be vagon iruan ez leleknek bineiuel. Monda a
 15 biro. Mi neue az kôúwnel (!), Felele az ôrdôg, Ez kôúwnek neue
 engedelmetlenség, het halalos binekkel egetembe, es minden leue-
 len tób tób vagon ezer igenel, Es ime mindeneknek itelô biraya,
 az en kôúuem, mindeneftôl fogua be vagon irua, Itelled azert
 32 ez lelket ennekem, Az itelô biro kediglen, az xpūs || vezteg
 20 kezde halgatnia, Eleue iarola az irgalmassagnak ania az ziz
 Maria, es monda az ô fianak, En zeretô fiam, en akarok vete-
 kednem, az ôrdôggel ez lelekert. Kinek felele az ô zent fia Ihe-
 sus, En zeretô aúam, mikoron az ôrdôgnek nem tagattatik meg
 az igazlag, mikeppen tagattatik meg te tôle, ki vag en aúam,
 25 es angaloknak azzoúa, mert te mindeneket tehee. es tue. Tahat
 a bodog ziz Maria, harom dolgot vete az ôrdôgnek ô eleibe, es
 monda, Mondad meg ennekem te naualas ôrdôg, Tudode te em-
 bereknek gondolattat, awag nem, Felele az ôrdôg. Nem tudom,
 hanem čak azokat tudom, melleket kilso tetemennek miatta.
 30 awag zolafnak miatta, vehetek ezembe. Mas dolgot kerde ô tôle
 azzoúnunk ziz maria monduan. Mondad meg ennekem te ôrdôg,
 Mi nemô allat az, a ki el tórôlheti az iraft a te kôúuedbôl. Felele
 az ôrdôg. Semmi azt el nem tórôlheti, hanem čak, tudnia illik,
 ifteni zeretet, Vala ki az ifteni zeretetet vallanda ô ziuebe.
 35 akar mell' nag bins legén, leg ottan ki faragtatik az en kôú-
 uembôl. Harmad dolgot kerde az bodog ziz maria az ôrdôgtól
 monduan. Mondad meg en nekem te zegen ôrdôg. Vagon oll' fertel-
 mes bins, es annera el zakatt en fiamtol, hog nem terhetne

bočanatra, meglén el ez velagba, Felele az őrdög monduan,
 Ninčen oll' fertelmes bines, ki meg nem terhet, ha akarand'a,
 mert akar mell' na'g bines le'gen, ha el valtoztatt'a az ő gonoz
 akaratt'at, es ő eleibe vezi az isteni zeretetet, me'ni őrdög va'gon,
 mind az sem tarthatnaya meg, Tahat ezeket haluan az irgal-⁵
 maffagnak an'na, monda || az kőrnűl valo allo zenteknek, Ez lelek³³
 ő eletenek vegen. tereyte ő magat en hozzam, es monda en
 nekem, Te va'g irgalmaffagnak an'na, es meg nomorultaknak
 irgalmazoya, En kediglen meltatlan va'gok kernem a te edesleges
 fiadat, mert az en bineim igen na'gok, es igen ingerlettem en őtet¹⁰
 haragra. mert inkab zerettem az en akarotamat, es ez velagot,
 ho'g nem istenemet, Kerlek azert tegedet irgalmaffagnak an'na,
 ho'g kőnőrdől en raytam, mert te semkinek, te hozzad folamonak,
 el nem tagadod az irgalmaffagot, Es annak okaert mastan azt
 fogadom en teneked, ho'g ha az en testembe terendek, meg aka-¹⁵
 rom iobboytania magamat, es en akarotomat (ak) a te fiadhoz
 akarom tereytenie, v'g ho'g semmit e'gebet nem akarok zeretnem,
 hanem čak őtet, De mindennek felőtte ezt banom, es ezen ohay-
 tok, ho'g semmi iot nem tettem a te zent fiadnak, es az en
 teremtemnek tistefegere. Azert kerlek tegedet ke'gesleges azzo-²⁰
 nom, ho'g kőnőrdől en raytam, mert senkihez e'gebhez nem folam-
 hatok, hanem čak te hozzad, Illen igekkel es gondolatokkal
 iőne, az ő vegen ez lelek en hozzam, Mi nem de, nem kell e
 meg halgatnom őtet. Es ki volna az ember, ki mast meg nem
 halgatnaya, ha telles ziwel, meg iobeytasnak telles akaratt'aua²⁵
 akarnaya magat meg iobeytania, Mi'niuel inkab kell ennekem
 meg halgatnom en hozzam kayaltokat, ki va'gok irgalmaffagnak
 an'na, Felele az őrdög. Ez ill' akaratbol en semmit nem tuttam,
 de ha v'g va'gon mikeppen mondod, bizoneyčad meg nyluan
 valo okosfaggal, Felele az irgalmaffagnak an'na monduan, Meltat-³⁰
 lan va'g te zegen őrdög, ho'g en teneked felellek, Eze||ket hal-³⁴
 uan az igaz biro, vrunk xpūs, monda az őrdögnek Ném itelhe-
 tem meg addig, meg nem hallom meg az ő io es gonoz teteme-
 net, awa'g az őrdök eletre, awa'g karhozatra, Ezt halwan az őrdög,
 vezteg (kezde) foga halgatnia, Es eleue iarula az ő an'gala,³⁵
 es monda, Vram az en kőnűem engedelmesseg, mell'en engedet
 te neked, es benne va'gon het leuel. tudnya illik, kerezts'eg, az
 ő bőyte, ő imadfaga, az ő (ima) alamifnaya, az ő te hozzad

valo remenfege, hit, kit tartot, mikeppen az io kerezten hitet,
 az isteni zeretetet, Tahat azzonunk ziz maria bozzontuan az
 ördögöt, monda nekie, O te áaualas ördög, mikeppen őrizted
 a te kőüedet, es mikeppen törölted azt el, ki benne volt meg
 5 iruan, Tahat kezde kayaltania az ördög, monduan, Iay, iay,
 ennekem, mert (meg) meg čaltal, mert en mind el veztettem,
 mit őrtem volt. es meg gőztettem. Ez vtan eleue iarula az
 angal es monda. Miert hog halalos mult ki ez velagbol, es isteni
 zeretetet vallott, melto hog előzőr meg tisztullon, es menűen be
 10 meñ (oz) őrzagba, Es az itelő biro meg itele őtet monduan,
 Meglen volt akarattá elnie ez velagon, anne ideiglen kint zen-
 nedien, De miert neki ol' akarattá volt, hog őrmest (volt) akart
 volna elnie mind ez velagnak vegezteiglen, Azert kell ő nekie
 meg maradnia a kinba, mind iteletnek napyaignan, es mind
 15 addiglan egnie, meglen tizta lezen mikeppen az arañ, mell' a
 kőlba bizoneytatik meg, Mert az en igazfagom, hog mind addig
 kinzattaflek a lelek, meglen meg adattatnak azok. mellek ő
 miatta hamiffan el vetettek, mind mentől kiffeb fill'eriglen, Az
 igaz meg fizetefnek kediglen ezenkeppen kell lennie, hog meg adda
 35 azokat, melleket vött volt el egebektől hamiffan. es || eleget
 teğen, awag lezen az elek, tetel az ol' leleknek ő baratinak io
 teteleknek es alamifnaycknak miatta, awag hog a lelek kinzat-
 taflek purgatoriumba mind addig, meglen eleget tezen, awag az
 en zent testemnek aldasának miatta ő erette, awag az en bara-
 25 timnak ő esedezeseknek miatta, Mert ezeknek miatta oltattatik
 purgatoriumnak ő tize, Ezeket haluan azzonunk ziz maria, mon-
 da En (de) edeffeges fiam, te azt mondad, hog a te baratid
 fegeythetneyek a lelket, Felele a fiu, Vg vagon en zerető aúam.
 Mert mel' ember vala mell' vrnak inkab keduefb, annak kere-
 30 meset az vr hamarab halgattá meg, De minek okaert, en edef-
 feges aúam te zeretefeb vag en nekem mind en baratim felett
 azert en zent aúam, keryed ammit akarz, es minden meg adat-
 tatik teneked, Es monda a ziz Maria, En zerető fiam, eg kereft
 kerek te tőled, tudnia illik, hog ez lelek ne lassa a rettenetes
 35 ördögöket, es fokaig ne halla az ő meg meuetefeket es galazat-
 fokot es hog ne őrizzen hiuseget, es leg ottan mindenek meg
 bočattatna (!) ő nekie, Es azon zem pillantafba a lelek foga
 dičernie monduan, Dičőfeg adaflek teneked vr isten, en te-

remtem, es itelô biram, Es monda azzoñunk maria, En
 zeretô fiam Ihesus, ez lelek aytatoffaggal zolgalt en nekem,
 es diçert engemet, es mind te zolgaidat, es baratidat, kik
 kôriôl alnak, diçerte ô imadlagaua, Azert ô felôlök, es en
 felôlem, kerlek hog' irgalmaz e lelekkel, es addat ônekie, a mi⁵
 keremefönkert. hog' ha vala mell' kin zennedô volna, tudđa azt
 el vegeztenek lennie altallaba, Ezeknek vtanna az io angal,
 ki nekie adattatot vala ôrizetre monda || az bironak, Vram en 36
 eredettôl fogua tarfa voltam ez leleknek, es ô testenek, es ôtet
 kôuettem, a te hozza valo latafodnak zeretetiôl, Ô kediglen¹⁰
 mindenha az te akarotodat tezi vala, azert kerlek tegetet, irgal-
 maz ônekie Tahat felele az vr monduan, Nem illik hog' en ti
 tôletek valamit el tagaddák, Azert valamit akartok, a legén. Es
 ezt haluan az zentek, diçerek az vr iftent, Es azonkeppen a
 lelek, meg zabadoluan, mene meñorzagba. az ôrök ñugodalma.¹⁵
 es az ôrdôgök nağ galazatoffaggal menenek pokolnak fenekere,
 Azert zeretô atamfia enñi fok bezedbôl ezedbe veged magat.
 Felled istennek ô rettenetes iteletit, Es zolgall' ziz marianak,
 Mert valaki ô nekie aytatoffaggal zolgal ô halalanak ideyen el
 nem vez, Amen,

Ennek io aldomafa volna io helen.

TARTALOM.

WESZPRÉMI CODEX.

	Lap.
„Vronk kenniarol valo predicacio“	1
„Christusnak keserues fohazkodasi“	37
„Zenth bonauentura kenywe elethnek tekelleteffegerel“	38

PEER CODEX.

Sz. Elek élete	53
Remete sz. Pál élete	58
„Menden isteny gondolatnak fundamentoma“	69
„Azzonnyom zyz mariarwl walo ymadfagh“	71
Bücsús imádság	76
„Zenth bernaldh zolthara“	77
Sz. Ágoston minden veszedelem ellen való imádsága	78
* Krisztus urunk hét igéje	79
Jézus sz. nevéről	80
Krisztus tagjaihoz való üdvözletek	81
„Bodog azzonnak örömeről való ymadfagh“	82
„Cristusnak fel thamadafarol ualo ymadfag“	84
Bücsús imádság	—
Halál idején mondandó imádság	85
Krisztushoz való üdvözletek („Idwez leg edeffeges vram iefus“)	—
„Dõgh halalrol walo ymadfagh“	—
* Szüz Mária diesérete	86
Prédikáció előtt	87
*? Az oltári szentségről rövidke könyörgéssel	—

	Lap.
Magafelajánlás	88
Contra febres (deákul és magyarul)	—
Krisztusról	—
Nyíl ellen való imádság	—
„Aue maria, pater noster és credo“	92
Szűz Máriáról való 4 imádság	93
Bűcsús imádság	94
„Te deum laudamus“	—
* „De sancto ladiflao“ (deák. és magy.)	95
* „De beata virgine oracio“ (deák. és magyar.)	97
* „Andreas de Sasarhel“ cantilenája a bold. szűzhöz	99
* „Francwses Apati“ feddő cantilenája	102
Boldog asszony litaniája	104
„Irgalmaflagnak annya“ Máriáról	106
„Nág mifen való evangelivm“	107
Szűz Máriáról való imádság	108

WINKLER CODEX.

„Veni fancte spíritus“ (deák. és magy.)	111
„A bodog zyz anyanak firalmarol való emlekezet“	114
* „Patris sapiencia“	124
* Krisztus kinszenvedéséről és haláláról	126
„Zenthfegős életnek moggya“	128
„Ihūf criftusnak ew kennyá es halála“	132
„Ayoitatus gondolatok mynden orakra“	163
„Dicheret ees hala adas“	166
Jézusról való tizenöt jeles imádság	—
A Krisztus teste méltán való vételéről	171
Krisztusról való 3 imádság	—
„Zenth ewangeliomok“	175
„Abagarws kyal“ levele	177
Apró mondások	179
„Ihūf chriftusnak paticaya“	—
Evangeliomok	180
„Azzonyonk ziz maria heet epefeeghe“	191
* „Zenth enek ky dicheri zyz mariat ees az ő zenth fyat“	194
*? „Aztalnak zenth dicherete“	203

	Lap.
* „Io ees gonoz zerzetőfnek dicheretj ees zydalma“ . . .	203
Szüz Mariáról való imádság	—
„Zenth Bernald doctor“ hálaadása	204
Szüz Máriáról	205
Az igaz szeretetről	206

SÁNDOR CODEX.

„Igön zeep dolgok az menorzaagrol“	215
„Harom kőroztyen lean“ vetekedése „az hytterth“ . . .	227
„Mikeppen kefferty az őrdög az zyzeketh“ stb.	233
„Az zyzeffeeg tarto zömel“ öt jeles tulajdonsága . . .	234
Bujálkodó „eghaazy embőrök“ milyen „kenth zenwednek pokolban“	236
A szeretet megtörőjének bűnhődése	237

GYÖNGYÖSI CODEX.

* Sz. László királyról (töredék)	241
* Mátyás királyról	242
„Iesufrol walo tyzen ewth yeles ymadfaag“	244
Különféle apró imádságok	252
Bűnbánat, vallástétel és könyörgés	254
Boldog kimúlásért való imádság	257
„Het Vallas“	—
„Modus confitendi“	258
* A sz. lelekről	261

THEWREWK CODEX.

„Iesufrol walo tyzenewth yeles ymaczaagh“	265
„Bodogh azon letanyaya“	273
„Aythathos ymaczaagh“	275
Bűnbánó imádságok	276
„Nagh hethy ymaczaagh“	277
Bűcsús imádság	280
Sz. Ágoston minden veszedelem ellen való imádsága . .	281

	Lap.
„Wr yftennek tyz wtarul walo aytatos ymaczagok“ . . .	282
* „Andreas de Sasarhl“ éneke	285
Bűcsűs imádság	288
„Cristufnak kennyarol“	289
„Zw̃z mariarol walo ymaczagh“	—
„Zent bernald doctornak“ imádsága	290
„Zent agoston doctor“ imádsága „zw̃z marianak ahyta- toffagarol“	—
„Azzonyonk zw̃z marianak heeth keferwfegerewl“ . . .	292
Krisztusról	293
„Ydwezeytenknek zenth kenyarol es halalarol“ . . .	294
„Sent ana afoni“, „zent barbara“ és zűz Mária imádsága	297
Malaztkérő és bűnbánó imádságok	299
„Zyz marianac tyzennyolz keferwfegherewl“	301
Az oltári szentségről	307
„Mind Szent Apostolokhoz“	309
„Az léolky ismerettwl való zamuetelnek Formaia“ és „Tablaia“	311
Sz. Katalin, Mária Magdolna és Ferencz imádsága . . .	316
„Wronk iefufnak eleteröl es zenwedeferewl“ való imádság	319
Sz. Ágoston imádsága „wr yftennek ergalmaffagarol“	322
Hét bűcsűs imádság	323
3 bűcsűs imádság	324
„Az wylaky zenth atya“ imádsága „lelky es testy dögh halal ellen“	326
2 bűcsűs imádság	—
„Egy aytatos frater“ imádságai	327
Bűcsűs imádság	331
Úrfelmutatáskor, „az fezwleth elewth“ és „alozath koron“	—
Sz. Bernat „heeth zentfeghes ygheye“	333
A sz. keresztfáról való 3 imádság	—
Bűcsűs imádság	335
„Zenth ambrws es zent agoston doctor“ Mária dicsőítő hymnusa	—
„Zyz marianac heeth eremeröl walo ymaczagok“ . . .	337
„Azzonywnk zyz mariarol“	339
* „Zent bernald dokthornak ymaczaga“	341
2 bűcsűs imádság	350

	Lap.
„Ayttatos oracio“	352
Apró imádságok	354

KRIZA CODEX.

„Praeambulum“	359
Jézusról való tizenöt jeles imádság	—
Krisztusról való imádság	369
„Zent Tamas doktor“ imádsága „azzonyok mariarol“	370

BOD CODEX.

„Embernek három fő ellenfege“	375
„Az halálról“	390

